

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د حالاتو اړوند (۱۷۸) مقالو مجموعه"

ژباړه او ترتیب : محمد بشير مدني

کال : ۱۴۴۷ هـ ق

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دموضوعاتو فهرست

- سريزه..... ۱۵
- : "د غزې د اوربند تر ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه" چې په لاندې ډول وړاندې کيږي :..... ۱۶
- ۱- نسيح الحياة (دژوند ټوکر) داد اسراييلو سره د لويديځې غاړې د يوځای کولو د پلان يوه برخه ده؟..... ۱۶
- ۲- د غزې مشهور مجاهد الالهواء فائز ال دویري حفظه الله دېره مهم ځواب او تبصره..... ۲۱
- ۳- اشغالګرپوځ لخوا دنابلس محاصره اود جنين په بې پيلوته الوتکو بمباري :..... ۲۳
- ۴- په فلسطيني مسلمانانو د مېشت ځايونو (يهودانو) بريدونه :..... ۲۵
- ۵- د بیت المقدس بناروالې وویل : اسرايیل و په الاقصی جومات کې د قربانی ذبح کول "خطرناک پرمختګ" وباله..... ۲۵
- ۶- حنا: اسرايیل هڅه کوي چې د مقاومت مفکورې ته د پای ټکی کېږدي او د لويديځې غاړې کمپونه له منځه یوسي..... ۲۷
- ۷- اسرايیل نوی وړاندیز د تقدی موي او د حماس یو پل اوی قاهرې ته ځي..... ۲۹
- ۸- شنونکي: د امریکا فشار به ن تان اهو دې ته اړ کړي چې جګړه پای ته ورسوي ۳۲
- ۹- حماس: د اشغالګرو له خوا د معمداني (بپټی سټ) روغتون بمباري د امریکا ترپوښښ لاندې یو جنګي جرم دی..... ۳۵
- ۱۰- په غزه کې اسرايیل و په یوه بری د کې شپږ وروڼه شهیدان کړل :..... ۳۷
- ۱۱- په غزه کې ۳۸ شهیدان، او اشغالګر په خان یونس کې د وتلو نوي امرونه صادروي..... ۳۸
- ۱۲- حماس د منځګړو وړاندیز ته د چټک ځواب ژمنه کوي او دایمي اوربند ته غاړه ږدي..... ۴۰

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۱۳- ال دوی ري: اشغال گر په غزه کې د مقاومت چنگی الی و د تعقیب لپاره د غزې
او سترگو نښانونه کاروي..... ۴۲
- ۱۴- د اسرایلی و څلور وزیران د اشغال شوي لوی دیځې غاړې د یوځای کیدو
ملاتړ کوي..... ۴۴
- ۱۵- په غزه کې د شارون وحشتناک پلان: موږ د موراګ محور په اړه څه پوهیږو؟
..... ۴۶
- ۱۶- دا هغه څه دي چې اسرایلی د غزې د راتلونکي لپاره پلان لري: ۵۰
-د مقاومت وسلې سره کرښه ده: ۵۴
- ۱۷: حماس د اوږدې مودې اوربند د لپاره خپل چمتووالی اعلانوي او خپلې وسلې
سره کرښه کوي..... ۵۵
- ۱۸- په غزه کې د اسرایلی و پوځي پلان، چې د تېپونو لپاره هیڅ څای نه لري
..... ۵۷
- ۱۹- د لاندې دلایلو له مخې، نتانیا هو غواړي چې جګړه د نورو ۱۲ میاشتو لپاره وغځوي: ۶۳-
- ۲۰- مقاومت خپل چلند بدل کړی دی، او د اشغال ګرو ځواکونو زیاتوالی به
خپل اهداف ترلاسه نه کړي..... ۶۷
- ۲۱- ال دوی ري: د مقاومت ثابت قدمی واشنگتن له حماس سره مستقیمو
خبرو اترو ته اړکړ..... ۶۸
- ۲۲- په الاقصی کې د قربانیانو د حللولو هڅه د یو نوي حقیقت د
تحمیلولو موخه لري..... ۷۰
- ۲۳- لانا، فلسطینی نجلۍ چې ویښتان یې د اسرایلی و د نسل وژنې له
امله سپین شوي: ۷۳
- ۲۴: اسرایلی و د بفرزون (عازلې سیمې) په پراخولو سره د غزې د سیمې ۳۵٪
برخه یی ونیوله ۷۶
- ۲۵: ترمپ: غزه باید ازاده سیمه شي، نتانیا هو په سخت دریځ کې دی)
دادترمپ دروغ دي): ۷۸

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۲۶- نړۍ والې ورځ پانې: د ترمپ سیمه ییز سفر د غزې د کړکېچ د حل لپاره
هیڅ نوی شی نه دی وړاندې کړی: ۸۰
- ۲۷: ترمپ لې بی ا ته د یو ملیون فلسطینیانو د لېږلو په پلانونو کار کوي
.....: ۸۲
- ۲۸- اسراییل پلان لري چې غزه وویشي او نفوس یې په دریو سیمو کې
محدود کړي: ۸۳
- ۲۹- نتان اهو به یو هلندېم هاله معامله ونی، چې هغه په عملي توګه د غزې
خالي کول پیل کړي دي: ۸۵
- ۳۰- الدویري: اسراییل پلان لري چې غزه ونیسي او د هغې نفوس بې ځایه
کړي: ۸۹
- ۳۱- شنونکي: د غزې اشغال به اسانه نه وي، واشنګټن مایوسه دی او غواړي
چې جګړه ودروي: ۹۱
- ۳۲- غزه به زموږ تر کنټرول لاندې وي، او هر ډول اوربند به لنډمهاله وي .
نتنیاو علیه اللعنة ۹۴
- ۳۳- اسراییل هایوم: د پوځ په پلان کې د غزې ترانګه په پنځو برخو وویشل
شامل دي: ۹۶
- ۳۴: پوځي کارپوه: اشغالګر پوځ د خپل پوځي پلان له لارې د غزې ترانګه
جغرافیه بدلولو هڅه کوي: ۹۷
- ۳۵: د اسراییل وپای د حریدم په لاس نږدې دی: ۹۹
- ۳۶: ایاد اسراییل ول پاره د لوی دیځې غاړې د یوځای کولو وخت راغلې دی؟ دوی
خپل پلانونه په څه اساس جوړوي؟ ۱۰۴
- ۳۷: د ۳۲ هېوادونو ایتلاف پلان لري چې غزې ته په پښو ننوځي: ۱۰۸
- ۳۸: شنونکي: د عربو وضعیت درې ځل اسراییل وڅرخول چې دا ټول جرمونه وکړي.
..... ۱۱۳

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۳۹: د جگړې ۶۰۰ ورځې: د اسراییلو لپاره یوه ستراتیژیکه ناکامي، نتانياهو تر اور لاندې دی
۱۱۷.....
- ۴۰: کارپوهان: د ویټکوف "نوی" وړاندیز د اسراییلو ۹۵٪ شرایط پوره کوي:
۱۲۴.....
- ۴۱: په غزه کې مقاومت د ویټکوف ځواب ورکوي او د یرغل پای ته رسولو
لپاره یوې موافقې ته غاړه ایږدي..... ۱۲۶.....
- ۴۲: د اشغال شوي ګولان پهلورو کې د "محمد ضیف لواګانو" د راڅرګندېدو
تر شا څه دي؟..... ۱۳۰.....
- ۴۳: غزه او وروستی زړه بوږن وونکي پېښې! (د غزې جغرافیه او تاریخ): را
ټولونکي او ژباړن: محمد فاروق قریشي:..... ۱۳۳.....
- ۴۴: حماس د امریکا د ویټو غندنه کوي، او نتانياهو د واشنګټن څخه مننه
کوي..... ۱۳۸.....
- ۴۵: د غزې په شرمال کې د اشغالګرو عینکې د یو مجاهد جنګیالي د کنډوالو
څخه د راوتلو او د مرکاوا ټانک د چاودلو مستند خپروي..... ۱۴۱.....
- ۴۶: د یاسر ابوشباب د ملېشو لخوا په غزه کې د ملګري کمیتو د جوړولو
غوښتنه پراخه جنجالونه راپارولي دي..... ۱۴۳.....
- ۴۷: د ایران له بریډونو وروسته په اسراییلو کې "بې ساري" ویجاړتیا:
۱۴۵.....
- ۴۸: کارپوهان: ایران ممکن د خپلو متحدینو مرسته ترلاسې کړي، څکه چې
اسراییل هڅه کوي امریکا جګړې ته راوکاږي:..... ۱۴۹.....
- ۴۹: د ملګرو ملتونو راپور: د لوږې څپر د نړۍ په پنځو ګرمو ځایونو کې
اوسیدونکي ګواښوي..... ۱۵۲.....
- ۵۰: نتنياهو علی‌الحد: ایران موږ اتومي جګړې لوري ته کشوي:..... ۱۵۴.....
- ۵۱: برتانوي-اسرایلي لیکوال: پر ایران د اسراییلو د بریډ پټ هدف: ۱۵۶

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۵۲ : د ایران لخوا د ویژمن انسټیټیوټ ویجاړول، چې د اسراییلو د څیړنې زړه دی، څه معنی لري؟..... ۱۵۸
- ۵۳ : امریکایي ورځپاڼه: اسراییل ممکن د لاندې دلی لپاره د ایران په وړاندې د جګړې پای ته رسولو لپاره بیرته وګرځي..... ۱۶۲
- ۵۴ : په شمېر وګړي... دا هغه څه دي چې اشغالګر په خان یونس باندې خپله محاصره ټینګوي..... ۱۶۵
- ۵۵ : یهودي ژورنالست: د "لوی اسراییل" پروژې د منځني ختیځ د له منځه وړلو لپاره ده:..... ۱۷۱
- ۵۶ : ملګري ملتونه: شمېرې دروغ نه وایي، د مرستو په تمه د فلسطینیانو وژنه د منلو وړ نه ده..... ۱۷۴
- ۵۷ : د غزې "د مرګ جالونه" څنګه د اوږدو کڅوړې په ویونو رنګوي؟..... ۱۷۶
- ۵۸ . په لویدیځه غاړه کې د میشتو خلکو جرمي ریکارډ په یوه رول لوبولو لوبه کې:..... ۱۷۸
- ۵۹ : په بیګناه فلسطینیانو د اوسیدونکو یهودانو تر سره شوي مهم جرمونه :..... ۱۸۱
- ۶۰- د اسراییل وزیران د لویدیځې غاړې د یوځای کیدو غوښتنه کوي،..... ۱۸۳
- ۶۱ : لوی دیځه غاړه... د فلسطین یوه "اداره" ده چې لاهم د اشغال تر ولکې لاندې ده :..... ۱۸۵
- ۶۲ : فلسطیني مقاومت: د ابو شهاب او د هغه د ډلې وی نه د ټولو ډلو لخوا هدر (ضائع) ده..... ۱۹۷
- ۶۳ : په خبرو اترو کې د اسراییلې پل اوي نقشه رفح تر اشغال لاندې ساتي :..... ۱۹۸
- ۶۴ : اسراییلې رسنۍ: دا د حماس تر اتیځي ده چې د دوحې په خبرو اترو کې امتیازات ترلاسه کړي :..... ۲۰۱
- ۶۵ : د اسراییلو د پوځ بیا ځای پر ځای کول به د غزې د ۴۰٪ برخه ونیسي. ۲۰۳

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۶۶: د غزې د چل کړېدو د نوي اسرايېلي نقشو څېړونې: ۲۰۳.....
- ۶۷: د اسلامي جهاد مشر: موږ به د تسلي مي تړون لاسليک نه کړو، د شړلو جگړه زموږ په گټه ده ۲۰۶.....
- ۶۸: محمد الضيف: د هغه سيوري ژوندلیک چې اسرايېلي ډال يې مات کړ: ۲۰۹.....
- محمد الضيف: د هغه سيوري ژوندلیک چې اسرايېلي ډال يې مات کړ: ۲۰۹.....
- دکمپ تنگوالی او دکورونو گنوالی: ۲۱۰.....
- په غزه کې دمطلوبو کسانو تعقيبول: ۲۱۲.....
- الضيف په لويديځه غاړه کې: ۲۱۳.....
- يحي عياش او محمد ضيف دلمانځه په تالار کې: ۲۱۳.....
- د زنداني تربیغ لاندې زنداني: ۲۱۴.....
- د ۲۰۰۰ کال په می میاشت کې له زندان څخه د خوشې کېدو پر مهال: ۲۱۶.....
- حجره، تخيل، باور: د اميد کرڼه: ۲۱۷.....
- ایمان مصطفى (د هغه خور او ميرمن ویداد) د الضيف شخصيت او طبيعت يادوي او وايي: ۲۱۸.....
- جلال الرقه: ۲۲۱.....
- د جزئیاتو فقه: ۲۲۴.....
- د سيوري دلارښود منزل: ۲۲۶.....
- دليکني خلاصه: ۲۲۷.....
- ۱- د محمد الضيف ژوندلیک: ۲۲۷.....
- ۲- د محمد الضيف کورنی ژوند - د مهرباني او قرباني کيسه: ۲۲۸.....
- دمحمد الضيف د ژوند ځينې ځانگړتياوي: ۲۳۰.....
- ۶۹: د جگړې يوه بله خوا: اسراييل په غزه کې د بې سواده خلکو نسل رامینځته کوي. ۲۳۱.....

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۷۰: د ملګرو ملتونو یوه شمېرنه ښيي چې په غزه کې ۸۷۵ کسان لوړې وژنې دي..... ۲۳۳
- ۷۱: د الجزیرې لپاره د ملګرو ملتونو استازی: اسرایل او امریکا د فلسطیني خلکو د له منځه وړلو هڅه کوي:..... ۲۳۵
- ۷۲: ولې اشغال خان یونس په دوو برخو ویشلو لپاره یو نوی محور رامینځته کړ؟..... ۲۳۷
- ۷۳: ملګرو ملتونو په غزه کې د لوړې د عادي کیدو خبرداری ورکړ:..... ۲۳۸
- ۷۴: د راتلونکو د لایو له امله، په غزه کې اوربند د ډېر نږدې ښکاري:..... ۲۴۰
- ۷۵: wfp په غزه کې په هرو دریو کسانو کې یو یې خورځي بې خور وژوند کوي:..... ۲۴۳
- ۷۶: د اسرایلو وزیران او د پارلمان غړي د ګولان لور په څېر د لوی دیځې غاړې د یوځای کیدو غوښتنه کوي:..... ۲۴۵
- ۷۷: ټول هیوادونه د غزې د لوړې مسؤلیت لري پرته لدې چې بندي زلرې کړي دوی بندیزونه ولګوي..... ۲۴۸
- ۷۸: د لوی دیځې غاړې د الحاق د قانون په اړه کنیست (پارلمان) څه اراده درلوده؟..... ۲۵۱
- ۷۹: د غزې له خبرو اترو څخه د واشنگټن وتل: یو مانور یا د تاوتریخوالي د زیاتیدو لپاره یوه مقدمه؟..... ۲۵۴
- ۸۰: اسرایلو د محدود اوربند اعلان وکړ، په غزه کې یې د هوا له لارې مرستې بیا پیل کړې..... ۲۵۸
- ۸۱: دامریکا او اسرایلو د پل او ورو راستنیدل د "رسنۍ وچل" دی، پداسې حال کې چې خبرې اتري دوام لري..... ۲۶۰
- ۸۲: الحية: اشغال ګر له خبرو اترو لاس اخلي او دوامداره زورواکي او ځنډ ته دوام ورکوي..... ۲۶۵
- ۸۳: ۹۲ شهیدان په داسې حال کې چې اشغالګر د ټولې غزې ترانګې د کنټرول د نیولو پلان وړاندې کوي:..... ۲۶۸

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۸۴: هارتز: نتانې اهو د غزې د الحاق هغه پلان وړاندې کوي چې د ترمپ لخوا تصویب شوی..... ۲۷۰
- ۸۵: د سېسټماتیکې لوړې او اروپايي بندیزونو ترمخ... د غزې تراژیدي سیاسي نقشه څنگه بدله کړې ده؟..... ۲۷۱
- ۸۶: څه شې ترمپ دې ته وهڅول چې په ۴۸ ساعتونو کې د غزې د قحطۍ په اړه خپل دریځ بدل کړي؟..... ۲۷۴
- ۸۷: صهیونیزم د لوړې له امله د ماشومانو وژل په ډاگه کوي: دعزت الرشق لیکنه..... ۲۷۸
- ۸۸: ترمپ به هیڅکله د اسرایلو د دروغو له تکرارولو ستړی نه شي، او موږ به هیڅکله د هغوی د ردولو څخه هم ستړی نه شو. (حماس)..... ۲۸۰
- ۸۹: نتانې اهو په غزه کې تر ټولو بد جنګي جرمونه ترسره کوي، چې د ترمپ لخوا یې ساتنه کېږي:..... ۲۸۲
- ۹۰: اشغالګرو ځواکونو د الاقصی انتفاضې راهیسې په لوی دیځ غاړه کې ۱۸۰۰۰ فلسطینیان نیولي دي:..... ۲۸۴
- ۹۱: د اسمان څخه د مرګ بکسونه: غزې ته د مرستې جرمونه ښکاره کوي. ۲۸۶
- ۹۲: نتانې اهو د بندیزونو د ستونزې د حل لپاره کار کوي چې د لوړې په ورکولو سره یې وژني..... ۲۸۹
- ۹۳: غزه د لوړې او تنډې په ګرداب کې له سخت بحران سره مخ ده..... ۲۹۰
- ۹۴: پوځي کارپوه: د ټولې غزې تړانګې د نیولو لګښت لوړ او ډیر خپرونه لري..... ۲۹۲
- ۹۵: د غزې لوږه کې شتمن او غریب مسایوي وي:..... ۲۹۴
- ۹۶: نتانې اهو د غزې په عملیاتو کې د پراخولو پریکړې نږدې ده امریکا لخوا د شین خراغ ورکړی راپورونه:..... ۲۹۹

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۹۷: تمرشهی بار: د غزې یو بل ماشوم د خپلې مور په غېږ کې د لوړې له امله
مړ شو ۳۰۱
- ۹۸: د غزې یو بندي د اسرایلو په توقیف ځای کې په لاسونو کې مړ شو.
..... ۳۰۳
- ۹۹: ټایمز: برتانوي جاسوسي الوتکې د اسرایلو سره د بنديانو په
موندلو کې مرسته کوي: ۳۰۵
- ۱۰۰: د غزې د اشغال پلان جزئیات او د اسرایلو سلگون په پخواني مشران
خبردارۍ ورکوي ۳۰۷
- ۱۰۱: د کنیست غړي د شهید عزالدین القسام د قبر د حیفا څخه د لرې کولو
غوښتنه کوي ۳۱۰
- ۱۰۲: سموتريچ د غزې د خلکو پروا نه لري او غواړي چې د بریالۍ تر لاسه کولو
لپاره په ستوني پښه ږدي او حماس له منځه یوسي ۳۱۱
- ۱۰۳: ای حماس د نتانیاهو پلانونه شنډ کړل؟ ۳۱۲
- ۱۰۴: دروغتیا یو چارواکي ال جزیړه نیټ ته په غزه باندې د ۲۲ میاشتو د يرغل
زیانونه افشا کړل ۳۱۹
- ۱۰۵: امنیت شورا به سبا د غزې د اشغال پلان په اړه بحث وکړي، او
اسرائیل د هغې د پلي کولو لپاره چمتووالی نیسي ۳۲۳
- ۱۰۶: پوځي کارپوه: د اسرایلو مرحله ای زپلان د غزې کنټرول دی، نه په
بشپړه توګه یې اشغالول ۳۲۶
- ۱۰۷: په خان یونس کې ودانۍ ویجاړې شوې، په غزه کې د اسرایلو د ډزو له
امله لسګونه کسان ووژل شول ۳۲۸
- ۱۰۸: البرش: اسرایل له لوړې څخه د قحطۍ انجی نری ته تللی دی: ۳۳۱
- ۱۰۹: د غزې د نیولو لپاره د نتانیاهو پوځي پلان څه دی؟ او مقاومت به
څنګه ورسره مخ شي؟ ۳۳۳

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۱۱۰: شتونکي: په غزه کې جگړه له یوې مهمې اونی سره مخ ده، او نتانياهو د یوې موافقې ته د رسیدو په تمه دی..... ۳۴۲
- ۱۱۱: امریکایي ډاکټر: غزه د پل ه یی زې وژنې سره مخ ده، او متحد ه ایالات نه غواړي چې دا ودروي:..... ۳۴۵
- ۱۱۲: اسراییل نن د غزې جگړې لپاره د لسگونو زرو سرتیرو گمارنه تصویب کړه:..... ۳۴۶
- ۱۱۳: یو یهودي ربی: زه په غزه کې د هغه څه په اړه چې د نسل وژنې په توګه بیان شوي زما د ځنډ له امله پښیمانه یم..... ۳۴۹
- ۱۱۴: حماس: د نتانياهو څرګندونې د نسل وژنې او لوړې له جرمونو څخه د اسراییلو د خلاصون لپاره یوه هڅه ده:..... ۳۵۱
- ۱۱۵: "فلسطین دمسلمانانو د تاج مرغلرې: زه یی تاسو ته امانت درکوم،". انس الشریف . دغه وصیت د ټولنیزو رسنیو پلیټ فارمونه روښانه کوي..... ۳۵۴
- ۱۱۶: مېشت ځایونو د لوی دیځې غاړې په عین عمار کې ۳۰ فلسطیني کورنۍ بې ځایه کړې..... ۳۵۶
- ۱۱۷: دوی خپلې کورنۍ له لاسه ورکړې او کورونه یې ویجاړ شول. په غزه کې د الجزیرې پنځه شهیدان څوک دي؟..... ۳۵۸
- ۱۱۸: د الوداع وروستی صحنه: د الجزیرې د شهي دانو غږونه کم شوي، خو "پوښښ دوام لري"..... ۳۶۳
- ۱۱۹: د الجزیرې د خبریالانو وژنه: ایا اسراییل به د حقیقت په پټولو کې بریالی شي؟..... ۳۶۶
- ۱۲۰: د اسراییلو پوځ د غزې د اشغال پلان "پراخې طرحې" تصویب کړې:..... ۳۶۸
- ۱۲۱: د "لوی اسراییل" په اړه د نټن‌ایهو څرګندونې د ټویټر کاروونکو ترمنځ پراخه غوسه راپاروي..... ۳۷۰

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۱۲۲: "ته به کله بیرته راځي؟" د قریق کونډه د شهي د د خپل و ماشومانو سره د اړیکو په اړه خبرې کوي..... ۳۷۲
- ۱۲۳: انس الشریف او د هغه ملګري: د الجزیرې د عملې د وژل کیدو کیسه د نړۍ په وړاندې ۳۷۶
- ۱۲۴: هغه زړور ژورنالیست چې اسرایلی یې اندیښمن کړل ۳۸۱
- ۱۲۵: د مصر پخوانی ډیپلومات: دا هغه څه دي چې د انتانیاهو د "لوی اسراییل" خبرې معنی لري ۳۸۳
- ۱۲۶: د اسرایلی و پوځ د غزې د اشغال د چټکولو لپاره چمتووالی نیسي ۳۸۵
- ۱۲۷: د شهي د انس الشریف میړمن الجزیره شبکې ته: زما زړه ماتېږي ... څوک به یې بیرته ما ته راوړي؟ ۳۸۶
- ۱۲۸: شنونکي: انتانیاهو د پوځ په ماتولو کې بریالی شوی، او داسې عوامل شته چې ممکن د غزې په اړه د هغه پلان شنې کړي..... ۳۹۳
- ۱۲۹: "لوی اسرایلی" ... د انجیل یوه پروژې د ۸ عربي هیوادونو سیمو ته ګواښ کوي : ۳۹۵
- ۱۳۰: حماس: د ملګرو ملتونو لخوا د حماس په تور لیست کې شاملول باطل دي ۳۹۸
- ۱۳۱: امریکا په غزه کې د فلسطینیانو لپاره د لیدنې ویزې وځنډولې : ۴۰۰
- ۱۳۲: اشغالګرو د غزې په ښار بری دوکړ، چې ۱۱۰ وړي ماشومان یې ووژل : ۴۰۱
- ۱۳۳: غزه لکه څنګه چې مخکې هیڅکله داسې نه وه شوې: مستند فل مونه د محاصرې، لوږې او قتل عام څرګندونه کوي..... ۴۰۳
- ۱۳۴: ولې اسرایلی و د غزې اشغال د ګیډون د عملیاتو دوهم پړاو وبللو؟ ۴۰۶
- ۱۳۵: تر ټولو مهمې لارې چې اسرایلی هرڅوک غولوي : ۴۰۸

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۱۳۶: نړۍ والې ورځ پانې: نتانۍ اهو یو غړی اخلاقي سیاست وال دی، او د هرغه پوځ په غزه کې له منځه وړل کېږي..... ۴۱۶
- ۱۳۷: اسراییل د غزې ښار د نیولو لومړنۍ پړاو لپاره د "ګیډون ویګنز ۲" عملیات پیل کوي:..... ۴۱۸
- ۱۳۸: اسراییل د دفاعي ځواک به ډیر ژر د فلسطینیانو ایستل او د غزې محاصره کول پیل کوي:..... ۴۲۱
- ۱۳۹: UNRWA د غزې د قحطۍ په اړه د اسراییلو انکار د غیر انساني چلند تر ټولو کرغږن څرګندونه ده:..... ۴۲۲
- ۱۴۰: د ال جزیري کیمره مین محم د سلامه... هرغه زوم چې شهید شو..... ۴۲۴
- ۱۴۱: اشغالګرو ځواکونو په غزه ښار کې یو مشهور بازار بمبار کړ او ویجاړونکي عملیات یې دوام ورکړ..... ۴۲۶
- ۱۴۲: کاشکې زه په جنت کې له خپلې مور سره وای، هلته مینه، خواره او اوبه وی:..... ۴۲۸
- ۱۴۳: نه لوی دیځ او نه هم عربانو څه وکړی شول... ای غزه خپل برخلیک ته پرېښودل شوې ده؟..... ۴۳۱
- ۱۴۴: هارتز د غزې د نیولو د پلان "پاتې" جزئیات افشا کوي:..... ۴۳۳
- ۱۴۵: واشنګټن پوسټ: د جګړې وروسته د غزې د مدیریت لپاره د امریکا د پلان جزئیات:..... ۴۳۵
- ۱۴۶: د شهید قسام لوا مشرانو ویډیو پیغامونه په ټویټر کې ښکیلتی راپاروي:..... ۴۳۷
- لومړی: د حماس غورځنګ: د اشغال پر وړاندې مقاومت د انتفاضې سره راڅرګند شو:..... ۴۳۹
- دوهم - عزالدین القسام... یو سوريایي شیخ وه چې د فلسطین انقلاب یې رهبري کړ..... ۴۴۶
- دریم: د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) پوځي څانګه عزالدین القسام لواګانې:..... ۴۵۵
- ۱- اسماعیل هنیه: د شطي کډوالو کمپ څخه یو کډوال چې د حماس غورځنګ مشر شو:..... ۴۶۳

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۲-- يحيى سنور د حماس غورځنگ مشرچې د اشغالګرو سره په نښته کې شهيد شو. ۴۶۸.....
- ۳-- محمد ضيف د عزالدين القسم لواګانو مشري وکړه او د دريو لسيزو لپاره يې اشغال پای ته ورساوه..... ۴۷۵.....
- ۴-- محمد سنوار، د عزالدين القسم لواګانو غړى او د شاليت تړون له معمارانو څخه. ۴۸۳.....
- ۵-- صلاح شهادة، د القسم لواګانو د لومړي ودانۍ بنسټ ايښودونکى :..... ۴۸۸.....
- ۱۴۷ : شنونکي: تېرمپ د فلسطینيانو سره دښمني لري، او په غزه کې اوربند لرې ښکاري..... ۴۹۱.....
- ۱۴۸ : نړیوالې ورځپاڼې: اسراییل د فلسطیني دولت لپاره د هر ډول هیلو د له منځه وړلو لپاره هڅې کوي..... ۴۹۴.....
- ۱۴۹ : د جګړې له پیل راهیسې په غزه کې ۲۱۰۰۰ ماشومان معلول شوي دي :..... ۴۹۶.....
- ۱۵۰ : تېرمپ: موږ اوس مهال د حماس سره په ژورو خبرو اترو کې یو :..... ۴۹۸.....
- ۱۵۱ : شنونکي: تېرمپ د اسراییلو د اهدافو د ترلاس کولو هڅه کوي، او د خبرو اترو په اړه د هغه خبرې جدي نه دي :..... ۵۰۰.....
- ۱۵۲ : اسراییل د بنديانو د تبادلي د نوي وړاندیز په اړه غور کوي، تېرمپ پر حماس فشار راوړي :..... ۵۰۳.....
- ۱۵۳ : په غزه کې تر ټولو مشهور برجونه چې اشغال ویجاړ کړي او د هغو د پورونو شمیر :..... ۵۰۶.....
- ۱۵۴ کنيسټ د غزې جګړې د تمويل لپاره نور ۹ مليارډ ډالر تصويب کړل :..... ۵۰۹.....
- ۱۵۵ : نتنیاهو د نړۍ پر وړاندې جګړه اعلان کړه، امریکایي لیکوال ه. ۵۱۲.....
- ۱۵۶ : روبیو اسراییل ته ورسید، په غزه کې د تېرمپ لومړی توب یی بیان کړ :..... ۵۱۵.....
- ۱۵۷ : د الاقصی لاندې د تونل په پرانیستلو کې د روبیو ګډون څه معنی لري؟..... ۵۱۶.....

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۱۵۸: اسرایلی لی کوال: په قطر باندي د بری د ناکامي تر هغه ژوره ده چې
ښکاري: ۵۱۸
- ۱۵۹- د امریکا چارواکي او د فلسطین مذاکره کوونکی: د دوو دولتونو حل
لاره له منځه تللې ده، او دلیل یې واشنگتن دی..... ۵۲۱
- ۱۶۰: سموت رچ: غزه د جگړې یو غنیمت دی، او ما د واشنگتن سره د هغې د
ویشلو لپاره خبرې اترې پیل کړې دي..... ۵۲۴
- ۱۶۱: هارتز: پوځ په غزه کې د پوځي ماموریتونو د ترسره کولو لپاره د
فلسطیني ملیشو څخه کار اخلي ۵۲۶
- ۱۶۲: ال دویري: اشغالگر په تل ال هوا کې د ویجاړۍ او جبري بې ځایه کیدو
لپاره د چاودیدونکو روباتونو کارول کړندي کوي..... ۵۲۷
- ۱۶۳: د اسرایلیو لورې د جنینونو او وخت نه مخکې ماشومانو ډیر ژوند
واخیست: ۵۲۹
- ۱۶۴: نړیوالې ورځپاڼې: اسرایلی د غزې اوسیدونکو ته امر کوي چې ناامنه
سیمې ته لاړشي: ۵۳۲
- ۱۶۵: شنونکي: ترمپ د جگړې د بندولو څخه انکار کوي ځکه چې یو څه هغه
د نتانياهو تابع کوي ۵۳۴
- ۱۶۶: ال دویري: د اسرایلیو اشغالگر پوځ په غزه کې په بشپړه توګه
ځمکه سوځوي، مګر په ځمکه کې یې پرمختګ نه دی کړی: ۵۳۸
- ۱۶۷: د فلسطین دولت د رسمیت پیژندلو "سېلاب" اهمیت څه دی؟ او د
اسراییلو د غبرګون محدودیتونه څه دي؟..... ۵۳۹
- ۱۶۸: د غزې په اړه د ترمپ ۲۱ نکاتي پلان ، نتانياهو د چلونو او د تنفیذ په اړه یې
شکونو ترمنځ: ۵۴۲
- ۱۶۹: په غزه کې ۹۱ شهیدان او ۳ روغتونونه له کاره لویډلي دي ۵۴۶
- ۱۷۰: د حماس مشر: موږ د غزې واکمنۍ پرېښودو ته چمتو یو ۵۴۹

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۱۷۱ : په غزه کې د وخت نه مخکې زیږېدلي او نوي زیږېدلي ماشومان د روغتيايي وضعیت له خرابیدو سره مخ دي..... ۵۵۰
- ۱۷۱-د بنديانو کلب: اسراييل د خپلو بدترینو زندانونو څخه په یوه کې د اسطول الصمود (ثبات فلویتلا فعالین) پی توقیف کړي ۵۵۲
- ۱۷۲ : د ترمپ په پلان کې تر ټولو لوی دام ۵۵۳
- ۱۷۳ : ابو مرزوق الجزیرې ته: حماس د ترمپ له پلان سره موافقه کړې، خو د پلي کولو لپاره یې خبرو اترو ته اړتیا ښودلې ده ۵۶۳
- ۱۷۴ : شنونکي: د حماس غبرگون د ترمپ پلان ته بدلون ورکړ، او مسایل لاهم پیچلي دي ۵۶۶
- ۱۷۵ : ای د ترمپ د پلان له مخې د غزې جګړه پای ته نږدې ده؟ ۵۶۹
- ۱۷۶ : حماس دا حیرانونکې چل څنګه ترسره کړ؟ ۵۷۲
- ۱۷۷ : شنونکي: سیمه ییز وضعیت ترمپ دې ته اړباسي چې هرغه اهداف غوره کړي چې د نتانیا هو د پلانونو سره په ټکر کې وي ۵۷۸
- ۱۷۸ : د الاقصی سېلاب څخه دوه کاله وروسته... غزې نړۍ بدلې کړه: ۵۸۲
- خاتمه..... ۵۹۳
- د منابعو فهرس..... ۵۹۴

سریزه

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على نبينا محمد صلى الله عليه وعلى آله وصحابه ومن تبعهم باحسان الى يوم الدين .

وبعد : د غزې تراښدي يوازې د يوې جغرافيې او جګړې کيسه نه ده، بلکې دا د يو مظلوم ملت د زړورتيا، صبر، قربانيو او مقاومت ژوندی تاريخ دی. هغه ملت چې د اشغال، بنديز، لوږې، بمبارۍ او نړيوالې بې غورۍ ترسيوري لاندې، لاهم د آزادۍ اميد نه دی پرې ايښی. کله چې د اوربند د لومړۍ مرحلې وروستۍ شېبې رارسېدې، او د بنديانو تبادله نژدې وه، اسراييلو د خپلې عادت شوې خيانت پالنې له مخې يو ځل بيا اوربند مات کړ، له ژمنو واوښت، او د فلسطيني ولس پر وړاندې يې خپلې وحشيانه بمبارۍ له سره پيل کړې. په څو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ورځو کې د شهیدانو شمېر زرو تنو ته واوښت، زرگونه ټپیان شول، او لا هم د وژل شویو، ویجاړو شویو کورونو، او بې ځایه شویو کسانو لړۍ روانه ده.

دغه مجموعه چې د ۱۷۸ مقالو او راپورونو تسجیل دی، هڅه کوي چې د غزې د وروستۍ جګړې، د اوربند د ماتېدو، د اسرائیلي جنګي جناياتو، د حماس د مقاومت، او د نړیوالو غبرګونونو یو مستند او تحلیلي تصویر وړاندې کړي.

موږ دغه مقالو ته د اسنادو حیثیت ورکړو، ځکه دا یوازې د تېر شوي حال ثبت نه دی، بلکې د یوه روان ناورین د حالاتو، ارادو، او پلانونو افشا کول دي. د دې لیکنو له لارې موږ هڅه کړې چې لوستونکي د هغو حقایقو سره مخ کړو چې رسنۍ یا بې تحریفوي، یا بې پټوي.

په پای کې دا مجموعه یو امانت دی – د هغو شهیدانو، یتیمو ماشومانو، وږو، غم، خپلو، او ویجاړو کورونو امانت – چې تاریخ یې باید هېر نه کړي، او ملتونه یې باید د خپل ضمیر پر وړاندې وساتي.

اللهم اشهد، أن قد بلغنا.

په درنښت

محمد بشیر مدني

: "د غزې د اوربند تر ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه" چې په لاندې ډول وړاندې کيږي :

۱- نسیح الحیاة (دژوند توکر) داد اسرائیلو سره د لویدیځې غاړې د یوځای کولو د پلان یوه برخه ده؟
۲۰۲۵/۴/۵.

-اسرائیلي سرتیري د لویدیځې غاړې د طولکرم ښار ته نږدې کزمه کوي ((AFP

-د نتنیاهو د حکومت پریکړه چې په ختیځ بیت المقدس کې د "ژوند د جامو سړک" د پیل پریکړه تصویبوي د اسرائیلو د هغو هڅو پایله ده چې د ۱۹۶۷ کال راهیسې د شخړې په تاریخ کې د ترټولو لوی الحاق عملیات پلي کوي. د بیت المقدس ختیځ ته د ښاروالۍ له حدودو بهر

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ځمکو دا الحاق، په ځانګړې توګه د لويې معالي ادوميم مېشت ځای، به هم تعديل شي ترڅو د لويديځې غاړې ۳٪ برخه پکې شامله شي، په دې توګه به په رسمي ډول دا له اسراييلو سره يوځای شي.

-د پروژې مفکوره دا ده چې په ختيځ بيت المقدس کې له شمال څخه جنوب ته يو تونل وکيندل شي، او دا به يوازې د فلسطينيانو لپاره په يوه سړک بدل شي، ترڅو فلسطينيان په بشپړ ډول د لومړۍ لارې کارولو څخه منع شي، کوم چې د بيت المقدس له مرکز څخه غځېږي او د ښار له عربي ګاونډيو څخه تېرېږي، بيا د جيريکو په لاره کې د معالي ادوميم مېشت ځای ته د ننوتلو مخې ته تېرېږي. فلسطينيان اړ شول چې د دې سړک يوه برخه وکاروي چې د لويديځې غاړې د شمال او جنوب ترمنځ د مېشت ځايونو د تګ راتګ لپاره ځانګړې شوې وه، چېرته چې دوی د عناتا سيمې (د بيت المقدس شمال) ته نږدې لومړۍ لارې ته ننوځي، او د معالي ادوميم مېشت ځای ته نږدې له تيريدو وروسته په چټکۍ سره د جنوب سيمې څخه ووځي ترڅو د رام الله - بيت المقدس سړک ته ننوځي، چې د (واډي النارسړک) په نوم پېژندل کېږي.

-اسراييليان اوس غواړي چې د ځمکې لاندې يو تونل وکيندل شي چې د شمال ختيځ بيت المقدس کې د زعيم سيمه د العيزريه سيمې له جنوبي اخر سره ونښلوي، کوم چې د بيت المقدس له زاړه ښار څخه يوازې د زيتون غره په واسطه جلا شوی دی.

-دا پروژه نوې نه ده، که څه هم څو ورځې وړاندې يې سرتګي جوړ کړل. دا لومړی ځل د ۲۰۲۰ کال په پسرلي کې د نتانياهو د ايتلافي حکومت پر مهال وړانديز او تصويب شو، خو پلي کول يې ځنډېدلي دي. د اسراييلو د پرله پسې حکومتونو د ځنډونو له امله، دا حکومت د پروژې له تصويب څخه يوازې دوه مياشتې وروسته سقوط وکړ، او بيا د نتانياهو په مشرۍ نوی حکومت جوړ شو. دا له يوې مياشتې څخه زيات دوام ونه کړ، او بيا د ۲۰۲۰ کال په نيمايي کې رابښکته شو. د هغه پر ځای، د يابرلاپيد په همکارۍ د نفتالي بينت په مشرۍ يو ايتلافي حکومت جوړ شو، او بيا د ۲۰۲۲ کال په پای کې يې سقوط وکړ. نتانياهو له هغه وخت راهيسې خپل اوسني حکومت ته راستون شوی، کوم چې هغه د مذهبي صهيونيزم غورځنګ سره په همکارۍ يې جوړ کړی وه، کوم چې ډير شنونکي او څارونکي نن ورځ د اصلي واکمن په توګه ګوري. دا حکومت له يونيم کال څخه زيات وخت راهيسې په غزه کې د روانې جګړې او په څو نورو جېهو کې، لکه څنګه چې موږ پوهېږو، بوخت دی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په عملي لحاظ، دا پروژه يوه ډېره ستراتيژيکه پروژه ده، ځکه چې دا د اسراییلو د پخواني لومړي وزير ايريل شارون د لويديځې غاړې د ځمکو په لگښت د بيت المقدس ښاروالۍ ختيځ لور ته د پراخولو له ليد څخه سرچينه اخلي.

-شارون په دې باور وه چې د بيت المقدس د مسلې لپاره د ښار ختيځ ته د ډيرې ځمکې کنټرول او له هغې سره د يوځای کولو پرته بله حل لاره نشته. د بيت المقدس شاوخوا سيمو کې د مېشت ځايونو بشپړ ویش ډاډمن کول - په ځانگړي توگه ختيځ - ترڅو د مقدس ښار يهودي هويت وساتل شي، لکه څنگه چې اشغالگر دولت يې درک کوي، او هغه سيمې جلا کړي چې فلسطينيان په ختيځ بيت المقدس کې ژوند کوي، او دوی په لويديځه غاړه کې د دوی له طبيعي ټولنيز چاپيريال څخه جلا کړي.

-دلته وروستۍ موخه د "لوی بيت المقدس" په نوم د يو داسې څه رامېنځته کول دي چې د لويديځې غاړې په دوو برخو ويشلو کې مرسته وکړي: يوه شمالي او يوه جنوبي برخه، چې په جغرافيايي ډول په هيڅ ډول سره نه شي تړل کيدی چې په راتلونکي کې د فلسطيني دولت د جوړولو لپاره اميد وړاندې کړي.

-دا ټکي د هغو بنسټيزو نظرونو د پيل ټکی وو چې شارون د لوی بيت المقدس لپاره په خپله زړه پروژه کې وړاندې کړل. که څه هم اسراییلو په څو ځله اعلان کړی و - شايد وروستۍ يې په ۲۰۰۷ کال کې وه - هغه پروژې چې ټول د لوی بيت المقدس مفکورې لاندې راځي، لکه د "لومړی بيت المقدس" پروژه او نور، په حقيقت کې يې د دې اعلان شوي ليد د ترلاسه کولو لپاره خورا څرگند گامونه نه دي پورته کړي. د دې اصلي دليل د اشغالگر دولت د پلازمينې په توگه د بيت المقدس د نړيوالې پېژندنې نشتوالی وه، سربېره پردې د مقدسو ځايونو پېچلتيا، چې اسراییلو ويره درلوده چې دا به يو فکتور وي چې په ټوله سيمه کې به وضعيت خراب کړي.

-له همدې امله، دا ډېر محتاط او تدريجي اقدامات کول، هڅه يې کوله چې دا ليد په ډېر تدريجي ډول پلي کړي پرته له دې چې په هغه څه چې پېښيرې ډير رڼا واچوي.

نو، څه شی اسراییل دې ته اړ کړل چې په دې ځانگړي وخت کې د دې پروژې سره مخ په وړاندې لاړ شي؟

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

البته، هغه څه چې نوي دي، هغه دا دي چې مذهبي صهيونيستي غورځنگ په اسراییلو کې د حکومت واک کنټرولوي. نتانياهو د خپل مشر سموتريچ د هیلو او امرونو څخه یو گام هم نه شي پورته کولی، په ځانگړې توگه وروسته له هغه چې وروستي په غزه کې د اوربند د خبرو اترو په جریان کې د هغه حکومت له سقوط څخه وژغوره، چې وروسته اتمريین گویر له حکومت څخه ووت.

-په هغه ورځ د دواړو گوندونو لپاره معادله بریالی وه، ځکه چې نتانياهو ځان د جلاوطنۍ او بیا زنداني کیدو څخه وژغوره، پداسې حال کې چې سموتريچ خپل گوند د وختي ټاکنو څخه وژغوره چې د نظریو بنسټونو په کې حتی د کنیسټ ته د ننوتلو هیڅ امکان نه وه بنودل شوی. خو د سموتريچ د گوند وروسته په ټاکنو کې بیا رغونه هغه ته د نتانياهو د بلیک میل کولو لپاره هڅونه ورکړه، چې اوس هغه ورته تربل هر وخت ډیره اړتیا لري.

-سموتريچ یوازې د خپل پلان پلي کولو په اړه اندیښمن دی چې لويديځه غاړه له اسراییلو سره یوځای کړي. دا هغه پروژې ده چې هغه د خپل گوند ملاتړو ته ژمنه کړې وه. لکه څنګه چې هغه په تدریجي ډول د بین گویر څخه د دوی ترمنځ د مخ په زیاتیدونکو اختلافاتو وروسته ځان لرې کړ، نو د سموتريچ لپاره اړینه شوه چې د بیت المقدس ښار ته د ننوتلو هڅه وکړي، کوم چې بین گویر د خپلې لوبې ډګرګڼلی وه، کوم چې هغه یې ښي اړخ ته وړاندې کړ.

-له همدې امله، سموتريچ د دې پروژې د کار پیل کولو لپاره کار وکړ او د هغه تصفيي عوایدو څخه یې تمویل کړه چې اسراییلو د فلسطین له ادارې څخه د هغه په مستقیم امر ضبط کړل. یعنې، نن هغه ځان، خپل گوند او خپل غورځنگ ته داسې لاسته راوړنه وړاندې کوي چې هیڅ لګښت نه لري؛ ځکه چې دا د فلسطینیانو لخوا د ورکړل شویو مالي پيسو څخه تمویل کېږي، او د دې لپاره د هغه دلیل دا دی چې دا سړک / تونل چې کار به یې پیل شي په اصل کې د فلسطینیانو لپاره ډیزاین شوی.

-داسې ښکاري چې بن گویر په هغه لوبه پوهیده چې سموتريچ یې لوبوي، او دا چې هغه اوس په بیت المقدس کې خپل ځای او د لوبې ډګر ته ننوځي، او ځان د یو قهرمان په توګه وړاندې کوي.

-هغه د بیت المقدس په میشتو خلکو باندې هیڅ ډول واک نه لري، او له همدې امله هغه د نړۍ د پام ځانته اړولو لپاره خپل معمول چل ته مخه کړې، چې هغه په الاقصی جومات

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

بريد کول او د خپل پخواني ملگري سموتړچ سره په سيالي کې د مقدسو ځايونو په تار لوبې کول دي. هغه په دې توگه وايي چې هغه د مېشت ځايونو لپاره يوازينی هيله ده، نه يوازې د بيت المقدس په دوسيه کې، بلکې په بيت المقدس پورې اړوند په خورا مهمه دوسيه کې هم، کوم چې د مقدسو ځايونو د دوسيې څخه دی، چې سموتړچ يې د مشرربينېت د فتوا سره سم ځان لرې ساتي چې يهوديان د الاقصی جومات ته د ننوتلو څخه منع کوي تر هغه چې د ژمنې شوې سرې غوا سره تړلې پاکوالي شرط پوره نشي.

-دلته پوښتنه دا راپورته کېږي: دې ته په پام سره چې سموتړچ د لويديځې غاړې د يوځای کولو او د هغې نفوس اردن ته د بې ځايه کولو پلان ته وده ورکوي، ولې هغه د فلسطينيانو لپاره د تونل پروژې ملاتړ کولو زحمت کوي چې د شمالي او سويلي لويديځې غاړې ترمنځ د دوی تگ راتگ اسانه کړي؟

-ځواب دا دی چې موږ له يوې پيچلې پروسې سره مخ يو چې په کې اسراييل په عمومي توگه، او سموتړچ او د هغه ډله په ځانگړي ډول، په لنډ او اوږد مهال کې څو ټکي ترلاسه کوي:

-په لنډ وخت کې، دا پروژه د بيت المقدس شاوخوا سيمو کې د فلسطينيانو او د لويديځې غاړې د مېشتو سيمو ترمنځ بشپړ نژادي جلاوالی ترلاسه کوي. پلان شوی تونل به فلسطينيان دې ته اړباسي چې د لويديځې غاړې په شمالي برخه کې د رام الله او په سويل لويديځې غاړې کې د بيت لحم ترمنځ د ځمکې لاندې يوه لاره وکاروي. په پايله کې، د ختيځ بيت المقدس ټول يهودي مېشت ځايونه سره نېسلوونکي لوی سرکونه به يو شي، يوازې د يهودي مېشت ځايونو لپاره. به وي او د فلسطينيانو گډون به پکې نه وي.

-په دې توگه، سموتړچ کولی شي ځان په معالي ادوميم کې له ۳۸،۰۰۰ څخه زياتو مېشتو خلکو ته د فلسطينيانو سره د گډېدو څخه د نجات ورکونکي په توگه او د هغه مشر په توگه وړاندې کړي چې د دولت بوديچې يا دوی ته د هيڅ لگښت پرته يې د دوی مطلوب امنيت ترلاسه کړی دی.

-سربېره پردې، په اوږد مهال کې، دا پروژه په حقيقت کې د لويديځې غاړې د فلسطينيانو سره په نېسلولو کې مرسته نه کوي. په حقيقت کې، دا برعکس لاسته راوړنه لري. د لويديځې غاړې د شمال او جنوب ترمنځ د فلسطينيانو د تگ راتگ د آزادۍ څخه د محرومولو او په يوه نرۍ تار - دې تونل - پورې د محدودولو سره، اسراييلو ته دا اسانه کوي چې د لويديځې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

غارې د دواړو برخو ترمنځ لاره په خپله خوښه پرې کړي، يوازې د يوې پوځي پوستې سره چې د څو سرتېرو څخه ډیر نه وي.

دا به د لويديځې غارې شمال او جنوب په بشپړه توګه جلا کړي. دا پروژه په مؤثره توګه پدې معنی ده چې فلسطينيان به ونشي کولی چې په لويديځه غاړه کې کوم نږدې وجود رامينځته کړي، کوم چې به د اسراييلو لپاره دا اسانه کړي چې د لويديځې غارې سيمې يو په يو جلا کړي که چېرې دوی په سيمه کې د قومي تصفيې عمليات ترسره کولو لپاره خطرناکه پريکړه وکړي. د دې تر ټولو لويه بيلګه هغه څه دي چې اوس مهال په غزه کې پيښېږي، چې دا په شمالي او سويلي برخو ویشل شوې ده، او د ټول نفوس د بې ځايه کولو په هڅه کې جلا شوې ده.

د بيت المقدس سره د معالي اډوميم د ښارګوټي يوځای کول به د E1 په نوم د سيمې يوځای کولو سره تعقيب شي، کوم چې د اليزاريه او ابو ديس ګاونډيان محاصره کوي، کوم چې د بيت المقدس ختيځ کې موقعيت لري مګر د اشغال د جلا کولو ديوال څخه بهر دي. دا پدې معنی ده چې د لويديځې غارې شاوخوا ۳٪ سيمه به له منځه يوړل شي، دا سيمې به په بشپړه توګه محاصره شي او له شاوخوا سيمو څخه به يې جلا کړي، که په لويديځه غاړه کې وي يا بيت المقدس کې، د يهوديانو په ځير حالت کې. که موږ يې خوښوو يا نه، دا پروژه به آخر نه وي، بلکې د ټولې لويديځې غارې د يوځای کيدو د پلي کولو پيل به وي، دا ټوټه ټوټه، کله چې ترټولو لوی بار، چې د بيت المقدس استازيتوب کوي، لرې شي. نو څه به پيښ شي ؟

د دې ټولو په رڼا کې، موږ بله چاره نه لرو پرته له دې چې تر ټولو څرګند او لنډ حل تکرار کړو؛ د فلسطين خلک بايد د ځواب ويلو دمخه د اشغالګرو د پلانونو پيل ته انتظار ونه باسي، ځکه چې هرڅوک چې لومړی کار پيل کړي لاره به لنډه کړي.

په دې مقاله کې څرګند شوي نظرونه د الجزيرې شبکې د ادارې دريځ نه منعکس کوي.^۱

۲- د غزې مشهور مجاهد الله فائز الدويري حفظه الله ډيره مهم ځواب او تبصره :

ولې اشغالګر په تدريجي ډول په غزه کې خپل ځمکني عمليات پراخوي؟ الدويري ځواب ورکوي:

^۱ - الجزيره چينل . ۲۰۲۵ / ۴ / ۴ . د فلسطيني ليکوال ډاکټر عبد الله معروف ليکنه .

۲۰۲۵/۴/۴.

-د پوځي چارو کارپوه تورن جنرال فائز الدويري وويل چې د اسراييلو د اشغالګرو پوځ ستراتيژيک هدف د غزې ترانګې کنټرول بيرته نيول دي، خو په دوو مرحلو کې. هغه ټينګار وکړ چې پوځ د محاصرې، لوږې او ورو وژنې په رڼا کې د يو نوي واقعيت د تحميلولو هڅه کوي.

-په غزه کې د پوځي پرمختګونو په تحليل کې، الدويري څرګنده کړه چې په لومړي پړاو کې د ترانګې د ټولې سيمې ۲۵٪ کنټرول شامل دی، او يادونه يې وکړه چې په شمال، ختيځ او نلساريم محور کې کرنيزې سيمې د ۱۰٪ او ۱۲٪ ترمنځ دي.

-د پوځي کارپوه په وينا، اسراييل پلان لري چې د خپل پلان د لومړي پړاو د بشپړولو لپاره دا سلنه په ډيرو برخو کې دوه چنده کړي.

-هغه په ګوته کړه چې اشغال په شمال کې د بيت لاهيا او په جنوب کې د رفح څخه پيل شو، او يادونه يې وکړه چې دا اوس مهال ختيځې سيمې ته پراختيا ورکوي، د شجاعيه سيمې څخه پيل کېږي، او بيا به د جباليا او د زيتون سيمې ختيځې برخې سربېره د طوفه سيمې ته وغځېږي.

-په دې شرايطو کې، د اسراييلو پوځ وويل چې دوی د غزې په شمالي ترانګه کې د خپل ځمکني فعاليت د پراخولو لپاره کار کوي، پداسې حال کې چې د اسراييلو چينل ۱۴ د يوې اسراييلي سرچينې په حواله ويلي چې په غزه کې به پوځي عمليات په تدريجي ډول پراخ او ژور شي.

-د اسراييلو ۱۲ چينل هم راپور ورکړی چې د ۲۵۲مې فرقې لخوا د شجاعيه په ګاونډ کې پيل شوي عمليات د هوايي بريدونو له لويو څپو سره مل وو، پداسې حال کې چې د يديعوت احرونوت راپور ورکړی چې پوځ د غزې په پوله کې د بفر زون پراخوي، د ۲۵۲مې فرقې ځواکونه د شجاعيه په ګاونډ کې فعاليت کوي.

الدويري دې پايلې ته ورسيد چې اشغال د يو نوي واقعيت د تحميلولو هڅه کوي، اوسيدونکي يې تبېنې ته اړباسي او د دې ترلاسه کولو لپاره سيستماتيک ويجاړتيا ترسره کوي.

د پوځي کارپوه په وينا، تاريخ ښيي چې "يو اشغالګر پوځ په هره سيمه کې چې ننوځي ترهغه چې هلته د پاتې کيدو توان ولري پاتې کېږي، او له هغه ځايه د فشار لاندې يا د بل لوري لخوا د درنې بې په ورکولو سره وځي".

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه ټينگار وکړ چې هغه څه چې پېښېږي د امريکا او اسراييلو د سياسي تمايلاتو لفظي ژباړه ده، ځکه چې د امريکا د بهرنيو چارو وزير مارکو روبيو او د اسراييلو د دفاع وزير اسراييل کاتز د څرگندونو ترمنځ هيڅ توپير نشته.

-امريکايي ورځپاڼې، وال سټريټ ژورنال، د باخبرو سرچينو په حواله ويلي چې د اسراييلو لوی درستيز ايل ضمير غواړي په ځمکني بريد سره د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) په قاطع ډول له منځه يوسي.

-د ورځپاڼې په وينا، ضمير غواړي د سياسي حل لارې په اړه د کومې پريکړې دمخه ځمکني بريد پيل کړي، او هغه چمتو دی چې د غزې ترانگه د نامعلوم وخت لپاره د نيولو لپاره کافي ځواکونه ځای پر ځای کړي.^۲

۳- اشغالګر پوځ لخوا د نابلس محاصره اود جنين په بې پيلوټه الوتکو بمباري :

د جنين ښار او د هغې په کمپ باندې د اشغالګرو ځواکونو د بريدونو يوه برخه، او د کورونو دننه د دوی پوځي عمليات، چې ځينې يې په پوځي بارکونو بدل شوي وو.

-سرچينه: د اسراييلو د پوځ وياند، د آزادو رسنيو د کارونې لپاره خپور شوی.

-اشغالګرو ځواکونو د جنين ښار او د هغې په کمپ باندې پوځي کمپاين پيل کړ (اسرائيلي مطبوعات).

. ۲۰۲۵/۴/۸

-سرچينو الجزيرې ته ويلي چې د اسراييلو اشغالګرو ځواکونو د لويديځې غاړې په شمال کې د نابلس ښار له ټولو خواوو څخه د اوسپنې په دروازو او پوځي پوستو سره محاصره کړې دی، په داسې حال کې چې د اسراييلو يوې بې پيلوټه الوتکې د جنين کېدوالو کمپ کې د الدمج په ګاونډ کې بم وغورځاوه چې له امله يې لويه چاودنه وشوه.

-سرچينو راپور ورکړی چې د اسراييلو ځانګړي ځواکونه په نابلس کې د ايونجليکل روغتون ته نږدې يو کور محاصره کړي.

^۲ - الجزيره چينل ۴ / ۴ / ۲۰۲۵ د فائز الدويری تحليل .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د الاقصی تلویزیون په نابلس کې د یوې لویې چاودنې غبر اوريدل شوی دی، په داسې حال کې چې اسرائیلي ځانگړو ځواکونو یو کور محاصره کړی وه، د راپورونو له مخې چې اشغالگر ځواکونه غریز بمونه غورځوي.

-په ورته پرمختګ کې، اسرائیلي اشغالگر ځواکونو د شمالي ښار طوباس له ټولو خواوو څخه برید وکړ او د ښار په لور یې لوی پوځي تقویتونه واستول.

-اشغالگر ځواکونو د استوګنې پرودانو برید وکړ، هغه یې په پوځي بارکونو بدلې کړې، نښه ویشتونکي یې ځای پر ځای کړل او ګرځندیز یې نافذ کړ. دا په داسې حال کې ده چې د مقاومت جنگیالیو په ښار کې د اسرائیلي پوځي موټرو په وړاندې چاودیدونکي توکي وچول.

-د جنین بمباري :

-په عین حال کې، یوې اسرائیلي بې پیلوټه الوتکې د لویديځې غاړې د جنین کمپ په الدمج ګاونډ کې بم وغورځاوه، چې له امله یې لویه چاودنه وشوه خو مرګ ژوبله یې نه ده اړولې.

د فلسطین د معلوماتو مرکز راپور ورکړی چې اشغالگر ځواکونه د جنین په لویديځ کې د الحداف او الجباریات په سیمو کې د کورونو چاپې وهلې ته دوام ورکوي.

-سرچینو الجزیرې ته تایید کړه چې اشغالگر ځواکونه کورونه تلاشي کوي، اتباع نیسي، د هغوی ګرځنده تلیفونونه ګوري، او هر هغه چا ته چې د اردو د حرکتونو فلمونه اخلي د نیولو، شړلو او د هغوی د کورونو د سوځولو ګواښ کوي. اشغالگر ځواکونه د کمپ، ښار او نږدې کلیو په یو شمیر سیمو کې د نیولو کمپاینونو ته هم دوام ورکوي.

-اشغالگر ځواکونه په جنین کې د ۷۷مې پرله پسې ورځې لپاره خپل پوځي عملیاتو دوام ورکوي، ښار او د هغې کمپ ته نوي پوځي ځواکونه لېږي.

-د جنین په ولایت او د هغې په کمپ کې د پوځي عملیاتو په پایله کې تر اوسه پورې د ۱۰ ماشومانو په ګډون ۳۶ فلسطینیان شهیدان شوي او له کمپ او شاوخوا سیمو څخه د ۲۱۰۰۰ څخه ډیر خلک بې ځایه شوي دي. د فلسطیني چارواکو په وینا، له ۶۰۰ څخه زیات کورونه او تاسیسات په بشپړه یا جزوي ډول وېجاړ شوي، سوځیدلي او زیانمن شوي دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۴- په فلسطیني مسلمانانو د مېشت ځایونو (یهودانو) بریدونه :

په سویلي لویديځه غاړه کې، څلور فلسطینیان هغه وخت تېیان شول کله چې میشتو یهودیانو د هیبرون په جنوب کې د مسافریتا په سیمه کې د ام الخیر په کلي برید وکړ.

-کډوالو د نابلس په جنوب کې د بیتا په ښارگوټي کې هم پر فلسطیني بزگرانو برید وکړ.

-د څارنې کیمري لخوا اخیستل شوی ویډیو کلیپ ښیي چې یو شمیر فلسطیني بزگران د خپلو فارمونو څخه د وتلو په حال کې دي وروسته له هغه چې میشتو خلکو په فارمونو برید وکړ.

-سرچینو الجزیرې ته تایید کړه چې فلسطیني بزگرانو د اشغالګرو چارواکو څخه مخکې له مخکې اجازه ترلاسه کړې وه چې خپلې ځمکې د میشت ځایونو (یهودانو) په شاوخوا کې وکړي.

په سلفیت کې، د سې شنبې په سهار د ښار په لویديځ کې د بدیا ښارگوټي په شاوخوا کې د میشتو ملیشو لخوا د واده یو تالار وسوځول شو.

-د فلسطین د دیوال او میشت ځایونو (یهودې ښارگوټو) د مقاومت کمیسیون د راپور له مخې، په لویديځه غاړه کې د میشت ځایونو شمیر شاوخوا ۷۷۰،۰۰۰ دی، چې په ۱۸۰ میشت ځایونو (یهودي ښارگوټو) او ۲۵۶ پوستو ویشل شوي دي، چې په کې ۱۳۶ کرنیزې او څړځایونه شامل دي.

-د غزې په تړانګه کې د نسل وژنې د جګړې له پیل راهیسې، اسراییلي پوځ او میشت ځایونو په لویديځه غاړه کې خپل بریدونه زیات کړي دي، په شمول د بیت المقدس، چې په پایله کې یې د فلسطین د رسمي معلوماتو له مخې، له ۹۴۵ څخه ډیر فلسطینیان شهیدان شوي، نږدې ۷۰۰۰ کسان تېیان شوي او ۱۵۸۰۰ کسان نیول شوي دي.^۳

۵-د بیت المقدس ښاروالې وویل : اسراییلو په الاقصی جومات کې د قربانۍ ذبح کول

"خطرناک پرمختګ" وباله.

-نابلس، لویديځ بانک - د اپریل ۲۲: س امری یهودیان د مصر څخه د اسرایلی د ووتلو ورځ د خپلو مذهبي مراسمو په ترڅ کې د ۶۵ پسونو د قربانۍ په ورکولو سره لمانځي، چې د

^۳ - سرچینه: الجزیره + ادارې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

تورات د آيتونو سره پيل شوي وو چې دوی د اپريل په ۲۲، ۲۰۲۴ کې د لويديځ بانک په نابلس کې د فسخ (پيساخ) رخصتۍ په جريان کې په يووالي سره تلاوت کړل. (عکس انادولو لخوا)

تبرکال د لويديځې غاړې په نابلس کې يې د سومريانو يهوديانو د وژنې مراسم ترسره کړل (انادولو اژانس)

د ۲۰۲۵ کال د اپريل ۴مه:

-د فلسطين د بيت المقدس ولايت مقام د سې شنبې په ورځ وويل چې د افراطي اسراييلي ډلو لخوا د راتلونکې اونۍ په مسجد الاقصی کې د قربانۍ د ذبح کولو غوښتنه يو "خطرناک پرمختګ" دی، او د جومات "په تاريخي او قانوني حالت باندې د جدي بريد" خبردارۍ ورکوي.

-د ولايت مقام په يوه بيان کې ويلي چې "د مسجد الاقصی دننه او شاوخوا کې د "فسحې د قربانۍ" د حلالولو هڅې (...) يو خطرناک زياتوالی دی چې د اسلامي او عيسويانو د سپيڅلو ځايونو په نښه کولو لپاره د دوامداره او ويروني هڅو په شرايطو کې راځي، چې تر ټولو مهم يې د مسجد الاقصی مبارک دی."

-په بيان کې زياته شوې ده چې "هغه څه چې د رسنيو او ټولنيزو رسنيو له لارې خپرېږي چې د افراطي ډلو سره تړاو لري، په شمول د افراطي تش په نامه معبد ډلو (...) د گواښونکو عکسونو او پريږندو سره سمون لري چې د دې مېشت ځايونو کې د مشهورو شخصيتونو لخوا خپاره شوي، اشغالگر حکومت کې د وزيرانو او چارواکو مستقيم ملاتړ او هڅونې سره، چې مشري يې د ملي امنيت وزير (افراطي اتمر بن کوير) کوي."

-لکه څنگه چې د يهودانو د فسخ رخصتي نږدې کېږي، چې د اپريل له ۱۲ څخه تر ۲۰ پورې دوام کوي، د مېشت ځايونو ډلو (يهودانو) د الاقصی جومات ته د قربانيانو د ننوتلو او دننه د هغوی د ذبح کولو غوښتنه کېږي، او ادعا يې کېږي چې دا د ادعا شوي "معبد" ځای دی.

-ښکاره سرغړونه:

-د بيت المقدس والي دا غوښتنې "يو پاروونکی عمل، د مسلمانانو د احساساتو ښکاره سرغړونه، او د دوی په يوله مقدسو ځايونو څخه پر مذهبي حقونو بريد" گڼلې شي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دې خبرداری ورکړ چې "د الاقصی جومات دننه د انجیل د مراسمو د ترسره کولو دا لیونی هڅه د تاریخي او قانوني حالت په اړه جدي برید دی."

-د اناضول خبري اژانس په وینا، د مسجد الاقصی اوسنی حالت هغه دی چې په ۱۹۶۷ کال کې د اسراییلو لخوا د ختیځ بیت المقدس له نیولو دمخه موجود وه. د دې حالت له مخې، د بیت المقدس اسلامي وقف څانګه، چې د اردن د اوقافو وزارت سره تړاو لري، د جومات د چارو د مدیریت مسؤلیت لري.

-خو په ۲۰۰۳ کال کې، اسراییلو دا وضعیت بدل کړ او د اسلامي وقف ادارې له اجازې پرته یې د الاقصی جومات ته د ننوتلو اجازه ورکړه، چې د یرغلونو د پای ته رسولو غوښتنه یې کوله.

-اسراییل ادعا کوي چې د الاقصی جومات "د اوسني حالت درناوی کوي"، دا ادعا د اسلامي اوقافو لخوا رد شوې ده، چې په وروستیو کلونو کې یې په مکرر ډول ادعا کړې چې اسراییل په یو اړخیزه توګه میشت ځایونو (یهودي ښارګوټو) ته د ننوتلو اجازه ورکولو سره "په جومات کې د تاریخي او قانوني حالت څخه سرغړونه کوي".

-د یادونې وړ ده چې اردن د وادي عربا د سولې د تړون له مخې چې په ۱۹۹۴ کال کې یې له اسراییلو سره لاسلیک کړ، په بیت المقدس کې د مذهبي چارو د څارنې حق ساتلی دی.

-اسراییلي چارواکو د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷مه د غزې په تړانګه کې د جګړې له پیل راهیسې د لویدیځې غاړې څخه ختیځ بیت المقدس ته د فلسطینیانو د لاسرسي په اړه سخت محدودیتونه لګولي دي.

-فلسطینیان دا اقدامات د اسراییلو د هغو هڅو یوه برخه ګڼي چې غواړي ختیځ بیت المقدس، په شمول د الاقصی جومات، یهودي کږي او د هغې عربي او اسلامي هویت له منځه یوسي.^۴

۶- حنا: اسراییل هڅه کوي چې د مقاومت مفکورې ته د پای ټکی کېږدي او د لویدیځې غاړې

کمپونه له منځه یوسي.

-د ۲۰۲۵ کال د اپریل ۴مه.

^۴ - اناضول خبري اژانس.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-پوځي کارپوه برید جنرال الیاس حنا په دې باور دی چې په لويديځه غاړه کې د اسراییلو عملیات د یوې پراخې موخې ترلاسه کولو لپاره دي، د کمپونو مثلث له منځه وړل او د سیمې جغرافیه او ډیموګرافیک بدلول، په دې توګه د مقاومت مفکوره پای ته رسوي.

-د الجزیرې لپاره د حنا د تحلیل له مخې چې په لويديځه غاړه کې د پوځي عملیاتو په اړه وه، د لويديځې غاړې په کمپونو کې د کارول شوي ځواک اندازه ښيي چې دا د یو ساده پوځي عملیاتو څخه ډیر څه وو، که څه هم دا د جګړې په معنی نه وه.

-په هرصورت، د حنا په اند، په دې کمپونو کې د اشغال له امله د اوسیدونکو ویجاړول او بې ځایه کیدل د سیمې د معمارۍ او ډیموګرافیک بدلون پلان څرګندوي، چې دا سیمه په هروخت کې د اشغالګرو ماشینونو لپاره خلاصه کوي.

-د پوځي کارپوه په وینا، دا اقدام د اسراییلو د هغو پلانونو په چوکاټ کې راځي چې غواړي د غزې ترانګې له ویجاړیدو وروسته په شمالي لويديځه غاړه کې د مقاومت لپاره خوندي ځای په توګه هغه څه له منځه یوسي چې دوی یې ګڼي.

-حنا وايي، د دې کنټرول له لارې، اسراییل هڅه کوي چې د اردن څخه شمالي لويديځې غاړې ته د وسلو د قاچاق لارې پرې کړي، دا هغه عمل دی چې دا د سورې سره په پوله کې یی اجراء کوي.

-په بالاتا کمپ کې په لویه کچه عملیات :

-نن سهار، اشغالګرو ځواکونو د بالاتا کډوالو په کمپ کې په پراخه کچه یی عملیات پیل کړل، د یو شمیر کورونو کنټرول یې واخیست او هغه یې په پوځي بارکونو بدل کړل، سربیره پردې یې کوڅې پراخې کړې.

-اسرایلي اشغالګرو ځواکونو په کمپ برید وکړ، فلسطینیان یې په زوره له خپلو کورونو څخه وایستل، او پنځه کسان یې ونيول، په شمول د یوه شهید دمور.

-د الجزیرې سرچینو راپور ورکړی چې نن سهار له ۳۰۰ څخه زیاتو پوځي موټرو د کمپ دروازې محاصره کړې، چې دا د سیمې په اوږدو کې د کشفی الوتکو د الوتنې سره سمون خوري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- خبريال انس موسى وويل چې اشغالګرو ځواکونو لښکرګونه کورونه د فلسطيني ځوانانو لپاره په پوځي بارکونو او د تحقيقاتو په مرکزونو بدل کړي دي، چې د نابلس په مختلفو سيمو کې د نورو امنيتي پوستو ځای پرځای کول تاييدوي.

- د موسى په وينا، اشغالګرو ځواکونو په جينين کمپ کې د کورونو بمبارۍ ته دوام ورکړ، هغه د ځينو بنځو په اړه وويل چې په طولکرم کې يې مظاهره کوله او غوښتنه يې کوله چې بيرته هغو کورونو ته ستانه شي چې دوی ترې په زوره بې ځايه شوي وو.

- اشغالګر پوځ خپلو لويو پوځي عملياتو ته دوام ورکړی، کوم چې شاوخوا درې مياشتې وړاندې د لويديځې غاړې په شمالي کمپونو کې پيل شوي وو. د دفاع وزير اسرائيل کاتز ويلي دي چې عمليات ممکن د کال تر پايه پورې وغځول شي.

- موسى وويل، دا عمليات د اشغالګر حکومت د هغه پلان يوه برخه ده چې غواړي کمپونه له منځه يوسي او په لويديځه غاړه کې غيرقانوني مېشت ځايونه (يهودي ښارګوټي) پراخ کړي، او وړاندیز يې وکړ چې راتلونکې دوره ممکن د بالاتا په کمپ کې د کورونو د ويجاړولو شاهد وي، چې ۲۵۰۰۰ فلسطينيان پکې اوسيږي، لکه څنګه چې په جنين، طولکرم او نور شمس کمپونو کې پېښ شوي.^۵

۷- اسرائيل نوی وړاندیز تقديموي او د حماس يو پلاوی قاهرې ته ځي.

- د اسرائيلي بنديانو کورنۍ تقريباً هره ورځ د نننياهو حکومت پر ضد لاريون کوي (اروپايي) ۲۰۲۵/۴/۱۲.

- چارواکو د شنبې په ورځ سهاروختي د اسرائيل تايمز ورځپاڼې ته وويل چې اسرائيل د حماس سره د اوربند په خبرو اترو کې يو نوی او ښه وړاندیز وړاندې کړی دی، په داسې حال کې چې د حماس يو پلاوی قاهرې ته ځي.

- ورځپاڼې راپور ورکړی چې اسرائيلو د غزې په تړانګه کې د فلسطيني مقاومت لخوا نيول شوي ۱۱ بنديانو د خوشې کولو لپاره خپلې پخوانۍ غوښتنې يو څه کمې کړې دي، او يادونه يې کړې چې تيره مياشت يې په دې ټينګار کاوه، پداسې حال کې چې حماس يوازې د پنځو ژونديو بنديانو د خوشې کولو لپاره خپله ليوالتيا اعلان کړې وه.

^۵ - الجزيره چينل .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییل ټایمز ورځپاڼې د چارواکو له قوله ویلي چې مصر په دې وروستیو ورځو کې د دواړو خواوو ترمنځ د جوړجاړي په هڅه کې د اتوژونديو يرغمل شویو کسانو د خوشې کولو وړاندیز پیل کړی دی.

-ورځپاڼې زیاته کړې چې اسراییل غواړي د ۴۵ ورځني اوربند په لومړیو دوو اونیو کې ژوندي يرغمل خوشې کړي، او د حماس پخوانۍ غوښتنې یې رد کړې چې د اوربند په اوږدو کې باید وخت په وخت خوشې شي.

-سربېره پردې، د یو چارواکي په وینا، د اسراییلو وړاندیز هڅه کوي چې د فلسطیني بندیانو سلنه کمه کړي - په شمول د هغو کسانو چې د عمر قید سزا تېروي - چې د هر يرغمل په بدل کې به خوشې شي.

-اسراییل به دا موافقه هم وکړي چې غزې ته د بشري مرستو رسولو بیا پیل ته اجازه ورکړي او خپل ځواکونه په تړانګه کې خپلو ځایونو ته وباسي مخکې لدې چې د مارچ په ۱۸ مه جګړه بیا پیل کړي او د تړانګې په لویو سیمو کنټرول بیرته ترلاسه کړي.

-د حماس یوې مخکښې سرچینې د جمعې په ورځ الجزیرې ته وویل چې غورځنګ ته د اوربند کوم نوی وړاندیز نه دی ورکړل شوی.

-هغه زیاته کړه چې حماس د منځګړو له خوا د ترلاسه شوي وروستي وړاندیز سره موافقه کړې وه، او دا یې د کوچني اختر څخه مخکې په څرګنده توګه اعلان کړې وه. له هغه وخت راهیسې، هیڅ نوی وړاندیز ورته نه دی شوی.

-سرچینې الجزیرې ته څرګنده کړه چې غورځنګ د هر هغه نوي وړاندیز لپاره تیار دی چې اوربند ته ورسېږي، او اشغالګر ځواکونه وباسي او د فلسطیني خلکو کړاو پای ته ورسوي.

-داخلي فشارونه :

-په عین حال کې، د اسراییلو دننه د نتانياهو په حکومت فشار دوام لري چې د بندیانو تبادلې تړون ته ورسېږي. د غزې په اداره کې د اسراییلي بندیانو کورنیو نښانې، د شنبې په ورځ، د فسخ په مابښام په لاریونونو کې د پراخ ګډون غوښتنه وکړه.

-کمیسون ۵۹ بندیان او د هغوی کورنۍ د لومړي وزیر نتانياهو لخوا يرغمل شوی دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- په عين حال کې، د اسرائيلو په پوځ کې د غزې د جگړې سره مخالفت مخ په زياتيدو دی. د اسرائيلو رسنيو راپور ورکړی چې د استخباراتو ۸۲۰۰ واحد څخه سلگونه احتياطي سرتيري د هوايي ځواک او سمندري ځواکونو له ۲۰۰۰ غړو سره يوځای شول ترڅو د جگړې د پای ته رسولو او د بنديانو د بيرته ستنيدو غوښتنه وکړي. نږدې ۲۰۰۰ اکاډميکو کسانو هم د ورته اقدام غوښتنه کړې او يوه عريضه يې لاسليک کړې ده.

- په دې اړه د تبصرې په ترڅ کې، د هوايي ځواک قوماندان تومر بار وويل چې اسرائيل به د پوځ کمزوري ونه زغمي پداسې حال کې چې هغه، هغه څه چې هغه يې تاريخي جگړه بولي. هغه زياته کړه چې دا پيغامونه د باور نشتوالی څرگندوي او د اردو يووالي ته زيان رسوي، دا د فعالو احتياطي سرتيرو لپاره نامناسب گڼي چې د جگړې د پای ته رسيدو غوښتنه وکړي کله چې دوی پخپله په کې برخه اخلي.

- هغه ټينگار وکړ چې پريکړه به وشي چې هغو فعالو احتياطي سرتيرو ته چې ليک يې لاسليک کړی په اردو کې د خدمت کولو اجازه ورنکړل شي، او زياته يې کړه چې خپور شوی ليک د پيوستون روحیه کمزورې کوي او د هغو سرتيرو لپاره چې په دې پوستونو کې برخه نه اخلي، د توهين وړ عمومي کولو لامل کېږي.

- د يادونې وړ ده چې د مارچ په لومړيو کې، د حماس او اسرائيلو ترمنځ د اوربند او د بنديانو د تبادلي د تړون لومړی پړاو پای ته ورسيد. دا تړون د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۱۹ مه د مصر او قطر په منځگړيتوب او د امريکا په ملاتړ نافذ شو.

- پداسې حال کې چې حماس د لومړي پړاو شرايطو ته غاړه کيښوده، نتانياهو (د نړيوال عدالت لخوا مطلوب) د خپل واکمن ايتلاف کې د افراطيانو په ځواب کې د دوهم پړاو له پيل څخه ډډه وکړه.

- د مارچ په ۱۸ مه، اسرائيلو د غزې په ترانگه کې خپله نسل وژنه بيا پيل کړه، چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه پيل شوه، او په پايله کې يې له ۱۶۶۰۰۰ څخه زيات فلسطينيان شهيدان او ټپيان شول، چې ډير يې ماشومان او ښځې وې، او له ۱۴۰۰۰ څخه ډير ورک شول.^۶

^۶ - سرچينه: الجزيره + ادارې + اسرائيلي مطبوعات .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۸ - شنونکي: د امریکا فشار په نتانياهو دې ته اړکړي چې جگړه پای ته ورسوي .

الصادق البديري

۲۰۲۵/۴/۱۲ .

- کارپوهان او شنونکي په دې موافق دي چې په غزه کې د جگړې د پای ته رسولو لپاره روانې خبرې اترې یوې مهمې مرحلې ته رسیدلي دي، د امریکا ولسمشر ټرمپ ویلي چې یوه جامع موافقه نږدې ده، د هغې د جزئیاتو او د بریالیتوب د چانسونو په اړه د نظرونو توپیر شته .

- لیکوال او سیاسي شنونکي احمد الحله ټینګار وکړ چې د غزې د جگړې په اړه د امریکا دریځ په څرګنده توګه بدل شوی دی. هغه څرګنده کړه چې ټرمپ د اسراییلو د لومړي وزیر نتانياهو د واشنگټن د وروستي سفر په جریان کې روښانه دریځ درلود، چېرې چې هغه په غزه کې د چټک حل او اوربند پراختیا ټینګار وکړ.

- الحله د "پېښو تر شا" پروګرام سره په خپله مرکه کې زیاته کړه چې نتانياهو له واشنگټن څخه راستون شو، کمزوری شو، او د امریکا فشار هغه څه وو چې مذاکرات یې په جدي توګه وغځول.

د امریکا د بهرنۍ پالیسۍ شورا یو لوړ پوړی غړی، جیمز رابینز په دې باور دی چې د امریکا ادارې خبرې اترې تر هغه وخته پورې پټې ساتلي دي چې دوی چمتو نه وي.

- هغه څرګنده کړه چې په دې جامع تړون کې د ټولو یرغمل شویو کسانو خوشې کول، د جگړې پای ته رسول او د غزې د ترانګې د راتلونکي لپاره پلان شامل دی. پدې کې د غزې په ترانګه کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) دوامداره سیاسي مشرتوب شامل نه دی، بلکې یو بل سیاسي مشرتوب شامل دی.

- د حماس ټاکنې عوامل :

- په مقابل کې، الحله ټینګار وکړ چې حماس نه جوړجاړی کوونکي عوامل لري، چې تر ټولو مهم یې له غزې ترانګې څخه د اسراییلو وتل او دوامداره اوربند دي. هغه زیاته کړه چې د حماس د بې وسلې کولو یا له ترانګې څخه د هغوی د وتلو په څیر اصطلاحات "کشول" د سیاسي پروسې سره مرسته نه کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په دې شرایطو کې، ایهاب جبارین، چې د اسرائیلو په چارو کې تخصص لري، په دې باور دی چې دا جامع تړون سیاسي عواقب او په اسرائیلو کې سیاسي لگښتونه لري، او دا روښانه نه ده چې آیا نتانیا هو د اوسني کرکيچن وضعیت په رڼا کې د دې لگښتونو ورکولو ته چمتو دی؟

-په اسرائیلو باندې د زیاتیدونکي فشار تر شا د امریکا د انګېزو په اړه، الحله وویل چې واشنگتن باور لري چې نتانیا هو غواړي چې دا هیواد د خپلو پیچلو مسلو سره د منځني ختیځ په دلدل کې رابښکته کړي.

-هغه حیران وه چې ټرمپ څنګه څو اونۍ وروسته ریاض ته راځي ترڅو د عادي کولو، اقتصادي پروژو او په منځني ختیځ کې د سولې په اړه خبرې وکړي، پداسې حال کې چې نتانیا هو د فلسطینیانو، سوريایانو او لبنانیانو وژلو ته دوام ورکوي؟

-الحله زیاته کړه چې ټرمپ د نتانیا هو سره په خپله وروستۍ لیدنه کې قاطع وه، او ورته یې وویل چې ترکیه یوه سره کرښه ده او ستونزې باید په عقلاني ډول حل شي. هغه نتانیا هو ته دا خبر هم ورکړ چې هغه له ایران سره خبرې اترې کوي، چې دا د نتانیا هو لپاره یو ټکان وه، چې پخوا یې د جګړې او بمبارۍ ملاتړ کاوه.

-جبارین څرګنده کړه چې نتانیا هو په اسرائیلو کې د مذاکراتو د صحې یوازينی مالک دی. هغه توانیدلی چې د شین بیت امنیتي خدمتونه، د بندیانو د کورنیو غبرونه، او په پوځ کې د مخالف شخصیتونه له خبرو اترو بې طرفه کړي.

-د بندیانو کاغذ:

هغه زیاته کړه چې نتانیا هو پوهېږي چې د بندیانو کارت یوازينی کارت دی چې حماس یې د هر ډول فشار راوستلو لپاره لري، او له همدې امله هڅه کوي چې دا له منځه یوسي ترڅو نورو اهدافو ته لاړشي.

-جبارین په ګوته کړه چې د وتلو، امنیتي کنټرول، یا د حماس د شتون په اړه هر ډول انعطاف یا امتیازات کولی شي د نتانیا هو سیاسي منظر ګډوډ کړي او د هغه د اسرائیلي حکومت د تجزیې لامل شي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-رابينز استدلال وکړ چې حماس په سختۍ سره کوم تضمين ورکولی شي، ځکه چې دوی جگړه پيل کړه او بنديان يې وساتل، او د دوی بقا د دوی په ساتلو پورې اړه لري.

هغه زياته کړه چې حماس بايد متحده ايالاتو ته ښه نيت وښيي او د بنديانو خوشې کول گړندي کړي.

-په مقابل کې، الحله وويل چې دا اسراييلي اړخ وه چې سرکش او انکار کوونکی وه. حماس د اساسي تړون سره سم عمل کړی، خونتنيا هو هغه څوک وه چې د تړون د پلي کيدو په ۱۶ مه ورځ يې د خبرو اترو له پيل کولو څخه انکار وکړ او دوهم پړاو ته يې له تگ څخه هم انکار وکړ.

-هغه زياته کړه چې د امريکا اداره، د خپل نفوذ سره او د لومړني ځواک په توگه چې نتانياهو يې اطاعت کولو ته اړايستلی شي، بايد تضمين يې چمتو کړي.

-سياسي راتلونکی:

-د غزې د سياسي راتلونکي په اړه، رابنز په دې باور دی چې کله موږ د فلسطينيانو په اړه خبرې کوو، موږ بايد د دوی د مختلفو برخو ترمنځ توپير وکړو: حماس، د فلسطين اداره، او نورې ډلې شتون لري.

-هغه زياته کړه چې د امريکا او اسراييلو د ليد له مخې، حماس د غزې په تړانگه کې د حکومت کولو لپاره هيڅ راتلونکی نلري، او له همدې امله د هغه گوند سره خبرې اترې کول گران دي چې بقا يې د يرغمل شويو کسانو سره تړلې ده.

-احمد الحله په ځواب کې وويل چې حماس يو کال دمخه له مصر سره موافقه وکړه چې د فلسطين په سياسي صحنه کې به برخه وانخلي او غواړي د فلسطين د ملي ادارې تر څارنې لاندې يو تخنيکي اداره جوړه کړي، چې نتانياهو يې نه پيژني او ورسره د معاملي کولو څخه انکار کوي.

-جبارين تشرېح کړه چې د نتانياهو د سياسي کيرير د پای ته رسولو لپاره د هغه نظريه او ليد د "اوسپنيز ديوال" دننه د اسراييلو د کنټرول شاوخوا گرځي. هغه غواړي اسراييل د ټينگو او خوندي سرحدونو په چوکاټ کې بل پړاو ته ورسوي، کوم چې د غزې د جلا کولو او د هغې د امنيتي کنټرول په کارولو سره ترلاسه کيدی شي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د خبرو اترو د برياليتوب د چانس په اړه، الحله وويل چې موږ بايد د امريکا او اسراييلو د څرگندونو څخه محتاط واوسو. خوشبيني شته، خو د نتيماهو د تجربې او د امريکا د دريځ د بې ثباتۍ له امله په کې ډېر احتياط په کار دی.^۷

۹- حماس: د اشغالګرو له خوا د معمداني (بېټيسټ) روغتون بمباري د امريکا تر پوښښ لاندې يو جنګي جرم دی.

-د اسراييلو پوځ په غزه کې روغتون په نښه کړ، او په بېټيسټ روغتون د اسراييلي پوځ له بمبارۍ وروسته اورونه ولګېدل (اناضولو اژانس).
۲۰۲۵/۱۳/۴.

-د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) وويل چې د غزې په ښار کې د بېټيسټ روغتون بمباري، د اشغالګرو الوتکو لخوا د استقبال او ايمرجنسي ودانۍ ويجاړول، او هلته د ناروغانو او ټپيانو بې ځايه کيدل؛ د غزې په ترانګه کې د وحشيانه جرمونو د لړۍ د يوې برخې په توګه د اشغالګرو پوځ لخوا يو نوی جنګي جرم ترسره شوی.

-غورځنګ په يوه اعلاميه کې زياته کړې چې دا جرم تاييدوي چې اشغال د امريکا تر پوښښ او همکارۍ لاندې روان دی، پداسې حال کې چې د نړيوال حساب ورکولو ټول ميکانيزمونه په بشپړ ډول ځنډول شوي دي.

-غورځنګ د امريکا اداره په بېټيسټ روغتون کې د اشغال د ظالمانه جرم لپاره په بشپړ ډول مسؤله وبلله، ځکه چې دوی وويل چې دا به د واشنگټن لخوا د شنه څراغ پرته نه وای پيښ شوی.

-حماس له نړيوالې ټولنې، ملګرو ملتونو، عربي او اسلامي هېوادونو څخه وغوښتل چې د نړيوالو قوانينو د دې ښکاره سرغړونو د بندولو لپاره سمدستي اقدام وکړي.

-قصدي ويجاړول :

^۷ - سرچينه: الجزيرة.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د الجزيرې خبريال راپور ورکړ چې د يکشنبې په سهار د اسراييلو د بمبارۍ له امله د غزې ښار د بېټيسټ روغتون فعاليت بند شو، پداسې حال کې چې ناروغان او ټپيان په شاوخوا کوڅو کې پراته وو.

-خبريال تشرېح کړه چې د اسراييلو هوايي بريد د المعداني روغتون د استقبال او بېرني حالت ودانۍ په دوو توغنديو سره په نښه کړه.

-په بريد کې په نښه شوې ودانۍ ويجاړه شوه، چې لسگونه ټپيان او ناروغان يې د روغتون شاوخوا سرکونو کې ویده کولو ته اړ کړل.

-خبريال تشرېح کړه چې د استقبال، لابراتوار او درملتون څانگو ته د پام وړ زيان رسېدلی. -سيستماتيک پلان :

-په غزه کې د حکومت د رسنيو دفتر وويل چې اسراييلي اشغالګرو د غزې ښار په بېټيسټ روغتون بمبارولو سره يونوې وحشتناک جرم ترسره کړ.

-هغه زياته کړه چې اشغالګرو په قصدي ډول ۳۴ روغتونونه ويجاړ کړل او د يو منظم پلان له مخې يې له خدماتو څخه لرې کړل.

-د روغتون بمباري د غزې په ترانګه کې په مختلفو سيمو کې د اسراييلو د روانو هوايي بريدونو سره سمون لري.

-د الجزيرې د خبريال د راپور له مخې، د اسراييلو اشغالګرو پوځ په غزه ښار دوه بريدونه پيل کړل.

-د فلسطين رسنيو راپور ورکړی چې اسراييلي چورلکو د غزې ښار په ختيځ کې د شجاعيه په سيمه ډزې کړې دي.

-د الجزيرې خبريال راپور ورکړی چې د خان يونس په لويديځ کې د پوليسو د حوزې مشر د ښار په لويديځ کمپ کې د هغه په کور باندې د اسراييلو په هوايي بريد کې شهيد شو.^۸

^۸ - سرچينه: الجزيره + اداري .

۱۰ - په غزه کې اسراییلو په یوه برید کې شپږ وروڼه شهیدان کړل :

- د اسراییلو اشغال په غزه کې په یوه شیبه کې شپږ وروڼه ووژل (ټولنیزې رسنۍ).

راپور : عمرزقزوق.

۲۰۲۵/۱۳/۴.

-په غزه ترانگه کې، چیرې چې ژوند او مرګ هره ورځ سره ګډیږي، اسراییلو د یکشنبې په ورځ په یو وخت کې شپږ وروڼه ووژل، کله چې د دوی ملګري موټر په دیرالبلح سیمه کې بمبار شو. شهیدان وروڼه دا دي: احمد، محمود، محمد، مصطفی، ذکي، عبدالله ابو مهدي، او د دوی ملګري عبدالله الحباش له دوی سره لاړ. دوی ۷ شهیدان وو، په وینه او حرکت کې سره متحد وو.

-موټر دوی د ابدې ژوند په لور بوتلل، د هغوساده خوبونو په لور چې دوی د ځان لپاره جوړ کړي وو، خود اشغالګرو توغندیو د دیرالبلح په رشید سړک کې د دوی لپاره مرګ غوره کړ. دا خبر یوازې د ټولنیزو رسنیو کاروونکو ته د حیرانتیا لپاره کافي دی، نو د یوې مور په اړه به څنګه وي چې خپل ټول شپږ ماشومان په یو وخت کې له لاسه ورکړي؟ د دې غمجنې ورځې وروسته د هغې سترګې څنګه د نوي سهار انتظار کولی شي؟

-په یوه ټویټ کې دوی "شپږ وروڼه، د خپل ژوند په لومړیو کې ځوانان، د سپوږمۍ په څیر ښکلي، د اسراییلو د جنګي ماشین لخوا د سترګو په رپ کې، په سره وینه، په خپل وطن کې ووژل شول. په خوشیو کې، حاجی ابراهیم ابو مهدي خپل ټول زامن له لاسه ورکړل، ټول یې، پرته له استثنا څخه."

-هغه انځور چې دوی یې سره یوځای کړل، د نوي درد په څیر شو، ځکه چې د هغه زامن، چې په عکس کې یې ښي او چپ اړخ ته وو، هغه یې په یو ځل له لاسه ورکړل، او د زړه درد یې دومره لوی شو چې هیڅ کلمه یې تسلیت نه شي ورکولی.

-د ټویټر کاروونکوي حیران کړل: "څنګه به د دوی مور د شپږو ماشومانو سره یوځای خدای پاماني وکړي؟ څنګه به یو زړه د دې احساساتي دوزخ سره مخ شي؟ هره شیبه چې مور او پلار په رواني توګه وژل کېږي، دوی بیا بیا وژل کېږي. دا تراژیدي د بیان څخه بهر ده."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

بلاگ لیکونکو وویل، "په یوه شیبه کې د خپلو شپږو ماشومانو له لاسه ورکول پدې معنی دي چې ستاسو ټول ژوند په زور اخیستل کېږي. دا پدې معنی ده چې په یوځل کې به شپږ ځله ووژل شي، ستاسو ژوند به ویجاړ شي او په ځمکه کې به وسوځول شي. هغه مور او پلار چې هیله یې له لاسه ورکړه، خپل راتلونکي یې له لاسه ورکړ، په یوه وحشتناکه شیبه کې یې هرڅه پوښه شول."

-یو بل لیکلي، "دا په غزه کې دیوې نوی تیاري سهار دی، یو سهار چې د نه زغملو درد او ظلم څخه ډک دی. دا پوښتنه تل پاتې ده: څوک به دا ټول ماتم بیرته راوړي؟ څوک به د دوی غمجنو والدینو ته حتی یو گرام سوله بیرته راوړي؟ څوک به دا ظلم ودروي چې د انسانیت له ټولو حدودو څخه تیر شوی دی؟"^۹

۱۱- په غزه کې ۳۸ شهیدان، او اشغالگر په خان یونس کې د وتلو نوي امرونه صادروي.
۲۰۲۵/۱۴/۴.

-طبي سرچینو الجزیرې ته ويلي چې د یکشنبې له سهار راهیسې د غزې په مختلفو سیمو کې د اسراییلو د روانو هوايي بریدونو له امله د مړو شمېر ۳۸ ته لوړ شوی، چې درې یې د غزې په مرکزي برخه کې د دیر البلح ښاروالۍ اړوند ودانۍ په نښه کولو په هوايي برید کې شهیدان شوي دي.

-شپږ وروڼه د غزې ترانګې په مرکزي برخه کې د دیر البلح په سیمه کې په یوه موټر کې د سفر پرمهال شهیدان شول، کله چې دوی په یوه خیریه موسسه کې د رضاکارانه کار د یوې برخې په توګه د بې ځایه شویو خلکو سره د مرستې لپاره سفر کاوه.

-د اسلامي جهاد غورځنګ: د بې گناه خلکو د وژنې توجیه کول دا ثابتوي چې د ترمپ اداره د خپلو پخوانیو په څیر ده.

-د ناروې لوبغاړي د اسراییلو سره د مخامخ کیدو په اړه خپه دي: هغه څه چې په غزه کې پیښیږي وحشتناک دي.

^۹ - سرچینه: الجزیره + ټولنیزې رسنۍ

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو د پوځ او شین بیت په ګډه اعلامیه کې ادعا شوې چې هغه کسان چې د دیر البلح په بمبارۍ کې په نښه شوي وو، د نورو ترهګریزو بریدونو د ترسره کولو پلان درلود (د کفارو ادعاه) .

-د الجزیرې خبریال وویل چې د اسراییلو اشغالګر پوځ پرون ماښام ناوخته د غزې په جنوب کې د رفح ښار په لويديځ کې یو شمیر استوګنیزې ودانۍ په بمونو الوزولې دي.

-طبي سرچینو الجزیرې ته هم راپور ورکړی چې د خان یونس په لويديځ کې د المواصي په اسدا سیمه کې د بې ځایه شویو کسانو په خیمه باندې د اسراییلي ډرون برید کې دوه کسان وژل شوي او نور تپیان شوي دي. د لويديځ خان یونس د پولیسو د حوزې مشر، محمد الدرباشي، هم د اسراییلو په یوه هوايي برید کې ووژل شو چې د ښار په لويديځ کمپ کې یې کور په نښه کړ.

-د اسراییلو اشغالګر پوځ ويلي چې په تیرو دوو ورځو کې یې په غزه ترانګه کې له ۹۰ څخه زیاتو هدفونو باندې بریدونه کړي دي، اوزياته یې کړه چې دوی د غزې په جنوبي ترانګه کې د نویو هدفونو په وړاندې خپل ځمکني عملیات دوام لري.

-د شړلو خبرتیا:

-د یکشنبې په ماښام، د اسراییلو پوځ د جنوبي ښار خان یونس په څو سیمو کې فلسطینیانو ته یو نوی خبرداری ورکړ، او له هغوی یې وغوښتل چې سمدلاسه ووځي، ځکه چې د نورو بمباریو تیاری نیسي .

-د اسراییلو د پوځ ویاند اویچای ادري په ایکس پلېټ فارم کې په یوه پوست کې د غزې ترانګې ټولو اوسیدونکو ته د خان یونس سیمې ته یو بیړنی او "جدي خبرداری" ورکړ.

-قزان النجار، قزان ابورشوان، السلم، المنار، القرآن، معن، البتن الثمین، جرت اللوط، الفخري سیمې او د بني سهیل ښار جنوبي سیمې د سمدستي وتلو لپاره ټاکل شوې وې.

-ادري په فلسطینیانو غږ وکړ چې د خان یونس په لويديځ کې د المواصي سیمې پناه ځایونو ته لاړشي، دا "د برید څخه مخکې یو لومړنی او وروستی خبرداری" ګڼي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د یادونې وړ ده چې د مارچ په لومړیو کې، د حماس او اسرائیلو ترمنځ د اوربند او د بندیانو د تبادلې د تړون لومړۍ پړاو پای ته ورسید. دا تړون د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۱۹ مه د مصر او قطر په منځګړیتوب او د امریکا په ملاتړ نافذ شو.

-پداسې حال کې چې حماس د لومړي پړاو شرایطو ته غاړه کیښوده، نتانیا هو (د نړیوال عدالت لخوا مطلوب) د خپل واکمن ایتلاف کې د افراطیانو په ځواب کې د دوهم پړاو له پیل څخه ډډه وکړه.

-د مارچ په ۱۸ مه، اسرائیلو د غزې په ترانکه کې خپله نسل وژنه بیا پیل کړه، چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه پیل شوه، چې په پایله کې یې له ۱۶۶۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان شهیدان او ټپیان شول، چې ډیری ماشومان او ښځې وې، او له ۱۴۰۰۰ څخه ډیر ورک شول.^{۱۰}

۱۲- حماس د منځګړو وړاندیز ته د چټک ځواب ژمنه کوي او دایمي اوربند ته غاړه ږدي.
۲۰۲۵/۴/۱۵.

-د اسلامي مقاومت غورځنګ، حماس، په یوه اعلامیه کې ویلي چې د غورځنګ مشرتابه د لوی ملي مسؤلیت سره، د منځګړو لخوا ترلاسه شوي وړاندیز مطالعه کوي، او ژر تر ژره به خپل ځواب وړاندې کړي، کله چې اړینې مشورې بشپړې شي.

-حماس خپل کلک دریځ بیا تکرار کړ چې په هر ډول تړون کې باید دایمي اوربند او د اشغال بشپړ وتل شامل وي. حماس خپل کلک دریځ تایید کړ چې باید یوه ریښتینې موافقه وشي، د هغه څه د بیارغونې لپاره باید جدي پروسه پیل شي چې اشغال ویجاړ کړي دي، او د غزې محاصره پای ته ورسېږي.

-د حماس یوه مشر الجزیرې ته وویل چې په مصر کې د دوی غورځنګ ته په ورکړل شوي وړاندیز کې د موافقې په لومړۍ اونۍ کې د نیمايي اسرائیلي بندیانو خوشې کول شامل دي. په دې کې د خوړو او سرپناه د ننوتلو په بدل کې د ۴۵ ورځو لنډمهاله اوربند هم شامل دی. په وړاندیز کې دا هم ویل شوي چې د اوربند د غځولو او د مرستو د ننوتلو لپاره د ۴۵ مې ورځې تر پایه پورې ټول بندیان، ژوندي او مړه، به اسرائیلو ته سپارل کېږي.

^{۱۰} - سرچینه: الجزیره + ادارې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د حماس مشر الجيزې ته وويل چې د غورځنگ د مذاكراتو پلاوى په دې حيران شو چې هغه وړانديز چې په مصر كې ورته رسيدلى وه، د مقاومت د بې وسلې كولو لپاره يو څرگند حكم پكې شامل وه، او مصر حماس ته خبر ورکړ چې د مقاومت د بې وسلې كولو په اړه له خبرو اترو پرته به د جگړې د بندولو لپاره هيڅ موافقه ونشي.

-د حماس مشر الجيزې ته وويل چې غورځنگ مصر ته خبر ورکړ چې د هر ډول موافقې دروازه د دښمنۍ بندول او وتل دي، نه د وسلو. هغه دا هم وويل چې مقاومت د وسلو په اړه هر ډول بحث په بشپړ ډول د منلو وړ نه دی، او ټينگار يې وکړ چې د مقاومت وسلې د فلسطين د خلکو اساسي حق دی او د بحث وړ نه دي.

-جدي معامله :

مخكې له دې، د حماس مشر طاهر النونو وويل چې غورځنگ يې چمتو دی چې په غزه كې ټول اسراييلي بنديان خوشې كړي، د بنديانو د تبادلې جدي تړون، اوربند او له غزې څخه د اسراييلو د وتلو په بدل كې به وي .

-د حماس د سياسي دفتر د مشر د رسنيو سلاكار النونو وويل، "موږ چمتو يو چې د يوې جدي تبادلې معاملې، د جگړې پای ته رسيدو، له غزې څخه د اسراييلو د وتلو او د مرستو د ننوتلو په بدل كې ټول اسراييلي بنديان خوشې كړو."

-د فرانسې خبري اژانس ته په يوه بيان كې، النونو اسراييل د تړون په خنډ كولو تورن كړ، ويې ويل: "ستونزه د بنديانو شمير نه دی، بلكې دا ده چې اشغالگر له خپلو ژمنو څخه سر غړوي، د اوربند تړون پلي كولو مخه نيسي او جگړې ته دوام وركوي."

-د غزې په ترانگه كې د حماس د مشر خليل الحية په مشرۍ مذاكره كوونكي پلاوي د يكشنبې په ورځ په قاهره كې د مصري چارواكو سره څو غونډې وكړې، چې پكې قطري چارواكو هم گډون كړى وه.

-قاهره او دوحه، چې د اوربند په خبرو اترو كې منځگړي دي، هڅه كوي چې حماس او اسراييل سره نږدې كړي ترڅو د فلسطين او اسراييلو جگړه پای ته ورسوي او اوربند ټينگ كړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراييلو چمتووالی :

-په عين حال کې، د اسراييلو د نشراتو ادارې د يوې باخبرې سرچينې په حواله ويلي چې اسراييل چمتو دی چې په غزه کې د اوربند په اړه ځينې امتيازات ورکړي، "خو د حماس د ويجاړولو د مخنيوي په قيمت نه."

-د اسراييلو د لومړي وزير دفتر په خپله اعلاميه کې ويلي چې لومړي وزير نتنياهو په غزه کې د بنديانو کورنيو ته خبر ورکړی چې د بنديانو د بيرته ستونلو لپاره اوس مهال جدي خبرې اترې روانې دي.

-په غزه کې د بنديانو د کورنيو کميټې ويلي چې د خپلو خپلوانو د جزوي خوشې کولو طريقه په ډله ييزه توګه يوه خطرناکه طريقه ده چې ټول بنديان له خطر سره مخ کوي. په دې کې د يوې مناسبې حل لارې غوښتنه شوې چې د جګړې پای ته رسولو او د ټولو بنديانو د سمدستي راستنيدو لامل شي.

-د يادونې وړ ده چې د ۲۰۲۵ کال په جنوري کې، منځګړي وتوانېدل چې د اسراييلو او حماس ترمنځ په غزه کې د اوربند د تدريجي کولو په اړه يوې موافقې ته ورسېږي. خو اسراييلو له دې تړون څخه سرغړونه وکړه او په يو اړخيزه توګه يې د مارچ مياشتې په ۱۸ نيټه د جګړې بيا پيل اعلان او اوربند يې مات کړ.^{۱۱}

۱۳- الدويري: اشغالګر په غزه کې د مقاومت جنگياليو د تعقيب لپاره د غږ او سترګو نښانونه کاروي.

د غزې په شمال کې د جباليا د کډوالو په کمپ د اسراييلو د بمبارۍ په پايله کې د کورونو، بازارونو او زيربناوو ويجاړول.

۲۰۲۵/۱۵/۴ -د پوځي او ستراتېژيک کارپوه تورن جنرال فاي ز ال دویري وويل چې د اسراييلو اشغالګر پوځ اوس مهال په غزه کې د فلسطيني مقاومت جنگياليو د تعقيب لپاره په بې ساري ډول مصنوعي استخبارات ځای پر ځای کوي.

-الدويري د هغو سيستمونو په اړه خبرې وکړې چې د اسراييلو د اشغالګرو پوځ لخوا د اهدافو ثبت او تعقيب لپاره کارول کېږي، او يادونه يې وکړه چې د جګړې په پيل کې، دوی د

^{۱۱} - سرچينه: الجزيره + اداري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۳۷,۰۰۰ کسانو غېر او د سترگو نښې واخيستې، په دې توګه يې تعقيب کړل او د توغنديو سره يې د دوی ځايونه په نښه کړل.

-هغه زياته کړه چې د مصنوعي ذهانت سيستم په دوو بنسټيزو اصولو ولاړ دی: که چيرې يو جنگيالی د خپلې ګوټې نښه ثبت کړي، نو يو اسراييلي عسکر ته اجازه ورکول کېږي چې هدف ته د رسيدو لپاره ۱۰ ملکي وګړي ووژني. که چيرې سرتيري د لومړۍ کړنې قوماندان وي، نو سرتيري ته اجازه ورکول کېږي چې ۱۰۰ ملکي وګړي ووژني.

-د بشري حقونو د څار ادارې مخکې تاييد کړې وه چې د اسراييلو پوځ په غزه کې د خپلو بريدونو د هدفونو د تعقيب لپاره د مصنوعي استخباراتو ټيکنالوژيو کارول ملکي وګړو ته د پام وړ زيان رسوي او جدي اخلاقي او قانوني اندېښنې راپورته کوي.

-الدويري څرګنده کړه چې د غزې په ترانګه کې د اسراييلي اشغالګرو پوځ د جګړې مديريت يې په اوسني پړاو کې په بشپړ ډول توپير لري، ځکه چې د نوي لوی درستيز، ايال ضمير، د خپل ټاکل کيدو راهيسې بنسټيز بدلونونه راوستي دي. هغه يادونه وکړه چې په غزه کې درې فرقې فعاليت کوي: ۳۶مه، ۱۶۲مه، او ۲۵۲مه. له دې جملې څخه ۸۰٪ هوايي ځواکونه، ۱۰٪ توپخانې او ۱۰٪ ځمکني جنګي ځواکونه دي.

-د غزې د پوځي وضعيت په اړه په خپل تحليل کې، الدويري يادونه وکړه چې د راپورونو له مخې، د اسراييلو د هوايي بريدونو له امله د فلسطينانو زيانونه ۹۰٪ اټکل شوي دي.

-هغه دا هم تشرېح کړه چې هغه ډول چې اشغالګر ځواکونه په غزه کې موقعيت لري، د مقاومت جنگياليو ته د ښکېلتيا يا جګړې فرصت نه ورکوي.

-له بلې خوا، الدويري د غزې شمالي ترانګې ته د اسراييلو د لومړي وزير ننتيا هو سفر د جګړې پر وړاندې د داخلي لاريونونو سره تړاو ورکړ، چې شمير يې له ۱۰۰,۰۰۰ څخه ډير شوی، چې ډير يې د پوځي او امنيتي تاسيساتو څخه دي.

-هغه وويل چې ننتيا هو او د پوځ لوی درستيز غواړي دا پيغام واستوي چې پوځ او حکومت په يوه ځانګړي چلند موافق دي، او يادونه يې وکړه چې پوځ د لومړي وزير شخصي او ګوندي لارښوونې پلي کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د نتانياهو دفتر په يوه لنډ بيان كې وويل چې نتانياهو نن د غزې په شمال كې د پوځ څخه ليدنه وكړه، د دفاع وزير اسرائيل كاتز سره يې ملگرتيا وكړه.

-د اسراييلو اشغالگر پوځ په خپله برخه كې وويل چې د پوځ لوی درستيز ضمير د غزې ښار ختيځ ته د شجاعيه سيمې څخه ليدنه وكړه او "د جگړې د دوام لپاره يې تهجمي او دفاعي پوځي پلانونه" تصويب كړل.^{۱۲}

۱۴- د اسراييلو څلور وزيران د اشغال شوي لويديځې غاړې د يوځای كيدو ملاتړ كوي.

-د اسراييلو د دفاع وزير اسرائيل كاتز، چې د استخباراتو او ترانسپورت وزير په توگه هم دنده ترسره كوي، د فبروري په ۲۴، ۲۰۱۹ كې په بيت المقدس كې د كابيني په اونيزه غونډه كې گډون كوي. عيرسلطان/پول د رويترز له لارې.

د دفاع وزير اسرائيل كاتز د اسراييلو د دفاع سره كرنه گڼلې (رويترز).

۲۰۲۵/۲۱/۴.

د يکشنبې په ورځ څلورو اسراييلي وزيرانو د لويديځې غاړې د اشغال دالحاق غوښتنه وكړه، او د هغو اسراييلي چارواكو سره يوځای شو چې دمخه يې دا ډول غوښتنې كړې دي.

-د اسراييلو د نشراتو ادارې (رسمي) راپور ورکړ چې څلور وزيران د لويديځې غاړې په هار براجا مېشت ځای كې د يوه يهودي ښارگوټي د پرانستلو په مراسمو كې د گډون پرمهال دې غونډې ته بلل شوي وو.

-هغه زياته كړه چې د پرانيستې په جريان كې، د نتانياهو په حكومت كې يو شمير لوړ پوړو وزيرانو د لويديځې غاړې په اړه د اسراييلو د حاكميت د تحميلولو غوښتنه وكړه.

-دا وزيران د دفاع وزير اسرائيل كاتز، د مېشت ځايونو (يهودي ښارگوټو) وزير اوريت سټروك، د عدليې وزير ياريو ليوين، او د نيكييف او گيليلي وزير يتزاک واسرلوف دي.

-د كميسيون په وينا، څلورو وزيرانو او نورو مشرانو د لويديځې غاړې په اوږدو كې د اسراييلو د حاكميت د تحميلولو او هلته د مېشت ځايونو د پياوړتيا غوښتنه وكړه.

^{۱۲} - الجزيره خبری آژانس . د فائز الدويري ليکنه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-کاتز مېشت ځایونه "د اسراییلو دفاع سره کرښه" وگڼله. هغه زیاته کړه چې اسراییل به د لويديځې غاړې لپاره د انجیل اصطلاح په کارولو سره هغه څه ته دوام ورکړي چې هغه یې "په شمالي سامریه کې ترهګري" بولي.

-په ځمکه کې کړنې :

-د اسراییلو حکومت په حقیقت کې د لويديځې غاړې د یوځای کولو او په هغې باندې د اسراییلو د حاکمیت د تحمیلولو پلان ته د لارې هوارولو لپاره ګامونه پورته کول پیل کړي دي.

-تېره میاشت، د اسراییلو امنیتي کابینې په لويديځه غاړه کې د ۱۳ میشت ځایونو جلا کول تصویب کړل، چې د دوی د خپلواکۍ د پیژندلو لپاره یې لاره هواره کړه. د مالي وزیر بیزلیل سموتريچ وویل چې د لويديځې غاړې د حاکمیت د تحمیلولو لپاره یې ګامونه پیل شوي دي.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷مه د غزې په ترانګه کې د تباهی د جګړې له پیل راهیسې، اسراییلي چارواکو، د لومړي وزیر نتنیاھو په مشرۍ، د فلسطیني دولت د جوړولو او د لويديځې غاړې د رسمي ضمیمې کولو اراده رد کړې ده.

-د نسل وژنې سره په موازي ډول، اسراییلو د لويديځې غاړې د الحاق لپاره خپل جرمونه زیاتوي، په ځانګړې توګه د میشت ځایونو پراخولو او ګرځندې کولو او د دوی له ځمکو څخه د فلسطینیانو د بې ځایه کولو له لارې، په ځانګړې توګه د تیر جنوري راهیسې په شمالي لويديځې غاړې کې د روان پوځي يرغل فشار لاندې.

-د فلسطین ادارې خبرداری ورکړی چې د اسراییلو لخوا د نیول شوي لويديځې غاړې یوځای کول به په رسمي ډول د دوو دولتونو د حل لارې د پلي کولو امکان پای ته ورسوي.

-د فلسطین د معلوماتو له مخې، اشغالګرو پوځ او میشتو ښارګوټو هم د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر راهیسې په لويديځه غاړه کې، د ختیځ بیت المقدس په ګډون، خپل بریدونه زیات کړي دي، چې په پایله کې یې لږترلږه ۹۵۴ فلسطینیان شهیدان شوي، نږدې ۷۰۰۰ ټپیان شوي او ۱۶۴۰۰ نیول شوي دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په غزه کې، د اسراییلو نسل وژنه، چې د امریکا په بشپړ ملاتړ سره ترسره شوه، د ۱۶۸،۰۰۰ څخه ډیر کسان شهیدان او ټپیان شول، چې ډیرې ماشومان او ښځې وې، او له ۱۱،۰۰۰ څخه ډیرې ورک شوي دي. سرچینه: الجزیره + ادارې^{۱۳}

۱۵- په غزه کې د شارون وحشتناک پلان: موږ د موراګ محور په اړه څه پوهیږو؟

. ۲۰۲۵/۲۳/۴

-د موراګ محور، په نیلي رنگ کې، هغه محور دی چې خان یونس له رفح څخه جلا کوي (الجزیره).

-اشغالګرد غزې په ترانګه کې د خپل روان یرغل اهداف نه پټوي، چې موخه یې د فلسطین مقاومت پای ته رسول دي، کوم چې د دوی راتلونکي لپاره یو موجود ګواښ ګرځیدلی دی. نننیا هو او د هغه ښي اړخی حکومت غواړي چې غزه له خپلو اوسیدونکو او خلکو خالي شي. هغه دا خبره په وار وار سره په دې سره څرګنده کړې ده چې "موږ په غزه کې حماس یا فتحستان نه غواړو." دا د هغه چا په څیر ده چې د پخواني لومړي وزیر یتزاک رایین له قاموس څخه یې ګټه پورته کړې، چې "کاش یوه ورځ سمندر غزه تیره کړي."

-دا څرګندوي او تاییدوي یې چې د نسل وژنې جرم د اشغالګرو لخوا د مخکې له مخکې غور او فکر ترسره کېږي، او دا چې فلسطینیان لږ انتخابونه لري او باید د مرګ یا جبري بې ځایه کیدو ترمنځ انتخاب وکړي، لکه څنګه چې د افراطیت دوه مشران، سموتریچ او بن ګویر، خوشوي چې شپه او ورځ تکرار کړي.

-د "موراګ" یا فلاډلفي دوهم محور په اړه خبرې د غزې د یوازینۍ لارې د جلا کولو او مهر کولو او له مصر سره د هغې د ژوند لیکې د قطع کولو پلان په توګه راځي. د اشغال هدف د غزې د بېخ ایستل دي، کوم چې په تیرو دوو لسیزو کې یې ډیر دردونه رامینځته کړي دي. د یرغل له وحشت سره سره، نننیا هو د هغه مقاومت په وړاندې د بې وسۍ احساس کوي چې د ۳۶۵ مربع کیلومتره څخه زیات جغرافیایي سیمه کې محاصره شوی دی. د ۱۷ میاشتو څخه زیاته ویجاړتیا، شپه او ورځ، او د ډله ییزې وژنې وحشت، چې هرڅه یې تر پېښو لاندې

^{۱۳} - سرچینه: الجزیره + ادارې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

کړي دي، هيڅ ګټه نه لري، نه ماشومان او نه هم ښځې يې معاف کړي دي. غزه کې د شهيدانو او ټپيانو شمېر ۲۰۰۰۰ ته نږدې کېږي.

-اشغالګر خپل وحشتناک جنايتونه ترسره کوي، ټول هغه نړيوال قوانين او نورمونه له پامه غورځوي چې د امريکا د ادارې لخوا يې ملاتړ شوی د نسل وژنې جګړې په درولو کې پاتې راغلي دي، کوم چې د فلسطيني خلکو په وړاندې د اشغالګرو ادارې ملګري دی، د وسلو، پيسو او تخصص سره يې ملاتړ کوي.

-اشغال، چې د لويو نړيوالو قدرتونو لخوا يې ملاتړ کېږي، د يرغل د اهدافو په ترلاسه کولو کې پاتې راغلی، د مقاومت له منځه وړلو څخه نيولې تر خپلو بنديانو بيرته راستنولو پورې. خو، دا د هرې ممکنه لارې په لټه کې دی ترڅو بريا ترلاسه کړي چې د هغې مخ وژغوري او د هغې انځور وژغوري، کوم چې د هغې د متحدينو او دښمنانو په سترګو کې يو شان خراب شوی دی.

-دا سمه ده چې د موراګ محور نوی نه دی، ځکه چې دا د شارون دورې پورې اړه لري، کله چې هغه له غزې څخه وتلو ته اړ شو. له يوې خوا د پاڅون او مقاومت د زياتوالي له امله، او له بلې خوا د عراق د اشغال د پایلو له امله، چې هغه وخت د امريکا د ادارې لپاره په يوه خطرناکه دلد بدل شوی وه. شرايط په ډراماتيک ډول بدل شوي دي، او نن ننانياهو ازاد لاس لري، چې د فلسطينيانو د خپلو او وژلو لپاره يې کاروي، د غزې ترانګه په داسې ډول يې ټوټې ټوټې کوي چې د مقاومت د محاصرې لامل کېږي ترڅو يې له منځه يوسي.

-سره له دې چې د ټرمپ ادارې او ننانياهو ترمنځ څرګند توپيرونه شتون لري، د امريکا د شړلو پلان هغه پروژه ده چې د ننانياهو حکومت هڅوي. ځکه چې دا د مقاومت او په عمومي توګه د فلسطيني خلکو پر وړاندې د خپل يرغل د دوام يوازينی لار ده.

-دا بې ځايه نه ده چې حماس د مقاومت د بې وسلې کولو په اړه يوه ماده ترلاسه کړه. دا تاييدوي چې اشغالګرد اوربند د تړون د شرايطو پلي کولو او د بنديانو تبادلي څخه ډډه کوي. دا د نويو شرايطو د رامینځته کولو په لور حرکت کوي چې ورته په فلسطينيانو باندې د فشار زياتولو لپاره پوښښ چمتو کوي ترڅو د مقاومت او د هغې د مشهور بنسټ ترمنځ اړيکې پرې کړي. دا به دا توان ورکړي چې په يوه کاني دوه مرغۍ ووژني: د مقاومت له منځه وړل، او

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

خلک د ډارولو او لوړې ورکولو له لارې اړ باسي چې غزه پرېږدي او نورو ځایونو ته لاړ شي، په ځانګړې توګه که چیرې وضعیت د نړیوالو چوپټیا او لاسوهنې سره همداسې پاتې شي.

-د نتانياهو د پلان جدیت چې غزه په یوه کوچنۍ سیمه بدله کړي چیرې چې ژوند ناممکن کیږي باید کم ونه ګڼل شي.

-ټول اقدامات د فشار د کچې د لوړولو په موخه دي ترڅو هغه څه ترلاسه کړي چې اشغالګر یې د پوځي ځواک له لارې نشي ترلاسه کولی. نتانياهو غواړي چې رفح ښار له ویجاړولو وروسته، له خپلو اوسیدونکو خالي کولو وروسته، یې په یوه خیالي ښارګوټي بدل کړي، چې شاوخوا ۷۵ مربع کیلومتره ساحه په یوه بفرزون بدله کړي. دا د غزې په تړانګه کې د خپل کنټرول او تسلط د بیا ټینګولو لپاره د اشغالګرو ارادې او هوډ څرګندوي.

-حقیقت دا دی چې د مصر سره په سرحدي ښار رفح کې د اشغالګرو ځواکونو ځای پرځای کول، دا په یوه بفرزون بدلول او د هغې ۲۰۰،۰۰۰ اوسیدونکي خان یونس او المواصي سیمو ته اړ ایستل، پخپله د مصر ملي امنیت ته یو ګواښ دی، حتی مخکې له دې چې دا په فلسطینیانو برید وکړي.

-هغه څه چې نن ورځ په فلسطین کې پیښیږي، له ډله ییزو وژنو څخه نیولې تر جغرافیایي او ډیموګرافیک بدلونونو پورې، د الاقصی جومات په انګرې کې د پرله پسې پاروونکو بریدونو پورې، ټول د فلسطین د هدف د له منځه وړلو لپاره دسیسې دي. د رسمي عربي او اسلامي نظام د بشپړ نشتوالي سره مخ، سړی حیران دی: موږ چیرته څو؟

-اشغالګر دولت نور یوازې د فلسطین په اړه خبرې نه کوي، بلکې له هغې هاخوا لبنان، سورېې، مصر، اردن، سعودي عربستان او عراق ته غځېدلی دی. ارمانونه پراخ شوي دي، او رسمي عربي او اسلامي مزدورانو اشغالګر هڅولي دي چې په غزه تېری وکړي. نن ورځ، دا د امریکا د ملاتړ او د هغو شعارونو او اهدافو په منلو سره پیاوړی کیږي چې نتانياهو په خپله مشهوره وینا کې څرګند کړي وو: "د منځني ختیځ مخ بدلول." دا له اوږدې مودې راهیسې د صهیونیستانو او امریکایانو لخوا اعلان شوی، خو لږ تر لږه دا د مقاومت غورځنګونو سره ټکر شوی چې په سیمه کې یې د پرمختګ مخه نیولې ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- نن ورځ، اشغالګر دولت د فلسطينيانو د ګوښه کولو توان لري، وژنې، ويجاړۍ او د فلسطين په سيمو کې پراختيا ترسره کوي، د دوی پر وړاندې دسيسې جوړوي پرته له دې چې رسمي عربي رژيمونه خپل غږ پورته کړي يا د دوی په اختيار کې کوم کاروي چې ترسره يې کړي .

- له همدې امله د غزې ترانګې ټوټې ټوټې کېدو ته راستنېدل، د رفح د اوسيدونکو ايستل، د موراغ محور جوړول او د خان يونس جلا کول له رفح څخه دوه موخې لري او دريمه موخه نه لري. لومړۍ دا چې د مصر او اردن دواړو لخوا د ردولو وروسته، خلک له ترانګې څخه بهر بې ځايه شي ترڅو په بديل ځايونو کې يې ځای پر ځای شي. دوهم دا دی چې د مقاومت پاتې جنگيالي له منځه يوړل شي. په دې برخه کې، د منع شويو وسلو کارول د نتانياهو لخوا د امريکا د سخاوتمندانه ملاتړ سره د پيل شوي يرغل هدف ترلاسه کولو لپاره نه شي رد کيدی، کوم چې د فلسطين د مقاومت غورځنگونو لخوا رامینځته شوي ګواښ له منځه وړل دي.

- که دا وحشتناکه سناريو ريښتيا شي نو څه به وي؟ دلته دا ويل کيدی شي چې د امريکا اداره او د هغې فعاله وسيله، اسرائيل، به وکولی شي د منځني ختيځ سيمې لپاره نوي قوانين رامینځته کړي.

د عربي هېوادونو رسمي رژيم به په دې شطرنج لوبه کې تر ټولو لوی بايلونکی وي، چې د عربي ثبات او ملي امنيت لپاره به جدي پايلې ولري.

- د مقاومت منزوي کول، د هغې محاصره ټينګول، د غزې د خلکو د وتلو مجبورول، او د صهيونيستانو پلان چې د الاقصی جومات ړنگ کړي او خپل ادعا شوی معبد جوړ کړي، ټول به د فلسطين ستونزه عربي او اسلامي هيوادونو ته په ژور ډول انتقال کړي.

- له همدې امله، هغه پروژې چې د نتانياهو او د هغه د افراطيانو ډلې لخوا ترسره کيږي بايد د عربي او اسلامي هيوادونو لپاره د يورېښتيني ګواښ په توګه وګڼل شي. نږدې خطر دا دی چې ممکن وخت په ختميدو وي ترڅو ضايع شوي وخت جبران شي او د ژورې کندنې په لور د ښويېدو مخه ونيول شي، موږ لا دمخه پخپله ژورې کندنې ته رسيدلي يو. ^{۱۴}

^{۱۴} - ډاکټر عبدالحفيظ السبريتي مراکشې ليکوال .

۱۶ - دا هغه څه دي چې اسرائيل يې د غزې د راتلونکي لپاره پلان لري:

۲۰۲۵/۲۵/۴ .

د اسرائيلو-سياست-نتانياهو-محاکمه ، د اسرائيلو صدراعظم بنيامين نتانياهو (فرانسه).
-د غزې ترانگې په وړاندې د اسرائيلو ستراتيژي په دريو چتونو يا کچو کې کار کوي: لوړ،
منځنۍ او ښکته، د لاسته راوړنې په امکان پورې اړه لري. په هر صورت، هغه څه چې په
دريو پوړونو کې مشترک ښکاري، يعنې لږترلږه هدف، دا دی چې غزه يې وسلې او بې حماسه
وي!!

-لوړ حد د غزې ترانگې د نيولو، د هغې د نفوسو د بې ځايه کولو، د هغې يا د هغې د ځينو
برخو د يوځای کولو، د مېشت ځايونو د پروگرامونو د بيا فعالولو، او په مستقيم يا غير
مستقيم ډول د حکومت کولو پروژو سره تړاو لري.

-دا په ضمني ډول د حماس له منځه وړل او د هغه او مقاومت بې وسلې کول دي. د دې حد
په اړه د بني اړخو او مذهبي صهيونيستي کړيو ترمنځ ډيرې خبرې روانې دي، او دا د امريکا
ملاتړ لخوا برخمن دی، ځکه چې ترمپ په مکرر ډول د غزې د اوسيدونکو د بې ځايه کيدو
غوښتنه کړې ده.

-په منځنيو برخو کې د غزې په ترانگه کې د کنټرول نقطې ساتل، د لارو ښکاره يا پټ
کنټرولول، د غزې د هوايي حريم سرغړونه او د هدفې بريدونو ترسره کولو امکان، لکه څنگه
چې په لويديځه غاړه کې پېښيرې، او د عربي او نړيوالو ځواکونو يا د رام الله ادارې په شتون
سره د غزې اداره کول شامل دي، مگر د اسرائيلو معيارونو سره سم. د بې ځايه کيدو،
يوځای کيدو او مېشت کيدو مفکورې له مينځه وړلو سره، د غزې ترانگې ته د لومړنيو اړتياوو
د ننوتلو اسانتيا، او د بيارغونې ځينې اړتياوې، او د مقاومت د بې وسلې کولو لپاره د بېرني
پروگرام شتون، او د سياسي صحې او د غزې ترانگې د مديريت له صحې څخه د حماس
بې طرفه کول.

-اسراييلي اړخ به هڅه وکړي چې هغه څه ترلاسه کړي چې د دواړو چتونو دننه ترلاسه کېدای
شي؛ پورتنی او منځنۍ برخه، د هغه څه سره سم چې د ساحې واقعيت او په ځمکه کې
معلومات چمتو کوي. خو که مقاومت خپل فعاليت ته دوام ورکړي، هغه به د فشار د خبرو
اترو د وسيلو په توگه له دې دوو چتونو څخه کارواخلي، ترڅو هدف ته د رسيدو هڅه وکړي،

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

پداسې حال کې چې نړیوال، عربي او حتی داخلي فلسطيني فشار چاپیریال رامینځته کړي (په ځانګړې توګه د رام الله ادارې او د هغې ملاتړ کوونکو څخه)، او شاید هڅه وکړي چې په خپله په غزه کې د مقاومت په وړاندې د اعتراض یوه حلقه رامینځته کړي او د هغې د پراخولو هڅه وکړي. عربي او نړیوال سیاسي او رسنۍ کمپاینونه په ګډه سره حماس د هغه سرکښ ګوند په توګه انځوروي چې د تړون مخه نیسي او د غزې ترانګې د کړاو لامل کېږي.

-اوربند، له غزې ترانګې څخه د اسراییلو وتل، د بې ځایه کیدو پروژې ودرول، د بندیز جزوي لیرې کول، او د فلسطیني ادارې لپاره اجازه (د رام الله ادارې مشخصاتو سره سم) به هم د اسراییلو د لویو "امتیازاتو" په توګه وړاندې شي، په دې توګه د حماس سره د "په شا کې چاقو وهلو" هڅه. د جګړې پای ته رسېدل او له غزې ترانګې څخه بشپړ وتل به د حماس او مقاومت سره تړاو ولري چې د بې وسلې کولو او د فلسطین له سیاسي او اداري صحنې څخه د وتلو موافقه وکړي.

-د داسې ستراتیژۍ خطر د جګړې د لومړني هدف په تعقیب کې دی، پداسې حال کې چې دا په ورته وخت کې د عربي او نړیوالې غوښتنې په توګه وړاندې کوي، او د عادي کولو عربي هیوادونو لپاره د ملي او ټول عربي "لاسته راوړنې" په توګه چې بې ځایه کیدل ردوي، پداسې حال کې چې په ورته وخت کې د مقاومت غورځنګ او د "سیاسي اسلام" په وړاندې دښمني ساتي، لکه څنګه چې د اسراییلیانو او امریکایانو په وړاندې. د رام الله اداره هم د یو بدیل په توګه ښکاري چې د فلسطینیانو کړاو به پای ته ورسوي.

-د اسراییلو د ستراتیژۍ تر ټولو مهم عناصر:

د اسراییلو د بیاناتو او دریځونو د عیني او تحلیلي مطالعې له لارې، او د نتانیا هو، د هغه حکومت او په ځمکه کې د هغه د پوځ د چلند د ازموینې له لارې، لاندې ټکي د غزې ترانګې او د هغې د راتلونکي سره د معاملې لپاره د اسراییلو د ستراتیژۍ د خورا مهمو عناصرو په توګه راخیستل کیدی شي:

-د هغه انځور د بیرته راګرځولو هڅه چې د اسراییلو اشغال د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه د اسراییلو د امنیتي نظریې د سختې ضربې، د مخنیوي ځواک له لاسه ورکولو او په هغه باندې د صهیونیست میشته بلاک د ټکان شوي باور په پایله کې یې له لاسه ورکړی وه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اشغال د فعال رول د بيا بازارموندنې هڅه، د يوې پرمختلې کلا او په سيمه کې د لويديځ نفوذ لپاره د درنې لښتې په توګه؛ د عربي عادي کولو هيوادونو لپاره د باور وړ او باوري ځواک په توګه، په ځانګړې توګه په سيمه ايز چاپيريال کې د خپلو سيالانو سره د دوی د شخړو په اداره کولو کې.

-د غزې په تړانګه کې د مشهورو خلکو او مقاومت ترمنځ د "شعور سوځولو" ترټولو سخت حالت رامینځته کولو هڅه، د ډير ظالمانه ځواک کارولو، د ملي خلکو وحشتناکه ډله ييزې وژنې، او د کورونو، زيربناوو، رسمي ادارو، ښوونځيو، روغتونونو، جوماتونو، فصلونو، د اوبو څاګانو او نورو پراخ ويجاړولو له لارې؛ د اکتوبر د ۷مې د بريد د نه تکرارولو "پيچلې" رامینځته کولو لپاره د هر ډول قانوني، اخلاقي يا سياسي معيارونو څخه لرې.

د جګړې له چاپيريال څخه ګټه پورته کول ترڅو د اسراييلو د معيارونو او کنټرولونو سره سم د غزې په تړانګه کې د "ورځې وروسته" ليدونه تحميل کړي.

-په لويديځه غاړه او غزه کې د يهوديت او بې ځايه کيدو پروژو د پرمختګ او ګړندي کولو لپاره د جګړې له چاپيريال څخه د ګټې اخيستنې په لټه کې.

-د اسراييلو د امنيتي نظريې د پراخولو هڅه ترڅو د صهيونيستي بنسټ ستراتيژيک چاپيريال په دې اغيزمن مخنيوي چوکاټ کې شامل شي، ترڅو د بنسټ ثبات او پايښت ډاډمن شي، حتی وروسته له دې چې د فلسطين دوسيه وتړل شي. نتانياهو دا ليد څو ځله تکرار کړی دی. د مذاکراتو حد لوړول چې مقاومت يې خورا لوړې کچې ته ورسېږي، حتی که دوی د ترلاسه کولو وړ نه وي، د فشار وسيلو په توګه د دوی کارولو او د خبرو اترو په پروسه کې د دوی دکارولو هدف سره.

-هڅه کېږي چې د صهيونيست بنديانو د مسلې اغيز د مقاومت لخوا د ورکړل شوي قيمت په اړه څومره چې امکان ولري کم شي، که د دوی د خوشې کولو هڅه وي، د دوی په اړه د خبرو اترو اوږدول وي، يا د جګړې د دوام څخه احتمالي ګټو باندې تمرکز کول وي، حتی که دا د ډيرو بنديانو د له لاسه ورکولو لامل شي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د امریکا له نفوذ څخه ګټه پورته کړئ او څومره چې امکان ولري پوښتنې یې کړئ، په نړیوال چاپیریال، امنیت شورا او عربي چاپیریال کې، د منځګړي په رول کې، او د سیاسي، نظامي، اقتصادي او رسنیو ملاتړ په برخو کې.

-د عربو له کمزورۍ او ناکامۍ څخه ګټه پورته کول، د مقاومت ضد او سیاسي اسلام ضد غورځنګونو سره د یو شمیر عربي دولتونو یوځای کیدل، او د نړیوال چاپیریال او د هغې د ادارو بې اغیزې او ناکامۍ، ترڅو د اسراییلو اجنډا پرمخ بوځي.

د جګړې د امکان تر حده یې اوږدول، د مقاومت په وړاندې د ممکنه لویو لاسته راوړنو د ترلاسه کولو په هڅه کې، او همدارنګه د اشغالګر بنسټ د واکمن افراطي ایتلاف د یووالي ساتلو لپاره، د هغې داخلي اجنډاګانې پرمخ بیول، او د سقوط او د حساب ورکولو امکان څخه مخنیوی کول.

-په قصدي ډول:

د اسرایيلي پوځ د اصلي زیانونو پټول، د هغوی د لاسته راوړنو په اړه دروغ جوړول، او د احتیاطي ځواکونو ترمنځ د خدماتو څخه د تینبټې پراخې قضیې، د استخدام پورې اړوند بحرانونه، او نور مسایل پټولو هڅه کول؛ د جګړې د ملاتړ لپاره د داخلي چاپیریال د ساتلو په هڅه کې. په قصدي ډول د مقاومت سره د تړونونو ماتول، له دې څخه د پوځي، سیاسي او اقتصادي ګواښ لپاره کار اخیستل، او په غزه کې د سټریا او کړاو له حالت څخه ګټه پورته کول؛ د ستراتیژیکو او مذاکراتي لاسته راوړنو د ترلاسه کولو لپاره محاصره ټینګول، په ځانګړې توګه د مقاومت په بیه.

-د مقاومت وسله یې ځایه شوه:

-په دې وروستیو ورځو کې د غزې په تړانګه کې د "راتلونکې" ترتیباتو د حماس د بې وسلې کولو او له سیاسي صحني څخه د هغې د لرې کولو سره د تړاو په اړه ډیرې خبرې اترې شوي دي. سره له دې چې د دوو دولتونو د حل لارې او د فلسطیني دولت په رسمیت پیژندلو لپاره یې لیوالتیا څرګنده کړې، اروپایي مشرانو، لکه د فرانسې ولسمشر ماکرون، په دې اړه خبرې کړې دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د رام الله ادارې سره تړلو ځينو خلکو هم هڅه کړې چې د غزې د خلکو د مرکز له لويو کړاوونو څخه گټه پورته کړي، خپله غوصه يې په حماس او د مقاومت ځواکونو باندې څرگنده کړي او هغوی يې مسؤل وگڼي، پرځای د دې چې اشغالگر د دوی د تېري او جرمونو مسؤل وگڼي.

-د اسراييلو له خوا د اوربند د سرغړونې زياتوالی، د غزې محاصره ټينگول، او د هر ډول اړينو توکو د ننوتلو مخه نيول، د خونړي بريد او وحشيانه قتل عام سره مخ کيدل، چې ډير قربانيان يې شخړې او ماشومان وو. دوی د غزې ترانکې ځينې برخې هم بيرته ونيولې، د غزې ترانکې د ډيرو خلکو د بيا بې ځايه کيدو سره، چې دمخه يې خپلې وينې، پيسې او کورونه له لاسه ورکړي وو، ترڅو فشار دومره لوړ کړي چې د يو انسان لپاره تقريبا د زغملو وړ نه وي. خو مجاهدينو اشغالگر دښمن د خپل اغيزمن پوځي فعاليت په فعالولو او د يو موازي سياسي کمپاين په پيلولو سره حيران کړ چې په خپلو اصولو کې د دوی ټينگښت او د بنديانو د تبادلي او نورو مسلو کې خورا انعطاف ښیي، په دې توگه د فلسطيني خلکو وينه تويول، جگړه پای ته رسول او د غزې له ترانکې څخه د اسراييلو بشپړ وتل يې ډاډمن کړي دي.

-د مقاومت وسلې سره کرښه ده :

د نتانياهو او د هغه د افراطي حکومت د دې "صفر مجموعې" ستراتيژۍ په وړاندې، د جگړې د پای ته رسولو، د غزې له ترانکې څخه د بشپړ وتلو، د محاصرې د لرې کولو (لېترلېره وضعيت بيرته هغه څه ته راستنولو) او د بيارغونې لپاره د لارې د پرانستلو کومې ريښتيني نښې نه ښکاري. دا تر هغه وخته پورې ده چې مقاومت ټينگ پاتې شي او د اسراييلو پوځ، اقتصاد او امنيت وچ کړي، د اسراييلو داخلي چاپيريال پياوړی او ظالمانه کړي، او د اشغالگرو لخوا ورکړل شوې بيه دومره لوړه کړي چې دوی يې نشي زغملی.

-مقاومت په دې برخه کې د پام وړ پرمختگ کړی دی، ځکه چې د اسراييلو ستونزه ژوره شوې ده، په ځانگړې توگه وروسته له هغه چې مقاومت خپل کيفيتي عمليات بيا پيل کړل، او د اسراييلو لوی درستيز ايال ضمير ومنله چې په غزه کې جگړه ممکن مياشتې يا کلونه دوام وکړي.

-د ټرمپ، بې ثباته او بېرني طبيعت هم نتانياهو ته د جگړې د دوام لپاره لږ وخت ورکوي. دا د ټرمپ د دې اړتيا له امله نور هم پيچلې شوې ده چې په سيمه کې د اړيکو د عادي کولو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

او د ايران سره د اتومي مسلې په اړه پرمختگونه ترلاسه كړي. دا د يوې ثباته عربي چاپيريال سره هم مل دى چې د بدلون او تجزيې تخمونه لري، او يو نړيوال چاپيريال چې پكې د دې وجود لپاره ملاتړ خپل ټيټې كچې ته راټيټ شوى، حتى د هغې د اروپايي متحدينو ترمنځ.

-مقاومت د دې "صفر مجموعې" جگړې په ترسره كولو كې هيڅ ډول انتخابونه نلري، چې موخه يې د فلسطيني خلكو او د هغوى د موخې له منځه وړل دي. له همدې امله، په مقاومت او د هغوى په وسلو تكيه كول د اشغال سره د مقابلې او د هغوى د پروژو د شنډولو لپاره يو شرط او سره كېښه ده.

-د سلو كلونو څخه د زياتې مودې تاريخي تجربې ښيي چې د فلسطين خلكو د لسگونو پروژو په شنډولو كې بريالي شوي دي چې دوى يې په نښه كړي دي، او دوى د خداى په مرسته د دې ستراتيژۍ د شنډولو او د دې تيري د شنډولو توان هم لري.^{۱۰}

۱۷: حماس د اوږدې مودې اوربند لپاره خپل چمتووالى اعلانوي او خپلې وسلې سره كېښه كوي.

-د حماس د سياسي دفتر د مشر د رسنيو سلاكار طاهر النونو وويل: حماس چمتو نه دى چې خپلې وسلې كېږدي (الجزيره).
۲۰۲۵/۲۶/۴.

-د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) د غزې په ترانگه كې د جگړې د پاى ته رسولو لپاره د "معاملې" لپاره خپل چمتووالى اعلان كړ، چې په كې د پاتې بنديانو خوشې كول او پنځه كلن اوربند شامل دي، ځكه چې د غورځنگ مشران په قاهره كې د اوربند د ترلاسه كولو په هدف د خبرو اترو لپاره له منځگرو سره كوري.

-د حماس د سياسي دفتر د مشر د رسنيو سلاكار طاهر النونو وويل چې غورځنگ يې په غزه كې له اسراييلو سره د اوږدمهاله اوربند لپاره چمتو دى، خو چمتو نه دى چې خپلې وسلې وسپاري.

-خبرو اترو ته نږدې سرچينو رويټرز ته وويل چې حماس هيله لري چې د خپل وړاندیز لپاره د منځگرو ملاتړ ترلاسه كړي، او زياته يې كړه چې غورځنگ ممكن د جگړې پاى ته رسولو،

^{۱۰} - الجزيره خبري چينل / ډاکټر محسن محمد صالح، فلسطيني ليکوال او څېړونکى.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د غزې بيارغونې ته اجازه ورکولو او د دواړو خواوو ترمنځ د بنديانو تبادلي په بدل کې د پنځو څخه تر اوو کلونو پورې اوربند ته غاړه کېږدي.

-د اوږدمهاله اوربند لپاره د غورځنگ د پرانيستې په لومړۍ څرگنده اشاره کې، النونو وويل، "د اوربند مفکوره يا د هغې موده زموږ لپاره د منلو وړ نه ده. موږ چمتو يو چې د خبرو اترو په چوکاټ کې پرې بحث وکړو، او موږ د جگړې د پای ته رسولو لپاره هر ډول جدي وړانديزونو ته خلاص يو."

-خو، النونو د اسراييلو د يوې اساسي غوښتنې سره د غورځنگ موافقه رد کړه، چې حماس بايد خپلې وسلې پر ځمکه کېږدي. اسراييل غواړي چې غزه يوه غير نظامي سيمه شي.

-النونو وويل چې د "مقاومت وسله" د خبرو اترو وړ نه ده او تر هغه چې "اشغال" شتون ولري، د دوی په لاس کې به وي.

-حماس مخکې اشاره کړې وه چې ممکن د اسراييلو د اشغال د پای ته رسولو په بدل کې د اوږدمهاله اوربند سره موافقه وکړي.

-د حماس يوه چارواکي فرانس پريس خبري اژانس ته وويل، د خليل الحيه په مشرۍ د حماس يو پلاوی به د شنبې په ورځ په قاهره کې له مصري چارواکو سره وگوري او "د اوربند او بنديانو د تبادلي لپاره په ځينې نظرونو او نوو وړانديزونو" به بحث وکړي.

-سرچينې زياته کړه چې د شنبې تر سهار پورې، "حماس په رسمي ډول په غزه کې د اوربند په اړه کوم نوی وړانديز نه دی ترلاسه کړی، خو په تېرو څو ورځو کې د منځگړو سره د خبرو اترو په جريان کې په څو مهمو نظرونو بحث شوی دی."

-هغه زياته کړه، "موږ هيله لرو چې د حماس ليد به ومنل شي، چې بشپړ اوربند، د اسراييلو بشپړ وتل، د بنديانو د تبادلي جدي تړون، او په کافي اندازه د مرستو سمدستي ننوتل يقيني کړي،" پداسې حال کې چې اسراييل د فلسطين ويجاړې شوې سيمې ته د مرستو او توکو د ننوتلو مخه نيسي.

-د اپريل په ۱۷ مه، حماس د اسراييلو هغه وړانديز رد کړ چې د ۱۰ ژونديو اسراييلي بنديانو د خوشې کولو په بدل کې د ۴۵ ورځني اوربند غوښتنه کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د حماس د يوې جامع موافقې د غوښتنې په بدل کې، اسرائيل د ټولو بنديانو د بيرته ستندیدو او د حماس او نورو فلسطيني ډلو د بې وسلې کولو غوښتنه کوي، خو غورځنگ ټينگار کړی چې دا غوښتنه "سره کرښه" ده.

-اسرائيل د غزې ويجاړې شوې ترانګې ته د ټولو مرستو د ننوتلو مخه نيسي، او په سلګونو زره خلک بې ځايه شوي دي ځکه چې ځواکونه يې سيمه کنټرولوي او دا د بفرزون اعلانوي. -فلسطيني سرچينو ويلي چې اشغالګرو ځواکونو د شنبې په سهار د غزې ښار په ختيځو سيمو کې د ودانيو په وړاندې د بمباري عمليات ترسره کړل. د اسرائيلو پوځ د ختيځو سيمو لکه شجاعيه او طوفه ته ننوځي.

-د غزې د چارواکو د معلوماتو له مخې، د مارچ په ۱۸ مه د غزې پر وړاندې د اسرائيلو د جګړې له بيا پيل راهيسې، له ۲۰۰۰ څخه ډير فلسطينيان شهيدان شوي او شاوخوا ۴۵۰۰ نور ټپيان شوي دي.

-د غزې روغتيا وزارت تاييد کړه چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهيسې د اسرائيلو د يرغل له امله د مړو شمېر ۵۱۴۹۵ شهيدانو او ۱۱۷۵۲۴ ټپيانو ته لوړ شوی دی.^{۱۶}

۱۸- په غزه کې د اسرائيلو پوځي پلان، چې د ټپونو لپاره هيڅ ځای نه لري:

د اسرائيلو اشغالګر پوځ وايي چې په غزه کې به يو نوی کمپاين ترسره کړي، چې بدن يې نور د ټپونو لپاره ځای نلري (اناضولو اژانس)^{۱۷}

۲۰۲۵/۵/۶ .

-د اسرائيلو ورځپاڼې يديعوت احرونوت د پوځي شنونکي رون بين یشاي په يوه پراخه راپور کې څرګنده کړه چې د اسرائيلو پوځ د "د گيدون گاډی" په نوم د يو جامع پوځي-سياسي پلان پلي کول شروع کړي دي. د دې پلان موخه دا ده چې په غزه کې د يو منظم، درې پړاويز عملياتو له لارې يوه پرېکنده پوځي او سياسي بريا يې ترلاسه کړي، چې د اسلامي مقاومت

^{۱۶} - سرچينه: الجزيره + ادارې.

^{۱۷} - اناضولو خبري آژانس .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

غورځنگ (حماس) پر وړاندې د فشار پنځه پېچلي عملونه کاروي، ترڅو دا ډله د بنديانو د تبادلې تړون منلو او د هغې د پوځي زيربنا له منځه وړلو ته اړ کړي.

-د راپور له مخې، نوی پلان د دې لپاره ډيزاين شوی وه چې حماس ته د هر پړاو په پای کې "د وتلو ځايونه" چمتو کړي، چې دوی ته اجازه ورکړي چې شاتگ وکړي، د اسراييلو شرايط ومني، او بنديان خوشې کړي، په دې توگه به د کمپاين د ډيرو وژونکو او خطرناکو مرحلو څخه مخنيوی وکړي.

-ليکوال په گوته کوي چې دا پلان درې مرحلې لري، په لاندې ډول دی :

لومړی پړاو:

-د پوځي چارو شنونکي وايي چې د اسراييلو حکومت لخوا د اعلان شوي پلان دا پړاو، چې د غزې د ترانگې د اشغال سره به پای ته ورسېږي، لا دمخه پيل شوی دی. په دې پړاو کې لوژستيکي او رواني چمتووالی شامل دی او لږترلږه به د می تر ۱۶مې پورې دوام وکړي، چې سيمې ته د امريکا د ولسمشر ټرمپ د سفر پای ته رسيدو سره به وشي ، او شايد حتی له هغې خوا هم.

-د اسراييلي ورځپاڼې د راپور له مخې، پدې مرحله کې شامل دي:

- اشغالگر د غزې د خلکو د بې ځايه کولو او د موراگ او فلاډلفي محوروونو ترمنځ سيمه کې د غزې جنوبي ترانگې ته د هغوی د اړولو لپاره چمتووالی لري ، راپور ادعا کوي چې دا سيمه اوس تقريبا له اوسيدونکو خالي ده، ډيری ودانۍ يې ويجاړې او په ځمکه ولويدې، چې ملکي وگړو ته يې اجازه ورکړه چې وروسته هلته ځای پر ځای شي پرته له دې چې حماس هلته ځان ټينگ کړي.

-د پوځي کمپاين دوهم پړاو به د نږدې دوه ملیونه فلسطينيانو د جذب لپاره لاره هواره کړي، چې تمه کېږي دغو سيمو ته به واستول شي. په دې کې به د يوه امريکايي شرکت په همکارۍ د "لوژستيکي مرکزونو" جوړول هم شامل وي ترڅو بې ځايه شويو ته خواړه، اوبه او درمل وويشي. په دې کې به د هغو تونلونو ويجاړول هم شامل وي چې رفع يې له خان يونس او مرکزي غزې ترانگې سره و نښلاوه، او سيمې يې له يو بل څخه جلا کړي.

-دوهم پړاو:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د راپور له مخې، د پلان دا پړاو د بشردوستانه نظره تر ټولو خطرناک گڼل کېږي، ځکه چې پدې کې د غزې په تړانګه کې شدیدې لومړني هوايي او ځمکني بمبارۍ، د پانډو او لیکنو له لارې د مستقیمو ګواښونو یا لارښوونو له لارې د رفح "خوندي" سیمو ته د اوسیدونکو بې ځایه کول، او د شین بیت او اردو تر څارنې لاندې د "امنیتي تصفیې نقطو" عملیات شامل دي، چې دنده یې د مقاومت جنگیالیو خوندي سیمو ته د ننوتلو مخه نیول دي.

-په راپور کې راغلي چې د دې پړاو موخه دا ده چې جنگیالي د ملکي انکیوبيتر څخه جلا کړي او حماس د بشري وضعیت څخه د ګټې اخیستنې یا د ملکي خلکو د انساني ډال په توګه د کارولو مخه ونیسي.

د راپور له مخې، دا پلان د یو نوي واقعیت رامینځته کولو هڅه هم کوي چې اوسیدونکي به هغه څه ته اړ کړي چې اسراییل یې په خپله خوښه مهاجرت بولي، که هغه سینا ته وي یا د سمندر له لارې، د پټو خبرو اترو په جریان کې چې اسراییل یې د بهرنیو هیوادونو سره د فلسطیني کډوالو د جذبولو لپاره ترسره کوي.

دریم پړاو:

د دې پلان له لارې، اسراییل موخه لري چې د حماس تر کنټرول لاندې سیمې د غزې له پاتې برخې څخه جلا کړي (فرانسوي خبر).

-دا د تدریجي یرغل او پوځي ویجاړولو مرحله ده، چې د جنګي سیمو څخه د ملکي وګړو د بې ځایه کیدو بشپړیدو وروسته پیل کېږي. پدې کې شامل دي:

-په غزه باندې تدریجي یرغل، چې په شمال کې د خالي شویو سیمو سره پیل کېږي، او د حماس د پوځي زیربناوو پراخه ویجاړول، په شمول د هغو ودانیو چې شک کېږي د مرکزي دفترونو په توګه کارول کېږي، هغه ښوونځي چې ټولنونه یا د وسلو ډیپوګانې لري، او په دې سیمو کې اوږدمهاله پوځي شتون ترڅو حماس د بیا تنظیم او کنټرول څخه مخنیوی وکړي. د راپور لیکوال یادونه کوي چې د اسراییلو پوځ به د هغو عملیاتو په ماډل تکیه وکړي چې په دې وروستیو کې په رفح او خان یونس کې ترسره شوي، چې موخه یې د حماس کنډکونه ټوټه ټوټه کول او جلا کول او د دوی د ځمکې لاندې او پورته مخابراتي شبکې له منځه وړل دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ليکوال په دې باور دی چې اسرائیل د خپل پلان د برياليتوب لپاره په یو شمیر وسایلو تکیه کوي، چې دا د حماس د برید په وړاندې د مقاومت وړتیا محدودولو لپاره حساب کوي، پداسې حال کې چې په ورته وخت کې کافي فشار راوړي ترڅو د اسرائیلي بنديانو د خوشې کولو لپاره خبرې اترې وکړي.

-راپور دا وسایل په پنځو برخو ویشلي دي، چې هر یو یې د یو ځانګړي نظامي یا سیاسي هدف په ترلاسه کولو کې مرسته کوي:

۱- د ځمکو اشغال او کنټرول:

-دا د "د ګایډون د ګاډیو" په پلان کې د یو لوی محور استازیتوب کوي. اسرائیل غواړي چې په غزه کې منظم یرغل وکړي، د حماس ډلې له یو بل څخه جلا کړي او په سیستماتیک ډول یې جنګي زیربنا ویجاړه کړي. پدې کې د ترانګې شاوخوا د بفرزونو پراخول، د غزې نور ټوټه کول، د حماس تر کنټرول لاندې سیمې د ترانګې له نورو برخو څخه جلا کول، د ترانګې په اوږدو کې د تګ راتګ او لاسرسي لپاره ستونزمن کول شامل دي. په دې مرحله کې، د اسرائیلو پوځ هڅه کوي چې د غزې ترانګې شاوخوا ښارونو امنیت د دې ښارونو او د غزې دننه د پیښو ترمنځ د یو اغیزمن خنډ په جوړولو سره زیات کړي.

-د دې ډول ساحوي کنټرول موخه دا ده چې د حماس د اکمالاتي لینونو او هغو مهمو سیمو د پرې کولو له لارې چې دوی یې کنټرولوي، د پیچلو پوځي عملیاتو د ترسره کولو وړتیا کمزورې کړي. دا د حماس مشران د جلا کولو او په اسانۍ سره د راتولیدو یا همغږۍ څخه د مخنیوي هڅه هم کوي. سربېره پردې، دا تدریجي اشغال داموځه لري چې یو پوځي واقعیت تحمیل کړي چې حماس به دې ته اړکړي چې داسې جوړجاړی ومني چې د یرغل شویو کسانو خوشې کول تضمین کړي.

۲- د حماس څخه د خلکو جلا کول:

موخه دا ده چې خلک هغو سیمو ته ولېږدول شي چې د حماس او پوځي زیربناوو ترمنځ مستقیمه اړیکه نه وي. د اسرائیلو پوځ په دې حساب کوي چې د حماس له اصلي ځایونو څخه لرې سیمو ته د اوسیدونکو لېږدول به د دې غورځنګ وړتیا د پام وړ کمه کړي چې په خپلو لیکو کې د غزې ځوانان استخدام کړي. دا عملیات د اسرائیلو د بریدونو په وړاندې حماس نور هم منزوي کوي.

۳- د حماس د بشري مرستو د ضرب طول و مخ هونی سئ!

دا د اشغالګرو د هغو تورونو سره سمون لري چې حماس مرستې، چې د غزې په تړانګه کې د ډیرو فلسطینیانو لپاره د ژوند اساس دی، بل ډول یې بدلې کړي، ترڅو حماس ته د تمویل او چمتووالي ذریعه نشي.

-د فلسطینیانو د لوړې د پروسې د توجیه کولو او هغوی ته د مرستو د لاسرسي کمولو لپاره، راپور په دې باور دی چې د دې اکمالاتو قطع کول یا د هغوی رسیدل ډاډمن کړي.

د حماس پر ځای ملکي وګړو ته د مرستو خوندي ویش د دې غورځنګ د پوځي عملیاتو د تمویل وړتیا کمزورې کوي، په ورته وخت کې حماس د وسلو اخیستلو یا د خپلو ترهګریزو عملیاتو د تمویل لپاره د دې مرستې کارولو څخه منع کوي.

۴- د حماس او ملکي وګړو ترمنځ جلاوالی:

-په دې برخه کې، د اسراییلو پوځ هڅه کوي چې غزه په ټوټو سیمو وویشي، چې د حماس لپاره په ملکي سیمو کې په آزاده توګه تګ راتګ ستونزمن کوي. اشغالګر په دې باور دي چې د یرغلو او جغرافیایي ویش له لارې، د حماس عناصر په هغو سیمو کې ویشل کيږي چېرې چې د دوی ترمنځ همغږي ستونزمنه ده، او په ځینو مواردو کې، د دوی لپاره نظامي لوژستیکي ملاتړ ته لاسرسی ناممکن کيږي.

-دا پلان د حماس د ولسي ملاتړ شبکې په کمزوري کولو هم تکیه کوي، کوم چې په ملکي وګړو باندې د حماس نفوذ کموي او په داسې وخت کې چې د اسراییلو پوځ پرې فشار راوړي د غورځنګ انزوا زیاتوي.

۵- هوښیارتی او رواني فشار:

-د دې نفوذ په کارولو سره، اسراییل هڅه کوي چې د حماس مشرتابه باندې نفوذ ولري او پوه شي چې د عملیاتو په پړاوونو کې به د دوی او خلکو سره څه پېښ شي. د پوځي شنونکي په وینا، پدې کې د خبرداري پیغامونه لېږل شامل دي چې که حماس د یرغل شویو کسانو د خوشې کولو په اړه خبرې اترې ونه کړي نو له سختو پایلو سره به مخ شي، ځکه چې اسراییل به د پوځي عملیاتو په راتلونکو مرحلو کې د حماس د ګواښونو په اړه د پوهاوي لپاره کار وکړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په دې برخه کې، بن یشای وایي چې اسرائیل، د پوځ د ویاند اوی ډوورین له لارې، یو واضح بیان خپور کړ چې هدف یې نه یوازې د تېښتول شویو سرتیرو د برخلیک په اړه د اسرائیلي خلکو اندیښمن کول دي، بلکې د غزې په تړانګه کې د حماس مشرانو ته هم دی. د دې پیغامونو موخه دا ده چې دا مشران د خبرو اترو د عملي کیدو په اړه قانع کړي او دوی دېته اړ باسي چې دخپلو انتخابونو بیاکتنه وکړي، په ځانګړې توګه کله چې نړیواله ټولنه پر دوی فشار زیاتوي.

-سیاسي ننگونې او د اسرائیلو د اېوزیسیون ردول:

-که څه هم د اسرائیلو حکومت او پوځ د "ګډپون واګون" پلان پلي کولو ته هوډمن دي، خو د اسرائیلو په ټولنه کې دننه او بهر پراخ مخالفتونه شتون لري. د تېښتول شویو سرتیرو کورنۍ او د احتیاطي سرتیرو کورنۍ د دې کمپاین مخالفت کوي، او د پام وړ خطرونو یادونه کوي چې دا کولی شي ورسره مخ شي.

-سربیره پردې، د ملګرو ملتونو سرمنشي او نړیوالو مرستندویه سازمانونو په غزه کې پر ملکي وګړو د دې عملیاتو د ویجاړوونکو بشري اغیزو په اړه اندیښنه څرګنده کړې ده. که څه هم راپور دا حقیقت له پامه غورځوي چې اشغالګر په تیرو کمپاینونو کې د پوځي ځواک له لارې د خپلو اهدافو په ترلاسه کولو کې پاتې راغلی، دا په ګوته کوي چې د اسرائیلو حکومت باور لري چې د "ګډپون واګون" پلان د پام وړ ګټې د بریالیتوب لپاره نوي عناصر لري!

-لیکوال خپل راپور په دې سره پای ته رسوي، "لویه ګټه یې دا ده چې دا پروسه تدریجي ده او حماس ته اجازه ورکوي چې په هره مرحله کې د 'زینې' له لارې شاته شي، او دا اختیار ورکوي چې په تدریجي ډول ونې ته پورته شي. سربیره پردې، اسرائیل هڅه کوي چې اقتصادي پروسه په مناسب حد کې وساتي ترڅو د اردو بشري او تخنیکي سرچینې کمې نشي."^{۱۸}

^{۱۸} - سرچینه: یدیعوت احرונوت اسرائیلی ورځپاڼه / پوځي شنونکي رون بن یشای .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۹-د لاندې دلايلو له مخې، نتانياهو غواړي چې جگړه د نورو ۱۲ مياشتو لپاره وغځوي:

أحمد الحيلة فلسطيني ليکوال او شنونکی . ۲۰۲۵/۵/۸ .

-د اسراییلو صدراعظم نتانياهو د اپریل په ۲۹، ۲۰۲۵ کې په بیت المقدس کې د یاد لابانیم په یادگار کې د اسراییلو د مړو سرتیرو د یاد ورځې (یوم هازیکارون) په کلي مراسمو کې گډون کوي.

-په تیرو څو ورځو اوونیو کې د حماس او اسراییلي اشغال ترمخ د ځنډیدلو خبرو اترو د بیا پیلولو لپاره د پام وړ فعالیتونه شوي دي. دا د نتانياهو لخوا د جنوري په ۱۷ مه لاسلیک شوي اوربند تړون لغوه کولو او په غزه باندې د یرغل د بندولو لپاره د خپل لید پراختیا وروسته وشوه، چې په کې دا شرط ایښودل شوی وه چې بندیان دې وسپارل شي، مقاومت دې بې وسلې شي، اشغالگر پوځ دې په ترانکه کې بیا ځای پر ځای شي، او د ترانکې راتلونکي دې د دې شرایطو سره سم بیا جوړ شي. دا کولی شي د اشغال د دوام او د بې ځایه کیدو د مفکورې د پلي کولو لپاره دروازه پرانیزي.

-د اسراییلو د دې ناممکنه شرایطو سره مخ، حماس یو جامع پیکج وړاندیز کړ. په دې بسته کې د ټولو بندیانو په یو ځل خوشې کول شامل دي، چې د دایمي اوربند، له غزې څخه د بشپړ وتلو، د مرستو د ننوتلو لپاره د لارو پرانیستل او د بیارغونې پیل په کې شامل دي. حماس همدارنګه د فلسطین د تخنیکي کمېټې سره موافقه وکړه چې د مصر د وړاندیز سره سم د غزې ترانکه اداره کړي.

-حماس د محمد درویش په مشرۍ د خپلې رهبرۍ شورا له لارې په دوحه، انقره او قاهره کې د "جامع پیکج" وړاندیز پر بنسټ د خبرو اترو د پرمختګ لپاره په دوحه، انقره او قاهره کې د شتل سفرونه او مهمې غونډې ترسره کړې، کوم چې د اسراییلو د عامه افکارو د اکثریت غوښتنو او د امریکا د ادارې د لید سره سمون لري، لکه څنګه چې د امریکا د زندانیانو د چارو لپاره د امریکا د ولسمشر استازي ښاغلي ادم بوهلر څرګند کړی دی.

-د غورځنګ لخوا دا سیاسي هڅې د قطر لومړي وزیر او د بهرنیو چارو وزیر شیخ محمد بن عبدالرحمن الثاني ته د واشنګټن د سفر په جریان کې د اوربند د خبرو اترو او غزې ته د مرستو د ننوتلو په اړه د بحث لامل شوې. هغه د امریکا د بهرنیو چارو وزیر مارکو روبيو او د ترمپ له استازي سټیو ویتکوف سره ولیدل.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په ورته وخت کې، انقري د امريکا له ادارې سره د مستقيم تماس له لارې هڅې وکړې چې د مرستو رسولو لپاره فشار راوړي او په تېه ولاړې خبرې اترې بيا پيل کړي. خو ورځې وروسته، ولسمشر ترمپ اعلان وکړ چې هغه ننانياهو ته زنگ وهلی او له هغه يې غوښتي چې غزې ته مرستې او درمل راوړي.

په دې شرايطو کې، ننانياهو دوه کامونه پورته کړل:

۱- د امریکا د دولسمشر د غوښتنې پر بنسټ د هرغې له حکومت سره د مرستو د معرفي کولو په اړه بحث کول:

د حکومت په بحثونو کې دوه نظرونه راڅرگند شول: لومړی دا چې د اسراييلو پوځ بايد پخپله مرستې وويشي. دا نظر د مالي وزير سموتريچ لخوا منل شوی، چې غواړي د غزې په راتلونکي مدیریت کې پوځ ښکېل کړي. دوهم نظر د دريمې ډلې (يو امريکايي شرکت) موندلو باندې متمرکز دی چې د اسراييلي اردو او امنيتي خدماتو تر څارنې لاندې کار وکړي او د موراګ محور په اوږدو کې مرستې وويشي چې رفح او خان يونس جلا کوي.

-داسې نظرونه شته چې رفح د اسراييلو د پوځي کنټرول لاندې د بې ځايه شويو خلکو د استوګنې لپاره د خيمو په ښار بدل شي. دا ښار په عملي توګه د جنوب لوري ته د صلاح الدين محور او شمال لوري ته د موراګ محور ترمنځ پروت دی چې رفح له خان يونس څخه جلا کوي.

-د رفح د بې ځايه شويو لپاره په يوه جلا خيمه ښار بدلولو خطر، او د اشغالګرو پوځ تر څارنې لاندې د مرستو ویشلو سرچينه؛ دا به د فلسطينيانو د امنيتي څارنې لامل شي، او اشغالګر به هر هغه څوک چې وغواړي د مرستې اړتيا په بهانه به يې ونيسي، د غزې ترانګې د ټولو اوسيدونکو د بشري کړاو يادونه به نه کوي، چې په مرکز او شمال کې خپره شوي دي.

-له بلې خوا، دا مفهوم موخه لري چې د ملګرو ملتونو او نړيوالو سازمانونو دروازې وتړي، او د دوی د مرستې رول ترسره کولو مخه ونيسي.

-تر دې هم خطرناکه د اشغالګرو سناريو ده چې په دې سيمه بمباري کوي، وروسته له هغه چې هلته ملکي خلک راتلوي او په زور سره يې د مصر سینا تګ ته اړ باسي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۲- دوحې ته د موساد د مشر دې وی د بارنې ال یږل، اوقا هرې ته د ستراتېژی کو چارو وزیر رون ډیرمر لېږل:

-داسې ښکاري چې ددې غونډو عملي پایلې ته ونه رسیدل، ځکه چې اسرائیلي لوري په غزه کې د جگړې د نه درولو ټینګار ته دوام ورکړ. دا خبره د قطر لومړي وزیر او بهرنیو چارو وزیر شیخ محمد بن عبدالرحمن الثاني په دوحه کې د ترکیې د بهرنیو چارو وزیر هاکان فیدان سره په یوه خبري غونډه کې وکړه، هغه وویل چې حماس یو وړاندیز او شرایط درلودل، او نتانیا هو هغه رد کړل. هغه بنديان غوښتل، خو د غزې د جگړې د پای ته رسولو لپاره یې لید نه درلود.

-دا په ګوته کوي چې نتانیا هو خپل استازي دوحه او قاهرې ته واستول ترڅو داخلي او بهرني فشارونه کم کړي، او پرته له دې چې کومې پایلې ته ورسېږي، انرژي او وخت ضایع کوي.

-جگړه او ټاکنې:

-په خبرو اترو کې د دې بندون په پام کې نیولو سره، اسرائیلي رسنیو د یوه اسرائیلي چارواکي بیان خپور کړ چې پکې ویل شوي وو چې جگړه به تر راتلونکي اکتوبر پورې دوام وکړي. د ستراتېژیکو چارو وزیر رون ډیرمر هم وویل چې د غزې جگړه به په ۱۲ میاشتو کې پای ته ورسېږي.

دا افشا شوي څرګندونې، که سمې وي، دا په ګوته کوي چې د اسرائیلو لومړی وزیر نتانیا هو غواړي د اسرائیلو د پارلماني ټاکنو څخه لږ مخکې پورې چې تمه کېږي د ۲۰۲۶ کال په نیمایي کې ترسره شي، د دوو شیانو څخه د یوې لاسته راوړلو هدف سره د غزې په وړاندې یرغل ته دوام ورکړي:

-د مقاومت د ماتولو او فلسطینیانو د تسلیمیدو لپاره کار کول، او هغه ته اجازه ورکول چې مطلقه بریا اعلان کړي.

او هغه د غزې ترانګې راتلونکې هغه ډول جوړ کړي لکه څنګه چې یې خوښه وي، د ترانګې له بیا نیواک سره پیل او د امریکا تر پوښښ لاندې د فلسطینیانو د بې ځایه کیدو سره پای ته ورسیده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-که هغه په غزه کې د فلسطينيانو په ماتولو کې بريالی نشي، کوم چې احتمال لري د ۱۸ مياشتو څخه زيات د دې افسانوي يووالي او استقامت وروسته وي، نو هغه ممکن د اوربند لپاره خبرو اترو ته لاره هواره کړي، او دا د اسراييلو عامه افکارو ته وړاندې کړي. دا چې خبرې اترې د فلسطيني مقاومت او القسم لواگانوله منځه وړلو وروسته وشوې، دا چې غزه نور اسراييلو ته گواښ نه دی، او دا چې هغه د جگړې اهداف ترلاسه کړل.

-په هر حالت کې، هغه به د پارلماني ټاکنو په درشل کې له دې دواړو سناريوگانو څخه د گټې اخيستنې په توگه کار واخلي، يا به د مطلقې بريا اعلانولو سره يا به د اسراييلو د عامه افکارو د جگړې د بندولو او د بنديانو د بيرته راگرځولو غوښتنې پوره کولو سره.

-د جال د لارې د کنټرولولو ستونزې ته په پام سره، صحنه يو څه پيچلې او پراسراره ښکاري.

-په غزه باندې يرغل به احتمالاً د کال تر پايه پورې دوام وکړي، په ځانگړې توگه که چيرې مقاومت د اسراييلو د اشغالگرو پوځ په ستړيا کې بريالی شي، کوم چې د ستړيا او د پرسونل له کمښت سره مخ دی. د احتياطي ځواکونو نږدې ۵۰٪ په غزه کې جگړې ته د بيرته ستندیدو څخه انکار کوي. دا د اسراييلو د عامه افکارو لخوا د جگړې د مخ په زياتيدونکي ردولو يادونه نه ده، چې د بنديانو د مړينې ويره لري. سربېره پردې، جگړه د نننياهو لپاره د خپل واک د ساتلو لپاره يوه شخصي گټه گرځيدلې ده، نه د اسراييلو لپاره د جگړې لپاره.

-دا په داسې وخت کې راځي چې د اسراييلو او سوريې ترمنځ پوځي نښتې رامنځته کېدای شي، يا تاوتريخوالی ممکن زيات شي، د اسراييلو لخوا د سوريې د خاورې د دوامداره اشغال، د دمشق په وړاندې د وسله وال بغاوت لپاره د ډروز غورځنگ هڅولو، او د نورو بيلتون غوښتونکو ډلو د ملاتړ له امله. د دمشق د کمزوري کولو لپاره ليواله، دی دا هڅه کوي چې په جنوبي سوريه کې لږ تر لږه کنټرول وساتي. دا چلند د ترکيې لپاره هم نامناسب دی، چې خپل ملي امنيت د سوريې ثبات او ځمکنۍ بشپړتيا سره نښلوي.

-دا شرايط، چې په سوريه او لبنان کې پيښې کړندۍ کيږي او ورځ تربلې ناڅرگنديږي، يمن د متحده ايالاتو د سمندري ځواکونو سره ښکېلتيا او د غزې ملاتړ ته دوام ورکوي، ايران د خپل اتومي پروگرام په اړه له واشنگټن سره خبرو اترو ته دوام ورکوي، او نورې پيښې چې ناڅاپه رامينځته کيدی شي، د اسراييلو د اشغالگرو ځواکونو د پايلو د کنټرول وړتيا باندې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

شک رامینځته کوي. هرڅوک چې جگړه پیلوي نشي کولی د هغې پایلې کنټرول کړي، او اسراییل هم استثنا نه دی.^{۱۹}

۲۰- مقاومت خپل چلند بدل کړی دی، او د اشغالګرو ځواکونو زیاتوالی به خپل اهداف ترلاسه نه کړي.

د ۲۰۲۵ کال د مې ۵ مه .

- پوځي او ستراتیژیک کارپوه تورن جنرال فایز الدویري په دې باور دی چې د اسراییلو د ریزرف ځواکونو قوماندان جنرال یسرایل زیو د اوسني لوی درستیز ایال زامیر ته مشوره ورکړې چې په غزه کې د فلسطین مقاومت خپل جنګي چلند بدل کړی دی، او اسراییل به ونه شي کولی چې په غزه کې خپل جنګي اهداف ترلاسه کړي حتی که دوی خپل سرتیري دوه چنده کړي.

-زیو مخکې ویلي وو چې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د جګړې نوې طریقې رامینځته کړې دي، او غزې ته د لویو اسراییلي ځواکونو داخلیدل د ځواکونو د ټپي کیدو چانس ډیر کړی دی.

-د اسراییلو اشغالګر پوځ د شنې په ورځ اعلان وکړ چې د غزې په شمال کې د شجاعیه په سیمه کې د ماین چاودنې له امله اووه سرتیري او دوه افسران ټپیان شوي دي.

-د تورن جنرال الدویري په وینا، په غزه کې د فلسطیني مقاومت لخوا کارول شوی اوسنی جنګي ستایل د جګړې له پخوانیو مرحلو څخه توپیر لري، ځکه چې دا په چریکي جګړه کې بنکيل دی چې هدف یې د اشغالګر پوځ ماتول دي. دا ځکه چې د اشغالګر پوځ ځواکونه په بفرزونو کې په دفاعي حالت کې دي، او له دوی سره جګړه په غیر مستقیم ډول د ډزو له لارې ترسره کیږي، نه د حرکت له لارې.

-د جګړې په لومړي او دوهم پړاو کې، جګړه د جوړو شویو سیمو په لومړیو لیکو کې مخامخ وه، لکه څنګه چې د غزې ښار او د سویلي غزې ټرانګې په خان یونس کې څرګنده وه. سربېره پردې، تورن جنرال الدویري زیاتوي، د مقاومت جنګیالیو په ټولو خواوو کې د کمینونو او نورو وسیلو په کارولو سره. په اشغالګرو ځواکونو باندې برید وکړ.

^{۱۹} - الجزیره چینل . أحمد الحيلة فلسطيني ليكوال او شنونکی لیکنه . .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د دې پوښتنې په ځواب کې چې ایا د فلسطیني مقاومت کمینونه به د بې ځایه کیدو پلان مخه ونیسي، پوځي او ستراتیژیک کارپوه تشریح کړه چې د غزې د خلکو بې ځایه کیدل به یوازې د نسل وژنې له لارې رامینځته شي. حتی که دوی د لوږې او وژنې تر فشار لاندې بې ځایه شوي هم وي، مقاومت به لا هم شتون ولري. له همدې امله، د اسراییلو اشغالگر باید لومړی غزه له مقاومت څخه پاکه کړي او بیا خلک اړ کړي چې ووځي.

-د یادونې وړ ده چې د اسراییلو امنیتي کابینې په دې وروستیو کې یو پلان تصویب کړ چې پکې د ټولې سیمې کنټرول، چې ۲،۳ میلیونه وګړي پکې اوسېږي، او همدارنګه د مرستو د تېرېدو کنټرول هم شامل دی، چې اسراییلو د تیر مارچ راهیسې غزې ته د ننوتلو مخه نیولې ده.

-د اسراییلو د مالي وزیر بیزلیل سموتریچ وویل چې د روانې جګړې له پای ته رسیدو وروسته به "غزه په بشپړه توګه ویجاړه شي"، او زیاته یې کړه چې د غزې اوسیدونکي به د ترانګې سویلي برخې ته د کډه کیدو وروسته "په لویه کچه دریم هیواد ته کډه کول" پیل کړي.

-د تېرې فبرورۍ په میاشت کې، د امریکا ولسمشر ټرمپ د غزې د ترانګې د بیارغونې او د "منځني ختیځ د رویرا" په توګه د خلکو د بې ځایه کیدو وروسته یې د بدلولو د پلان په اړه خبرې وکړې، هغه پلان چې په هغه وخت کې یې پراخې سیمه ایزې او نړیوالې نیوکې راوپارولې.

۲۰

۲۱-الدویري: د مقاومت ثابت قدمی واشنگتن له حماس سره مستقیمو خبرو اترو ته اړ کړ.

راپور: الصادق البدري.

۲۰۲۵/۵/۱۱.

- پوځي او ستراتیژیک کارپوه تورن جنرال فایز الدویري وویل چې په غزه کې د فلسطیني مقاومت ثابت قدمي او د سختو شرایطو سره سره د جګړې د دوام وړتیا هغه لومړنی عامل دی چې واشنگتن یې دې ته وهڅوه چې د جګړې د پای ته رسولو په هڅه کې د فلسطیني مقاومت سره مستقیمې خبرې اترې وکړي.

-الدویري د پوځي تحلیل په برخه کې زیاته کړه چې د خبرو اترو اصل د ټوپک له نلۍ څخه پیل او په میز پای ته رسېږي. د ټوپک پرته به د ځواکمنو او کمزورو ترمنځ خبرې اترې نه وي.

۲۰ - الجزیره چینل / دتورن جنرال فائز الدویري لیکنه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-الدويري ټينگار وکړ چې د مقاومت شتون، په ځانگړې توگه د "تورې ماتول ۱"، "تورې ماتول ۲" او "د دوزخ دروازې" عملیاتو په وروستیو دورو کې، او هغه زیانونه چې رامنځته شوي او د اسرایلي مشرانو لخوا د اشغالگر پوځ د جگړې د پریکړې کولو د وړتیا په اړه د غبرونو راپورته کیدل؛ دې ټولو عواملو واشنگتن وهڅاوه چې مستقیمو خبرو اترو ته یې مخه کړه.

-پوځي کارپوه الدويري هغه معادلې ته اشاره وکړه چې د واشنگتن د اقدام لامل شو، او تشریح یې کړه چې یو له اصلي عواملو څخه - که تر ټولو مهم نه وي - د مقاومت انعطاف او د جگړې د دوام او دردناکه زیانونو رسولو وړتیا ده.

-هغه تشریح کړه چې د مقاومت له خوا دا په ساحه کې فعالیت د اشغالگر پوځ له خوا د سخت تاوتریخوالي سره مخ شو، چې کولی شي د پاتې یرغل شویو کسانو د وژنې لامل شي.

د خبرو اترو مساوات :

-الدويري څرگنده کړه چې اوسنی معادله د جگړې دوام دی، نه د یرغل شویو کسانو وژل، او اشغالکرو ته د جگړې د حل کولو وړتیا ورکول، په دې توگه یوې شیطاني دورې ته ننوتل دي، چې د خبرو اترو لامل شوي دي.

-هغه زیاته کړه چې دا خبر لا هم په لومړنیو پړاوونو کې دی او بشپړ تاثیر نه ورکوي. دا د مستقیم تماس، اوربند او د مرستو د ننوتلو خبره کوي، خو د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د غوښتنو جزئیات لا نه دي څرگند شوي.

-الدويري په خبرو اترو کې د مقاومت د قوتونو په تحلیل کې یادونه وکړه چې مقاومت د درد، ویجاړۍ، لوږې او کړاو سره سره ثابت پاتې دی.

-پوځي کارپوه دا معلومه کړه چې مقاومت دوه اصلي کارتونه لري:

۱- د وسلو کارت .

۲- د یرغل کارت، او د اوربند او وتلو پرته د دوی دواړو قرباني کول ناممکن دي.

د نتانیا هو پیغامونه :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د اسراییلو د لومړي وزیر نتنیاھو د هغو څرګندونو په اړه چې د روانو خبرو اترو سره سره په غزه کې د پوځي عملیاتو د پراخولو په اړه دي، الدویري څرګنده کړه چې دا څرګندونې د امریکا ولسمشر ټرمپ یا د امریکا ادارې ته نه، بلکې یوازې د هغه په سیاسي اساس سره دي.

-هغه دا په دې ډول تشریح کړه چې دا د نتانیاھو لپاره غیر منطقي ده چې په دې ځانګړي وخت کې د ټرمپ ننګول به جرئت ولري، ځکه چې ټرمپ سیمې ته د یو ځانګړي لید سره راځي، او هغه د یو سوداګر په توګه راځي چې د معاملې کولو په لټه کې دی.

-الدویري زیاته کړه چې دا د تصور وړ نه ده چې نتانیاھو به د ټرمپ د الوتکې له سعودي عربستان ته له ښکته کېدو مخکې پر غزې برید وکړي، لکه څنګه چې هغه ادعا کوي. دا کار لږ تر لږه د امریکا د ولسمشر له وتلو وروسته کېدای شي، که نتانیاھو په خپله پریکړه کې په رښتیا سره قاطع وي. په هرصورت، دا ډیر احتمال لري چې دا یوازې د اسراییلو داخلي برخې ته لېږل شوي پیغامونه وي.

د اسراییلو تضادونه:

-الدویري د اسراییلو په دریځ کې تضادونو ته اشاره وکړه، او څرګنده یې کړه چې د ټولو خبرداریو سره سره، د احتیاطي ځواکونو غوښتنه شتون لري چې غزې او شمالي غزې ته واستول شي، د دوو کلونو په اوږدو کې د ۱۰,۵۰۰ سرتیرو د ګمارلو ژمنې او هغو احتیاطي سرتیرو ته چې په خدمت کې شاملېږي مالي او د کور جوړولو هڅونې وړاندې کوي.

-الدویري دا اقدامات د جګړې لپاره چمتووالی وګڼلو، خو هغه دا هم ټینګار وکړ چې مقاومت ثابت پاتې دی، او دا په ګوته کوي چې د روانو خبرو اترو سره سره به مقابله دوام ولري.^{۲۱}

۲۲- په الاقصی کې د قربانیانو د حاللولو هڅه د یو نوي حقیقت د تحمیلولو موخه لري.

د الاقصی جومات مبلغ شیخ عکرمة صبری (فلسطیني مطبوعات)

. ۲۰۲۵/۵/۱۳

^{۲۱} - سرچینه: الجزیره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د مسجد الاقصی خطیب شیخ عکرمه صبري د سخت دریځو یهودي ډلو لخوا د الاقصی انگرته د "قربانی د راوړلو" او "حلالولو" هڅه وغندله، او ټینګار یې وکړ چې دا پیښه یو "ډیر خطرناک عمل" او د یو نوي واقعیت د تحمیلولو لپاره د اسراییلو یوه ښکاره هڅه وه.

-په یوه بیان کې، صبري ټینګار وکړ چې دا چلند یو ډیر خطرناک عمل دی او د اسراییلو حکومت لخوا د افراطي یهودي ډلو سره د ملګرتیا ښکاره څرګندونه ده، چې په مقدس جومات کې د یو نوي واقعیت د پلي کولو لپاره په ښکاره هڅه کې ده.

-هغه "دا پاروونکي اقدامات چې له ټولو سرو کرښو تیرېږي" په وړاندې خبرداری ورکړ، او ټینګار یې وکړ چې د دې ډلو لخوا هر ډول اقدام چې د اشغالګرو لخوا یې ملاتړ کېږي او د الاقصی جومات هویت بدلولو په هدف وي په کلکه رد شوی او زموږ د خلکو لخوا به ورسره کلکه مقابله وشي لکه څنګه چې تل یې کړي دي.

-هغه زیاته کړه، "زموږ خلکو د الاقصی د ساتنې لپاره ځانونه قرباني کړي دي، او هلته به د غیر مسلم شتون ته اجازه ورکړل شي."

-هغه ټینګار وکړ چې د مسجد الاقصی ساتنه د ټول اسلامي امت پر غاړه ده، خو د فلسطین خلک نن ورځ د ناوړینونو او اسلامي او عربي ناکامۍ سره سره دا مسؤلیت په غاړه لري او د قربانیو په پام کې نیولو سره به یې نه پرېږدي.

-هغه اسراییل د "د دې پېښې د جدي پایلو" لپاره په بشپړ ډول مسؤل وباله، او ټینګار یې وکړ چې د اسراییلو امنیتي ځواکونو الاقصی ته د افراطیانو لاسرسی اسانه کړ او هغوی ته یې امنیت ورکړ.

-هغه زیاته کړه: "دا د تصور وړ نه ده چې د قربانی نذرانه د امنیتي خدماتو د معلوماتو پرته پلان شي."

-هغه هغه څه په پام کې ونیول چې "په اور باندې تیل اچول" وو او د "الاقصی جومات او د هغې د عبادت کوونکو په وړاندې د ښکاره سرغړونو" د بندولو لپاره یې د عربي او اسلامي اقداماتو بیرني غوښتنه وکړه.

-هغه ټینګار وکړ چې اشغالګریو منظم نژادپرست سیاست عملي کوي، مسلمانان د الاقصی جومات ته د لاسرسي مخه نیسي او په ورته وخت کې یې دروازې هغو میشت ځایونو (یهودي

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ښارگوټو) ته پرانيزي چې پر جومات بريد کوي او سرغړونې کوي، چې دا د اوسني وضعیت او د عبادت د آزادۍ او ټولو نړيوالو قوانينو څخه ښکاره سرغړونه ده.

صبري د جومات د ساتونکو او عبادت کوونکو ستاينه وکړه چې "د قربانۍ هڅه يې ناکامه کړه"، او ټينگار يې وکړ چې "افراطي ډلې د عربانو د وژلو او د الاقصی جومات د ويجاړولو لپاره رسمي ملاتړ او دوامداره هڅونه لري".

-خطرناک زياتوالی:

-د دوشنبې په ماسپښين، په ټولنيزو رسنيو کې يوه وېډيو خپره شوه چې څلور مېشت ځايونه (يهودان) يې د الاقصی جومات د لويديځ ديوال د يوې دروازې باب العوانمه ته نږدې کول ښودل، چېرې چې اسراييلي پوليس افسران ځای پر ځای شوي دي.

په وېډيو کې يو مېشت (يهودی) کس ښودل کېږي چې د پوليسو څخه تېښتي او د جومات دروازې ته ځي، مخکې لدې چې د الاقصی جومات ساتونکو لخوا ونيول شي او پوليسو ته وسپارل شي.

د اسراييلو پوليسو درې نور مېشت ځايونه (يهودان) هم ونيول چې د هغه سره ملګري وو مخکې له دې چې دوی جومات ته ننوځي. دا څرګنده نه ده چې ايا دوی به ونيول شي.

-تبر اپريل کې، مېشت ځايونو (يهودانو) هڅه وکړه چې د يهودانو د فصیح د رخصتۍ په مناسبت الاقصی جومات ته نذرانې راوړي.

-له ۲۰۰۳ کال راهيسې، اسراييلي پوليسو په يو اړخيزه توګه مېشت ځايونو (يهودانو) ته اجازه ورکړې چې د جومات په لويديځ ديوال کې د مغرابي دروازې له لارې جومات ته ننوځي. -چاپي د اونۍ هره ورځ ترسره کېږي، پرته له جمعې او شنبې، د اسراييلي پوليسو ترساتنې او ملاتړ لاندې. (پرمخ ځي).

-د بيت المقدس اسلامي وقف څانګه، چې د اردن د اوقافو وزارت سره تړاو لري، د چاپو د بندولو غوښتنه کوي، خو اسراييلي چارواکو ځواب نه دی ورکړی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په وروستيو کلونو کې، میشتو خلکو (یهودانو) د جومات په انگرې کې د تلمودي مراسمو او لمونځونو په ترسره کولو سره خپلې سرغړونې زیاتې کړې دي.^{۲۲}

۲۳- لانا، فلسطیني نجلی چې ویښتان یې د اسراییلو د نسل وژنې له امله سپین شوي:

د غزې ترانګې په جنوب کې د خان یونس په سیمه کې د بې ځایه شویو کمپ په څنډه کې په یوه ویجاړه خیمه کې، فلسطیني نجلی لانا الشریف ناسته ده، د اسراییلو لخوا د ترسره شوي ۱۹ میاشتو نسل وژنې جګړې وروسته د خپل ماشومتوب پاتې شوني یې په ځان پورې نښتي دي، چې په ترڅ کې یې سخته صدمه تجربه کړه او خپل ډیر حقونه یې له لاسه ورکړل. د مکی ماوس ګلابي کمیس چې الشریف اغوستی وه، د هغې د مخ روښانه کولو لپاره یې لږ څه وکړل، کوم چې د هغې د بدن د سپینو داغونو له امله غمجن ښکارېده چې د غزې د ډاکټرانو په وینا د ویټیلیګو سره ورته والی لري. د یوې کوچنۍ هندسې له لارې، کوچنۍ نجلی، الشریف، د هغې ظاهري بڼه په پام کې نیسي، کوم چې د اسراییلو د روانې ویجاړۍ جګړې لخوا بدله شوې ده. د هغې ویښتان سپین شوي دي، او هغه یوازې لس کلنه ده، ځکه چې هغه د سختې ویرې سره مخ ده. (دعا الباز - اناضولو اژانس)

د کوچنۍ لانا ویښتان هغه وخت سپین شول کله چې هغه یوازې لس کلنه وه ځکه چې هغه د سختې ویرې سره مخ وه (اناضولو اژانس).

۲۰۲۵/۵/۱۳.

هغې انادولو اژانس ته وویل: "زه له جګړې مخکې ښکلې وم،" د هغې غږ له غمه ډک وه، د دې ناروغۍ رواني اغیزې ته اشاره کوله، چې په غزه کې یې درملنې ته ځواب نه دی ورکړی. هغې هیله څرګنده کړه چې بهر ته سفر وکړي ترڅو د خپل ماشومتوب ځانګړتیاوې بیرته ترلاسه کړي، دا هغه اړتیا ده چې ډاکټرانو ورته ډاډ ورکړی چې بیرنۍ ده.

تېره اونۍ، د روغتیا نړیوال سازمان ویاندې مارګریټ هاریس، د ملګرو ملتونو د مرستې او کار ادارې (UNRWA) لخوا په راپور ورکړل شویو بیانونو کې وویل چې په غزه کې له ۱۰،۵۰۰ څخه ډیر ناروغان بیرني طبي تخليې ته اړتیا لري، چې پکې ۴،۰۰۰ ماشومان هم شامل دي، ځکه چې د اسراییلو روان برید دوی له ترانګې څخه د وتلو مخه نیسي.

^{۲۲} - سرچینه: الجزیره + اناضولو، فلسطیني معلومات. الاقصی خطیب شیخ عکرمه صبری لیکنه

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهیسې، اسراییلو په غزه کې د فلسطینیانو پر وړاندې د پراخې وژنې جگړې ته دوام ورکړی، چې په کې وژنې، ویجاړتیا، لوږه او جبري بې ځایه کېدل شامل دي، د نړیوالې محکمې ټولې غوښتنې او د دې د بندولو لپاره د عدالت د نړیوالې محکمې حکمونه له پامه غورځولي دي.

د امریکا په ملاتړ دې جگړې له ۱۷۲۰۰۰ څخه زیات فلسطینیان شهیدان او ټپیان کړل، چې ډیرې ماشومان او ښځې وې، او له ۱۱۰۰۰ څخه زیات ورک شول.

-تدریجي ټپ:

د لانا په بدن باندې داغونه یو نیم کال دمخه په تدریجي ډول څرګندیدل پیل شول کله چې اسراییلي جنګي الوتکو د غزې په سویلي ټرانګه کې د رفح په ښار کې د هغې تر څنګ یو کور بمبار کړ (اناضولو اژانس).

هغې زیاته کړه چې د بمبارۍ څخه دوه ورځې وروسته، د اسراییلو د بمبارۍ له امله د سختې ویرې وروسته د هغې په مخ لومړني دوه سپین داغونه څرګند شول.

وروسته، نجلۍ د یو بل ویرېدلی برید سره مخ شوه، چې د هغې په بدن کې سپین داغونه زیات او خپاره شول، سره له دې چې د هغې حالت د هغې د ډاکټرانو لخوا وړاندیز شوي درملو ته ځواب نه ورکاوه.

-رواني حالت:

دې جگړې نه یوازې د کوچنۍ نجلۍ په بدن او مخ باندې ټپونه پریښودل، بلکې هغه یې دې ته اړه کړه چې په یوه خیمه کې ژوند وکړي چې حتی د ژوند لومړني اړتیاوې هم نلري، د بشري شرایطو په خرابیدو سره.

-الشریف، چې په خیمه کې ناسته ده، وايي چې دا ښکېلې ده او هغه د انځورګرۍ سره مینه لري، نو هغه د سختو شرایطو سره سره چې دوی ترې تیرېږي، په کاغذ باندې ونې او گلونه رسموي.

هغې هیله څرګنده کړه چې بیرته کور ته راستونه شي او د له منځه وړلو جګړه ژر پای ته ورسېږي، او همدارنګه د دې ناروغۍ څخه روغه شي چې د هغې ښکېلې ځانګړتیاوې یې بدلې کړې وې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغې خپله هيله څرگنده کړه چې د مناسبې درملنې لپاره سفروکړي چې په غزه کې د اسراييلو لخوا د روغتونونو د ويجاړولو، د لارو د تړلو او د درملو، طبي توکو او تجهيزاتو د ننوتلو د مخنيوي له امله رد شوې وه.

-وروسته له هغه چې لانا د جگړې څخه مخکې ښکلې ژوند کاوه، خونن ورځ يوه منزوي ماشومه ده چې له نورو سره له خبرو کولو څخه انکار کوي (اناضولو اژانس).

-وېتيلېگو:

-د نجلی پلار خليل الشریف وايي چې د لانا ناروغي يونيم کال وړاندې په رفح کې د دوی کور ته نږدې د اسراييلو د بمبارۍ وروسته د هغې د ويرې بريدونو له امله پيل شوه.

هغه اناضولو اژانس ته وويل: د بمبارۍ دوه ورځې وروسته، دوه سپين داغونه ښکاره شول. هو، او بيا ناروغي خپره شوه.

-هغه تشرېح کړه چې ډاکټران په دې باور وو چې دا داغونه د ماشوم د وېتيلېگو له امله رامېنځته شوي، مگر ښې يې د دې سره سمون نه خوري، پرته له دې چې د نورو روغتيايي شرايطو يادونه وکړي.

-هغه وويل چې ماشومې په غزه کې درملو يا درملنې ته ځواب نه دی ورکړی، او يادونه يې وکړه چې د ډاکټرانو په وينا، هغه په يوه نادره ناروغي اخته وه چې د درملنې لپاره يې بهر ته سفر ته اړتيا درلوده.

-د کړاوونو ترکيب:

د ماشوم د روغتيا په اړه، الشریف وايي چې لانا د ډيرو عواملو څخه رنځ وړي، په شمول د هغې د ناروغۍ له امله رامېنځته شوې ستونزمن رواني حالت، د درملنې نشتوالی او د غزې په ټوله تړانگه کې د خپرې شوې قحطۍ له امله د خواړخواکۍ سره مخ کېدو سربېره.

-هغه زياتوي چې لانا، چې د جگړې څخه مخکې په ښکلي ژوند او انرژۍ باندې پوره وه، اوس يوه منزوي شوې ماشومه ده چې له نورو سره له خبرو کولو ډډه کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هغه وویل، سربېره پردې، لانا په بې ځايه شويو کمپونو کې د سخت ژوند څخه اغېزمنه شوې ده، او خپل ډيروخت يې د خپره موسسو څخه د اوبويا وړيا خواړو ترلاسه کولو لپاره په کتارونو کې تېروي.

-هغه ټينگار وکړ چې دا سخت شرايط، د غزې په ترانگه کې د نورو خلکو په څيرد خوارځواکي سره يوځای، د ناروغۍ او جگړې له امله د هغې رواني حالت سربېره، د هغې کمزوري کيدو ته وده ورکوي.^{۲۳}

۲۴ : اسراييلو د بفرزون (عازلي سيمې) په پراخولو سره د غزې د سيمې ۳۵٪ برخه يې ونيوله .

- جنوبي قوماندې د بفرزون د پراخولو غوښتنه وکړه، چې اوس مهال يې پلنوالی د ۷۰۰ او ۸۰۰ مترو ترمنځ دی. سرچينه: د اسراييلو د پوځ وياند.

-د اسراييلو اشغالگر پوځ د بفرزون له يو کيلومتر څخه دوه کيلومترو ته پراخ کړ (اسرائيلي رسنۍ).

۲۰۲۵/۵/۱۴.

-د اسراييلو د چينل ۱۲ په وينا، اسراييل اوس د غزې ترانگې د ۳۶۰ مربع کيلومتره ځمکې شاوخوا ۳۵٪ برخه نيولې ده، ځکه چې دوی په دې ترانگه کې د بفرزون پراخولو ته دوام ورکوي.

-چينل وويل، "په داسې حال کې چې نړيوال بحثونه په دې بوخت دي چې ايا اسراييل به په غزه کې په لويه کچه ځمکنی بريد وکړي، په حقيقت کې د ځمکې واقعيت دا په کوته کوي چې يو ژور او روان عمليات روان دي."

-هغې يادونه وکړه چې د اسراييلو پوځ د بفرزون پراخولو، پوځي پوستو جوړولو او په تدريجي ډول د فلسطيني سيمې د سرحدونو بدلولو ته دوام ورکوي. هغې هغه څه ته اشاره وکړه چې وي ويل هغه معلومات وو چې د اسراييل د بن گوريون پوهنتون د پروفيسور ياکوف گارب لخوا د سپوږمکۍ انځور تحليل څخه اخيستل شوي وو.

^{۲۳} - سرچينه: الجزيره + اناضولو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د معلوماتو له مخې، "بفرزون په پیل کې د شپې کرښې څخه یو کیلومتره لرې ټاکل شوی و (هغه څه چې اسراییل یې خپلې پولې گڼي)، چې د غزې ساحه یې شاوخوا ۵۴ مربع کیلومتره (د هغې د ساحې شاوخوا ۱۵٪) کمه کړه."

-نن ورځ، دا سیمه له دوه کیلومترو څخه زیاته پراخه ده، چې ټول مساحت یې شاوخوا ۱۲۹ مربع کیلومتره دی، یا د معلوماتو له مخې، د غزې ترانګې د ساحې شاوخوا ۳۵٪ برخه ده.

-چینل راپور ورکړی چې د راپورونو له مخې، د اسراییلو پوځ د بفرزون دننه شاوخوا ۱۵ لوی پوځي ځایونه جوړ کړي دي او دا مهال د غزې په ترانګه کې د پنځو پوځي محورو په جوړولو کار کوي.

-په بفرزون کې د رفح شاملول په حماس باندې د فشار یوه نوې وسیله ده. عکس د اسراییلي پوځ ویاند لخوا اخستل شوی دی .

-اشغالګر پوځ د غزې په ترانګه کې په څو سیمو کې ځای پر ځای شوی دی، په شمول د رفح سیمې (اسراییلي رسنۍ).

چینل د پوځ د اوسني ځای پر ځای کیدو نقشه ښکاره کړې، او ویلي یې دي، "پوځ د غزې په ترانګه کې په څو سیمو کې ځای پر ځای شوی دی: د رفح په سیمه کې، د فلادلفي دهلیز څخه تر موراګ دهلیز پورې، چیرې چې د رفح ټول ښار، د یوې سیمې، جینینا پرته، د پوځ د عملیاتي کنټرول لاندې دی."

-هغې زیاته کړه، "د فلادلفي دهلیز ختیځه برخه (د غزې او مصر په پوله کې) هم د بشپړ عملیاتي کنټرول لاندې ده، او که پوځ وغواړي، نو کولی شي په څو ساعتونو کې د ټول دهلیز کنټرول ترلاسه کړي."

-د اسراییلي چینل په وینا، په غزه ښار کې، پوځ په شجاعیه او دراج التفاح سیمو کې شتون لري، او د غزې په شمالي ترانګه کې، دا په بیت حانون او بیت لاهیا ته نږدې په ساحلي محور کې شتون لري.

-د یادونې وړ ده چې د می په څلورمه نیټه، د اسراییلو امنیتي کابینې په غزه کې د روانې ویجاړوونکې جګړې پراخول تصویب کړل، او د محاصره شوې سیمې د نیولو لپاره یې خپل هوډ تایید کړ.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-اسراييلو د ۱۸ کلونو راهيسې غزه کلابنده کړې، چې د شاوخوا ۲,۲ ميليون نفوس څخه يې شاوخوا ۱,۵ ميليون فلسطينيان وروسته له هغه بې کوره کړي چې د دوی کورونه د تباهي په جگړه کې ويجاړ شول. د تل ابيب له خوا د بشري مرستو د رسولو د لارو د تړلو له امله دغه سيمه له قحطۍ سره مخ ده.

-د امريکا په بشپړ ملاتړ سره، اسراييلو د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهيسې په غزه کې نسل وژنه کوي، چې شاوخوا ۱۷۳۰۰۰ فلسطينيان يې شهيدان او ټپيان کړي دي، چې ډير يې ماشومان او ښځې دي، او له ۱۱۰۰۰ څخه ډير يې ورک دي.^{۲۴}

۲۵: ټرمپ: غزه بايد ازاده سيمه شي، نتانيا هو په سخت دریځ کې دی (داد ټرمپ دروغ دي):
-د فايل عکس: د امريکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ د اسراييلو له لومړي وزير بنيامين نتانيا هو سره د يوې غونډې په ترڅ کې خبرې کوي چې ټرمپ د ايران سره د اتومي خبرو اترو اعلان وکړ، واشنگټن، امريکا، د اپريل ۷، ۲۰۲۵. روی ټبرز/کی ون موهټ/د فايل عکس.
ټرمپ: نتانيا هو يو سخت وضعیت لري او موږ بايد په ياد ولرو چې د اکتوبر ۷مه وه (رويترز) ۲۰۲۵/۵/۱۷.

-د امريکا ولسمشر ټرمپ د جمعې په ماښام ټينگار وکړ چې د غزې ټرانکه بايد "ازاده سيمه" شي، دا چې هلته وضعیت له کلونو راهيسې خراب دی.
-هغه له فاکس نيوز سره په يوه مرکه کې زياته کړه: "غزه يو بد ځای دی، او له کلونو راهيسې." "زه فکر کوم چې دا بايد د آزادۍ زون شي، لکه څنگه چې زه يې وایم. دا کار نه کوي. لس کاله وروسته به تاسو بيرته ځئ، حماس شتون لري او هرڅوک چې هرچيرې وي وژل کيږي."

-ټرمپ ټينگار وکړ چې د غزې خلک غواړي په منځني ختيځ کې پاتې شي او هلته ژوند کول يې خوښ دي.

-هغه زياته کړه: "د غزې خلک اړ نه وو چې سويډن يا جرمني ته لاړ شي. دوی کولی شي په منځني ختيځ کې يو وطن ولري."

^{۲۴} - سرچينه: اناضودولو اژانس.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه زیاته کړه: "ما د هغو دریو هېوادونو له مشرانو سره خبرې وکړې چې ما د خلیج د وروستي سفر په جریان کې لیدلي وو، او دوی وویل چې دوی به د غزې په اړه د حل برخه وي او مرسته به وکړي."

-هغه وویل، "د دریو لویو مشرانو څخه یو ما ته وویل، 'مهرباني وکړئ د فلسطین خلکو سره مرسته وکړئ ځکه چې دوی وږي دي.' ما ورته وویل چې موږ د غزې خلکو سره د مرستې لپاره کار پیل کړی دی."

له نتانیا هو څخه ستړی شوی :

-د اسراییلو د لومړي وزیر نتانیا هو څخه د هغه د مایوسی په اړه د پوښتنې په ځواب کې، ټرمپ وویل، "هغه سخت وخت لري، او تاسو باید په یاد ولرئ چې د اکتوبر اوومه یوه وه چې هیڅوک به یې هیڅکله هیرنکړي."

-هغه زیاته کړه چې که هغه ولسمشر وای، نو د اکتوبر ۷ به نه وای پېښه شوی، او ایران به د حماس ډلې ته پیسې او وسلې نه وای رسولې، لکه څنګه چې هغه وویل.

-ټرمپ مخکې ویلي وو چې هغه نه پوهیږي چې آیا نتانیا هو د یرغمل نیولو د تبادلې تړون لاسلیک کولو توان لري، او دا چې هغه به ډیر ژر معلوم کړي.

-هغه زیاته کړه چې په غزه کې د اسرایيلي بنديانو وضعیت ښه نه دی، او ځینې یې د نورو په پرتله په ښه حالت کې دي.

-هغه دا هم ټینګار وکړ چې هغه د اسراییلیانو سره د دوی د خلاصون لپاره کار کوي، په داسې حال کې چې د متحده ایالاتو اړتیا یې هم په ګوته کړه چې د غزې د خلکو سره د قحطۍ په رڼا کې مرسته وکړي چې دغه تړانګه ورسره مخ ده.

-دا باید په پام کې ونیول شي چې اسراییل د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهیسې د غزې د خلکو پر وړاندې د پراخ نسل وژنې جګړې ته دوام ورکوي، چې پکې وژنې، ویجاړتیا، لوږه او جبري بې ځایه کېدل شامل دي، د نړیوالې محکمې ټولې غوښتنې او د دې د بندولو لپاره عدالت د نړیوالې محکمې حکمونه له پامه غورځوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د مارچ په لومړيو کې، د حماس او اسراييلو ترمنځ د اوربند او د بنديانو د تبادلې د تړون لومړی پړاو پای ته ورسېد. دا تړون، چې د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۱۹ مه نافذ شو، د مصر او قطر په منځګړيتوب او د متحده ايالاتو په ملاتړ رامنځته شو.

د اسراييلي رسنيو په وينا، که څه هم حماس د لومړي پړاو شرايط مراعات کړي دي، د اسراييلو صدراعظم نتنياهو، چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی، د خپل واکمن ايتلاف کې د افراطيانو په درناوي د دوهم پړاو له پيل څخه انکار کړی دی.^{۲۵}

۲۶- نړيوالې ورځپاڼې: د ټرمپ سيمه ييز سفر د غزې د کرکېچ د حل لپاره هيڅ نوی شی نه دی وړاندې کړی:

-دوحه، قطر - د می ۱۴: د امریکا ولسمشر ټرمپ د می په ۱۴، ۲۰۲۵ کې د قطر په دوحه کې د حمد نړيوال هوايي ډګر ته ورسيد. ټرمپ د خليج سيمې ته د څو هيوادونو د سفر په دويمه ورځ کې دی چې تمرکز يې د اقتصادي اړيکو پراخول او د امريکا د مهمو متحدينو سره د امنيتي همکارۍ پياوړتيا ده (عکس د وين مکنامي / گيتي اميجز لخوا) ۲۰۲۵/۵/۱۶.

-نړيوالو ورځپاڼو د غزې په تړانګه کې د اسراييلو د روانې جګړې په جريان کې د توغنديزو بريدونو شدت په ګوته کړی، او نړيوال خبردارۍ يې له پامه غورځولی دی. دوی د سوريې او ايران پورې اړوند سيمه ييزې مسلې هم روښانه کړې دي.

-د فرانسې ورځپاڼې "لي مونډ" ويلي چې په غزه باندې د اسراييلو دوامداره بريدونه د اسراييلو د لومړي وزير نتنياهو د نړيوالو فشارونو په وړاندې د نه پاملرنې څرګندونه کوي.

-نړيوالې ورځپاڼې: ټرمپ اسراييل څنډې ته کوي خو غزې سره مرسته نه کوي:

ورځپاڼې په خپل راپور کې د اسراييلو له خپل دريځ څخه د شاته تګ هر ډول امکان رد کړ، حتی د هغه څه په رڼا کې چې دا يې د جګړې له پيل راهيسې د نړيوال فشار ترټولو شديده څپه بللې ده. په دې کې د نتانياهو د حکومت د چلند په اړه د اروپايي مشرانو له خوا سختې نيوکې شوې، د اسراييلو د سختو ملاتړو په شمول.

^{۲۵} - سرچينه: الجزيره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

لي موند د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) سره د امريكايي چارواكو مستقيم تماس په اړه تبصره وكړه او ويې ويل چې نتانياهو د دې اقدام په اړه د انديښنې پرځاى په خپل دريځ ټينگ ولاړدى.

-د برتانوي ورځپاڼې گارډين په يوه مقاله كې راغلي چې د امريكا د ولسمشر ټرمپ منځني ختيځ ته سفر له ايران سره د اتومي خبرو اترو او پر سوريې د بنديزونو لړۍ كولو په برخه كې پرمختگ څرگند كړ، خو د غزې په اړه يې كوم نوى نظر نه دى وړاندې كړى.

د مقالې له مخې، نتانياهو د غزې په ترانگه كې د پوځي بريدونو د پراخولو لپاره تيارى نيسي، دا په گوته كوي چې د اسراييلو حكومت د ټرمپ څخه د دوامداره چوپتيا او د غزې مسلې لپاره د امريكا د ډيپلوماتيك بې پروايۍ پرته بل څه نه غواړي.

-وال سټريټ ژورنال د ټرمپ په خبرو تمرکز وکړ چې د ايران سره د اتومي موافقې د ژر تر ژره لاسليک كيدو امكان لري.

-د ورځپاڼې په وينا، ډير شاخصونه وړانديز كوي چې د واشنگټن او تهران دواړو هدف "د يوې مفصلې موافقې د لاسليک كولو پرځاى د اجماع چوكاټ رامينځته كول دي، ځكه چې هراړخ د يورانيمو د غني كولو په مسله كې د امتيازاتو په وركولو كې ستونزمن گڼي."

-ورځپاڼې د يوه شنونكي له قوله ويلي چې د دواړو خواوو څرگندونې سيمه ييزو ټاكنيزو حوزو ته متوجه دي، او موخه يې دا ده چې وښيي چې دوى به په اسانۍ سره تسليم نه شي.

-په بدل كې، د اسراييلو د هارتز ورځپاڼې په يوه مقاله كې د سوريې د ولسمشر احمد الشرع سره د ټرمپ ليدنه په متحده ايالاتو كې د اسراييلو د نفوذ د پام وړ كمښت نښه گڼل شوې ده.

-د مقالې له مخې، د ټرمپ لخوا پر سوريې د بنديزونو د لړۍ كولو اعلان ټولې سيمې ته، په شمول د اسراييلو، يو پياوړى پيغام لېږي او په متحده ايالاتو كې هغه لابي چې د اسراييلو د گټو دفاع كوي، په شرموونكي حالت كې اچوي.

-په مقاله كې ويل شوي چې دا اقدام تاييدوي چې اسراييل په سيمه كې خپل حيثيت له لاسه وركوي ځكه چې ستراتيژيک تمرکز يې يوازې د نتانياهو په واک كې ساتلو لارو ته اړول كېږي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په ورته شرایطو کې، نیویارک ټایمز راپور ورکړ چې د سوريې سوداګر د سوريې په اړه د بندیزونو په اړه د ټرمپ اعلان ته د خوشبینۍ په سترګه ګوري، په ځانګړې توګه وروسته له هغه چې اروپايي حکومتونو اعلان وکړ چې دوی به د نوي مشرتابه سره د پرمختګ لپاره ځينې محدودیتونه کم کړي.

-ورځپاڼې یادونه کړې چې د سوريې خلک د اقتصادي بیارغونې، امنیت او د هغو میلیونونو خلکو د راستنیدو ترمنځ اړیکه پیژني چې د جګړې له امله له هیواده تښتیدلي دي.

-هغې وویل، "اقتصاد به د بندیزونو له لرې کولو پرته ښه نشي، امنیت به د اقتصادي بیارغونې پرته بیرته رانشي، او که سوريان د خونديتوب احساس ونه کړي نو بیرته به نه راځي."^{۲۶}

۲۷: ټرمپ لیبیا ته د یو ملیون فلسطینیانو د لېږلو په پلان کار کوي:

-د فایل عکس: د متحده ایالاتو ولسمشر ټرمپ د می په ۶مه، ۲۰۲۵ کال کې د واشنګټن ډي سي په سپینه ماڼۍ کې په اوول دفتر کې د ځانګړي استازي سټیو ویتکوف د لوړې مراسمو په ترڅ کې وینا کوي. رویټرز/کینټ نیشیمورا/د فایل عکس.

-ټرمپ د فبروري په لومړیو کې د غزې د اوسیدونکو د بې ځایه کولو مفکوره وړاندې کړه (رویترز).

. ۲۰۲۵/۵/۱۷

-د جمعې په ورځ د این بي سي نیوز راپور ورکړ، د پنځو هغو کسانو په حواله چې له دې موضوع سره بلد دي، چې د ټرمپ اداره په یوه پلان کار کوي چې تریو ملیون پورې فلسطینیان د غزې له ترانګې څخه لیبیا ته په دایمي توګه انتقال کړي.

-چینل د دوو باخبره سرچینو او یو پخواني امریکایي چارواکي په حواله ويلي چې دا پلان په جدي توګه تر غور لاندې دی، تردې چې متحده ایالاتو د لیبیا له مشرتابه سره په دې اړه خبرې کړې دي.

^{۲۶} - سرچینه: امریکایي مطبوعات + اسرائیلي مطبوعات + برتانوي مطبوعات + فرانسوي مطبوعات.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هغې د همدغو دریو کسانو په حواله زیاته کړه چې د فلسطینیانو د بیا میشتیدنې په بدل کې به د امریکا اداره هغه ملیاردونه ډالر فنډونه خوشې کړي چې واشنگټن له لسو کلونو څخه زیات وخت دمخه کنگل کړي وو.

ولسمشر ټرمپ د فبرورۍ په لومړیو کې ټول خلک، په شمول د هغه د ادارې ډیر خلک، حیران کړل کله چې په سپینه ماڼۍ کې د اسراییلو له لومړي وزیر نتنیا هو سره د خپلې غونډې په جریان کې، د "بشر دوستانه" په پلمه د غزې اوسیدونکي مصر او اردن ته د لېږدولو وړاندیز وکړ.

د ټرمپ وړاندیز چې د غزې اوسیدونکي د بیارغونې په پلمه بې ځایه کړي او "دا د امریکا تر کنټرول لاندې په یوه نړیوال ساحلي تفریح ځای بدل کړي" هغه نظریې بیا راژوندی کړ چې یو کال دمخه د هغه د زوم، جیرېد کوشنر لخوا وړاندې شوی وه. (زوم یې یهودی دی).

ټرمپ په مصر او اردن باندې د دې وړاندیز د منلو لپاره د پام وړ فشار راوړ، او "ډاډه" بنکاریده چې دوی به د غزې څخه د سلگونو زرو بې ځایه شویو خلکو د بیا میشتیدنې مفکوره ومني. خوقاهرې او عمان د امریکا د مرستو د ملیاردونو ډالرو د ځنډولو له کواښ سره سره، له تسلیمېدو ډډه وکړه.

شنونکي په دې باور دي چې د ټرمپ پلان چې د غزې اوسیدونکي بې ځایه کړي تر اوسه ناکام شوی، یا د دې کولو په لور روان دی، ځکه چې دا په بنسټیز ډول غیر واقعی دي او د څو دلایلو له امله د کار وړ نه دی، په ځانګړې توګه د عربي "اور دیوال" شتون، لکه څنګه چې مصر او اردن، په انفرادي او ډله ایز ډول، د مارچ په لومړیو کې د قاهرې په سرمشریزه کې څرګند کړ.^{۲۷}

۲۸- اسراییل پلان لري چې غزه ویشي او نفوس یې په دریو سیمو کې محدود کړي:

۲۰۲۵/۱۸/۵.

نړیوالو ورځپاڼو د اسراییلو لخوا د فلسطینیانو په وړاندې د وسلې په توګه د لوړې دوامداره کارونې ته پوښښ ورکړی، د غزې د ترانکې د ویشلو د پلان جزئیات یې خپاره کړي، او یادونه

^{۲۷} - سرچینه: الجزیره / رویټرز.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

بې کړې چې سیمې ته د متحده ایالاتو د ولسمشر ترمپ سفر هغه اوربند ته لاره نه ده هواره کړې چې هغه یې تمه درلوده.

-د هسپانې ورځپاڼې "ایل پاپس" په یوه سرمقاله کې د اسراییلو لخوا په لوړې باندې د فلسطینیانو د وژلو د وسیلې په توګه کار اخیستل په ګوته شوي او له نړیوالې ټولنې یې غوښتي چې اقدام وکړي.

-له ۵۰ کلونو څخه د زیات وخت تیریدو وروسته هغه عکس چا واخیست چې د ویتنام جګړې لاره یې بدله کړه؟

-هغې په دې نظرونه چې اسراییل یې د "نسل وژنې دولت" په توګه تشرېح کول د هغه څه په بیانولو کې ګټور شوي چې پیښېږي، حتی که دا قانوني جنجالونه راپورته کړي. هغې وویل چې هغه څه چې د فلسطینیانو سره پیښېږي، که نسل وژنه نه وي، د هغه د یوکیدو خطر خورا څرګند دی.

-ورځپاڼې په نړۍ غږ وکړ، او ویې ویل، "حکومتونه باید د اسراییلو لومړي وزیر ننیا هو ته په داسې ژبه خبرې وکړي چې د هغه د جرمونو شدت سره سمون ولري."

-په دې شرایطو کې، یدیعوت احرונوت راپور ورکړ چې د غزې په تړانګه کې بشري وضعیت د ګیدون واګون عملیاتو په اړه د اسراییلو د خبرداریو وروسته په نړیوالو سرلیکونو کې غالب دی.

-ورځپاڼې په غزه کې د پراخ پوځي عملیاتو د مخنیوي لپاره د نړیوالو فشارونو زیاتیدو ته اشاره کړې ده. ورځپاڼې د بهرنیو سرچینو په حواله ویلي چې پوځي زیاتوالی "د حل لارې ته رسیدو کې مرسته نه کوي او د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) باندې د فشار راوړلو لپاره د منځګړو وړتیا کموي."

افشا شوې نقشه :

-تایمز ورځپاڼې د ډیپلوماټانو لخوا افشا شوې نقشې په اړه راپور ورکړی چې ښیي چې د اسراییلو پوځ وړاندیز کوي چې په غزه کې ملکي وګړي په دریو سخت کنټرول شویو سیمو کې پاتې شي، چې د څلورو اشغال شویو سیمو لخوا جلا شوي دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ورځپاڼې په وينا، دا نقشه به تر هغه وخته پورې پر خپل ځای پاتې وي ترڅو چې په راتلونکو ورځو کې د اوربند موافقه ونه شي. پلان ښي چې ملکي وگړي به د اجازې پرته د دې سکتورونو ترمنځ د تگ راتگ څخه منع شي، او امنيتي تدابير به وکارول شي، په شمول د هويت تصديق.

-په واشنگټن ټايمز کې، د شنبې په ورځ په بغداد کې د عرب ليگ په کلنۍ سرمشريزه کې د نظريوه مقاله خپره شوه، چې پکې ويل شوي وو چې عربي مشران د اوربند غوښتونکي دي او ژمنه يې کړې چې د جگړې له پای ته رسيدو وروسته به د غزې په بيارغونه کې ونډه واخلي.

-د امريکا ملاتړ له منځه وړل:

-په مقاله کې ويل شوي چې سيمې ته د امريکا د ولسمشر وروستي سفر "د بغداد غونډه تر سيوري لاندې راوسته، که څه هم دا په غزه کې د اوربند د نوي تړون لامل نه شو، لکه څنگه چې ډيرو يې هيله درلوده."

-په پايله کې، د معاريو ورځپاڼې په يوه تحليل کې ويل شوي چې هغه وروستي سپکاوی چې اسراييل د ترمپ لخوا ورسره مخ شوي د نتانياهو د پاليسيو پايله ده، کوم چې ډيري په دې باور دي چې اسراييل به نور هم بې ثباته کړي.

-تحليل دوام لري، نتانياهو نه يوازې د متحده ايالاتو سره د اړيکو بنسټ کمزوری کړی دی، بلکې هغه د اسراييلو لپاره د دوه اړخيز ملاتړ دود په مؤثره توگه له منځه وړی دی چې د لسيزو راهيسې د دواړو هيوادونو ترمنځ اړيکې يې اغيزمنې کړې دي.

-تحليل د ستراتيژيکو چارو وزيرون ډيرمر په متحده ايالاتو کې د تل ابيب د سفير په توگه د خپلو اوو کلونو په جريان کې د دې اسانتيا په برابرولو تورن کړ.^{۲۸}

۲۹- نتانياهو به يوه لنډمهاله معامله ومني، چې هغه به عملي توگه د غزې خالي کول پيل

کړي دي.

۲۰۲۵/۵/۱۸.

-کارپوهان په دې باور دي چې د اسراييلو صدراعظم نتانياهو هڅه کوي چې ثابته کړي چې هغه د امريکا د ولسمشر ترمپ تابع نه دی، د هغه د شرايطو سره سم يوې موافقې ته د

^{۲۸} - سرچينه: الجزيره او نړيوالې ورځپاڼې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

رسیدو لپاره چې هغه ته اجازه ورکړي چې د غزې ترانګې د نفوسو بې ځايه کولو ته دوام ورکړي .

-نتنیا هو په دې وروستیو کې په روانو خبرو اترو کې یو څه انعطاف ښودلی دی پداسې حال کې چې د هغه ځواکونه د غزې په ترانګه کې د پاتې ودانیو لږ کول دوام لري ترڅو د شمال او مرکز څخه جنوب ته د اوسیدونکو د بې ځايه کیدو لپاره چمتووالی ونیسي.

-د اسراییلو لومړي وزیر د خبرو اترو نوی پړاو رد نه کړ، خو هغه داسې لاره هم وټاکه چې د هر ډول معاملې مخه به ونیسي پرته لدې چې د هغه شرایط پوره کړي، چې په نهایت کې د غزې ترانګې د بشپړ کنټرول پلان عملي کړي ..

-د یدیعوت احرانوت په وینا، پوځ لا دمخه د "ګیديون زغره وال ګاډي" پلان لاندې د پوځي عملیاتو پراخول پیل کړي دي، چې پکې درنه هوايي بمباري او په نیول شویو سیمو کې پاتې کیدل شامل دي.

-په عین حال کې، ورځپانې د چارواکو له قوله ویلي چې حکومت په راتلونکو ۲۴ ساعتونو کې دخبرو اترو د مهمو مسایلو سره مخ دی، او ممکن په راتلونکو څو ساعتونو کې یوه موافقه وشي. کان چینل دا هم وویل چې د خبرو اترو راتلونکی پړاو به د دواړو خواوو له مخکینیو شرطونو پرته ترسره شي.

-د الجزیرې د مطالعاتو د مرکز د لوړ پوړي څېړونکي ډاکټر لقا مكي په وینا، د امریکا د بهرنیو چارو وزیر مارکو روبیو د شنې په مابښام وویل چې هغه د نتانیا هو سره د بندیانو د خوشې کولو په هڅو بحث وکړ، چې دا په ګوته کوي چې یو ریښتینی تړون نږدې دی.

-په هرصورت، مكي د "پښو د کورس" په پروګرام کې د خپل ګډون په جریان کې ټینګار وکړ چې د اسراییلو لخوا د هرې موافقې څخه په دوامداره توګه انکار کول د هرې معاملې سره د ستونزو سره مخ دی، ځکه چې د امریکا تضمین پخوانۍ موافقه نه ده خوندي کړې.

مقاومت په یوه ستونزمن حالت کې دی :

-خو، مكي په دې باور دی چې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) "په یوه ستونزمن حالت کې راغلی دی ځکه چې هرڅوک پرې فشار راوړي او هیڅوک پر اسراییلو فشار نه راوړي،" او

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

له همدې امله، "د مقاومت لخوا د غزې ترانگه د خپلو خلکو نه خالي کولو په بدل کې د ځان قرباني کول به يوه لويه بريا وي،"

-د دې استدلال د سختوالي سره سره، مکي په دې باور دی چې حماس "په غزه کې د امريکايي او عربي فشارونو سربېره، د پوځي او بشري فشارونو سره مخ دی، چې د دوی انتخابونه محدودوي. سربېره پردې، مقاومت به په ډير زور سره بيا راپورته شي، پداسې حال کې چې د غزې اوسيدونکي به بيرته راستانه نشي که دوی بې ځايه شي."

-له همدې امله، د الجزيرې مرکز لور پورې څيړونکي په دې باور دی چې د حماس اصلي هدف اوس مهال د بې ځايه کيدو پلان شنډول دي چې اسراييلو لا دمخه په ځمکه کې پلي کول پيل کړي دي، پداسې حال کې چې ترمپ نه غواړي دا مسله پای ته ورسوي.

-مکي په دې پايله کې وويل چې اسراييل له ډيرو کلونو راهيسې پوهيږي چې هيڅکله به غزه په نظامي توگه کنټرول نه کړي، او له همدې امله يې پريکړه وکړه چې د نړۍ د بې کفايتۍ څخه گټه پورته کړي او له خپل نفوس څخه يې خالي کړي.

-په حقيقت کې، د غزې د حکومت د معلوماتو دفتر په وينا، اشغالگر پوځ په دوو ورځو کې د غزې په شمال کې ۱۰۰۰ کورونه ويجاړ کړل او شاوخوا ۳۰۰،۰۰۰ فلسطينيان يې له سيمې څخه بې ځايه کړل.

-د ترمپ او نتانياهو گډ عکس :

مهند مصطفى: نتانياهو (بني خوا ته) غواړي ثابته کړي چې هغه د ترمپ تابع نه دی (اداري) نتانياهو به يوه لنډمهاله موافقه تصويب کړي.

د اسراييلو د چارو کارپوه ډاکټر مهند مصطفى په دې باور دی چې دا پوځي زياتوالی، چې د خبرو اترو سره سمون لري، د نتانياهو د دې غوښتنې انعکاس کوي چې غواړي دا پيغام واستوي چې هغه د ترمپ تابع نه دی او هغه به د خپلو شرايطو په اړه يوې موافقې ته د رسيدو لپاره تر اور لاندې خبرې اترې وکړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

مصطفی ټينگار کوي چې نتانياهو د اوس لپاره لنډمهاله اوربند غواړي، حتی که دا د ځينو شخړو په ټکو کې انعطاف ته اړتيا ولري، تر هغه چې هغه د جگړې پای ته رسولو ته ژمن نه وي. دا معامله به هغه له داخلي او بهرني فشار څخه خلاص کړي او هغه ته به فرصت ورکړي چې د بې ځايه کيدو پروسه بيا پيل کړي.

-د مصطفی په وينا، دا ځل د موافقې د امکان دليل دا دی چې نتانياهو ښه پوهېږي چې دا د پاتې بنديانو د خلاصون وروستی چانس دی. دا هغه څه دي چې هغه يې د لنډمهاله اوربند په قيمت کې د لږترلږه نيمايي بيرته په ترلاسه کولو ټينگار کوي، حتی که دا دوه مياشتې دوام هم وکړي.

-د اسراييلو د چارو دغه کارپوه په دې باور دی چې د لسو يا ډيرو اسراييلي بنديانو د بيرته راستنيدو لپاره يوې موافقې ته رسيدل به د نتانياهو لپاره يوه لويه لاسته راوړنه وي، څوک چې د خپلو ټولو سياسي او نظامي مخالفينو له منځه وړلو وروسته د جگړې او خبرو اترو اصلي مشر گرځيدلی دی.

-بريد جنرال الياس حنا وايي، له پوځي پلوه، د اسراييلو لخوا پيل شوي عملياتو پراختيا د کنټرول لاندې سيمو څخه د نه وتلو پر بنسټ ولاړه ده، پداسې حال کې چې هلته زيربناوې جوړوي.

-د دې عملياتو له لارې، اشغالگر پلان لري چې د شمال او مرکز اوسيدونکي هم جنوب ته وباسي پداسې حال کې چې د اوربند لپاره خبرې اترې روانې دي. دا پدې معنی ده چې نتانياهو د هانا په اند، په ځمکه کې د واقعيت بدلولو په حال کې دی.

-د هانا په اند، نوی پلان د جگړې دنو قوانينو وړاندیز کوي، پدې معنی چې مقاومت د جگړې پرته بله چاره نلري، ځکه چې د خپلو وسلو تسليمول به د دوی د بشپړې ماتې معنی ولري. دا هغه څه دي چې دا هڅوي چې د پاتې بنديانو څخه د گټې اخيستې هڅه وکړي ترڅو يو نوی واقعيت تحميل کړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په هر حالت کې، د ويجاړولو او نفوسو د لېږد له لارې د مقاومت د عملياتي ځای کمول پدې معنی دي چې راتلونکې جگړه به خورا سخته وي، ځکه چې اشغال غواړي چې جنگيالي له منځه یوسي او ټولنونه ويجاړ کړي، پوځي کارپوه وايي.^{۲۹}

۳۰- الدوبري: اسراییل پلان لري چې غزه ونيسي او د هغې نفوس یې ځایه کړي.

راپور: الصادق البدري

۲۰۲۵/۵/۱۹.

- پوځي او ستراتیژیک کارپوه تورن جنرال فايز الدوبري وویل چې د اسراییلو نوي پوځي عملیات، چې "گیدون واگون" نومېږي، د اټکل شوي اشغال او د غزې د پخوانۍ اشغال ترمځ، چې تر ۲۰۰۵ پورې یې دوام وکړ، یو بنسټیز توپیر لري.

-د الدوبري د تحلیل له مخې، د اسراییلو لخوا پیل شوي پوځي عملیات به د بنديانو د تبادلي تړون سره سم ودرول شي، مګر له دې دمخه، دا د احتیاط سره پلان شوي پلان سره سم پرمخ ځي چې درې اصلي مرحلې لري چې د غزې په تړانګه کې د عملياتي کنټرول ترلاسه کولو هدف سره سمون لري.

-دا پړاوونه د سیمې د کنټرول له ټینګولو سره پیل کېږي، د خلکو بې ځایه کیدو ته دوام ورکوي، او په پای کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د مشرتابه او کنټرول سیستم له منځه وړلو سره یې د ختمولو هڅه کوي، کوم چې د غزې په تړانګه کې د لومړني کنټرول ترلاسه کولو اعلان شوي سیاسي هدف سره په بشپړ ډول مطابقت لري.

-د اسراییلو پوځ د یکشنبې په ورځ اعلان وکړ چې د کیدون عملیاتو د یوې برخې په توګه یې د غزې په شمالي او جنوبي سیمو کې پراخ ځمکني عملیات پیل کړي دي، سره له دې چې د اوربند خبرې اترې هغه څه ته ننوځي چې یو مهم پړاو بلل شوی دی.

-د اسراییلو پوځ ويلي چې تېره اونۍ یې د ځمکنیو عملیاتو د چمتووالي په موخه یې په غزه کې ۶۷۰ هدفونه بمبار کړي دي.

-د دې پلان د پوځي تطبیق په اړه، الدوبري په شمال، مرکز او جنوب کې په مختلفو سیمو کې د پنځو اسراییلي پوځي فرقو د ځای پرځای کولو څرګندونه وکړه. هغه تشریح کړه چې د

^{۲۹} - سرچینه: الجزیره. نړیوال کارپوهان .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ځای پر ځای کولو ستراتیژي د هرې فرقې پر بنسټ ولاړه ده چې د خپل ځواک دریمه برخه، د لوا اندازه، د عملیاتو په ساحه کې ځای پر ځای کوي، چې په لومړي پړاو کې د ګډون کوونکو ټول ځواک نږدې پنځو لواګانو ته رسوي.

د پروسې مرحلې:

-پوځي کارپوه ټینګار وکړ چې د عملیاتو لومړۍ مرحله په عمده توګه د پراخو ډزو د فشار لاندې د خلکو په بې ځایه کولو تمرکز کوي، د یرغل د ورځني شمیرې په حواله، چې ۱۴۸ شهیدان او ۲۸۰ ټپیان شوي دي.

-د هغه په نظر، کله چې خلک د ۲۴ ساعته وژنې او شدیدو ډزو سره مخ وي، او ځانګړي لارې شتون ولري، نو حتمي پایله به یې دا وي چې د دوی اکثریت به د بمبار شویو سیمو څخه تېښتې ته اړ شي.

-د بې ځایه کیدو د دورې د بشپړولو لپاره، الدویري تشریح کړه چې اسراییل د بې ځایه شویو لپاره د راتولیدو څلور اصلي ځایونه بنودلي دي، درې په جنوب کې او یو په شمال کې. هغه ټینګار وکړ چې دا ټکي یوازې لنډمهاله دي، ځکه چې عملیات به د مورګ صلاح الدین محور ته نږدې په یوه محدوده سیمه کې د لږترلږه ۹۰۰،۰۰۰ فلسطینیانو په راتولیدو سره پای ته ورسېږي.

-د دې پلان شوي اشغال پرتله کول د غزې ترانګې د پخواني اشغال (۲۰۰۵-۱۹۶۷) سره،

الدویري د دوی ترمنځ یو بنسټیز توپیر روښانه کړ، او ټینګار یې وکړ چې اوسنی اشغال د فلسطیني نفوس د جبري بې ځایه کیدو پلانونو سره نږدې تړاو لري.

-پوځي کارپوه د بې ځایه کیدو په اړه د اسراییلو پرله پسې هڅو ته بیاکتنه کړې، چې د فلسطینیانو اردن او مصر ته د بې ځایه کولو وړاندیز سره پیل شوې، چې رد دغه پلان رد شوه؛ بیا، د عراق په انبار سیمه او بیا سومالیا کې د دوی د بیا میشتیدنې وړاندیزونه، چې دواړه یې هم رد شول؛ او په پای کې د اوسني پلان سره چې شاوخوا یو ملیون فلسطینیان به لیبیا ته بې ځایه کړي.

-الدویري د دواړو ماډلونو ترمنځ بنسټیز توپیر ته اشاره وکړه، او یادونه یې وکړه چې پخوانی نیواک د فلسطین نفوس ساتلو په وخت کې د ځمکې کنټرول کول وو، پداسې حال کې چې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

اوسنی پلان د ځمکې کنټرول کول دي پداسې حال کې چې د هغې اصلي نفوس په بشپړ ډول له منځه وړل دي. هغه دا د یو بنسټیز توپیر په توګه بیان کړ چې د غزې ترانګې په لور د اسراییلو په ستراتیژۍ کې یو خطرناک بدلون منعکس کوي.^{۳۰}

۳۱: شنونکي: د غزې اشغال به اسانه نه وي، واشنگټن مایوسه دی او غواړي چې جګړه ودروي.

۲۰/۵/۲۰۲۰.

-کارپوهان وايي چې د غزې په جنوب کې د ځانګړو عملیاتو په ترڅ کې د فلسطیني مقاومت د مشر په نیولو کې د اسراییلو ناکامي د هغو خنډونو ثبوت دی چې د بنديانو د بیرته راګرځولو یا د تل لپاره د غزې د نیولو په هڅه کې به ورسره مخ شي.

-د اسراییلو د ځانګړو ځواکونو یوې قطعې هڅه وکړه چې د صلاح الدین لوا مشر احمد سرحان ونیسي - چې د ولسي مقاومت کمیټو پوځي څانګه ده - چې د غزې ترانګې په جنوب کې د خان یونس په مرکز کې له ځواکونو سره د نېستو په ترڅ کې شهید شو.

-په عین حال کې، د اسراییلو لومړي وزیر نتنیاګو د دوشنبې په ماښام امنیتي مشورې پیل کړې، چې د ګډون عملیاتو د دریم پړاو له پیل او د ځمکنیو عملیاتو د پراختیا سره سمون خوري.

-له غونډې مخکې، نتانیاګو وویل چې اسراییل به د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د له منځه وړلو لپاره د خپلو هڅو د یوې برخې په توګه د غزې ټوله ترانګه کنټرول کړي، په داسې حال کې چې د اسراییلو د مالي وزیر بیزلیل سموتریچ وویل چې پوځ د غزې د پاتې شونو ویجاړول پیل کړي دي.

-سموتریچ وویل: هغه څه چې اوس مهال پیښیږي د "تاریخ د لارې بدلولو" په توګه تشریح کړل، او یادونه یې وکړه چې پوځ به "په غزه کې یوه تېره هم پرې نه ږدي، او نفوس به د ترانګې سویلي برخې او بیا دریمو هیوادونو ته واستوي. دا زموږ هدف دی."

-د ستونزمن ساحې واقعیت:

^{۳۰} - سرچینه: الجزیره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-خو شنونکي وايي، د غزې د ترانکې د نیولو او د هغې د نفوسو د بې ځايه کولو په اړه د اسراییلو دا اعلان شوي اهداف د ځمکې له واقعیت سره ټکر کوي چې ممکن د تاریخ د لارې د بدلون توان ونلري لکه څنګه چې یې غواړي، ځکه چې دا به بې قیمت نه وي.

-د اسراییلو د اپوزیسیون مشریایر لاپید په دې اقدام نیوکه وکړه، او وېي ویل چې د راتلونکو ۱۵ کلونو لپاره د غزې په دلدل کې د پوځ اچول یوه "ستراتیژیکه تېروتنه او اقتصادي او سیاسي ناورین" وه.

-د پوځي کارپوه برید جنرال الیاس حنا په وینا، د سرحان د نیولو هڅه د ګیدون ویګن عملیاتو یوه برخه ده، ځکه چې که هغه ژوندی نیول شوی وای نو هغه به د معلوماتو خزانه وای.

-د "پېښو تعقیب" پروګرام کې د ګډون پرمهال، حنا وویل چې اسراییل ممکن د دې سړي د نیولو له لارې هڅه کړې وي چې د بندیانو، تونلونو یا د مقاومت مشرانو د ځایونو په اړه معلومات ترلاسه کړي، او یادونه یې وکړه چې "د حماس د امنیتي کنټرول له امله د جګړې دمخه په غزه کې د استخباراتو وړوندتیا تجربه کوله."

-پوځي کارپوه په دې باور دی چې د سرحان په نیولو کې د پوځ ناکامي د بندیانو د بیرته راګرځولو کې د ناکامۍ احتمال منعکس کوي، یوه بیلګه چې په تیرو عملیاتو کې رامینځته شوې وه کله چې بندیان په شمال کې په شجاعیه او په جنوب کې په خان یونس کې ووژل شول.

-سربېره پردې، د بندیانو د جبري خوشې کولو په هره هڅه کې د یو اسراییلي سرتیري نیول یا وژل به د ټولو عملیاتو د ناکامۍ معنی ولري، سربېره پردې د دې امکان هم شته چې بندیان پخپله د دوی د خوشې کولو په هڅو کې ووژل شي، چې پدې معنی ده چې قیمت یې خورا لوړ کیدی شي، حنا باور لري.

-پوځي کارپوه وايي، حتی د نتانیا هو پلان، چې موخه یې د غزې ترانګه نیول او د بندیانو د بیرته راګرځولو پر ځای د هغې د نفوس بې ځايه کول دي، پلي کول به یې اسانه نه وي ځکه چې دا به وخت ته اړتیا ولري او په ځمکه کې به له یو ستونزمن واقعیت سره مخ شي.

نتانیا هو او سموتريچ :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-نتنياهو (بني خوا ته) اویزلیل سموتريچ په عامه توگه د غزې د نیولو او د هغې د اوسیدونکو د بې ځايه کولو د ارادې په اړه خبرې وکړې (رویترز).

-په اسراییلو کې پراخه ردونه :

-د اسراییلو د چارو کارپوه مهند مصطفى د حنا له خبرو سره موافق دی او وايي چې د زور له لارې د بندیانو د بیرته راگرځولو لپاره د اسراییلو هر ډول هڅه به په ورته ډول پای ته ورسېږي، ځکه چې مقاومت به تر خپلې وروستۍ ساه پورې مبارزه وکړي ترڅو اسراییل د دې هدف د ترلاسه کولو مخه ونیسي.

-د مصطفى په وینا، د اسراییلو پخوانیو لوړ پوړو پوځي چارواکو د دې لارې د تعقیبولو په وړاندې خبرداری ورکړی، کوم چې د جگړې په جریان کې څو ځله ناکام شوی او په عامه توگه نه دی اعلان شوی.

-مصطفى وویل، د غزې د کنټرول د نیولو پریکړه د امنیتي کابینې لخوا تصویب کیدو وروسته د حکومت رسمي پریکړه شوه او نتنياهو او سموتريچ په عامه توگه د دې په اړه خبرې وکړې، او یادونه یې وکړه چې دا څرگندونې "د غزې د قومي پاکولو د ارادې د نړیوالو محکمو په وړاندې شواهد گڼل کیدی شي."

-که څه هم د اسراییلو بني اړخه د غزې د نیولو او د هغې د نفوس د خالي کولو پلان د هر دلیل لپاره د بندولو څخه انکار کوي، پوځي او سیاسي شخصیتونه دا پلان تر هغه حده ردوي چې ځینو یې حتی د اسراییلو د نه منلو وړ جنګي جرمونو په ترسره کولو کې د ښکیلتیا په توگه خبرې کړې دي.

-د اسراییلو د چارو کارپوه وویل چې دا عملیات په داسې ډول مشروعیت نلري چې د اسراییلو په تاریخ کې بل ډاډول عملیات ترسره شوي نه دي ، او زیاته یې کړه چې د بندیانو کورنۍ دا د غزې له تړانګې څخه د خپلو زامنو د بیرته راستنیدو په لور وروستی گام گڼي.

-**واشنگټن مایوسه دی :** د امریکا د بهرنۍ پالیسۍ شورا د لوړ پوړي غړي جیمز رابینز په وینا، حتی متحده ایالات، چې نه غواړي د خپل نفوذ سره سره یو ځانګړی حل تحمیل کړي، په غزه کې د جگړې د پراخولو مخالفت کوي او د اوربند او جگړې د پای ته رسولو لپاره ټینګار کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-رابینز په دې باور دی چې د متحده ایالاتو او اسرائیلو ترمنځ اړیکې به ستراتیژیکې ماتې ته ونه رسېږي، خو هغه وویل چې اسرائیل باید پوه شي چې واشنگټن په اوسني وخت کې څه غواړي: نه دا چې عملیات پراخ کړي او اوربند ته ورسېږي.

-ویاند د دوه میاشتني اوربند په بدل کې د نیمایي بندیانو د خوشې کولو په اړه د ویتکوف خبرې په اسرائیلو او حماس باندې د فشار یوه بڼه وگڼله، او ویې ویل چې متحده ایالات "په ظاهره د جګړې د بندولو هڅه کوي او یو څه د عملیاتو پراخول غندي".

-خو، رابینز په دې باور دی چې واشنگټن به د عملیاتو د پراختیا د مخنیوي لپاره څه وکړي، لا تر اوسه معلومه نه ده، خو هغه په دې باور دی چې د ترمپ اداره د اسرائیلو د چلند څخه، په ځانګړې توګه د پوځي ملاتړ د بندولو په اړه د خبرو اترو، او همدارنګه د بریتانیا، فرانسې او کاناډا له خوا د اسرائیلو په وړاندې د اقدام کولو ګواښونو څخه مایوسه ده.

-ویاند وویل چې اوس مهال اصلي شخړه هماغه ده چې د تیر کال په پای کې د خبرو اترو د ناکامۍ لامل شوه، اسرائیل د حماس د بې وسلې کولو او حماس د جګړې د پای ته رسولو ټینګار کوي.

-هغه دې نتیجې ته ورسید چې د ویتکوف اوسنی وړاندیز، چې د دوه میاشتني اوربند په بدل کې د نیمایي بندیانو د بیرته راستنیدو غوښتنه کوي، غوره ممکنه پایله ده، ځکه چې اوربندمهاله تضمینونه د موافقې ته د رسیدو لپاره ډیر وخت ته اړتیا لري.^{۳۱}

۳۲: غزه به زموږ تر کنټرول لاندې وي، او هر ډول اوربند به لنډمهاله وي. نننیاو علیه اللعنة.

نننیاو نننیاو علیه اللعنة وايي: موږ هوډمن یو چې حماس به له منځه یوسو او بندیان به راخوښې کړو (اروپايي).

۲۰۲۵/۲۱/۵.

-د اسرائیلو صدراعظم نننیاو د چهارشنبې په ورځ ژمنه وکړه چې د غزې ټولې سیمې به تر خپل پوځي کنټرول لاندې وساتي، او ویې ویل چې هغه د بندیانو د بیرته را ستونولو لپاره د اوربند هر ډول امکان ته چمتو دی، "خو دا به لنډمهاله وي".

^{۳۱} - سرچینه: الجزیره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-نتنياهو په بيت المقدس کې په يوه مطبوعاتي کنفرانس کې ادعا وکړه چې اسرائيل "په ټوله غزه کې د جگړې اهدافو ترلاسه کولو ته ژمن دی"، او دا چې د هغه ځواکونه "حماس سخت ځپلي" دي، او يادونه يې وکړه چې هغه او د هغه د دفاع وزير، اسرائيل کاتز، د لا زياتو او قوي بريدونو امر کړی دی.

-نتنياهو په غزه کې د جگړې د پای ته رسولو لپاره خپله ليوالتيا بيا تکرار کړه، خو په هغو شرايطو کې چې "د اسرائيل امنيت تضمين کړي او حماس به د غزې کنټرول کې پاتې نشي"، وويل، "موږ ممکن وکولى شو چې په غزه کې محمد سنوار ووژنو."

-نتنياهو زياته کړه، "دلته ۲۰ ژوندي بنديان او ۳۸ جسدونه دي، او موږ به د هغوی ټولو د ترلاسه کولو لپاره کار وکړو." هغه يادونه وکړه چې اسرائيل ۱۹۷ بنديان بيرته راستانه کړي دي، او هغه وويل چې "تېستول شوي کسان د نظامي او سياسي فشار پرته نشي راستنيدلى."

-نتنياهو وويل: "زموږ ملگري زموږ ملاتړ کوي، خودوى په غزه کې د قحطۍ يا بشري بحران په اړه انديښمن دي،" هغه ادعا وکړه چې اسرائيل به په پيل کې د بشري بحران د مخنيوي لپاره غزې ته د بشري مرستو رسولو لپاره کار وکړي.

-نتنياهو د منځني ختيځ د مخ د بدلولو لپاره د اسرائيلو وړتيا بيا تکرار کړه، وې ويل: "موږ د لبنان د حزب الله وړتياوې محدودې کړې، د اسد رژيم مونسکور کړ او د ايران په مشرۍ د شرمحور مومات کړ."

-نتنياهو زياته کړه چې دوى په يمن کې حوثيانو ته "قوي کوزارونه ورکړي، خو موږ لا تر اوسه خپله وروستۍ خبره نه ده کړې"، او يادونه يې وکړه چې تل ابيب د ايران د يورانيمو د غني کولو د مخنيوي لپاره کار کوي.

-د نتنياهو دا څرگندونې د اروپايي او نړيوالو ډيپلوماتيکو بيانونو او دريځونو د زياتوالي په جريان کې راځي چې په غزه کې د اسرائيلو د لوړې پاليسۍ غندنه کوي او د جگړې د پای ته رسولو او سيمې ته د بشري مرستو د ننوتلو غوښتنه کوي.

-د اسرائيلو د نشراتو ادارې وويل چې اسرائيل د غزې په وړاندې د جگړې د پراخيدو له امله له "بې ساري ډيپلوماتيک بحران" سره مخ دی، او وضعيت يې د "ډيپلوماتيک سونامي" په توگه بيانوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دا په داسې حال کې ده چې اسراییل کې پر نټانیا هو نیو کې کېږي او د جګړې په اداره کولو کې یې په پاتې راتللو تورنوي. په غزه کې د اسراییلي بندیانو کورنۍ څرګندوي چې هغه "دروغ ویلو ته دوام ورکوي او د ځان ژغورلو هڅه کوي، نه دبندیانو"، او ټینګار کوي چې هغه د دوی د بندیانو خپلوانو د بیرته راستنیدو په اړه د هر ډول موافقې په وړاندې خنډ دی.

د مارچ له دوهمې نیټې راهیسې، اسراییل په سیستماتیک ډول په غزه کې شاوخوا ۲،۴ ملیون فلسطینیان د لوږې له ګواښ سره مخ کړي دي او په پوله کې د اکمالاتو راتولو لپاره یې لارې تړلي دي. دې کار دغه سیمه په قحطۍ کې ډوب کړه او د ډیرو خلکو ژوند یې واخیست، ځکه چې دې جګړې سلګونه زره کسان شهیدان او ټپیان کړل.^{۳۲}

۳۲: اسراییل هایوم: د پوځ په پلان کې د غزې ترانګه په پنځو برخو ویشل شامل دي:

د اسراییلو او غزې پولې ته نږدې د اسراییلو پوځي وسایطو یوه منظره، لکه څنګه چې د اسراییلو څخه لیدل کېږي، د می ۲۲، ۲۰۲۵. رویټرز/عمار عواد.

د ورځپاڼې په وینا، لومړی پړاو به د دریو میاشتو لپاره دوام وکړي، او بیا به د سکتور د بیا رغونې لپاره اضافي میاشتو ته ضرورت وي (رویټرز).

۲۰۲۵/۲۳/۵.

د اسراییلي ورځپاڼې "اسرائیل هایوم" لخوا خپور شوی راپور د اسراییلي پوځ پلان څرګندوي چې د غزې ترانګه په پنځو برخو وویشي او په راتلونکو دریو میاشتو کې به یې شاوخوا ۷۰٪ څخه تر ۷۵٪ پورې کنټرول ترلاسه کړي، چې دا د پنځو جنګي فرقو په مشرۍ د لویې کچې پوځي عملیاتو یوه برخه ده.

د ورځپاڼې پوځي خبریالې، لایلا شووال، راپور ورکړ چې په دې فرقو کې څلور برید کوونکي واحدونه او یو دفاعي واحد شامل دي. پوځ به دا سیمه په پنځو برخو وویشي، چې هره برخه به یې د یوې فرقې مسؤلیت په غاړه ولري.

د رومانټیک انځورګر ډیلن بل ایخ: ټوپک، تاوتریخوالی، او د هغه د میرمنې مات شوي پسلی.

- نیویارک ټایمز: ایا د شوروي استخباراتو د راتلونکو جاسوسانو لپاره ډالی پرېښوده؟

^{۳۲} - سرچینه: الجزیره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هغه زیاته کړه چې لومړی پړاو به درې میاشتې دوام وکړي، ورپسې به نورې میاشتې هم دوام وکړي ترڅو غزه په بشپړه توګه وڅېړل شي او ډاډ ترلاسه شي چې دا د حماس له جنگیالیو څخه پاکه ده.

"رفح ماډل"

-د راپور له مخې، پوځ به هڅه وکړي چې د "رفح ماډل" په هره سیمه کې پلي کړي چې ورته رسیږي، چې موخه یې "هغه زیربنا ویجاړول دي چې وسله وال پرې تکیه کوي او دوی وژني"، پداسې حال کې چې په ټوله سیمه کې د پوځي واحدونو ځای پرځای کول پیاوړي کوي.

-هغه څرګنده کړه چې پوځ اراده لري چې د غزې د شمالي برخې اوسیدونکي د مرکز او جنوب په لور وخوځوي، چېرته چې د خوړو او لوژستيکي مرستو د ویش مرکزونه موقعیت لري او تمه کېږي چې د اونی تر پایه پورې به په فعالیت پیل کړي.

-د راپور له مخې، اسراییل هڅه کوي چې د متحده ایالاتو سره په همغږۍ کې د غزې د اوسیدونکو د لېږد بهیر ګړندی کړي، خو اسراییلي چارواکو ورځپانې ته ویلي چې واشنگتن تر اوسه په دې وړاندیز کې کافي لیوالتیا نه ده ښودلې.

-د راپور له مخې، اسراییل د ویش څلور مرکزونه جوړ کړي دي، درې په جنوب کې او یو په مرکز کې، چې هریو یې شاوخوا ۳۰۰،۰۰۰ فلسطینیان ځای پر ځای کوي، او پلان لري چې څلور نور مرکزونه هم جوړ کړي.

-هغه اشاره وکړه چې متحده ایالات په اسراییلو باندې په فشار راوړلو کې بریالي شوي چې غزې ته د بشري مرستو د ننوتلو اجازه ورکړي، خو د مرستې مرکزونو لا تر اوسه په بشپړه توګه فعالیت نه دی پیل کړی.^{۳۳}

۳۴: پوځي کارپوه: اشغالګر پوځ د خپل پوځي پلان له لارې د غزې ترانګې جغرافیه بدلولو هڅه کوي.

-د غزې له ترانګې څخه د اسراییلي اشغالګرو ځواکونو نښه ویشتونکي.

^{۳۳} - الجزیره + سرچینه: اسراییل هایوم ورځپاڼه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-عکسونه د اسراییلو پوځ لخوا اخیستل شوي دي. ما د یو خبریال په توګه ترلاسه کړل چې د اسراییلي پوځ د ویاند لخوا په خپرو شویو بیانونو کې یې برخه اخیستې وه.

۲۰۲۵/۲۴/۵.

-د پوځي او ستراتیژیکو چارو کارپوه برید جنرال الیاس حنا وویل چې د اسراییلو اشغالګر پوځ د راتلونکي پړاو لپاره د خپلو پوځي پلانونو د یوې برخې په توګه هڅه کوي چې د غزې ترانګې جغرافیه بدله کړي او د هغې کنټرول ترلاسه کړي ترڅو د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) او د فلسطین مقاومت د غزې د کنټرول مخه ونیسي.

-هغه د اسراییلو پلانونه په راتلونکي پړاو کې د یوې لویې لویې په توګه بیان کړل.

-د اسراییلي ورځپاڼې "اسرائیل هایوم" لخوا مخکې خپور شوی راپور د اسراییلي پوځ پلان څرګندوي چې د غزې ترانګه په پنځو برخو وویشي او په راتلونکو دریو میاشتو کې یې شاوخوا ۷۰٪ څخه تر ۷۵٪ پورې کنټرول ترلاسه کړي، چې دا د پنځو جنګي فرقو په مشرۍ د لویې کچې پوځي عملیاتو یوه برخه ده.

-غزې ته د پراشوتي لوا د ځای پرځای کولو د اهمیت په اړه، برید جنرال حنا څرګنده کړه چې دا لوا د ۹۸مې فرقې برخه ده او د اسراییلي پوځ لخوا له شمال څخه راوړل شوې وه. دا د ځانګړو واحدونو او مهمو لواګانو، لکه د ګیلاني لوا، سره راتول شوی و ترڅو په غزه کې ځانګړي عملیات ترسره کړي. هغه یادونه وکړه چې د اسراییلو د پوځ پوځي پلان د "بشري مرستو" د تش په نامه ویش لپاره د اشغال، بقا او امنیت پر بنسټ ولاړ دی.

-د واشنگټن پوسټ یوې څېړنې څرګنده کړه چې د غزې لپاره د امریکا په ملاتړ د بشري مرستو میکانیزم به د غزې د بشري بنسټ په نوم د یوې ادارې لخوا پلي شي. د پلان له مخې، فلسطینیان به په خوندي کورونو کې ژوند وکړي، چې هر یو یې په لسګونو زره ملکي وګړو ته ځای ورکولی شي.

-برید جنرال حنا وویل چې واشنگټن پوسټ د خصوصي امنیتي شرکتونو په اړه راپور ورکړی چې په غزه کې په دریو سیمو کې، په جنوب، مرکز او شمال کې، د هغه په وینا د ملکي بېلابېلو ساتنه کوي. هغه اشاره وکړه چې د دې احتمال سره تړلې ستونزه وه چې اشغالګر پوځ به د امنیت ساتلو په پلمه فلسطیني اشخاص او کورنۍ ونیسي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د امنیت ساتنه :

د- UNRWA کمشنر جنرال فیلیپ لازارینی د غزې ترانګې لپاره د نوي بشري مرستو پلان په بریالیتوب رد کړ. په غزه کې د مدني ټولنې سازمانونو دا هم ویلي چې هیڅ یو سیمه ایز ارګان یا فلسطیني یا نړیوال بنسټ د متحده ایالاتو د نوي امنیت پر بنسټ د مرستې میکانیزم سره د ښکیلتیا لپاره چمتو نه دی، کوم چې د امنیت ساتنې لپاره د خوړو مفهوم ځای په ځای کوي.

له څه مودې راهیسې، تل ابیب او واشنگټن د مرستو ویش ته په داسې ډول وده ورکوي چې موخه یې د غزې شمالي ترانګه د فلسطیني نفوس څخه خالي کول دي، د رفح ښار (جنوب) د مرستو ویشلو او هلته د مرستندویه غوښتونکو د راجلبولو لپاره په یوه لوی مرکز بدلول دي.

د- مارچ له دوهمې نیټې راهیسې، اسراییل په سیستماتیک ډول په غزه کې شاوخوا ۲,۴ ملیون فلسطینیان د لوړې له ګواښ سره مخ کړي دي، د پولې په اوږدو کې د اکمالاتو د راټولیدو لپاره لارې تړلي دي، چې له امله یې غزه په قحطۍ اخته شوې او ډیر خلک یې وژلي دي.^{۳۴}

۳۵ : د اسراییلو پای د حریدیم په لاس نږدې دی :

. ۲۰۲۵/۲۵/۵

د- هسیدیک یهودي ربیانو د یکشنبې په ورځ، د دسمبر په لومړۍ نیټه، د ۲۰۲۴ کال د نیویارک په بروکلین بورو کې د چاباد-لوباویچ نړیوال مرکزي دفتر بهر د کلني ډله ایز انځور لپاره راټول شوي دي. (ای پي عکس/یوکی ایوامورا).

د حریدیم جبري کېدل یوه بنسټیزه مسئله ده چې اسراییل له لسيزو راهیسې له بحران سره مخ دی. د پوځي خدمت څخه د هغوی د معاف کولو دود د اسراییلو د لومړي وزیر ډیویډ بین ګوریون په وخت کې پیل شو (ادارو).

^{۳۴} - سرچینه: الجزیره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-سره له دې چې د نتانياهو حکومت هڅه کوي نړۍ ته د يو متحد او منسجم حکومت په توګه وړاندې کړي، د دې حکومت کمزورتيا د هر هغه چا لپاره څرګنده ده چې پوهېږي، تر دې کچې چې تر نن ورځې پورې يې بقا غیر معمولي ده.

-که څه هم د حکومت د سقوط اصلي لامل، لکه څنګه چې ډير څارونکي تمه لري، په غزه کې د فلسطيني خلکو په وړاندې د اسراييلو د ظالمانه جګړې بندول دي، کوم چې به حتمي د حکومت څخه د سموتريچ يا بن ګوير د وتلو او د هغه د نسکورولو لپاره د هڅو پايله ولري، د دې حکومت جوړښت ته يوه پراخه کتنه څارونکو ته يو خطرناک لوبغاړی څرګندوي چې کولی شي هغه تنګه وي چې د اسراييلو د ايتلافي حکومت ملا ماتوي، او حتی د ټول اسراييلي خلکو نازک يووالي بې ثباته کوي. دا لوبغاړی د "هريدي ګوندونو" دی.

-په اسراييلو کې حريديم يو دوديز مذهبي غورځنګ دی چې باور لري د دې دولت شتون په بنسټيز ډول د تورات احکامو ته د هغې د اطاعت سره تړاو لري. دوی د اسراييلي ټولنې يوه د پام وړ سلنه جوړوي، چې د ټول نفوس له ۱۳٪ څخه ډير دي، چې په کې د اسراييلو دروز او فلسطينيان شامل دي.

-د اسراييلو د ټول ۷ ميليونه يهودي نفوس څخه د دوی تناسب ۱۷٪ ته رسېږي، چې د فلسطين د نګبه او د اشغالګر دولت د تاسيس په پايله کې له ۲،۶٪ څخه ډيرنه و. د اسراييلو د احصايې مرکزي اداره وړاندوينه کوي چې دا سلنه به تر ۲۰۵۹ پورې ۳۵٪ ته ورسېږي.

-دا لوړه سلنه اوس مهال په کنيسټ کې د دوی د استازيتوب سره سمون لري، چيرې چې دوی د ۱۲۰ څوکیو څخه ۱۸ کنټرولوي، چې د ټولو ۱۵٪ استازيتوب کوي. د شاس ګوند په کنيسټ کې د هريدي مخکښ ګوند دی چې ۱۱ څوکی لري، ورپسې د هريدي متحده تورات يهوديت ګوند دی چې ۷ څوکی لري.

-يوه ساده محاسبه ښيي چې د نتانياهو حکومت په يوه نازک اکثريت تکیه کوي چې له څلورو څخه ډيرنه وي، ځکه چې د هغه ايتلاف له ۱۲۰ څوکیو څخه يوازې ۶۴ څوکی لري. له دې څخه ۳۲ يې د ليکود ګوند پورې اړه لري، ۱۴ يې د سموتريچ او بن ګوير په مشرۍ د مذهبي صهيونيزم اتحاد پورې اړه لري، پداسې حال کې چې پاتې يې د هريدي ګوندونه لري.

-پداسې حال کې چې د حکومت د نسکورولو لپاره ډير غبرونه د مذهبي صهيونيسټ کمپ څخه راپورته کېږي، په غزه کې د جګړې د دوام او د بشري مرستو د ننوتلو مخنيوي اړتيا

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

باندې تمرکز کوي، د حریدي گوندونه یو بشپړ مختلفه مسله دي: د اسراییلو په اردو کې د حریدیم شاملیدل. د دوی لپاره، دا هغه مرکزي مسله ده چې کولی شي دوی له ایتلاف څخه وتلو ته اړ کړي. خو، د خپلو ملگرو برعکس، هغه خپل غږ د گواښونو سره نه پورته کوي یا کله ناکله د وتلو گواښ نه کوي، لکه څنگه چې بن ګویر او سموتريچ تقریبا هره ورځ یې کوي.

-د حریدیم جبري کېدل یوه بنسټیزه مسله ده چې اسراییل یې له لسیزو راهیسې تجربه کوي. د پوځي خدماتو څخه د هغوی د معاف کولو دود د اسراییلو د لومړي وزیر ډیویډ بن ګوریون په وخت کې پیل شو. بن ګوریون ۴۰۰ هریدي کپوال د اجباري پوځي خدمت څخه معاف کړل. دا معافیت د څو دلیلونو لپاره و، پشمول د دې حقیقت چې دوی په هغه وخت کې د نفوس یوه د پام وړ سلنه نه وه، لکه څنگه چې مور یادونه وکړه. بن ګوریون همدارنګه د هغو دودیزو مذهبي تعبیرونو د ملاتړ د ترلاسه کولو هڅه وکړه چې په هغه وخت کې د یهودانو لپاره د دولت د جوړولو د مفکورې ملاتړ کولو ته زړه نازړه وو، ځکه چې هغه دوی ته ژمنه ورکړه چې اسراییل به د یهودي مذهبي دودونو درناوی وکړي.

-هغه دا هم غوښتل چې د اسراییل انځور د یهودي دولت په توګه تایید کړي، کوم چې به د نړۍ د یهودانو مختلفې برخې دې ته قانع کړي چې هلته مهاجرت وکړي.

-هغه دلیل چې حریم د پوځي شمولیت څخه د معافیت په اړه ټینګار کاوه دا و چې دا د دوی د اصولو سره په ټکر کې و. دوی خپل دنیوي دنده د تورات لوستل او تفسیر کول ګڼي، او دوی باور لري چې دا کار دومره سپیڅلی او مهم دی چې دوی باور لري چې دا د ځمکې په سیاره کې د ژوند د دوام دلیل دی. دوی د تورات مطالعه د ټولې نړۍ د خدمت او له تباهي څخه د ساتنې لپاره د الهي ماموریت په توګه ګڼي!

-دا پدې معنی ده چې دا ډله نیواکګر دولت په ځان باندې هیڅ ډول برتري نه ګڼي. بلکه، دوی ځانونه د اشغالګر دولت د ژوند د دوام او په جګړو کې د هغې د اردو د بقا د ډاډمن کولو په ګټه ګڼي، په ځانګړې توګه په دې جګړه کې.

-دا هغه څه دي چې د سفاردیک ټولنې مشریني، یتزاک یوسف، په خپل مشهور بیان کې ورته اشاره وکړه: "د مذهبي مدرسو پرته، پوځ بریالی نه شو. سرتیري یوازې د تورات د خلکو

له امله بريالي شول. "همدغه رېي گواښ وکړ چې که د هغه د ټولنې ټول غړي په دوی باندې اجباري پوځي خدمت تحمیل شي نو د اشغالگر دولت څخه به د تل لپاره ووځي.

-د هریدي غورځنگ پلویانو په اسراییل کې د لیکود د واک ته رسیدو څخه ډیره گټه پورته کړه، ځکه چې لیکود تل د دوی د خوښولو لپاره لیواله وو. په ټاکنو کې د دوی د ملاتړ ترلاسه کولو او د هغه د پرله پسې حکومتونو د جوړولو لپاره، دوی د هغه لپاره کومه ستونزه نه وه رامینځته کړې، ځکه چې د دوی غوښتنې معمولا د دیني مدرسو د بودیچې ساتلو او د اجباري نظامي خدماتو څخه د دوی د معافیت ډاډ ترلاسه کولو څخه هاخوا نه وې، کوم چې د هر حکومت څخه د دوی د دایمي غوښتنو په زړه کې گڼل کېږي.

-دا حریډیم په دې باور دي چې په پوځ کې شاملیدل د دوی په عقیده اغیزه کولی شي، ځکه چې دوی اسرایيلي سیکولران د عبراني ژبو کافرانو یوې ډلې څخه پرته بل څه نه گڼي، چې دوی ترې کرکه کوي. دا په ډیرو مواردو کې څرگند شوی دی، لکه د نننیا هو په حکومت کې د کور جوړونې وزیر او د متحده تورات یهودیت گوند غړی، یتزاک گولپکنوف کړنې. گولپکنوف تېر کال هغه وخت یو بحران رامینځته کړ کله چې هغه په یوه ویډیو کې د خپلو یو شمیر ملاتړو سره نڅا کوله، چې شعار یې ورکاوه، "موږ به مړه شو، خو موږ به نوم لیکنه ونه کړو، او موږ به د کافرانو واکمني ونه منو"، د اشغالگر دولت سیکولرانو ته په اشارې سره.

-په ۲۰۱۵ کال کې، په اسراییلو کې بني اېڅ په کنیسټ کې د یو قانون په تصویب کې بریالی شو چې حریډیم له اجباري پوځي خدمت څخه معاف کړي، خو سترې محکمې مداخله وکړه او دا قانون یې د مساوات مادې له مخې لغوه کړ، او د داسې قانون جوړولو امر یې وکړ چې پکې شامل نه وي.

-د حریډیم معافیت د اصلي بحران پیل و، کوم چې د اوسني جگړې په رڼا کې خراب شوی، چې اشغالگر پوځ یې سترې کړی او دې ته یې اړ کړی چې د سرتېرو د شدید کمښت د جبران لپاره احتیاطي ځواکونه راوغواړي.

-خو، ستونزه حل شوې نه ده، چې د سترې محکمې په حکم کې د هریدیم لپاره د اجباري استخدام غوښتنه کولو لپاره د سیکولر-ملتپالو غړونو د زیاتوالي لامل شوې دی.

-څرنگه چې د حریډیم د شمولیت غوښتنه کوونکي ډیر غږونه په کین او بني اېڅ کې سیکولران دي، نو د حریډي گوندونو دا د تورات د ملاتړو او د بدعت د ملاتړو ترمنځ، یا د رڼا او تیارې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ترمنځ د جگړې په توګه لیدلې دي، او پدې توګه د دوی د نه منلو غبرونه پورته کېږي. د هغو کسانو نظر ته غاړه ایښودلو څخه انکار کول چې غوښتل یې د تورات زده کړه پریږدي او په پوځ کې ورسره یوځای شي، چې دا به د تورات هیرولو او له قانون څخه د انحراف لامل شي. -برعکس، په اسراییلو کې د سیکولرانو، چپ اړخو او بني اړخو ملتپالو ترمنځ غوښتنې مخ په زیاتیدو دي، ترڅو د نورو په څیر په حریدیم باندې نظامي خدمت ته فشار راوړي. د دوی استدلال دا دی چې دا د سرتیرو لپاره غیر منطقي ده چې د مذهبي خلکو د یوې ډلې د دفاع لپاره خپل ژوند قرباني کړي چې د ټولنې لپاره هیڅ نه کوي، دفاع یې نه کوي، او حتی سپکاوی یې کوي. دا وېش، چې په کوڅو کې خپور شوی، اوس د اسراییلي ټولنې دننه د لا نورو ټوټه کېدو نښه ده.

-په حقیقت کې، دا د هریدي مشرانو لخوا د بیانونو سخت طبیعت دی چې د دواړو خواوو ترمنځ واټن پراخوي. دا اعلامیه چې "د عربانو په لاس مړینه په پوځ کې د شاملیدو څخه غوره ده"، او دا چې "د خنزیر غوښه خوړل د سیکولر ټولنې او سیکولر فکر کې د ژوند کولو څخه غوره دي"، او د دوی د ځینو مشرانو لخوا دا اعلامیه چې "د سیکولر اسراییليانو او حریدیم ترمنځ هیڅ ګډ کلتور نشته"، د نورو بیانونو سره چې وخت په وخت د اسراییلي رسنیو لخوا خپاره شوي، دا په ګوته کوي چې د حریدیم او سیکولرانو ترمنځ هیڅ مشترکه ځمکه نشته، پرته له دې چې د دوی تړاو او نظرونه په پام کې ونیول شي. دا پدې معنی ده چې د دواړو ګوندونو ترمنځ مخ په زیاتیدونکی کړکېچ یوازې د حکومت او کنیسټ ډهلیزونو ته نه بلکې سرکونو ته د پراختیا ګواښ کوي.

-نو، د هریدي کړکېچ د حل کېدو څخه ډېر لرې دی، ځکه چې هر ګوند د بل په وړاندې د سپکاوي چلند لري. احتمال شته چې په راتلونکي کې به نور هم خراب شي. پوځ د جبري عسکري خدماتو امرونو ته اړتیا لري، او نتانیا هو د خپل ایتلاف دننه د هغه قانون د تصویبولو په وړاندې له خنډونو سره مخ دی چې هریدي له اجباري پوځي خدمت څخه معاف کړي. دا د شاس او متحده تورات یهودیت ګوندونو د غوښتنو په ځواب کې دی، د سترې محکمې د مخالفت او د اسراییلو د خلکو د لوی اکثریت (۷۰٪) د دې معافیت سره د مخالفت په رڼا کې.

دلته پوښتنه دا ده: د هریدي بحران څومره پراخېدای شي؟

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د دې موضوع په اړه د شنونکو د نظرونو لویه برخه د نتانياهو د حکومت د نسکوریدو په احتمال تمرکز کوي که چیرې حریډیم له دې څخه لاس واخلي. خو، زه باور لرم چې د نتانياهو د حکومت د نسکورولو په پرتله ډېر ژور اړخونه شته.

-د اسراییلو میدان هیڅکله هم دومره ویشل شوې نه وه لکه څنگه چې نن ده. پداسې حال کې چې د اشغالګرپوځ ترچترلاندې کسان د هریدي یشیوا زده کوونکو باندې بریدونه کوي، او ادعا کوي چې سرتیري مکلف ندي چې د یو څو زده کوونکو لپاره خپله وینه قرباني کړي چې یوازې د مذهبي احکامو زده کړه او بحث کوي، حریډیم د ټول دولتي سیستم په وړاندې خپل بیانونه زیاتوي، د حریډیم څخه بهر د اسراییلي ټولنې د ګمراهۍ په اړه په څرګنده توګه خبرې کوي - دا د دې ایالت د ۸۰٪ څخه ډیر نفوس ګمراهۍ ده، څوک چې یهودیان دي، نه عربان!

-په دې توګه، متقابل رد کول په حقیقت کې د سرکونو نښتو او د تاوتریخوالي د خپریدو لامل کیدی شي چې د دواړو خواوو د تصور څخه ډیره لوه ناکرارۍ رامینځته کړي.

-کله چې د سفاردي مشرد هیواد پریښودو ګواښ کوي، هغه د اسراییلي تابعیت او د یهودي وطن مفکورې څخه د انکار اعلان کوي. په دې توګه هغه په څرګنده توګه اعلان کوي چې هغه او د هغه پلویان د صهیونیستي پروژې سره تړاو نلري او د دولت د بقا یا حتی د هغې پورې د تړاو په امکان قانع نه دي. په دې کار سره، هغه په اسراییلو کې د داخلي انحطاط او تخریب تخم کړي، چې ټول اسراییلي شنونکي یې ویره لري او په ورته وخت کې یې تمه هم کوي.^{۳۵}

۳۶: ایا د اسراییلو لپاره د لویدیځې غاړې د یوځای کولو وخت راغلی دی؟ دوی خپل پلانونه

په څه اساس جوړوي؟

۲۰۲۵/۲۶/۵.

-شنونکي وايي، د وسله والو مېشت ځایونه (یهودیانو) په لویدیځه غاړه کې خپل سیستماتیک بریدونه دوام لري، چې د فلسطیني ټولنو د جلا کولو او د مېشت ځایونو د پراختیا لپاره د فلسطین نورې ځمکې ضبطول د یوه واضح پلان د برخې په توګه دي.

^{۳۵} - الجزیره ، د فلسطیني لیکوال ډاکټر عبد الله معروف مقاله .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د الجزيرې د مطالعاتو د مرکز د لور پوري څېړونکي لقا مې په وينا، لومړی وزير نتانياهو هڅه کوي چې "د هغه د لارښود زيو جېوتينسکي د نظرونو پر بنسټ صهيونيستي پروژې پلي کړي، چې د اردن سيند په دواړو غاړو کې د اسراييلو د دولت د جوړولو غوښتنه کوي."

-مې خپل باور څرگند کړ چې "د اسراييلو لپاره د لويديځې غاړې د نيولو وخت رارسيدلی دی،" او يادونه يې وکړه چې د اسراييلو لپاره دا "د انجيل الهياتي مسله ده، پداسې حال کې چې غزه يوه امنيتي مسله ده او يوازې پيل دی."

-خو، د الجزيرې د مطالعاتو مرکز لور پوري څېړونکي د "پېښو تعقيب" پروگرام سره په خپله مرکه کې ټينگار وکړ چې د نفوسو خنډونه د اسراييلو تر ټولو لويه ننگونه ده.

-هغه په گوته کړه چې د لويديځې غاړې په شمالي برخه کې د جنين، طولکرم او طوباس ښارونه د اسراييلو د هدفونو په سر کې دي، ځکه چې دا هڅه کوي د دې سيمو اوسيدونکي جنوب يا اردن ته بې ځايه کړي.

-د شمېرو له مخې، د ديوال او مېشت ځايونو د مقاومت کميسيون معلومات ښيي چې د اپريل په مياشت کې د لويديځې غاړې په اوږدو کې د اشغالګرو پوځ او مېشت ځايونو لخوا شاوخوا ۱۷۰۰ بريدونه وشول.

-په بدل کې، د اسراييلو د چارو کارپوه مېند مصطفى وويل چې د اوسني حکومت په دوره کې د مېشت ځايونو پراختيا د پام وړ ژوره شوې ده، او د غزې په وړاندې جګړې دا ګړندی کړې ده، سربېره پردې د اسراييلو ښي اړخه تمه لري چې د متحده ايالاتو ولسمشر ټرمپ به د لويديځې غاړې الحاق په رسميت وپېژني.

-مصطفى دا حقيقت ياد کړ چې په ۲۰۲۴ کال کې ۱۰،۰۰۰ د مېشت ځايونو واحدونه (يهودي ښارګوټي) تصويب شول، په داسې حال کې چې د روان کال په لومړيو دريو مياشتو کې ورته شمېر تصويب شو.

-د مصطفى په وينا، چې د ماليې وزير بيزليل سموتريچ يې د لويديځې غاړې د ملکي واکمن په توګه تشرېح کړی، ميشته شوي کسان (يهودان) په دې باور دي چې د لويديځې غاړې د جغرافيايي، ډيموګرافیک، سياسي او قانوني بنود بدلولو لپاره يو تاريخي فرصت شتون لري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ليکوال او سياسي شنونکی محمد القيق واي چې هغه څه چې په لويديځه غاړه کې پېښېږي يو تصادفي نه دي، بلکې د اشغالگر حکومت سره په بشپړه توګه همغږي دي، او يادونه کوي چې ترمې غواړي اسرائيل پراخ کړي.

-القيق څرګنده کړه چې د نتانياهو حکومت دوه ستنې لري، د مالي او ملي امنيت وزير سموتريچ او اتمربن ګوير، له همدې امله لويديځه غاړه بايد يو "ميشټ کيدونکی دولت" شي. (يهودي ځمکه).

-هغه په ځمکه کې د مېشت ځايونو د خلکو (يهودانو) د اقداماتو چټکتيا "د فلسطينيانو او ګاونډيو هيوادونو په لګښت د اسرائيل د دولت پراختيا" سره وصل کړه، او خپل باور يې څرګند کړ چې "نتانياهو د بن ګوير او سموتريچ سره د پاتې کيدو پرته بله چاره نلري".

-د فلسطين د معلوماتو له مخې، د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهيسې، اشغالګرو ځواکونو او ميشټو شويو کسانو (ملکي يهودانو) په لويديځه غاړه کې د فلسطين په ښارونو، ښارګوټو او کمپونو خپل بريدونه زيات کړي دي، چې په پايله کې يې شاوخوا ۱۰۰۰ فلسطينيان شهيدان شوي، شاوخوا ۷۰۰۰ نور ټپيان شوي او له ۱۷۰۰۰ څخه ډير نيول شوي دي.

څه تمه لري؟

-د القيق په وينا، د ميشټ ځايونو د شمير زياتوالی د ميشټ ځايونو د بريدونو زياتوالی، د پوځي يرغلونو زياتوالی، او د اپارتايد ديوال ته نږدې کليو باندې د ډيرو محدوديتونو معنی لري، سربيره پردې چې اسرائيل په کمپونو کې خپل عمليات پراخوي.

-خود اسرائيلو د چارو کارپوه مهند مصطفى واي چې په لويديځه غاړه کې د اسرائيلو د بني اريخ پروژه له ځانګړو ډيموګرافیک خنډونو سره مخ ده، او هر هغه څه چې بني اريخ يې غواړي هغه نشي ترلاسه کيدی.

-هغه دا په ګوته کړه چې بني اريخ هڅه کوي چې ميشټ ځايونه د ايډيالوژيکي پرځای په اقتصادي بدله کړي، او همدارنګه هڅه کوي چې نوي ميشټ ځايونه لويديځې غاړې ته جذب او نور هم افراطي کړي.

-د مصطفى په وينا، په لويديځه غاړه کې د فلسطين د پراخ پاڅون په اړه د اسرائيلو تمې نه دي عملي شوي، چې بني اريخ يې نور هم هڅولي چې خپله پروژه پرمخ بوځي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه اشاره وکړه چې د نتانياهو حکومت هڅه کوي چې "لویدیځې غاړې کې مبارزه په پوځي او امنیتي لحاظ" حل کړي، د غزې ترانګې ماډل لویدیځې غاړې ته لېږدولو سره، په ځانګړې توګه د کډوالو کمپونو ته، او د هغوی ویجاړولو سره، د میشت ځایونو د شمیر زیاتولو سره د میشت ځایونو هڅولو سربېره.

-د عربانو او لویدیځ دریځ:

د دې پیچلې منظری په رڼا کې، مکي خپل باور څرګند کړ چې اردن په وجودي ډول ګواښل شوی او له لوی خطر سره مخ دی، ځکه چې "د اسراییلو د ښي اړخې پروژې بریالیتوب به د اردن او د هغه د امنیت په بیه راشي."

-هغه ټینګار وکړ چې ستونزه یوازې د فلسطین نه ده، بلکې د اردن هم ده، ځکه چې د لویدیځې غاړې نفوس د غزې په پرتله لوړ دی، پداسې حال کې چې اردن جغرافیایي پراختیا لري چې سعودي عربستان، سوريې او عراق ته غځېدلي ده.

-هغه په دې پایله کې وویل چې عربي هیوادونه باید په واشنگتن فشار راوړي او د هغو کسانو په وړاندې ځانګړي اقدامات وکړي چې له اسراییل سره یې اړیکې ټینګې کړې دي، او په ځمکه کې د پېښو سره د نه مخامخ کیدو پایلو په اړه یې خبرداری ورکړ.

-د لوېدیځ د دریځ په اړه، مکي یادونه وکړه چې د لویدیځې غاړې ټوټه کېدل د لویدیځ رد ته نه دي بدل شوي چې محدود یې کړي یا یې ودروي، سره له دې چې د افراطي میشت ځایونو په وړاندې ځینې بندیزونه لګول شوي دي.

-القیق د اروپا او امریکا کړکېچ ته اشاره وکړه، او یادونه یې وکړه چې که د دوو دولتونو د حل ملاتړ ونه کړي، نو د اروپا دریځ به له ستونزو سره مخ شي، ځکه چې اروپایان زاړه براعظم ته د مهاجرت ویره لري په داسې وخت کې چې واشنگتن په لویدیځه غاړه کې د فلسطین حاکمیت نه غواړي.

-هغه په دې پایله کې وویل چې "کارتونه د فلسطینیانو په لاس کې نه دي، بلکې د ګټو په لاس کې دي"، کوم چې د امریکا او اروپا د کړکېچونو په رڼا کې بدلون مومي. که ټرمپ د اوکراین

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

مسله له پامه وغورځوي، اروپايي ټولنه هڅه کوي چې له اسراييلو سره خپلې اړيکې له پامه وغورځوي، چې د فلسطين د مسلې لپاره ګواښ زياتوي.^{۳۶}

۳۷: د ۳۲ هېوادونو يو ايتلاف پلان لري چې غزې ته په پښو ننوځي.

د ممتاز صوب کورنۍ د اسراييلو لخوا د غزې د محاصرې د سختولو له امله د خوړو له کمښت سره مخ ده. سرچينه: الجزيره نيټ

ترتيب: احمد حافظ، ديانا جرار

۲۰۲۵/۲۵/۵.

-د خپل ډول په لومړي اقدام کې، د ۳۲ څخه زياتو هېوادونو د اتحاديو، پيوستون غورځنگونو او نړيوالو بشري حقونو سازمانونو ايتلاف "غزې ته د نړيوال مارچ" دنوښت پيل اعلان کړ ترڅو د غزې ترانګې ته په پښو ننوځي ترڅو د اسراييلو د بنديز لاندې د خلکو د ناورين بشري وضعيت په ځواب کې چې نږدې ۲۰ مياشتې دوام لري.

-د اسراييلي اشغال پر ضد د نړيوال ايتلاف مشر سيف ابو کشک وويل چې د لاريون موخې په مستقيم ډول د فلسطيني خلکو په وړاندې د نسل وژنې د بندولو، بشري مرستو ته د سمدستي او مستقيم لاسرسي او په غزه باندې د لګول شوي بنديز د پای ته رسولو غوښتنې سره تړاو لري.

-ابو کشک الجزيرې نيټ ته په خپلو څرګندونو کې زياته کړه چې ګډونوال د مختلفو شاليدونو څخه دي، چې ډير يې د لويديځو هېوادونو اوسيدونکي دي، نه دا چې يوازې د عربي او اسلامي ټولنو څخه دي.

- هغه يادونه وکړه چې د ګډون لپاره د ليوالتيا لرونکو خلکو شمير تر دې دمه له ۱۰۰۰۰ څخه ډير شوی دی، او کاري ډلې په جغرافيايي ډول ويشل شوي ترڅو په ټولو ژبو کې اغيزمن لوژستيکي ترتيبات او د رسنيو اړيکه يقيني کړي.

۱- جرمني وکېل هم لاني شوی زر.

^{۳۶} - سرچينه: الجزيره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۲- د کاتالونیا بدیل اتحادیې (EAC) د نړیوالو اړیکو د سکرتریت مشر اډوارډ کاماچو.

۳- پهلاریون کې د ایرلینډي ډلې ویان ده کارن موین هان میلانی شوی زر اډوارډ لوکاس

له بني خوا څخه (عکس) : کارن موین هان، میلانی شویتر، او اډوارډ کاماچو (الجزیره).

-د لاریون موخې :

د دې لاریون تنظیموونکو څو اهداف ټاکلي دي، چې تر ټولو مهم یې د غزې ترانګې د خلکو ژغورل دي چې اوس د غزې ترانګې څخه په ټولو راپورونو او عکسونو کې څرګند دي.

-د الجزیرې نیټ سره په مختلفو مرکو کې، تنظیم کوونکو تشریح کړه چې د مستقیم لاریون اهداف په لاندې ډول خلاصه کیدی شي:

-په غزه کې د نسل وژنې مخه ونیسي د فلسطیني خلکو په وړاندې د اسراییلود روانو جرمونو او سرغړونو د مخنیوي لپاره په ګډه او عملي توګه کار وکړي، په ځانګړې توګه د ملکي وګړو په وړاندې د وسلې په توګه د لوږې کارول، او د هغه سیستماتیکې وژنې سره مبارزه وکړي چې د زرګونو ماشومانو ژوند ګواښي او فلسطیني ټولنه د ډله ایزې مرګ ژوبلې له خطر سره مخ کوي.

-د بشري مرستو سمدستي او مستقیم ننوتل، او د رفح پولې له لارې غزې ته د خوړو، طبي مرستو او اړینو توکو د سمدستي ننوتلو غوښتنه کول، په ځانګړې توګه په داسې حال کې چې زرګونه لاری په پوله کې بندې دي. د ګډو هڅو تنظیم کول ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې د غزې خلکو ته د مرستو رسولو توکي پرته له کوم محدودیت یا ځنډ څخه رسېږي، او د ټولو هغو نوښتونو ملاتړ وکړي چې پدې برخه کې مرسته کوي.

-د غزې د محاصرې ماتول او د بندیزونو لرې کول، په غزه کې د "غیر انساني" اسرایيلي محاصرې د لرې کولو او د یو دایمي او باثباته بشري دهلیز د غیر مشروط پرانیستلو غوښتنه کول، او د لومړنیو اړتیاوو لکه خواړه، پاکو اوبو، سونګ توکو او طبي مرستو د ننوتلو مخه نیولو خنډونو لرې کولو غوښتنه کول.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د نړيوالې ټولنې هڅول او د اشغالګرو جرمونو افشا کول د نړۍ له ګوټ ګوټ څخه د مدني ټولنې د هڅو سره يوځای کول ترڅو د ځينو حکومتونو د لاسوهنې او د فلسطينيانو په وړاندې د ترسره شويو جرمونو په اړه نړيواله چوپټيا رد کړي. سربيره پردې، د پارلمان غړو او سياستوالو څخه غوښتنه کول چې په خپلو حکومتونو فشار راوړي، او د نړيوالو عامه افکارو او رسنيو هڅول چې جرمونه افشا کړي او د فلسطينيانو لپاره د عدالت او بشري حقونو ملاتړ وغواړي.

-د نړيوالو قوانينو د سرغړونو مسؤلین د دې غوښتنه کوي چې ټول هغه کسان چې د فلسطيني خلکو پر وړاندې په جرمونو کې ښکېل دي يا د نړيوالو قوانينو څخه سرغړونې کوي، مسؤل وګڼل شي، او له نړيوالو ادارو او سازمانونو څخه وغوښتل شي چې د فلسطيني خلکو په وړاندې خپل قانوني او اخلاقي مسؤليتونه ترسره کړي.

-د پورته ذکر شويو موخو سربيره، د جرمني وکیل ميلاني شويټزر وويل چې "غزې ته د نړيوال لاريون" تنظيم کوونکي د عمومي اهدافو د يوې ټولګې د ترلاسه کولو هيله لري چې ممکن د نړيوالې ټولنې يا د هغې د ادارو پيوستون څرګند کړي، او داسې پيغامونه واستوي چې د لاريون طبيعت او د هغې سوله ايز طبيعت څرګند کړي.

-په دې اهدافو کې د هغو هيوادونو د مدني ټولنې استازيتوب کول شامل دي چې له کومو څخه دا غورځنګ پيل شوی، د اتحاديو، پيوستون غورځنګونو، د بشري حقونو سازمانونو، طبي او بشري سکتورونو، او د ټولو عمرونو او مليتونو اتباعو سره د ښکېلتيا له لارې د نړيوالې مدني ټولنې غږ لوړولو لپاره. دی .

دا لاريون د نړيوال پيوستون اصل د پياوړتيا، د تاريخي پيوستون هڅو څخه الهام اخيستلو او د مختلفو مليتونو او کلتورونو ګډونوالو سره د يوځای کولو لپاره د انساني پيوستون يو متحد پيغام رسولو هڅه کوي. دا په دې هم ټينګار کوي چې لاريون په بشپړه توګه سوله ايز، مدني حرکت دی، چې ټول ګډونوال يې په رضاکارانه توګه او په خپله د ګډون تمويل کوي، او هيڅ دولتي ملاتړی نشته.

-د لاريون لاره:

-څرنګه چې لاريون کوونکي به د نړۍ له څو هيوادونو څخه راشي، پلان جوړونکو يوه لاره ټاکلې ده چې دوی به يې د مصر په پوله کې د رفح سرحدي لارې ته تعقيب کړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ابو کشک وویل چې د لاریون څخه مخکې دوی گډونوال په څو جغرافیایي ډلو وویشل ترڅو د دوی ترمنځ واټن او همدارنګه د ژبو او کلتورونو توپیرونه له منځه یوسي. دا ټولې ډلې به د جون له ۱۲ مې نېټې څخه قاهرې ته د تګ لپاره په دوره یي ډول سره وګوري.

-د کاتالونیا بډیل اتحادیې (EAC) د نړیوالو اړیکو د دارالانشاء مشر، اډوارډ کاماچو، اشاره وکړه چې د مارچ د ګډونوالو لګښتونه به په غاړه واخلي او هڅه به وکړي چې لږترلږه لوژستيکي ملاتړ چمتو کړي.

-د لاریون لخوا اعلان شوي لارې د جزئیاتو په اړه، د اسرایيلي اشغال پر وړاندې د نړیوال ایتلاف مشر وویل چې دا لاندې مرحلې لري:

-د پیل او همغږۍ ساحې وپېژنئ چې موږ غواړو شتون ولرو، او په ځمکه کې د فعالیتونو سره اړیکه ونیسو. ابو کشک تشریح کړه، "د دې ترتیباتو په اړه خبرې اترې څه موده وړاندې پیل شوې، او هدف دا و چې د هغه څه څخه لوی کار وکړو چې موږ یې په خپل هیواد کې کوو."

-ګډونوال په ډلو وویشل، په ځانګړې توګه هغه کسان چې په دې مفکوره کې یې لیوالتیا ښودلې او په چمتووالي کې یې برخه اخیستې وه، په ځانګړې توګه ځکه چې دوی د ۳۲ هیوادونو پورې اړه لري، هریو یې خپل ترتیبات، ژبې او کلتورونه لري.

د رسیدو او وتلو د مرحلې پلان، ابو کشک تاییدوي چې "هدف دا دی چې قاهرې ته ورسېږو، او د ترانسپورت له لارې عریش ته لاړ شو، او له هغه ځایه موږ خپل سفر پیل کوو ...

د غزې په لور ښیې.:

ویاند وویل: "موږ پوهیږو چې د صحرا له لارې سفر ستونزمن دی، خو که د غزې خلک له ۲۰ میاشتو څخه زیات وخت لپاره له خوږو، درملو یا اوبو پرته ژوند کوي، نو د دوی د ملاتړ لپاره د سختو شرایطو په زغملو کې کومه ستونزه نشته."

-د اړوندو چارواکو سره اړیکه ونیسئ، لکه د مصر سفارتونه په هغو هیوادونو کې چې موږ به یې پیل کړو، او د مصر حکومت ته رسمي لیکونه واستوئ چې له موږ سره د همکارۍ غوښتنه وکړي. هغه ټینګار وکړ چې "دا لاریون په فلسطین کې د نسل وژنې د بندولو لپاره د مصر د هڅو ملاتړ کوي، او موږ د دې ترلاسه کولو لپاره په شفاف ډول هره هڅه کوو."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د رفح د پولې مخې ته یو پرلت وهل کېږي، ځکه چې "زموږ شتون په ځمکه کې د فشار اصلي وسیله ده، او موږ به د هغې د پرانیستلو او د مرستو د ننوتلو غوښتنې کولو لپاره په دې لاره کې خیمه ووهو."

-عکس ۱: نن، شنبه، د رفح د لارې مخې ته د مرستو لارې - د مصري سرې میاشتي فیسبوک حساب

ابو کشک: زرگونه مرستندویه لارې غزې ته د ننوتلو لپاره د رفح په لاره کې انتظار باسي (د مصر د سرې میاشتي فیسبوک حساب)

-د مرستې مواد :

-ویناوالو الجزیره نیټ ته تایید کړه چې د "غزې ته د نړیوال لاریون" اصلي هدف د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهیسې په ترانکه باندې لگول شوی "غیر انساني" بندیز ماتول او د ترانګې اوسیدونکو ته د بیرنیو مرستو رسول دي.

-ابو کشک څرګنده کړه چې د اسراییلو د محاصرې د ماتولو لپاره دوی د اړینو مرستو په رسولو باندې تکیه کوي چې شاوخوا ۳۰۰۰ لارې پکې باردې چې خوراکي توکي، درمل، سونک توکي او نور اړین توکي پکې شامل دي، چې د میاشتوراهیسې د رفح په پوله کې بند پاتې دي، د ننوتلو اجازه نه ورکول کېږي، پداسې حال کې چې د ترانګې اوسیدونکي د جبري قحطۍ سره مخ دي.

-کاماچو الجزیرې نیټ ته وویل، دا لاریون د څو فعالو نوښتونو سره هم همغږي کوي چې ورته هدف لري، په شمول د غزې د محاصرې ماتولو لپاره د ځمکني کاروان (سمود) او د آزادۍ فلوتیلا ایتلاف.

-رسمي اړیکه :

-د رسمي چارواکو سره د اړیکو په اړه، کارن موینېان، د آیرلینډي ډلې ویاندې چې په لاریون کې برخه اخیستې ده، اشاره وکړه چې د مصري چارواکو سره اړیکه نیول شوې ده، او هر کپون کوونکي هیواد له خپل سیمه ایز سفارت یا قونسلګرۍ سره اړیکه نیولې ده.

-موینېان د الجزیرې شبکې ته په څرګندونو کې زیاته کړه چې دا اقدام د مصر د مسؤل ګڼلو هدف نه لري. هغې وویل، "پرځای یې، موږ هڅه کوو چې له مصر سره همکاري وکړو او په

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

اسراييلو باندې نړيوال فشار راوړو چې بنديز پای ته ورسوي، په ځانگړې توگه د مارچ له پيل راهيسې د مرستو رسولو په بشپړ ډول د بنديدو په رڼا کې.

-فعال وويل چې د لاريون په هدف کې دا هم شامل دی چې ډاډ ترلاسه شي چې اسراييل مسؤل گڼل کېږي او د هغه جرمونه به بنديږي، ځکه چې دا په قصدي ډول په غزه کې له دوه مليونو څخه ډير خلک د لوړې له امله وژني. "په نړيواله ټولنه کې هر هغه هيواد يا اداره چې د دې جرم د مخنيوي هڅه نه کوي، د فلسطين د خلکو په وړاندې د نسل وژنې سره شريک دی، او تاريخ به هغه کسان هير نکړي چې چوپ پاتې کېږي."

-دا فعاليت وروسته له هغه کېږي چې اسراييلو موافقه وکړه چې غزې ته د مرستو د ننوتلو مسؤليت يوه خصوصي شرکت ته وسپاري. خوملگري ملتونه د اسراييلو پلان ردوي، په دې باور دي چې دا به نور هم بې ځايه کيدو ته اړکړي، زرگونه خلک به زيانمن کړي، مرستې به د غزې يوازې يوې برخې ته محدودې کړي او نورې بيړنۍ اړتياوې به پوره نه کړي، او مرستې به سياسي او نظامي اهداف سره وصل کړي.^{۳۷}

۳۸: شنونکي: د عربو ضعيف دريځ اسراييل وهڅول چې دا ټول جرمونه وکړي.

۲۰۲۵/۲۷/۵.

-شنونکي وايي، که چېرې عربان او مسلمانان په غزه کې د وژنو او ويجاړيو په اړه غلي نه وای پاتې شوي، نو نه يهودي مېشت ځايونو او نه هم اسراييلي وزيرانو به هغه څه کړي وای چې دوی د بيت المقدس د اشغال د ۵۸ کليزې په ورځ په الاقصی جومات کې وکړل.

-په يوه بې ساري پرمختگ کې، د اسراييلو د ملي امنيت وزير اتمربن گویرد الاقصی جومات په انگرې کې د تلمودي لمونځونو د ترسره کولو اعلان وکړ وروسته له هغه چې د سلگونو مېشتو خلکو (يهودانو) سره يې نڅا وکړه او د اسراييلو بيرغونه يې پورته کړل.

-په عين حال کې، لومړي وزير نتنياهو (چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی) د الاقصی جومات لاندې د يو ټول څخه په يوه وينا کې تاييد کړه چې بيت المقدس به د اسراييلو تلپاتې پلازمېنه پاتې شي، او هغه به له نورو هيوادونو څخه وغواړي چې دا حيثيت ومني او خپل سفارتونه هلته انتقال کړي.

^{۳۷} - سرچينه: الجزيره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-مصري ليکوال فهمي هويدي وايي، اسرائيل به هغه څه نه وای کړي چې نن یې کوي که چیرې یې د غزې د ویجاړولو او د ټولې نړۍ د سترگو په وړاندې د ۵۵۰۰۰ فلسطینیانو د وژلو په وخت کې د دوی د مخنیوي لپاره څوک موندلی وای. د هغه څه له مخې چې هويدي د "پېښو تعقیب" پروگرام کې د گډون پرمهال وویل، هغه څه چې اسرائيل په غزه، لويديځه غاړه او بیت المقدس کې کوي پدې معنی دي چې دا یو بې طرفه ځواک گرځیدلی چې د سزا یا حساب ورکولو څخه ویره نلري.

-د عربو او مسلمانانو چوپتیا ددې لامل دی:

د هويدي په اند، د اسرائیلو دا تېروتنه په عربي او اسلامي هیوادونو دوه ګونی مسؤلیت اچوي، کوم چې د غزې په جګړه کې په بشپړه توګه غیر حاضر وو او اوس د بیت المقدس په جګړه کې غیر حاضر دي، په داسې موقف کې چې د ویناوال په وینا "دا ډیره لویه خبر ده چې یوازې چوپتیا یا ناکامي یې نشي بیان کیدی."

-خو هويدي دا پېښه د "ثبوت په توګه وړاندې کوي چې فلسطین نور د ځینو عربانو لپاره اصلي مسله نه ده لکه څنګه چې پخوا وه، او دا نور د نورو لپاره مسله نه ده چې له اسرائیلو سره معامله کوي، ورسره لیدنې کوي، اړیکې عادي کوي، او د یو متحد یا سولې غوښتونکي هیواد په توګه یې ګوري."

-له همدې امله، مصري ليکوال او مفکر په دې باور دی چې هغه څه چې نن ورځ په الاقصی کې میشتو خلکو (یهودانو) وکړل د هغه څه طبیعي پایله ده چې په تیرو دوو کلونو کې په غزه کې پیښ شوي، او د عربو دریځ یې "د هغه څه سره ورته دی چې اسرائيل یې د فلسطین او د هغه د خلکو په وړاندې کوي."

-هويدي د خپلې وینا ملاتړ وکړ او ویې ویل چې عربان او مسلمانان اوس انتظار باسي چې وګوري اروپايي ټولنه، افریقایي ټولنه، یا ځینې دلاتیني امریکا هیوادونه به څه وکړي ترڅو اسرائیل د خپلو کړنو د بندولو لپاره مجبور کړي، پداسې حال کې چې عربي نړۍ د خپل لوی ظرفیت او ډیرو ځواکونو سره سره هیڅ اقدام نه کوي، چې جګړه پکې شامله نه ده.

-هغه په دې پایله کې وویل چې اوسنۍ ستونزه "د عربي هېوادونو د ارادې په نشتوالي کې ده، چې ډېر پریکنده کارونه لري" او ویې ویل چې د ارادې دا نشتوالی "د اسرائیلو لپاره یو لوی

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

محرك دى، چې هڅه كوي د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) سره د جگړې په پلمه فلسطينيان په بشپړه توگه له منځه يوسي.

-هويدي په متحده ايالاتو او لويديځ باندې د تكيې په اړه نيوکه وکړه "وروسته له هغه چې دريځونه روښانه شول، او هرڅوک اوس پوهيږي چې موږ بايد له چا سره ودرېږو او په چا تکیه وکړو."

-د بني اړخ فعالين د می په ۲۶ مه، ۲۰۲۵ کال کې د بیت المقدس د زاړه ښار د ديوالونو سره د دمشق دروازې بهر د اسراييلو بيرغونو سره راټول شوي، د بیت المقدس د ورځې لپاره د بيرغ مارچ په جريان کې، چې د اسراييلو پوځ لخوا په ۱۹۶۷ کال کې د عرب-اسرائيلي جگړې په جريان کې د ښار دختيځې برخې نیول يادوي.

-د بیت المقدس د اشغال د کليزې په مناسبت په سلگونو مېشت ځايونو د الاقصی جومات انگرته ننوتل او د اسراييلو بيرغونه يې پورته کړل ((AFP).

-د ټولو لپاره ننګونه :

-په ورته ډول، د فلسطين د ملي نوښت عمومي منشي، ډاکټر مصطفی برغوثي، هغه څه چې په بیت المقدس او مبارک مسجد الاقصی کې پېښ شوي "غمجن" وبلل او وېي ويل چې اسراييل د مسلمانانو لپاره په مقدس ځای کې د تلمودي لمونځونو د ترسره کولو اعلان کولو څخه ویره نلري.

-برغوثي د الاقصی جومات لاندې د تونل دننه د نتيهاهو قصدي وينا ته اشاره وکړه، چې د ټولو نړيوالو قوانينو خلاف ده، او د جومات دننه د "معبد" جوړولو اړتيا په اړه د رېپانو عامه بيانونو ته اشاره وکړه.

-هغه وويل، وياند په بیت المقدس کې د مېشت ځايونو (يهودانو) له خوا د فلسطينيانو او د هغوی د شتمنيو پر وړاندې د ترهگرۍ او بريدونو په وړاندې د عربي يا اسلامي غبرگون د نشتوالي په اړه حيرانتيا څرګنده کړه، سره له دې چې د دوهمې نړيوالې جگړې پر مهال د نازيانو له مظاهرو راهيسې داسې عمل په نړۍ کې هيڅ ځای نه دی شوی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-خو برغوښي وويل، هغه څه چې پېښ شول "له عربو او مسلمانانو څخه غوښتنه ده چې د فلسطينيانو، بيت المقدس او د ملت وقار په اړه د پېښو په اړه اقدام وکړي، او د ټولو لپاره يوه څرگنده ننگونه ده."

-په مقابل کې، د سوروبون پوهنتون پروفیسور او څېړونکی ډاکټر محمد حنيد وويل چې هغه څه چې پېښېږي "تمه کېږي او حيرانونکي ندي، پرته له دې چې د هغه وحشتناک ماهيت وي، ځکه چې موږ په تير کال کې هغه څه ليدلي چې موږ د دوهمې نړيوالې جگړې په جريان کې نه وو ليدلي، او هيچا اقدام نه دی کړی."

-حنيد په عربي هيوادونو سختې نيوکې وکړې او وېي ويل، "دوی په ښکاره او پټه توگه له اسرائيلو سره اړيکې عادي کوي، او دوی يوازې د خپلو سياسي رژيمونو د بقا په اړه اندېښمن دي، نه د فلسطين او د هغې د مقدسو ځايونو په اړه. ځينې يې حتی د مقاومت او د فلسطين د هدف پای ته رسولو ته هڅوي."

-د هانيد په وينا، حتی د اروپا مخ په زياتيدونکي شعارونه "په جرم کې د ښکيلو رژيمونو د ښکلا کولو لپاره د يوې هڅې څخه ډير څه ندي، او همدارنگه د هغه څه د ژغورلو هڅه ده چې يوازی د صهيونيستي پروژې ژغورل کيدلی شي."

-د اسرائيلو پروژې ته يو گوزار:

خو، حنيد وايي، د اسرائيلو پروژه "په غزه کې د نسل وژنې وروسته په بشپړه توگه ويجاړه شوه، چې دا يې ثابته کړه چې دوی د بدیل وطن په لټه کې نه وو، بلکې د ځمکې د مالکينو د له منځه وړلو په لټه کې وو."

-د حنيد په وينا، د اسرائيلو لخوا په غزه کې د کليساگانو په بمبارۍ او په بيت المقدس او لويديځه غاړه کې په عيسويانو باندې د بريدونو وروسته، د عيسويانو او يهودانو مذهبي اړيکې د بحث موضوع گرځيدلې ده، چې ويلي يې دي، "دا دروغ چې اسرائيل قرباني دی په بشپړ ډول له منځه تللي دي."

-حنيد په دې باور ده چې د هغې کوچنۍ نجلی انځور چې هڅه کوي له اور څخه وتښتي، يا د ډاکټر علاء النجر انځور چې د خپلو ماشومانو د جسدونو تر څنګ ولاړ دی، "دابه د اوږدې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

مودې لپاره د انسان په حافظه کې يو نقش پاتې شي، ځکه چې دوی له مذهبي او قومي توپيرونو څخه هاخوا دي."

-له همدې امله، هغه څه چې اوس پېښېږي، سره له دې چې د هغه وحشتناک ماهيت لري، "د فلسطين د عدالت په اړه د نوي نړيوال پوهاوي رامینځته کولو لپاره بنسټ ايښودل کېږي، ځکه چې هغه څوک چې ادعا کوي چې د نازيانو لخوا سوځول شوی دی، نشي کولی پخپله نور وسوځوي." ۳۸

۳۹ : د جګړې ۶۰۰ ورځې: د اسراییلو لپاره يوه ستراتيژيکه ناکامي، نتانياهو تر اور لاندې دی د می ۲۹، ۲۰۲۵ .

-د غزې په تړانګه کې د اسراییلو د جګړې د پيليدو د ۶۰۰ کلزې په مناسبت، اسراییلي ورځپاڼې د اسراییلو د وضعیت ارزولو په مقالو ډکې دي. ډیری یې د نتانياهو په مشرۍ د اسراییلو د حکومت د پوځي عملیاتو د ټاکل شویو اهدافو په ترلاسه کولو کې د ناکامۍ په اړه تمرکز کاوه، چې تر ټولو مهم یې د حماس له منځه وړل، د يرغمل شویو کسانو خوشې کول او د اوږدمهاله امنیت بیا رغونه وه.

-دا مقالې د بدینۍ او د بحران څخه د وتلو لپاره د لید نشتوالي لخوا مشخصې شوې وې، د هغو څو ډګرونو په پام کې نیولو سره چې اسراییلي اشغالګر پوځ پکې جګړه کوي: غزه، لويديځه غاړه، لبنان، سوريه، یمن او حتی ایران. دا مقالې د جګړې د اهدافو په اړه د پراخو اختلافاتو په رڼا کې داخلي بې ثباتي هم منعکسه کوي.

-يوه ستراتيژيکه ستونزه:

-په يوه سخته لیکنه کې چې په يیديوت اchronوت کې خپره شوې، د سیاسي شنونکي او د میشت ځایونو (یهودانو) د چارو خبريال الیشا بن کیمون وویل، "په غزه کې واقعیت نه دی بدل شوی، او د اسراییلو مشرتابه د لومړي وزیر په مشرۍ په هره ازموینه کې ناکامه شوې، چې له پریکړو کولو څخه ډډه کوي او هیواد یوې ژورې ستراتيژيکې خنډ ته رسوي."

-سیاسي شنونکي زیاته کړه چې د اسراییلو پوځ، سره له دې چې د سختو عملیاتو له امله د غزې لویې سیمې ویجاړې شوې او د حماس شاوخوا ۲۰،۰۰۰ غړي ووژل شول - د اسراییلو

۳۸ - الجزیره چینل .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د اټکلونو له مخې - لاهم اړدی چې په مکرر ډول ورته سیمو ته راستانه شي ترڅو د مقاومت پاتې حجرو سره مخ شي. هغه وویل، "دا سمه ده چې د حماس زیربنا زیانمنه شوې، مگر دا لاهم شتون لري، فعالیت کوي او ساه اخلي."

-هغه دا هم په گوته کړه چې د حکومت هڅې چې خلکو ته د مستقیمو بشري مرستو د ویش له لارې د غورځنگ کمزوري کولو لپاره تر اوسه خپل اهداف نه دي ترلاسه کړي، سره له دې چې د بدلون نقطې په توګه هڅول کېږي.

-سیاسي شنونکي د الشفا روغتون، رفح او فلادلفي سرک په څیر سیمو کې د پخوانیو نوښتونو ناکامۍ ته اشاره وکړه او ویې ویل چې "وخت یوازې بدلېږي، مګر واقعیت یو شان پاتې کېږي."

-د یرغمل نیولو مسلې په اړه، بن کیمون تشریح کړه چې اسراییل تر اوسه پورې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ نیټه نیول شوي ۲۵۱ یرغمل شویو څخه ۱۴۵ یې بیرته ترلاسه کړي، پداسې حال کې چې ۵۸ لاهم په غزه کې ساتل کېږي، "ځینې نورې ژوندي ندي."

-هغه په پام کې ونیوه چې د نتنیاهو حکومت د حماس په وړاندې د کوم اغیزمن فشار په رامینځته کولو کې پاتې راغلی ترڅو دوی خوشې کړي، او ویې ویل، "زه تمه نه لرم چې یو ترهګریز سازمان رحم وکړي، مګر ما تمه درلوده چې زما حکومت به په داسې ډول عمل وکړي چې تېستوونکي به په خپلو کړنو پېښمانه شي."

-دا یو ماډل کړکۍ ده.

-د پلې بیګ API غوښتنه د نامعلوم دلیل لپاره ناکامه شوه.

د امنیت نشتوالی او بې باوره رهبري :

-سیاسي شنونکي په دې باور دي چې د حکومت لخوا ژمنه شوې امنیت لاهم د ترلاسه کولو څخه لرې دی. له غزې څخه لاهم راکټونه توغول کېږي، که څه هم په ټیټه کچه. په یمن کې حوثیان سمندري لارو نښه کولو ته دوام ورکوي. د سوريې سره شمالي پوله د زیاتیدونکي تاوتریخوالي شاهد ده، پداسې حال کې چې د غزې ټول اوسیدونکي لا تر اوسه خپلو کورونو ته نه دي راستانه شوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-بن کیمون وايي چې د دې بندښت دليل "د ننتيا هو د پريکړې کولو ناتواني" ده، هغه يې "يو سړی چې خوشوي چې ټول انتخابونه خلاص وساتي او له مهمو پريکړو کولو څخه ډډه وکړي" په توگه تشرېح کوي.

-هغه په دې باور دی چې ناکامي يوازې په پوځي کچه پورې محدوده نه ده، بلکې د حکومت دننه داخلي ویشونو ته غځېدلې ده، چيرې چې دا د بني اړخو ډلو لکه ایتامار بن گوير او بيزليل سموتريچ، او نورو عملي ډلو ترمنځ ویشل شوې ده، کوم چې د پريکړې کولو پروسې خنډوي.

-هغه زیاتوي چې ننتيا هو ډیر وختونه د اوربند تړونونه خنډوي، ځينې وختونه د سياسي فشار په پایله کې او ځينې وختونه د اردو يا عمومي امنيت خدماتو (شین بیت) سره د اختلافاتو له امله، چې د "ستراتيژیک فلج لامل کيږي چې نه بريا ده او نه شاتگ."

-په غزه کې د حکومت د فعالیت په نیوکه کولو سره، بن کیمون لويديځه غاړه د يو متقابل مثال په توگه وړاندې کوي، ادعا کوي چې اسراييل د کمپونو او ښارونو دننه د سختو امنيتي عملياتو او په بې ساري سرعت سره د میشت ځایونو پراخولو له لارې هلته "د واقعیت بدلولو کې بريا" ترلاسه کوي.

-هغه یادونه کوي چې د میشت ځایونو شوراگانو مشران په ښکاره ډول د ډیرو ځمکو د نیولو او په ځمکه کې د حقایقو د پلي کولو په اړه خبرې کوي، تینگار کوي چې "اسراييل هلته یو روښانه لید او دوامداره پلي کول لري، پداسې حال کې چې په غزه کې گېوډي او شک شتون لري."

-سياسي شنونکي خپله مقاله په دې تینگار سره پای ته رسوي چې غزه نور یوازې د جگړې ډگر نه دی، بلکې د "اسرائيلي مشرتابه لپاره ازموینه" ده، هغه وايي چې حکومت ناکام شوی دی.

-هغه زیاتوي، "د ۶۰۰ ورځو جگړې پرېکنده پایلې نه دي راوړي، او ټول هغه څه چې تراوسه ترلاسه شوي دي هغه ډیرې وینې تویول او بندیان بند پاتې کیدل دي."

د وتلو پلان نشته:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د هغه له خوا، د معاريو ورځپاڼې لپاره د پوځي خبريال اوى اشكنازي وويل چې اسرائيل د حماس په وړاندې د خپلې روانې ۶۰۰ ورځنۍ جگړې كې د ستراتيژيک گډوډۍ په حالت كې دى.

-اشكنازي اشاره وكړه چې ناکامي نظامي نه ده لكه څنگه چې سياسي ده. په يوه مقاله كې چې د چهارشنبې په ورځ خپره شوه، د جون ۱۹۶۷ د جگړې د ۵۸ كليزې په مناسبت، هغه ليكلي چې "اسرائيلو، چې په شپږو ورځو كې يې منځنى ختيځ فتح كړ، نږدې دوه كاله يې د كلاشينكوف توپكونو سره سمبال سازمان ته ماتې وركولو توان نه درلود،" لكه څنگه چې هغه وويل.

-اشكنازي باور درلود چې د اسرائيلو حكومت نه پوهيږي چې له دې جگړې څخه څه غواړي، او د وتلو پلان يا حتى د برياليتوب رېښتيني شاخصونه نلري. بلكه، دا په داسې جگړه كې عمل كوي چې هيڅ روښانه پاى نلري. هغه اشاره وكړه چې پوځ او امنيتي خدمات د اكتوبر د ۷ نيټې له شاك څخه د بيرته راگرځيدو توان درلود، مگر دوى روښانه سياسي لارښوونه نلري.

-هغه وويل چې دا بندښت د سياسي مشرتابه په ناتوانۍ كې څرگند دى چې دا معلومه كړي چې ايا اسرائيل غواړي په غزه كې د حماس واكمني پاى ته ورسوي، بيا اشغال او مېشت ځايونه بيا جوړ كړي، يا يوازې لنډمهاله مخنيوى چمتو كړي.

-پدې شرايطو كې، اشكنازي يادونه وكړه چې "سخت بني اړخ غواړي چې په ترانگه كې ودرېږي او هلته د مېشت ځاى فعاليت بيا پيل كړي، پداسې حال كې چې د عملياتو اهداف يا حتى د هغې لپاره يو متحد نوم شتون نلري،" ځكه چې تر دې دمه د كمپاين تشرېح كولو لپاره لسگونه متضاد نومونه كارول شوي دي.

-په يوه حيرانوونكي پرتله كې، ليكوال اشاره وكړه چې اسرائيل نن ورځ د ۱۹۶۷ كال په جگړه كې د خپلې ماتې بريا يادونه كوي، پداسې حال كې چې دا د نږدې دوو كلونو لپاره د "غزې په دلدل" كې ډوب دى، پرته له دې چې ۵۸ يرغمل خوشې كړي يا اوربند اعلان كړي.

-كمپاين يو وروستۍ نېټه لري.:

-هغه زياته كړه چې هغه څه چې د هغه په وړاندې د عادلانه جگړې په توگه پيل شوي چې هغه يې د خونړي بريد په توگه بيان كړي دي "د افق پرته دلدل" ته بدل شوي، او وړاندوينه

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

بې وکړه چې دا وضعیت به تر ۷۰۰ ورځو پورې دوام وکړي، او شاید زرمه ورځ، پرته له نوم، پرته له پای، او پرته له سیاسي افق.

-يو تاريخي ضربه او اسراييل بيا ناکامېږي:

-په معاريو کې په خپله مقاله کې، اسراييلي ليکوال بن کاسپېت د هغه څه په اړه مفصل معلومات هم وړاندې کوي چې هغه يې د اسراييلو په تاريخ کې يو له تياره پېښو څخه گڼي، چې د اکتوبر په ۷ نيټه د حماس له پراخ بريد څخه پيل کېږي، د اردو د بيا رغونې له لارې، او بيا د نتانياهو د مشرتابه له امله د دولت بيا راژوندي کيدل، چې د بريد وروسته له لومړۍ شيبې څخه، د درسونوزده کولو يا د کورس سمولو پرځای په سياسي بقا يې تمرکز وکړ.

-بين کاسپېت د حماس بريد "زموږ په تاريخ کې ترټولو سخته ماتې" گڼي، او يادونه کوي چې د "الاقصى سيلاب" پلان د غزې سره په پوله کې د اسراييلو دفاع ماتولو، پوځي پوستو نيولو، سلگونو ملکي وگړو او سرتېرو د وژلو، او د خپلواکۍ جگړې راهيسې د اسراييليانو په منځ کې د نه ليدل شوي شتون لرونکي دوحشت حالت په رامینځته کولو کې بريالی شو.

-هغه ټينگار کوي چې خطر نه يوازې د ويجاړۍ په کچه يا د مړيو په شمير کې دی، بلکه اسراييليان په دې پوهيدو کې هم دی چې د دوی دولت خوندي نه دی او دا د خپلو دښمنانو لپاره زيانمنوونکی شوی دی.

-سره له دې، بين کاسپېت يادونه کوي چې د اسراييلو پوځ وکولی شو، له دريو ورځو وروسته، کنټرول بيرته ترلاسه کړي، د حماس جنگياليو لخوا نيول شوي سيمې آزادې کړي، او د ځواب او بريد مرحله پيل کړي.

-د ليکوال په وينا، اسراييلو د بريد وروسته په اونيو کې "ريښتيني بريا" ترلاسه کړه، د حماس مشرتابه يې له منځه يوراو د هغې د زيربناوو لويه برخه يې ويجاړه کړه، په ځانگړې توگه تونلونه، پداسې حال کې چې د غزې دننه هوايي برتري او عملياتي برتري ساتلې.

-خو، د بن کاسپېت په وينا، چې د نتانياهو په اړه د سختو او تيزو نيوکو لپاره پېژندل کېږي، دا پوځي حرکت د سياسي مشرتابه د ناکامۍ له امله په سياسي يا ستراتيژيکي لاسته راوړنې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

باندې بدل نه شو، په ځانگړې توگه نتانياهو، چې ناورين يې د واک د ټينگولو لپاره د فرصت په توگه وکارول.

-ليکوال يادونه کوي چې نتانياهو د بريد وروسته يوه ورځ د خپلو نږدې ملگرو سره وليدل، نه د غبرگون يا بحران مديريت په اړه بحث کولو لپاره، بلکې د "سياسي بقا پلان" رامینځته کولو او نورو ته د مسؤليت لېږدولو او د حساب ورکولو څخه د مخنيوي لپاره.

-بن کاسپټ د نتانياهو د هغو هڅو مسخره کوي چې د ډيموکراتيک گوند مشري پر گولان يا دنورو چارواکو ملامتوي، کله چې د حکومت، استخباراتو او اردو ناکامي د هغه د اوږدمهاله پاليسيو له امله وي. هغه د بريد وروسته د نيولي او سپين گوند مشرانو بيخي گانډز او گادي ايزينکوټ سره د حکومت سره د يوځای کيدو په گټه اخيستنې هم نيوکه کوي ترڅو خپل دريځ پياوړی کړي او د هغه يو څه شهرت بيرته راولي، پرته له دې چې د دولت يا جگړې په مديريت کې کوم ريښتيني بدلون راولي.

-ليکوال په دې باور دی چې اسرائيل د خپل پوځي برياليتوب وروسته يو ستراتيژيک فرصت له لاسه ورکړ، په سياسي او نړيوالو محاذونو کې شاته شو، پداسې حال کې چې عربي او نړيوالې نړۍ د متحده ايالاتو په مشرۍ د نوي حرکت د يوې برخې په توگه د اسراييلو سره د اړيکو لپاره چمتو وه.

-په هرصورت، د نتانياهو پاليسيو او د هغه د بني اړخ سره اتحاد دا فرصت له منځه يور، اسرائيل يې د بنديزونو لگولو او د فلسطين دولت په رسميت پېژندلو په درشل کې په "پرايا دولت" بدل کړ.

-بن کاسپټ خپله مقاله د دې په بيانولو سره پای ته رسوي چې اسرائيل مات شو، بيا بريالی نه شو، يوازې د خپل مشرتابه له امله بيرته ماتې ته راستون شو. له بلې خوا، نتانياهو په واک کې د پاتې کيدو په خپل شخصي هدف کې بريالی شو، مگر د دولت، د هغې د ادارو او د هغې د راتلونکي په لگښت.

-سترياً ټولنه نښي:

-په يوه مقاله کې چې د اسراييلو د عامه افکارو په برخو کې زياتيدونکي مايوسۍ منعکس کوي - په ځانگړې توگه د پريکړې پايلې پرته د جگړې د دوام سره - ليکوالې کارني ايلداد د اسراييلو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په ورځپاڼه اسراییل هایوم کې د روانې جگړې ۶۰۰ مې ورځې ته خطاب وکړ، ژوره ستړیا یې څرگنده کړه چې سرتیري، تېستوونکي، د دوی کورنۍ، اسراییلي خلک او حتی ټوله نړیواله ټولنه یې نیولې ده ځکه چې جگړه د هیڅ روښانه پای لید سره دوام لري. ایلداد د هغه څه غوښتنه وکړه چې هغې یې د "بریالیتوب انځور" بللی و، کوم چې هغه باور لري چې د اسراییلو خلک د دومره اوږد کړاو وروسته مستحق دي.

-الداد د ساحې او رواني واقعیت تشریح کوي، وایي، "ستړیا زموږ په سرتیرو باندې د نورو په څیر خپله نښه پریږدي، په تېستوونکو او د دوی په کورنیو، او په کور کې." دا ستړیا، هغه باور لري، د جگړې لپاره د کوم واضح حل نشتوالي په منځ کې د اوږدمهاله بحران کچه منعکسه کوي.

-لیکوال د پریکنده عمل په ورو سرعت نیوکه کوي، د تاریخي مثالونو په حواله چې ښیي چې په ۶۰۰ ورځو جگړه کې څه ترلاسه کیدی شي. هغه یادونه کوي چې په ورته دوره کې، ناپلیون "اتریش، پروشیا، پولنډ او د جرمني ځینې برخې فتح کړې، د اروپا نقشه یې بدله کړه، او نوي امپراتورۍ او دولتونه یې رامینځته کړل."

-هغه په گال کې د جولیس سیزر لاسته راوړنو ته هم اشاره کوي، چېرې چې هغه د دوو کلونو څخه په کم وخت کې په پراخه سیمو کې د روم نفوذ پراخ کړ.

-هغه بیا دا د اوسني جگړې سره پرتله کوي، وایي، "دا ریښتیا ده چې نړۍ یو شان نه ده، او موږ د دې لښکرو نظامي جوړښت نلرو، مګر موږ د امپراتورۍ د جوړولو هڅه هم نه کوو، بلکه روښانه او ساده اهداف: حماس ته ماتې ورکول او د یرغل شویو بیرته راستنیدل."

-سره له دې، لیکوال د اسراییلو د مشرتابه په اړه د شک په یوه لهجه کې پوښتنه کوي، "څنګه موږ دا اهداف تراوسه نه دي ترلاسه کړي؟ ایا موږ هیرکړي دي چې څنګه یې وګټو؟ ایا مشرتابه، چې د محدودو پړاوونو سره عادت دی، د بشپړې بریا تصور کولو تخیل او وړتیا نلري؟"

-لیکوال د امنیتي تاسیساتو دننه دوه لیدلوري بحث کوي: لومړی د لوی درستیز ایال ضمیر لخوا استازیتوب کېږي، چې باور لري جگړه د دښمن د ماتې سره پای ته رسیدلې ده، او دوهم د شین بیت نوي مشر، ډیویډ زیني لخوا څرګند شوی، چې باور لري اسراییل "ابدي جگړه" پرمخ وړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-الداد تبصره کوي، "په تاريخي ډول، زيني سمه ده. زموږ په وړاندې جگړه له ۱۰۰ کلونو څخه ډېر وخت دمخه پيل شوه، د اسرائيلو د دولت په وړاندې نه، بلکې په اسلامي نړۍ کې د يهودانو د شتون په وړاندې."

-په هرصورت، ليکوال ټينگار کوي چې دا "د جگړې فصل بايد پای ته ورسېږي، او په ښه توگه پای ته ورسېږي."

-د خپلې مقالې په پای کې، الداد د اسرائيلو حکومت نه غوښتنه کوي: "دا ملت د بريا دانځور مستحق دی، مستحق دی چې يو څه آرام وکړي او خپل ټپونه وڅتي، او په داسې هيواد کې ژوند وکړي چې د ۴۰ کلونو لپاره به آرام وي، لږترلږه تر بل پړاو پورې."^{۳۹}

۴۰: کارپوهان: د ويتکوف "نوی" وړاندیز د اسرائيلو ۹۵٪ شرايط پوره کوي:

راپور: الصادق البدري.

د جون ۱، ۲۰۲۵.

-متخصصين او سياسي شنونکي په دې موافق دي چې د بنديانو د تبادلې په اړه روانې خبرې اتري وروسته له هغه "پېچلې مرحلې" ته ننوتلي دي چې د امريکا استازي ستیون ويتکوف د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) دريځ ته ځواب ورکړ او دا يې "په بشپړ ډول د نه منلو وړ" وگڼلو.

-کارپوهان په دې موافق دي چې د امريکا نوی وړاندیز "د اسرائيلو ۹۵٪ شرايط" پوره کوي، لکه څنگه چې د اسرائيلو د چارو اکاډميک او کارپوه ډاکټر مهند مصطفى تشرېح کړی، چې يادونه يې کړې چې اسرائيلو د دې وړاندیز سره خپله موافقه څرگنده کړې ده.

-په دې شرايطو کې، د الجزيرې د مطالعاتو مرکز کې لوړ پوړی څيړونکی ډاکټر لقا مكي تاييد کړه چې دا پلان د بدلون وړ نه و، لږترلږه د حماس لخوا، پداسې حال کې چې دا په اسرائيلو کې د وړاندې کيدو دمخه پرې موافقه شوې وه.

-ويتکوف مخکې هم د غزې په اړه د اوربند په هکله د خپل وروستي وړاندیز په اړه د حماس د ځواب ردولو څرگندونه کړې وه.

^{۳۹} - سرچينه: اسراييلي مطبوعات+ الجزيره چينل.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د شنبې په ماښام، ویتکوف په ایکس پلېټ فارم کې وویل، "د حماس ځواب په بشپړ ډول د منلو وړ نه دی او یوازې به د شاتګ لامل شي." هغه ټینګار وکړ چې غورځنګ باید د واشنګټن لخوا وړاندیز شوي چوکاټ سره موافقه وکړي چې د پخلاینې خبرو اترو د پیل کولو لپاره اساس دی، کوم چې ممکن په راتلونکې اونۍ کې سمدلاسه پیل شي.

-د اسراییلو له خوا، ډاکټر مصطفی یادونه وکړه چې د اسراییلو لومړی وزیر نتانیا هو - چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی - نه غوښتل چې په رسمي ډول دې وړاندیز ته هو ووايي.

-د همدې ویاند په وینا، د حماس لخوا د وړاندیز رد کول د اسراییلو حکومت د هغه فشار څخه خلاصوي چې د تړون نه منلو په اړه یې درلود، په ځانګړې توګه د اسراییلو د حق فشار څخه.

-ډاکټر مصطفی تایید کړه چې نتانیا هو به راوځي او و به وایي، "دا حماس و چې انکار یې وکړ، او اسراییل د حماس ځواب ته انتظار باسي،" یادونه یې وکړه چې دا دریځ نتانیا هو سره مرسته کوي چې ادعا وکړي چې حماس هغه څوک و چې دا وړاندیز یې ناکام کړ.

-د امریکا منځګړیتوب :

-د امریکا د منځګړیتوب د رول په اړه، ډاکټر مکي اشاره وکړه چې متحده ایالات یو عادلانه یا بې طرفه منځګړی نه دی، مګر دا د اسراییلو طرفدار منځګړی دی، ټینګار یې وکړ چې امریکایان د اسراییلو ملاتړ کوي سره له دې چې ځانونه داسې نه ګڼي.

-د دې تعصب په رڼا کې، مکي باور درلود چې مقاومت دوه ستونزمن انتخابونه لري: یا یې رد کړی یا یې په داسې ډول ومني لکه څنګه چې ولاړ دی. هغه اشاره وکړه چې د نوښت منل به حماس یا مقاومت داسې احساس کړي لکه څنګه چې دوی په تیاره کې روان دي.

-په پوځي محاذ کې، د پوځي او ستراتیژیک کارپوه تورن جنرال فایز الدویري ټینګار وکړ چې داسې عوامل شتون لري چې د جګړې د ترسره کولو لاره اداره کوي، هغه دردناکو ګوزارونو ته اشاره کوي چې اشغال یې په مشرتابه او مخکینی لیکو کې مقاومت ته رسولی دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په هرصورت، پوځي کارپوه تشرېح کړه چې مقاومت لاهم د دوام توان لري ځکه چې دا یو مختلف نظامي چلند غوره کړی، نور په ښکاره نظامي شخړو کې ښکیل نه دی، بلکه د کمینونو له لارې په گوريلا جگړه تکیه کوي.

-برعکس، الدویري اشاره وکړه چې د مقاومت کمزوري د هغې په تجهیزاتو یا د هغې په سړیو کې نه ده، بلکې د خلکو په کړاو کې ده. هغه یادونه وکړه چې اسراییل د مقاومت د خلکو څخه جلا کولو باندې تمرکز کوي، نه یوازې په فضايي او جغرافیایي لحاظ، بلکې د لوږې له امله د دوی د وژلو په برخه کې هم.

-د خبرو اترو د راتلونکي په اړه، مکي تایید کړه چې ویتکوف ویلي وو، "که حماس وړاندیز رد کړي، نو دا رد به موږ بیرته ودروي، مگر دا به مسئله پای ته ونه رسوي"، دا په ګوته کوي چې دا پدې مانا ده چې هغه به خبرې اترې بیا پیل کړي.^{۴۰}

۴۱: په غزه کې مقاومت د ویتکوف ځواب ورکوي او د یرغل پای ته رسولو لپاره یوې موافقې ته غاړه اېږدي.

-د غزې د روغتیا وزارت د سې شنبې په ورځ راپور ورکړ چې د فلسطین روغتونونو ته ۳۲۶ تنه فلسطینیان رسیدلي دي، چې دا د اسراییلو لخوا د غزې د جگړې په جریان کې د ترسره شویو ډله ییزو وژنو په لړۍ کې وروستي قربانیان دي. په بیان کې ویل شوي: "تراوسه پورې (د غزې په تړانګه کې د اشغالګرو لخوا د ترسره شویو ګڼو بریدونو او وژنو په پایله کې ۳۲۶ شهیدان د غزې تړانګې روغتونونو ته رسیدلي دي." (خمیس الریفي - اناضولو اژانس).

-مقاومت غواړي چې په غزه کې د نسل وژنې مخه ونیسي او اشغالګر د یو میکانیزم له مخې ووځي چې ډاډ ترلاسه کړي چې اسراییل له تړون څخه سرغړونه نه کوي او بیرته جگړې ته نه راستنېږي (اناضولو اژانس)

الجزیره – ځانګړې.

. ۲۰۲۵/۶/۱

^{۴۰} - سرچینه: الجزیره

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-غزه - د منځني ختيځ لپاره د امريکا استازي سټيون ويتكوف د اسراييلو لخوا د امريکا د تعديل شوي وړانديز په وړاندې د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) لخوا وړاندې شوی ځواب د نه منلو وړ وباله او له هغه يې وغوښتل چې دا د روغې جوړې خبرو اترو لپاره د اساس په توگه ومني چې سمدلاسه پيل كيدی شي.

-كه څه هم حماس د خپل سياسي دفتر غړي، باسم نعيم له لارې تاييد كړه چې دوی د تيرې اونۍ په پيل كې د ويتكوف سره د خبرو اترو لپاره د منلو وړ وړانديز باندې موافقه كړې وه، خو ځواب د فلسطيني خلكو لږترلږه غوښتنې نه دي پوره كړي. سره له دې، دوی خپل ځواب د ملي مشورو د يوې دورې پر بنسټ وړاندې كړ، په شمول ددايمي اوربند، د غزې له ترانگې څخه د هر اړخيز وتلو، او د هغې اوسيدونكو ته د مرستو جريان، د فلسطيني مقاومت ډلو لخوا ټينگار شوی دريځ دی.

-د غزې په وړاندې د اسراييلي اشغالگرو مشرتابه د بياناتو په زياتيدو سره، د حماس د غبرگون او د گيډون ويگن عملياتو د بشپړولو گواښونو وروسته، چې موخه يې د غزې اوسيدونكي د دوی د بې ځايه كيدو لپاره د ترانگې سويلي برخې ته محدودول دي،

-د فلسطين د مقاومت ډلو الجزيرې نيټ ته په جلا جلا مرکو كې وويل چې دوی د فلسطينيانو په وړاندې د تيرې د بندولو او د دوی د وينې تويولو د مخنيوي لپاره د هيڅ ډول هڅو دروازه نه ده تړلې.

نسل وژنه او د هغې پايلې:

-له همدې امله، دوی د ويتكوف د وروستي وړانديز په اړه نظرونه وړاندې كړل، كوم چې به د قحطۍ مخه ونيسي، سرپناه چمتو كړي، نسل وژنه پای ته ورسوي، او د خلكو د چارو اداره كولو او د دوی ثبات ساتلو لپاره د منلو وړ مشرتابه ته لاره هواره كړي، د تړون د شرايطو په جريان كې ريښتيني ارامتيا ډاډمنه كړي.

-د مقاومت ډلو مخكېنيو سرچينو گواښ وكړ چې په غزه كې د اسراييل لخوا تعقيب شوي گډوډي او لوږې سناريو به په دوی باندې بيرته ډزې وكړي، او د دوی نيول شوي سرتيري به له دې څخه لرې نه وي، او دوی به د دوه مليونو څخه د زياتو فلسطينيانو د لوږې څخه رنځ وړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دوی په غزه کې د اسراییلو د یرغل په وړاندې په خپل دوامداره مقاومت ټینګار وکړ، او ټینګار یې وکړ چې اشغالګر پوځ به د مقاومت د ګوزارونو لاندې د خپل افراطي حکومتي مشرتابه د پریکړو قیمت ورکړي، کوم چې نه غواړي جګړه پای ته ورسوي.

-د ګولاني لوا جنګي ډله د ګډپون عملیاتو د یوې برخې په توګه په غزه کې فعاله وه، او پنځه لواګانې یې په ترانګه کې خپلو جنګي مانورونه دوام ورکوي. (ټول عکسونه د اسراییلو د دفاع وزارت د ویاند دفتر لخوا دي، چې د آزادو رسنیو کارولو لپاره خپاره شوي دي.)

-د ګډپون عملیاتو له لارې، د اسراییلو اشغالګر پوځ (IDF) په غزه کې خپلې نسل وژنې ته دوام ورکړی دی.

-د ډلو په وینا، د ۶۰۰ ورځو څخه ډیر وخت کېږي چې په غزه باندې د اسراییلو د یرغل راهیسې، د نسل وژنې د بندولو لپاره هیڅ ریښتیني تړون نه دی وړاندې شوی. بلکه، د وژنې ماشین دوام لري، او فلسطینیان له خپلو حقونو څخه محروم شوي دي.

-ډلو د جنوري د ۱۹ تړون د بیرته راګرځولو لپاره د اسراییلو اشغال مسؤل وباله. په هرصورت، دوی د هر هغه تړون لپاره چمتووالی څرګند کړ چې جګړه ودروي، غیر مشروط مرستې ته اجازه ورکړي، د فلسطین وقار وساتي، او د اشغالګر پوځ وتل ډاډمن کړي. دوی ټینګار وکړ چې د فلسطین خلک سپین بیرغ نشي پورته کولی او تر هغه چې خپله ازادي ترلاسه نه کړي خپلې مبارزې ته به دوام ورکړي.

دا باید په یاد ولرئ چې ملګري ملتونه د اسراییلو پلان ردوي، په دې باور دي چې دا نور بې ځایه کیدنه هم رامنځته کوي، زرګونه خلک زیانمنوي، مرستې یوازې د غزې یوې برخې ته محدودوي او د نورو بیړنیو اړتیاوو په پوره کولو کې پاتې راځي، مرستې یې د سیاسي او نظامي اهدافو سره تړلي دي، او لوړه په معاملي کولو سره یې چپ ګرځوي.

-دوه وړاندیزونه، یو هدف:

وروستي حرکتونه د حماس او مقاومت ډلو لیاوالتیا ښیې چې یوې داسې موافقې ته ورسېږي چې یرغل پای ته ورسوي او ډاډ ترلاسه کړي چې اشغال به بیرته نه راځي، د پخوانۍ موافقې سرغړونې ته ورته. به نه وي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د می په ۲۸ مه، حماس اعلان وکړ چې دوی د ویتکوف سره د یو عمومي چوکاټ په اړه موافقې ته رسیدلي چې دایمي اوربند، د غزې له تړانګې څخه د اسراییلي ځواکونو بشپړ وتل، د مرستو جریان، او د تړانګې د چارو اداره کولو لپاره د مسلکي کميټې ټاکل به ترلاسه کړي. تحریک په یوه اعلامیه کې څرګنده کړه چې په تړون کې د منځګړو لخوا د تضمین شوو فلسطیني بندیانو د خوشې کولو په بدل کې د لسو اسراییلي بندیانو او یو شمیر جسدونو خوشې کول شامل دي.

-د الجزیرې شبکې لخوا ترلاسه شوي معلومات ښیي چې حماس د خوشې کیدو لپاره د بندیانو شمیر په اړه انعطاف ښودلی دی، او همدارنګه د تبادلې کيلی، د اوربند د تضمین په بدل کې. په غزه کې د اسراییلي بندیانو پنځمه ډله د "الاقصى سیلاب" د بندیانو د تبادلې د معاملې د لومړي پړاو د یوې برخې په توګه سپارل شوې ده. د القسم بریګیډز ټیلیګرام

-حماس د بندیانو د خوشې کولو لپاره یو میکانیزم غواړي چې ډاډ ترلاسه کړي چې اسراییل د تړون څخه سرغړونه نه کوي. (القسم بریګیډز ټیلیګرام).

-تحریک غوره وګڼله چې د سرتیرو خوشې کول د ۶۰ ورځو د تړون دورې تر وروستیو ورځو پورې خپاره کړي. دا د دې لپاره وه چې ډاډ ترلاسه شي چې اشغالګر به د سرتیرو له سپارلو وروسته له تړون څخه تیر نشي، او منځګړو ته به د تړون د نهایي کولو فرصت ورکړي، چې د جګړې پای ته د رسیدو لامل کيږي.

-دا د حماس په هغه تړون کې څرګند شو چې په دوو ډلو کې به ۱۰ بندیان خوشې کړي، په هره ډله کې به پنځه سرتیري وي. لومړۍ ډله به د تړون په لومړۍ ورځ خوشې شي، او دویمه ډله به په ۶۰مه ورځ خوشې شي. خوشې کول به د هغو مرستو اندازه هم مشخصه کړي چې هره ورځ به غزې ته ننوځي او هغه ځایونه به مشخص کړي چې اشغالګر پوځ به ترې وځي.

-د حماس له بیان څخه یوه ورځ وروسته، ویتکوف بیرته راستون شو او ویې ویل چې هغه د تړون یوه نوې مسوده وړاندې کړې چې د اسراییلو لخوا تصویب شوې وه. حماس د شنې په ماښام دې ته ځواب ورکړ، د ځینو نظرونو سره یې موافقه وکړه.

-امنیتي میکانیزم:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ورځپاڼې له مخې، چې جزئیات یې د الجزیرې نیټ لخوا بیاکتل شوي، د حماس نظرونه د اشغالګرو د سرتیرو د خوشې کولو په وخت پورې اړه لري. حماس موافقه وکړه چې ۱۰ ژوندي بندیان او ۱۸ جسدونه به ورکړي، چې په لاندې ډول ویشل شول: "څلور ژوندي بندیان په لومړۍ ورځ، دوه په دېرشمه ورځ، څلور په شپږمه ورځ، شپږ جسدونه په لسمه ورځ، دوه په دېرشمه ورځ، او شپږ په پنځوسمه ورځ."

-پداسې حال کې چې د ویتکوف وړاندیز شرط لري:

د لسو ژونديو اسراييلي بنديانو او ۱۸ مړو شويو بنديانو د خوشې کولو لپاره ښه خبر، چې په لومړیو اوو ورځو کې به ترسره شي .

-په خپل ځواب کې، حماس د تیرې جنوري د موافقې پروتوکولونو ته د بیرته راستنیدو اړتیا باندې ټینګار وکړ چې غزې ته د مرستو د ننوتلو، د رفح د لارې د پرانیستلو، او د استوګنې سیمو څخه د وتلو نقشې په اړه، وروسته له هغه چې د ویتکوف وروستی مهم وړاندیز دوی له جزئیاتو پرته پریښودل ..

-تحریک ټینګار وکړ چې د دايمي اوربند اعلان او له غزې څخه د اشغالګرو پوځ بشپړ وتل باید د بنديانو او پاتې جسدونو د تبادلې په اړه د موافقې وروسته او د سپارلو پروسې پیل کیدو دمخه راشي.

دا یو وړاندیز وړاندې کړ چې د دواړو خواوو ترمنځ د پنځو څخه تر اوو کلونو پورې د اوږدمهاله مودې لپاره د متقابلو نظامي عملیاتو د بندولو غوښتنه کوي، چې د منځګړو متحده ایالاتو، مصر او قطر. لخوا تضمین شوی: ^{۴۱}

۴۲: د اشغال شوي ګولان په لورو کې د "محمد ضیف لواګانو" د راڅرګندېدو تر شا څه

دي؟

. ۲۰۲۵/۶/۰۴

-د یوې وسله والې ډلې لخوا چې ځان د "شهید محمد ضیف لواګانو" په نوم یادوي ادعا شوې چې د سوريې په اشغال شوي ګولان لورو کې یې په اسراييلي ځواکونو بمباري کړې ده،

^{۴۱} - سرچینه: الجزیره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د دې د راڅرګندېدو او په سیمه ایزه صحنه کې د هغې د پایلو په اړه یې ډیری پوښتنې راپورته کړې دي.

-د اسراییلو د چارو کارپوه مهند مصطفى وویل چې د اسراییلو تاریخ د اسراییلو د امنیتي تسلط او کنټرول ننګولو لپاره د پوځي ډلو د دوراني راڅرګندېدو څخه ډک دی. هغه یادونه وکړه چې دا لواګانې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د پوځي څانګې د مشر د شهادت په پام کې نیولو سره "نوي" دي.

-مصطفى خپل باور څرګند کړ چې د لبنان او سوريې په جبهو کې د تل ابیب د امنیتي لاسته راوړنو وروسته د اسراییلو امنیتي کنټرول له لاسه ورکړی دی، او یادونه یې وکړه چې دا لاسته راوړنې د سیاسي چلند لخوا تعقیب شوې نه دي.

-د الجزیرې سره د مصطفى د مرکې له مخې، اسراییل د سیاسي چلند په نشتوالي کې د امنیتي کنټرول له لاسه د ورکولو ویره لري، چې نه یوازې د اسراییلو په امنیت بلکې په ستراتیژیکو محاذونو کې به هم اغیزې ولري. له همدې امله، د منځني ختیځ د بدلون مفکوره به د اسراییلو په ګټه نه وي، په دې اړه د انصار الله ډلې (حوثیانو) سره د متحده ایالاتو تړون او د ایران سره د دوی د اتومي پروګرام په اړه روانو خبرو اترو ته اشاره کوي.

-د اسراییلو د پوځ رادیو راپور ورکړ چې د سه شنبې په ماښام د سوريې د سویلي برخې د درعا سیمې څخه دوه ګراد راکټونه توغول شوي او د اشغال شوي ګولان لورو کې په یوه خلاصه سیمه کې رابښکته شوي دي.

-یوه وسله واله ډله چې ځان "شهید محمد ضیف لواګاني" بولي، د اشغال شوي ګولان لورو کې په اسراییلي ځواکونو د ډزو مسؤلیت په غاړه واخیست. د دوی یو مشر الجزیرې ته وویل، "د اسراییلو د اشغال په وړاندې زموږ عملیات په غزه کې د عام وژنې ځواب دی، او دوی به تر هغه وخته پورې ونه درېږي ترڅو چې په غزه کې د مظلومانو بمباري ودرول شي."

-د جنوري په وروستیو کې، د حماس د پوځي څانګې، د قسام لوا ویاند، ابو عبیده، د قسام لوا د قوماندان، محمد ضیف، او "د قسام پوځي شورا د لوړ پوړو مجاهدینو د غړو د یوې ډلې د شهادت اعلان وکړ."

"ارزان" کارول:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ادلب په شمالي پوهنتون کې د سياسي علومو د پوهنځي رييس، کمال عبدو، هغه څه چې پيښ شوي د "شهيد محمد الضيف د نوم ارزانه کارولو" په توگه بيان کړل، او خپل باور يې څرگند کړ چې دا موضوع "د الضيف يا د فلسطين د مقاومت ډلو سره هيڅ تړاو نلري".

-د عبدو په وينا، دا مسله د ايران په مشرۍ د سيمه ايزو استخباراتي ادارو سره تړاو لري، کوم چې د متحده ايالاتو نه د سوريې د خلاصون څخه انديښمن ښکاري.

-دا سيمه ايز لوبغاړي غواړي سوريه په يوه نوي دلدل کې رابښکته کړي، پداسې حال کې چې په ورته وخت کې د سويلي سوريې کې د نظم بيرته راوستلو لپاره د ټولو خواوو د مداخلې غوښتنه کوي.

-هغه وويل چې اسراييل د سوريې له مسلې سره په لوړه کچه اوزيات غرور سره چلند کوي، او هغو غير مستقيمو خبرو اترو ته اشاره کوي چې د دوی او سوريې حکومت ترمنځ شوي دي.

-د عبدو په وينا، اسراييل د نورو څخه په جلا توگه د خپل ليد په پلي کولو باندې ټينگار کوي، د سوريې حکومت سره د تفاهم سره سره کارتونه بيا بدلوي. هغه وضعيت "د سوريې حکومت لپاره مغشوشوونکی او حتی د اسراييلو لپاره خورا خطرناک" وباله.

-د بريد په اړه د تبصرې په ترڅ کې، د اسراييلو د دفاع وزير اسرائيل کاتزوويل چې د سوريې ولسمشر احمد الشرع "د اسراييلو په وړاندې د هر گواښ او ډزو له وجهی مستقيم مسؤل دی، او موږ به ژر تر ژره په ټول قوت ورته ځواب ووايو."

-په بدل کې، اسراييلي رسنيو راپور ورکړ چې د اسراييلو پوځ د سوريې څخه د ډزو سرچينو ته ځواب ورکړ، او اسراييلي جنګي الوتکو د سوريې په هوايي ډگر کې د غبرځند مات کړ.

-سياسي ډزې:

-د پوځي چارو کارپوه بريد جنرال الياس حنا د احتياط په اړتيا باندې ټينگار وکړ، ځکه چې د دې بمبارۍ تکرار "د يوې ځانگړې گټې اخيستونکي لپاره يوه ستراتيژۍ ده، هغه څوک چې د سوريې حکومت ته زبان رسوي" په گوته کوي، د سوريې د عربي برخې ته د سوريې بيرته راستنيدو او د بنديزونو لري کولو ته په پام سره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-حنا هغه څه تشرېح کړل چې "د پوځي ډزو پرځای سیاسي" وو، ځکه چې دوی به "په اشغال شوي ګولان لورو کې د اسراییلو شتون له منځه یوسي."

-د پوځي کارپوه په وینا، د سوريې حکومت تر ټولو زیانمن شوی اړخ دی، ځکه چې اسرایيلي ځواکونو خپلو سوري سیالانو ته اجازه نه ده ورکړې چې د سویلي سوريې په ځینو سیمو کې په آزاده توګه مداخله وکړي، لکه د السويدا ولایت.

-هغه آخر کې وویل: چې د سوريې په اړه د اسراییلو نظر د خپلو پولو هاخوا پراخېږي، دا د سیمه ایز لینز له لارې ګوري چې ترکیې ته غځېږي، او دا "د خپل ملي امنیت لپاره مستقیم ګواښ" ګڼي.

-د ۲۰۲۴ کال د دسمبر په ۸مه، د سوريې وسله والو مخالفو ډلو د هیواد کنټرول په لاس کې واخیست، چې د بعث ګوند ۶۱ کلنه واکمني او د اسد د کورنۍ ۵۳ کلنه واکمني یې پای ته ورسوله. له ۱۹۶۷ کال راهیسې، اسراییل د ګولان لورو ډېرې سیمې نیولي دي. د بشار الاسد د رژیم له نسکورېدو وروسته یې د سوريې له اوسني وضعیت څخه ګټه پورته کړه، د سوريې بفرزون یې اشغال کړ او د دواړو خواوو ترمنځ د ۱۹۷۴ کال د جلا کېدو تړون ړنګ شو.^{۴۲}

۴۳: غزه او وروستی زړه بوردونکي پېښې! (د غزې جغرافیه او تاریخ): را ټولولونکي او ژباړن:

محمد فاروق قريشي:

-غزه د فلسطین له ښارونو څخه یو ښار دی، چې د فلسطین د ساحلي هواړې په جنوبي برخه کې، د مدیترانې سمندر پر غاړه، د سینا ټاپووزمې په شمال ختیځه څنډه کې پورت دی. غزه له ختیځ او شمال څخه د اسرایيلي اشغالګرو اشغالي سیمو سره او له جنوب لوبديځ څخه د مصر سره پوله لري.

-د غزې مساحت درې سوه شپېته ۳۶۰ کیلومتره مربع (۱۳۹ مربع میله) دی، چې د ټولې فلسطین خاورې ۱،۳۳ سلنه جوړوي.

-د غزې اوږدوالی یې ۴۱ کیلومتره دی، او پلنوالی یې د پنځو ۵ نه واخه تر پنځلس ۱۵ کیلومترو ترمنځ دی.

^{۴۲} - سرچینه: الجزیره شبکه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د غزې اوسېدونکي:

د ۲۰۱۶ ز کال د احصايو له مخې، د غزې د ترانګې د وګړو شمېر له ۲ ميليونو څخه ډېر شوی، چې نفوسي ازدحام پکې خواره زيات دی، نو هر مربع کليومتر کې څلور زره یوسلو اتلس ۴۱۱۸ تنه اوسېدونکي ثبت شوي دي.

د دې سيمې خلک عربي ژبه وايي، کومه چې په فلسطين کې رسمي ژبه ګڼل کېږي. د دين له اړخه، د غزې ډېر اوسېدونکي مسلمانان دي، او ډېر کم شمېر يې مسيحيان دي.

تاريخي شاليد:

د کنعانيانو لخوا د غزې ښار بنسټ د ميلاد څخه مخکې په پنځلسمه پېړۍ کې کېښودل شوی. بيا فرعونيانو، يونانيانو، رومانيانو، بيزانطيانو، عثمانيانو او ګڼ شمېر نورو ځواکونو پرې خپل واک چلولی.

مسلمانان په کال ۶۳۵ ميلادي کې غزې ته داخل شول، او دا سيمه يې د اسلامي نړۍ يوه ټوټه وګرځېده.

د ۱۹۴۸ م نه تر ۱۹۵۶ م کال پورې، غزه د مصر د پوځي ادارې تسلط لاندې راغله، البته د پنځو مياشتو په موده کې د اسرائيلي پوځ لخوا اشغال هم شوه، د اشغال وروسته يوځل بيا د مصر تر واک لاندې راغله.

په ۱۹۶۷ م کال کې، د شپږ ورځني جنګ پر مهال، اسرائيلي پوځ يوځل بيا غزه اشغال کړه، بيا په ۱۹۹۳ ز کال کې د "اوسلو تړون" له لاسليک وروسته، د غزې ځينې برخې د فلسطين د ملي ادارې تر واک لاندې راغلې.

په ۲۰۰۵ ز کال کې، د سپتمبر په مياشت کې، اسرائيلي پوځ شاتګ وکړ، او له غزې يې خپل ټول ميشت ځواکونه او نظامي اډې وويستلې.

د طوفان الاقصی عملیات:

"طوفان الاقصی د فلسطيني مقاومت لخوا يو ستر پوځي کامياب عمليات وه چې د ۲۰۲۳ ميلادي کال د اکتوبر مياشتې په ۷ مه نېټه، د شنې په سهار د غزې له ترانګې څخه د اسرائیلو پر ضد پيل شول. دا عمليات چې د مخکني، بحري او هوايي بريدونو ترڅنګ د مقاومت د

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

سرتېرو لخوا د غزې شاوخوا مستوطنو (يهودي ښارگوټو) ته نفوذ هم پکې شامل و، د خپل تکتیک مخې بې ساري وه.

-د عملياتو اعلان د عزالدين قسام لواوو د عمومي قوماندان، محمد الضيف، لخوا وشو، دغه عمليات په تېرو لسيزو کې پر اسرائيلو تر ټولو لوی برید وگڼل شو، او د فلسطين د اسلامي مقاومت (حماس) د نظامي څانگې له لوري ترسره شول.

-د عملياتو پايلې او اغېزې:

-د « طوفان الاقصی » عملياتو په لومړيو ساعتونو کې، سلگونه اسرائيلي عسکرو او استوگن (مستوطنين) ووژل شول، او له سلو څخه زيات اسيران شول يا بې درکه شول، چې په هغوی کې ځينې پوځيان هم شامل وو.

-د اسرائيلي رسنيو د راپورونو له مخې، د جگړې د لومړيو دوو مياشتو په موده کې د اسرائيلو د وژل شويو کسانو شمېر يو زرو پنځه سوه اته دېرش (۱۵۳۸) تنو ته ورسېد، او له پنځه زرو (۵۰۰۰) زيات کسان پکې تپيان شول.

-د قسام لواوو وياند ابو عبیده وويل چې د دوی لخوا له دوه سوو ۲۰۰ څخه تر دوه نيم سوو ۲۵۰ پورې اسرائيلي عسکرو او وگړي نيول دي، او دا يې هم څرگنده کړه چې د اسرائيلي بمبارۍ له امله لسگونه اسيران وژل شوي دي.

-د ۲۰۲۴ م کال د جنورۍ مياشتې په ۳۱ مه نېټه، د "تايمز آف اسرائيل" ورځپاڼې د راپور له مخې، د اسرائيلي پوځ د وژل شويو عسکرو شمېر دوه سوه درويشت (۲۲۳) ته پورته شو.

-قسام لواوو د اسرائيلي پوځ د مخابراتي بتالين د قوماندان د وژل کېدو خبر اعلان کړ. له بلې خوا، د "جېروزلېم پوسټ" ورځپاڼې راپور ورکړ چې شاوخوا اووه نيم سوه (۷۵۰) اسرائيلي وگړي تر اوسه بې درکه دي. د اسرائيلو د پوليسو عمومي کميشن هم تاييد کړه چې د پوليسو يو شمېر غړي لادرکه شوي او اړيکې ورسره پرې شوې دي.

د اسرائيلو د وحشيانه تېرې له پيل نه تر اوسه د بې ساري جناياتو احصايه:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

له هغه وخته چې د اسرائيلي پوځ او حماس ترمنځ جگړه په غزه کې پيل شوې – چې اوس پرې ۱۵ مياشتې تېرېږي – د محاصره شوي غزې پر ترانگه د اسرائيلو بريدونه د ملگرو ملتونو د راپور له مخې، په معاصر تاريخ کې "بې ساری ويجاړی" رامنځته کړی دی.

-ودانی:

-د ملگرو ملتونو د سپوږمکۍ څارنې مرکز (يونوسات) د زیانونو د وروستي ارزونې پر بنسټ، تر ۲۰۲۳ م کال د ډسمبر میاشتې تر لومړۍ نېټې پورې، نږدې ۶۹٪ د غزې ودانۍ یا ويجاړې شوې دي یا سختې زیانمنې شوې دي، چې دا شمېر یو سلو اويا ۱۷۰ زره او اته سوه دولس سوه ۸۱۲ ودانیو ته رسېږي.

-د شهیدانو او ټپیانو ارقام په لاندې ډول دي: څلور پنځوس زره او شپږ پنځوس ۵۴۰۵۶ شهیدان دي، چې اتلس زره پکې ماشومان، دولس زره او څلور سوه ۱۲۴۰۰ ښځې، درې زره اته سوه درې پنځوس سپین ږيري ۳۸۵۳ دي.

او د روغتیايي تیمونو څوارلس سوه یوولس ۱۴۱۱ کارکوونکي او ۲۱۹ ژورنالستان په شهادت رسېدلي.

-تر اوسه یوولس زره او دوسوه ۱۱۲۰۰ کسان نا درکه دي، چې څلور زره اووه سوه یوازې ښځې او ماشومان دي.

-روغتونونه:

-د روانې جگړې پر مهال، د اشغالگر اسرائيلي پوځ لخوا د غزې د ترانگې روغتونونه قصداً په ښه شوي او له دې بريدونو سره هممهاله، اسرائيلي پوځ دا دعوو هم کړې چې گواکې د حماس جنگيالي له دغو ملکي روغتیايي مرکزونو څخه د پټن ځایونو په توگه استفاده کوي، خو اسرائيلو تر اوسه مستند شواهد ددې په اړه ندي وړاندې کړي، او گڼ شمېر مستقلو خبري خپرونو دا ادعاوې دروغ ثابتې کړې دي.

-د روغتيا نړیوال سازمان (WHO) د راپور له مخې، د کمال عدوان روغتون – چې د غزې په شمال کې له وروستيو فعالو طبي مرکزونو څخه و – د ۲۰۲۳ م کال د ډسمبر میاشتې په وروستيو کې د اسرائيلي پوځي عملیاتو هدف وگرځېد، چې له امله یې دا روغتون "مکمل خالي" او "له فعالیت ولوېده".

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دغه سازمان زیاتوي چې، دا مهال یوازې ۱۸ روغتونونه له ۳۶ روغتونو څخه ۵۰٪ محدود فعالیت لري، او ټولټال یې یوازې اتلس سوه ۱۸۰۰ بسترونه فعاله دي او د ۲۰۲۳ م کال د دسمبر په ۳۱ مه نېټه، ملګرو ملتونو خبرداری ورکړ چې د غزې روغتیايي نظام "د بشپړ سقوط په درشل کې دی".

جوماتونه:

د ملګرو ملتونو د سپوږمکۍ څارنې مرکز او د "اوپن سټریټ مپ" (OpenStreetMap) معلوماتي سرچینو د معلوماتو له مخې، څرګندېږي چې د غزې په تړانګه کې نږدې ۸۳٪ جوماتونه یا خو بشپړ ویجاړ شوي او یا هم زیات زیانمن شوي.

ښوونځي: د غزې د تړانګې ښوونځي چې له جګړې سره هممهاله د بې ځایه شویو خلکو د لنډمهالي استوګن ځایونو په توګه کارول کېږي.

هغه ښوونځي چې د ملګرو ملتونو آبي بیرغ پرې رېږي – د جګړې په ترڅ کې یې خورا درنه بیه ورکړې ده. اسرائيلي پوځ د حماس پټن ځایونو تور پرې لګولو سره ظالمانه او وحشي هوایي بریدونه یې پرې کړي چې په ترڅ کې معصوم ماشومان او ښځې شهیدانې شوي.

د ۲۰۲۳ ز کال د دسمبر تر لومړۍ نېټې پورې، د ماشومانو د ملاتړ نړیوال سازمان (یونیسف) راپور ورکړی چې شاوخوا ۴۹۶ ښوونځي له زیانمن شوي (یعنې نږدې ۸۸ سلنه) او د ۵۶۴ ثبت شویو تعلیمي تاسیساتو څخه ۳۹۶ ښوونځي د مستقیمو وحشیانه بمباردونو ښکار شوي دي.

کرنیزې ځمکې:

د ملګرو ملتونو د سپوږمکۍ څارنې مرکز (یونوسات) لخوا د ۲۰۲۴ ز کال د سپټمبر په ۲۶ مه نېټه اخیستل شوې انځورونه ښیي چې د غزې په تړانګه کې نږدې ۶۸ سلنه کرنیزې ځمکې، چې نږدې ۱۰۳ کیلومتره مربع مساحت جوړوي، د جګړې له امله زیانمنې شوې دي.

په شمالي غزه کې د زیانمنو شویو کرنیزو ځمکو کچه ۷۹٪ ته رسېږي، او په رفح کې دا کچه ۵۷٪ ده.

خوکه د کرنې له اړوندو شتمنیو (لکه د اوبو لګولو سیستمونه، د مالدارۍ فارمونه، بڼونه، کرنیزو وسایل او د ذخیرو ځایونه) د وړانۍ اندازه وکتل شي، نو دا سلنه لا هم ډېره لوړېږي،

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

چې د ملګرو ملتونو د سوداګرۍ او پراختیا کنفرانس (UNCTAD) راپور له مخې، دا کچه د ۲۰۲۴م کال تر پیل پورې ترمنځ ۸۰ سلنه واخله تر ۹۶ سلنې پورې رسېږي.

د سرکونو:

د غزې په تړانګه کې سرکونه هم د جګړې له امله سخت ویجاړ شوي، چې د ملګرو ملتونو د سپورټس څارنې مرکز (یونوسات) لخوا د ۲۰۲۳ ز کال د اګست په ۱۸ مه نېټه د ترسره شوي لومړني تحلیل له مخې، د غزې نږدې ۶۸ سلنه سرکونه ویجاړ شوي، چې اوږدوالی یې ۱۱۹۰ کیلومترو ته رسېږي.

-د ملګرو ملتونو د وروستیو اټکلونو پر بنسټ، د دې جګړې له امله د رامنځته شوي ویجاړۍ د بیا رغولو لپاره شاوخوا ۴۰ میلیارده امریکایي ډالرو لګښت ته اړتیا ده.

-همداراز، د جګړې له امله په غزه کې د کنډوالو اندازه شاوخوا ۳۷ میلیونه ټنه اټکل شوې، او تر ۷۰ سلنه ډېرې استوګنیزې ودانۍ یا خو ویجاړې شوې دي او یا هم سختې زیانمنې شوې دي.

-ملګرو ملتونو دا هم تایید کړې چې رامنځته شوی ویجاړی ډېرې پراخه، ویروونکې او بې ساری دی، او همداراز یې ټینګار کړی چې ښوونیز او روغتیايي سیستمونه په بشپړه توګه یا هم تقریباً له منځه تللي دي.

یادونه: پورته ذکر شوي معلومات د الجزیره، ملل متحد، د فلسطین روغتیا وزارت او نورو بېلابېلو مؤثکو سرچینو له ادرسونو څخه را اخیستل شوي او ژباړل شوي دي.^{۴۳}

۴۴: حماس د امریکا د ویتو غندنه کوي، او نتانیا هو د واشنگټن څخه مننه کوي

- په سلګونو داخلي بې ځایه شوي فلسطینیان د غزې په ښار کې د خیریه پخلنځي بهر راټول شوي ترڅو محدود خوراکي توکي ترلاسه کړي، د می ۱۸، ۲۰۲۵. د پخلنځي مدیرانو خبرداری ورکړ چې د دوی زیرمې به په دوو ورځو کې پای ته ورسېږي ځکه چې غزې ته د بشري مرستو ننوتل ځنډول کېږي. د ملګرو ملتونو په وینا نیم ملیون خلک، یا په هرو پنځو کسانو کې یو یې په تړانګه کې د لوږې سره مخ دي پداسې حال کې چې د غزې ټول نفوس د ۱۹ میاشتو

^{۴۳} - نن ټکی اسيا خپرونه / د محمد فاروق قريشي ليکنه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

نسل وژنې ، ډله ایزو بې ځايه کيدو او د بشري مرستو په اړه د سختو محدوديتونو وروسته
د قحطۍ له جدي خطرسره مخ دی. EPA-EFE/HAITHAM IMAD

-د متحده ايالاتو يوازينۍ رايې د غزې د لوړې نفوس لپاره د فوري بشري مرستو غوښتنه
کولو پريکړه بنده کړه (اروپايي اتحاديې).
۲۰۲۵/۶/۴ .

-د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) د ملگرو ملتونو د امنيت شورا د هغه مسودې پر
وړاندې د امريکا د **ويټو** ځواک کارول وغندل چې په غزه کې د اوربند او بشري مرستو د ننوتلو
غوښتنه کوي. د اسراييلو صدراعظم نتنياهو، چې د جنګي جرمونو په تور د نړيوالې جنايې
محکمې لخوا مطلوب دی، له واشنگټن څخه يې مننه څرګنده کړه.

-حماس په يوه بيان کې وويل چې دا ويټو "د فاشيسټ اشغالګر حکومت په وړاندې د امريکا
د ادارې پړوند تعصب څرګندوي او په غزه کې د بشريت پر وړاندې د هغې د جرمونو ملاتړ
کوي".

-غورځنگ د امريکا د ادارې "د ټولې نړۍ د ارادې د نه منلو" په کلکه غندنه وکړه، ځکه چې
د امنيت شورا د ۱۵ هيوادونو څخه ۱۴ د دې پريکړه ليک ملاتړ وکړ، پداسې حال کې چې
يوازې متحده ايالاتو يې مخالفت وکړ، په يوه متکبرانه دريځ کې چې د نړيوال قانون لپاره د
هغې بې احترامۍ او د فلسطين د وينې تويولو د بندولو لپاره د هر ډول نړيوالو هڅو بشپړ ډول
منعکس کوي".

-حماس د امريکا دريځ "د جنګي مجرم نتانياهو لپاره شين څراغ ګڼلې، چې د نړيوالې جنايې
محکمې لخوا غوښتل شوی، ترڅو په غزه کې د بې ګناه ملي وګړو، په شمول د ماشومانو،
بښځو او بوډاګانو په وړاندې خپلې ظالمانه جګړې ته دوام ورکړي، چې په دې روان جرم کې د
هغې بشپړ ګډون تاييدوي".

-دې ټينګار وکړ چې د ملګرو ملتونو د امنيت شورا د شل مياشتنۍ اوږدې جګړې په بندولو
کې پاتې راتلل او د محاصرې ماتول، او په تېرانګه کې د لوړې له امله خپلو ملي وګړو ته د
خوړو په رسولو کې پاتې راتلل "د نړيوالو ټولنو د بنسټونو د رول او د نړيوالو قوانينو او

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

کنوناسيونونو د اغېزمنتوب په اړه بنسټيزې پوښتنې راپورته کوي، چې اشغال يې ورځ په ورځ سرغړونه کوي.

-په ورته ډول، د اسلامي جهاد غورځنگ په يوه بيان کې وويل چې د متحده ايالاتو ویتو "له شک پرته تاييدوي چې دا اداره هغه ده چې د جنګي مجرم نټنایهو د حکومت لخوا ترسره شوي جرمونه تمویلوي، او دا د دې وحشیانه جګړې ریښتیني ملګری دی."

-غورځنگ زیاته کړه چې د ترمپ ادارې کړنې او دریځونه "په اصل کې د تیرو ادارو څخه توپیر نلري، او په ټولو هغو رژیمونو تمرکز کوي چې د متحده ايالاتو په ادارو تکیه کوي چې د عربي وقار په پام کې نیولو پرته د عربي فنډونه ضبط کوي، او د وسلو، تجهیزاتو، مهماتو او اجیرانو سره جرمي ادارې تمویل کوي."

-اسرائیل له ترمپ څخه مننه کوي :

-د هغه د دفتر د یوې اعلاميې له مخې، نټنایهو د متحده ايالاتو څخه مننه وکړه چې "زموږ دښمنانو ته یې یو ځل بیا وښودله چې زموږ ترمنځ هیڅ توپیر نشته."

-بیان زیاته کړه چې "متمدنه نړۍ باید د یرغل شویو کسانو سمدستي او غیرمشرط خوشې کیدو غوښتنه وکړي."

-د اسرائیلو د بهرنیو چارو وزیر ګیډیون ساعر هم له واشنګټن څخه مننه وکړه چې "زموږ تر څنګ ولاړدی او په امنیت شورا کې د یو اړخیز پریکړه لیک په وړاندې یې خپله ویتو کارولی ده."

-هغه زیاته کړه چې "وړاندیز شوی پریکړه لیک یوازې د حماس د پیاوړتیا او د تبادلې معاملې ته د رسیدو لپاره د متحده ايالاتو هڅو ته زیان رسولو لپاره کار کوي."

-په عین حال کې، د امریکا د بهرنیو چارو وزیر مارکو روبیو تايید کړه چې متحده ايالات به د اسرائیلو سره ولاړوي او "د هر هغه اقدام ملاتړ به ونکړي چې اسرائیل په غلط ډول د حماس سره مساوي کړي او د اسرائیلو د ځان د دفاع حق له پامه وغورځوي."

-روبیو وویل چې هغه هیواد خپله ویتو کارولی ځکه چې دا پریکړه لیک به هغه کسانو ته ګټه ورسوي چې هغه حماس ترهګر بللي او ډیپلوماتیکې هڅې یې زیانمنې کړې. هغه زیاته کړه چې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ملګرو ملتونو هر ډول اقدام باید په څرګنده توګه حماس وغندي او له غزې څخه د بې وسلې کولو او وتلو غوښتنه وکړي.

د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر راهیسې، اسراییل، د نړیوالو کارپوهانو په وینا، د غزې په تړانګه کې د فلسطینیانو په وړاندې د له منځه وړلو جګړه پیل کړې ده چې په ترڅ کې یې له ۵۴۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان شهیدان شوي، له ۱۲۵۰۰۰ څخه ډیر ټپیان شوي، او د سیمې نږدې ټول نفوس د دوهمې نړیوالې جګړې راهیسې د بې ساري ویجاړۍ په منځ کې بې ځایه شوي دي.^{۴۴}

۴۵ : د غزې په شمال کې د اشغالګرو عینکې د یو مجاهد جنگیالي د کنډوالو څخه د راوتلو او د مرکاوا ټانک د چاودلو مستند خپروي .
۲۰۲۵/۶/۱۰.

"ما دا د ماینونو سره پوښلی و ... او دا چاودنه کوي ... دا مرګ نه دی ... او نه ځان وژنه ... دا د غزې د ژوند د ارزښت د اعلانولو لار ده ..."

"دا جادونه دی، او نه هم دا معجزه ده. دا د غزې وسله ده چې د خپلې بقا دفاع کوي او دښمن سترګې کوي ..."

دا هغه څه دي چې فلسطیني شاعر محمود درویش غزه تشریح کړه، لکه څنګه چې هغه د یو زورور مقاومتی جنگیالي د صحنې تمه درلوده چې د کنډوالو څخه راوځي ترڅو په سمه توګه د مرکاوا ټانک لاندې چاودیدونکي وسیله ځای پر ځای کړي او د جګړې په زړه کې چاودنه ورکړي.

دا یوه صحنه وه چې د اشغالګرو د خپلو کیمرو لخوا اخستل شوې وه، او په څو ساعتونو کې دا په ټولنیزو رسنیو پلټ فارمونو کې په پراخه کچه خپره شوې نښه شوه.
- اتلوي د دښمن د سترګو له لارې مستند شوې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

تویترانو وویل، "صفر په ریاضیکي معادلو کې بې ارزښته ښکاري، مگر په غزه کې، دا د بې عدالتۍ بیرې لړزوي او د اتلولۍ لپاره یوه نوی معادله رامینځته کوي."

-ویدیو، چې د ځنگل د اور په څیر خپره شوه، د مقاومت یو جنگیالی یی وښود چې د کنډوالو څخه په پټه راوځي، د محاصرې، هدف گرځولو او وروستي څارنې سیستمونو څخه سرغړونه کوي. هغه د شمالي غزې په زړه کې په زړورتیا سره د وتلو او په حیرانوونکي دقت سره د چاودنې کولو دمخه د مرکاوا تانک لاندې یی یوه چاودیدونکي وسیله ځای په ځای کړه.

-د صحنې په اړه تبصره کول، د تویتر کاروونکو لیکلي، "په غزه کې، صفر یو ارزښت لري چې د شمیرو له مخې نه اندازه کېږي، بلکې د زړورتیا او باور له مخې. په هغه شیبه کې، د اتلولۍ او سرغړونې معنی سمبول شوې وه."

-بل زیاته کړه، "یو وړی مجاهد جنگیالی، چې د الوتکو او خورا وژونکو گولیو لخوا محاصره شوی، د کنډوالو لاندې راڅرگندېږي ترڅو چاودیدونکي وسیله کشینوي او چاودنه ورکړي. ایا دا هغه سړي دي چې ماتیدی شي یا چاته تسلیمېږي؟"

-یو سړی لکه زر د اشغالګرو د کیمرې مخې ته.

-فعالینو دا صحنه د غزې په مقاومت کې د صفرو اتن د معنی د مجسمې په توګه خپره کړه، کله چې د مقاومت جنگیالی د زرو سړیو په څیر دی، د اسراییلو پوځ د خپلو ټولو وسلو او اور وژنې ځواک سره ننګوي.

-بل تبصره وکړه، "یو جنگیالی د ودانۍ دننه د تونل له خلاصیدو څخه راووت، د ۴۰۱ لوا څخه یو عسکر تعقیب کړ، چاودیدونکي توکي یې ځای پر ځای کړل، او وتښتید، ټول پخپله د اشغالګرو سرتیرو د کیمرې مخې ته ښکاره شول"

-اشغالګرو رسنیو دا پېښه ومنله، او دا صحنه یې "د شمالي غزې له ترانګې څخه عجیب فوٹیج" په توګه تشریح کړه. ویدیو کې یو جنگیالی ښودل شوی چې د ودانۍ دننه له خپل پټ ځای څخه راووت، پوځي ځواک یې تعقیب کړ، چاودیدونکي توکي یې ځای پر ځای کړل، او بیا په مهارت سره بیرته وګرځید. دا یوه شیبه ده چې په غزه کې د مقاومت روحیه څرګندوي او د ځواک معادلې بیا انځوروي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دا د غزې تکراري صحنه ده چېرې چې ژوند له کنډوالو څخه راپورته کېږي، او افسانې د ناممکن زړه څخه ایستل کېږي. په غزه کې، د مقاومت هره شېبه د ویاړ او وقار نوی تاریخ لیکي. دا هغه څه دي چې ځینو ټویټر کاروونکو لیکلي، د مقاومت د جنگیالي د اتلولۍ صحنه بیانوي.^{۴۵}

۴۶: د یاسر ابو شهاب د ملېشو لخوا په غزه کې د ملکي کمیټو د جوړولو غوښتنه پراخه

جنگالونه راپارولي دي

په رفح کې د غلو د ډلو مشر، یاسر ابو شهاب.

په رفح کې د غلو د ډلو مشر، یاسر ابو شهاب (ټولنیزې رسنۍ).

. ۲۰۲۵/۶/۱۰

د یاسر ابو شهاب د ملېشو لخوا د غزې په تړانګه کې د جوړیدونکي ملکي اپارتمان دننه د ملکي پوستوسره د یوځای کیدو او د وضعیت د اداره کولو لپاره د "ملکي مشهورو کمیټو" د رامینځته کولو غوښتنه په ټولنیزو رسنیو پلیټ فارمونو کې پراخه جنگالونه راپارولي دي.

په یوه بیان کې چې د ابو شهاب ملیشو لخوا په وروستیو ساعتونو کې په فیسبوک کې خپور شو، د رفح ختیځ کې د دوی تر کنټرول لاندې سیمه کې د "اداري او ټولنیزو کمیټو" د جوړولو یی پیل اعلان کړ، چې له مختلفو برخو څخه یی رضاکاران وغوښتل.

په ورته شرایطو کې، د اسراییلو صدراعظم نتنیا هو - چې د غزې په تړانګه کې د جنګي جرمونو لپاره د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی - اعتراف وکړ چې هغه د امنیتي خدماتو د سپارښتنې پراساس په غزه کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) په وړاندې د ملیشو ملاتړ کړی. نتنیا هو دا ملاتړ "ښه شی" ګڼلی ځکه چې دا د "اسراییلي سرتیرو د ژوند په ژغورلو" کې مرسته کوي.

دا اعتراف په یوه ویدیو کې د یسرایل بیتینو ګوند د مشر اویګدور لیبرمن د څرګندونو په ځواب کې راغلی، چا چې څرګنده کړه چې د اسراییلو امنیتي تاسیسات - د نتنیا هو د مستقیم

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

امر لاندې - په پټه توګه په غزه کې مجرمو ډلو ته وسلې ورکوي پرته له دې چې موضوع امنیتي کابینې ته وړاندې کړي.

-اشغالګرو ځواکونو د ۲۰۲۴ په وروستیو کې په غزه کې د دوی تر څارنې لاندې د یوې وسله والې ډلې استخدام پیل کړ، کله چې دوی د رفح په جنوب ختیځ کې د یاسر ابو شهاب په مشرۍ ډلې ته په هغو سیمو کې پناه ورکړه چې دوی یې کنټرولوي.

-په دې شرایطو کې، د اسراییلو د چارو کارپوه عصمت منصور دا پرمختګ "خطرناک" وباله، او په دې باور یې چې دا په ترانګه کې د درې اړخیزو بنسټ ایښودلی دی (د دوو پرځای درې ادارې). وبللې.

-په ټولنیزو رسنیو کې، ټویټرانو اشاره وکړه چې د اشغالګرو یو له نویو "چلونو" څخه د یاسر ابو شهاب په مشرۍ د حماس د ځای نیولو او د مرستې ویشلو لپاره د وسله والو ملیشو جوړول دي.

نورو په رفح کې د وسله والو ملیشو یو غړی په موټر کې ګرځیده، یو نوی کلاشینکوف ټوپک یې درلود او پوځي یونیفورم یې اغوستی و، چې د ملیشو د نظامي ملاتړ نښه وه.

-ټویټرانو وویل چې ابو شهاب د قاجاق او مخدره توکو د قاچاق تاریخ لري، او د هغه کورنۍ له هغه څخه انکار کړی دی. دوی باور درلود چې اشغالګر له هغه څخه د غزې په ترانګه کې -د وسله والې شخړې د غوړولو او د فلسطینیانو د جګړې لپاره د "خوشحاله نندارچې" پاتې کیدو لپاره کار اخلي.

-ځینو یادونه وکړه چې دا وضعیت ممکن حماس وهڅوي چې د خپلو ځواکونو یوه برخه د دې ملیشو د څارنې لپاره ځانګړې کړي، په داسې وخت کې چې د اشغالګرو سره مقابله په شدت سره روانه ده. خو، دوی ټینګار وکړ چې د غزې اوسیدونکي به دا "چل" ونه مني.

-فعالانو تایید کړه چې اسراییل د ابو شهاب ډلې ته کلاشینکوفونه چمتو کړي ترڅو د دوی د څرګند اسراییلي هویت څخه مخنیوی وکړي، چې هدف یې د مقاومت جنګیالیو تعقیب او د مرستو کنټرول کول دي، ترڅو د اشغالګرو تر څارنې لاندې دې ډلې ته د راتلونکي واک لېږد لپاره چمتووالی ونیسي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په ۱۳ مه د ایران په اتومي او پوځي تاسیساتو بریدونه وکړل، چې لوړ پوړي جنرالان او ساینس پوهان یې په نښه کړل. EPA-EFE/ABIR SULTAN .

-په اسراییلو باندې د ایران د توغندیو برید په کلونو کې ترټولو لوی دی (اروپایي).

د جون په ۱۴ مه، ۲۰۲۵.

-اسراییلو د شنبې په ورځ سهار وختي د ایران د توغندیو برید وروسته د ویجاړۍ صحنو په لیدلو راویدن شول، چې په کلونو کې ترټولو لوی و، د هیواد اسمان له شمال څخه سویل ته پوښلی و، او په تل ابیب او د هغې په شاوخوا سیمو کې یې بې ساري ویجاړتیا پرېښوده.

-خلک د جون په ۱۴ مه، ۲۰۲۵ کال د شنبې په ورځ د اسراییلو د تل ابیب ښار ته نږدې په رامات گان کې د ایران له خوا توغول شوي توغندي له امله ویجاړ شوي استوګنیزې ودانۍ ته ګوري. (ای پی عکس/اریل شالیت).

-د اسراییلو د تل ابیب ښار ته نږدې په رامات گان کې د ایران له خوا توغول شوي توغندي له امله یوه ویجاړه شوې استوګنیزه ودانۍ ولګېده. (اسوشیټېډ پریس).

-د اسمان ځکو ودانیو، سوځیدونکو موټرو او په ټوټو پوښل شویو سړکونو څخه د لوګي پورته کیدو صحنې هغه وحشتناک انځور کړ چې تل ابیب یې له ډیرې مودې راهیسې خبرداری ورکړی و.

-د ۲۰۲۵ کال د جون په ۱۴ مه، د اسراییلو په تل ابیب ښار کې د رامات گان په ښار کې زیانمنې ودانۍ او موټرونه لیدل کېږي، چې د ایران له خوا یوه ورځ مخکې توغول شوي توغندي د غورځیدو له امله رامنځته شوي وو. د ملګرو ملتونو مشر له اسراییلو او ایران څخه وغوښتل چې خپل مخ په زیاتیدونکي شخړه ودروي، وروسته له هغه چې دواړو هیوادونو د توغندیو یو بل سره تبادله وکړه. (عکس د جیک گیز لخوا / AFP).

شپږ ایرانی توغندیو د تل ابیب (AFP) په ګډون په مختلفو سیمو برید وکړ.

-د تل ابیب، بیت المقدس، حیفا او بیرشبا په اسمان کې ناڅاپه د سایرین غبریدو سره ویره خپره شوه، او وروسته پرله پسې چاودنې وشوې چې ځمکه یې ولړزوله.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ۲۰۲۵ کال د جون په ۱۴ مه، د اسراییلو په تل ابیب کې یوه استوګنیزه ودانۍ چې د ایران څخه توغول شوي توغندي لخوا ویشتل شوې وه لیدل کېږي. (AP عکس / ليو کوریا).

-په مرکزي تل ابیب کې د ایران څخه توغول شوي توغندي لخوا د استوګنې یوه ودانۍ ولګیده (اسوشیتېډ پریس)

-په رامات گان کې، نهه ودانۍ په بشپړه توګه ونږېدې، پداسې حال کې چې د تل ابیب په زړه کې یوه ۳۲ پوړیزه ودانۍ زیانمنه شوه، چې چارواکي یې اړکړل چې سلګونه اوسیدونکي، چې د شپې بې کوره پاتې شوي وو، وباسي. د ژغورنې تیمونه د سړکونو په اوږدو کې ووتل چې داسې ښکارېده لکه څنګه چې دوی د زلزلې له امله زیانمن شوي وي.

-دا هوايي انځور د جون په ۱۴ مه، ۲۰۲۵ کال کې تل ابیب ته نږدې د اسراییلو په رامات گان ښار کې د ایران له خوا د توغول شوي توغندي له امله په یوه ځای کې زیانمن شوي ودانۍ ښيي.

-د اسراییلو په رامات گان ښار کې د ایران له خوا د توغول شوي توغندي له امله په یوه ځای کې زیانمن شوي ودانۍ.

-زیان یوازې مادي زیان پورې محدود نه و. د اسراییلو امبولانس خدماتو د دریو اسراییليانو د مړینې او ۱۷۲ نورو د ټپي کیدو راپور ورکړی، چې ځینې یې جدي دي.

-د جون په ۱۴ مه، ۲۰۲۵ کال کې د شنبې په ورځ د اسراییلو په ریشون لیزون کې د ایران له خوا د توغول شوي توغندي له امله د دوی کور د اوسیدونکو غبرګونونه وښودل. (ای پی عکس/اوهاد زویګنبرګ).

-د تل ابیب په جنوب کې د ریشون لیزون اوسیدونکي، وروسته له هغه چې د دوی کور د ایران له خوا د توغول شوي توغندي له امله ولګېد (اسوشیتېډ پریس)

-کورنۍ د بمبارۍ له ویرې سرپناه ته ورغلې. د اسراییلو پوځ له خلکو وغوښتل چې د زیان ویديوګانې خپرې نه کړي، ترڅو دښمن له معلوماتو څخه محروم کړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-اسرائيليان د جون په ۱۳مه، ۲۰۲۵ کال کې د اسراييلو په تل ابيب کې د سايرنونو له اورېدو وروسته په يوه پناه ځای کې راټول شول. رويترز/ايتای کوهن TPX د ورځې انځورونه.

-اسرائيليان په تل ابيب کې د سايرنونو له اورېدو وروسته په يوه پناه ځای کې راټول شول (رويترز).

-دا برید، چې د ايران د انقلابي گارد لخوا د "ريښتيني ژمني ۳ عملياتو" په نوم ياديږي، د تهران په وينا، د اسراييلو لخوا د ايراني مشرانو او ساينس پوهانو د وژنې په غچ کې و.

-د اسراييلو امنيتي ځواکونه د شنې په ورځ، د جون په ۱۴مه، ۲۰۲۵ کال کې د اسراييلو تل ابيب ته نږدې په رامات گان کې د ايران له خوا د توغول شوي توغندي له امله ويجاړ شوي استوگنيز ودانۍ معاینه کوي. (ای پي عکس/اريل شاليت).

-د اسراييلو امنيتي ځواکونه په رامات گان کې د ايراني توغنديو له امله ويجاړ شوي استوگنيز ودانۍ معاینه کوي (اسوشيتيډ پريس).

-خو د برید کچه له ټولو تمو څخه ډيره وه، ځکه چې پدې کې لسگونه بالستیک توغندي شامل وو چې د اسراييلو په اسمان کې د ملکي او نظامي اهدافو سره د ټکر کيدو دمخه خپاره شوي وو.

-د اسراييلو د بېړنيو چارو کارکوونکي د جون په ۱۴مه، ۲۰۲۵ کې د تل ابيب سره نږدې د ايران له خوا د توغول شوي توغندي له امله د لگيدلي ځای معاینه کوي.

-د اسراييلو د بېړنيو چارو پرسونل د تل ابيب سره نږدې د ايران له خوا د توغول شوي توغندي له امله د لگيدلي ځای معاینه کوي ((AFP)

-په هرصورت، اسراييلو هڅه وکړه چې زيانونه کم کړي، او ادعا يې وکړه چې د دوی د هوايي دفاع سيستمونو د متحده ايالاتو په مرسته د توغنديو لويه برخه شنې کړه.

-د ژغورنې او امنيتي پرسونل د اسراييلو په رامات گان کې، د جون په ۱۳مه، ۲۰۲۵ کې د اسراييلو په اړه د ايران له خوا د توغنديو له برید وروسته د اغيزې په ځای کې د ټپي شوي

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

کس درملنه کوي. رويترز/ايتای رن اسراييل بهر. په اسراييلو کې هيڅ سوداگريز يا اداري پلور نشته.

-د ژغورنې او امنيتي پرسونل په اسراييلو باندې د ايران د توغنديو د بريد په ځای کې د ټپي شوي کس درملنه کوي (رويترز)

په کلونو کې د خپل ډول ترټولو لوی بريد کې، کيمرې په اسراييلو کې د ويجاړ شويو ځايونو عکسونه اخيستي، ځکه چې د بېړنيو چارو پرسونل د موټرو او ويجاړو ودانيو د سوځيدلي کنډوالو په مينځ کې گرځيدل.

د ژغورنې او امنيتي پرسونل د ايران له خوا په اسراييلو باندې د توغنديو د بريد په سيمه کې کار کوي (رويترز)

-د اسراييلو د امنيتي سرچينو په وينا، ايران د شپې له خوا د توغنديو بريد پيل کړ، چې مهم ځايونه يې په نښه کړل، چې د اسراييلو ډيری ودانيو او تاسيساتو ته يې د پام وړ زيان ورساوه.

-د تل ابیب د پوليسو قوماندان وويل، "هغه څه چې پېښ شوي يوه لويه پېښه وه چې په پراخه کچه ځايونه يې په نښه کړي وو، "تينگارې وکړ چې "ژغورونکي ځواکونه لاهم د تړلو سرپناهونو دننه د بند پاتې خلکو د ايستلو لپاره کار کوي."

-د اسراييلو په تل ابیب کې د جون ۱۴، ۲۰۲۵ کال د شنبې په سهار د يوې ودانۍ سره د توغندي د لگېدو وروسته لوکی پورته شو. (ای پي عکس/ليو کوريا)

-اوس، لکه څنگه چې د هوايي بريد سايرنونه په وقفه يي ډول غږ کوي او اسمان د اورونو له لويې ډک دی، اسراييليان حيران دي: ايا دا يوازې د اوږدې جگړې پيل و، لکه څنگه چې چارواکو خبردارۍ ورکړې و؟^{۴۷}

۴۸ : کارپوهان: ايران ممکن د خپلو متحدينو مرسته ترلاسه کړي، ځکه چې اسراييل هڅه

کوي امريکا جگړې ته راوکاږي :

راپور : الصادق البدری .

جون ۱۶، ۲۰۲۵.

^{۴۷} - سرچينه: الجزيره + اداري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-متخصصينو او سياسي شنونکو د دې امکان رد نه کړ چې په سيمه کې د ايران متحدين به د اسراييلو سره په پوځي شخړه کې شامل شي، کوم چې په هره ممکنه لاره هڅه کوي چې امريکا په مستقيم ډول په شخړه کې برخه واخلي.

-د الجزيرې د مطالعاتو مرکز کې د يوې لوړ پوړې څيړونکې او د ايران د چارو کارپوهې ډاکټرې فاطمه الصمدي په وينا، د ايران د توغنديو ځواکمن فعاليت د ايران متحدينو ته، يا هغه څه چې يو وخت د مقاومت محور بلل کيده، نوی ژوند ورکړی دی، مگر په "نوي جوړښت" کې.

-دا د يادونې وړ ده چې د ايران اسلامي جمهوريت لږترلږه په لبنان، عراق او يمن کې متحدين لري.

-هغه په دې باور ده چې د اسراييلو په وړاندې په جگړه کې د ايران د ملاتړ لپاره د دې متحدينو د ځواکونو سره د يوځای کيدو امکان ډير احتمال لري، او شايد حتی نږدې وي، هغه وړاندوينه کوي، د انقلابي گارد قوماندانانو بيانونو ته اشاره کوي چې د دې اختيار په اړه يې خبرې کړې دي.

-د الصمدي په وينا، د متحدينو د ننوتلو وخت د جگړې له لارې سره تړاو لري، او تشرېح کوي چې دا د اسراييلو د بريدونو د زياتوالي او په دې شخړه کې د خپل دريځ د پياوړي کولو لپاره د ايران په ليوالتيا پورې اړه لري.

-د حزب الله شخړه کې کډون د وخت خبره ده، پداسې حال کې چې د انصار الله (حوثيانو) کډون به زيات شي، په شخړه کې به نوي وسايل او وسيلې وکاروي،

د اسراييلو محاسبي:

-له بلې خوا، د اسراييلو د چارو اکاډميک او کارپوه ډاکټر مهند مصطفى تاييد کړه چې اسراييل له پيل څخه د دې سناريو څخه ويره درلوده.

-د دې وېرو پر بنسټ، او د خپلو متحدينو له ملاتړ څخه د ايران د محرومولو په هڅه کې، اسراييلو په تېرو مياشتو کې په خپل ټول ځواک سره په لبنان کې د ايران د متحدينو، په ځانگړې توگه حزب الله د کمزوري کولو لپاره کار کړی دی. د بشارالاسد د رژيم له نسکوريدو وروسته يې په سوريه کې د دوی پر وړاندې بريدونه پيل کړل، او په يمن کې يې د حوثي ډلې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

پروړاندې بريدونه پيل كړل، چې د غزې په تړانگه كې د فلسطيني مقاومت په ملاتړ كې يې د ۱۸ مياشتو لپاره د توغنديو او بې پيلوټه الوتكو سره اسرائيل په نښه كول دوام لري.

-د مصطفى په وينا، د اسرائيلو صدراعظم نتياهو، چې د نړيوالې جنايي محكمې لخوا مطلوب دی، د ۲۰۲۴ کال د سپتمبر په وروستيو كې د حزب الله د عمومي منشي حسن نصرالله له وژنې وروسته په ايران كې د پوځي عملياتو لپاره يې چمتووالی پيل كړ.

-امريكا به كې رابښكته كول:

-د اسرائيلو هڅې چې په سيمه كې د ايران د متحدينو مخه ونيسي چې په روانه جگړه كې مداخله وكړي روانې دي. پرځای يې، دا هڅه كوي چې متحده ايالات په مستقيم او ښكاره ډول په جگړه كې دخپله كړي.

-مصطفى وايي چې اسرائيل څو پاليسي غوره كوي ترڅو واشنگټن دې جگړې ته رابښكته كړي.

-لومړۍ طريقه دا ده چې متحده ايالات قانع شي چې پوځي اقدام ممكن دی او د اسرائيلو اقدامات د پام وړ لگښتونو ته اړتيا نلري، پداسې حال كې چې ټينكار كوي چې د امريكا ښكېلتيا كولى شي د اسرائيلو په لور د توغنديو مخه ونيسي.

-دوهمه طريقه دا ده چې متحده ايالاتو ته يوزره رابښكونكى وړاندیز وړاندې كړي چې اوس دا يو تاريخي اختيار لري چې يوازې د ايران د اتومي پروژې په ويجاړولو كې به مرسته وكړي، پداسې حال كې چې دا اسرائيلو ته پريږدي چې د ايران توغنديز او نظامي وړتياوې له منځه يوسي.

-درېمه طريقه د متحده ايالاتو ولسمشر ټرمپ په دې هڅو تمرکز کوي چې په ټولو جزیاتو كې به په جگړه كې برخه وانخلي، بلكه يوازې د يوې ځانگړې مسلې لپاره به برخه واخلي چې هغه د ايران د اتومي پروژې ويجاړول دي .

-د امريكا معضله :

ډاکټر لقا مكي، د الجزيرې د مطالعاتو مرکز کې لوړ پوړی څيړونکی، په دې باور دی چې متحده ايالات هرڅه وړيا غواړي، او ټرمپ غواړي چې ايران خپل اتومي پروگرام وړيا پريږدي، پرته له فشار څخه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-له همدې امله، ترمپ ممکن اسراییلو ته په ایران د برید لپاره شنه څراغ ورکړی وي یا قانع شوی وي چې دا د زور له لارې د سوې د پلي کولو یوازینی لارده، وروسته له دې چې ایران د امتیازاتو ورکولو لپاره مجبور نه کړي.

-مکي اشاره وکړه چې ترمپ له یوې ریښتینې ستونزې سره مخ دی: هغه نشي کولی د اسراییلو ملاتړ ودروي ځکه چې هغه هغه څه کوي چې هغه یې غواړي، او هغه نشي کولی د هغې گډون ته دوام ورکړي ځکه چې دا به هغه په مستقیمه جگړه کې ښکیل کړي، کوم چې د سوې او د جگړې ردولو د هغه د دوامداره ژمنو سره په ټکر کې دی.

-په هرصورت، د مکي په وینا، د متحده ایالاتو هدف چې ایران د ځواک وسیلو، په ځانگړې توگه د اټومي او توغندیو وړتیاو څخه مخنیوی وکړي، په یو وخت کې به مستقیم امریکایي مداخلې ته اړتیا ولري. هغه اشاره وکړه چې اسراییل د ایران د ځمکې لاندې فورتو اټومي تاسیساتو په ویجاړولو کې د متحده ایالاتو د مرستې غوښتنه کړې، کوم چې واشنګټن یی د رسیدو وړ نمونه لري.^{۴۸}

۴۹: د ملگرو ملتونو راپور: د لوړې خطر د نړۍ په پنځو گرمو ځایونو کې اوسیدونکي کواښوي
-دیر البلخ، غزه - د جون ۰۴: د جون پ ۴مه، ۲۰۲۵.

-د غزې په دیر البلخ کې د مرستې لپاره په کتار کې د انتظار په وخت کې یو فلسطیني ماشوم لیدل کېږي چې یو خالي سطل یی په سر نیولی دی. د نصیرات د کډوالو په کمپ کې، ماشومان هره ورځ خالي لوبښي، پلاستيکي تیمونه، یا د تین کینونه په سرکونو گرځي، هیله لري چې د خپلو کورنیو د ملاتړ لپاره له خیریه موسسو څخه خواره ترلاسه کړي. (عکس د معیز صالحی اناضولو لخوا د گيتي امیجز له لارې).

د غزې د نفوس وضعیت پټ نه دی (اناضولو اژانس).

-د جون ۱۶، ۲۰۲۵.

-د ملگرو ملتونو یو نوی راپور چې د دوشنبې په ورځ خپور شو، په راتلونکو میاشتو کې د نړۍ په گوټ گوټ کې د گرمو ځایونو اوسیدونکي د لوړې له گواښ سره مخ کړي، په ځانگړې توگه فلسطین او سوډان.

^{۴۸} - سرچینه: الجزیره

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د خوړو او کرنې سازمان (FAO) او د خوړو نړیوال پروګرام (WFP) لخوا خپور شوی راپور وایي چې په ټوله نړۍ کې د پنځو لورې ځپلو سیمو اوسیدونکي د لورې له خورا لورې کچې او په راتلونکو میاشتو کې د مرګ له خطر سره مخ دي "تر هغه چې د شخړو د کمولو، بې ځایه کیدو د بندولو او د جامع بشري غبرګون د ګړندۍ کولو لپاره بیړني بشري اقدامات او ګډې نړیوالې هڅې ونه شي."

-د "لورې ځپلو ځایونو" راپور څرګنده کړه چې فلسطین، سوډان، سویلي سوډان، هایتی او مالي "د لورې اندیښنې ځایونه" دي، ځکه چې د دوی ټولنې دمخه د قحطی خطر، یا د دوامداره شخړو، اقتصادي شاکونو او طبیعي پیښو له امله د شدید خوراکي ناامنی ناورین کچې سره مخ دي.

-راپور یادونه وکړه چې بحرانونه، چې دا یې "ویجاړونکي" بللي، د مرستو لاسرسي باندې د محدودیتونو زیاتوالي او د تمویل سخت کمښت له امله لا پسې خرابیږي. دا په ۱۳ هیوادونو او سیمو کې د شدیدې خوراکي ناامنی کې د جدي خرابوالي وړاندوینه کړې، په شمول د یمن، کانګو دیموکراتیک جمهوریت، میانمار، نایجریا، بورکینا فاسو، چاډ، سومالیا او سوریه.

-د FAO عمومي رییس کو ډونګیو وویل چې راپور ښیي چې نن ورځ لوړه "یو لري ګواښ نه دی، بلکې د ملیونونو خلکو لپاره ورځنۍ بیړنۍ حالت دی."

-هغه زیاته کړه: "موږ باید اوس په ګډه سره د ژوند ژغورلو او د ژوند د ساتنې لپاره عمل وکړو،" هغه د خلکو د فارمونو او څارویو د ساتنې اړتیا باندې ټینګار وکړ ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې دوی کولی شي حتی په خورا سختو شرایطو کې هم خواړه تولید کړي.

-د هغې په برخه کې، د نړیوال خوراکي پروګرام اجرائوي رییس سنډي مکین راپور د "سره خبردارۍ" په توګه تشریح کړ چې بشري ټولنه د ځواب ویلو لپاره وسایل او تخصص لري، "مګر د تمویل او لاسرسي پرته، موږ ژوند نشو ژغورلی."

-راپور ښودلې چې ډیر ګرم ځایونه د ناامنی، بیوروکراتیک خنډونو، یا فزیکي انزوا له امله د محدود بشري لاسرسي له امله سختې ستونزې سره مخ دي. د تمویل سخت کمښت هم د خوړو راشن کمولو ته اړ باسي، چې د ژوند د ژغورونکو خواړو او کرهڼیزو مداخلو ساحه محدودوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د "لورې گرم ځايونه" راپور په لومړني بشري عمل کې د دوامداره پانګونې اهميت هم روښانه کړ او د ژوند ژغورلو او د خوړو تشې کمولو لپاره د مخنيوي مداخلو اړتيا باندې ټينګار وکړ، او همدارنګه د ځنډيدلو مداخلو په پرتله په خورا ټيټ لګښت کې د شتمنيو او معيشت ساتنه وکړي.^{۴۹}

۵. ننتيا هو عليه اللعنة: ايران موږ اتومي جګړې لوري ته کشوي :

د اسراييلو صدراعظم ننتيا هو د چهارشنبې په ورځ، د می په ۲۱ مه، ۲۰۲۵ کې په بیت المقدس کې د يوې خبري غونډې په ترڅ کې خبرې کوي. (رونن زوولون/د پول عکس د AP له لارې).

ننتيا هو: د ايران د توغنديو ګواښ وجودي دی، او زه یې د له منځه وړلو هوډ لرم (اسوشيتيډ پريس).

د جون ۱۶ مه، ۲۰۲۵.

د اسراييلو صدراعظم ننتيا هو د دوشنبې په ورځ وويل چې ايران بې پايه جګړه غواړي او اسراييل د اتومي جګړې لوري ته کشوي، او يادونه یې وکړه چې دا د متحده ايالاتو په ګټه ده چې د ايران د اتومي پروګرام په له منځه وړلو کې د اسراييلو ملاتړ وکړي.

ننتيا هو د ABC نيوز ته وويل چې "په ايران کې د رژيم نسکورول ممکن د پوځي عملياتو پايله وي،" او د ايران د ستر مشر علي خامنه ای د وژنې د احتمال په اړه یې له تبصرې کولو ډډه وکړه. هغه وويل، "زه به خپل پلانونه په عامه توګه توضيح نه کړم، مګر موږ به هر هغه څه وکړو چې اړين وي."

ننتيا هو ادعا وکړه چې اسراييل د بريا په لور روان دی، او ویې ويل، "ايرانيان هڅه کوي چې اتومي وسلې او بالستیک توغندي جوړ کړي، او موږ د دوی د مخنيوي لپاره کار کوو."

ننتيا هو زیاته کړه چې د اسراييلو هدف د ايران اتومي پروګرام له منځه وړل دي، "او موږ به دا پايله ترلاسه کړو، او موږ نور اهداف هم لرو." هغه يادونه وکړه چې "د توغنديو ګواښ موجود دی،" او هغه د دې له منځه وړلو لپاره هوډمن دی.

^{۴۹} - الجزيره چينل .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو لومړي وزیر ادعا وکړه چې د ایران نیمایي ډرونونه یې ویجاړ کړي او په مهمو مرکزي رادارونه یې برید کړي، دا تاییدوي چې د ایران راډیو او تلویزیون ودانۍ په نښه شوې وه.

-نتنیا هو ټینګار وکړ چې د هغه هیواد د ایران په وړاندې د بریدونو کمپاین سره "د منځني ختیځ مخ بدلوي"، او دا کولی شي پخپله په ایران کې بنسټیز بدلونونه راولي.

-نتنیا هو زیاته کړه، "موږ د ایران امنیتي مشرتابه له منځه وړې دی، په شمول د دریو لویو درستیزانو، د دوی د هوايي ځواک قوماندان، او دوه د استخباراتو مشران." هغه دوام ورکړ، "موږ د دوی د یو په یو له منځه وړلو لپاره کار کوو."

-نتنیا هو وویل چې هغه د امریکا له ولسمشر ټرمپ سره په اړیکه کې دی او د هغه مرستې ستاینه کوي چې هغه اسراییلو ته ورکړې ده، او یادونه یې وکړه چې "په ایران کې عملیات به لوی هدف ترلاسه کړي، مګر زه به په غزه کې تېستول شوي سرتیري له پامه ونه غورځوم."

-نتنیا هو د یکشنبې په ورځ د امریکايي فاکس نیوز شبکې سره په یوه مرکه کې وویل چې "اسرائیل په ایران برید پیل کړ ځکه چې موږ د یو نږدې ګواښ سره مخ وو ... موږ د یو موجود ګواښ سره مخ وو چې پکې د اټومي بمونو تولید ګړندی کولو او د بالستیک توغنديو د وسلو زیاتول شامل وو."

-هغه زیاته کړه، "موږ هغه معلومات ترلاسه کړل چې موږ له واشنګټن سره شریک کړل چې ایران په پټه کار کوي چې یورانیوم په اټومي وسلو بدل کړي، او دا چې "هوټیانو او نورو ته یې چمتو کول غوښتل،" لکه څنګه چې هغه وویل.

-نتنیا هو ادعا وکړه چې په ایران باندې روانو بریدونو "د ایران اټومي پروګرام د پام وړ شاته غورځولی دی"، او ویې ویل، "موږ په نطنز کې اصلي اټومي تاسیسات او د اصفهان ری ایکټر ویجاړ کړل، او د دوی پرته، د اټومي وسلو پراختیا ناممکنه ده."

-د جمعې په سهار، اسراییلو په ایران باندې یو لوی برید پیل کړ، اټومي تاسیسات او د توغنديو اډې یې بمبار کړې او پوځي مشران او اټومي ساینس پوهان یې ووژل، چې ټولټال ۲۲۴ کسان یې ووژل او ۱۲۷۷ نور یې ټپیان کړل.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- په هماغه ماښام، ایران د بالستیک توغندیو او ډرون بریدونو ۱۱ څپو سره غبرگون پیل کړ، چې د اسراییلي راپورونو له مخې یې د پام وړ مادي زیان هم رامنځته کړ، ۲۴ کسان یې ووژل او ۵۹۲ نور یې ټپیان کړل.^{۵۰}

۵۱: برتانوي-اسراییلي لیکوال: پر ایران د اسراییلو د برید پټ هدف:

- د جون په ۱۶، ۲۰۲۵ د تهران شمال لويديځ کې د بوشهر د تیلو له ډیپو څخه د دوهمې ورځې لپاره لوګی پورته کېږي.

- د ایران په بوشهر کې د تیلو په ډیپو باندې د اسراییلو برید (فرانسوي خبر).

- د جون ۱۷، ۲۰۲۵ .

- یو برتانوي-اسراییلي لیکوال په دې باور دی چې پر ایران د اسراییلو برید د تهران د اتومي وسلو د ترلاسه کولو له ویرې نه و، بلکې د خپل ترټولو پیاوړي سیمه ایز دښمن د کمزوري کولو او په اشغال شوي فلسطین کې د خپلو هیلو د ترلاسه کولو لپاره د یوې هیلې له امله و.

- د اسراییلو د کینې اړخې مجلې ۹۷۲+ لور پوړۍ مدیر، بېن ری و وایي چې اسرایلی خپل برید "مخکې له مخکې" بیانوي، که څه هم نړیوال قانون دا ډول "مخکې له مخکې" د یرغل لپاره د پلمې په توګه نه پېژني.

"امورفوز": په راتلونکو جګړو کې د ډرون ځواکونو د قوماندې لپاره یو اتومات سیستم

- فایننشل ټایمز: د اسراییلو او ایران ترمنځ د تخریب جګړه به څومره وخت دوام وکړي؟

- لیکوال د برتانوي مجلې "دی نیو سټیټسمین" په یوه مقاله کې یادونه کړې چې دا برید د دواړو خواوو ترمنځ د بریدونو په تبادله کې بې ساري زیاتوالی رامینځته کړی، چې په پایله کې یې په دواړو خواوو کې لسګونه کسان وژل شوي، او ملي او نظامي زیربناوې په نښه شوي.

- د حساب ورکولو نشتوالی:

- هغه زیاته کړه چې برید د ایران او متحده ایالاتو ترمنځ خبرې اترې ګډوډې کړې چې موخه یې د ایران د اتومي پروګرام محدودول وو، او دا زیاتوالی د یو مشهور ایراني مذاکره کوونکي

^{۵۰} - سرچینه: الجزیره + امریکایی پریس .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په وژنه پای ته ورسید. سره له دې ټولو سره، اسراییل د ریښتیني حساب ورکولو سره مخ نه دی.

-هغه تشریح کړه چې د نړیوالې ټولنې لخوا د اسراییلو لپاره د سزا نشتوالی د هغې د دوامداره پراخ یرغل اصلي دلیل دی، کوم چې په لنډ وخت کې په شپږو هیوادونو برید کولو ته رسیدلی دی.

-هغه وویل چې د اسراییلو د لومړي وزیر نتنیا هو محاسبې تر اوسه پورې پایلې ورکړې دي؛ پر ایران برید د امریکا د ولسمشر ټرمپ له خوا د خلکو ملاتړ ترلاسه کړ، چې د عملیاتو ستاینه یې وکړه او له برید څخه مخکې یې اسراییلو ته پرمختللي توغندي ورکړل.

-په انگلستان کې، د لومړي وزیر کییر ستارمر حکومت په ښکاره ډول د تاوتریخوالي کمولو پالیسي غوره کړې، مګر په حقیقت کې، یې ځواکونه منځني ختیځ ته لېږدولي او د اسراییلو لپاره یې د احتمالي پوځي ملاتړ دروازه پرانیستې ده.

-غزه او لویديځه غاړه :

-بن ریو خبرداری ورکړ چې دا تاوتریخوالی په داسې وخت کې راځي چې اسراییل په غزه او لویديځه غاړه کې پراخ پوځي عملیات ترسره کوي، د رسنیو له پامه غورځول شوي، د ایران سره د جګړې په اړه د نړۍ د اندېښنې څخه ګټه پورته کوي. دا په ایران د برید اصلي دلیل دی.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې، په غزه کې د مړو شمېر له ۵۵۰۰۰ څخه زیات شوی، اورښتیني شمېره شاید ډېره لوړه وي. که څه هم اسراییلو ادعا کوله چې هدف یې د یرغل شویو کسانو خوشې کول دي، خو اوس نور د دې سیمې د بشپړ کنټرول او په بشپړه توګه د ویجاړولو لپاره خپله اراده نه پټوي.

-په لویديځه غاړه کې، د میشت ځایونو پراختیا او تاوتریخوالی ګړندی شوی دی. اسرایيلي ځواکونو ۴۰،۰۰۰ فلسطینیان د کډوالو له کمپونو څخه بې ځایه کړي او سلګونه کورونه یې ویجاړ کړي دي. حکومت د ۲۲ نویو میشت ځایونو د جوړولو پلانونه هم اعلان کړل او د ځمکې د ثبت پروسې یې پیل کړې چې د لویديځې غاړې په اړه د اسراییلو د بشپړ حاکمیت د پلي کولو لپاره د یوې مقدمې په توګه بیان شوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ليکوال دې پایلې ته رسیدلی چې اسرائیل د ایران سره د جگړې په اړه د نړۍ د اندېښنې څخه ګټه پورته کوي ترڅو خپل نفوذ پراخ کړي او د فلسطینیانو په وړاندې د قومي پاکولو پالیسۍ پلي کړي.

-امریکا او بریتانیا:

-ليکوال لويديځ حکومتونه، په ځانګړې توګه بریتانیا او متحده ایالات، د اسرائیلو د دې وړتیا ورکولو مسؤلیت لري چې د غیر مشروط نظامي او سیاسي ملاتړ له لارې دا پالیسۍ تعقیب کړي.

-د یوې پراخې سیمه ایزې جگړې د مخنیوي لپاره، بن ریف د پرېکنده اقدام غوښتنه کوي: اسرائیلو ته د وسلو صادرات ودرول، له هغې سره سوداګریز تړونونه وځنډول، او په جنګي جرمونو کې ښکیل اسرائیلي مشرانو باندې یې بندیزونه ولګول.

-هغه په دې پایله کې وایي چې دا اقدامات په انګلستان کې د خلکو ملاتړ څخه برخمن دي او د معافیت د دورې ماتولو لپاره اړین دي.^{۵۱}

۵۲: د ایران لخوا د ویزمن انستیتیوت وېجاړول، چې د اسرائیلو د څیړنې زړه دی، څه معنی لري؟

-د اسرائیلو د ویزمن انستیتیوت د ایراني توغندي لخوا د په نښه کیدو وروسته د اسرائیلو د ویزمن نظامي څیړنې انستیتیوت د ایراني توغندي لخوا په نښه کیدو وروسته (ټولنیزرسنۍ) -محمد وتد

د جون ۱۸، ۲۰۲۵ .

-نیواکګر بیت المقدس - له ایران څخه توغول شوی توغندی یوازې یو پوځي برید نه و؛ دا د اسرائیلو د پوهې یو له ژورو اعصابو څخه ووت. دا په مستقیم ډول په رحوت کې د ویزمن ساینس انستیتیوت ته ولوېد، چې د سرافند د پریښودل شوي ښار په کنډوالو کې جوړ شوی و، چې د څیړنې لابراتوارونو ته یې پراخه زیان ورساوه او په سمدستي توګه یې د لسیزو پټ ساینسي کار او څیړنې له منځه یوړې.

^{۵۱} - سرچینه: برتانوي مطبوعات .+ الجزیره شبکه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-انستیتیوت د اسراییلو پوځ ته پرمختللي څېړنیز خدمات وړاندې کوي، په شمول د مصنوعي استخباراتو، د استخباراتو د معلوماتو تحلیل، او د ډرون لارښوونې په برخو کې. دا د خپلواکو یا نیمه خپلواکو وسلو، دقیق تعقیب او لارښوونې وسیلو، برېښنایي جام کولو او محافظت ټیکنالوژیو پراختیا لپاره هم کار کوي، د مستقیمې انرژۍ او اټومي ټیکنالوژیو په څېړنه کې، او د نظامي سپوږمکۍ سیستمونو ملاتړ سره. وه .

-دا په اسراییلو او په حقیقت کې په نړۍ کې یو له خورا مشهورو ساینسي ادارو څخه ګڼل کیږي، او په دې برید د تل ابیب لپاره یو ګوزاردی، چې د اسراییلو د اټومي پروګرام په اړه د څېړنې په پرمختګ کې یې خپل رول پټ ساتلی دی.

-سخت زیان :

دې انستیتیوت په مهمو برخو لکه بیولوژي او فزیک، او همدارنګه د امنیت پورې اړونده برخو لکه مصنوعي استخبارات او بایو ټیکنالوژۍ کې ونډه اخیستې ده. له همدې امله، د ایران پریس تلویزیون دا برید "په خورا حساس ځای کې دقیق برید" وباله.

-د برید څخه یوه ورځ وروسته، د ویزمان انستیتیوت ته د پراخ زیان کچه ورو ورو روښانه شوه. د هغې یوه ودانۍ، چې د ژوند ساینس لابراتوارونو لپاره ټاکل شوې وه، د پرمختللي څېړنیزو تجهیزاتو او نادر، نه بدلیدونکي بیولوژیکي نمونو سره یوځای په بشپړه توګه د نږدو دمخه اور واخیست.

-په انستیتیوت برید، چې د اسراییلو "دامنیت او ټیکنالوژۍ د دماغ" استازیتوب کوي، هیڅ مرګ ژوبله نه ده اړولې، مګر دا د اسراییلو په اکاډمیک ذهن کې یو دردناک ګوزار او ژور زخم پریښود چې یوازې د بیارغونې له لارې نشي رغیدلی. د ګلوبز لپاره د ساینس خبریال ګالي وینریو وايي، د ورک شوي پوهې، څېړنې، تجربو او نادرو سرچینو بیرته ترلاسه کول به ډیر کلونه وخت ونیسي، چې ځینې یې ممکن هیڅکله بیرته ترلاسه نشي.

-هغې زیاته کړه چې برید ودانیو او لابراتوارونو ته پراخه ویجاړتیا رامینځته کړه، او د څېړنې زیربنا ته یې د پام وړ زیانونه واړول. او هغه تاسیسات په نښه کړل چې د کلونو دقیق ساینسي تجربو کوربه توب یې کړی و، په شمول د عمر د مخنیوي، د سرطان درملنې، او نورو پیچلو ناروغیو په اړه څېړنه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-وینریو د پرمختللي څېړنیزو تجهیزاتو ویجاړتیا یادونه وکړه چې په اسانۍ سره نشي بدلیدلی، او د معلوماتو او تجربو له لاسه ورکول چې بیا رغونه به یې خورا ستونزمنه وي. یو څېړونکي وویل، "هغه څه چې پېښ شوي نه یوازې انستیتیوت اغېزمن کوي، بلکې د ساینس او دقیق ساینس څېړنې لپاره یو گوزار دی."

-ډاکټر چیم ویزمن، چې په جینیوا کې د ۲۱ م صهیونیست کانګرس مشري کوله، په خپله پرانیستونکې وینا کې د فلسطین ستونزې د حل لپاره د لویې بریتانیا د سپینې پانې وړاندیزونو باندې برید پیل کړ. له چپ څخه ښي خوا ته ډاکټر ویزمن، تام ویلیامز، ښاغلی یوسیشکن، او بین گوریون د اګست په ۱۶، ۱۹۳۹ کې په جینیوا کې په صهیونیست کانګرس کې دي. د ډاکټر ویزمن تر شا د انګلیس صهیونیزم مشر ریورنډ پرلسویګ دی. (ای پی عکس).

ویزمن (کین اړخ)، چې په ۱۹۳۹ کې یې په جینیوا کې د ۲۱ م صهیونیست کانګرس مشري کولو پر مهال انستیتیوت نومول شوی و (اسوشیتید پریس).

-ویزمن انستیتیوت :

د ویزمن ساینس انستیتیوت په ۱۹۳۴ کې د چیم ویزمن لخوا، د برتانوي ماموریت پر مهال یو مشهور کیمیا پوه، د "ډانیل سیف انستیتیوت" په نوم، د برتانوي بسپنه ورکونکي د کورنۍ په ویاړ چې فلسطین ته یې د یهودي کډوالۍ ملاتړ کاوه، تاسیس شو. په ۱۹۴۹ کې، دا د ویزمن په نوم بدل شو، چې وروسته د اسراییلو لومړی ولسمشر شو.

-نن ورځ، انستیتیوت د نړۍ یو له مخکښو څواړخیزو ساینسي څېړنیزو ادارو څخه دی، په ځانګړې توګه د کیمیا، فزیک، بیولوژي او کمپیوټر ساینس په برخو کې. دا له ۲۵۰ څخه زیاتې څېړنې ډلې او ۳۰ لابراتوارونه لري. د ویب پاڼې په وینا، دا نږدې ۲۰۰۰ پېښتونه ثبت کړي دي.

-خو د دې علمي انځور تر شا، انستیتیوت د اسراییلو د پوځي تاسیساتو سره نږدې اړیکې ساتي. دا د وسلو لویو شرکتونو لکه ایلېټ سیستمونو، اسراییلو د فضايي صنعتونو او د دفاع وزارت سره د پوځي غوښتنلیکونو لپاره د بیولوژيکي موادو د پراختیا په پروژو کې یې همکاري کړې ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا د سرتېرو لپاره د ماسټرۍ پروگرامونه، اکاډمۍ خدمات وړاندې کوي ترڅو د لیسې زده کوونکي د نظامي خدماتو لپاره چمتو کړي، او حتی هغو زده کوونکو ته امتیازات ورکوي چې د غزې په جگړه کې یې برخه اخیستې وه.

-د لسيزو راهیسې، انستیتیوت د خپلو اتومي فزیک او آسوتوپ جلا کولو څانگو له لارې د اسراییلو د اتومي پروگرام ملاتړ کې مرکزي رول لوبولی دی، او د نهال سوریک ری ایکټر کې د ساینس پوهانو روزنې له لارې. د دې غړو، په شمول د ډیویډ برگمن او هیري لیکین، د اسراییلو د اتومي وړتیاوو لپاره د ساینسي زیربنا په جوړولو کې هم مهم رول لوبولی دی.

-د مارکر په ژورنالستانو کې د روتي لیوي او گیدون لیوي د گډ راپور له مخې، د انستیتیوت د ساینسي زیان کچه بې ساري ده او د اندازه کولو یا بیرته ترلاسه کولو لپاره ستونزمنه ده.

-په یوه ویډیو کې چې د برید څخه یوه ورځ وروسته د انستیتیوت په ویب پاڼه کې خپره شوې، پروفیسور اموس تانای، د کمپیوټر ساینس او مالیکولر بیولوژي څانگو څخه، د یوې ویجاړې شوې ودانۍ دننه د پیانو سره ناست لیدل کېږي، د بایسکل هیلمت یې اغوستی، د ماتو شیشو او افشا شویو ستونو په مینځ کې یې غږوي.

-مستقیم برید:

-برید د شپې په وخت کې وشو، کله چې ډیر لابراتوارونه له څیړونکو خالي وو. په هرصورت، د مارکر د راپور له مخې، وروسته خپاره شوي عکسونه د زیان کچه په ګوته کوي: سوځیدلي دیوالونه، مات شوي کړکۍ، افشا شوي تارونه، او فرشونه د اور اوبو سره ډک شوي. د ویجاړۍ صحنه، د ایراني برید څخه د ۲۴ ساعتونو څخه لږ وروسته، د اسراییلو د ساینس او څیړنې په برخه کې د یو له خورا مشهور شخصیت لپاره د زیان او چوپتیا احساسات لنډیز کوي.

-برید ناڅاپي نه و. یو توغندی چې په مستقیم ډول په ریحووت کې وویشتل شو، د ویزمان انستیتیوت په څو ودانیو ولگېد، چې پراخه زیان یې رامینځته کړ. په هغه ودانۍ کې اور ولگېد چې د بیولوژي، بایو کیمیا، ژونديو علومو او نانو ساینس کې د څیړنې لابراتوارونو لپاره کارول کېږي، او درې پورونه په بشپړ ډول ویجاړ شول.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ماليکولر حجرو بيولوژي څانگې پروفیسور ایلداد تساهر، چې له ۲۲ کلونو راهیسې په دې انسټیټیوټ کې ژوند کوي، وویل، "ما د چاودنې له پېښېدو څو دقیقې وروسته د چاودنې عکسونه ترلاسه کړل، او ما د خپل لابراتوار ودانۍ ولیده."

-اور لگېده. باور مې نه کېده. سهار لارم چې ځای وگورم. هیڅ شی پاتې نه و. نه لابراتوار، نه د زړه کلیپونه، نه عکسونه، نه یادگارونه. هرڅه ورک شوي وو."

-هغه زیاته کړه، "هره ورځ موږ د زیان شدت ډیر درک کوو. نه یوازې تجهیزات، بلکې راتول شوي پوهه، کوچني، نه بدلیدونکي توضیحات. تاسو نشئ کولی د دوی پرته ساینسي مقاله خپره کړئ. په یوه شیبه کې، هرڅه تبخیر شول."

-د کمپیوټر ساینس څانگې پروفیسور ایران سیگل د ۸۰- درجو سانتي گراد کې زیرمه شوي بيولوژيکي نمونې د ژغورلو لپاره د خپلې ډلې هڅې بیان کړې، او ویې ویل، "موږ وکولی شو چې ځینې یې د مات شوي شیشې له لارې راوباسئ، د بل الارم څخه خوشیې مخکې." هغه زیاته کړه، "ځینې تجهیزات، چې د ملیونونو ډالرو ارزښت لري، ډوب شوي او زیانمن شوي دي. هیڅوک لا تر اوسه نه پوهیږي چې ایا دا د ژغورنې وړ دی. دا د اسراییلو ساینسي څېړنو ته یو سخت گوزار دی. موږ به بیا رغونه وکړو، شاید حتی قوي."

-د بایو کیمیا پوهنځي پروفیسور سريل فلیشمن، چې لابراتوار یې ژوندی پاتې شو، د هغه شک په اړه خبرې وکړې چې د څېړنې ټولنې یې خپلې دی. هغې زیانونه د تجهیزاتو هاخوا دقیق کیلیبریشن او راتول شوي پوهې پورې غزیدلي وبلل. هغې زیاته کړه، "دا یو علمي او څېړنیز میراث دی چې په یوه شیبه کې له لاسه ورکړل شوی،" یادونه یې وکړه چې د زیربنا بیا رغونه لږترلږه دوه کاله وخت نیسي.^{۵۲}

۵۳ : امریکایي ورځپاڼه: اسراییل ممکن د لاندې دلیل لپاره د ایران په وړاندې د جگړې پای ته رسولو لپاره بیرته وکړي .

-په اسراییلو باندې د ایران توغندیو بریدونو د پام وړ زیانونه اړولي دي ((AFP

د جون ۲۰، ۲۰۲۵ .

^{۵۲} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د امریکا وال سټرېټ ژورنال راپور ورکړ چې د ایران په وړاندې جګړه اسراییلو ته، د لومړنیو اټکلونو له مخې، هره ورځ سلګونه ملیونه ډالر لګښت لري، کوم چې کولی شي د اوږدې مودې جګړې د ترسره کولو وړتیا محدوده کړي.

-ورځپاڼې د کارپوهانو په حواله ويلي چې د اسراییلو لخوا ترسره شوی ترټولو لوی واحد لګښت هغه توغندي دي چې له ایران څخه د راغلو توغندیو د مخنیوي لپاره اړین دي، چې یوازې اټکل کېږي چې هره ورځ د لسګونو ملیون او ۲۰۰ ملیون ډالرو ترمنځ لګښت ولري.

-ګیډون لیوي: اسراییل یو راپورته کیدونکی زمری نه دی، بلکې یو ناروغ زمری دی.

-اقتصاد پوه: په ایران کې د امریکا د سوپرېم بریالیتوب ناڅرګند دی.

-د مهماتو او الوتکو کارول هم د جګړې لګښت زیاتوي، نه دا چې ودانیو ته بې ساري زیان ورسېږي. تراوسه پورې، ځینې اټکلونه - چې د امریکایي ورځپاڼې لخوا حواله شوي - ښیي چې د زیان بیا رغونه یا ترمیم کول ممکن اسراییلو ته لږترلږه ۴۰۰ ملیونه ډالر لګښت ولري.

-د وال سټرېټ ژورنال د راپور له مخې، اسرایيلي چارواکو ويلي چې برید ممکن دوه اونۍ دوام وکړي، او د اسراییلو لومړي وزیر نتنیاهو د خپل پوځي کمپاین د ټولو اهدافو ترلاسه کولو دمخه د درولو هیڅ ښه نه ده ښودلې، چې پکې د ایران د اټومي پروګرام، د بالستیک توغندیو تولید او د وسلو زیرمه کول شامل دي.

-د یادونې وړ ده چې نتنیاهو په غزه کې د جنګي جرمونو او د انسانیت پر وړاندې د جرمونو په تور د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی.

-کارنیټ فلوک، د اسراییلو بانک پخوانی والي او اوس د اسراییلو ډیموکراسۍ انستیتیوت کې لوړ پوړی ملګری، باور لري چې اصلي فکتور چې د جګړې رېښتیني لګښت به وټاکي د هغې موده ده.

-ورځپاڼې د هغې له قوله ويلي چې، "که جګړه یوه اونۍ دوام وکړي، دا یوشی دی. که دا دوه اونۍ یا یوه میاشت دوام وکړي، دا په بشپړ ډول مختلفه کیسه ده."

-د تل ابیب څخه د ورځپاڼې خبریال انات پیلد یادونه وکړه چې ایران په یوه اونۍ کې په اسراییلو باندې له ۴۰۰ څخه ډیر راکتونه توغولي دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغې وویل چې د توغندیو دفاعي سیستم چې د ډیویډ سلینګ په نوم پیژندل کیږي، چې د اسراییلو او متحده ایالاتو لخوا په ګډه رامینځته شوی، کولی شي جنګي الوتکې، لنډ واټن ویشتونکي توغندي او ډرونونه وغورځوي.

-په اسراییلو باندې د ایران د توغندیو د برید اغیزې (ګیټي)

-هغې راپور ورکړ چې د دې دفاعي سیستم د فعالولو لګښت هر ځل نږدې ۷۰۰،۰۰۰ ډالر دی، فرض کړئ چې دا دوه انټرسيپټر توغندي وکاروي، کوم چې معمولاً لږترلږه کم مصرف وي، د تل ابیب میشته د ملي امنیت مطالعاتو انستیتیوت کې د څیړونکي یاهوشوا کالیسکي په وینا.

-نور نظامي لګښتونه د لسګونو جنګي الوتکو ساتلو لګښت شامل دي - لکه ۳۵۴- جنګي جیټ الوتکې - په یو وخت کې د ساعتونو لپاره په هوا کې، د اسراییلو له خاورې څخه شاوخوا ۱۶۰۰ کیلومتره لرې وي .

-د کالیسکي په وینا، د هرې الوتکې لپاره د الوتنې یو ساعت شاوخوا ۱۰،۰۰۰ ډالره لګښت لري، چې د تیلو او مهماتو لګښت په پام کې نیولو سره، لکه د ګډ مستقیم برید مهمات (JDAM) او درانه -۸۴MK بمونه.

-د هغه په برخه کې، ایکسټین، چې د اسراییل په ریځمن پوهنتون کې د اقتصادي پالیسۍ لپاره د آرون انستیتیوت مشر دی، وویل چې د ایران سره د جګړې ورځنۍ لګښت به د غزې په تړانګه یا په لبنان کې د حزب الله په وړاندې د جګړې لګښت څخه ډیروي.

-د ایران په وړاندې د یوې میاشتې جګړه به شاوخوا ۱۲ ملیارد ډالر لګښت ولري .

-د ارون انستیتیوت لخوا :

-د ارون انستیتیوت د اټکلونو له مخې، د ایران په وړاندې د یوې میاشتې جګړه به شاوخوا ۱۲ ملیارد ډالر لګښت ولري. که څه هم ایکسټین وايي چې د جګړې له پیل راهیسې د اسراییلو پوځي لګښتونه زیات شوي، د امریکایي ورځپاڼې خبریال په نامعلومو اقتصادي متخصصینو حواله ورکوي چې پدې مرحله کې په اسراییلو کې د اقتصادي رکود تمه نه لري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په هرصورت، ورځپاڼه ټينگار کوي چې د اسرايلو د اقتصاد لوی سکتورونه پدې وروستيو کې د ايراني بريدونو په پايله کې ټرل شوي دي. يوازې د ايرنيو صنعتونو کارگران بيرته کار ته بلل شوي دي، پداسې حال کې چې ډير سوداگري، لکه رستورانټونه، ټرل شوي دي.

-انجينرانو تاييد کړه چې د ايران د لويو بالستیک توغندیو له امله رامینځته شوی ويجاړتيا د هغه څه په څير نه ده چې دوی په وروستيو لسيزو کې د اسرايلو په جگړو کې ليدلي دي.

-ايال شاليف، يو ساختماني انجينر چې د ملکي زیربناوو ته د زیان د ارزونې لپاره راغلی و، وويل چې سلگونه ودانۍ ويجاړې شوې يا سختې زیانمنې شوې دي، او د دوی بيا رغونه يا ترميم به سلگونه ملیون ډالر لگښت ولري.

-هغه اټکل وکړ چې د ايران د بريدونو له امله زیانمن شوي په مرکزي تل ابیب کې د يوې نوې جوړې شوې اسمانڅکې ودانۍ ترميم به لږترلږه لسگونه ملیونه ډالر لگښت ولري.^{۵۳}

۵۴: په شمېر وکې... دا هغه څه دي چې اشغالگر په خان یونس باندې خپله محاصره ټينگوي

-په زرگونو بې ځايه شويو خلکو ځمکې په غير چمتو شوي المواصلات سيمه کې راټولې شوې دي، چې اساسي حياتي خدمات نلري - رايد موسی - خان یونس - الجزيره نيت .

راپور: رايد موسی .

-د جون ۲۱، ۲۰۲۵ .

-غزه - محمد الشعر د څښاک، شخصي حفظ الصحې او کورنيو اړتياوو لپاره د خپلې کورنۍ د اوبو اړتياوو پوره کولو لپاره له ورځنيو ستونزو سره مخ دی. د غزې په جنوبي ټرانگه کې د خان یونس ښاروالۍ خدمات د څلورمې پرله پسې ورځې لپاره ځنډول شوي دي. دا د اسرايلو د اشغالګرو لخوا د اوبو او فاضله موادو د اسانتياوو، پمپونو او خدماتو رسولو وسايطو د چلولو لپاره د اړتيا وړ سونګ توکو د مخنيوي پايله ده.

-ښاروالۍ په اونۍ کې دوه ځله د استوګنې سيمو او سرپناه مرکزونو او کمپونو کې اوسيدونکو او بې ځايه شويو خلکو ته اوبه پمپ کولې چې د پراخه تخليې خبرداريو څخه اغيزمن شوي

^{۵۳} - سرچينه: وال سټريټ ژورنال + الجزيره شبکه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

نه وو. دا خبرداری اوس د غزې په تړانګه کې د ترټولو لوی ولایت اکثریت ته رسیدلی، چې شاوخوا ۹۰۰,۰۰۰ اوسیدونکي او بې ځایه شوي خلک پکې ژوند کوي.

-الشعیر، ۵۴ کلن، د ۱۰ کسيزې کورنۍ سرپرستي کوي چې د ختيځ خان یونس په لويديځ کې د جورا ال لوط سيمې څخه تېښتې ته اړ شوي وو. هغه الجزیره نيت ته وويل: "موږ د خوړو چمتو کولو لپاره مبارزه کوله، او اوس موږ د اوبو چمتو کولو لپاره مبارزه کوو. موږ هره شيبه د بې رحمۍ بمبارۍ، يا د لوږې او تندي له امله د مرګ سره مخ يو."

-په خان یونس کې ۹۰۰,۰۰۰ خلک د ښاروالۍ خدماتو د ځنډولو او د تیلو د کمښت له امله د تندي له بحران سره مخ دي - رايد موسی - خان یونس - الجزیره نيت .

-د تندي له بحران:

-د خپلو بې ځایه کیدو دمخه، الشعیر د خیریه سازمانونو او نوښتونو څخه په ټانکرونو تکیه کوله چې د څښاک تازه اوبه وړیا توزیع کوي. هغه د شخصي حفظ الصحې او کورني استعمال لپاره د ښاروالۍ له پایپ لاینونو څخه مالګېنې اوبه هم ترلاسه کړې، او د راتلونکي اوبو رسولو پورې یې په بیرلونو کې ذخیره کړې ترڅو د هغه لپاره دوام وکړي.

-هغه اوس مهال د ناصر طبي کمپلیکس لويديځ کې په هغه سیمه کې چې هغه بې ځایه شوی دی د اوبو بشپړ کمښت څخه شکایت کوي. دا سیمه په جغرافیایي ډول د المواضع سیمې یوه برخه ده، چیرې چې د خان یونس ډیر اوسیدونکي او بې ځایه شوي خلک ګڼه ګوڼه لري. دا سړی، د اکتوبر ۷، ۲۰۲۳ وروسته د جګړې له پیل راهیسې بې کاره دی، وايي، "موږ له لوی بحران سره مخ يو. زه د خوړو د اخیستلو لپاره پیسې نلرم، اوبه خو پریږده؟"

-بې ځایه شوی کس محمد سلطان ورته کړاو شریکوي، الجزیرې نيت ته وايي چې په وروستیو ورځو کې په اوبو رسولو کې د پام وړ کمښت راغلی دی.

-سلطان، ۶۱ کلن، او د هغه کورنۍ (۲۷ کسان) د تیرې می په میاشت کې د رفح څخه د بې ځایه کیدو راهیسې د المواضع سیمې کې د بې ځایه شویو خلکو لپاره په کمپ کې په خیمو کې ژوند کوي. هغه وويل، شاوخوا یوه اونۍ راهیسې، دا کمپ، لکه د نورو کمپونو په څېر، د څښاک اوبو او حفظ الصحې له نشتوالي سره مخ دی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په خان یونس کې فلسطینیان د خپلو کورونو او خیمو ته د اوبو په گیلونو کې د وړلو لپاره مبارزه کوي - راید موسی - خان یونس - الجزیره نیټ .

-د ښاروالۍ لخوا د مهمو خدماتو د ځنډولو اعلان د ښار د اوسیدونکو او بې ځایه شویو خلکو د ژوند او بشري وضعیت خرابوالی لا پسې خراب کړی دی، چې ډېری په نامناسبو سیمو کې په خیمو او سرپناه کې ژوند کوي. د ښاروالۍ د بیړني کمېټې په وینا، دا سرپناه په دوامداره توګه د بمبارۍ او د تخلیې د خبرداریو له امله کمېږي، چې د چاپېریال او روغتیا د راتلونکي ناورین نښه ده.

-سلطان وایي، "موږ په غزه کې د مرګ سره په سیالۍ کې یو. دا زموږ سره زموږ د خپلو بدنونو د سیوري په څېر دی، چې په هر ګام او هر ځای کې موږ تعقیبوي." هغه زیاتوي، چې په رفح کې یې خپل کور له لاسه ورکړی او درې میاشتې وړاندې د هغه ترڅنګ په یوه خیمه کې د هوایي برید له امله ژوندی پاتې شوی، "مرګ تر بل هر وخت نږدې دی. زموږ څخه هر یو په غزه کې داسې احساس کوي لکه موږ په لیکه کې ولاړ یو، د مرګ انتظار کوو، یا د بمبارۍ، لوږې، تندې یا ناروغۍ له امله، ځکه چې درمل شتون نلري."

-د ډیرو خلکو په څیر، الشعر او سلطان هره ورځ اړ دي چې د اوبو د کموټانګونو او د اکمالاتو ویشل شوي ځایونه تعقیب کړي، په اوږدو، ګڼه ګونې لیکو کې ولاړ وي ترڅو لږ مقدار ترلاسه کړي چې اساسي اړتیاوې نه پوره کوي.

-ځانګړی ډیزاین - انفوګرافیک: د خان یونس ولایت په شمیر کې.

-یوه سخته محاصره:

-د خان یونس ښاروالۍ کې بیړني کمېټې ويلي چې ښار ته روان بحران د اشغالګرو لخوا د ملګرو ملتونو ادارو او سازمانونو ته د تیلو د ننوتلو د مخنیوي پایله ده، کوم چې د اوبو او فاضله موادو تاسیساتو، پمپونو او خدماتو رسولو میکانیزمونو چلولو لپاره اړین دی.

-د کمېټې د یوې رسمي سرچینې په وینا، چې د امنیتي دلایلو له امله یې د نوم نه ښودل غوره وګڼل، دا کړکېچ شاوخوا ۴۲۵،۰۰۰ خلک اغیزمن کوي چې د خان یونس ولایت او د هغې د اوو ښاروالیو (خان یونس ښار او ختیځو ښارګوټو) کې ژوند کوي، سربېره پردې د ګاونډي

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ښار فح څخه شاوخوا ۲۸۰،۰۰۰ بې ځايه شوي خلک، او په زرگونو نور د مرکزي او شمالي غزې ترانګې له نورو سيمو څخه بې ځايه شوي دي.

-د اوبو د دې لوړ کثافت رسولو لپاره، ښاروالی د ۴۵ څخه په پنځو ځاګانو تګي کوي، کوم چې ويجاړ شوي او بلبوز شوي، او د پنځو څخه د ځمکې لاندې اوبو يو ټانک، چې ساختماني او الکترو ميخانيکي زيربنا يې د اشغال له امله ويجاړه شوې وه، د الجزيرې نيټ ته د چارواکي د بيان له مخې.

-د ولايت په کچه د اوبو وضعيت د پراخو تخليکي امرونو او د ختيځو ښارونو (په شمول د عبسان الکبيره، عبسان الجديده، بنی سهيلا، خزاعه، القراره او الفخري) د پراخې ويجاړۍ سره خراب شوی دی، چې له امله يې د اسراييلو څخه د اوبو پايپ لاین بند شوی دی.

-همدغه سرچينه زياتوي چې پيچلي بحرانونه د ولايت په کچه د ډيرو سيمو، ښارګوتو او استوګنې سيمو د لويې کچې تخليک له امله رامینځته شوي، چې د هغې د ټول مساحت ۱۰۸ مربع کيلومتره څخه ۹۵٪ څخه ډير دي. اوه ښاروالی نور نشي کولی په دې ښارونو کې خپلې دندې ترسره کړي، ځکه چې اشغال دوی د "خطرناک جنګي زونونو" په توګه طبقه بندي کړي دي، سربېره پردې د تيلو کمښت.

-د ترټولو مهمو بحرانونو څخه د لنډمهاله کثافاتو په ډنډونو کې د ۲۵۰،۰۰۰ تنو کثافاتو راټولول دي، چې ترټولو لوی يې د ښار په لويديځ کې د "العمل" په ګاونډ کې دی. د ښاروالی د چارواکي په وينا، دې کثافاتو ډکولو ته لاسرسی او د هغوی لري کول ستونزمن دي، چې د روغتيا خطرونو، وژونکو ناروغيو او وباګانو د خپرېدو له امله د ښاريانو ژوند ګواښي.

-اشغال ښاروالی د غزې ترانګې ختيځ ته امنيتي کتارې ته نږدې اصلي کثافاتو ډکولو ته د لاسرسي مخه نيسي - رائد موسی - خان یونس - الجزيره نيټ .

-د جګړې له پيل راهيسې د پرله پسې پوځي عملياتو وروسته، د خان یونس ولايت د دسمبر له ۵، ۲۰۲۳ او د اپريل ۶، ۲۰۲۴ ترمنځ په لويه کچه ترپوځي عملياتو لاندې راغی. اشغالګرو ځواکونو په بشپړه توګه ولايت ونيو، ويجاړتيا يې رامینځته کړه، په شمول د استوګنې ودانۍ، ملکي تاسيسات او زيربنا.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-نيواک د خزاع، عبسان الجديده او القره ښارونه يې د ناورين په سيمو بدل کړي، چې ويجاړتيا يې نږدې ۱۰۰٪ ته ورسیده. دا د گاونډيو ختيځو ښارونو کې د لويې ويجاړۍ سربيره وه، کوم چې د کرنې لپاره مشهور دي او د غزې په سويلي ترانگه کې د والي او نورو سيمو د اوسيدونکو لپاره د خوړو دکڅورې استازيتوب کوي.

-د خان يونس ښاروالۍ په واک کې، چې د والي د ټولې سيمې ۵۴ مربع کيلومتره پوښي، د بيرني کميټې يوه چارواکي وويل چې ويجاړۍ کې شامل دي:

۳۰۰ کيلومتره د اوبو شبکې.

-د ۲۰،۰۰۰ مکعب متره ظرفيت سره د ځمکې لاندې اوبو څلور ټانکونه.

-د ۴۵ ځاگانو څخه ۴۰.

-د فاضله اوبو د نلونو او شبکو ۸۰٪. د باراني اوبو د نلونو ۳۴ کيلومتره.

۱۲۰ - کيلومتره سرکونه.

-د ښاروالۍ د ۲۶ موټرو څخه ۲۰ يې اوسيدونکو ته د حياتي خدماتو وړاندې کولو لپاره کارول کيږي.

-اشغال د فاضله اوبو د پاکولو د ۹ فابريکو څخه د ۷ ساختماني او الکترو ميخانيکي زيربنا په نښه کړه.

-د ښار اوسيدونکي هره ورځ شاوخوا ۳۰۰،۰۰۰ مکعب متره اوبو ته اړتيا لري، او ورته سرچينه تايدوي چې د ښاروالۍ د خدماتو د ځنډيدو له امله اوس مهال دا هيڅ شتون نلري. د خپلو ورځنيو اړتياوو د پوره کولو لپاره، دوی د تازه اوبو ټانکرونو او هغه څه چې دوی يې د سبمرسيبل پمپونو په کارولو سره داستخراجولو لپاره پرې تکیه کوي، کوم چې د محلي ځاگانو لپاره کافي ندي.

-خان يونس، چې د غزې په ترانگه کې ترټولو لوی ولايت او دوهم ډير نفوس لرونکی ولايت دی، د دوامداره او زياتيدونکو گواښونو سره مخ دی - رائد موسی - خان يونس - الجزيره نيټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-خان یونس ولایت د شړلو او ویجاړولو د دوامداره او زیاتیدونکو گواښونو سره مخ دی (الجزیره) .

-یو منظم پلان:

-د ښار د نفوس ډیره برخه په ساحلي سیمو کې متمرکزه ده، کوم چې د هغې د ټولې سیمې ددریمې برخې استازیتوب کوي. دا یوه کرنیزه سیمه ده چې د هغې د ۸۰٪ څخه ډیر ساحه پاڅه سرکونه نلري او د اوبو او فاضله اوبو د شبکو د غځولو لپاره د زیربنا نشتوالي له امله د لوړ نفوس کثافت سره د سمون لپاره سمبال نه ده.

-خان یونس ولایت شاوخوا ۸۹۰ بې ځایه شوي کمپونه لري چې په ټول ولایت کې خپاره شوي، په ځانګړې توګه په ساحلي سیمو کې. د حکومت د رسنیو دفتر عمومي رییس ډاکټر اسماعیل ثابتله په وینا، دا کمپونه نږدې ۷۸،۰۰۰ ځیمې لري.

-الثوابطه الجزیرې نیت ته وویل چې په دې کمپونو کې بې ځایه شوي خلک د پراخې ویجاړۍ له امله هلته استوګن کیدو ته اړ شوي چې د ولایت شاوخوا ۹۲٪ کورونه، استوګنې ودانۍ او تاسیسات یې اغیزمن کړي دي. هغه یادونه وکړه چې دوی د ژوند خورا لومړني اړتیاوې نلري، په شمول د اوبو، بریښنا او حفظ الصحې، چې دوی د ناروغیو د خپریدو لپاره حاصلخیزه ځمکه ګرځوي او د ملکي خلکو، په ځانګړې توګه د ماشومانو او لویانو ژوند ته ریسټیني گواښ رامنځته کوي.

-د الثوابطه په نظر، اشغال موخه لري، د خان یونس په اړه د بند په ټینګولو سره، د یو شمیر نظامي، سیاسي او ستراتیژیکو اهدافو ترلاسه کولو لپاره، په ځانګړې توګه د جبري بې ځایه کیدو او جامع ویجاړولو پالیسۍ له لارې د نفوس پراخه بې ځایه کیدل رامنځته کړي، د تش په نامه "بفرزون" پلان د یوې برخې په توګه، چې موخه یې د سویلي غزې پټۍ برخې کاپي کول او د هغې جغرافیایي او ډیموګرافیک منظره بدلول دي.

-خان یونس، چې په عمومي ډول د غزې پټۍ او فلسطین یو له لویو ښارونو څخه دی، یو حیاتي جغرافیایي موقعیت او لوی نفوس لري، چې دا - د تاسیس شویو اصولو سره سم - د اشغال لپاره مستقیم هدف جوړوي. د خپلو ویجاړولو له لارې، اشغالګر هڅه کوي چې د

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

غزې د ترانګې پاتې برخې ته یو ګواښوونکی پیغام واستوي چې "مقاومت به د ملګرو لخوا د درنې بې سره مخ شي."^{۵۴}

۵۵: یهودي ژورنالېست: د "لوی اسراییل" پروژه د منځني ختیځ د له منځه وړلو لپاره ده:

-د اسراییلو حکومت د سلوان په انجیل ښار ډیویډ کې د "د بیت المقدس د یووالي" د لمانځلو لپاره یې یوه ځانګړې غونډه وکړه. د غونډې په جریان کې، یې دا یو پلان تصویب کړ چې ښار ته د بهرنیو سفارتونو د لېږدولو هڅونه وکړي.

-د اسراییلو د حکومت پخوانۍ غونډه (د اسراییلو د حکومت مطبوعاتي دفتر)

د جون ۲۲، ۲۰۲۵.

-په جرمني کې میشت یهودي ژورنالېست مارتین جاکس وویل چې په سیمه کې د اسراییلو لخوا ترسره شوي بریدونه ډیروختونه غیرقانوني دي، او خبرداری یې ورکړ چې د لوی اسراییل پروژه یې موخه ده، چې ټول منځني ختیځ له منځه یوسي.

-دا د اناضولو اژانس سره په یوه مرکه کې راغلی، چې په کې جاکس د اسراییلو د لومړي وزیر نتنیا هو د حکومت د پالیسیو او د ګډوډۍ رامینځته کولو لپاره د هغې د چلند، او همدارنګه په سیمه کې د اسراییلو د ګواښونو د پراختیا په اړه یې بحث وکړ.

-د پراختیا غوښتونکي پلان:

-د سیمې په څو هیوادونو باندې د اسراییلو د بریدونو په اړه د تبصرې په ترڅ کې، جیک وویل چې هغه څه چې پیښېږي د مشروع دفاع په توګه نشي تشرېح کېدای، او نه هم دا د مخکینۍ برید په توګه ویل کېدای شي. هغه وویل: "دا یوازې یو مخکینی ویجاړوونکی او له منځه وړل دي چې موخه یې د ټولې سیمې (منځني ختیځ) له منځه وړل او د ځواب یا دفاع د هر ډول امکان مخنیوی دی."

-اسراییلو د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې په غزه کې نسل وژنه کوي، د ۲۰۲۴ کال د سپتمبر او نومبر ترمنځ یې په لبنان کې په لویه کچه جګړه پیل کړې، د تیر کال په وروستیو کې

^{۵۴} - الجزیره نیټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د اسد رژیم له نسکوریدو وروسته یې په سوريه کې څو ځایونه بمبار کړي، په یمن کې بریدونه ترسره کوي، او په دې وروستیو کې یې د ایران پر وړاندې يرغل پیل کړی.

-جیک ټینګار وکړ چې د اسراییلو کړنې د اسراییلو په وړاندې د دښمنۍ احساسات راپاروي، حتی که دوی د یهودانو ضد نه وي.

-هغه خپل باور څرګند کړ چې نتانیا هو، د هغه ایتلاف، او په اسراییلو کې سخت ښي اړخ د اسراییلو د خاورې د پراخولو په لټه کې دي.

-هغه زیاته کړه، "په صادقانه توګه، دا پلان د لوی اسراییل په نوم د دودیزو مذهبي مفکورو څخه هاخوا دی."

-معافیت:

-جیک په منځني ختیځ کې د اسراییلو کړنې د روسیې په یو شمیر هیوادونو کې د چلند سره پرتله کړې، او ویلي یې دي: "کله چې تاسو هغه څه ته ګورئ چې په غزه او سویلي لبنان کې پېښ شوي، صحنې د هغه څه یادونه کوي چې د دوهم چیچن جګړې پرمهال په ګروزني کې پېښ شوي، یا هغه څه چې روسانو په حلب کې د اسد رژیم په څنګ کې له مداخلې وروسته ترسره کړل ... هغه څه چې موږ یې اوس شاهدان یو د روسیې په ستایل کې د جامع ویجاړولو ستراتیژي ده."

-هغه وویل چې د اسراییلو وړتیا چې په رڼا ورځ په مختلفو ځایونو کې په آزاده توګه ګرځي، د زرګونو ماشومانو، ښځو او لویانو په وړاندې د ډله ییزې وژنې په وخت کې خپل ځواک څرګندوي پرته له دې چې څوک مداخله وکړي، د دوی مطلق، بې کنټروله ځواک ښيي.

-هغه ټینګار وکړ چې دا قضیه د معافیت د واقعیت دیوې څرګندې مظاهرې استازیتوب کوي.

-د ځواک مرکز:

-جیک تشریح کړه چې اسراییل نور یوازې د لوی اسراییل د انجیل تعریف ترلاسه کولو په لټه کې نه دی، بلکې له دې هاخوا تللی دی.

-هغه وویل چې نن ورځ هدف دا دی چې اسراییل د عملیاتي وړتیاو او سیاسي نفوذ له پلوه د متحده ایالاتو په څیر د ځواک مرکز په توګه جوړ شي. هغه اشاره وکړه چې هغه څه چې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

مورنن شاهدان یو (په سیمه کې د اسراییلو یرغل) هغه څه دي چې مورې په افغانستان، عراق او لاتینې امریکا کې د لسیزو راهیسې لیدلي دي.

-هغه ټینګار وکړ چې دا ځواک د نړیوال قانون یا د دوهمې نړیوالې جګړې وروسته رامینځته شوي قانوني بنسټونو ته د درناوي پرته فعالیت کوي.

-سخت پراختیا غوښتونکي ملتپالنه :

-جیک د اسراییلو په حکومت کې د سخت دریځو ښي اړخو شخصیتونو لخوا لوبول شوي رول ته اشاره وکړه، لکه د ملي امنیت وزیر اتمربن گویر او د مالي وزیر یزلیل سموتریچ، وویل، "دوی د لوی اسراییل پروژې په اړه خپلې ارادې نه پټوي؛ په حقیقت کې، دوی یې په ښکاره ډول اعلانوي."

-هغه وویل چې نننیا هو خپلې شخصي ګټې له هرڅه پورته ګڼي او اړتیا لري چې ځان وژغوري. هغه دا هم وویل چې د هغه په اوسني ایتلاف کې هغه خلک شامل دي چې له اوږدې مودې راهیسې د لوی اسراییل د جوړولو ملاتړ کوي.

-هغه اشاره وکړه چې دوی نه یوازې د سویلي لبنان په اړه خبرې کوي، بلکې د سوريې او مصر د ځینو برخو په اړه هم خبرې کوي، او دا چې دوی په حقیقت کې د اسراییلو د حکومت برخه دي او د پریکړې کولو مقامونه لري.

-د لیوننتوب یوه بڼه :

-جیک په اسراییلو کې د سیاستوالو د یوې ډلې د خطر په اړه خبرداری ورکړ چې دا د هر هغه څه برید کول مشروع ګڼي چې دوی یې ګواښ ګڼي، یادونه یې وکړه چې په دې ورځو کې په اسراییلو کې خبرې مخ په زیاتیدو دي چې نیمه پای لوبه به د ایران سره وي، پداسې حال کې چې فاینل به د ترکیې سره وي.

-هغه وویل چې دا ډله چمتو ده چې حتی په هغو ځایونو کې جګړې ته لمن ووهي چې دوی یې یوازې احتمالي خطري امنیتي سرغړونه ګڼي. دوی خورا افراطي او بې پروا دي، ټینګار کوي چې هغه څه چې د اسراییلو د پراختیا په نوم ترسره کېږي د یهودیت سره هیڅ تړاو نلري.^{۵۵}

^{۵۵} - سرچینه: اناضولو اژانس + الجزیره نیټ پاڼه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۵۶ : ملګري ملتونه: شمېرې دروغ نه وايي، د مرستو په تمه د فلسطينيانو وژنه د منلو وړ

نه ده

راپور: الصادق البدري .

-جون ۲۵، ۲۰۲۵ .

-د ملګرو ملتونو د سرمشري وياند سټيفن دوجاريک ټينګار وکړ چې د بشري مرستو په تمه د فلسطينيانو وژنه "د منلو وړ نه ده" او دا چې "شمېرې دروغ نه وايي"، چې د مرګ ژوبلې مخ په زياتيدونکي شمير ته اشاره کوي چې هره ورځ زياتېږي.

-په غزه ټرانګه باندې د يرغل له پيل راهيسې، اسراييل د اکتوبر ۲۰۲۳ راهيسې په ټرانګه باندې سخت بنديز لګولی، چې د هغې اوسيدونکو ته د خوړو او درملو د رسيدو مخه نيسي. په تېرو دريو مياشتو کې، دا بنديز تريوې اندازې پورې ګړندۍ کړی، نور هيڅ مرستې ته اجازه نه ورکوي چې ننوځي. وضعیت د يوه امريکايي شرکت لخوا نږدې ۱،۵ مليون غزه ميشتو ته ويشل شوي ترډيرو لږو مرستو پورې محدود شوی دی.

-د "نه منلو وړ" کلمه نور په غزه کې د بشري وضعیت تشرېح کولو لپاره کافي نه ده. د ملګرو ملتونو چارواکي د دې "تراژيډي" څرګندول يې ډيره کمزوري ګڼلي، هغه څه چې هغه يې "د بشري مرستو نظامي کول او سياسي کولو" په توګه بيان کړل، په ځانګړي توګه ځکه چې وژل شوي خلک د ژوندي پاتې کيدو لپاره د خپلو کورنيو لپاره د خوړو او روزي ترلاسه کولو پرته بل څه نه کولو ټينګار وکړ.

-د غزې په ټرانګه کې د روغتون سرچينو وويل چې پرون، د سې شنبې په ورځ د سهار راهيسې ۸۰ فلسطينيان د اسراييلي اشغالګرو ځواکونو لخوا شهيدان شوي دي، چې په کې ۵۶ کسان هغه کسان شامل دي چې د غزې په مرکزي ټرانګه کې د نظاريم په سيمه او په جنوب په رفح کې د مرستې په تمه وو.

-يو خطرناک عمليات :

-له هغه وخته چې يوه امريکايي شرکت په غزه کې فلسطينيانو ته د مرستو ویش په غاړه واخيست او د ملګرو ملتونو ټيمونه د دې دندو ترسره کولو څخه منع شول، د اشغالګرو ځواکونو لخوا د فلسطينيانو د په نېشه کولو صحې هره ورځ رامینځته شوي دي. لسګونه

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

فلسطينيان د ځان او خپلو ماشومانو لپاره د ژوند کولو په هڅه کې وژل کېږي او لسگونه نور ټپيان کېږي.

-ملګري ملتونه د امريکايي شرکت له کار او پايډو څخه راضي نه ښکاري. دوجاريک دا نظر څرګند کړ، ويې ويل چې د مرستو د ویش پروسه له خطرونو ډکه ده او خپل ټاکل شوي اهداف نه ترلاسه کوي. برعکس، "دا د منلو وړ نه ده چې خلک د خپل ژوند د دوام لپاره د خوړو ترلاسه کولو په هڅه کې مړه شي."

-امريکايي شرکت د ویش يوه طريقه کاروي چې د بشري حقونو سازمانونو د بشري حقونو سپکاوی او بې احترامې بللې ده. دا د فلسطينيانو ژوند هم د اشغالګرو ځواکونو د ډزو په مستقیمه لیکه کې د هدف ګرځولو له امله په خطر کې اچوي.

-د ملګرو ملتونو سره د مخامخ فشارونو او د اسراييلي چارواکو لخوا د هغې په وړاندې د لګول شویو تورو سره سره، دوجاريک د ملګرو ملتونو د خپل کارد دوام ژمنې باندې ټينګار وکړ، ويې ويل چې دا به غزه نه پرېږدي، او "هغه کار ته به دوام ورکړي چې کولی شي په محدود ځای کې شتون ولري."

-په غزه باندې د خپل يرغل له پيل راهيسې، نږدې ۲۰ مياشتې دمخه، اسراييلو په ملګرو ملتونو او د فلسطيني کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو د مرستې او کار ادارې (UNRWA باندې څو بریدونه پيل کړي دي. د UNRWA په اړه تور لګول شوی چې په غزه کې يې يو شمير کارمندان د فلسطيني مقاومت غورځنگونو سره تړاو لري، او په دې کې بې پروايي کوي چې د فلسطيني مقاومت غورځنگونو سره تړاو لري، او په دې کې بې پروايي کوي چې د بشري مرستو په ویشلو کې سستي کوي، او مقاومت کوونکو ته اجازه ورکوي چې د هغې لويه برخه ترلاسه کړي.

-د دوجاريک په وينا، دا نړيوال سازمان ادعا نه کوي چې يوازينی هم دوی دی چې د هر هغه څه کولو توان لري چې بايد ترسره شي، مګر دا غوښتنه کوي چې د مرستې او بشري مرستو چمتو کولو کې ښکېل ټولو سازمانونو ته اجازه ورکړل شي چې خپل کار په خوندي او شفاف ډول ترسره کړي.

دوجاريک خبرداری ورکړ چې "وخت په ختمیدو دی ... د خوړو اکمالات په ختمیدو دي ... او سونګ مواد په ختمیدو دي،" په بیړني اړتیا ټينګار کوي چې ډیر ژر نورې مرستې راوړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د دوجاريک له لارې، نړيوال سازمان وايي چې دوی په بېرني ډول اړتيا لري چې په غزه کې هرې کورنۍ ته ورسېږي پرته لدې چې د منځگرو يا هغو سيمو له لارې کار وکړي چې د هغو کسانو لپاره خطر رامینځته کوي چې هلته پرته له کومې معتبرې توجیه سفر کوي.

-سره له دې چې د ملگرو ملتونو د غزې د وضعیت د ښه کولو لپاره نه ستړې کېدونکې هڅې او د ټولو اړوندو خواوو سره د دوامداره اړیکو سره سره، که هغه اسراییلي وي، امریکایي وي یا په غزه کې فعال بشري سازمانونه وي، دوجاريک خوشبین نه ښکارېده. هغه د غزې وضعیت خورا خراب وباله او پوښتنه یې وکړه چې کوم اړخ کولی شي په ریښتیا سره په ځمکه کې بدلون اغیزمن کړي.

-په غزه کې فلسطینیانو یوازې د هغه وخت په جریان کې خپل ځینې اساسي حقونه ترلاسه کړل چې د بندیانو خوشې کول او د خوړو او سونگ توکو مرستې ته ننوتل لیدل شوي وو.

-له همدې امله، د ملگرو ملتونو چارواکي په دې باور وو چې په غزه کې یوازینی حل لاره او د هغې د خلکو د ژوند ساتنه په ډیپلوماتیک او سیاسي حل پورې اړه لري، چې د وژنې او بندیز څخه لرې ده.^{۵۶}

۵۷: د غزې "د مرگ جالونه" څنگه د اوږو کڅوړې په وینو رنګوي؟

-په غزه کې د اسراییلو-امریکا د نوي میکانیزم دننه د مرستو د ویش مرکزونه د لوړې فلسطیني اتباعو لپاره "د مرگ په جالونو" بدل شوي دي چې د جگړې په جریان کې د خپلو کورنیو د خوړو لپاره د خوړو یوه ټوټه لتوي چې پای ته یې رسیدل یې ناشونی ښکاري.

-د جون په ۳۰، ۲۰۲۵ نیټه په خپله برخه کې، المرصاد د مرستې غوښتونکو او هغو کسانو په نښه کولو جرم باندې تمرکز وکړ چې په غزه کې یې انتظار کاوه، او د اسراییلي اشغال لخوا ترسره شوي د ساحې انځور یوه برخه یې وړاندې کړه.

بیر ۳۶۰ - المرصاد - د تبلیغاتو او سانسور لپاره اسراییلي رسنۍ اسیر.

-المرصاد د یو شمیر فلسطیني کورنیو څخه شهادتونه واورېدل چې "د مرگ جالونو" تراژیدي څخه د ژوند لپاره کار اخلي، په هغه جگړه کې چې لوړه د ډله ایزو هڅونو یوه وسله گرځیدلې

^{۵۶} - الجزیره نیت وېب پاڼه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

چې هدف يې وژنه ده، او په کوم کې چې د اوږو کڅوړه ترلاسه کول يې يو ستونزمن کارگرځولی، داوړو ترلاسه کول يې د وينو سره يوشان کړی دی .

-فلسطيني کورنۍ د لوږې او وژنې ترمنځ بندې دي، هره ورځ لسگونه کسان وژل کېږي، که څه هم دوی بې وسلې دي او اسراييلي ځواکونو ته هيڅ گواښ نه دی.

-د اسراييلي ورځپاڼې هارتزد اسراييلي افسرانو او سرتيرو له قوله ويلي چې دوی ته لارښوونه شوې وه چې د مرستې په لټه کې د غزې اوسيدونکي ووژني.

-د "غزه بشري بنسټ" مرکزونه د مرگ په جال بدل شوي، چې سلگونه کسان يې وژلي او زرگونه يې تپيان کړي دي.

-د يوې شمېرې له مخې، په غزه کې د حکومت د رسنيو دفتر د يکشنبې په ورځ اعلان وکړ چې د اسراييلو د ډزو له امله د وژل شويو مرستندويانو شمير ۵۸۰ ته لوړ شوی، چې له ۴۰۰۰ څخه ډير تپيان او ۳۹ نور ورک دي.

-الجزيرې د يکشنبې په ورځ ځانگړې فوټيج هم خپور کړ چې د اسراييلو د ډرون لخوا د غزې ښار ختيځ شجاعيه سيمه کې د يو فلسطيني وگړي په شا د اوږو کڅوړه ليردول شوې وه.

د اتومي ککړتيا په اړه شخړه :

په دويمه برخه کې، څارونکي د اتومي ککړتيا په اړه انديښنو ته رسيدکي وکړه، کوم چې په سيمه کې د وروستيو پيښو وروسته د جنجال موضوع وه، په ځانگړې توگه د ايران په اتومي تاسيساتو د اسراييلو او امريکا بريدونو.

-د ۲۰۲۵ کال د جون په ۲۲ مه د سهار په وخت کې د ايران په اتومي تاسيساتو باندې د متحده ايالاتو له بريدونو وروسته، ايران ته نږدې سيمو کې د زهرجنو وړانگو د ککړتيا د احتمال په اړه پراخه شخړه راپورته شوې ده.

-تهران په چټکۍ سره دريو تاسيساتو ته نږدې سيمو اوسيدونکو ته ډاډ ورکړ چې د زهرجنو موادو د ليکيدو خطر نشته، او ايران ته نږدې هيوادونو وويل چې دوی په خپل هوايي ډگر کې د راډيو اکتيو ککړتيا نه ده موندلې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په خپله برخه کې، څارونکي اداره د عصري تاريخ ځينې خورا خطرناکې اتومي پيښې ته بياکتنه کوي، که په سوله کې وي، لکه څنگه چې څو لسيزې دمخه په اوکراین، جاپان او متحده ايالاتو کې پېښ شوي، يا د جگړې په وخت کې، لکه څنگه چې د ۱۹۴۵ کال په دوېي کې په هيروشيما او ناگاساکی باندې د دوو امريکايي اتومي بريدونو وروسته پېښ شوي.^{۵۷}

۵۸. په لويديځه غاړه کې د مېشتو خلکو جرمي ريکارډ په يوه رول لوبولو لوبه کې:

-اسراييلي مېشتو (يهودان) په فلسطينيانو باندې ډزې کوي پداسې حال کې چې يو اسراييلي عسکر (کين اړخ) د اکتوبر په ۱۳مه، ۲۰۲۲ کې د اشغال شوي لويديځې غاړې په هوارا ښارگوټي کې د نېستو پرمهال ولاړ دی. (عکس د اورين زيو / AFP لخوا).

-د فلسطيني کارپوه په وينا، مېشتو خلک د اسراييلو حکومت څخه په خپلو بريدونو کې ملاتړ ترلاسه کوي، او پوځ دوی ته محافظت چمتو کوي (فرانسوي اخبار).

-عواد رجب د جون ۳۰، ۲۰۲۵ :

-رام الله - د ۱۹۴۸ کال د نېکې راهيسې، کله چې صهيونيستي ډلو لسگونه قتل عامونه وکړل، په لويديځه غاړه کې فلسطينيانو د تيرو ۲۰ مياشتو په څير د مېشت ځايونو (يهودانو) لخوا داسې ترسره شوي جرمونه نه دي ليدلي، په ځانگړي توگه د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه د غزې د ويجاړولو د جگړې له پيل راهيسې.

-په ۱۹۹۴ کال کې د مېشت ځايونو باروچ گولډسټين لخوا په هيبرون کې د ابراهيمي جومات قتل عام، په داسې وخت کې د ماشوم محمد ابو خضير تښتول او سوځول.

- په ۲۰۱۴ کال کې، پيښې نسبتا جلا وې، مگر په غزه باندې د يرغل له پيل راهيسې په تيرو لسيزو کې په بريدونو کې د پام وړ زيات والی راغلی دی .

^{۵۷} - سرچينه: الجزيره د جون ۳۰، ۲۰۲۵ +. ال مرصاد.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د فلسطين د حکومت د مقاومت او ديوال کميسيون د اسنادو له مخې، مېشتو شويو کسانو په تېرو ۲۰ مياشتو کې په لويديځه غاړه کې له ۵۰۰۰ څخه ډير بریدونه کړي دي، چې د روان کال په لومړيو پنځو مياشتو کې شاوخوا ۱۶۰۰ بریدونه پکې شامل دي، سربېره پردې چې د همدې مياشتو په اوږدو کې د پوځ لخوا شاوخوا ۵۶۰۰ بریدونه ترسره شوي دي. په دې بریدونو کې په فلسطينيانو او د هغوی په ملکیتونو بریدونه، د هغوی وژل، هغوی په وتلو مجبورول، اوروڼه لگول، د مېشتو ځايونو جوړول او نور ډير څه شامل دي.

-اسراييلي مېشتو کسانو د ځمکې د ورځې او اعتراض لپاره د لاريون وروسته نږدې لرغونو ځايونو ته سفر کوي، پشمول د رومن باسيلیکا او فورم او د نبي يحيى جومات، چې د صليبيانو پخوانی کلیسا وه. اسراييلي مېشت کسان د لويديځې غاړې د نابلس ښارته نږدې -د سيباستيا په کلي کې د لرغونو ځايونو ليدنه کوي، سه شنبه، د مارچ ۳۰، ۲۰۲۱. (ای پي عکس/مجدی محمد) .

-مېشتو شويو کسانو په ۲۰۲۴ کال کې په لويديځه غاړه کې شاوخوا ۳۰۰۰ بریدونه ترسره کړل، او پوځ ۱۳۰۰۰ بریدونه ترسره کړل. (اسوشيتيډ پريس) .

-د دې بریدونو په پايله کې د مېشت ځايونو د ډزو له امله ۳۰ فلسطينيان شهيدان شول، چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهيسې شاوخوا ۹۹۰ کسان وژل شوي دي. د دوی بریدونه د ۳۰ فلسطيني ټولنو او ۳۲۳ کورنيو د بې ځايه کيدو لامل هم شول.

-د وال ادارې د معلوماتو له مخې، هغه څه چې په لويديځه غاړه کې په بې ساري کچه پېښېږي، "هدف يې د سيند او بحر ترمنځ ټولې ځمکې کنټرولول دي ترڅو يهودي برتري رامينځته کړي، فلسطينيان له خپلو حقونو څخه محروم کړي، چې د نژادي جلاوالي او اپارتايد يو له واضحو بڼو څخه څرگندېږي."

-اداره په لويديځه غاړه کې د مېشت ځايونو شمير - د بيت المقدس په گډون - شاوخوا ۷۷۰،۰۰۰ اټکل کوي، چې په ۱۸۰ مېشت ځايونو او ۲۵۶ پوستو وېشل شوي، چې ۱۳۸ يې د څرخايونو او کرنيزو ځايونو په توگه طبقه بندي شوي دي.

-د دې ټولو جرمونو په ځواب کې، د هغو کسانو په وړاندې غندنه او ځينې وختونه، بې شرمه نړيوال اقدامات ترسره کېږي چې جرمونه يې ترسره کړي، د دوی د مخنيوي يا د دوی د حکومت په وړاندې په اقدام کولو کې پاتې راځي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-فلسطين-۲۰۲۵-ډاکټر حسن بری جی ه- د میشت ځایونو د مسل و په اړه حقوقی کارپوه او څیړونکی (الجزیره نیټ) .

-برجیه: هغه څه چې پیښېږي دا دي چې د اسراییلو حکومت د میشت ځایونو دندې اسانه کړې او د رول لوبولو د لوبې برخې په توګه یې دوی ته محافظت او ملاتړ چمتو کړی دی (الجزیره نیټ) .

رول لوبول: د حقوقي کارپوه او د میشت ځایونو د مسلو په اړه څیړونکي حسن برجیه په وینا، په تیرو دوو کلونو کې د میشت ځایونو لخوا ترسره شوي جرمونه "د ۱۹۴۸ کال د نکهه راهیسې بې ساري دي".

-هغه الجزیره نیټ ته تشریح کړه چې "هغه څه چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ نیټې وروسته بدل شول، هغه دا دي چې هر هغه څه چې د میز لاندې وو اوس د میز څخه پورته دي. له ۱۹۶۷ راهیسې، اسراییل د فلسطینیانو د اشغال شویو سیمو او د فلسطین د هر ډول ودانیو د خالي کولو، د میشت ځایونو د جوړولو او د ټولې نړۍ څخه د میشت ځایونو د راوستلو لپاره کار کوي".

-هغه زیاته کړه چې د لویدیځې غاړې جغرافیایي اهمیت د دوی لپاره خورا مهم دی، ځکه چې دوی ورته "یهودا او سامریه" وايي. د هغه څه برعکس چې ډیرې باور لري، چې یوازې میشت ځایونه د بریدونو مشري کوي، پوځ د تاوتریخوالي ترټولو لوی مرسته کوونکی دی.

-هغه وویل چې داسې معلومات شتون لري چې په ۲۰۲۴ کال کې فلسطینیان د شاوخوا ۱۶،۶۰۰ بریدونو سره مخ شوي، او دا یې تشریح کړه چې میشت ځایونه یوازې د دې شاوخوا ۳،۰۰۰ بریدونو مسؤلیت لري، پاتې نور یې د پوځ کار دی.

-هغه وویل چې هغه څه چې پیښېږي "یوه دولتي پالیسي ده چې د میشته کوونکو دندې اسانه کړې او د کورنیو چارو او مالي وزارتونو لخوا د جواز لرونکو ټولنو لاندې فعالیت کولو له لارې دوی ته ملاتړ چمتو کړی، سربېره پردې د اردو څخه ساتنه چمتو کوي. دا د میشته کوونکو لپاره طبیعي ده چې د اردو په شتون کې د کورونو او د فلسطیني کلیو او ښارګوټو په زړه باندې برید وکړي".

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-برېجه دوام ورکړ چې د میشته کوونکو هڅول چې جرمونه وکړي ، ونې پرې کړي - کوم چې په ۲۰۲۴ کې له ۱۳,۰۰۰ څخه ډیر وو - او د فلسطیني کورونو او خیمو سوځول د داسې صحنو رامنځته کولو هڅه ده چې اردو د نړیوال مسؤلیت څخه معاف وي. "له همدې امله ، هغه څه چې پیښېږي د رولونو د محاسبې تبادله ده ، په ځانګړې توګه له هغه وخته چې ډیر میشته کوونکي په اردو کې خدمت کوي."

-په پای کې ، فلسطیني کارپوه د میشته کونکو جرمونو د زیاتوالي او د اوربند تړون په لور د حرکت ترمنځ اړیکه په ګوته کوي. "هرکله چې په غزه کې د اوربند تړون په اړه خبرې کېږي ، میشته کوونکي په فلسطیني ښارونو او کلیو خپل بریدونه زیاتوي." ^{۵۸}

۵۹: په بی ګناه فلسطینیانو د اوسیدونکو یهودانو ترسره شوي مهم جرمونه :

-لاندې د غزې د جګړې راهیسې په لویدیځه غاړه کې د میشتو کسانو د تر ټولو مهمو جرمونو ته بیاکتنه شوې ده، چې د فلسطین د دیوال مقاومت کمیسیون، د بشري حقونو سازمانونو او خبري اژانسونو د راپورونو پر بنسټ ده:

د اکتوبر ۱۱، ۲۰۲۳ :

-درې فلسطینیان د لویدیځې غاړې په شمالي برخه کې د نابلس په جنوب کې د قصر په ښار کې د میشتو کسانو او د اسراییلي پوځ د ډزو له امله شهیدان شول.

د اکتوبر ۱۲، ۲۰۲۳ :

-دوه فلسطینیان د نابلس په جنوب کې د السویه په ښار کې د میشتو کسانو د ډزو له امله او نور د اردو د ډزو له امله شهیدان شول.

د اکتوبر ۲۸، ۲۰۲۳ :

-یو فلسطینی د السویه په ښار کې د میشتو کسانو د ډزو له امله شهید شو.

-د اپریل ۱۲مه، ۲۰۲۴ :

-نږدې ۱۵۰۰ میشتو اوسیدونکو (یهودانو) د رام الله په ختیځ کې د المغیره په کلي برید وکړ، یو فلسطینی یې شهید ، ۳۵ نور یې ټپیان کړل، او لسګونه موټر او کورونه یې ویجاړ کړل.

^{۵۸} - الجزیره نیټ ویپاڼه / عواد رجب لیکنه د جون ۳۰، ۲۰۲۵ :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اپریل ۲۰مه، ۲۰۲۴:

-د نابلس په جنوب کې د السویه په کلي کې د میشتو خلکو د ډزو له امله د امبولانس یو افسر ووژل شو او دوه نور ټپیان شول.

-فلسطینیانو ناصر عشریته، د هغه مور فوزیه او د هغه ماشومانو د کور د ژوند او پخلنځي په سیمه کې سوځیدلي شیان پاک کړل.

-د جون په ۲۵مه، ۲۰۲۵ کال کې د اشغال شوي لویدیځې غاړې په سویل کې د هیبرون ښار په سویل کې د سوسیا په سیمه کې د اسراییلیانو له خوا یو نږدې میشت ځای څخه د اسراییلیانو د برید وروسته، یوه اسراییلی میشت ځایي د شپې په اوږدو کې یو فلسطیني شهید کړ.

میشت ځایونو ته د ۲۰۲۵ کال په لومړیو پنځو میاشتو کې له ۱۶۰۰ څخه ډیر بریدونه ترسره شوي ((AFP)

د اګست ۳مه، ۲۰۲۴:

-د نابلس په سویل کې د قصر په ښارګوټي کې د نښتو پرمهال د میشت ځایونو د ډزو له امله درې فلسطینیان ټپیان شول.

د اګست ۱۵مه، ۲۰۲۴:

-د شمالي لویدیځې غاړې په قلقیلیه ختیځ کې د جیت په کلي کې د میشت ځایونو د ډزو له امله یو ځوان شهید او بل ټپي شو.

-د اګست ۲۷مه، ۲۰۲۴:

-د سویلي لویدیځې غاړې په بیت لحم کې د وادي راحل په کلي کې د میشت ځایونو د ډزو له امله یو فلسطیني شهید او درې نور ټپیان شول.

د دسمبر ۳، ۲۰۲۴:

-د اشغال شوي بیت المقدس په سلوان ښار کې د میشتو خلکو په ډزو کې یو ماشوم شهید شو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د دسمبر ۲۳، ۲۰۲۴ :

-د اسراییلو د سولې سازمان اعلان وکړ چې میشتو خلکو په سیمه B کې ټولټال اووه پوستې جوړې کړې دي، کومه سیمه چې د فلسطیني ادارې تر کنټرول لاندې ده.

-یو سړی د اپریل په ۲۳، ۲۰۲۵ کې د اشغال شوي لويديځې غاړې د رام الله ښار په شمال کې د سنجیل په کلي کې د اسراییلي میشتو خلکو له برید وروسته په یو کرنیزه تاسیساتو کې زیان کوي. (عکس د زین جعفر / AFP لخوا)

د اپریل ۶، ۲۰۲۵ :

-د رام الله شمال ختیځ کې د تورموس ایا کلي ته نږدې د میشتو خلکو په ډزو کې یو ماشوم شهید او دوه نور ټپیان شول.

د جون ۲۰، ۲۰۲۵ :

-د هیبرون په لويديځ کې د صوریف په کلي کې د میشتو خلکو په ډزو کې یو فلسطیني شهید او اته نور ټپیان شول.

د جون ۲۵، ۲۰۲۵ :

-د رام الله په شمال ختیځ کې د کفر مالک په کلي کې د میشت ځایونو په برید کې درې فلسطینیان شهیدان او اووه نور ټپیان شول.

د جون ۲۹، ۲۰۲۵ :

-د بیت المقدس په شمال ختیځ کې د هزما په کلي کې د میشت ځایونو په بریدونو کې څلور فلسطینیان په ډزو شهیدان او نور ټپیان شول.^{۵۹}

-۶- د اسراییلو وزیران د لويديځې غاړې د یوځای کیدو غوښتنه کوي،

-پداسې حال کې چې د فلسطین اداره او عربان یې غندي.

^{۵۹} - الجزیره نیت ویب پاڼه + ادارې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-انځور ۶: د میشت ځایونو د پروژې پراختیا، د میشت ځایونو د سرک شبکې پلان سره موازي، انځور د برزیت په لور د اوفاریم میشت ځایونو د پراختیا دوهم پړاو دی. سرچینه: عکس د الجزیرې نیت خبریال لخوا.

-په نیول شوي لویدیځې غاړې کې د میشت ځایونو د جوړولو سرعت له ۲۰۲۳ راهیسې ګړندی شوی دی (الجزیره)

د جولای ۲، ۲۰۲۵.

-د اسراییلو وزیرانو او د کنیسټ سپیکر امیر اوهانا له لومړي وزیر نتنیا هو څخه وغوښتل چې سمدلاسه نیول شوی لویدیځه غاړه له اسراییلو سره یوځای کړي.

-اوهانا او د لیکود ګوند ۱۴ وزیرانو په دې اړه د ګوند مشر نتنیا هو ته یو لیک واستاوه. دا لیک د ماليې وزیر بیزلیل سموتریچ لخوا د ایکس پلیټ فارم کې خپور شو.

-لاسلیک کوونکو په خپل لیک کې ویلي، "موږ، وزیران او د کنیسټ غړي، د اسراییلو د حاکمیت (ضمیمه) او قانون سمدستي د یهودا او سامریه (د لویدیځې غاړې لپاره انجیل نوم) باندې پلي کولو غوښتنه کوو،" او یادونه یې وکړه چې حکومت کولی شي د جولای په ۲۷مه د پارلمان د دوې غونډې له پای ته رسیدو دمخه د یوځای کیدو پریکړه تصویب کړي.

-د لیک لاسلیک کوونکي په دې باور وو چې "ستراتیژیک ملګرتیا او د متحده ایالاتو د ولسمشر ټرمپ ملاتړ د دې ګام (ضمیمه) د پلي کولو لپاره د فشار راوړلو لپاره یو مناسب وخت رامینځته کوي."

-له ۲۰۲۳ راهیسې، اسراییل په نیول شوي لویدیځې غاړې کې د میشت ځایونو جوړول ګړندي او پراخ کړي دي، او په فلسطینیانو باندې د میشت ځایونو بریدونه زیات شوي دي. -ملګري ملتونه تاییدوي چې په نیول شویو سیمو کې میشت ځایونه "غیرقانوني" دي او خبرداری ورکوي چې دوی د دوه اړخیز حل لارې له مخې د شخړې د حل امکان کمزوری کوي، کوم چې اسراییل یې په بشپړ ډول ردوي.

-د چهارشنبې په ورځ، د اسراییلو د عدلي وزیر یاریف لیوین د شمالي لویدیځې غاړې د میشت ځایونو د شورا مشريوسي داګان سره د یوې غونډې په ترڅ کې وویل چې "دا د لویدیځې غاړې په اړه د اسراییلو د حاکمیت د تحملولو وخت دی."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د فلسطين ادارې او عربي هيوادونو د اسرايلو د عدلي وزير ياريف ليوين څرگندونې وغندلې، او د دې غوښتنو بشپړد يې تاييد کړ، کوم چې د نړيوالو د مشروع پريکړو او قوانينو سره په ټکر کې دي.

-د ولسمشرۍ وياند نبيل ابو رودينه وويل چې دا غوښتنې د اسرايلو د دوامداره هڅو استازيتوب کوي چې د فلسطين د قضیې د له منځه وړلو لپاره يې د خپلو پلانونو پلي کولو لپاره کوي.

-د عربي ليگ عمومي منشي احمد ابو الغيط هم د اشغال شوي لويديځې غاړې د الحاق په اړه د اسرايلو د عدلي وزير څرگندونې وغندلې "د اوسنيو شرايطو څخه گټه پورته کول، يې خطرناک او غير مسؤله وبلل. " ابو الغيط د اوسنيو شرايطو ماهيت روښانه نه کړ چې اسرايل يې د گټې اخيستنې هڅه کوي.

-سعودي عربستان، اردن او مصر هم د اشغال شوي لويديځې غاړې د حاکميت د تحميلولو غوښتنې وغندلې، دا هغه اقدام دی چې درې واړو هيوادونو "د نړيوالو د مشروعيت پريکړو څخه يې سرغړونه" گڼلې، او له نړيوالې ټولنې يې وغوښتل چې خپل مسؤليتونه په غاړه واخلي.

٦٠

٦١: لويديځه غاړه... د فلسطين يوه "اداره" ده چې لاهم د اشغال تر ولکې لاندې ده:

وروستی تازه معلومات: ۲۰۲۳/۲۳/۹.

-د ۲۰۲۳ کال د سپتمبر په ۲۰ مه د اسرايلو په هوايي بريد کې د وژل شويو څلورو فلسطينيانو د جنازې په جريان کې د جنين کپوالو کمپ (روپترز).

-لويديځه غاړه د فلسطين په مرکزي ختيځ کې موقعيت لري، د اردن سيند او مردار سمندر لويديځ ته. دا هغه فلسطيني سيمه ده چې په ۱۹۵۱ کال کې د جيريکو په کنفرانس کې د اردن سره ضميمه شوه، او د فلسطين پاتې برخه جوړوي چې د ۱۹۴۸ کال د نکه په جگړه کې اسرايلووه نيولې، په شمول د ختيځ بيت المقدس.

-د اردن چارواکو دا "لويديځه غاړه" وبلله ځکه چې دا د اردن سيند په لويديځ کې موقعيت لري، پداسې حال کې چې اردن د سيند په ختيځ اړخ کې موقعيت لري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د نکبه وروسته، لويديځه غاړه د اردن تابع وه. ختيځه غاړه (اردن) او لويديځه غاړه (فلسطين) په ۱۹۵۱ کال کې د جيريکو کنفرانس وروسته سره يوځای شول. د لويديځې غاړې اوسيدونکي د اردن اتباع گڼل کېدل. په هرصورت، په ۱۹۶۷ کې، اسراييلو لويديځه غاړه بيرته ونيوله.

-د اوسلو تړونونو له لارې، چې د ۱۹۹۵ او ۱۹۹۳ کلونو ترمنځ پای ته ورسيدل، د فلسطين اداره د يوې ادارې په توگه رامينځته شوه چې د لويديځې غاړې او غزې د فلسطينيانو د چارو اداره کولو دنده يې درلوده. په هرصورت، ادارې د دې توان نه درلود چې د خپل کنټرول لاندې سيمې اداره کړي، او لويديځه غاړه د اشغالگرو د کنټرول، د مېشت ځايونو د پاليسيو، لگول شويو محدوديتونو، د فلسطين د ځمکې د تخريب، انزوا او اقتصادي انحصار تابع پاتې شوه.

موقعيت او جغرافيه :

-لويديځه غاړه د اردن سيند او مردار سمندر په لويديځ کې د فلسطين په مرکزي ختيځ کې موقعيت لري. دا په ټولو خواوو کې د اشغال سره محاصره ده، پرته له ختيځې غاړې څخه، کوم چې د اردن سره پوله جوړوي.

-لويديځه غاړه اوږده بڼه لري، چې ختيځ ته يې د اردن سيند او مړ سمندر، لويديځ ته يې د فلسطين ساحلي ميدان، شمال ته يې د جلاد سيند دره او مرج ابن عامر ميدان، او جنوب ته يې د بيرشيبه دره پورته او مرکزي حوزه ده.

-لويديځه غاړه متنوع توپوگرافیک ځانگړتياوې لري او د هغې د روښانه ځمکنيو بڼو او ساده جيولوژيکي جوړښت لخوا مشخصې کيږي. پدې کې غرونه، پليټوز، ميدانونه، او ساحلي سيمې شاملې دي، سربيره پردې د سمندر له سطحې څخه ښکته سيمې. په هرصورت، د لويديځې غاړې د توپوگرافي ترټولو ځانگړي ځانگړتيا د غرونو، لوړو ځمکو او سختو ځمکو غالبيت دی.

-لويديځه غاړه په څلورو اصلي جيومورفولوژيکي (توپوگرافیک) سيمو وېشل شوې ده:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د غرونو مرکزي لړۍ، چې په کې د نابلس غرونه، د بیت المقدس غرونه، او د هبرون غرونه شامل دي، چې په شمال کې د مرج ابن عامر څخه په جنوب کې د بیر شیبه سیمو پورې غځیدلي دي.

-د اردن دره او د رفت دره، چې د تبریاس جهیل له جنوب څخه د مرسمندر شمال ته غځیدلي دي.

-نیمه ساحلي سیمه، چې د فلسطین د ساحلي میدان ختیځه برخه جوړوي، د قلقیلی او تولکرم ولایتونو په لویدیځ کې متمرکه ده.

ختیځې غونډۍ یا ختیځې څنډې:- د لویدیځې غاړې غرنۍ سیمه د باران د اوبو د راټولولو سیمې او د اوبو د زیرمو او د ځمکې لاندې حوزو لپاره اصلي تغذیه کوونکي په توګه کار کوي، چې په دې سیمو کې د ډیرو درو، چینو او آرټیسین ځاګانو په خپریدو کې مرسته کوي.

- په رام الله کې د لویدیځ غاړې ساحه نږدې ۲۱٪ جوړوي (د اردن سیند څخه تر مدیترانې بحیرې پورې)، چې د فلسطین د مرکزي احصایې د ادارې په وینا، نږدې ۵,۶۶۰ مربع کیلومتره پراخه شوی.

-پدې کې ۱۱ ولایتونه شامل دي: هبرون، رام الله او البریه، بیت لحم، نابلس، جیریکو، جنین، طوباس، بیت المقدس، تولکرم، سلفیت، او قلقیلیه.

-د هبرون ولایت د مساحت له پلوه په لویدیځه غاړه کې تر ټولو لوی ولایت دی، ورپسې رام الله او البریه دي. د مساحت له پلوه تر ټولو کوچنی ولایتونه قلقیلیه، سلفیت او تولکرم دي.

-اقلیم:

-د لویدیځې غاړې ساحه په ځینو سیمو کې دومره لویه ده چې د مدیترانې ساحل سره پوله لري. په دې توګه، دا د سمندر لخوا اغیزمنه کیږي، دواړه د تودوخې له پلوه چې د براعظم څخه لرې دي، او د ساحلي هوا د ډله ایزو اغیزو له امله.

-د لویدیځې غاړې سویلي برخې ځینې وختونه د سویلي فلسطین په نیګیو صحرا کې د صحرا شرایطو څخه اغیزمنې کیږي، که د تودوخې څپو یا د دورو او شګو ډک سیمه ایزو بادونو په بڼه وي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د لويديځې غاړې ډيرې سيمې د مديترانې اقليم څخه خوند اخلي، چې د هغې د اعتدال لخوا مشخصې كيږي. هوا په دوېي كې نسبتا گرمه او وچه وي او په ژمي كې سړه او مرطوبه وي. په دوېي كې، سيمه د لوړ فشار زون كې راځي، چې وچوالي، ارام بادونه، لږ ورېځې او لوړې تودوخې لامل كيږي. په ژمي كې، سيمه د لويديځ باد په زون كې راځي.

-اقليم د لوړوالي له امله اغيزمن كيږي، په غرونو او لوړو سيمو كې تودوخه ټيټه وي، او باران ډيروي. د اردن شمالي دره او د بيت لحم او طوباس ولايتونه د نيمه وچ اقليم لخوا اغيزمن كيږي، پداسې حال كې چې د صحرا اقليم د اردن درې سويلي برخه او د جيريكو ولايت ځمكه پرې تسلط لري.

نفوس: د فلسطين د احصايې مركزي ادارې په وينا، په ۲۰۲۳ كې د لويديځې غاړې نفوس نږدې ۳,۲۵۷,۰۰۰ و، چې د ودې كچه يې ۲,۱٪ وه. د ۲۰۱۷ احصايې له مخې، د نفوس ټول كثافت په هر مربع كيلومتر كې شاوخوا ۵۰۹ كسان وو. ښاري سيمې د كليوالو سيمو په پرتله د نفوس د كثافت له پام وړ لوړوالي څخه رنځ وړي.

-په لويديځې غاړې كې فلسطيني ټولنه يوه ځوانه ټولنه گڼل كيږي. په ۲۰۲۳ كال كې، د ماشومانو سلنه (د ۱۴ كلونو څخه كم عمر) د ټول نفوس نږدې ۳۵,۲٪ وه، پداسې حال كې چې د ځوانانو سلنه (د ۱۵ او ۲۹ كلونو ترمنځ) نږدې ۲۸,۱٪ وه، او د لويانو سلنه (د ۶۰ كلونو څخه پورته) نږدې ۶,۳٪ وه.

-د لويديځې غاړې د نفوس له ۹۸٪ څخه ډير سني مسلمانان دي، پداسې حال كې چې عيسويان (د مختلفو مذهبونو) نږدې ۱,۳۷٪ جوړوي. رسمي ژبه يې عربي ده، او د فلسطين غالبه ژبه ده. انگليسي او عبراني هم عامې ژبې دي.

-د سيمې نفوس د اصلي خلکو او ۱۹۴۸ کډوالو مخلوط دی. ډيرو يې تر ۱۹۸۸ پورې د اردن تابعيت درلود. د اوسلو د تړونونو له مخې، د فلسطين ملي اداره د لويديځې غاړې په ځينو ښارونو كې د مدني ژوند اداره كولو او فلسطينيانو ته د پاسپورټونو ورکولو لپاره تاسيس شوه.

تاريخ: لويديځه غاړه د تاريخي فلسطين برخه ده، او تاريخ يې د هغه څه تابع دی چې پيښ شوي دي. فلسطين له پيښو او خلکو ډک دی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-کنعانيان لومړني تاريخي پېژندل شوي خلک گڼل کېږي چې په سيمه کې مېشت دي، د دوی شتون د دريمې زريزې له پيل څخه پيل کېږي. دوی د فلسطين اصلي اوسيدونکي وو او د هغې په ځمکه کې يې د تمدن د جوړولو لپاره لومړی کسان وو. دوی ډير تاريخي فلسطيني ښارونه جوړ کړل، چې ترټولو مهم يې جيريکودي، چې د تاريخ ترټولو زوړ ښاردی، او شکيم (نابلس)، چې دوی يې خپله پلازمېنه جوړه کړه. دواړه په لويديځه غاړه کې موقعيت لري، او سيمه هغه وخت د مصري امپراتورۍ تر کنترول لاندې وه.

-د دې دورې په جريان کې، د مهاجرتونو څپه راڅرگنده شوه، ځکه چې نوو يرغلگرو د سيمې ځينې برخې ونيولې. د دوی په منځ کې عبرانيان، د ميسوپوتاميا څخه د سامي قبيلو يوه ډله، او فلسطين، د کريتان قبيله (چې وروسته يې پرې هيواد نومول شوی و) شامل وو. د کنعان ځمکه د دريو خلکو ترمنځ ویشل شوې وه. کنعانيان نور د هيواد يوازينی مالکان نه وو، مگر کنعانی ژبه غالبه ژبه پاتې شوه.

-د ۲۰۲۲ کال په وروستيو کې د اسراييلي پوځ لخوا د لويديځې غاړې محاصره پای ته رسولو وروسته د نابلس مرکزي بازار ته ژوند بيرته راوگرځيد . (اناتوليا) .

-عبرانی قبيلو شاوخوا ۱۱۲۵ ق م کې کنعانيانو ته ماتې ورکړه او د فلسطين سره يې د هيواد واکمني شريکه کړه. بيا عبرانيانو د حضرت داود عليه السلام په مشرۍ د شاهي واکمنۍ په جريان کې د ټولې سيمې کنترول په لاس کې واخيست، شاوخوا ۱۰۰۰ ق م کې. سلطنت د هغه د زوی حضرت سليمان عليه السلام په مشرۍ وده وکړه. په هرصورت، په ۹۳۵ ق م کې د هغه له مړينې سره، سلطنت وويشل شو.

-د مصر پاچا شيشونق په ۹۲۰ ق م کې د يهودا پر سلطنت بريد وکړ او هغه يې اشغال کړ. په ۷۲۱ ق م کې، اشوريانو د اسراييلو او يهودا پر سلطنتونو بريد وکړ او قبضه يې پرې وکړه، په هغوی يې ماليه وضع کړه. د اسراييلو سلطنت هڅه وکړه چې بغاوت وکړي، مگر اشوريانو په تاوتریخوالي سره بغاوت وځپلو او د هغې ډير نفوس يې عراق ته وليږلو.

په ۵۹۷ ق م کې نبوخت نصر د يهودانو پلازمېنه بيت المقدس ونيوله او د هغه پاچا، د هغه کورنی او د هغې ډير مشران يې عراق ته بوتلل. په ۵۸۶ ق م کې، د يهودانو پاتې شونو هڅه وکړه چې په فلسطين کې د بابليانو د سلطان په وړاندې بغاوت وکړي. نبوکدنضر هيواد بيرته فتح کړ، دبیت المقدس داخل يې ويجاړ کړ.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- په ۵۳۹ ق م کې، فارسيانو سیمه ونيوله، او فلسطین د دوو پېړیو لپاره د فارس تر واکمنۍ لاندې پاتې شو. د دوی د واکمنۍ په جریان کې، د یهودي قبیلو پاتې شوني بیت المقدس ته راستانه شول. په ۳۳۳ ق م کې، سکندر اعظم سیمه فتحه کړه او د یونان د امپراتورۍ سره یې یوځای کړ.

- په دویمه پېړۍ کې، یهودانو بغاوت وکړ او یو خپلواک دولت یې جوړ کړ تر هغه چې دوی په ۶۳ ق م کې د پومپيو لوی لخوا مات شول، او فلسطین د روم امپراتورۍ برخه شوه. وروسته له هغه چې رومي امپراتورۍ په لویدیځ او ختیځ (بازنطین) ایالتونو وویشل شوه، فلسطین تر اوومې پېړۍ پورې د بازنطین تر واکمنۍ لاندې راغی.

- د بازنطین واکمني هغه وخت پای ته ورسېده کله چې په ۶۳۶ کال کې د یرموک له جګړې وروسته عربي اسلامي لښکرو فلسطین فتح کړ. دا په فلسطین کې د اسلامي واکمنۍ پیل و چې شاوخوا ۱۳۰۰ کاله یې دوام وکړ، چې د صليبي جګړو له امله یې شاوخوا دوه پېړۍ دوام وکړ.

- **د برتانیا فرمان:** په لومړۍ نړیواله جګړه کې د عثماني امپراتورۍ له ماتې وروسته، فلسطین په ۱۹۱۷ کې د برتانیا د فرمان لاندې راغی. د فرمان په موده کې، برتانیا هڅه وکړه چې په فلسطین کې یهودیان واک ته ورسوي. دې د ۱۹۱۷ کال د بالفور اعلامیه خپره کړه، چې ژمنه یې وکړه چې په فلسطین کې د "ملي کور" په جوړولو کې به د یهودانو سره مرسته وکړي. دا ژمنه وروسته په ۱۹۲۲ کال کې د ملتونو د لیګ لخوا بریتانیا ته ورکړل شوي فرمان کې شامله شوه.

- د برتانیا پوځي ادارې په تدریجي ډول د ټولو ممکنه لارو او چارو له اړخه د یهودانو د ملي کور لپاره فلسطین د چمتو کولو لپاره کار وکړ، په داسې یو هیواد کې چې د نفوس ۹۲٪ څخه ډیر یې فلسطیني عرب وو. عالي کمیشنر د فلسطین د تابعیت قانون صادر کړ چې هدف یې په هیواد کې میشتو یهودانو ته د فلسطین تابعیت ورکول دي. برتانیا په فلسطین کې د متناسب استازیتوب پر بنسټ د مقننه شورا له جوړولو سره موافقه نه وه، چې په طبیعي ډول به یې اکثریت فلسطیني عربان وای.

- د برتانوي فرمان په دوره کې، د یهودي مهاجرینو شمیر زیات شو، او تر ۱۹۴۸ پورې، فلسطین ته د یهودي مهاجرینو شمیر نږدې ۶۵۰،۰۰۰ ته ورسید.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د فرمان په ټوله دوره کې، عرب اتباعو د برتانوي پالیسیو په وړاندې اعتراضونه، مقاومت، مظاهري، بغاوت او په مدني نافرمانۍ کې ښکېل شول. دا د برتانوي پوځي ځواکونو او يهودي ميشت ځايونو سره د تاوتریخوالي نښتو لامل شو. دوی د ۱۹۲۸ کال د براق په پاڅون کې ښکېل شول، کله چې يهودانو د الاقصی جومات د لويديځ ديوال د نيولو هڅه وکړه. د فلسطين لوی تاوتریخوالی هم رامنځته شو، چې له ۱۹۳۶ څخه تر ۱۹۳۹ پورې یې دوام وکړ.

-د فلسطين مسله په ۱۹۴۷ کال کې د برتانوي حکومت په غوښتنه ملګرو ملتونو ته راجع شوه. وروسته، ملګرو ملتونو ۱۸۱ پریکړه لیک خپور کړ، چې د برتانوي فرمان د پای ته رسېدو او په دوو خپلواکو دولتونو د فلسطين د ویشلو وړاندیز یې وکړ: یو عرب فلسطينی او بل يهودي. وروستنی به د فلسطين د ځمکې نږدې ۵۵٪ برخه ترلاسه کړي، چې بیت المقدس به نړیوال شي.

-يهودانو دا پریکړه ومنله، پداسې حال کې چې عربانو دا رد کړه. د ویش له پریکړې وروسته، د فلسطين عربانو د صهیونیست میشتو (يهودانو) ځای پر ځای کیدو په وړاندې مقاومت وکړ، او مقاومت د هیواد ټولو برخو ته پراخ شو. سختې جګړې پیل شوې، چې په پایله کې یې ډیرې مرګ ژوبلې او ټپيان منځ ته راغلل.

-برتانويانو د يهودانو سره د دوی د اهدافو په ترلاسه کولو کې مرسته وکړه، د ماموریت په دوره کې یې روزنه ورکړه او وسلې یې ورته برابرې کړې. هرکله چې دوی له یوې سیمې څخه ووتل.

د اسراییلو اشغال :

برطانیه د می په ۱۴، ۱۹۴۸ کې له فلسطين څخه ووتله، او ډیویډ بن ګوریون په هماغه ورځ د اسراییلي دولت د تاسیس اعلان وکړ. د برتانوي ماموریت له پای ته رسیدو سره، د عربو-اسرائیلو لومړۍ جګړه پیل شوه، او عربانو اسراییلو ته ماتې ورکړه.

دا دوره، چې د "نقبا" په نوم پیژندل کېږي، د اسراییلو لخوا د فلسطين د ۷۸٪ سیمو د نیولو سره پای ته ورسیده، چې د ویش پلان له مخې ورته ځانګړې شوې سلنه یې زیاته وه. لږترلږه ۷۵۰،۰۰۰ فلسطينیان بې ځایه شول، او پاتې ۲۲٪ یې د لويديځې غاړې او غزې ترانګې ترمنځ وویشل شول.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د روډز تړونونه لاسلیک شول، چې د اسراییلو، مصر، لبنان، اردن او سوږيې ترمنځ د ۱۹۴۸ کال جگړه پای ته ورسوله. د ۱۹۴۹ کال د اوربند کرښه د شپې کرښې په نوم پیژندل کیده، چې په مؤثره توګه د اسراییلو او لویډیځې غاړې ترمنځ د ویشونکې کرښې په توګه بدله شوه. -لویډیځه غاړه د اسراییلو تابع وه.

-د بیت المقدس ختیځه برخه، د سکوپوس غر پرته، د اردن برخه وه، پداسې حال کې چې غزه د مصر د ادارې لاندې وه.

-په ۱۹۵۱ کال کې د جیریکو کنفرانس وروسته، ختیځه غاړه (اردن) او لویډیځه غاړه (فلسطین) سره یوځای شوه، او د لویډیځې غاړې اوسیدونکي د اردن اتباع ګڼل کېدل.

-د ۱۹۶۷ کال د جگړې په جریان کې، چې د "نکسې" په نوم پیژندل کېږي، اسراییلو د غزې ترانګه او لویډیځه غاړه ونیوله. د نکسې په پایله کې فلسطینیان د دوهم ځل لپاره کډه شول. چې اټکل کېږي شاوخوا نیم ملیون وو. د امنیت شورا د ۱۹۶۷ کال په نومبر کې ۲۴۲ پریکړه لیک صادر کړ، چې له اسراییلو یې وغوښتل چې د ۱۹۶۷ کال په جون کې له نیول شویو سیمو څخه ووځي او کډوال بیرته خپلو کورونو ته ستانه شي.

-په ۱۹۸۸ کال کې، مرحوم پاچا حسین بن طلال د فلسطین د آزادۍ سازمان (PLO) په غوښتنه له اردن سره قانوني، اداري او مالي اړیکې پرې کړي. لویډیځه غاړه نوره د اردن برخه نه وه، خو د لویډیځې غاړې وقفونه د اردن حکومت سره تړلي پاتې شول، د څارنې، ګمارنې، مالي مکلفیتونو او د عیسوي او اسلامي وقفونو د ساتنې په اړه.

-فلسطینیانو په ۱۹۸۷ کال کې یو ډله ییز پاڅون اعلان کړ، چې د "لومړۍ انتفاضې" یا "د ډبرې ماشومانو انتفاضې" په نوم پیژندل کېږي، چې تر ۱۹۹۳ پورې یې دوام وکړ. دا پاڅون په اسراییلو باندې نړیوال فشار راوړ.

-د اوسلو تړونونه :

-د لومړۍ انتفاضې وروسته، د نړیوالو ګوندونو لخوا د تمویل شوو خبرو اترو له لارې د ستونزې د حل هڅې پیل شوې. په ۱۹۹۱ کال کې، د مادرید د سولې کنفرانس د دوو لارو د مستقیمو خبرو اترو له لارې سوله ایز حل ته د رسیدو په هدف ترسره شو: د اسراییلو او عربي هیوادونو ترمنځ، او د اسراییلو او فلسطینیانو ترمنځ.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اوسلو تړونونه، چې د ۱۹۹۳ او ۱۹۹۵ کلونو ترمنځ پای ته ورسیدل، د فلسطین او اسراییلو لخوا د سولې د لومړۍ موافقې استازیتوب کوي. په دې تړون کې د فلسطین د ادارې د جوړولو لپاره د یوې ادارې په توګه ټاکل شوې وه چې دنده یې د فلسطین د چارو اداره کول، د دوی داخلي امنیت کنټرول کول، او په لویدیځه غاړه او غزه کې د دوی د خپلواکې واکمنۍ لاندې سیمو کې د ملکي چارو اداره کول وو، د پنځو کلونو لپاره.

-د اوسلو د تړونونو له مخې، لویدیځه غاړه د فلسطین د حاکمیت لاندې سیمو، د فلسطین او اسراییلو د ګډ حاکمیت لاندې سیمو، او د اسراییلو د مستقیم امنیتي حاکمیت لاندې سیمو ویشل شوې وه، په شمول د لویو میشت ځایونو بلاکونو.

-په همدې اساس، لویدیځه غاړه په دریو برخو ویشل شوه، اسراییل د سرحدونو کنټرول، بهرنی امنیت، بیت المقدس او میشت ځایونو، او "د اسراییلو د امنیت ټولیز مسؤلیت" ساتي. **درې سیمې دا دي:**

-**الف سیمه:** د لویدیځې غاړې ۱۸٪ استازیتوب کوي، سیمه ب په بشپړ ډول د فلسطیني ادارې د امنیت او ادارې کنټرول لاندې ده.

ب سیمه: د لویدیځې غاړې ۱۸٪ استازیتوب کوي، سیمه ب په ادارې توګه د روغتیا، تعلیم او اقتصادي مدیریت په اړه د فلسطیني ادارې تر کنټرول لاندې ده. سیمه ب د اسراییلو د اشغال سره د امنیت مسؤلیت شریکوي، پدې معنی چې اسراییل په هروخت کې سیمې ته د ننوتلو حق لري.

سي سیمه: د لویدیځې غاړې ۶۰٪ برخې استازیتوب کوي. د اوسلو په تړونونو کې دا شرط ایښودل شوی و چې دا به د فلسطین ادارې ته وسپارل شي. په هرصورت، اسراییل په دې باندې بشپړ کنټرول ساتلی، په شمول د امنیت، پلان جوړونې او ساختماني چارو. دا په بشپړ ډول د اسراییلو د امنیت او ادارې د کنټرول لاندې دی او هیڅکله د فلسطین ادارې ته نه دی لېږدول شوی.

-نورې سیمې، چې د لویدیځې غاړې ۴٪ برخې استازیتوب کوي، هغه ځمکې شاملې دي چې د اشغالګرو لخوا د طبیعي زیرمو په توګه ضبط شوي، د بیت المقدس د ولایت برخه چې اسراییلو په ۱۹۶۷ کې د لویدیځې غاړې له نیولو وروسته په زور سره ضمیمه کړه، او هېرون،

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هغه سیمې چې په اداري توګه د فلسطین د حاکمیت لاندې دي مګر د اسراییلو د امنیت د کنټرول لاندې دي، او همدارنګه نورې غیر طبقه بندي شوې سیمې.

- وروسته له هغه چې اسرایيلي پوځ د نومبر په لومړۍ نیټه د ۲۰۲۲ کال په لویدیځه غاړه کې محاصره پای ته ورسوله (اناضولو اژانس).

-د فلسطین ملي ادارې په تدریجي ډول د لویدیځې غاړې د ښارونو کنټرول په غاړه واخیست چې په ۱۹۹۴ کال کې پیل شو. په هرصورت، دا د لویدیځې غاړې د ټولو خپلواکو سیمو کنټرول کولو توان نه درلود، ځکه چې دا د دې مسلې په اړه د خبرو اترو ترپای ته رسیدو پورې وځنډول شو. دا د اسراییلو سره د خبرو اترو د ځنډ یا ورو کیدو له امله نه دی رامنځته شوی.

-د دوهمې فلسطیني انتفاضې په جریان کې، چې په ۲۰۰۰ کال کې رامنځته شوه، د جلا کولو دیوال جوړولو مفکورې نوی زور واخیست، په ځانګړې توګه د شني کرښې هاخوا یا د هغه څه دننه چې د اسراییلو په خاوره کې پېژندل شوي د وسله والو فلسطیني مقاومت عملیاتو د زیاتوالي سره.

-په ۲۰۰۲ کال کې، اسراییلو د ځان او فلسطینیانو ترمنځ د جلا کولو دیوال جوړول پیل کړل، د ترهګریزو بریدونو څخه د خپل امنیت د ساتنې په پلمه. د ۱۹۶۷ کال د نړیوالو پېژندل شویو سرحدونو تعقیبولو پرځای، چې د شني کرښې په نوم پېژندل کېږي، د دیوال ۸۵٪ د لویدیځې غاړې دننه موقعیت لري.

-د فلسطین د ځمکې او د بیت المقدس د ځینو برخو د یوځای کولو سربېره، دیوال د فلسطیني خلکو په محاصره کې د ټینګولو او د دوی د ملي اقتصاد په پام وړ خرابولو کې مرسته کړې ده. ټول ښارونه او ښارګوټي، چې د لویدیځې غاړې ۱۰٪ استازیتوب کوي، د دوی د فلسطیني شاوخوا څخه جلا شوي دي، چې له ۲۱۹ څخه ډیرې فلسطیني ټولنې اغیزمنې کوي.

-له ۷۰۰ څخه ډیر خنډونه، په شمول د ۱۴۰ پوستو، په لویدیځې غاړې کې جوړ شوي دي. دا پوستې د فلسطینیانو په تګ راتګ نور محدودیتونه لګوي، چې له ۷۰،۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان چې د اسراییلو د کار جواز لري هره ورځ له دې پوستو څخه تیرېږي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د فلسطين د رسمي احصايوله مخې، د ۲۰۲۱ کال په پای کې په لويديځه غاړه کې د اسراييلو د مېشت ځايونو او پوځي اډو شمير ۴۸۳ ته ورسيد، چې په ۱۵۱ مېشت ځايونو او ۲۵ گڼ مېشتو پوستو وېشل شوي چې د موجوده مېشت ځايونو، ۱۶۳ مېشت ځايونو، او ۱۴۴ ځايونو په شمول د صنعتي، سياحتي او خدماتو ساحو او د اشغالگر پوځ لپاره د پوځي کمپونو په توگه ټاکل شوي دي.

-د رسمي فلسطيني سرچينو په وينا، د ۲۰۲۱ کال په پای کې په لويديځه غاړه کې د مېشت ځايونو شمير نږدې ۷۱۹،۴۵۲ ته ورسيد. په لويديځه غاړه او بيت المقدس کې د مېشت ځايونو ترمنځ د نفوس وده د اسراييلو دننه په پرتله لوړه ده.

-په ۲۰۲۲ کال کې د اسراييلو د مېشت ځايونو د جوړولو او پراختيا په سرعت کې د پام وړ زياتوالی ليدل شوی، اشغالگرو چارواکو د بيت المقدس په گډون په لويديځه غاړه کې د ۲۲،۰۰۰ څخه زياتو مېشت ځايونو د جوړولو لپاره شاوخوا ۸۳ مېشت ځايونو پلانونه تصويب کړل.

اقتصاد:

د فلسطين اقتصاد عموماً د خپلو لگښتونو د پوره کولو لپاره په نړيوالو مرستو تکیه کوي. دا ميکانيزم، د هغو هيوادونو څخه راځي چې اوس د مرستندويه هيوادونو په نوم پېژندل کېږي، يعنې هغه کسان چې د فلسطين او اسراييلو ترمنځ د سولې پروسې ملاتړ کوي، د خپلو سرچينو څخه د بسپنو په ورکولو او د مرستندويه وجهي صندوق د ونېو په ملاتړ سره د فلسطين په سيمو کې د اقتصاد ملاتړ کوي.

-د مالي مرستو له لارې، دا فنډ د اوبو، انرژۍ، ښاري او محلي پراختيا، ټولنيز خونديتوب، تعليم، روغتيا، جامد کثافاتو مدیریت، ډيجيټل پراختيا، مالي سکتور او خصوصي سکتور پراختيا په برخو کې د فلسطين ادارې پروژې تمويلوي.

-د لويديځې غاړې اقتصاد د اسراييلو په اقتصاد باندې دروند انحصار د سيمې د اقتصادي پرمختگ لپاره خنډ رامینځته کړی دی. دا د اسراييلو د تسلط لخوا په ټولو کچو کې لگول شوي قوانينو او محدوديتونو تابع دی، پشمول د پيسو، سوداگريزو او مالي چارو. دا د پيسو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

پالیسی او د فلسطیني سرچینو چمتو کولو لپاره په اسراییلو باندې هم خورا ډیره تکیه کوي، او همدارنګه اسراییلو ته د کار جریان.

-د فلسطین اقتصاد له جدي ننګونې سره مخ دی. د اوسلو تړونونو لاندې د تاسیس راهیسې، د فلسطین اداره اړینې سرچینې نلري، او دا روښانه شوې ده چې دا به د خپلو ډیرو اساسي اړتیاوو او سرچینو لپاره به په اسراییلو تکیه وکړي. په عین حال کې، د اسراییلو محدودیتونه دغو سرچینو ته د لاسرسي مخه نیسي: ځمکه، اوبه، بریښنا، سونګ، پوهه، کلتوري میراث، مخابرات، او نور.

-اشغال د پانګونې فرصتونو ته د لاسرسي مخه هم نیسي او د سرحدي تیریو، ګمرکي عوایدو او سوداګرۍ جریان باندې د کنټرول سربیره، د خپلې دوامداره میشته کیدو پالیسۍ له لارې ځمکه ټوټه ټوټه کوي.

-د بیت المقدس اقتصاد په لویدیځه غاړه کې د خپلو طبیعي بازارونو څخه جلا شوی او په لویه کچه د اسراییلو په بازار کې د اسراییلو د بیمې تخصیص او کارګرانو پورې اړه لري، چې د راتلونکي پلازمینې په توګه د فلسطین ژوند ته خپل مرکزیت له لاسه ورکوي.

-دې محدودیتونو په اقتصادي جوړښت کې ګډوډي او د تولیدي سکتورونو د کمزورۍ لامل شوی، پشمول د تولید او د خدماتو د سکتور تسلط.

-په هرصورت، د نړیوال بانک د محاسبې له مخې، د فلسطین اقتصاد په ۲۰۲۲ کې بیا رغونه ثبت کړه، چې د اصلي GDP وده په کال کې ۳،۹٪ ته ورسیده. دا وده مصرف ته منسوب شوې، چې په پایله کې د اسراییلو تر کنټرول لاندې سیمو کې د کارکوونکو فلسطینیانو شمیر کې زیاتوالي سره وده کړې. کارګران په لویدیځه غاړه کې د اوسط ورځني معاش دوه چنده څخه ډیر عاید ترلاسه کوي. د فلسطیني ادارې عواید د پام وړ زیات شوي، د اقتصادي فعالیتونو د زیاتوالي او د ماليې اساس پراخولو لپاره د بریالي هڅو له امله.

-په لویدیځه غاړه کې اقتصادي سکتور په خدماتو، کرنې او صنعت تکیه کوي، لکه، کان کیندنه، تولید، فرنیچر، او د خوړو تولید، او همدارنګه د سوداګرۍ چاپیریال او ساختماني پیاوړتیا.^{۶۱}

^{۶۱} - سرچینه: الجزیره + ویب پاڼې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۶۲ : فلسطيني مقاومت: د ابو شهاب او د هغه د ډلې وینه د ټولو ډلو لخوا هدر (ضائع) ده

- په رفح کې د غلو د ډلې مشر، یاسر ابو شهاب .

- یاسر ابو شهاب په خیانت او د دښمنو گوندونو سره په همکارۍ تورن دی (ټولنیزرسنۍ) .

. ۲۰۲۵/۷/۶

- د فلسطيني مقاومت ډلو په گډو عملیاتو کې یاسر ابو شهاب د "گمارل شوي غدار" په توګه بنودل شوی ، او وېي ویل چې د هغه وینه او د هغه ملاتړ کوونکي د ټولو ډلو لخوا "ضبط شوي" دي.

- د گډو عملیاتو کوټې : د یکشنبې په ورځ په یوه بیان کې وویل چې "گمارل شوی غدار یاسر ابو شهاب او د هغه ډله هغه څوک دي چې زموږ د وطن له کرښې څخه منحرف شوې او د دوی فلسطيني هویت په بشپړه توګه له منځه تللی دی." ژمنه یې وکړه چې ډلې به "د غدار ابو شهاب او د هغه ډلې، یا هر هغه چا ته چې د اشغال په مرسته د دوی لاره تعقیبوي هیڅ رحم ونه کړي".

- د فلسطيني ډلو په بیان کې زیاته شوې چې "د غدارانو برخلیک د تاریخ د کثافاتو ډنډ دی، د خدای او د هغوی د خلکو په وړاندې د شرم د بدنۍ سربیره."

- هغې په غزه کې د قبیلو او کورنیو د دریځونو ستاینه وکړه او وېي ویل، "موږ د خپلو قبیلو او کورنیو د دریځونو ډیره ستاینه کوو، چې د یوې بدمعاشې ډلې د خیانت له امله به زیانمن نشي. زموږ خلک ډیر پوه دي او د معاش لرونکو اجنتانو او هغو کسانو ترمنځ توپیر کوي چې د دوی لپاره کار کوي."

- په غزه کې د کورنیو چارو وزارت د پوځي قضایي ادارې انقلابي محکمې ابو شهاب ته لس ورځې وخت ورکړ - چې د چهارشنبې په ورځ، د جولای له دوهمې، ۲۰۲۵ څخه پیل کېږي - ځان د قضایي چارواکو په وړاندې د محاکمې لپاره وړ چارواکو ته وسپاري.

- محکمې په یوه بیان کې ويلي چې دا پریکړه د ۱۹۶۰ کال د فلسطین د جزا قانون د ۱۶ نمبر او د ۱۹۷۹ کال د انقلابي طرز العملونو قانون سره سمه ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ابو شېباب په دریو تورو تورو شو: د خیانت او د دښمنو گوندونو سره د اړیکو لرل، د مادي (۱۳۱) خل اف، د وسله والې ډلې جوړول، د مادي (۱۷۶) خل اف، او وسله وال بغاوت، د مادي (۱۶۸) خل اف.

-انقلابي محکمې ټینګار وکړ چې که ابو شېباب ځواب ورنکړي او تسلیم نشي، نو هغه به له عدالت څخه تېستیدلی وګڼل شي او په غیاب کې به محاکمه شي. دا له هر هغه چا څخه وغوښتل چې د هغه ځای پېژني چې هغه ته راپور ورکړي، که نه نو دوی به د عدالت څخه د مجرم تېستیدلي په توګه وګڼل شي.

-په غزه کې امنیتي چارواکي د تیر کال له پای راهیسې د ابو شېباب (د فبروري ۲۷، ۱۹۹۰ زیږیدلی) تعقیبوي چې د یوې وسله والې ډلې جوړول دي چې د اسراییلو سره همکاري کوي او د رفح ولایت په ختیځو سیمو کې پناه اخلي، کوم چې د اسراییلو د پوځ لخوا کنټرول کېږي.

-د ابو شېباب ډلې د ملکي وګړو په وړاندې وژنې کړې دي، د اسرایيلي اشغالګرو په لارښوونه یې د فلسطیني مقاومت غړي په نښه کړي دي، او د رفح په جنوب ختیځ کې د کرم ابو سالم له لارې چې غزې ترانګې ته ننوځي، مرستې یې غلا کړې دي.

-د یادونې وړ ده چې د اسراییلو پوځ د وسله والو ډلو له جوړولو څخه - چې د دوی لخوا یې ملاتړ کېږي - د غزې ترانګې کې د امنیت او ثبات د کمزوري کولو او د دوه ملیون څخه زیاتو فلسطینیانو د لوړې د اجنډا پلي کولو لپاره د دوی د کارولو لپاره کار اخیستی دی.^{۶۲}

۶۳: په خبرو اترو کې د اسرایيلي پلاوي نقشه رفح تر اشغال لاندې ساتي:

په نیلي رنګ کې "موراګ محور" هغه محور دی چې خان یونس له رفح څخه جلا کوي

د اسراییلو د بیا ځای پرځای کولو نقشه د غزې ترانګې د سیمې ۴۰٪ برخه پرې کوي (الجزیره) ۲۰۲۵/۷/۱۱.

-سرچینو الجزیرې ته وویل چې د اسراییلو د پلاوي لخوا د قطر په پلازمینه دوحه کې د غیر مستقیمو خبرو اترو په جریان کې د بیا ځای پرځای کولو نقشه وړاندې شوې، د غزې په سویلي برخه کې د رفح ټوله برخه د اشغال لاندې ساتي. دوی اشاره وکړه چې نقشه د بې

^{۶۲} - سرچینه: الجزیره .

ځايه شويو خلکو لپاره د تمرکز سيمې جوړولو سره د بې ځايه کيدو پلان پلي کولو ته لاره هواروي، کوم چې به مصر يا د سمندر له لارې ليرېدول کيږي.

-الجزيرې ته سرچينو زياته کړه چې نقشه د پولې په اوږدو کې د غزې ترانګې ته ژوره غځيدلې، په ځينو سيمو کې تر ۳ کيلومترو پورې غځيدلې ده. په دې کې د بيت لاهيا ښار، د ام النصر کلي، د بيت حانون ډيره برخه، او د خزاعه ټوله برخه شامله ده.

همدې سرچينو اشاره وکړه چې د اسراييلو د بيا ځای پر ځای کولو نقشه د الطفه، شجاعيه او الزيتون په سيمو کې د السکا سړک ته نږدې کيږي، او د دير البلح او القارا په سيمه کې د صلاح الدين سړک ته غځيږي.

-د اسراييلو د بيا ځای پر ځای کولو نقشه د غزې ترانګې د سيمې ۴۰٪ برخه هم له منځه وړي او ۷۰۰،۰۰۰ فلسطينيان خپلو کورونو ته د راستنيدو مخه نيسي، چې دوی په رفح کې د بې ځايه کيدو مرکزونو ته اړ باسي.

-د اسراييلو د پلاوي لخوا په خبرو اترو کې وړاندې شوې د بيا ځای پر ځای کولو نقشه، چې ټول رفح يې تر اشغال لاندې ساتلی دی، د غزې ترانګې د سيمې نږدې ۴۰٪ برخه له منځه وړي.

-د اسراييلي پلاوي لخوا په خبرو اترو کې وړاندې شوې د بيا ځای پر ځای کولو نقشه (الجزيره) .

-اصلي شخړه په خپله برخه کې، د اسراييلو چينل ۱۲ د دوچې په خبرو اترو کې د خنډ راپور ورکړ، مګر دا چې دوی به د شنبې تر ورځې پورې دوام وکړي. ده د اسراييلي چارواکو په حواله ويلي چې په تيرو ۲۴ ساعتونو کې د اسراييلي پوځي نقشو له امله په خبرو اترو کې هيڅ پرمختګ نه دی شوی.

-چينل ۱۲ راپور ورکړی چې د دوچې په خبرو اترو کې اصلي اختلاف د غزې په ترانګه کې د دوی کنټرول شويو سيمو څخه د اسراييلو د وتلو کچه ده، ادعا کوي چې تل ابیب موافقه کړې چې د موراګ د سړک څخه ووځي، کوم چې رفح د غزې په سويلي ترانګه کې د خان يونس څخه جلا کوي، په بدل کې به د رفح کنټرول وساتي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-چينل د خبرو اترو د جزئياتو سره بلدي دوه سرچينې حواله كړې چې تاييدوي چې د اسراييلو لخوا وړاندې شوې نوې نقشه كې د موراگ سړك څخه وتل شامل دي، كوم چې د غزې-مصر پولې څخه شاوخوا ۴-۵ كيلومتره لرې دى.

-خو، چينل يادونه وكړه چې د ورته نقشې له مخې، اسراييل لاهم د فلادلفي سړك (د غزې او مصر ترمنځ پوله) څخه شاوخوا ۲-۳ كيلومتره شمال ته د خپلو پوځي ځواكونو په ساتلو ټينگار كوي.

-په دې كې زياته شوې: هلته، حكومت غواړي د سلگونو زرو فلسطينيانو لپاره د كډوالو كمپ جوړ كړي، ترڅو د دوى د راتلونكي احتمالي بې ځايه كيدو لپاره چمتووالى ونيسي.

-تيره دوشنبه، د اسراييلو د دفاع وزير يسرايل كاتز د رفح په كډوالو كې د خيمو د "بشر دوستانه بنار" د جوړولو لپاره د اسراييلو د نوي پلان طرحه څرگنده كړه. په دې پلان كې د سخت امنيتي معايينې وروسته بنار ته د ۶۰۰،۰۰۰ فلسطينيانو لومړنى لېږد شامل دى. دوى به وروسته د وتلو اجازه ونلري.

-د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) غوښتنه كړې چې د اسراييلو پوځ دې د مارچ په ۱۸مه د غزې په تړانگه كې د خپلې ويجاړونكې جگړې له بيا پيلولو دمخه هغو ځايونو ته وگرځي چې دوى په كې وه.

-د چينل ۱۲ په وينا، اسراييل د غزې تړانگې په پوله كې د بفرزون د جوړولو غوښتنه هم كوي، چې په ځينو سيمو كې له څو سوو مترو څخه تر نږدې دوه كيلومترو پورې پراخوالى لري.

-سرچينو اشاره وكړه چې د دې مسلې په اړه خبرې اترې لاهم روانې دي ترڅو تشې ډكې كړي.

-د پنجشنبې په ورځ، د اسراييلو نشراتي شركت راپور وركړ چې ويتكوف به د څو ورځو په اوږدو كې دوچې ته ورسېږي ترڅو د دواړو خواوو ترمنځ خبرې اترې پرمخ بوځي.

-د نږدې ۲۰ مياشتو په اوږدو كې، د اسراييلو او حماس ترمنځ د اوربند او بنديانو تبادلي په اړه د غير مستقيمو خبرو اترو څو پړاوونه ترسره شول، چې د مصر، قطر او متحده ايالاتو په منځگړيتوب وه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-پدې موده کې، د اوربند دوه موافقې لاسلیک شوې: لومړۍ د ۲۰۲۳ کال په نومبر کې او دوهم د ۲۰۲۵ کال په جنوري کې. پدې کې د بندیانو د تبادلې لپاره جزوي موافقې شاملې وې.

-د اسراییلو صدراعظم نتنیاھو، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی، د وروستي تړون له بشپړولو څخه ډډه وکړه او د مارچ په ۱۸ مه یې په غزه کې نسل وژنه بیا پیل کړه.

-د اسراییلو اپوزیسیون ادعا کوي چې نتنیاھو یوازې په جزوي معاملو کې لیوالتیا لري چې د جګړې دوام تضمینوي، ترڅو خپلې شخصي سیاسي ګټې ترلاسه کړي، په ځانګړې توګه د هغه دوامداره واکمنۍ، او د هغه په حکومت کې د سخت دریځې ښې اړخې ډلې ته درناوی وکړي.

-تل اییب اټکل کوي چې په غزه کې ۵۰ اسراییلي بندیان دي، چې ۲۰ یې لا هم ژوندي دي. په عین حال کې، د فلسطین او اسراییلو د بشري حقونو اورسنيود راپورونو له مخې، له ۸۰۰،۱۰ څخه ډیر فلسطینیان په خپلو زندانونو کې یې بندیان دي، چې له شکنجې، لوږې او طبي غفلت څخه رنځ وړي، چې ډیرې مړه شوي دي.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې، اسراییل، د امریکا په ملاتړ، په غزه کې نسل وژنه کوي، چې له ۱۹۵،۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان یې وژلي یا تپیان کړي دي، چې ډیرې ماشومان او ښځې دي. د سلګونو زرو بې ځایه شویو او لوږې سربیره چې د لسګونو ماشومانو په ګډون یې د ډیرو خلکو ژوند اخیستی، له ۱۰۰۰۰ څخه ډیر ورک دي.^{۶۳}

۶۴: اسراییلي رسنۍ: دا د حماس ستراتیژي ده چې د دوچې په خبرو اترو کې امتیازات ترلاسه

کړي:

-سټیو ویتکوف، خلیل الحیه، نتانیاھو.

. ۲۰۲۵/۷/۱۱

-د قطر پلازمینې دوچې لخوا کوربه توب شوي اوربند او د بندیانو تبادلې خبرې اترې د غزې په تړانګه کې د ۶۰ ورځني اوربند په اړه د خبرو اترو په جریان کې د اسراییلي رسنیو پام ځانته را اړوي.

^{۶۳} - سرچینه: الجزیره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلي چينلونو شنونکي پدې باور دي چې د متحده ايالاتو ولسمشر ترمپ هوډ لري چې يوې داسې معاملې ته ورسېږي چې کولی شي په غزه کې د جگړې پای ته رسېدو لپاره لاره هواره کړي. دا د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) گټو ته خدمت کوي، کوم چې د اسراییلي اړخ څخه د نورو امتيازاتو ترلاسه کولو په لټه کې دی. (د کفارو په اند).

-حماس يوې معاملې ته د رسېدو لپاره د امريکا ليوالتيا او فشار کشف کړی، او له همدې امله باور لري چې کولی شي له اسراییلو څخه ډیر څه ترلاسه کړي. د چينل ۱۳ د فلسطين د چارو شنونکي، هزي سیمانتوف په وينا، دا د ځينو جزیاتو او نورو په اړه د دوی ټينگار تشرېح کوي.

-د حماس ستراتيژي د دې انگیرني پر بنسټ ولاړده چې د اسراییلو لومړی وزیر نتانياهو - چې په غزه کې د جنګي جرمونو په تور د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی - په واشنگټن کې د فشار لپاره ډیر حساس دی، نو له هغه څخه ډیر څه ترلاسه کیدی شي،

-سیمانتوف وايي. په هر صورت، د اسراییلو او حماس ترمنځ د اوربند په جريان کې د وتلو مسله پاتې ده. چينل ۱۳ د خبرو اترو سره بلد چارواکو له قوله ويلي چې تل ابيب د موراګ محور په اړه د ډیر انعطاف ښودلو ته ليواله نه دی، پداسې حال کې چې حماس له دې څخه د وتلو غوښتنه کوي.

-همدې چينل د يو اسراییلي چارواکي له قوله ويلي چې د دوې څخه د خبرو اترو پلاوی به ژر بیرته راستون شي، د تمې په منځ کې چې د امريکا د منځني ختيځ استازی سټيو ويتکوف به په خبرو اترو کې برخه واخلي، د پام وړ پرمختګ يوه قوي نښه ده.

-نتانياهو مخکې په تلویزيوني بيانونو کې ويلي وو چې د ۶۰ ورځو اوربند احتمال لري "په څو ورځو کې"، او خبرداری يې ورکړ چې اسراییل به بیرته جگړې ته لاړ شي "که چېرې حماس په ۶۰ ورځو کې بې وسلې او منحل نه شي".

-د حماس له خوا اشاره وشوه چې د يوې جامع موافقې ته د رسېدو د ناممکنیت په اړه د نتانياهو خبرې د هغه "ناوړه ارادې" تاییدوي چې د يوې موافقې ته د رسېدو په لاره کې خنډونه رامینځته کوي چې د بنديانو خوشې کیدو او د غزې په وړاندې د تیري د بندیدو لامل شي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-اسرائیل د جنوري د اوربند او د بندیانو د تبادلې تړون څخه سرغړونه وکړه او په غزه کې یې خپل بې ساري جنگ بیا پیل کړ، د "ګډیون واګون" په نوم یې په لویه کچه ځمکنی عملیات پیل کړل. مقاومت د "د اوډ ډبرې" عملیاتو لړۍ سره ځواب ورکړ.^{۶۴}

۶۵: د اسرائیلو د پوځ بیا ځای پر ځای کول به د غزې د خاورې ۴۰٪ برخه ونیسي.

-الجزیرې یوه نقشه ترلاسه کړه چې د اسرائیلو د اشغالګرو ځواکونو د بیا ځای پر ځای کولو ځایونه ښیي، کوم چې د اسرائیلو پلاوي لخوا په غزه کې د اوربند په خبرو اترو کې وړاندې شوی و.

-سرچینو الجزیرې ته وویل چې نقشه ښیي چې د اسرائیلو د اشغالګرو ځواکونو بیا ځای پر ځای کول به د غزې د ترانګې ۴۰٪ برخه ونیسي.

راپور: نسیمه موسی .

۶۶: د غزې د جلا کېدو د نوي اسرائیلي نقشو خبرونه :

-په نیلي رنگ کې "موراګ محور" خان یونس له رفح څخه جلا کوي (الجزیره)

. ۲۰۲۵/۷/۱۲

-تمه کېږي چې اسرائیل سبا، یکشنبې، د غزې د ترانګې څخه د وتلو نوې نقشې وړاندې کړي، په شمول د موراګ د محور کنټرول. په عین حال کې، نن ورځ لیکونو ښودلې چې په دوحه کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) او اسرائیلو ترمنځ غیر مستقیمې خبرې اترې له خنډونو او ستونزو سره مخ دي، مګر لا تر اوسه د سقوط نقطې ته نه دي رسیدلي.

-د اسرائیلو چینل ۱۲ د یوې باخبره بهرنۍ سرچینې په حواله ويلي چې اسرائیل به د قطري منځګړو د غوښتنې په ځواب کې نوې نقشې وسپاري. سرچینې اشاره وکړه چې قطريانو اسرائیلو ته دا روښانه کړه چې د دوی پخوانۍ نقشې به د حماس لخوا رد شي او کولی شي خبرې اترې له مینځه یوسي.

-دا په داسې حال کې ده چې یوې فلسطیني سرچینې ای اېف پی ته وویل چې د دوحې خبرې اترې "له خنډونو او پیچلو ستونزو سره مخ دي."

^{۶۴} - المصدر: الجزيرة .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا پېچلتياوې د اسراييلو د وتلو نقشې په ټينگار سره رامېنځته کيږي چې پرون يې د بيا ځای پرځای کولو لپاره وړاندې کړه، چې پکې د غزې ترانگې په ۴۰٪ څخه ډيري د دوی د نظامي ځواکونو ساتل په کې شامل دي، دا وړاندیز حماس رد کړ.

-سرچينې خبرداری ورکړ چې د وتلو نقشه "هدف یی دادی چې په سلگونو زره بې ځايه شوي خلک د لويديځې رفح سيمې يوې برخې ته راټول کړي، چې مصر يا نورو هيوادونو ته د اتباعو د بې ځايه کيدو لپاره لاره هواره کړي، کوم چې حماس یی ردوي."

-هغه ټينگار وکړ چې د حماس مذاکراتي پلاوی "به د اسراييلو لخوا وړاندې شوي نقشې ونه مني ځکه چې دوی د غزې ترانگې شاوخوا نيمايي برخه د بيا نيولو لپاره د مشروعيت استازيتوب کوي، پرته له دې چې د تيريدو يا د حرکت آزادي ولري، لکه د نازي کمپونو په څير."

-سرچينې اشاره وکړه چې قطري او مصري منځگړو "له دواړو خواوو وغوښتل چې د وتلو په اړه خبرې اترې دوحې ته د متحده ايالاتو د استازي سټيو ویتکوف تررسيدو پورې وځنډوي."
-يوې بلې فلسطيني سرچينې ټينگار وکړ چې "حماس د مارچ له دوهمې نيټې وروسته د اسراييلو لخوا د ټولو نيول شويو سيمو څخه د اسراييلي ځواکونو د وتلو غوښتنه وکړه."

-په هرصورت، هغه يادونه وکړه چې "د مرستې او د بنديانو د تبادلي په مسله" کې "پرمختګ" شوی دی.

-د انعطاف په مقابل کې انعطاف :

-په ورته شرايطو کې، اسراييلي رسنيو نن راپور ورکړ چې د قطر په پلازمېنه کې د حماس سره غیر مستقيمي خبرې اترې ناکامې شوې نه دي.

-دوی په خبرو اترو کې د اسراييلي پلاوي د دوامداره کډون او د منځگړو سره د دوی د کار تاييد وکړ.

-د اسراييلو چينل ۱۲ د يو نامعلوم سياسي چارواکي له قوله ويلي چې خبرې اترې ناکامې شوې نه دي، او ويلي يې دي چې اسراييلي پلاوی "د حماس د خنډونو سره سره" په دوحه کې خبرې اترې دوام لري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د چهارشنبې په ورځ، حماس د غزې په اړه يوې موافقې ته د رسيدو لپاره د انعطاف د يوې برخې په توگه د ۱۰ ژونديو اسراييلي بنديانو د خوشې کولو لپاره خپله موافقه اعلان کړه، پداسې حال کې چې اسراييل د غزې څخه د وتلو په گډون په "اصلي ټکو" کې سرکښ پاتې دی.

-په مقابل کې، اسراييل په رفح سيمه کې د ۲ څخه تر ۳ کيلومتره پراخ او په نورو سرحدي سيمو کې د ۱ څخه تر ۲ کيلومتره پراخ د بفرزون په جوړولو ټينگار کوي.

نوی پړاو:

له څو ورځو راهيسې، دوحه د حماس او اسراييلي پلاوي ترمنځ د غير مستقيم خبرو اترو ديو نوي پړاو شاهد دی، چې د قطر او مصر په منځگړيتوب او د امريکا په گډون ترسره کېږي، چې هدف يې د اوربند او د بنديانو د تبادلې تړون ته رسيدل دي.

-په ورته وخت کې، د اسراييلو چينل ۱۳ د يو نامعلوم سياسي چارواکي له قوله ويلي، "په دوحه کې خبرې اترې روانې دي او نن، شنبه ترسره شوې، او مذاکراتي پلاوی د مصر او قطر دواړو منځگړو سره کار کوي."

-سياسي چارواکي څرگنده کړه چې د اسراييلو مذاکراتي پلاوی "د لومړي وزير ننتيا هو او د ستراتيژيکو چارو وزيرون ډيرمر سره دوامداره اړيکه ساتي."

-سياسي چارواکي ادعا وکړه چې "حماس خنډونه رامینځته کوي او هيڅ انعطاف نه ښيي، د خبرو اترو د کمزوري کولو او په اسراييلو کې د عامه نظر فشار راوړلو لپاره د تبليغاتو کمپاين پرمخ وړي." (مکمل دروغ دي).

-څو ورځې وړاندې، حماس په يوه بيان کې وويل چې "مهم ټکي شته چې تر خبرو اترو لاندې دي، په ځانگړي ډول د مرستو جريان، د غزې له تړانگې څخه د اشغالگرو ځواکونو وتل، او د دايمي اوربند لپاره د ريښتيني تضمين چمتو کول."

۱۰ بنديان او ۶۰ ورځنۍ اوربند:

د اسراييلي ورځپاڼې يديعوت احرونوت په وينا، "په اوسنيو خبرو اترو کې وړاندې شوی وړانديز ۶۰ ورځنۍ اوربند شامل دی، چې په ترڅ کې به يې ۱۰ ژوندي اسراييلي بنديان په دوو مرحلو کې خوشې شي (۸ بنديان په لومړۍ ورځ او ۲ په ۵۰مه ورځ)، د ۱۸ نورو جسدونو د

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

بېرته راستنیدو سربېره، په دریو مرحلو کې، د فلسطیني بندیانو د خوشې کیدو او غزې ته د بشري مرستو د زیاتوالي په بدل کې.

-د اسراییلي ورځپاڼې په وینا، وړاندیز دا هم په گوته کوي چې د امریکا ولسمشر ټرمپ به په راتلونکو مرحلو کې د جګړې د پای ته رسیدو لپاره تضمین کوونکی وي.

-د اسراییلي اټکلونو له مخې، په غزه کې ۵۰ اسراییلي بندیان شتون لري، چې ۲۰ یې ژوندي دي. په عین حال کې، د فلسطین او اسراییلو د بشري حقونو او رسنیو د راپورونو له مخې، له ۱۰،۸۰۰ څخه ډیر فلسطینیان د اسراییلو په زندانونو کې بندیان دي، چې د شکنجې، لوړې او طبي غفلت څخه رنځ وړي، چې ډیری یې شهیدان شوي دي.

-دا باید په یاد ولرئ چې اسراییل، د متحده ایالاتو په ملاتړ، د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې نسل وژنه کوي. په غزه کې د ډله ایز برید له امله شاوخوا ۱۹۶،۰۰۰ کسان مړه او ټپیان شول، چې ډیری ماشومان او ښځې وې، او له ۱۰،۰۰۰ څخه ډېر ورک شول. سلگونه زره بې ځایه شول، او قحطی د لسگونو ماشومانو په ګډون د ډیرو خلکو ژوند واخیست.^{۶۵}

۶۷: د اسلامي جهاد مشر: موږ به د تسلیمې تړون لاسلیک نه کړو، د شړلو جګړه زموږ په

ګټه ده.

. ۲۰۲۵/۷/۱۲

-امریکا او اسراییلو په غزه کې د خبرو اترو له لارې د اوربند لپاره د چوکاټ تړون وړاندې نه کړ. پرځای یې، دوی یو وړاندیز وړاندې کړ چې د مقاومت تسلیمیدل او د سیمې د ۴۰٪ برخې پرېښودل به پکې شامل وي، د اسلامي جهاد غورځنګ د عمومي منشي مرستیال محمد الهندي په وینا، د مصر د سینا ټاپووزمې ته د دوی د نفوس د بې ځایه کیدو لپاره به لاره هواره کړي.

-مقاومت ډیر انتخابونه نلري، مګر دا به دا وړاندیزونه مني، کوم چې اسراییل هڅه کوي په ځمکه کې یې ترلاسه کړي، یوه بریا چې دوی په نظامي توګه نشي ترلاسه کولی، د الجزیرې سره په مرکه کې د الهندي په وینا.

^{۶۵} - سرچینه: الجزیره + ادارې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-واشنگټن او تل ابيب د خبرو اترو لپاره د چوکاټ تړون وړاندې نه کړ، لکه څنگه چې دوی یې هڅوي، مگر دوی د تسلیمیدو وړاندیز وړاندې کړ چې د فلسطینیانو د یوې کوچنۍ گیتو پورې محدودولو لپاره لاره هواره کړي ترڅو دوی سینا ته د تګ لپاره اړ کړي.

-د امریکا وړاندیز، چې منځګړي یې د تعدیل هڅه کوي، د غزې په سویلي تړانګه کې د رفح په کنډوالو کې د خیمې ښار د جوړولو شاوخوا ګرځي. دا به فلسطینیانو ته د مرستې رسولو لپاره د مرکز په توګه کار وکړي، الهندي وویل چې اسراییل هڅه کوي چې دوی سینا ته د اړولو لپاره په یوه گیتو پورې محدود کړي.

-د اسلامي جهاد غورځنګ د مرستیال عمومي منشي په وینا، متحده ایالات او اسراییل د یوې موافقې د شتون په اړه خبرې کولو او د معاملې د اعلان لپاره د ممکنه نیټې ټاکلو سره د پراخې دوکې کمپاین ترسره کوي، ترڅو دوی وروسته د خبرو اترو د ناکامۍ مسؤلیت د فلسطینیانو په غاړه واچوي.

-خبرې اترې د جزیاتو په اړه د بحث مرحلې ته نه دي رسیدلي ځکه چې دوی لاهم د چوکاټ تړون باندې بند پاتې دي چې مذاکرات یې باید پر بنسټ ولاړوي. الهندي ټینګار وکړ چې مقاومت به دا تړون ونه مني تر هغه چې په کې د دښمنۍ بندول، له غزې څخه وتل، او د اسراییلو د غوښتنې پرته په بل ډول د مرستې چمتو کول شامل نه وي.

-د الهندي په وینا، دا درې اصلي غوښتنې یوه ستونزه رامینځته کوي، ځکه چې مقاومت به د امریکا په تضمین باور ونکړي، کوم چې اسراییل په تیر اوربند کې ورته درناوی نه دی کړی. دوی به په غزه کې د اسراییلي ځواکونو دوامداره شتون یا د اوسني مرستو ویش میکانیزم ساتنه هم ونه مني، کوم چې فلسطینیانو ته د اشغالګرو جنګیالیو لپاره "خواړه" چمتو کوي.

-امریکایان هڅه کوي چې د اسراییلي ځواکونو د وتلو په اړه خبرې اترې وځنډوي، او پرځای یې غواړي چې د اسراییلي بندیانو په اړه خبرې اترې تمرکز وکړي، کوم چې د اسلامي جهاد غورځنګ د مرستیال عمومي منشي په وینا د منلو وړ نه ده.

کمېنت زموږ په ګټه دی :

د محدودو وړتیاوو او د روانې جګړې له امله د فلسطینیانو د درنې بېې سره سره، د الهندي په وینا، مقاومت په دې باور دی چې وخت او کمېنت د دوی په ګټه دي، ځکه چې د دوی

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

جنگيالي په داسې حال کې جگړه کوي چې تپيان کېږي، پداسې حال کې چې اسراييليان ځان وژنه کوي ترڅو بيا غزې ته راستانه نشي.

-مقاومت په خبرو اترو کې لوی انعطاف وړاندې کړی او د ډيرانعطاف وړاندیز کولو ته چمتو دی. په هرصورت، الهندي تينگار وکړ، دا به هيڅکله تسليميدل ونه مني او هغه تړون به لاسليک نه کړي چې د فلسطينيانو وژنه او بې ځايه کيدل يې مشروع کړي او د غزې نيمایي برخه اسراييلو ته وسپاري.

-منځگړې هڅه کوي چې د منلو وړ موافقې ته د رسيدو لپاره په اوسني وړاندیز کې تعديلات معرفي کړي، مگر د الهندي په وينا، اسراييليان نه غواړي جگړه ودروي. پرځای يې، دوی هڅه کوي چې دا اداره کړي ځکه چې دوی د غزې ترانگه محاصره کړې او د نورو زيانونو له ویرې نشي کولی چې هلته ننوځي.

-اسراييل د فلسطينيانو په وړاندې په شپه او ورځ ډير جرمونه کوي پداسې حال کې چې نړۍ يې گوري او عربي او اسلامي هيوادونه هيڅ نه کوي، لکه څنگه چې دوی د هغه څه په اړه بې پروا دي چې پېښېږي، د الهندي په وينا، چې تينگار يې وکړ که فلسطين سقوط وکړي نو ټولې پلازمينې به تر پېښو لاندې شي.

-اشغالگر ځواکونه په تېرو څو ورځو کې د غزې په ترانگه کې په څو سيمو کې له سختو عملياتو سره مخ شوي، او په شمال کې د بيت حانون او شجاعيه او په جنوب کې د خان يونس په کمينونو او نېستو کې يې يو شمير سرتيري او افسران وژل شوي دي.

-د اسراييلو پوځ د څو کمينونو پيښې ومنلې، چې دا يې "سختې پيښې" وبللې او په دې پيچلو کمينونو کې د څو سرتيرو او افسرانو مړينه يې ومنله.

-نن سهار، د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) پوځي څانگه - د القدس لواگانو - د اسلامي جهاد غورځنگ پوځي څانگه - په غزه کې د اسراييلي موټرو ويجاړولو اعلان وکړ، پداسې حال کې چې اسراييلي ويب پاڼو د يو شمير ټپي سرتيرو انځورونه خپاره کړل چې د پوځي چورلکو لخوا د اسراييلو دننه روغتونونو ته لېږدول کېږي.

د اسراييلو رسنيو راپور ورکړی چې د غزې په جنوبي برخه کې د خان يونس په سيمه کې د يرغل پرمهال د اسراييلو په پوځي موټر کې د چاوديدونکو توکو د چاودنې له امله څلور سرتيري

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

تېيان شوي، په داسې حال کې چې يو بل سرتېری د غزې په شمال کې د نښتو پر مهال ټپي شوی دی.

-د اسراییلو ویب پاڼو راپور ورکړی چې په تیرو څو ساعتونو کې د غزې په مختلفو سیمو کې تاوتریخوالی نښتي شوي، چې ځینې یې مخامخ وې، د شخړو د شدت او د چاودیدونکو توکو او کمینونو د کارولو د شدت په منځ کې.^{۶۶}

۶۸: محمد الضیف: د هغه سیوري ژوندلیک چې اسرائیلی ډال یې مات کړ:

محمد الضیف (الجزیره) .

لیکنه: سلام ابو شرر .

. ۲۰۲۵/۷/۱۴

محمد الضیف: د هغه سیوري ژوندلیک چې اسرائیلی ډال یې مات کړ:

-د محمد الضیف په شونډو یوه روښانه موسکا راڅرگنده شوه کله چې د هغه مشره لور، حلیمه، چې د هغه د نرمۍ او قوت مخلوط یې په میراث کې درلود، د هغه له تگ څخه مخکې یې د هغه خوا ته منډه کړه. هغې خپل پلار په غېږ کې ونیوه او وېې ویل، "ته ډېر خوږ یې، پلاره!"

-په هغه جمعه کې، د هغه نرمو لاسونو خپل ماشومان په غېږ کې ونيول، او دوی ته یې ټوله تودوخه او مینه ورکړه چې د دوی پلار یې په جنت پورې تړلي زړه کې ساتلې وه.

-د هغه د پنځو ماشومانو (حلیمه، مشره، بیا دوه گونی خالد، بها او خدیجه، بیا عمر، تر ټولو کوچنی) په اړه، دوی د خپل پلار لاس نه یوازې له مینې ډک کني، بلکې د هغه لاس په توگه یې هم پیژني چې دوی یې پیاوړي کړي او د دوی د تعلیمي سفر کوچني جزئیات یې تعقیب کړي. خو، هیڅوک نه پوهېدل چې دا لاس، چې تل به یې د ساینس او ریاضی په سپینه تخته درسونه لیکل، د جمعي له غونډې مخکې، یې یوه پریکړه لیکلې وه چې د نړۍ توازن به بدل کړي، کوم چې د غزې خلک یې نږدې شل کاله په یوه لوی زندان کې بند کړي وو.

^{۶۶} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په دې توګه، د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر د شپږمې لمر په یوه ډېر مهم کور کې رابښکته شو، خو بله ورځ د وخت له حدودو بهر رابښکته شو، او د هغې په راختلو سره ټوله نړۍ د ضیف او د هغه د سرتیرو د کړنو څخه حیرانه شوه. خودا پیل نه و.

د ۱۹۶۵ کال د اګست په میاشت کې یوه ورځ، حلیمې سمندر او اسمان دومره پراخ او ژور ولیدل، چې د خان یونس د کډوالو په کمپ (جنوبي غزې ترانګه) کې د ژوند کولو په کلونو کې پرې نه پوهیده. د هغې زړه، د هغې د امیندواری په وروستیو ورځو کې، هغې ته ویل چې دوی سره یوځای شوي ترڅو یو شي، لکه څنګه چې هغې وړاندوینه کړې وه چې د هغې راتلونکي ماشوم به د دوی په څیر وي. بیا، د زیږون وروسته، هغې د خپل میره، دیاب المصري غږ واورېد، چې خپل نوي زیږیدلي ماشوم ته یې د اذان کلمې تکرارولې.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم د برکت په لټه کې، یې مور او پلار په خپل زوی د "محمد" نوم کېښود. وروسته، د دې نوم معنی د هغه د خاوند په ژوند کې څرګنده شوه.

د خان یونس د کډوالو په کمپ کې، د المصري کورنۍ کور ساده و، چېرې چې پلار او زامنو یې کوښښ کاوه - لکه څنګه چې په کمپ کې د ټولو خلکو قضیه ده - د خپلې ورځنۍ ډوډۍ ګټلو لپاره. خو هغه څه چې دا کور یې ځانګړی کړ هغه حلیمه وه، یوه ښځه چې روښانه سترګې یې درلودې او یوه رحم دله وه چې د هغې د ماشومانو یې تنده پرې ماته کړه. د هغې اغېز د هغې د کورنۍ په یووالي او شفقت کې څرګند وه، او دا ځانګړتیا به هغه ترټولو مهمه ځانګړتیا شي چې محمد ته یې له خپلې مور څخه په میراث پاتې وه، او د هر هغه چا لخوا احساس کیده چې د هغه د ژوند په مختلفو مرحلو کې یې ورسره اړیکه درلوده.

د کمپ تنګوالي او دکورونو ګڼوالی :

د کمپ تنګوالي او د کورونو نږدېوالي ځوان محمد دې ته وهڅولو چې اسمان او سمندر ته وګوري، د هغه تخیل یې بډایه کړ. دې کار هغه ته په کم عمر کې لارښوونه وکړه چې د خپل تخیل او داخلي پراخوالي سره ځان بډایه کړي. دې غني کولو د هغه روح د ظلم له زندان څخه ژر خلاصه کړه چې اسراییلو د فلسطینیانو لپاره غوښتل، د دوی د بې ځایه کولو، د دوی د ژوند پیچلو کولو او د هغوی د وحشت کولو له لارې، په ځانګړې توګه وروسته له هغه چې په ۱۹۶۷ کې یې لویدیځه غاړه او غزه ونیوله. د ځوان محمد شعور د اشغال سره د ورځني مقابلي توضیحاتو ته خلاص شو، د له منځه وړلو هڅو ته یې ماتې ورکړه. دا غني

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

کول به د محمد صلی الله عليه وسلم د ژوند په اړه د چلند او د هغه د پروژې د جوړولو او د هغه شاوخوا خلکو باندې د نفوذ کولو لپاره د هغه د ستراتیژۍ یو له لارښودو تارونو څخه وي.

-په لومړیو کې، محمد به د خپل پلار سره اوږه په اوږه د فرنیچر په سوداګرۍ کې کار کاوه، او د کورنۍ ملاتړ به یې کاوه. د هغه ګامونو به هغه د الشافعي جومات ته رساوه، چې د خان یونس یو له لویو جوماتونو څخه دی. هغه ځوان، چې په زړه او چټک عقل کې ځوان و، هغه جومات ته بوتلل شو، چېرته چې هغه د خپلو مهمو ملګرو سره ولیدل: حسن سلامه، يحيى سنوار، او جمیل وادي، چې هغه به په اوږده سفر کې ورسره ملګري وو، او په اوسني عصر کې به د استعمار په وړاندې یو له خورا پیاوړو او زړورو مقاومتی غورځنګونو څخه جوړ کړي. میلمه او د هغه ملګرو د مشرتابه ځانګړتیاوې، پراخه تخیل، او تیز بصیرت سره یې یوځای کړل، کوم چې دوی ته یې دا توان ورکړ چې د مساوات ذهنیت سره د خپلې مبارزې پروژې لپاره خپل لید اصلاح کړي.

-دغه ځوان هلک د غزې په اسلامي پوهنتون کې د بیولوژي په برخه کې د زده کړو په لومړیو کې د هنرونو او تیاتر سره مینه پیدا کړه. په سټیج کې، هغه به هغه لقب ترلاسه کړ چې په نوم به یې پیژندل کیده، د محمد المغوط په یوه ډرامه کې د دې لقب لرونکي کرکټر لوبولو وروسته "ابو خالد" شو.

-محمد او د هغه همکارانو په خان یونس کې د "اسلامي هنر لپاره راستنیدونکي" ډله جوړه کړه، چې د تیاتر او سندريزو هنرونو په ترسره کولو کې فعاله وه. هغه د پوهنتون د اسلامي بلاک په لیکو کې هم فعال و، چې غږ یې د مقاومت سره د یوځای کیدو لومړیو کسانو څخه وو، چې په ۱۹۸۷ کال کې د لومړۍ انتفاضې له پیل سره سمون خوري.

-په شافعي جومات کې، د عبادت کوونکو په منځ کې، جمیل وادي، یو ځوان سړی چې رنگ یې سور او غټې سترګې یې درلودې او د ایمان او زړورتیا خبرې یې کولې، محمد ته اشاره وکړه، چې په ورته ډله کې د دوی د کار پیل ته اشاره کوي، کوم چې د حماس په پوځي عملیاتو کې ښکیل وو، چې په ۱۹۸۷ کې د لومړي انتفاضې له پیل سره سمون خوري. له ۱۹۹۱ راهیسې، دا ډله د "عزالدين القسام بریګیډز" په نوم پیژندل کېږي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- په ۱۹۸۹ کال کې، اسراییلو د لومړي او وروستي ځل لپاره محمد دیاب المصري د هغه د پوځي فعالیتونو له امله ونیو. د ۱۶ میاشتو اداري توقیف وروسته، یو عسکر د محمد لپاره دروازه پرانیسته، په دې نه پوهیده چې هغه هغه لوی کس خوشې کوي چې په امنیتي او نظامي چارو کې به د اسراییلو اوسپنیز کنټرول مات کړي.

- محمد ضیف محمد دیاب ابراهیم المصري (ابو خالد) چې د محمد ضیف په نوم پیژندل کېږي (په غزه کې زیږیدلی، ۱۹۶۵)، د فلسطین پوځي قوماندان او د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د پوځي څانګې عزالدین القسام لواګانو مشر دی.

- د ۱۶ میاشتو اداري توقیف وروسته، یو سرتیری به د محمد لپاره دروازه پرانیزي، نه پوهیږي چې هغه هغه لوی کس خوشې کوي چې د امنیت او نظامي چارو په اړه به د اسراییلو اوسپنیز کنټرول مات کړي (الجزیره)

- له زندان څخه د خوشې کېدو سمدلاسه وروسته، محمد خپل فعالیت بیا پیل کړ، او د ۱۹۹۰ لسیزې په لومړۍ نیمایي کې، هغه د اسراییلو ترټولو مطلوب سړي، یحيی عیاش سره ولیدل.

د دواړو جنګي ملګرو ځانګړتیاوې د آرامۍ، صبر او د اوږدې مودې لپاره د سترګو څخه د پټ پاتې کېدو عالي وړتیا وه. دې کار دوی ته دا توان ورکړ چې د کنډکونو دننه د پوځي تولید او پلان جوړونې ساحو د پراختیا لپاره ډیر ساعتونه کار وکړي، او د اسراییلو لپاره یې د دوی تعقیب ستونزمن کړ، ځکه چې د دوی نومونه په ۱۹۹۲ کې د کنډکونو د جوړولو رسمي اعلان وروسته د مطلوبو اشخاصو په توګه مشهور شول.

- په غزه کې د مطلوبو کسانو تعقیبول :

- په غزه کې د مطلوبو کسانو په اړه امنیتي کنټرول ټینګ شو، او د ترانګې محدوده جغرافیایي ساحه په دې مسله کې د پام وړ اغیزه درلوده، چې د قسام لواګانې یې وهڅولې چې د مطلوبو کسانو لپاره د حرکت پلانونه تعقیب کړي چې اشغالګر ځواکونه یې ګمراه کړي وو، نو له همدې امله یو شمیر مطلوب کسان له غزې څخه لویدیځې غاړې ته لېږدول شوي.

- نورو کسانو د لویدیځې غاړې څخه غزې ته د تګ په بدل کې، چې دا یې د هر مطلوب کس د پوځي مهارتونو د لېږدولو فرصت برابر کړ د هغو کنډکونو جنګیالیو ته چې دوی ورسره ولیدل. د غزې څخه د هغو مطلوبو کسانو په منځ کې چې لویدیځې غاړې ته تللي وو، محمد

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دياب المصري هم و، چې د لويديځې غاړې په ډيرو کورونو کې پاتې شو، او هغه ته يې د "محمد الضيف" لقب ورکړ، چې وروسته يې د هغه داصلي نوم، محمد المصري سيوري وگرځاوه.

-الضيف په لويديځه غاړه کې:

کله چې الضيف په لويديځه غاړه کې د پټنځايونو او کورونو ترمنځ حرکت کاوه، نو هغه به د خپلو کوربه توبونو او هغو کسانو په وړاندې چې د هغه د تگ راتگ د امنيت مسؤليت لري، د پوهې په مختلفو برخو کې د کتابونو پرته بل څه نه ورکول. هغه به د پټېدو د اوږدو ساعتونو تېرولو لپاره له دې کتابونو څخه کار اخيست. د قسام لوا يو غړی، چې په لويديځه غاړه کې د الضيف د تگ راتگ د امنيت مسؤليت يې درلود، په ياد لري چې هغه تل په خپله کڅوړه کې يو کتاب له ځان سره وړی کله چې به له يو پټنځای څخه بل ته تللو، کوم چې هغه ته يې يو استثنایي پراخ کلتور ورکړ چې هغه يې تر خپل شهادت پورې په کې غوره والی ته دوام ورکړ.

د ۱۹۹۳ کال په پای کې، الضيف غزې ته راستون شو او هلته يې خپل کار بيا پيل کړ. د هغه له راستنيدو سره سم، د فلسطين ادارې او د هغې امنيتي ادارو د سيمې کنټرول په لاس کې واخيست، چې کار يې نور هم پيچلی کړ.

د ۱۹۹۴ کال د فبروري د ۲۵ مې سهار په فلسطين کې د هېرون په ابراهيمي جومات کې د ډله ييزې خونړۍ وژنې وروسته، چې د افراطي مېشت ځايي کوونکي باروچ گولډستين لخوا د روژې په مبارکه مياشت کې د عبادت کوونکو په وړاندې ترسره شو.

دېروخت نه و تېر شوی چې فلسطينيانو د "قسام عملياتو خونې" لخوا لاسليک شوې ژمنې ته راوېښ شول چې پکې ويل شوي وو چې لواگانې به د عام وژنې ځواب ووايي.

يحيى عياش او محمد ضيف دلمانځه په تالار کې:

-يحيى عياش او محمد ضيف د فجر د لمانځه په تالار کې د وينې تويولو په غچ کې د پنځو عملياتو پلانونه شريک کړي وو. د عملياتو د دې لړۍ د يوې برخې په توگه، الضيف او عياش پلان درلود چې يو اسراييلي عسکر، ناچشون موروچای، چې د ۱۹۹۴ کال د اکتوبر په ۱۱ مه نيول شوی و. د دې عملياتو وروسته، الضيف به د دريو وارو لپاره د لومړي ځل لپاره په کيمرې کې راڅرگند شي، چې د عسکر لټون به يې گمراه کړي. د هغه ظهور د اسراييلو امنيتي

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

خدماتو ته دا باور ورکړ چې نیول شوی سرتیري په غزه کې دی، په حقیقت کې، د قسام جنگیالیو هغه د بیت المقدس شمال لويديځ کې د بیر نابالا په ښارگوټي کې په یوه کور کې ساتلی و.

-لکه څنګه چې په غزه کې د قسام جنگیالیو شاوخوا حلقه ټینګه شوه، الضیف او عیاش پلان درلود چې خپل پوځي عملیات لويديځې غاړې ته انتقال کړي، د ډیرو پرمختللو وسیلو په کارولو سره، د فلسطین د امنیتي خدماتو د مقاومت د فعالیتونو د مخنیوي پلانونو ننګولو لپاره.

د قسام لواګانو تاریخ ښي چې ضیف او عیاش د پوځي تولید په برخه کې د لواګانو ترټولو مشهور جنگیالي وو، کوم چې په ۱۹۹۳ کې یې پیل کړل او تر نن ورځې پورې یې پراختیا ته دوام ورکړی دی.

-دواړو ملګرو د عملیاتو لويديځې غاړې ته د لېږدولو پلانونه بشپړ کړل، خو مخکې له دې چې پلي شي، الضیف، د فلسطینیانو په څیر، د ۱۹۹۶ کال په لومړیو کې د عیاش د وژنې خبر حیران کړ.

-د جسد شاوخوا، د قسام بریګېډ جنگیالي د خپل ملګري سره د خدای پاماني لپاره راټول شوي وو، په ژور غم او بشپړ چوپټیا کې. د تابوت شاوخوا، دوو سړیو هوډ وکړ چې د خپل ملګري غم به په بل ډول وکړي.

-د جنازې له پیل څخه مخکې، الضیف او حسن سلامه په بشپړه توګه ورک شول او د عیاش د وژنې په غچ کې د مقدس انتقام عملیاتو لپاره یې په پلان کار پیل کړ. د دې عملیاتو په پایله کې ۴۶ اسرایلیان ووژل شول او لسګونه نور ټپیان شول. حسن سلامه ونیول شو او په ۴۸ عمري بند محکوم شو.

-د زنداني تربیرغ لاندې زنداني :

-د همدې کال په لومړۍ ربع کې، د فلسطیني ادارې امنیتي ځواکونو په لويديځه غاړه او غزه کې حماس ته سخت ګوزارونه ورکړل، او د حماس له ۲۰۰۰ څخه ډیر فلسطیني غړي یې بنديان کړل. هغه د قسام لواګانو په تاریخ کې ترټولو تیاره کلونه وو، اوضیف د یو عجیب جلاوطن په څیر ښکارېده، او د هغه هرملګری خپل برخلیک سره مخ شو: شهید شو، زنداني شو، یا یې په خپله خوښه یا د شرایطو د فشار لاندې خپلې وسلې پرېښودې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-خومره چې جغرافیه تنګه وي، هومره د مومنانو زړونه پراخېږي، او د دوی مالکین د زغملو لپاره هڅوي. دا د ضیف وضعیت و، د ټولو هڅو او وړاندیزونو سره سره چې د خپلې وسلې د تسلیمولو لپاره یې کړي وو، سره له دې چې هغه د دې کولو لپاره له ټولو فشارونو سره مخ و. هغه ترهغه وخته پورې تعقیب کېده ترڅو چې د فلسطین د مخنیوي امنیتي خدماتو مسئول هغه د غزې په تړانګه کې په یوه کور کې محاصره کړ او په ۲۰۰۰ کال کې یې ونیو.

-د غزې د امنیت په زندانونو کې، د الضیف توقیف یو دروند بار و، مګر دا د اسمان او سمندر هغه دوه ګونی حالت پټ نه کړ چې الضیف د خپل ماشومتوب راهیسې په ځان کې ساتلی و، لکه څنګه چې کله به کوم زنداني ورسره اړیکه درلوده منعکس کیده.

-د یحیی ابوبکر لپاره، چې د هغه په زندان کې د ضیف د ساتنې لپاره ګمارل شوي دریو زندانیانو څخه یو و، یو څه و چې هغه یې سړي ته متوجه کړ: د یوې وړاندوینې په څیر یو څه چې د هغه برخلیک د هغه بندۍ سره ساتي چې د هغه مشر به شي!

-ضیف له ابوبکر سره په خالصه مهربانۍ او شفقت چلند کاوه، د هغه ښار سره تړاو درلود چې دوی پکې لوی شوي وو: خان یونس، لکه څنګه چې دوی د یوې مور دوه زامن وي. هرکله به چې دوی ولاړ وو، د کوټې دروازې ته نږدې، د ښار او د هغې د خلکو خاطرې به د دواړو سړیو په خبرو اترو کې روانې وې، ترهغه چې ضیف، د خپل مشرتابه هوښیارتیا سره، احساس وکړ چې په ابوبکر کې د مقاومت په لاره کې د ایمان تخم و، چې یوازې د اوبو لګولو څخه مخکې یې وده نه کوله. نو هغه داسې کیسې، هیلې او معیارونه جوړول پیل کړل چې هر اوریدونکی به وهڅوي چې له هغه سره لاره شریکه کړي.

-ابوبکر غوږ نیولی و، او کله چې به یوازې و، نو اندېښمن و چې سړی به په زندان کې پاتې شي او په راتلونکي کې به د "ابوبکر" نوم د هغه د زنداني نوم وي. د دوی ترمنځ اوږدې خبرې اترې وشوې، چې په کې ضیف به ورته ښکاره کوله - خومره چې اړتیا وه - څه شی هغه ته د دې جنگیالي په دې زندان کې د ساتلو د غلطۍ د لویوالي احساس ورکړ، ترهغه چې هغه پریکړه کوونکې شیبه راغله چې په کې د دواړو سړیو ترمنځ څرګنده شوه.

-د الاقصی انتفاضه یوه میاشت دمخه پیل شوه، او وضعیت مخ په خرابیدو و. بهر وضعیت خورا حساس و، د مطلوبو کسانو د خونديتوب لپاره ډیری ویرې شتون درلود. ابوبکر بله چاره نه درلوده پرته له دې چې ووايي، "څه چې باید وشي هغه باید وشي."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ابوبکر د نورو زندانيانو سره همکاري وکړه، او ټولو موافقه وکړه چې د ضيف د تېښتې لپاره اسانتياوې برابرې کړي.

-الضيف د دوهمې انتفاضې د شدت سره سم په قسام لوا کې خپل مقام ته راستون شو، پداسې حال کې چې د يحيى ابوبکر لاره د هغه ځورونې او ناوړه کټه اخيستې وروسته چې هغه د الضيف سره د تېښتې په برخه کې د مرستې وروسته ورسره مخ شو، د امنيتي خدماتو څخه استعفا ته لاره هواره کړه. الضيف د خپل فضيلت او زړورتيا يادونه کوله او د ابوبکر او د هغه د کورنۍ لپاره يې د خپل شاوخوا خلکو سره د ښه چلند سپارښتنه کوله.

-د دوهمې انتفاضې په جريان کې، ابوبکر د قسام لواگانو سره يوځای شو او د الضيف تر قوماندې لاندې يې جگړه وکړه تر هغه چې په ۲۰۰۴ کال کې په خان يونس کې د اشغالګرو ځواکونو سره د يوې نښتې په ترڅ کې شهيد شو.

-د دوهمې انتفاضې په جريان کې، د قسام لوا قوماندان شهيد صلاح شحاده ...

د کنډکونو جوړښت د فلسطيني ادارې د امنيتي ځواکونو له بريدونو وروسته بيا ورغول شو، چې د اوسلو تړونونو د يوې برخې په توګه يې د ړنگولو لامل شو.

-د ۲۰۰۰ کال په می میاشت کې له زندان څخه د خوشې کېدو پر مهال :

- له نږدې ۱۲ کلونو بند وروسته - د ۱۹۹۰ لسيزې په اوږدو کې د لواگانو له تجربو څخه زده شوي درسونه څخه په ګټې اخيستې سره د قسام لواگانو لپاره د نوي جوړښت لپاره يې ليد رامينځته کړ. هغه هڅه وکړه چې دا جوړښت د حجرو په پرتله په ډير قوي او دوامداره ډول کار وکړي.

-حجرو په خپلواکه توګه کار کاوه، چې صلاح شحاده لخوا په مخ بيول کيده. خو، هغه پوه شو چې د پوځي اقدام د بنسټيز کولو او د قسام لواگانو د يوې مشهورې اردو په توګه د بدلولو وخت رارسېدلی دی، دا مرحله د الضيف لخوا ليدل شوې وه، چې د صلاح شحاده ښي لاس سړی و.

-د ۲۰۰۲ کال د جولای په ۲۲ مه، اسراييلو صلاح شحاده شهيد کړ، او ضيف د قسام لواگانو قوماندې په غاړه واخيسته. شحاده د اسراييلو د ګواښونو او د هغه د وژلو د دوامداره هڅو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

له امله بې له شکه د یوې څو سکتوري ادارې په توګه د یوې مشهورې اردو د جوړولو لپاره خپلې هڅې جاري وساتلې، ځکه چې هغه د اسراییلو تر ټولو مطلوب سړی و.

صلاح شحاده: اسراییلو صلاح شحاده وواژه، او الضیف د قسام لواګانو عمومي قوماندنه په غاړه واخیسته (اروپايي خبري اژانس).

-حجره، تخیل، باور: د امید کرڼه :

-هر هغه چا چې د فلسطین طبیعت تجربه کړی وي پوهیږي چې د نباتاتو ډولونه شتون لري چې په خاوره کې په حیرانوونکي ډول وده کوي، داسې چې رېښې یې د ځمکې لاندې سره نښلي، پداسې حال کې چې هغه څوک چې د ځمکې په سطحه ورته ګوري فکر کوي چې دوی جلا واحدونه دي، او تصور کوي چې که دوی له منځه یوړل شي، نو بیا به وده ونه کړي. خو، د ځمکې لاندې رېښې په چټکۍ سره پراخېږي، او نبات بیا وده کوي. په نباتاتو کې، دې ډول ته ریزوم ویل کیږي، چې معنی یې د رېښې یوه څنډه ده.

-د بیولوژي د مطالعې، د خدای د مخلوقاتو او قوانینو په اړه د فکر کولو، او د لویدیځې غاړې د غرونو او بیا د غزې د میدانونو ترمنځ د اوږدې مودې پاتې کیدو په جریان کې د قرآن کریم سره د ملګرتیا په جریان کې، د ضیف ذهن د قسام لواګانو د پوځي کار لپاره د یو قوي بنسټ لپاره لیدونو سره پوخ شو، چې د انسان په روح او ذهن کې د آزاد تخیل او باور اغیز سره یوځای کوي، لکه د نباتاتو اغیز چې د هغه د پښو لاندې ځمکه ټوټه کوي، او هغه تجربه چې هغه پرې ژوند کاوه کله چې لواګانو د وسلو یوه ټوټه درلوده چې د لویدیځې غاړې او غزې ترانګې ترمنځ یې حرکت کاوه.

-الضیف دا ټول د قسام لواګانو په جوړښتي ماډل کې یې یوځای کړل، کوم چې هغه او د هغه ملګرو د خپل مشر صلاح شحاده په لاره کې رامینځته کړ. د دې دستگاه جوړښت خورا متخصص، ژورې رېښې درلودونکې او د نوي کولو وړ وه، نو دا به د اسراییلو د بریدونو لخوا اغیزمن نشي یا د ځمکې له پورته یا لاندې څخه به د محاصرې له امله ویجاړ نشي.

-ویل شوي دي، "انقلاب د تصور کولو دورتیا سره پیل کیږي." د الضیف او د هغه شاوخوا کسانو د ژوندلیک او د هغه د واکمنۍ پرمهال د القسام د پوځي او بیاني فعالیت پراختیا په څپړلو سره، موږ کولی شو په هغه سړي کې د ایمان او تخیل ترکیب احساس کړو ځکه چې هغه یو بهرنی جلاوطن و. هغه او د هغه ملګرو باور درلود، که څه هم دوی یوازې یو څو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

وسلې درلودې، خو دوی د اسراییلو سره د جگړې، هغوی ته د درد رسولو او په پای کې د ماتې ورکولو توان لري.

-د دې په رڼا کې، سړي د ځان لپاره الاقصی جومات کې د خلکو د امامت هیله ساتله.

-ایمان مصطفی (د هغه خور او میرمن ویداد) د الضیف شخصیت او طبیعت یادوي او وايي:

"په خدای په قسم، د ابو خالد الضیف شخصیت د قرآن پر بنسټ و؛ هغه د صحابه کرامو د وخت یو سړی و، لکه څنګه چې تاسو د صالحانو ژوندلیکونه لولئ."

-لکه څنګه چې ته وایې، کله چې به یې په ورځني یا جنګي ژوند کې کومه خبره راپورته شوه، نو هغه به د قرآن کریم او د رسول الله صلی الله علیه وسلم د سیرت څخه هغه څه نقل کول چې د وضعیت سره به سم وو. دې د هغه په شتون او نفوذ ژوره اغیزه درلوده، او هغه د اخلاقي سرچینو څخه و چې د قسام جنګیالیو ترې ګټه پورته کوله، او کوم چې د لواکانو د عمل ستراتیژۍ او د خبرو اترو په فلسفه کې منعکس شو چې دوی یې په خورا دقیقو جزئیاتو کې وړاندې کوي.

-د دې پر بنسټ، ضیف د یوې قوي پوځي ښوونځي څخه الهام غوښتونکی شو چې پکې د جگړې مواد د هغې له روح څخه جلا نه وو، که د چمتووالي یا ښکیلتیا پرمهال، ځان د عصري کولو لخوا تولید شوي نظامي ماډلونو له تسلط او د هغې په جنګیالیو او ټولنو باندې د راوړو ستونزو څخه خلاص کړي.

د دې لپاره، الضیف امر وکړ چې د قسام هر عسکر د قرآن کریم تفسیر مطالعه کړي، په دې باور چې د قرآن کریم ژوره پوهه د پوهې او عمل لپاره قوي بنسټ دی.

-د الاقصی سیلاب جگړې څخه مخکې، القسام بریګیډز د "حافظ کنډک" یو ویډیو کلیپ خپور کړ، چې د بریګیډز لخوا پیل شوي پروژې برخه ده، چې پکې د دوی جنګیالي په یوه غونډه کې قرآن کریم تلاوت کوي. په کلیپ کې، د مختلفو کنډکونو د مرکزي دفتر څخه هر جنګیالی د ضیف لخوا لاسلیک شوی سند ترلاسه کوي، چې د جنګیالي د کړنو ستاینه کوي او تاییدوي چې د قرآن سره دا اړیکه د اشغالګر په وړاندې د جگړې بنسټ دی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا طريقه، د قرآن كريم سره يوځای، ايمان او تخيل دواړه دوی اعظمي ظرفيت ته هڅوي، جنگيالي ته د نړۍ او وجود يو مختلف ليد ورکوي، چې له لارې يې هغه کولی شي د هغه دننه ظرفيت په کارولو کې خپل ظرفيت وکاروي.

د دې چلند اغېز به د الاقصی سيلاب جگړې پرمهال په ځمکه کې د قسام جنگياليو په چلند کې په څرگنده توګه ښکاره شي. هغه دعا چې الضيف په خپل ژوند او ويناوو کې تکراروله: **"ستاسو په نوم، ای خدايه، موږ بريد کوو، گرځو او جگړه کوو،"** د قسام جنگياليو به په مختلفو بڼو کې په جگړه کې تکراروله. د خدای د حضور او په هغه باندې د ايمان غوښتنه به د سيلاب په جريان کې د ټولو جگړو د صحنو د بنسټ ډبره وي. نړۍ د جنگياليو لخوا ترسره شوي معجزې وليدلې، چې يوازينۍ توضيح يې دا وه چې د دوی ايمان د هغو ټنونو اوسپنې او اور څخه ډير دوام وکړ چې اسراييلو د جگړې پرمهال توی کړي وو.

-د معنوي او مادي دواړو ترمنځ د دې نه جلا کېدونکي دوه ګوني والي سره، د قسام لخوا پوځي وړتياوې او د دوی د بياني فعاليت، چې د دوی د پوځي کار شاوخوا اوږد شوی، وده کړې، چې نړۍ ته، عربانو او غير عربانو ته يو شان پيغامونه رسوي. د دې له لارې، کنډکونو نړۍ د هغه مادي حالت څخه هم محرومه کړه چې په هرڅه واکمن دی، تر هغه چې دا يو لوی مقدسيت شو چې هيڅوک د هغې له لارې پرته د نړۍ د پوهيدو جرئت نه کوي.

-دضيف او کنډکونو ژوندليک په دې کې داسې ښکارېده چې دا عمل نه يوازې هغه څه دي چې د جگړې په ډګر کې څرګند شوي، بلکې هغه څه هم دي چې مخکې د زړه په ډګر کې وو.

د زده کړې او چمتووالي په اوږده سفر کې، سړی به د مساوات او د مقابلې په وړتيا باندې د باور ذهنيت لنډيز کړي کله چې هغه د بلال نزاريان پوښتنې ته ځواب ورکړ: "تاسو څنګه په تاريخ کې د لومړي ځل لپاره په تل ابيب د بريد پريکړه وکړه؟"

-د تل ابيب د بمبارۍ پريکړه د ۲۰۱۲ کال په نومبر کې وروسته له هغه وشوه چې اسراييلو د قسام لخوا دوهم قوماندان احمد الجعبري وواژه.

-هغه ورته وويل: "دوی له پای څخه پيل وکړ، نو موږ د هغه څه وروستی برخه راوويستله چې موږ يې درلودله."

-شهيد/ احمد الجابري په قسام کې دوهم سړی احمد الجابري (الجزيره).

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ډېرو سامانونو په منځ کې، په احتياط سره پټ شوی کاغذ و چې د لاس ليکل شوي شعرونه پرې وو چې هغه يې نومولی وه .

-ضيف دا د شهيد نزار ريان څخه په هغه خطبه کې زده کړه چې هغه په ۱۹۹۴ کال کې د فلسطين د جومات له پيښو وروسته ورکړې وه، او له هغه وخت راهيسې يې له هغه څخه حفظ کړې وه. دا ورځپاڼه د سيلاب څخه څو کاله دمخه له غزې څخه استانبول ته سفر وکړ، چې د شهيد ريان د مشر زوی (بلال) په لاس کې د ضيف د قرآن کريم شخصي کاپي سره يوځای شوه، چې د هغه او د ريان د کورنۍ ترمنځ د دوستۍ او مهربانۍ په ياد کې لاسليک شوې وه، چا چې هغه ته د هغه د ځورونې پرمهال په خپل کور کې پناه ورکړې وه او درناوی يې کړی و.

-لکه څنگه چې هغه وويل، هغه د شعر هغه بيتونه په خپله حافظه کې ياد کړي وو، او په يوه مهمه موقع کې د هغوی د ويلو انتظار يې کاوه. دا آيتونه تر هغه وخته پورې پټ پاتې شول چې د القسم لواکانو د الضيف په غږ کې خپاره کړل چې د الاقصی د سيلاب د جگړې لپاره د چمتووالي په جريان کې يې په يوه ويډيو کليپ کې تلاوت کاوه، د الجزيرې لخوا د «ماخفی أعظم» "هغه څه چې پټ دي لوی دي" په څېړنه کې. په هغه وخت کې د الضيف د شهادت اعلان لانه وشوی.

-د هغه کورنۍ وايي چې هغه د شخصي شيانو د يوې ټولګې څخه کار اخيستل خوښول چې د هغه د واده په مناسبت يوې ميرمنې سره ورکړل شوي وو چې هغه ته يې په خپل کور کې پناه ورکړې وه کله چې هغه تعقيب کيده. کله چې به يې د کورنۍ په منځ کې د هغې يادونه وشوه، نو هغه به ورته ويل: "هغې پر موږ ډېر احسان کړی دی."

-ويل کيږي چې کله دا سړی د الاقصی انتفاضې په وړاندې د فلسطيني امنيتي ځواکونو لخوا محاصره شو، نو هغه شرط کېښود چې هغه به ځان تسليم نه کړي تر هغه چې هغه ته تضمين نه وي ورکړل شوی چې هغه کورنۍ ته به کوم زيان ونه رسيږي چې هغه ته يې په خپل کور کې پناه ورکړې وه، او دا ومنل شوه. کله چې هغه د شهيد يحيى ابوبکر په مرسته په تېښته بريالی شو، نو هغه د خپلې کورنۍ څارنه او مرسته کوله وروسته له هغه چې له زندان څخه د تېښتې په پايله کې ورسره د ظلم او شکنجه کيدو له امله وشوه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ضیف تل د هغو کورونو د خلکو مهرباني په یاد ساتله چې د هغه د تعقيب پرمهال يې پناه ورکړې وه.

-د خان یونس خلک، چیرې چې ضیف زیریدلی او لوی شوی، لاهم په ۲۰۰۱ کې د قسام بریګید د دریو شهیدانو جنازه په یاد لري. د جنازې د خطیب، احمد نمر حمدان غږ دوی ته ورسید، چې ویل یې محمد ضیف د جنازې په مراسمو کې د دوی په مینځ کې روان و، په داسې وخت کې چې د خلکو په مینځ کې د یو جنگیالي راڅرګندیدل خورا نادر وو. کله چې حمدان خپله خبره پای ته ورسوله، خلک پورته شول، د هغه سړي په لیدلو سره یې په خوښۍ سره د خدای ستاینه وکړه، که څه هم هیڅ یو یې نه وه لیدلی او نه یې پیژندلی وه.

-په خان یونس کې به په راتلونکو کلونو کې، به د حلیمې د ښخولو لپاره بهر ته لاړ، او بیا به کلونه وروسته د محمد ضیف مور او پلار، حاجی دیاب، د ښار خلک، د حماس مشران، او د دوی د زوی ملګري به د دوی په درناوي او جنازو کې ولاړ وو، پداسې حال کې چې هغه به پخپله په دواړو جنازو کې غیر حاضر و، یا شاید هغه د دوی د وروستي لید پرته ورک شو.

-لکه څنګه چې د مقاومت په برخه کې د هغه سفر دوام درلود، هغه د هغو وسلو د تولید او توغولو څارنه کوله چې د پوځي تولید په پروسه کې د هغه د ملګرو نومونه او په ټولیزه توګه د مقاومت پروژه وه. هغه د عیاش ۲۵۰ توغندي د توغولو مستقیم څارونکی و، چې د کنډکونو ترټولو لوی توغندی و، چې په ۲۰۲۱ کال کې د بیت المقدس د تورې جګړې پرمهال یې د رامون هوايي ډګر (د نیګیو صحرا سویلي نقطه) په نښه کړه.

جلال الرقه :

-شهید نزار ریان به د جبالیا په لویډیځ کې د برالنجا په سیمه کې په یوه لرې پراته کور کې د ضیف او د هغه د ملګرو لپاره پناه ځای برابر اوه، چې دا به د دوی لپاره یو له خوندي تمځایونو څخه و. دا کور به لومړی ځل وي چې د شهید ریان ماشومان د "کاکا ابو خالد" سره ولیدل، پرته له دې چې دوی پوه شي چې هغه وخت څوک و.

-ضیف د ماشومانو لپاره یوه ګرانه خبره وه. د شهید نزار ریان په کور کې د پاتې کیدو پرمهال، د هغه شتون به د ماشومانو لپاره د خوښۍ سرچینه وه، او د هغه کڅوړه به د دوی د ویلو لپاره له کیسو ډکه وه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په ۱۹۹۵ کال کې یوه شپه، ابو خالد ماشومانو ته د هغه سړي کیسه وکړه چې خپل سې یې وواژه، فکري کاوه چې سې یې پر ماشوم برید کړی دی. په حقیقت کې، سې ماشوم د هغه مار څخه ساتلی و چې د هغه د چیچلو په حال کې و. ابو خالد کیسه په دې سره پای ته ورسوله، "له همدې امله خلک وايي: په صبر کې خوندیتوب شته، او په بیرې کې پښیماني شته!"

لکه څنګه چې ماشومان د هغه له ملګرتیا او د هغه له کیسو سره عادت شول، دوی په خپلو تصوراتو کې د خپل تره، ابو خالد، چې کیسې کوي، او د خپل تره، عدنان الغول، چې خپل وخت د راډیو اوریدلو یا د خپل پلار سره په خبرو کولو تیروي، ترمنځ پرتله کول پیل کړل.

براء (د شهید نزاریان زوی) د دې صحنو یادونه کوي او وايي: "نو موږ هغه ته وویل - یعنی ضیف (ابو خالد) - چې زموږ تره ابو بلال الغول موږ ته د دې کیسو څخه هیڅ نه وایي. هغه یا راډیو اوري یا زموږ پلار یا بل بالغ ته وایي! او موږ هغه ته د هغه د ملګري په اړه ډیر شکایت وکړ."

ضیف د یوې شپې لپاره خپل سرتیټ کړ، بیا یې وویل: "ستا تره ابو بلال زما په څیر نه دی. هغه د عمل سړی دی. هغه ډیرې خبرې نه کوي، مګر ډیر کار کوي. هغه یو لوی مجاهد دی، او هغه په ځوانۍ کې په صهیونیستانو بمونه وغورځول!"

په ۲۰۰۱ کال کې، کله چې د کتابت آزمویښت شدت وموند، د الضیف لارې د فعالې فاطمې الحلبي سره یوځای شوې، چې په ۱۹۷۰ لسیزه کې په وسله واله مبارزه کې فعاله وه. غدیر صیام (د فاطمې لور) وایي چې ضیف د هغې مور ته د زوی په څیرو، وروسته له هغه چې د هغې زوی یې شهید شو. الحلبي ضیف ته هغه وسله ورکړه چې هغه یې ترلاسه کولی شوه، او همدارنګه د هغه میرمن او د هغې لور غدیر، چې هغه وخت ۱۸ کلنه وه. هغه د ضیف په اړه داسې وایي چې هغه د هغې لپاره پلار او ورور دواړه وو. عزیز د خپلې میرمنې سره د لیسې ډیپلوم او بیا د مذهب په اصولو کې د لیسانس سند ترلاسه کولو لپاره د زده کړې په بشپړولو کې مرسته وکړه.

څرنګه چې ددوی اولاد نه وو، الضیف حتی هغه وخت هم هلته پاتې شو کله چې دوی له بلې بڼې سره واده کولو څخه انکار وکړ، تر هغه چې یوې باوري سرچینې وړاندیز وکړ چې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هغه په ۲۰۰۷ کال کې د وډاد اسفورا سره واده وکړ. د هغې مور د هغه سره د واده کولو پر مهال وویل: "د زمري یو نظر د ټول بدمعاش څخه غوره دی،" پدې معنی چې د زمري یو نظر د تل د بدمعاش شتون څخه غوره دی.

-وډاد د دریو ماشومانو مور وه چې پلار یې القسام لوانګانو کې د ساحوي قوماندان په توګه د دندې ترسره کولو پر مهال شهید شو. کله چې الضیف له هغې سره واده وکړ، نو هغه ډاډ ترلاسه کړ چې د هغې ماشومان به ورسره ساتي، او ژمنه یې وکړه چې د هغوی پالنه به کوي. هغه د شرافت او درناوي له مخې د دوی مور ته "ام بکر" ویلو ته دوام ورکړ.

-ضیف ته د خپلې مشرې لور او د هغې لور برکت ورکړل شو چې اولاد یې تر ټولو ورته والی درلود. د هغه د مور نوم سمیه وو، بیا ساره، بیا عمر او علي وو، چې هغه یې د خپلو دوو وروڼو په نوم او د هغوی د نفوذ او احسان د ساتلو لپاره ونومول.

-د حلیمې له زیږون وروسته، ضیف د خپلې لومړۍ میرمنې څخه درې ماشومان درلودل: خالد، بها او خدیجه.

-ویل کیږي چې هغه د خپلو ماشومانو سره ډیر احتیاط کاوه، تردې چې هغه به په دقت سره کتل چې ایا د دوی شاوخوا کړکې خلاصې دي، ترڅو د باد څپې دوی ته زیان ونه رسوي!

-په هغو ساعتونو کې چې ضیف د خپلې میرمنې او ماشومانو سره و، هغه به د خپل کشر زوی علي سره د لوبې کولو لپاره وخت ځانګړی کړ. ویل کېدل چې د علي سره د لوبې کولو خاطرې د هغه شیانو څخه وې چې د هغه میرمن، ویداد، یې خورا حیرانه کړه، ځکه چې هغه ولاړه وه او د "پوځ قوماندان" یې لیدلو چې د یو څو میاشتو ماشوم یې په غېږ کې نیولی وه.

-د هغه د کورنۍ د یادونو په منځ کې د هغه د لور، سارا سره د هغه اړیکې دي، چې د هغې د هوښیاری لپاره پیژندل شوې وه. هر کله چې به یې د پلار سره لیدل، نو هغه به یې په مینه سره ځوروله او د هغې د یوې غوښتنې د پوره کولو په ځنډولو سره به یې ځوروله، تر هغه چې یې د هغې غوښتنه تکراروله. هغې به هغه د ماشومتوب د ډېرې مینې او میراثي، ښه درک شوي هوښیارتیا سره ځوراه.

-او د هغې د پلار راز، هغه ورته وایي: "په خدای قسم، زه به د ورکتون له ښوونکي څخه وپوښتم چې ته څوک یې." هغه سړی چې د نړۍ تر ټولو قوي استخباراتي سیستمونو لخوا

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ګواښل کېږي او په هیڅا رحم نه کوي خاندې، بیا تر ټولو ډیر نرمښت ته رسیږي او د خپلې کوچنۍ نجلۍ غوښتنو ته تسلیمېږي ترڅو د وړکتون ښوونکي پرې خبر نه کړي!

د ۲۰۱۴ کال په اګست کې، اسراییلو د الضیف د وژلو هڅه وکړه، د الدالو کورنۍ کور یې بمبار کړ. د هغه میرمن، وداد، د هغه لور، سارا، اوزوی، علي، په بمبارۍ کې شهیدان شول، پداسې حال کې چې حلیمه ټپي شوه، مګر هغه او د هغې ورور، عمر، ژوندي پاتې شول.

کله چې د وداد د شهادت خبر د هغې مور ته ورسېد، هغې وویل، "مور ټول به د هغه د سر یو ویښته قرباني نه کړو،" د هغې د زوم د خونديتوب معنی لري، چې هغه وایي، په مهربانۍ سره چلند وکړي لکه څنګه چې اد هغه مور وي.

د مېز شاوخوا د کورنۍ غونډو په جریان کې، ضیف به د هغه د کشر زوی، عمر، سره مخامخ شو، چې د مور له شهادت وروسته یې د خپل پلارځای نیولی و. هغه به په خپل لاس هغه ته خواړه ورکول، د هر ډول خوړو او د هغې د ګټو په اړه به یې ورته ویل، او هغه ته به یې هڅونه کوله: "ته یې باید وخورئ ترڅو لوی شی او قوي شی."

د جزئیاتو فقه :

د ضیف په اوږو دروند بار هغه د خپلې کورنۍ او ماشومانو په اړه د کوچنیو جزیاتو د تعقیبولو مخه ونه نیوله. هغه د خپلو ماشومانو د نږدې ملګرو د حلقو په دقیقه توګه پیژندلو او د قرآن کریم د تلاوت، حفظ او تفسیر په برخه کې د دوی پرمختګ تعقیبولو کې غفلت ونه کړ.

سربېره پردې، هغه ډېر لیواله و چې په دوی کې یو دوه ګونی چلند رامینځته کړي چې یو له هغو حیرانوونکو کارونو څخه و چې یو پلار یې د خپلو ماشومانو سره کولی شي - لکه څنګه چې د هغه کورنۍ تشریح کړې - ځکه چې هغه دوی د کوچینوالي څخه د شهادت دچمتو کولو لپاره لوی کړل. یا به ټول یوځای شهیدان شي، یا به هغه په شهادت کې له هغه څخه مخکې شي، یا به له دوی څخه مخکې شي. هر کله چې به یې دا حدیث له خپلو ماشومانو سره را ژوندی کاوه، نو هغه به یې له زاهدۍ سره تړلی و - نه یوازې په الفاظو کې، بلکې په عملي توګه به یې په ژوند کې - ترڅو دوی وکولی شي په ښه توګه حرکت وکړي او د خپل پلار د شرایطو او امنیتي احتیاطي تدابیرو سره سم ځایونو سره تطابق وکړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هر کله چې به یې له دوی سره په دې اړه خبرې کولې، نو د الله تعالی دا مبارک کلام به یې ویلې: *فَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ»

ژباړه:

"څه چې تاسې ته (په دنیا کې) درکړل شوي، هغه د دنیا د ژوند یوه چاره ده، خو هغه څه چې له الله سره دي، غوره او تلپاتې دي، د هغو کسانو لپاره چې ایمان لري او پر خپل رب توکل کوي".

دا آیت د دنیا د فاني متاع او د الله د پاداش د تلپاتې والي ترمنځ مقایسه کوي، ^{۶۷}

او د دوی په روحونو کې یې داسې ځای ونيوه چې که هغه له دوی څخه مخکې شهادت ته ورسېږي نو دوی باید خپل سفر بشپړ کړي.

په دې اړه، د هغه کورنۍ یادونه کوي چې کله د هغه مشر لور حلیمه په ۲۰۱۴ کال کې د خپل پلار په وژنه کې ټپي شوه، نو هغې په روغتون کې د یو څه وخت لپاره له خبرو کولو ډډه وکړه. کله چې هغې بالاخره خبرې وکړې، هغې خپلې ترور ته په غوسه وویل، "ترور، د خدای شکر دی، پلار ښه دی. هغه زموږ سره نه و."

حلیمه هغه وخت له پنځو کلونو څخه زیاته نه وه. خو له هغه وخته وروسته، هغې د محمد الضیف د لور کیدو معنی په بشپړه توګه درک کړه، او په هغه وخت کې، هغې په احتیاط سره د خپل پلار سره وه کله چې هغه د هغې او د هغې د وروڼو سره ولیدل. هغې د هغه کردار او مهرباني جذب کړه تر هغه چې هغه جوړه شوه، لکه څنګه چې د هغې کورنۍ هغه بیانوي: "کله چې تاسو د حلیمې سره ناست یاست نو تاسو داسې احساس کوئ لکه څنګه چې تاسو د ابو خالد سره ناست یاست."

دا د حیرانتیا وړ وه چې ضیف د خپلو ماشومانو سره د عربي خطاطۍ په مهارت کې څومره علاقه درلوده، د هغه د دې باور له امله چې د ژبې سره اړیکه د هر ګټور او اغیزمن ساینس بنسټیزه ستنه ده. هغه د آس سپرلی، لامبو وهلو او انګلیسي ژبې کورسونو کې د دوی پرمختګ هم تعقیب کړ. د دوی لپاره د هغه له پراخې مینې څخه د هغه ټینګښت چې دوی یې د هغه

^{۶۷} - سورة الشوری آلايه ۳۶ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دندود بشپړولو لپاره اړايستل، کم نه شو چې دوی يې بايد په بشپړ ډول ترسره کړي، او هغه هر هغه وخت وقف کړ چې د دوی سره و او ملاتړ يې کاوه.

-د هغه زامن، خالد او بها، په یاد لري چې هغه به د ازموينو په جريان کې د مطالعې تابليت راوړ او د هغوی سره به يې تعقيب کاوه. هغه ډېر محتاط و چې په شخصي توگه د دوی ديني درسونه تعقيب کړي، په شمول د حديث، بيوگرافي او فقهي، او ډاډ ترلاسه کول وه چې دوی يوازې په حفظ کولو نه بلکې په حقيقي ژوند کې پوهه او تطبيق ترلاسه کړي.

-الضيف د خپلو ماشومانو په روزنه کې ډېر احتياط کاوه چې د دوی ژوند د هر ډول عيش او عشرت څخه پاک وي. د هغه تگلاره دا وه چې دوی ته يو ښه ژوند چمتو کړي، يو داسې ژوند چې د عادي کس په څيروي، چې دوی به پکې هيچا ته اړتيا ونلري.

-د سيوري دلارښود منزل :

-اسراييلو اووه ځله د ضيف په وژلو کې پاتې راغلل، خو د هغه سيوری او نوم يوقوي ستنه پاتې شوه چې فلسطينيانو يې تر هغه لاندې پناه اخيسته کله چې د اسراييلو ظلم او استبداد پر دوی غالب شو. په بيت المقدس، لويديځه غاړه او غزه کې به خلکو تل شعارونه ورکول: "توره د تورې مخې ته کېږدئ... موږ د محمد ضيف سړي يو،" د هغه سړي لپاره چې مخ يې هيڅوک نه پيژني، او يوازې د يو داسې بريدگر ځواک جوړولو هڅه کوي چې د فلسطين د آزادولو پروژه بشپړه کړي.

-فلسطينيانو له ډېرې مودې راهيسې د بيت المقدس د آزادولو خوب ليدلی دی، او تل يې هيله درلوده چې د دوی د آزادۍ مشر به محمد ضيف وي. خو، د سړي برخليک دا و چې خپل پای ته ورسېږي - لکه څنگه چې هغه غوښتل - د خپل دښمن سره په جگړه کې.

-د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۳۰مه، د القسم لوا پوځي وياند ابو عبیده د القسم لوا د لومړۍ کرښې قوماندانانو سره يوځای د الضيف د شهادت اعلان وکړ، چې په دې توگه خلکو ته اجازه ورکړل شوه چې د لومړي ځل لپاره محمد الضيف د هغه په خپل نوم وويني.

-سيوری د ډال په پرتله پياوړی و، او دا به د خپلې هڅې او عزتمنې موخې د شرافت سره تل پاتې شي، د ځوان سړي له دې غوښتنې څخه لرې ده چې ووايي، "زه دلته يم،" په داسې وخت کې چې خلک د گوته نيولو لپاره مبارزه کوي. خو هغه له دې ټولو څخه پاک و، د

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

خدای په رڼا کې یې لیدل چې د انسانانو ابدیت د دوی په اخلاص او عمل کې دی، نه په بل څه کې.

-د ضیف د ژوندلیک په تعقیبولو سره، دا روښانه کېږي چې سړي نه یوازې یو پوځي میراث پریښود، بلکې د جنگیالیو د ارادې په جوړولو کې یو اخلاقي ښوونځی هم پریښود، په هغه دور کې د پناه سرچینه چې مادیزم او ماشینري په هرڅه واکمن دي.

-دا په ډېره کې نقش شوی سفر دی، د هغه سیوري ژوندلیک چې ډال یې مات کړ،^{۶۸}

دلیکنې خلاصه:

-محمد الضیف: ژوندلیک او د کورنۍ غړي:

۱- د محمد الضیف ژوندلیک:

-محمد الضیف، چې اصلي نوم یې محمد دیاب ابراهیم المصري دی، په ۱۹۶۵ کال د غزې په جنوبي ښار خان یونس کې د کپوالو په کمپ کې زیږیدلی. دی د یوې ساده، خورواغې کورنۍ غړی و. مور یې حلیمه، یوه مهربانه، بصیرته ښځه وه چې محمد ته یې د شفقت، صبر، او عقیدې میراث پریښود.

-د ماشومتوب سختو شرایطو، د کمپ تنگ ژوند، او د اسراییلي اشغال واقعیتونه د هغه فکر او تخیل بډای کړل. ده له خپل پلار سره د فرنیچر سوداګرۍ کې کار کاوه او د اسلامي زده کړو او بیولوژي په برخه کې یې په غزې اسلامي پوهنتون کې زده کړې وکړې. محمد د تیاتر او هنر سره هم ژوره علاقه لرله.

-ده د "ابو خالد" په نامه شهرت وموند، او د اسلامي بلاک له لارې د مقاومت سره یوځای شو. په ۱۹۸۷ کال کې د لومړۍ انتفاضې له پیل سره، دی د حماس د پوځي څانګې – عزالدین قسام – له بنسټ ایښودونکو څخه شو. نوموړی د تکره ملګرو سره یوځای لکه یحیی سنوار، حسن سلامه، او یحیی عیاش د مقاومت مهم مشران شول.

-محمد دیاب المصري (الضيف) د وخت له تېرېدو سره د اسراییلو تر ټولو مطلوب کس وګرځید. د هغه پوځي تکتیکونه، پټ ژوند، او د اشغالګرو د استخباراتو د تېرېدو مهارتونو

^{۶۸} - سرچینه: الجزيرة + ویب پاڼې. لیکنه: سلام ابوشرر ۲۰۲۵/ ۷/ ۱۴.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ده ته افسانوي بڼه ورکړې. په ۱۹۹۰ لسیزه کې ده د يحيی عیاش سره د پوځي عملیاتو پراخ پلانونه جوړ کړل.

-په ۱۹۹۶ کې د يحيی عیاش له شهادت وروسته، ده د غچ پلان تنظیم کړ چې په ترڅ کې یې لسگونه اسراییلیان ووژل شول. دا د الضیف د ارادې، پلان جوړونې، او مقاومت روحیه ښيي.

-ضیف د وخت په تېرېدو سره د قسام لواگانو د جوړښت بنسټ ایښودونکی شو. ده د روحاني، فکري، او نظامي اړخونو یو ځای کولو ته ځانگړې پاملرنه وکړه. ده باور درلود چې یو مقاومت کوونکی باید هم علم، هم ایمان، او هم نظامي پوهه ولري. د قرآن تفسیر زده کول یې د قسام جنگیالیو لپاره لازمي گرځولي وو.

-په ۲۰۰۲ کال کې، د صلاح شهادت تر شهادت وروسته، محمد الضیف د قسام لوا قوماندان شو او بیا یې د هغو لواگانو مشري وکړه چې له اسراییلو سره یې څو ځله سختې جگړې وکړې، وروستی او تر ټولو ستره یې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر برید و، چې نړۍ یې حیرانه کړه.

۲-د محمد الضیف کورنی ژوند – د مهربانۍ او قربانۍ کیسه :

که څه هم محمد الضیف د خپلو پوځي لاسته راوړنو له امله پېژندل شوی، خو د هغه شخصي او کورنی ژوند د مهربانۍ، شفقت، او ژورو انساني احساساتو ښکارندوی دی.

د کورنۍ غړي :

مور: حلیمه – یوه دردمنده، مهربانه او مومنه مېرمن وه. د محمد د شخصیت ژور بنسټ له خپلې مور نه اخیستل شوی و. هغه د صبر، عاجزۍ او کلکې ارادې الهام وه.

پلار: دیاب المصري – یو ساده، خو سخت کښه سړی، چې له خپلو زامنو سره یې د ورځني ژوند د اړتیاوو لپاره هڅې کولې.

ماشومان:

- حلیمه (مشره لور): د محمد نازولې لور وه. د پلار له تګ دمخه یې هغه غېږ کې نیولی و او ورته ویلې یې وو: "ته ډېر خوږ یې پلاره!"

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- خالد، بها، خديجه: دوه گوني ماشومان، زېږدلي په ۲۰۱۰ کال کې.
- عمر: کوچنی زوی، زېږدلی په ۲۰۱۲ کال کې.
- علي او ساره: کوچني ماشومان چې له خپلې مور، وداد، سره يو ځای په ۲۰۱۴ کال کې د بمبارۍ پر مهال شهيدان شول.

ماشومان د خپل پلار له خوا د مينې، ښوونې، اخلاقو او روزنې تر کلکې څارنې لاندې لوی شوي وو. محمد الضيف هڅه کوله چې خپل اولادونه داسې وروزي چې د راتلونکې نسل مشالونه شي.

مېرمنې او نژدې خپلوان :

لومړۍ مېرمن: غدیر صيام (ام معاذ) - د ازادې بندۍ، فاطمې الحلابي، لور او د شهيد قوماندان زياد الحسيني مېرمن وه. نوموړې د خپل پلار او خور رجاء الحلابي (د حماس د ښځو غورځنگ مشره) سره يوځای د مقاومت برخه وه.

دوهمه مېرمن: شهیده وداد عصفوره، د پخواني شهيد مېرمن، چې وروسته له محمد الضيف سره واده شو. د هغې له امله يې حليمه، عمر، علي، او ساره وزېږول.

خور: ايمان مصطفى، چې د خپل ورور د اخلاقي قوت ستاينه کوي او وايي: "دی د قرآن پر بنسټ جوړ شوی شخصيت درلود".

د کورنۍ وضعيت :

د قسام لواگانو له خوا د محمد الضيف د شهادت تر اعلان وروسته، د هغه کورنۍ انځورونه راڅرگند شول چې د نورو بې ځايه شويو کورنيو په څېر د غزې په يو کمپ کې اوسېږي. دا هغه ادعاوې ردوي چې گواکې دوی په تونلونو کې ژوند کاوه، لکه څنگه چې د اشغالګرو لخوا خپرې شوې وې.

تاريخي او ټولنيز نقش:

محمد الضيف، چې د "ابو خالد" په نوم پېژندل کېږي، په ۱۹۶۵ کال کې د خان يونس په ښار کې زېږېدلی و. سره له دې چې د ژوند ډېری برخې يې پټې پاتې شوې، خو د حماس د قسام لواگانو د مشر په توګه، هغه د اشغال پر ضد د مقاومت ستراتيژۍ بنسټ اېښود.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د هغه کورنۍ د مذهبي ارزښتونو پابنده وه، او د ټولنيز او ملي خدمت له مخې يې د فلسطين د ملي غورځنگ ملاتړ کړی. د هغه پلار له مودې وړاندې د مور سره يو ځای وفات شوی، او ورور يې هم د غزې په روانو بريدونو کې شهيد شوی دی.^{۶۹}

دمحمد الضيف د ژوند ځينې ځانگړتياوي :

- ❖ د ژوند پيل او فکري بنسټ :
- ❖ محمد دياب ابراهيم المصري په ۱۹۶۵ کال کې د خان يونس په کډوالو کمپ کې زيږيدلی. د مور حليمه او د پلار دياب له اغېزو سره، ده د رحم، صبر، او معنوي قوت لومړني درسونه ترې زده کړل.
- ❖ نوم يې "ضيف" (ميلمه) گڼ جنګي او فکري تجريد لري؛ نوموړی د نقل او پناه لارې ښکارندوي کوي، ډول ډول ځايونو ته د ځای بدلون په تگلاره کې د مقاومت تجسيم دی.
- ❖ تعليمي او فرهنگي لور
- ❖ په غزې اسلامي پوهنتون کې د بيولوژي زده کړې سره سره، ضيف د هنر او تياتر توانايي لرله. په هنر کې فعاله گډون او د درامې څخه "ابو خالد" لقب اخيستل، هغه ته فرهنگي اعتبار او د مقاومت فکري بڼه ورکړه.
- ❖ د اسلامي بلاک له لارې به يې د کتابونو، قرآن او حديث تفسير مطالعه کړه، چې دا يې د ديني فکري ژوروالي نښه ده.
- ❖ مقاومت او نظامي رهبري
- ❖ په ۱۹۸۷ کال کې د لومړۍ انتفاضې د پيل سره، ضيف د حماس د پوځي څانگې – القسام – مهم غړی شو. هغه ژر د القسام په نظامي جوړښت کې د پوځي تکتیکونو، پټ شبکو او پلانونو يو ځانگړی قوت جوړ کړ.
- ❖ د يحيى عياش سره گډ کار، پوځي عمليات، نيونه، نښتې او د ۱۶ مياشتني بند نه وروسته بيا فعاله رول، هغه ته د شبکې مشر مقام ورکړ.
- ❖ د ۲۰۰۲ کال د صلاح شهاده تر شهادت وروسته، ځان يې د مشرتابه پر څوکۍ تثبيت کړ او د تنظيم دوام ډاډمن کړ.

^{۶۹} - الرساله شبکه - محمود هنيه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ❖ د دې نظامي مضامينو، د قرآن مطالعه او د جنګي تاکتيکونو ترکيب، القسم Aujourd'hui بشپړ، منظم، عقيدې او فرهنگي نظام ته وده ورکړه.
- ❖ انفرادي ذات او کورنۍ ژوند
- ❖ د مور له دريافتو مفکورو او د پلار ژوندلارو سره ژور تړاو، د هغه کورنۍ کې د پلار، مور، ميرمنې او ماشومانو سره جدي اړيکې و.
- ❖ هغه د کورني ژوند بار په جدیت سره ترسره کړ؛ د قرآني اخلاقو او مهربانۍ سره يې ماشومان روزل. له مينې ډک تغذيه، د مطالعې له لارې د ماشومانو تربيه، د اسلامي علومو د ساتنې هڅه ترشهادت پورې ده.

۶۹: د جګړې يوه بله خوا: اسرائيل په غزه کې د بې سواده خلکو نسل رامینځته کوي.
۲۰۲۵/۷/۱۴.

په غزه کې ډيرې ماشومان نور د هغو کلونو زده کړې سره سمون نه لري چې بايد د اسرائيلو د جنګي ماشين له خوا د دوو بشپړو کلونو لپاره له زده کړې څخه محرومولو وروسته ترلاسه شوي وي. ځينې يې، چې بايد د لومړني ښوونځي په دريم ټولګي کې وي، نور نه پوهيږي چې څنگه لوستل يا ليکل وکړي.

په داسې حال کې چې په ټوله نړۍ کې ماشومان هر سهار ښوونځي ته ځي، په غزه کې ماشومان د سونګ توکو له ختميدو وروسته د خوړو، څښاک يا د اور بلولو لپاره د يو څه په لټه کې ځي، پداسې حال کې چې اسرائيلي الوتکې دوی هرچيرې تعقيبوي.

د څو ميندو په وينا، هغه ماشومان چې بايد په دريم ټولګي کې وي د لومړي او دوهم ټولګي زده کړې نه دي ترلاسه کړي، او له همدې امله نه پوهيږي چې څنگه لوستل، ليکل، يا حتی الفبا زده کړي.

اسرائيلو په غزه کې ټول تعليمي تاسيسات ويجاړ کړي او د خپلې روانې جګړې په جريان کې چې نږدې دوه کاله دوام لري، ډير زده کوونکي يې شهيدان کړي دي. حتی هغه تعليمي مرکزونه چې اوسيدونکي يې هڅه کوي هغه څه وژغوري چې دوی يې کولی شي د بمبارۍ څخه لرې نه دي.

د بې سواده خلکو نسلونه:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-میندې وایې چې پخوانۍ جگړې - چې اوه لسیزې دمخه پیل شوې - د بې سواده خلکو نسلونه زیږولي چې نشي کولی لوستل یا لیکل وکړي، او دا چې اوسنۍ جگړه نوو نسلونو ته هم ورته کار کوي.

-میندې هڅه کوي خپلو ماشومانو ته د ساده حساب لیکلو یا کولو درس ورکړي، مگر په غزه کې وضعیت حتی د دې ساده کارونو اجازه نه ورکوي. د ډزو غبرونه او د الوتکو او ډرونونو شور دوی ته د امنیت احساس نه ورکوي.

-حتی ډیرو وېجاړونکي د خوړو او څښاک لپاره دوامداره لوړه او بې پایه لتون دي، چې د جگړې په وخت کې د زده کړې لپاره هیڅ وخت نه پرېږدي.

-حتی که جگړه ودرېږي او ښوونځي بیا پیل شي، په زرگونو ماشومان دوه بشپړ کلونه له ښوونځي څخه محروم شوي او مجبور دي چې دا تکرار کړي،

-میندې وایې. د غزې زده کوونکي د برېښنا بندیدو سربېره د ښوونځي د تجهیزاتو، لکه بیک پیکونو، نوټ بوکونو، قلمونو او نورو اړینو توکو له نشتوالي سره مخ دي، کوم چې دوی د خپلو درسونو د دوام مخه نیسي.

-د زده کړې د ژغورلو هڅې:

-ډیرو زده کوونکو او ښوونکو خپل برېښنايي وسایل له لاسه ورکړي او په بې ځایه شویو کمپونو کې په خیمو کې ژوند کوي چې د ژوند ترټولو اساسي اړتیاوې چې د ثبات ترټولو اساسي معیارونه نلري. سربېره پردې، زده کوونکي خپل ډیر وخت د څښاک اوبو او خواړو، د لرگیو راټولولو، او د دوی د ژوندي پاتې کیدو لپاره د نورو اړینو توکو په لټه کې تیروي.

-د تعلیمي پروسې د پاتې شونو د ساتلو لپاره، د ښوونکو یوې ډلې نوښت کړی چې هغو زده کوونکو ته مرسته چمتو کړي چې د دوهم کال لپاره یې د ښوونځي کال له لاسه ورکړی، د ټولنیزو رسنیو په پلیټ فارمونو کې د مجازی زده کوونکو ډلو له لارې لږترلږه تعلیمي خدمات چمتو کوي.

-د دې ډلو سربېره، ځینو ښوونکو په خیمو او سرپنډیو کې ټولګي جوړ کړي دي، چیرې چې د بې ځایه شویو خلکو لپاره د درسونو چمتو کولو لپاره د لرگیو کوچني تخنیکي اېښودل شوي دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د الجزيرې نيټ ته په يوه پخوانۍ بيان کې، د غزې د پوهنې وزارت مرستيال خالد ابو ندا تاييد کړه چې اشغال په قصدي ډول د وزارت شاوخوا ۹۰٪ تاسيسات او ودانۍ ويجاړې کړې، چې ۷۸۵,۰۰۰ زده کوونکي يې له زده کړې څخه محروم کړل.

-د ابو ندا په وينا، نږدې ۱۳,۰۰۰ زده کوونکي، ۸۰۰ ښوونکي او تعليمي کارمندان، او همدارنگه ۱۵۰ ساينس پوهان، اکاډميکان، د پوهنتون استادان او څيړونکي شهيدان شول.

۷۰.

۷۰: د ملگرو ملتونو يوه شمېرنه ښيي چې په غزه کې ۸۷۵ کسان لوږې وژلې دي.

-فلسطينيان د غزې ښار په يوه ټولنيز پخلنځي کې د مرستې شوو خوراکي توکو د ترلاسه کولو لپاره مبارزه کوي، د غزې په شمالي ترانگه کې، دوشنبه، د جولای ۱۴، ۲۰۲۵. (ای پي عکس/جهاد الشرافي).

-د غزې د بشري حقونو بنسټ ځايونو ته نږدې ۶۷۴ لوږه ځپلي کسان وژل شوي (اسوشيتيډ پريس).

۲۰۲۵/۱۶/۷.

-د ملگرو ملتونو د بشري حقونو دفتر د سې شنبې په ورځ وويل چې د جولای تر ۱۳ مې پورې په غزه کې ۸۷۵ کسان د خوړو د ترلاسه کولو په هڅه کې وژل شوي، او يادونه يې وکړه چې ۶۷۴ يې د غزې د بشري حقونو بنسټ ځايونو ته نږدې وژل شوي دي.

-د ملگرو ملتونو وياند ثمين السيد الخيتان وويل چې پاتې ۲۰۱ تنه قربانيان د ملگرو ملتونو يا د هغې د شريکانو لخوا د "مرستې کاروانونو په لارو يا نږدې" د خوړو په لټه کې وژل شوي چې لاهم په محاصره شوي ترانگه کې فعاليت کوي.

-په رفح کې د تش په نامه "بشردوستانه ښار" د وړانديز په اړه تبصره کولو سره، الخيتان وويل چې، په غزه کې د فلسطينيانو د رضاکارانه لېږد غوښتنې سره سره، "دا د جبري بې ځايه کيدو په اړه انديښنې راپورته کوي".

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-همدغه وياند دوام ورکړ، او تشرېح يې کړه چې د بشردوستانه ښار جوړول "پخپله ستونزه ده او د نورو جبري بې ځايه کيدو په اړه انديښنې راپورته کوي، "يادونه يې وکړه چې د مختلفو عمر لرونکو نارينه او ښځينه ممکن د خپل سري توقيف له خطر سره مخ وي.

-الځيتان د ورکيدو، د کورنيو جلا کيدو، او په خپل شوي غزه کې د خوځښت د آزادۍ نشتوالي په اړه انديښنه څرگنده کړه، او تشرېح يې کړه چې په يوه کوچنۍ سيمه کې د زرگونو خلکو راتلول به د مرستو ویشلو کې ستونزې زياتې کړي.

-هغه ادامه ورکړه، "البته، موږ د غزې څخه دريمې نړۍ ته د خلکو د رضاکارانه حرکت په اړه خبرې نشو کولی. د دې لپاره چې حرکت رضاکارانه وي، موږ بايد خلکو ته د ژوند شرايطو له مخې په غزه کې د پاتې کيدو انتخاب ورکړو. بيا موږ کولی شو بحث وکړو چې ايا دوی کولی شي انتخاب وکړي يا نه."

-د يادونې وړ ده چې د غزې بشري بنسټ د ۲۰۲۵ کال په فبروري کې تاسيس شو، څو اونۍ وروسته له هغه چې اسراييل د مرستې په ننوتلو بشپړ بنديز ولگاوه. دا د تل ابيب د هڅو يوه برخه وه چې په غزه کې بشري کار بيا پلان کړي او په هغې مستقيم کنټرول وضع کړي، په غزه کې د فلسطينيانو په وړاندې د وسلو په توگه د خوړو کارولو ليد نور هم پياوړی کړي.

-اسراييلو په دې توگه د مرستو ویش د خپلو پوځي پلانونو او سياسي اهدافو سره وصل کړ. شايد د غزې بنسټ هڅه وکړي چې د اسراييلي شرايطو لاندې خواږه چمتو کولو لپاره په دې باندې اوږدمهاله انحصار رامینځته کړي، او يو غلط داستان جوړ کړي چې ځان نړۍ ته په غزه کې د "بشردوستانه لوبغاړي" په توگه وړاندې کړي، پداسې حال کې چې په ورته وخت کې د نړيوالو سازمانونو رول کمزوری او څنګ ته کړي.

-بشردوستانه او نړيوالو سازمانونو د غزې بنسټ سره د معاملي کولو څخه انکار کړی دی. ملګرو ملتونو دا سازمان د "مرستې نظامي کولو" پلي کوونکي په توگه تشرېح کړی او حتی د خپل چوکاټ دننه کار کولو څخه يې انکار کړی دی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د بخښنې نړيوال سازمان، د سره صليب نړيواله کمېټه، او د خوړو نړيوال پروگرام په څير ادارو هم د غزې بنسټ د بشردوستانه کړنو غندنه کړې، او ځينو دغو سازمانونو د پوځي او مرستندويه مرستو ترمنځ د اړيکې په اړه اندېښنه څرگنده کړې ده.^{۷۱}

۷۱: د الجزيرې لپاره د ملګرو ملتونو استازي: اسراييل او امريکا د فلسطيني خلکو د له منځه

ورلو هڅه کوي :

. ۲۰۲۵/۷/۱۵

د روغتيا د حق په اړه د ملګرو ملتونو ځانګړي استازي، تللینګ موفوکینګ په وينا، د غزې په تړانګه او په عمومي توګه د اشغال شويو فلسطيني سيمو کې د اسراييل او د هغه د متحدينو چلند د اپارتايد او د فلسطيني خلکو د له منځه وړلو لپاره يوه سيستماتيک هڅه ده.

موفوکینګ د سه شنبې په ورځ د الجزيرې سره په يوه مرکه کې وويل، د نږدې دوو کلونو راهيسې، اشغالګرو ځواکونو، د متحده ايالاتو او نورو متحدينو په ملاتړ سره، د غزې روغتيا سکتور په سيستماتيک ډول ويجاړ کړی، خلک يې وړي او ستړي کړي دي چې دا په ښکاره ډول نسل وژنه ده.

د روغتيا نړيوال سازمان په وينا، د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهيسې په غزه کې د روغتونونو سيستماتيک هدف ګرځول د ملکي وګړو د مړينې او ټپيانو لوی شمير لامل شوی دی.

په غزه کې د روغتيا سکتور په جدي توګه له منځه تللی دی، د اسراييلو د دوامداره بمبارۍ او د خوړو، څښاک، درملو او سونګ توکو د نه ورکولو له امله د روغتون ظرفيت يې ساري کچې ته رسيدلی دی.

د روغتيا نړيوال سازمان په وينا، د اړينو روغتيايي خدماتو چمتو کول - د ميندو او نوي زيږيدلي ماشوم پاملرنې څخه تر اوردمهاله ناروغيو درملنې پورې - د لاسرسي ستونزې او روغتونونو ته نږدې د دښمنيو له امله په جدي توګه زيانمن شوي دي.

^{۷۱} - الجزيره نيت .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د عدالت نړيوالې محکمې يو کال دمخه يو حکم صادر کړ چې د فلسطين په سيمو کې د اسراييلو شتون غيرقانوني وگڼل او غوښتنه يې وکړه چې د اشغالگر ځواک په توگه د خپلو نړيوالو مکلفيتونو درناوی وکړي.

-د متحده ايالاتو او لويديځ ملاتړ سره نسل وژنه :

خو موفوکينگ وايي چې اسراييلي چارواکي د ملگرو ملتونو لخوا صادر شوي بېرني غوښتنې او اپېلونه له پامه غورځوي او د متحده ايالاتو او نورو نړۍ ديموکراتيکو مشرانو په ملاتړ سره، د روغتيا سيستم ويجاړولو ته دوام ورکوي چې ترميم يې نه کېږي.

اسراييل او متحده ايالات هڅه کوي چې په غزه کې فلسطينيان په هغه بشري ښار کې چې دوی يې د سويلي غزې په تړانگه کې د رفح په کنډوالو کې د جوړولو پلان لري، په يوه وژونکي جال کې يې رابښکته کړي، دا اقدام موفوکينگ د "واضحې نسل وژنې" په توگه بيان کړی.

-موفوکينگ د ملگرو ملتونو د عمومي اسامبلې له رئيس، عمومي منشي او د بشري حقونو د کميسيون له رئيس څخه وغوښتل چې له خپلو واکونو څخه کارواخلي ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې اسراييل مسؤل دی او په غزه کې د غير مشروط اوربند پلي کولو ته اړ باسي.

-د ملگرو ملتونو راپور ورکوونکي وويل چې دا چارواکي بايد د ملگرو ملتونو د خپلواکو راپور ورکوونکو سره د هغه څه په وړاندې وغږېږي چې د متحده ايالاتو له بنديزونو او د ملگرو ملتونو لخوا ټاکل شوي کار ترسره کولو څخه د مخنيوي لپاره د دوی د بدنامولو هڅو سره مخ دي.

-موفوکينگ د عمومي منشي او د عمومي اسامبلې او د بشري حقونو شورا له رئيسانو څخه وغوښتل چې دراپور ورکوونکو د دې ځورونې مخه ونيسي، چې د بشري حقونو د ډاډ ترلاسه کولو لپاره د دوی د کار لپاره پيسې نه ورکول کېږي، او هغه طريقې او وسايل وساتي چې دوی ته ټاکل شوي دي.

-د حساب ورکولو لپاره ولاړ:

دا راپور ورکوونکي د ملگرو ملتونو د پریکړه لیکونو د پلي کولو غوښتنه کوي، مگر دوی له لوی تضاد سره مخ دي، ځکه چې ځينې يې نیول کېږي يا خپلې دندې له لاسه ورکوي ځکه

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

چې دوی د اسراییلو د کړنو مخالفت کوي، موفوکینګ وویل، ټینګار یې وکړ چې دوی به "د عدالت غوښتنې ته دوام ورکړي، چې ممکن په مختلفو وختونو کې مختلفه معنی ولري."

-د ملګرو ملتونو راپور ورکونکي د ډیموکراتیکو هیوادونو د مشرانو په دریځ نیوکه وکړه، ویې ویل چې دوی باید د غزې په اړه د اسراییلو د بندیز د لرې کولو لپاره د آزادۍ کښتو ته لار شي او په مستقیم ډول له دې کښتو څخه د اسراییلو سره مخامخ شي.

-موفوکینګ ټینګار وکړ چې د نړۍ د مشرانو چوپټیا پدې معنی نه ده چې خلک به د دې نسل وژنې په اړه چوپ پاتې شي. هغې وویل چې د حساب ورکولو او د قانون پلي کولو غوښتنه به پای ته ونه رسیږي، یادونه یې وکړه چې لویه پوښتنه اوس د ډیموکراتیکو هیوادونو مشرانو ته د هغه څه په اړه اندیښنه لري چې پیښیږي.

-هغې وویل چې نړۍ هیڅکله د اسراییلو لخوا په غزه کې د ژوند د بنسټونو، په ځانګړې توګه د روغتیا سکتور په وړاندې د دې ډول ویجاړتیا شاهد نه ده. هغې ټینګار وکړ چې د دې چلند دوام پدې معنی دی چې تل ابیب د متحده ایالاتو او نورو هیوادونو څخه د سزا څخه د ډډه کولو ملاتړ ترلاسه کړی دی.

-موفوکینګ په پای کې وویل، "هغه څه چې اسراییلو پرې پریکړه کړې چې د ملګرو ملتونو غوښتنې له پامه وغورځوي او د هغې پیغامونو ته ځواب ونه وایي چې د بشري سیستم او نړیوال حساب ورکولو سیستم د کمزوري کولو لپاره د یوې لویې هڅې برخه ده." ^{۷۲}

۷۲: ولې اشغال خان یونس په دوو برخو ویشلو لپاره یو نوی محور رامینځته کړ؟

. ۲۰۲۵/۷/۱۸

-د اسراییلو اشغالګر پوځ په غزه کې د نوي محور د جوړولو اعلان وکړ، چې سویلي ښار خان یونس یې په دوو برخو ویشلی دی. دا په فلسطین کې د اسراییلو دوروستی ډګر حرکت دی، کوم چې د اکتوبر ۷، ۲۰۲۳ راهیسې د ویجاړولو جګړې سره مخ دی.

-د اسراییلو د پوځي ویاند په وینا، نوی محور "د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) باندې د فشار راوستلو او د قسام لواګانې د خان یونس لوا سره د جګړې په مهال مرستیه نه کول دي .

^{۷۲} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د پوځي کارپوه بريگيدير جنرال حسن جوني په وينا، د الجزيرې سره په خبرو کې، د نوي محور رامینځته کول په غزه کې د اشغالګر پوځ د عقيدې په چوکاټ کې راځي، دا په امنيتي زونونو ویشل کېږي.

-نوی محور - کوم چې اسراییل "مګن اوز" نومولی دی - موراګ او کسوفیم محورونه سره نښلوي. هغه څه چې دا محور توپیر کوي دا دی چې دا افقي نه دی، بلکې ۱۵ کیلومتره اوږدوالی لري.

-اشغالګر دا محور د معاملې کولو چپ په توګه کاروي، د پوځي کارپوه په وينا، په قطر کې د نوي اوربند او د بنديانو د تبادلې تړون ته د رسیدو لپاره روانو خبرو اترو ته اشاره کوي.

-سربېره پردې، عملياتي او ساحوي اهداف شتون لري، لکه د خان یونس ختیځه برخه د خپلې لویدیځې برخې څخه جلا کوي. د خان یونس ختیځې سیمې، لکه بني سهیلا، قزان النجران، عبسان الکبیره، او نور، د مقاومت ډلو د له منځه وړلو، د دوی د محاصرې د ټینګولو او د جنگیالیو د غورځنګ د جلا کولو لپاره متمرکز جنګي سیمې ګڼل کېږي.

-په هرصورت، په غزه کې د مقاومت غورځنګ د غیر متمرکز کولو پربنسټ ولاړ دی، نو "دا امنيتي چوکۍ به د مقاومت په له منځه وړلو کې هیڅ ګټه ونلري،" جاني وايي.

-د یادونې وړ ده چې اشغالګر پوځ د جګړې په جریان کې په غزه کې نوي محورونه جوړ کړل، لکه میفالسیم او موراګ، او نور یې بیا راژوندي کړل، لکه نتزاریم، کیسوفیم، او فلاډلفي، کوم چې په ۲۰۰۵ کې د غزې له ترانګې څخه د وتلو دمخه یې شتون درلود.^{۷۳}

۷۳ : ملګرو ملتونو په غزه کې د لوړې د عادي کیدو خبرداری ورکړ:

- اسراییلو د لوړ پوړي بشري چارواکي د ننوتلو مخه ونیوله .

-د فایل عکس: فلسطینیان د لوړې د بحران په منځ کې د خیریه پخلنځي څخه د خوړو غوښتنه کولو سره غبرګون ښیي، د جولای ۱۴، ۲۰۲۵. رویټرز/محمود عیسی/د فایل عکس

-فلسطینیان په غزه کې د لوړې چينې وهي (رویټرز) .

^{۷۳} - الحزیره نیټ .

د جولای ۱۹، ۲۰۲۵ .

-د ملګرو ملتونو د بشري مرستو کارکوونکو وویل چې روانه جګړه او په پایله کې یې وژنې، بې ځایه کیدل او د سرچینو کمښت د غزې د نفوس ډله ایز محرومیت رامنځ ته کوي، ځکه چې اسراییل په فلسطین کې د ملګرو ملتونو د بشري چارو د همغږۍ دفتر (OCHA) د مشر د ننوتلو ویزې نوي کولو څخه انکار وکړ.

-د ملګرو ملتونو د بشري چارو د همغږۍ دفتر (OCHA) د جمعې په ورځ وویل چې په ترانګه کې روانه جګړه، د مخنیوي وړ مړینې، د تیلو کمښت، بې ځایه کیدل او نا امیدي د غزې د نفوس ډله ایز محرومیت منځ ته راوړي .

-د ملګرو ملتونو دفتر زیاته کړه چې اسراییلي چارواکو د غزې د شمالي برخو لپاره د بې ځایه کیدو یو بل امر صادر کړ، چې په روغتونونو کې د خواړه ځواکۍ ماشومانو او لویانو د ژورې اندېښنې وړ راپورونو په حواله چې د دوی د درملنې لپاره محدودې سرچینې لري.

-د بشري چارو د همغږۍ دفتر (OCHA) ویلي چې د محدودو تیلو وارداتو بیا پیل سره سره د انرژۍ بحران لا هم خرابیږي. د تیلو کمښت په تیرو دوو ورځو کې د جامدو کثافاتو راتولولو ته یې اړکړی، او د اوبو اضافي ځاګانې تړل شوي، په ځانګړې توګه په دیر البلح کې.

-فلسطینیان د غزې ښار په شمالي برخه کې د ټولنې پخلنځي کې د بسپنه شوو خواړو ترلاسه کولو لپاره مبارزه کوي، دوشنبه، د جولای ۱۴، ۲۰۲۵ (AP عکس/جهاد الشرافي) .

-اسراییل په غزه کې نا امیدي عادي کوي (اسوشیتيډ پریس) .

مخ په زیاتیدونکي ګواښونه :

-په جلا توګه، د ملګرو ملتونو یوې ویاندې د جمعې په ورځ وویل چې اسراییل په نیول شوو فلسطیني سیمو کې د ملګرو ملتونو د بشري چارو د همغږۍ دفتر مشر جوناتن ویتال د ننوتلو ویزې نوي کولو څخه انکار کړی، او زیاته یې کړه چې زیانمنو ملکي وګړو ته د لاسرسي د کمولو ګواښونه مخ په زیاتیدو دي.

-د ملګرو ملتونو ویاندې ایري کانیکو وویل چې د ملګرو ملتونو د کارمندانو ویزې په دې وروستیو کې د معمول په پرتله د لنډې مودې لپاره نوي شوي، او اسراییل غزې ته د ننوتلو لپاره د ځوادارو غوښتنې رد کړې دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-کانیکو وویل چې د فلسطیني کارمندانو لپاره ختیځ بیت المقدس ته د ننوتلو اجازه هم ځنډول شوې ده.

-د غزې ترانګه د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر راهیسې د اسراییلو د ویجاړوونکي پوځي برید لاندې ده. اسراییل د ملګرو ملتونو لخوا د غزې په وړاندې د جګړې په اړه د زیاتیدونکو نیوکې سره مخ دی، چې ټول نفوس یې بې ځایه کړ او د لوړې بحران یې رامینځته کړ.

-کانیکو وویل: "تیره اونۍ، موږ ته خبر راکړل شو چې اسرایيلي چارواکي به زموږ د اوسني دفتر مشر، جوناتن ویتال، ویزه د اګست څخه هاخوا ونه غځوي."

-هغې یادونه وکړه چې دا د هغه د څرګندونو وروسته سمدلاسه راغله چې د لوړې سره مخ خلک خوړو ته د لاسرسي په هڅه کې د وژل کیدو په اړه په یوه مطبوعاتي کنفرانس کې ووژل شول.

-په ورته شرایطو کې، په غزه کې د روغتیا وزارت خبرداری ورکړ چې د هر عمر بې ساري شمیر لوړې لرونکي اتباع په خورا فشار او ستړیا کې بیرنیو خونو ته رسیدلي دي.

-ده خبرداری ورکړ چې په سلګونو کمزوري خلک به د لوړې او د دوی د بدن د ډیر فشار له امله د ټاکلي مرګ له خطر سره مخ وي.

-د فلسطین د غیردولتي سازمانونو شبکې په خپله برخه کې ویلي چې د غزې ترانګه اوس مهال د اسراییلو د لوړې پالیسۍ له امله د بشري ناورین تر ټولو بد حالت سره مخ ده. شبکې د لوړې دپالیسۍ له امله د مړینې، په ځانګړې توګه د ماشومانو او لویانو په منځ کې، یوشان دی.

- خبرداری یې ورکړ او په غزه کې د اوږد بشپړ کمښت په پام کې نیولو سره، غزې ته د مرستې د سمدستي ننوتلو غوښتنه یې وکړه.^{۷۴}

۷۴: د راتلونکو دلایلو له امله، په غزه کې اوربند ډېر نږدې ښکاري:

. ۲۰۲۵/۷/۲۰.

^{۷۴} - سرچینه: ادارې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-داسې ښکاري چې په غزه کې د اوربند په جريان کې له ترانکې څخه د اشغالګرو ځواکونو د وتلو لپاره د منځګړو لخوا وړاندې شوو تازه نقشو ته د اسراييلو او فلسطين دواړو خواوو د ځواب پورې تړلی دی. اسراييلي رسنيو حتی د جګړې د پای ته رسولو لپاره د لومړي ځل لپاره د خبرو اترو راپور ورکړی دی.

-پداسې حال کې چې په دوحه کې د اشغالګرو ځواکونو د وتلو لپاره د نويو نقشو په اړه د دواړو خواوو ترمنځ د شخړې د ټکو د حل لپاره خبرې اترې دوام لري، د هارتز ورځپاڼې د سرچينو په حواله ويلي چې اسراييلو د لومړي ځل لپاره د جګړې د پای ته رسولو په اړه له حماس سره خبرې اترې کوي.

-دا پرمختګ وروسته له هغه راځي چې يديعوت احرونوت راپور ورکړ چې اسراييل د خبرو اترو د ګړندي کولو لپاره د قطر پلازمېنې ته د بل لور پورې پلاوي لېږلو په اړه غور کوي.

-د ۲۰ مياشتو راهيسې، د اسراييلو صدراعظم نتنياهو، چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی، په مکرر ډول د حماس له سياسي او پوځي پلوه له منځه وړلو او غزې ته د غیر نظامي سيمې جوړولو پرته د جګړې د پای ته رسولو هر ډول خبرې رد کړې دي.

-اوس مهال د منځګړو لخوا وړاندې شوي نقشې او د بنديانو د تبادلي لپاره د نوي ميکانيزم په اړه خبرې روانې دي چې پکې د اوربند په لومړيو دوو ورځو کې د ۱۰ بنديانو خوشې کول شامل دي. د يديعوت احرونوت په وينا، د خبرو اترو چټکتيا په دې پورې اړه لري چې حماس هغه څه ومني چې اسراييلي ورځپاڼه يې "د تبادلي کيلي" بولي.

د پام وړ پرمختګ: دا لومړی ځل دی چې بحث د اشغالګرو ځواکونو د وتلو لپاره له نقشو څخه د بنديانو د تبادلي ميکانيزمونو ته لېږدول شوی، چې په ضمني ډول په ځمکه کې پرمختګ په ګوته کوي.

-د اسراييلو د چارو د کارپوه ډاکټر مهند مصطفى په وينا، د نتنياهو په دريځ کې دا بنسټيز بدلون احتمال لري د ستړيا حالت له امله وي چې اسراييل پرته له سياسي هدف څخه وړ داخل شوی دی، په ځانګړې توګه د فلسطينيانو د بې ځايه کولو پلان پلي کولو عملياتي ستونزې ته په پام سره، د اسراييلو د چارو کارپوه ډاکټر مهند مصطفى په وينا.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-مصطفی، "د پېښو کورس" په پروگرام کې د گډون په جريان کې، وړاندیز وکړ چې اوربند ته رسيدل يوازې د وخت خبره ده "ځکه چې نتانياهو نور د خبرو اترو د ناکامۍ توجیه نشي کولی، او هغه به د الټرا ارتودوکس يهودانو د نظامي خدماتو څخه د معافیت سره د جگړې د دوام پایلې ونه زغمي."

-ترتولو مهمه دا چې دا احتمال لري چې د بنديانو د ژوندي راگرځولو وروستی چانس وي، او له همدې امله اسراييليان چمتو دي چې هر قيمت ورکړي او نتانياهو په دې جگړه کې گټونکي وگڼي.

-له همدې امله، اسراييل ممکن دا خبرې اترې د ځنډولو او د نورو شرايطو په ټاکلو سره وغځوي چې پوهيږي چې منل به يې نه وي، مگر دا به بالاخره يوې موافقې ته ورسېږي، په ځانگړې توگه ځکه چې دا د فلسطين په پټه کې د ملکي وگړو د لوړې له امله په نړۍ باندې يو اخلاقي بار گرځيدلی دی.

د نقشو منل د موافقې معنی لري :

-په عملي شرايطو کې، د وتلو نقشې اوس مهال د دواړو خواوو ترمنځ د اختلاف اصلي ټکی ښکاري. د امريکا د بهرنیو چارو وزارت د پخواني چارواکي توماس واريک په وينا، دا استدلال کيدی شي چې د مرستې مسله به د حل لاره ومومي وروسته له هغه چې اسراييل په بشپړ ډول په دې کار کې پاتې راغلل. شايد د نقشې د مسلې د حل کولو هوډ او شايد حتی د هغې په اړه تشه ډکه کړي هغه څه دي چې د متحده ايالاتو ولسمشر ټرمپ يې وهڅولو چې د يوې موافقې د نږدې پای ته رسيدو په اړه خپله خوشبيني بيا تکرار کړي.

-مگر د واريک په نظر، ترتولو مهمه او پېچلې مسله د غزې ترانگې راتلونکې ده او څوک به يې اداره کړي، ځکه چې متحده ايالات او اسراييل نه غواړي چې حماس د اوربند په جريان کې يا د بيارغونې راتلونکې پروسې څخه د مرستې څخه گټه پورته کړي.

-که چېرې اسراييل د نوو نقشو سره موافقه وکړي، چې په کې د غزې په سويلي ترانگه کې د موراگ محور څخه وتل شامل دي، خبرې اترې ممکن ډير جدي پړاو ته ننوځي. دا د سياسي شنونکي احمد الطناني په وينا، د مقاومت لخوا د اوربند په لومړيو دوو ورځو کې د ۱۰ بنديانو د سپارلو موافقه وروسته راځي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا انعطاف - د مقاومت لخوا د بنديانو د خوشې کولو په اړه وړاندیز شوی، چې اته به د تړون په لومړۍ ورځ خوشې شي - یو مهم خطر لري، مګر دا د خلکو د کړاو کمولو لپاره د غوښتنې له امله رامینځته کېږي، د الطناني په وینا.

-د نقشو په اړه شخړه یوازې هغه سیمو پورې محدوده نه ده چې له هغې څخه به وتل ترسره شي، بلکې د خلکو په وړتیا پورې اړه لري چې خپلو کورونو ته راستانه شي، حتی که دوی مړه شي، او په عزت او پرته له وژل کیدو څخه مرسته ترلاسه کړي.

-تراوسه پورې، د مقاومت ډلو نوې نقشې نه دي منلې ځکه چې په ځمکه کې جنګیدونکي پوځي څانګه به دوی ته وینا ولري. په هرصورت، د اسراییلو لخوا د دوی منل کولی شي د موافقې لپاره لاره هواره کړي.^{۷۵}

۷۵: wfp په غزه کې په هرو دریو کسانو کې یوې څو ورځې بې خوړو ژوند کوي:

-فلسطینیان د جولای په ۱۹مه، ۲۰۲۵ کال کې د غزې په مرکزي برخه کې د نصیرات کډوالو په کمپ کې د خوړو د ویش په ځای کې راټول شوي وو.

. ۲۰۲۵/۷/۲۱

-د خوړو نړیوال پروګرام تایید کړه چې په غزه کې د لوړې بحران بې ساري کچې ته رسیدلی، او دا تاییدوي چې په غزه کې په هرو دریو کسانو کې یوې د ورځو ورځو لپاره بې خوړو ژوند کوي.

-پروګرام په یوه بیان کې وویل چې په غزه کې د مرستو په تمه د خلکو ګڼه ګڼه د اسرایيلي ټانکونو، سناپرونو او نورو جهتونو لخوا په ډزو ویشتل کېږي، که څه هم دوی د لوړې په خوا کې د خوړو د ترلاسه کولو پرته بل څه نه کوي.

-په بیان کې ټینګار شوی چې په غزه کې خلک د مرستو د نشتوالي له امله مري او له نړیوالې ټولنې او ټولو خواوو څخه یې غوښتنه کېږي چې په غزه کې وږو خلکو ته د خوړو د مرستې رسولو اسانتیا برابره کړي.

^{۷۵} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د خوړو نړيوال پروگرام په پام کې نيولی چې د يکشنبې په ورځ، د مرستې په تمه د خلکو ډزې په غزه کې د بشري کارونو خطرناک شرايط منعکس کوي.

-هغه تشرېح کړه چې د خوراکي توکو د مرستې ۲۵ لاریو يو کاروان پروڼ د غزې شمال ته د زکیم له لارې تیر شو. د ملکي خلکو لویې ډلې چې مرستې ته ليواله وو، د کاروان مخه ونيوله، چې ډزې پرې وشوې او گڼ شمیر يې شهیدان او ټپيان شول.

-په ورته وخت کې، د ملگرو ملتونو د بشري چارو د همغږۍ دفتر (OCHA) وویل چې د ملکي خلکو لوړه یو جنګي جرم دی او باید د وسلې په توګه ونه کارول شي.

-د ملگرو ملتونو دفتر تایید کړه چې په غزه کې کورنۍ له سختې لوړې سره مخ دي، ماشومان د کمزورۍ سره مخ دي او ځینې یې د خوړو له رسیدو دمخه مړه کېږي.

-هغه زیاته کړه چې د خوړو غوښتونکي خپل ژوند په خطر کې اچوي، او ډیرې په ډزو وژل کېږي. هغه ټینګار وکړ چې د بشري مرستو بې ځنډه رسولو قانوني او اخلاقي اړتیا ده.

د لوړې له امله شهیدان :

-په غزه کې د روغتیا وزارت په تیرو ۲۴ ساعتونو کې د لوړې له امله د ۱۹ کسانو مړینه ثبت کړې ده.

-د ۲۰۲۵ کال د مارچ له ۲مې راهیسې، اسراییل د خپل شوي ترانګې سره ټولې لارې تړلي او د خوړو او طبي مرستو د ننوتلو مخه یې نیولې ده، چې له امله یې پراخه قحطي رامنځته شوې ده.

-د می په ۲۷مه، اسراییلو او متحده ایالاتو د ملگرو ملتونو او نړيوالو سازمانونو له څارنې بهر د محدودو مرستو د ویشلو پلان تصویب کړ.

-په هرصورت، د اسراییلو-اوامریکا دې میکانیزم په غزه کې د فلسطینیانو کړاوونه نور هم زیات کړي دي، چېرې چې د اسراییلو پوځ د مرستې لپاره په کتار کې ولاړو کسانو باندې ډزې کوي، دوی اړباسي چې د لوړې یا ډزو ترمنځ یو انتخاب وکړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په خپله برخه کې، په غزه کې د حکومت د رسنيو دفتر د یکشنبې په ورځ اعلان وکړ چې د دې میکانیزم له لارې خورو ته د لاسرسي هڅه کوونکو فلسطینیانو شمیر ۹۹۵ شهیدانو، ۶۰۱۱ ټپیانو او ۴۵ ورک شویو ته لوړ شوی دی.^{۷۶}

۷۶: د اسراییلو وزیران او د پارلمان غړي د گولان لورو په څیر د لویدیځې غاړې د یوځای کیدو غوښتنه کوي:

-میشټ ځایي اوسیدونکي د اشغالګر پوځ ترساتي لاندې په هیبرون کې یو پاروونکی سفر تنظیموي (اناضولو اژانس).

د جولای ۲۱، ۲۰۲۵.

-د اسراییلو وزیرانو او د پارلمان غړي د دوشنبې په ورځ د اسراییلو سره د اشغال شوي لویدیځې غاړې د یوځای کیدو او په هغې باندې د حاکمیت د تحمیلولو غوښتنه وکړه، د نړیوال دریځ په ښکاره سرغړونې کې چې دا پلانونه یې د نړیوال قانون څخه سرغړونه ګڼلې ده.

-دا د لویدیځ بیت المقدس په کنیسټ ودانۍ کې د هغه کنفرانس په جریان کې راغی چې د بني اړخو وزیرانو او د پارلمان غړو په ګډون، د لومړي وزیر نتنیا هو په مشرۍ د لیکود ګوند لخوا رهبري کیده، او په اسراییلو کې د متحده ایالاتو د پخواني سفير ډیویډ فریډمن په شتون کې ترسره شو.

-د اسراییلو چينل ۷ راپور ورکړ چې د لیکود وزیرانو په کنفرانس کې ګډون وکړ، په شمول د عدلي وزیر یاریف لیوین، د مخابراتو وزیر شلومو کارهي، د انرژۍ وزیر ایلې کوهن، د اقتصاد وزیر نیر برکت، او د ډیاسپورا چارو وزیر امیچای شکلي وه.

-هغې تشریح کړه چې د لیکود ګوند د کنیسټ سپیکر امیر اوهانا کنفرانس پرانیست او ویې ویل، "یو کال دمخه، کنیسټ د ۶۸ غړو په اکثریت سره د اردن سیند په لویدیځ کې د فلسطیني دولت د جوړولو مخالفت وکړ."

^{۷۶} - سرچینه: الجزیره + ادارې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه ادعا وکړه، "د يهودا او سامريې (لويديځې غاړې) پرته، بيت المقدس به خوندي نه وي، او د اسرائيلو د دولت لپاره به هيڅ باثباته مرکز نه وي. په تل ابیب، بيت المقدس او حيفا کې زموږ ټول حقونه په يهودا او سامريه کې زموږ د حقونو پر بنسټ ولاړ دي."

-هغه زياته کړه، "دا د اسرائيلو د دولت لپاره د دفاع کرښه ده. له هغه ځايه وتل زموږ د دښمن د خونړي ليد د پوره کولو لپاره بلنه ده. موږ بايد په بشپړ ډول دا تېروتنه په يهودا او سامريه کې تکرار نه کړو. حاکميت زموږ د وخت د اوسپنې ديوال دی. لکه څنگه چې د اسرائيلو دولت د لاريونونو په جريان کې خپل حاکميت په گولان لوړو باندې مسلط کړ، دا به په يهودا او سامريه هم مسلط کړي."

-د اسرائيلو پوځ په لويديځه غاړه کې خپل بريدونه زياتوي، د فلسطين کورونه او ملکيتونه ويجاړوي (اناضولو اژانس).

"يو تاريخي فرصت":

-د عدلي وزير د کنفرانس په جريان کې وويل، "موږ يو ځل بيا د يو تاريخي فرصت سره مخ يو چې موږ بايد په يهودا او سامريه کې د حاکميت پلي کولو لپاره له لاسه ورنکړو، د ټولو مېشت ځايونو او ټولو ځمکو باندې چې زموږ ملکيت دي."

-هغه زياته کړه، "هغه حاکميت چې ډاډ ورکوي چې له دې وروسته به د يتزار (په شمالي لويديځه غاړه کې مېشت ځای) او رامات هشارون (په مرکزي اسرائيل کې يو ښار)، او د سويلي هيبرون غونډيو (په سويلي لويديځه غاړه کې) او تل ابیب ترمنځ به هيڅ توپير نه وي، او اسرائيل به يو بشپړ خپلواک دولت وي."

-ليون دوام ورکړ، "دا بايد پېښ شي، او دا بايد غالب چلند وي. گړندي اقدام ته اړتيا ده، او موږ بايد تسليم نه شو."

-د انرژي وزير د خپلې برخې لپاره وويل، "د مديترانې سمندر او اردن سيند ترمنځ به يوازې يو دولت وي، او هغه اسرائيل دی، د يهودي خلکو دولت."

-د کنفرانس په جريان کې، کوهن ادعا وکړه چې "په يهودا او سامريه کې حاکميت، لومړی او تر ټولو مهم، له دې حقيقت څخه رامینځته کېږي چې دا زموږ د پلرونو ځمکه او زموږ ميراث دی، او دوهم، د امنيت اړتيا ده."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه دا هم وويل، "موږ په دې مرحله کې هوډمن يو، او موږ يو تاريخي فرصت هم لرو چې حاکميت به پلي کړو. زه د سعودي عربستان سره سوله پريږدم، او زه یی د نورمال کولو څخه تيريم. حاکميت لومړی او تر ټولو مهم دی، او که موږ بايد انتخاب وکړو، حاکميت لومړی راځي."

-په لويديځه غاړه کې د ميشت ځايونو په دروازو کې امنيتي دروازې. په عکسونو کې، د کريات اربا ميشت ځای ته اصلي دروازه.

-په نيول شوي لويديځه غاړه کې د ميشت ځايونو په دروازو کې امنيتي دروازې (الجزيره - آرشيف)

د ميشت ځايونو ځنگلونه :

-د ليکود کنيسټ غړي اويچای برون وويل، "نن ورځ، په يهودا او سامريه کې ۵۲۹,۰۰۰ اوسيدونکي (ميشت کوونکي يهودان) د اردن د قانون لاندې ژوند کوي. دا عادي خبره نه ده. د اسراييلو قانون بايد پلي شي. يوازې حاکميت به موږ د فلسطيني ادارې له منگولو څخه جلا کړي. موږ دا خپلو ماشومانو ته د حاکميت په پلي کولو مکلف يو، او د اسراييلو دولت د حاکميت په پلي کولو مکلف دی."

-د اسراييلو د چينل ۷ په وينا، د امريکا پخواني سفير ډيويد فريډمن په کنفرانس کې وويل، "که چيرې يوشی چې زما لپاره ستونزمن وي، هغه دا دي چې زما د دندې په جريان کې، موږ د حاکميت (د سيمې يوځای کولو) پروسه پيل نه کړه. په پوهنتونونو کې، دوی وايي چې فلسطين به له سيند څخه تر بحر پورې آزاد شي، او زه وایم چې اسراييل به له سيند څخه تر بحر پورې آزاد شي."

-هغه دوام ورکړ، "په يهودا او سامريه باندې د حاکميت پلي کولو لپاره د اسراييلو پريکړه خپله ده. د ډيپلومات په توگه زما د څلورو کلونو په جريان کې، ما وليدل چې په متحده ايالاتو کې ډير خلک شتون لري چې پدې مسله کې ليوالتيا لري، مگر اسراييل بايد پريکړه وکړي او د هغې د پايلو سره معامله وکړي."

-فريډمن په پام کې ونيول، "دا مهمه ده چې پلان د امکان تر حده واقعيت لرونکی وي او نړۍ ته وړاندې شي. دا يو خوب يا د ځمکې غصب نه دی؛ دا د هرچا په گټه دی."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په غزه کې د اسراییلو لخوا د ترسره شوي نسل وژنې په میاشتو کې، د اسراییلي چارواکو لخوا د لویديځې غاړې د یوځای کولو غوښتنې زیاتې شوې دي، په ځانګړې توګه د جولای په دویمه نیټه، کله چې د لیکود ۱۴ وزیرانو او د کنیسټ رییس نتانیا هوته یو لیک واستاوه، او له هغه یې وغوښتل چې د لویديځې غاړې د یوځای کولو پریکړه تصویب کړي.

-دا غوښتنې د عربي او نړیوالو پراخ رد سره مخ شوي، ځکه چې دا د نړیوال قانون او نړیوال مشروعیت پریکړو سرغړونه ده، چې ټول یې د "په ۱۹۶۷ کې نیول شوي ټولو فلسطیني سیمو څخه د اشغال پای ته رسیدو اړتیا تاییدوي، په شمول د لویديځې غاړې او ختیځ بیت المقدس."

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې، د اسراییلو پوځ او میشت ځایونو په لویديځې غاړې کې خپل بریدونه زیات کړي دي، په شمول د ختیځ بیت المقدس، چې د فلسطیني ارقامو له مخې لږترلږه ۱۰۰۱ فلسطینیان شهیدان شوي او شاوخوا ۷۰۰۰ نور ټپیان شوي دي.

-دا د یوې نسل وژنې جګړې سره سمون خوري چې له ۲۰۰۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان یې شهیدان یا ټپیان کړي دي، چې ډیر یې ښځې او ماشومان دي، له ۹۰۰۰ څخه یې ډیر ورک دي، سلګونه زره بې ځایه شوي دي، او قحطۍ چې د ډیرو ماشومانو ژوند یې اخیستی دی.

۷۷

۷۷: ټول هیوادونه د غزې د لوړې مسؤلیت لري پرته لدې چې بندیز لري کړي دوی بندیزونه

ولکوي.

۲۰۲۵/۷/۲۳.

-په غزه کې د فلسطینیانو د ژغورنې لپاره نړیوالې غوښتنې د اسراییلو لخوا د محاصره شویو ملکي وګړو په وړاندې د ترسره شوي جرمونو لپاره د رسمي نړیوال او سیمه ایزې پروای په رڼا کې ټوله معنی له لاسه ورکړې، چې هره ورځ د متحده ایالاتو لخوا یې ملاتړ شوي او د سیستماتیکې لوړې له امله مري.

۷۷ - الجزیره نیټ + اناضولو اژانس .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-نه ملګري ملتونه، نه د روغتیا نړیوال سازمان، او نه هم د ملګرو ملتونو راپور ورکونکي او ادارې توانیدلي چې په بشپړې قحطۍ کې د ژوند کولو دوه ملیونو څخه زیاتو فلسطینیانو ته یوه ډوډۍ ورسوي.

-د خوړو د بحران د خرابیدو، د خوړو او اوبو د سخت کمښت، او د خوارځواکۍ پنځم پړاو ته د ننوتلو سره، د ملګرو ملتونو عمومي منشي انتونیو ګوتیریس وویل چې په ترانګه کې لیدل شوي وحشتونه "په عصري تاریخ کې بې ساري دي"، ټینګار یې وکړ چې "قحطي هره دروازه ټکوي".

-په ډیرو هیوادونو کې روان لاریونونه او مشهور کمپاینونه د حکومتونو په هڅولو کې پاتې راغلي، کوم چې ځانونه د اسراییلو سره د تړونونو بیا کتنې یا پدې مسله کې ورسره د ښکیلتیا په اړه خبرو کولو پورې محدودوي.

بندیزونه د حل لاره ده :

-په داسې حال کې چې د ملګرو ملتونو ټول سازمانونه د فلسطینیانو د منظمې لورې مسؤلیت تاییدوي، د دې د مخنیوي لپاره ریښتیني عملي ګام دا دی چې په تل ابیب باندې بندیزونه ولګول شي او د هغه سره د سوداګریزو او نظامي معاملو مخه ونیول شي، د فرانسېسکا البانیز په وینا، د اشغال شوي فلسطین په خاوره کې د ملګرو ملتونو د بشري حقونو همغږي کوونکې وايي :

-دا مسله د اسراییلو لپاره داړینو بندیزونو او حساب ورکولو پورې محدوده نه ده، بلکې د مدیریتي په بندرونو کې ټولو هیوادونو ته هم غځېږي، کوم چې د نړیوال قانون له مخې د دې محاصره شویو خلکو ته د خوړو، درملو او ماشوم فارمول لېږدولو لپاره د سمندري کښتو ځای پرځای کولو ته اړتیا لري، لکه څنګه چې البانیز د "پېښود تعقیب" پروګرام باندې ټینګار وکړ.

-د البانیز په وینا، متحده ایالات نشي کولی د هغه نسل وژنې لپاره له خپل مسؤلیت څخه خلاص شي چې اسراییل یې د فلسطینیانو په وړاندې ترسره کوي، نه یوازې نن ورځ بلکې له ۱۹۶۷ راهیسې، چا چې په عمومي توګه د نړیوال دریځ او په ځانګړي ډول د عربي دریځ په اړه خپله نیوکه بیا تازه کړه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د عدالت د نړيوالې محکمې د پریکړې سره چې ممکن په غزه کې نسل وژنه وشي، د سیاسي بحث په ډگر کې پاتې کیدل د هغو جرمونو څخه د پام اړولو لامل کیږي چې اسرائیل یې هره ورځ د امریکا په ملاتړ د فلسطینیانو په وړاندې ترسره کوي.

-د بندیزونو ترټولو اغیزمن ثبوت د اسرائیلي طبي ټولنې په دریځ کې بدلون دی وروسته له هغه چې د برتانوي سیال لخوا ورسره کار کول بند شول، او همدارنګه د هغو اکاډمیکانو دریځ چې د نړيوال بایکاپ سره مخ شول.

-په هرصورت، متحده ایالات د امنیتي مسلو حل کول د مرستې په اړه بحث کولو ته لومړیتوب ګڼي، ځکه چې دا مسلې د جګړې لامل دي. د دوی حل کول به بشري وضعیت ښه کړي، چې واشنگټن د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) په بشپړ ډول مسؤل ګڼي.

-د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت د پخواني چارواکي توماس واریک په وینا، د ترمپ اداره په دې باور ده چې حماس د دې قحطۍ مسؤل دی ځکه چې دا "د اوربند ټول وړاندیزونه ردوي".

-واریک د اسرائیلو ټول هغه راپورونه له پامه غورځولي چې تاییدوي چې حماس د تیر مارچ راهیسې د امریکا وړاندیزمنلی، او همدارنګه د اسرائیلو د دفاع وزیر اسرائیل کاتز عامه بیان داسې ښودلی چې مرسته به د سیاسي فشاروسيله پاتې شي.

-سره له دې چې هغه اعتراف وکړ چې اسرائیل خلکو ته د مرستې رسولو لپاره خپله ونډه نه ترسره کوي، واریک په خپلو څرګندونو کې د سلګونو فلسطینیانو د وژل کیدو په اړه هیڅ انډېشنه نه ده ښودلې. هغه باور لري چې د غزې له راتلونکي څخه د حماس لرې کول باید د هر ډول بحث د تمرکز اصلي ټکي وي.

-اسرائیل حقیقت ردوي :

-د اسرائیلو پوځ د لوږې له خلکو څخه خپل لاسونه مینځي، او ادعا کوي چې د قحطۍ ټولې خبرې د اسرائیلو د عکس خرابولو لپاره د فلسطیني پروپاګند څخه ډیر څه ندي. د اسرائیلو د چارو کارپوه مهند مصطفی په وینا، دا حتی ادعا کوي چې د لوږې صحفې چې نړۍ یې ګوري له یمن څخه راځي، نه له غزې څخه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-حتی شنونکي چې په اسراییلي رسنیو کې ښکاري څرگندوي چې نه اسراییل او نه هم متحده ایالات فلسطینیان د انسانانو په توګه ګوري. په ورته ډول، هغه کسان چې د غزې په مرکزي برخه کې د دیر البلح په ښار کې د نوي ځمکني یرغل مخالفت کوي د ۲۰ ژونديو بنديانو د برخليک په اړه د انديښنې له امله دا کار کوي، نه د ملیونونو فلسطینیانو لپاره چې محاصره دي.

-له همدې امله، د فلسطیني خلکو د محکومولو لپاره د وسلې په توګه د لوږې کارول پټ نه دي. البانیزي وایي، چې د تیر مارچ راهیسې، اسراییل د هغه څه د ننوتلو مخه نیولې ده چې خلک ژوندي ساتي، هغه وایي "نه پوهېږي چې هغه هیوادونه چې د دې ټولو جرمونو په اړه چوپ پاتې کېږي څه به ترلاسه کړي."

-حتی د هغو هیوادونو په اړه خبرې کول چې غزې ته په زوره مرستې لري، یو نړیوال دریځ ته اړتیا لري چې د اسراییلو د جرمونو لپاره د متحده ایالاتو د بشپړ ملاتړ په رڼا کې یی ترلاسه کول ګران دي، سیاسي شنونکې ساري اورابي وایي، چې په ګوته کوي چې ۵۶ عربي او اسلامي هیوادونو یو نیم کال دمخه د ریاض په سرمشریزه کې شوې یوه ژمنه هم نه ده پلي کړې.

-د اورابي په وینا، دا هیوادونه خپل هغه اتباع چې د لاریون هڅه کوي، تر فشار لاندې نیسي، په شمول د فلسطین اداره. د یادونې وړ نه ده چې ځینې یې، لکه مصر، د غزې له ترانګې سره پولې او لارې لري، مګر دوی هڅه نه کوي چې په هیڅ ډول بشري وضعیت بدل کړي.^{۷۸}

۷۸: د لویدیځې غاړې د الحاق د قانون په اړه کنیسټ (پارلمان) څه اراده درلوده؟

. ۲۰۲۵/۷/۲۳

-اسراییلو د اشغال شوي لویدیځې غاړې د الحاق په پلان کې یو پرمختللی ګام پورته کړی دی وروسته له هغه چې کنیسټ د دې هدف لپاره د یوې لایحې په حق کې رایه ورکړه. دا لایحه، چې د واکمن بني اړخي ایتلاف غړو لخوا وړاندې شوې، د دې اقدام اهمیت او وخت په اړه پوښتنې راپورته کوي.

^{۷۸} - سرچینه: الجزیره / د بشري حقونو فعالین او شنونکي:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا لايحه د پلي كيدو وړ نه ده؛ بلكه، دا د دريځ بيان استازيتوب كوي. دا د اسراييلو حكومت لپاره هم پابند نه دی، كوم چې د لويديځې غاړې او اردن دره د اسراييلو سره د الحاق كولو ځانگړي واک لري.

-په هرصورت، د اسراييلو پلانونه نور پټ نه دي، د هغو مشهورو اسراييلي چارواكو لخوا د لويديځې غاړې د "حاکميت تحميلولو" ارادې څرگندولو بيانونو ته په پام سره. د اسراييلو د چارو کارپوه مهند مصطفى په وينا، دا پلان د غزې د جگړې څخه مخکې د پريکړو او قوانينو د يوې ټولګې له لارې پيل شو.

-په دې موده کې، اسراييل د "خبرونو تر شا" پروگرام سره د مصطفى د مرکې له مخې، د ميشت ځايونو د پراختيا، د ځمکو د غصب او د لويديځې غاړې څخه د فلسطينيانو د بې ځايه کيدو له لارې د الحاق پروسې لپاره قانوني بنسټ جوړول پيل کړل.

-د لويديځې غاړې د الحاق لپاره د زمينې د چمتو کولو پروسې ته په اشارې سره، اسراييل د غزې له جگړې څخه مخکې ۲۲ قوانين تصويب کړل، په ځانگړې توگه د غزې له ترانګې څخه د جلا کيدو او د لويديځې غاړې د شمالي قانون. په ورته وخت کې، د اسراييلو حكومت په "ترهگرو ميشته مليشو" تګه کوله ترڅو په لويديځه غاړه کې هره ورځ په فلسطينيانو بريد وکړي.

-د دې پرمختگونو پر بنسټ، بني اړخې اوس د لويديځې غاړې د الحاق په وروستيو مرحلو کې دی، وروسته له دې چې د جگړې پروسه يې گړندۍ کړه. دا په سپينه مانۍ کې د ولسمشر ترمپ شتون ته انتظار باسي، او ممکن دا کار "کله چې د غزې د ترانګې د اوسيدونکو بې ځايه کيدل بشپړ کړي" ترسره کړي.

-د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) د لويديځې غاړې د حاکميت د تحميلولو لپاره د کنيسټ رايه يو باطل او غيرقانوني اقدام او د نړيوالو قوانينو او پريکړه ليکونو لپاره يوه ننگونه وبلله.

-په يوه اعلاميه کې، حماس په لويديځې غاړې کې د فلسطين له خلکو وغوښتل چې سره متحد شي، سره ودريري، او په ټولو بڼو کې مقاومت زيات کړي. همدارنګه يې له نړيوالې ټولنې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

او ملگرو ملتونو څخه وغوښتل چې دا غلط گام وغندي او د اشغال بې پروايي پای ته ورسوي.

-د غزې د له منځه وړلو دوام :

-د فلسطین د ملي نوښت د عمومي منشي مصطفى برغوټي په وینا، د کنیسټ تایید د یوې منظمې پروسې او په غزه کې د له منځه وړلو د جگړې دوام دی.

-برغوټي د ملت-دولت قانون ته اشاره کوي، کوم چې اسراییلو ته "په تاریخي فلسطین کې د یهودانو لپاره د ځان ټاکلو حق" ورکوي، یو بل قانون چې د فلسطیني دولت جوړول منع کوي، او دریم قانون چې بیت المقدس ورسره یوځای کوي او یهودي کوي یی.

-صهیونیست غورځنګ "هغه څه تکراروي چې په ۱۹۴۸ کې یې وکړل، خو په بل ډول، د ټول فلسطین د یوځای کولو هدف سره." اسراییل فاشیست شوی دی، د فلسطین له خلکو سره د جوړجاړي هر ډول امکان له منځه وړي، د فلسطیني دولت د جوړولو امکان له منځه وړي، او د اوسلو تړونونه یې مات کړي دي.

-د برغوټي په وینا، هغه څه چې پیښیږي د هغه څه دوام دی چې ټرمپ د خپلې لومړۍ ولسمشرۍ په دوره کې وکړل کله چې هغه بیت المقدس د اسراییلو سره لخوا د پلازمینې په توګه په رسمیت وپېژند، هلته یې د امریکا سفارت ولېږداده، او د فلسطینانو سره یې معامله کوله د امریکا قونسلګرۍ لغوه کړه، د بیت المقدس او د ګولان لوړو الحاق د هغه څه د یوې برخې په توګه ټینګ کړ چې د "پېړۍ د معاملې" په نوم پېژندل شوی.

-څوک به اسراییل ودروي؟ -د بندیزونو په نشتوالي کې، اسراییل د هر لویديځ دریځ ته بې پروا دی، پرته له دې چې د امریکا دریځ وي، د عربي دریځ سربېره، چې دا د مصطفى په وینا "که دا د پلي کولو ګامونو سره یو ټینګ دریځ وي"، ډیره ویره لري.

-د خپل اړخ لپاره، برغوټي په دې باور څرګند کړ چې د "دوه دولتونو حل لارې" ته د لویديځ غاړه ایښودل بې ګټې دي ځکه چې په اسراییلو باندې د نسل وژنې، لوږې، الحاق، یهودیت او د میشت ځایونو د فعالیتونو د جرمونو لپاره لګول شوي بندیزونه نه دي لګول شوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د برغوڅي په وينا، دا پرله پسې پرمختگونه په فلسطينيانو باندې د اوسلو تړونونو د هر اړخيزې بياکتنې او پريښودو ته اړتيا څرگندوي، کوم چې اسراييلو په ۱۹۹۳ کې د فلسطين د آزادۍ سازمان سره لاسليک کړ او وروسته يې مات کړ.

-دا د تل ابيب سره د ټولو معاملو د عادي کولو د بندولو او له هغه سره د اړيکو د پرې کولو غوښتنه هم کوي، وروسته له هغه چې د "صهيونيسټ غورځنگ سره جوړجاړی" او "متحده ايالات د منځگړي په توگه عمل کوي" تصور له منځه تللی دی.^{۷۹}

۷۹: د غزې له خبرو اترو څخه د واشنگټن وتل: يو مانور يا د تاوتریخوالي د زیاتیدو لپاره

يوه مقدمه؟

-واشنگټن، ډي سي - د جولای ۱۴: د منځني ختيځ لپاره د امريکا ځانگړی استازی سټيو ويتکوف، د ۲۰۲۵ کال د جولای په ۱۴ مه په واشنگټن ډي سي کې د سپينې ماڼۍ په اوول دفتر کې د امريکا د ولسمشر ټرمپ او د ناتو د عمومي منشي مارک روت ټرمځ په غونډه کې گډون کوي. ټرمپ له روت سره يوه ورځ وروسته له هغه ليدنه کوي چې اعلان يې وکړ چې امريکا به اوکراين ته د پيټريوټ هوايي دفاعي توغندي واستوي ترڅو د روسيې د زیاتيدونکي هوايي بريدونو په وړاندې دفاع کې مرسته وکړي. کيوان ډيتش/گيتي اميجز/AFP عکس د کيوان ډيتش لخوا / گيتي اميجز شمالي امريکا / گيتي اميجز د AFP له لارې).

۲۰۲۵/۷/۲۵ .

-په غزه کې د اوربند د خبرو اترو د راتلونکي په اړه د مخ په زیاتيدونکي ناڅرگندتيا په منځ کې، د غیر مستقیمو خبرو اترو څخه د امريکا د پلاوي وتل د هغې د رېښتينو پايلو په اړه پراخ جنجال راپورته کړی دی. که څه هم ځينو دا د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) د فشار لپاره د تاکتيکي اقدام په توگه گڼله، نورو يې دا د متحده ايالاتو په ستراتيژۍ کې د بدلون په توگه گڼله چې کولی شي د نږدې جگړې د زیاتوالي خبر ورکړي.

-امريکايي څيړونکي کينيت کاتزمان په دې باور دی چې د ټرمپ ادارې پريکړه ده چې له دوچې څخه د خپل مذاکراتي ټيم وتل حتمي نه دي چې وروستی وتل يې منعکس کړي، بلکه د

^{۷۹} - سرچينه: الجزيره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

حماس فشار راوړلو لپاره د محاسبې په چلن کې راځي ترڅو د متحده ايالاتو-اسرائيلو وړانديز ته ځواب ووايي.

-هغه اشاره وکړه چې د واشنگټن لخوا د غورځنگ پخوانۍ ستاينه يوازې د متحده ايالاتو په بهرني سياست کې د يوې ګډې تاکتيکي لوبې برخه وه.

-کاتزمن تشرېح کړه چې د متحده ايالاتو وتل ممکن د هغه څه پايله وي چې هغه يې د حماس د "سرکشی" په توګه تشرېح کړی، په پام کې نيولو سره چې غورځنگ په مياشتو کې لږ انعطاف ښودلی دی. په هرصورت، هغه اشاره وکړه چې د ټرمپ اداره ممکن په راتلونکي کې فشار راوړي چې غزې ته د بشري مرستو د ننوتلو محدوديتونه د بېرني لومړيتوب په توګه کم کړي.

-د امريکا په بيانیه کې بدلون د سپينې مانۍ د چمن څخه د ولسمشر ټرمپ د مستقيمو څرګندونو وروسته راغی، چې پکې هغه حماس تورن کړ چې نه غواړي يوې موافقې ته ورسېږي، او يادونه يې وکړه چې غورځنگ "پوهېږي چې د يرغمل شويو کسانو له راستنيدو وروسته به څه پېښ شي"، دا په ګوته کوي چې د معاملې کولو خپل چانسونه يې له لاسه ورکړي دي. -هغه وويل چې "حماس غواړي مړ شي"، يوه اعلاميه چې د فلسطيني حلقو حيرانوونکې وه، چې دا يې يو څرګند ګواښ ګڼلی وه.

پټې ارادې :

-په دې شرايطو کې، د فلسطين څېړونکي سعيد زيار په دې باور و چې د ټرمپ څرګندونې پټې ارادې منعکس کوي چې د سياسي فشار څخه هاخوا د پوځي زياتوالي څرګند ګواښ دی.

-هغه استدلال وکړ چې واشنگټن ممکن د دې وتلو له لارې د حماس فشار راوستلو او د هغې د مذاکراتو دريځ کمزوری کولو لپاره د ډيرو سختو سناريوګانو لپاره لاره هواره کړي، په شمول د وژنو يا غزې ته محدودو يرغلونو لپاره .

زياد اشاره وکړه چې دا ډول فشارونه په يوه مهم مذاکراتي شيبه کې کارول کيدی شي ترڅو حماس کمزوری کړي او د خنډ جوړوونکي ګوند په توګه يې وړاندې کړي، د پخوانيو تجربو په حواله، په ورته خبرو اترو کې د مشهور مشر اسماعيل هنيه وژنه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه وویل چې په راتلونکو ورځو کې د "بې ساري فشار دځپو" ویره شتون لري، چې یوازې درسنيو یا ډیپلوماتیک اړخ پورې محدود نه دي، بلکې په بالقوه توګه عملیاتي اړخ ته هم غځیدلی شي.

-زیاد ټینګار وکړ چې اوس مهال په ځمکه کې هر ډول زیاتوالی به د اشغال لپاره لوړ لګښت ولري، ځکه چې دا روښانه شوې ده چې مقاومت د خبرو اترو وروسته مرحلې لپاره یې ځان ښه چمتو کړی دی.

-هغه اشاره وکړه چې د سنایپر بریدونه او بمبارۍ، چې پکې اشغالګرو ځواکونو ته درانه زیانونه اوښتي، کولی شي د لوی تاوتریخوالي سره تکرار شي که چېرې اسراییل پریکړه وکړي چې په غزه کې یو نوی جرات پیل کړي.

-د ټرمپ ادارې دریځونه یوازې په بیانونو پورې محدود نه وو. له دې مخکې، د منځني ختیځ لپاره د دوی استازي، سټیو ویتکوف، له دوې څخه د امریکایي ټیم د وتلو اعلان وکړ، په پام کې نیولو سره چې د وروستي وړاندیز په اړه د حماس ځواب موافقې ته د رسیدو لپاره د ارادې نشتوالی په ګوته کوي.

-په هرصورت، حماس دا څرګندونې "منفي او حیرانوونکې" وبللې، ټینګار یې وکړ چې دوی د ډلو او منځګړیتوب کوونکو هیوادونو سره د پراخو مشورو وروسته مثبت او انعطاف منونکی دریځ وړاندې کړی دی.

-په مقابل کې، د اسراییلو لومړي وزیر نتنیا هو تایید کړه چې د هغه حکومت د امریکایانو سره په همغږۍ کې "بدیل انتخابونه" په پام کې نیسي ترڅو یرغمل شوي کسان بیرته ترلاسه کړي او لکه څنګه چې هغه وویل، "د حماس واکمني به پای ته ورسوي".

-هغه د متحده ایالاتو سفير د حماس د تړون د خنډ کولو په تور توجیه ګڼلې.

-په هرصورت، د اسراییلو رسمي دریځ داخلي ملاحظات هم نه پټوي. د بني اړخو وزیرانو - لکه ایتامار بن ګویر او بیژیل سموتريچ - لخوا بیانونه راپورته شوي چې د بشري مرستو بشپړ بندولو او د غزې بشپړ اشغال، د غورځنګ بشپړ ویجاړولو او د مهاجرت هڅولو غوښتنه کوي.

د چلولو لپاره حاشيې :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د هغه له خوا، ليکوال او د اسراييلو د چارو کارپوه ايهاب جبارين په گوته کړه چې دا افراطي غېرونه اړين ندي چې د ننتياهورسمي دريځ منعکس کړي، بلکه د چلولو لپاره حاشيې پراخولو لپاره کارول کېږي. هغه په پام کې ونيول چې له قطر څخه د اسراييلي پلاوي وتل د خبرو اترو پای ته رسيدو معنی نلري، بلکې د وخت اخيستلو او سياسي پريکړې ځنډولو هڅه ده.

-جبارين څرگنده کړه چې ننتياهو، چې لا تر اوسه يې قاطع "پوځي بریا" نه ده ترلاسه کړې، د سياسي پريکړې لپاره هم چمتو نه ښکاري، او يادونه يې وکړه چې لومړی وزير هڅه کوي چې د کورني عامه فشار او سياسي حساب ورکولو څخه د خلاصون لپاره په محدود وخت کې عمل وکړي.

-د دې په مينځ کې، د اسراييلو په حکومت داخلي فشارونه مخ په زياتيدو دي، د اسراييلو دننه د لاريونونو پراخيدو سره، په ځانگړي توگه د بنديانو د کورنيو څخه چې په هر قيمت د دوی د بيرته راستنيدو غوښتنه کوي.

-جبارين اشاره وکړه چې دا فشارونه پنځه متقابلې طبقې لري: اخلاقي، بشري، امنيتي، سياسي، او په پای کې، د اسراييلو د راتلونکي انځور سره تړاو لري.

-هغه باور درلود چې د ټرمپ اداره - او د هغې تر شا د ننتياهو حکومت - د بياناتو د زياتوالي له لارې هڅه کوي چې حماس د خبرو اترو د سقوط لپاره د نړيوالې ټولنې په وړاندې مسؤل وگڼي، ترڅو داسې سياسي فضا رامينځته کړي چې د جگړې يو نوی پړاو توجيه کړي، د اسراييلو مات شوي داخلي اجماع ته په پام سره.

-په ورته وخت کې، CNN د اسراييلي چارواکو له قوله ويلي چې د پلاوي د بيرته راگرځولو پريکړه په مذاکراتو کې د بحران معنی نلري، بلکې د نورو مشورو اسانتيا لپاره کار کوي. دوی دا هم يادونه وکړه چې د حماس وروستی ځواب "مثبت" و او کولی شي د تشو په کمولو کې مرسته وکړي.

-د خپلې برخې لپاره، حماس په يوه بيان کې تاييد کړه چې دوی له وړانديزونو سره "په انعطاف منونکي او مسؤليت سره" چلند کړی، او دا چې د دوی دريځ د يوې جامع موافقې دروازه پرانيزي. دوی د "امريکا منفي دريځونو" په اړه خپله حيرانتيا څرگنده کړه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په ځانګړي ډول د منځګړو، په ځانګړې توګه د قطر او مصر لخوا د وروستي فورمول هرکلی ته په پام سره.

که څه هم نه قاهرې او نه هم دوحې په رسمي ډول د ترمپ د څرګندونو یا د متحده ایالاتو د پلاوي د وتلو په اړه تبصره کړې، باخبره سرچینو رویترز ته ویلي چې د اسراییلو لخوا د قطر څخه د خپل پلاوي د وتلو پریکړه پدې معنی نه ده چې خبرې اترې ودرول شوې، او یادونه یې وکړه چې وروستی پړاو د خپلو پیچلتیاوو سره سره خلاص پاتې دی.^{۸۰}

۸۰: اسراییلو د محدود اوربند اعلان وکړ، په غزه کې یې د هوا له لارې مرستې بیا پیل کړې د- ۲۰۲۴ کال په مارچ کې په غزه کې مرستې له هوا غورځول شوې ((AFP).
د- جولای ۲۶، ۲۰۲۵.

د- اسراییلو پوځ اعلان وکړ چې دوی په غزه کې بشري مرستې له هوا غورځولې، ځکه چې ځواکونه یې د خوړو په لټه کې د وړو خلکو په وړاندې ډله ییزې وژنې ته دوام ورکوي.
-پوځ زیاته کړه چې په هوايي غورځولو کې اووه مرستندویه پارسلونه شامل وو چې اوږه، بوره او نور خواړه پکې وو.

-فلسطیني سرچینو تایید کړه چې مرستې په شمالي غزه کې غورځول پیل شوي دي.

د- اسراییلو پوځ مخکې ویلي وو چې د بهرنیو هیوادونو لخوا ترسره شوي مرستې به د شنې په شپه بیا پیل شي " غزې ته د مرستو د ننوتلو د اجازه ورکولو او اسانتیا لپاره د روانو هڅو یوه برخه." پوځ زیاته کړه چې په لومړي هوايي غورځولو کې به اووه شیان شامل وي چې اوږه، بوره او کنسر شوي خواړه پکې وو چې د نړیوالو سازمانونو لخوا چمتو شوي وو.

-هغه زیاته کړه چې د ملګرو ملتونو کاروانونو او مرستندویه سازمانونو لپاره خوندي دهلیزونه ټاکل شوي دي چې خواړه او درمل لېږدوي، د ملګرو ملتونو او نړیوالو بشري سازمانونو ته د مرستو د ویشلو مسؤلیت په پام کې نیولو سره.

لنډمهاله اوربند :

^{۸۰} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په غزه کې د بشري مرستو د ویش په اړه د اسراییلو په دریځ کې بدلون، د تش په نامه غزې بشري بنسټ لخوا د ویش انحصار وروسته، اسراییلي پوځ ملګرو ملتونو او نړیوالو بشري سازمانونو په غزه کې د مرستو د ویش مسؤلیت په غاړه واخیست، ټینګار یې وکړ چې دوی تمه لري چې دا سازمانونه به د ویش اغېزمنتوب ښه کړي او دغه ډاډ ترلاسه کړي چې مرستې به حماس ته نه رسېږي.

-د اسراییلو پوځ ادعا وکړه چې په غزه کې لوږه نشته، دا په ګوته کوي چې دا د حماس لخوا دهغول شوو غلطو معلوماتو دکمپاین یوه برخه وه. (ښکرو دروغ) .

-د اسراییلو پوځ وویل چې د سیاسي مشرتابه د پریکړې په پلي کولو کې د غزې په تړانګه کې د سویلي پاکولو فابریکې د چلولو لپاره د بریښنا لین وصل شوی و، او د هغه څه لپاره یې چمتووالی اعلان کړ چې دا یې په ګڼ میشتو سیمو کې د بشري اوربند په توګه بیان کړی.

-هغه زیاته کړه چې د دوی پوځي عملیات به په هغو سیمو کې دوام وکړي چې ترهګر په غزه کې شتون لري. (داسراییلو په وینا) .

-د اسراییلو چینل ۱۲ د یوه چارواکي له قوله ویلي چې د یکشنبې په سهار به بشري اوربند پیل شي او ترمانښامه به دوام وکړي.

-اسراییلي چارواکي وویل چې اوربند به په ګڼ میشتو سیمو کې پلي شي، په شمول د غزې تړانګې شمالي برخه.

-نن سهار، د فلسطین د کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو د مرستې او کار ادارې (UNRWA) کمشنر جنرال فیلیپ لازاریني ټینګار وکړ چې غزې ته د هوا له لارې مرستې غورځول یوازې د بشري ناورین د حقیقت پټولو لپاره یوه ګډوډي او د لوږې سکین دی او د قحطۍ مخه به ونه نیسي. هغه خبرداری ورکړ چې دا کولی شي د لوږې له امله د ملکي وګړو ژوند واخلي.

-د مرستو د غورځولو اعلان د غزې په تړانګه کې د اسراییلو لخوا محاصره شویو فلسطینیانو ته د مرستو د دوامداره بندولو په اړه د نړیوالې غندنې په زیاتیدونکي نړیواله غندنه کې راځي، چې د دوی په منځ کې یې پراخه قحطي رامینځته کړې ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- په دې وروستيو ورځو کې په غزه کې د مرستو د ننوتلو په اړه د اسراييلو د محدوديتونو له امله د خوارځواکي له امله مړينې زياتې شوې دي.

- د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په مياشت کې د غزې پر وړاندې د جگړې له پيل راهيسې د لوړې له امله د مړو شمېر ۱۲۲ ته لوړ شوی دی، چې ۸۳ ماشومان هم پکې شامل دي.

- ډيرو نړيوالو ګوندونو تل ابيب تورن کړی چې د غزې پر وړاندې په روانه جگړه کې له لوړې څخه د وسلې په توګه کار اخلي.

- د يادونې وړ ده چې د اردن، مصر، متحده ايالاتو او جرمني په ګډون هيوادونو تير کال په پيل کې غزې ته مرستې په هوا کې وغورځولې.

- په هغه وخت کې، د خوراکي توکو او نورو توکو بار بکسونه غورځيدلي د لسګونو فلسطينيانو د مړينې او ټپي کيدو لامل شو.^{۸۱}

۸۱: د امريکا او اسراييلو د پلاويو راستنيدل د "رسنيو چل" دی، پداسې حال کې چې خبرې اترې دوام لري .

د اناضولو اژانس سره په جلا مرکو کې، شنونکو تشرېح کړه چې د دوچې له خبرو اترو څخه د خپلو پلاويو د ايستلو لپاره د امريکا او اسراييلو اقدام په اصل کې په حماس باندې مستقيم فشار راوړل دي ترڅو هغه د امتيازاتو ورکولو ته وهڅوي.

د جولای ۲۵، ۲۰۲۵ .

متخصصين: د امريکا او اسراييلو د پلاويو راستنيدل يو "رسنيز چل" دی، پداسې حال کې چې خبرې اترې دوام لري (تحليل) .

- غزه/ محمد ماجد/ الأناضول اژانس .

- مصري سرچينه: د حماس او اسراييلو ترمنځ خبرې اترې راتلونکې اونۍ د وړانديز له بياکتني وروسته بيا پيل کېږي

- المدهون: واشنگټن هڅه کوي چې امتيازات ترلاسه کړي .

^{۸۱} - سرچينه: الجزيرة + اداري .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- عفيفه: د منځگړو د شرمولو لپاره يو سياسي چل .
- القرا: د معاملې د بازار موندنې لپاره يو اسراييلي چل .
- د فلسطين سياسي شنونکي په دې باور دي چې د حماس د وروستي غبرگون وروسته د مشورې لپاره د امريکا د منځني ختيځ د استازي ستيو ويتکوف څرگندونې د سياسي فشار او د روانو خبرو اترو د اغيزمن کولو په موخه د رسنيو د چل استازيتوب کوي.
- د اناضولو اژانس سره په جلا مرکو کې، شنونکو تشرېح کړه چې د امريکا او اسراييلو لخوا د دوچې له خبرو اترو څخه د خپلو پلاويو د ايستلو اقدام په اصل کې په حماس باندې مستقيم فشار اچول دي ترڅو هغه امتيازات ورکړي.
- د امريکا او اسراييلو ترمنځ دا تاوتریخوالی وروسته له هغه رامنځته شو چې حماس د پنجشنبې په سهار اعلان وکړ چې خپل ځواب او د اوربند وړاندیز ته د فلسطيني ډلو غبرگونونه يي وړاندې کړي دي. دا د "مثبت" په توګه تشرېح شو، د اسراييلو د ليکونو په منځ کې چې سمدلاسه وروسته راپورته شول، د "ځواب جوړولو" امکان په ګوته کوي.
- په هرصورت، د واشنگټن او تل ابیب په دريځونو کې ناڅاپه بدلون راغی، چې د خبرو اترو د پلاويو د وتلو او په غزه کې د پوځي عملياتو د پراخولو اشاره وه، چې د "نوي تبادلي د تړون" په اړه خبرې اترې يې زياتې شوې.
- ويتکوف د ايکس پليټ فارم له لارې وويل چې "د حماس وروستی غبرګون په څرګنده توګه اوربند ته د رسيدو لپاره د ليوالتيا نشتوالی ښیي"، هغه ادعا وکړه، او زياته يې کړه: "موږ به خپل ټيم له دوچې څخه د مشورې لپاره وباسو، او موږ به د يرغمل شويو (په غزه کې د اسراييلو بنديانو) د بيرته راستنيدو او د غزې د اوسيدونکو لپاره د ډير باثباته چاپيريال چمتو کولو لپاره بديل انتخابونه وپلټو."
- د ويتکوف له اعلان څخه لږ مخکې، د اسراييلو د لومړي وزير نتنياهو دفتر په يوه بيان کې د "مشورې لپاره" له دوچې څخه د اسراييلي پلاوي د راستنيدو اعلان وکړ، چې "د قطري او مصري منځگړو او د امريکا د استازي ويتکوف د هڅو ستاينه کوي" ټينګار وکړ.
- المدون: واشنگټن هڅه کوي چې امتيازات ترلاسه کړي :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ليکوال او سياسي شنونکی ابراهيم المدون اناضولو اژانس ته وويل چې د ويتکوف څرگندونې "مايوسې او ټکان ورکوونکي وې، په ځانگړې توگه له هغه وخته چې دوی د يوې مثبتې فضا په پايله کې راغلې چې د فلسطين د مسئلانه غبرگون وروسته راغلې."

-هغه وويل، "دا څرگندونې يوازې د مستقيم سياسي فشار، او شايد د خبرو اترو د بليک ميل کولو هڅې په توگه تعبير کيدی شي، په ځانگړې توگه د بنديانو د دوسې په اړه."

-المدون يادونه وکړه چې "د يو لوړ پوړي امريکايي چارواکي لخوا د دې دريځ صادرول يوه خطرناکه موضوع ده او د يوې حساسې مسلې په اداره کولو کې د امريکا بې پروايي څرگندوي، پداسې حال کې چې په غزه کې د وژنې او لوړې جرمونه هره ورځ دوام لري."

-هغه زياته کړه چې "د فلسطين په ځواب کې ريښتيني انعطاف شامل وه، په شمول د اشغال د بيرته اخيستلو په ساحو کې موافقه او د امريکايي مرستندويه ادارې ماډل نه تکرارول، کوم چې د ملکي وگړو د وژنې لامل شوی دی."

-په هرصورت، المدحون په پام کې ونيول چې "د بنديانو د دوسې په اړه د ډير وضاحت لپاره د فلسطيني پلاوي غوښتنې امريکايان او اسراييليان پرېشانه کړل، چې دا غبرگون يې محکم کړ."

-هغه ټينگار وکړ چې "حماس د ويتکوف څرگندونې د خبرو اترو پای نه گڼي، بلکې د يوه جامع اوربند لپاره يې خپله ژمنه تکرار کړه چې د يرغل پای ته رسولو او د بنديز لرې کولو لامل شي."

-هغه اشاره وکړه چې "متحده ايالات غواړي د اسراييلو دشرایطو سره سم جگړه پای ته ورسوي وروسته له هغه چې اشغال د زور له لارې خپل اهداف ترلاسه کولو کې پاتې راغی."

عفيفه: د منځگړو د شرمولو لپاره يو سياسي ملاتړی :

- ليکوال او سياسي شنونکی ويسام عفيفه د ويتکوف څرگندونې "يو لنډمهاله ډيپلوماتيک بيان نه دی، بلکې د گڼې کونې په دهليزونو کې په احتياط سره محاسبه شوی سياسي ملاتړی" وبله.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه تشرېح کړه چې "دې بيان حتی د قطر او مصر منځګړي حيران کړل، او داسې ښکاري چې دا د حماس يوه کونج ته د اچولو او په بد نيت تورنولو لپاره کارول شوی ترڅو په وروستي پړاو کې امتيازات ترلاسه کړي."

-عفيفې وويل چې "ناڅاپي بدلون د اسراييلو او متحده ايالاتو ترمنځ د خبرو اترو په مديريت کې داخلي بحران منعکس کوي، نه دا چې په ځوابونو کې يورېښتيني بندون."

-هغې زياته کړه، "د حماس ځواب خپل اصول بيا تاييد کړل او د حکمونو منطق يې رد کړ، کوم چې تل ابيب يې خپه کړ، امريکايان يې اړکړل چې د نتانياهو د ساتنې لپاره خپل غږ بدل کړي."

- عفيفې په گوته کړه چې "د امريکا حيرانوونکې دريځ پدې معنی نه دی چې حماس منفي ځواب وړاندې کړی، بلکې د واشنگټن خپګان منعکس کوي چې د غورځنګ لخوا په حساسو خبرو اترو کې فشار ته د تسليميدو څخه انکار کوي."

هغه وويل، "هغه څه چې حماس خپاره کړي دي په اصل کې د منځګړو لخوا وړاندې شوي وړانديز مادي ته مثبت ځواب په گوته کوي، پداسې حال کې چې غورځنګ روښانه بشري او سياسي غوښتنو ته غاړه کېږدي."

-عفيفې په دې باور وه چې "د رسنيو زياتوالی بې ګناه نه وه، بلکې د حماس د خنډ جوړونکي په توګه د انځورولو لپاره د فشار يوه محاسبه شوې تاکتيک وه، چې موخه يې د فلسطين عامه نظرونه په داخلي توګه فشار راوړل دي."

-هغه دا کار "د هغه غورځنګ د خنډ کولو د تور لګولو لپاره يوه مقدمه وګڼله که چېرې دا وړانديز امريکايي نسخې ته غاړه نه ږدي، او د فلسطين په داخلي برخه کې د رواني فشار لپاره د يوې وسيلې، په ځانګړې توګه د پراخ بشري کړاو په رڼا کې، داکار په حماس د فشار راوړلو لپاره ترسره کيزي ترڅو په ميز باندې هر وړانديز ومني."

-هغه وويل، "د اوربند خوشبېنه خبرې د خبرو اترو واقعيت نه منعکس کوي، بلکې د سياسي-رسنيو لوبې يوه برخه وه چې موخه يې د مقاومت منزوی کول دي."

القرا: د معاملي بازار موندنې لپاره د اسراييلو يو چل :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-سياسي شنونکي اياډ القرا د دوچې څخه د اسراييلي پلاوي راستنيدل "د اسراييلو دننه د تمه شوي معاملې بازار موندنې لپاره د رسنيو يو چل وه، نه د خبرو اترو څخه د حقيقي وتلو."

القرا وويل، "نتانياهو هڅه کوي چې دا تړون خپلو ليدونکو ته د سياسي او امنيتي لاسته راوړنې په توگه وړاندې کړي، په داسې وخت کې چې مقاومت د خپلو اصولو سره له جورجاري پرته د انعطاف لورې کچې ته رسيدلی دی."

-هغه زياته کړه، "توپ اوس د اشغال په ډگر کې دی، او نور هر ډول تېښته د خبرو اترو د پروسې د سقوط او د بنديانو د تبادلي د معاملې د پای ته رسولو لپاره د وروستي فرصت له لاسه ورکولو معنی لري چې جگړه به پای ته ورسوي."

القرا ټينگار وکړ چې "د تفاهم څخه شاته تگ به يوازې د تړون څخه د تېښتې په توگه تعبير شي، پداسې حال کې چې د ساحې معلومات ښي چې مقاومت د نوښت په حالت کې پاتې دی، نه د کمزورۍ."

-يوه مصري چارواکي د جمعې په ورځ وويل چې د حماس او اسراييلو ترمنځ د بنديانو د تبادلي او په غزه کې د اوربند لپاره غير مستقيمي خبرې اترې "راتلونکې اونۍ به د دې غورځنگ د وړاندیز له بيا کتنې وروسته بيا پيل شي."

-دا د مصر د القا هره نيوز چينل د ورته نامعلومې سرچينې په حواله راپور ورکړ. دا د تل ابیب او منځني ختيځ لپاره د امريکا د ولسمشر استازي سټيو ويتکوف له اعلان وروسته د خبرو اترو د برخليک په اړه د ناڅرگندتيا څو ساعته وروسته راغله چې دوی خپل ملي ټيمونه له دوچې څخه ايستلي دي، کوم چې د جولای له شپږمې راهيسې د خبرو اترو کوربه توب کوي.

-همدې سرچينې وويل چې "د اسراييلو پلاوی د حماس د ځواب ترلاسه کولو وروسته (دوچې) ته لار، او دا خبرې اترې به راتلونکې اونۍ د حماس د وړاندیز له بيا کتنې وروسته بيا پيل شي،" پرته له نورو جزياتو څخه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د جولای له شپږمې راهیسې، د قطر او مصر په منځګړیتوب او د متحده ایالاتو په ملاتړ، په دوحه کې د حماس او اسرائیلو ترمنځ غیرمستقیمې خبرې اترې روانې دي، ترڅو د بندیانو د تبادلي او اوربند تړون پای ته ورسېږي.

-تل اییب اټکل کوي چې په غزه کې ۵۰ اسرائیلي بندیان شتون لري، چې ۲۰ یې لا هم ژوندي دي. په عین حال کې، د فلسطین او اسرائیلو د بشري حقونو او رسنیو د راپورونو له مخې، له ۱۰،۸۰۰ څخه ډیر فلسطینیان په خپلو زندانونو کې شپې سبا کوي، د شکنجې، لوږې او طبي غفلت څخه رنځ وړي، چې ډیر یې مړه شوي دي.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې، اسرائیلو په غزه کې د نسل وژنې جګړه پیل کړې، چې په کې وژنې، لوږه، ویجاړتیا او جبري بې ځایه کیدل شامل دي، د نړیوالې محکمې ټولې غوښتنې او د دې د بندولو لپاره امرونه له پامه غورځولي دي.

-د امریکا په ملاتړ سره، نسل وژنې له ۲۰۳،۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان شهیدان یا ټپیان کړي دي، چې ډیر یې ماشومان او ښځې دي، او له ۹،۰۰۰ څخه ډیر ورک دي. په سلګونو زره بې ځایه شوي دي، او قحطۍ د ډیرو ژوند اخیستی دی.^{۸۲}

۸۲: الحیه: اشغالګر له خبرو اترو لاس اخلي او دوامداره زورواکي او ځنډ ته دوام ورکوي".
۲۰۲۵/۷/۲۷.

-په غزه کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) مشر خلیل الحیه څرګنده کړه چې د مقاومت مشرتابه د اسرائیلو د اشغالګرو لخوا د خبرو اترو له وروستي پړاو څخه د وتلو له امله حیرانه وه، سره له دې چې څرګند پرمختګ ترلاسه شوی او د منځګړو لخوا وړاندې شوي وړاندیز سره په لویه کچه موافقه شوې وه.

-د دې پرمختګ په رڼا کې، الحیه په څرګنده توګه وویل چې "د غزې د ماشومانو، ښځو او خلکو د محاصرې، نسل وژنې او لوږې لاندې د خبرو اترو دوام هیڅ معنی نلري".

-د مذاکراتو د بهیر په یوه مفصله کتنه کې، الحیه په الجزیره کې د یوې وینا په ترڅ کې تشریح کړه چې د مقاومت مشرتابه د ۲۲ میاشتو سختو خبرو اترو په جریان کې هر ممکنه انعطاف

^{۸۲} - أناضول خبری آژانس / محمد ماجد ، غزه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ښودلې، د خلکو گټو ته یې لومړیتوب ورکړی او د هغوی ژوند یې ژغورلی، او په هره مرحله کې یې منځگړو ته ځواب ویلی دی.

-د دې روانو هڅو پر بنسټ، هغه ټینګار وکړ چې وروستی پړاو روښانه پرمختګ او د پام وړ اجماع لیدلې، په ځانګړې توګه د وتلو، بندیانو او د مرستو د ننوتلو په مسله کې، د اشغال له خوا مثبت غبرګونونه ښودلي دي.

-په هرصورت، د الحیه په وینا، حیرانتیا هغه وخت راغله کله چې صهیونیست اشغال له خبرو اترو څخه ووت، دا اقدام د متحده ایالاتو د ولسمشر ټرمپ د منځني ختیځ استازي، سټیو ویتکوف لخوا همغږي شوی و. الحیه دا اقدام "څرګند او ښکاره" وباله، چې موخه یې "وخت ضایع کول" او د فلسطیني خلکو په وړاندې نوره نسل وژنه وه.

د مرګ جالونه :

د ردولو د دلیلونو په تفصیل سره، الحیه د مرستو د ویش میکانیزمونو په اړه د اسراییلو د څرګندونو په کلکه ردولو ته اشاره وکړه. اشغالګرد مرستې میکانیزم ساتلو باندې ټینګار کوي، کوم چې یې د "مرګ په جال" بدل کړی دی، او کوم چې د زرګونو فلسطینیانو د وژنې او ټپي کیدو لامل شوی دی.

-په ورته شرایطو کې، هغه د اشغالګرو ټینګار وغنده چې د رفح د یوې لویې سیمې نیول غواړي ترڅو د بې ځایه شویو لپاره د جلا کولو زون رامینځته کړي، په هغه پلان کې چې هغه یې په "ښکاره" توګه تشریح کړ ترڅو د مصر یا سمندر له لارې د فلسطیني خلکو د بې ځایه کیدو لپاره لاره هواره کړي.

-د ظاهرو نړیوالو هڅو په سختو نیوکو کې، الحیه هغه څه رد کړل چې هغه یې د هوايي څاڅکو "خندوونکې لوبې" وبللې، او ټینګار یې وکړ چې دوی "د جرم د پټولو لپاره د پروپاګند څخه ډیر څه ندي." هغه اشاره وکړه چې هر پنځه هوايي څاڅکي یوازې د یوې کوچنۍ لارې سره مساوي دي.

-د دې "خندوونکې لوبې" په ځواب کې، هغه د لارو پرانیستلو او مرستې ته د باعزته ننوتلو اجازه ورکولو اصلي ګام غوښتنه وکړه، یوه اړتیا چې د نړیوال قانون لخوا حتی د جګړې په وخت کې تضمین شوې ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-له نړيوالو دريځونو څخه د ملت غوښتنه کولو ته په کتوسره، الحيه عربي او اسلامي نړۍ ته يوه بېړنۍ غوښتنه وکړه، او ټينگار يې وکړ چې د فلسطين خلک د پريښودو ژور احساس احساسوي.

-په يوه دردناکه پوښتنه کې، هغه دا پوښتنه وکړه: "ايا اوس د دې وخت نه دی راغلی چې ملت د غزې د محاصرې د ماتولو لپاره عملي اقدام وکړي او ستاسو کورنيو او ورونو ته خواره، اوبه او درمل ورسوي؟" هغه د اشغالګر لامل محدود ملاتړ وغندلو، پداسې حال کې چې "زموږ خلک حتی د خوړو او د ژوند د اړتياوو ملاتړ نه کوي."

د غزې د خلکو ملاتړ:

الحيه همدارنګه له عربي او اسلامي هيوادونو او د هغوی له اجزاو څخه يې وغوښتل چې د صهيونيستي وجود سره د سياسي، ډيپلوماتيکو او سوداګريزو اړيکو ټول ډولونه پرې کړي. هغه د ملت له خلکو وغوښتل چې په غزه کې د هغه څه په اړه چې پېښېږي په ټولو لارو چارو سره خپل بشپړ قهر څرګند کړي. هغه په ځانګړي ډول د فلسطين ګاونډيو هيوادونو له خلکو وغوښتل چې د ځمکې او سمندر له لارې د فلسطين په لور روان شي او د دوی سفارتونه محاصره کړي.

-د مهمو هيوادونو په اړه په يوه ځانګړې طريقه کې، الحيه د اردن خلکو ته يو ځانګړی پيغام واستاوه، چې دوی يې "د تحرک او پيوستون ځمکه" وبلله. هغه له دوی وغوښتل چې خپل ولسي پاڅون ته دوام ورکړي او د دې ناوړه جرم د مخنيوي لپاره خپلې هڅې ګړندۍ کړي او صهيونيستان د بدیل وطن او د الاقصی جومات د ویش لپاره د خپل پلان د عملي کولو څخه منع کړي.

-په ورته ډول، هغه مصر ته يوزره راښکونکي اپيل وکړ، وېي ويل: "ای د مصر خلکو، ای د مصر مشرانو، ای د مصر پوځ، د مصر قبائیلو، د هغې عالمانو، د مصر الازهر، د هغې کلیساګانې او د هغې اشراف، ایا ستاسو په غزه کې وروڼه د لوړې له امله مري پداسې حال کې چې دوی ستاسو په پولو او ستاسو په نږدې کې دي؟" هغه د "لوی" مصري کورنۍ څخه وغوښتل چې خپله وروستی خبره وکړي: "غزه به له لوړې مړه نشي، او موږ به دا ونه منو چې دښمن د غزې د خلکو اړتياوو ته د رفح لاره بنده وساتي."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د عربي او اسلامي چوپتيا په اړه د هغه د نيوکې برعکس، الحيه د سخاوتمندانه او ملاتړ کوونکو نوښتونو ستاينه وکړه، په ځانگړې توگه د يمن ورورکې د نظامي او خلکو ملاتړ، او د نړيوال غورځنگ مهم او اغيزمن نوښتونه، په شمول د ځمکې او سمندري لاريونونو، د ميډيلين او حنظله کښتيو، غزې ته نړيوال لاريون، او د تونس، الجزاير او ليبيا څخه د لومړي ثابت قدمي کاروان يادونه وکړه.

-الحيه د غزې "ثابت قدمه" خلکو ته د وفادارۍ پيغام په خطاب کې وويل: "ستاسو حق زموږ په ملت باندې لوی دی، او موږ به د خدای په مرسته ستاسو قربانيو ته وفادار پاتې شو. موږ له اميد او ډاډ څخه ډک يو چې دا کړاو به پای ته ورسېږي، که خدای وغواړي، او عدالت به غالب شي." ۸۳

۸۳: ۹۲ شهيدان په داسې حال کې چې اشغالگر د ټولې غزې ترانکې د کنټرول د نيولو پلان

وراندې کوي:

-د مديرانو يادونه: گرافيکي محتوا / ښځې د هغه سړي د جسد په غم کې ژاړي چې د جون په ۱۲مه، ۲۰۲۵ کې د غزې ښار په الشفا روغتون کې د اسراييلو د شپې د بمبارۍ په ترڅ کې ووژل شو، د اسراييلو او فلسطيني حماس وسله والې ډلې ترمنځ د روانې جگړې په جريان کې. -په غزه باندې د روان يرغل له امله تر اوسه پورې ۵۹،۸۲۱ فلسطينيان شهيدان شوي دي (AFP)).

-د جولای ۲۸مه، ۲۰۲۵.

-د غزې په روغتونونو کې سرچينو راپور ورکړی چې د دوشنبې په ورځ له سهار راهيسې د اسراييلو د پوځ په ډزو کې ۹۲ فلسطينيان شهيدان شوي دي، چې ۴۱ مرسته غوښتونکي هم پکې شامل دي.

-دا په داسې حال کې راځي چې د اسراييلو چينل ۱۳ راپور ورکړی چې د اسراييلو پوځ به امنيتي کابينې ته د غزې ترانکې د ۹۰٪ او ۱۰۰٪ ترمنځ کنټرول د نيولو پلان وړاندې کړي.

-په دې راپور کې د يوه اسراييلي چارواکي له قوله هم ويل شوي چې په غزه کې د عملياتو د پراخولو هيڅ اراده نه وه چې د بنديانو ژوند له خطر سره مخ کړي، او يادونه يې وکړه چې

۸۳ - سرچينه: الجزيره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

اسرائيل د اهدافو په اړه روښانه پريكړې ته اړتيا لري او عمليات كيدون "هغه څه ترلاسه نه كړل چې ورته اړتيا وه."

-په غزه كې د ملكي دفاع ادارې تاييد كړه چې د غزې ښار په لويديځ كې د اپارتمان په ودانۍ باندې د اسراييلو په بريد كې دوه فلسطينيان شهيدان او نور تپيان شوي دي.

-د فلسطين خبري اژانس (Wafa) هم راپور ورکړی چې د غزې ښار ختيځ كې د دراز په ګاونډ كې د يوه كور په نښه كولو سره د اسراييلو په بريد كې درې فلسطينيان شهيدان شوي او نور تپيان شوي دي.

-د الشفا روغتون يوې سرچينې ويلي چې د غزې په شمالي برخه د العطا طرا په سيمه كې د اسراييلو په بريد كې يو بل فلسطيني شهيد شوی دی.

-د غزې په مركزي برخه كې، د الاقصی شهيدانو روغتون يوې سرچينې ويلي چې يو فلسطيني هغه وخت شهيد او نور تپيان شول كله چې د اسراييلو ډرون د دير البلح په جنوب كې فلسطينيان په نښه كړل.

اناضولو اژانس راپور ورکړی چې د مغازي كډوالو په كمپ كې د عابد كورنۍ په كور باندې د اسراييلو په بريد كې يوه فلسطينۍ، ميرمن اولور يی شهيدانې شوې .

-په جنوب كې، د ناصر طبي كمپليكس تاييد كړه چې د سهار راهيسې د غزې په جنوبي ترانگه كې د اسراييلو په ډزو كې ۲۵ فلسطينيان شهيدان شوي دي.

-طبي سرچينو راپور ورکړ چې د خان يونس په لويديځ كې د اليباني او المواصي سيمو كې د اسراييلو په ډزو كې له ۱۰ څخه ډير فلسطينيان شهيدان او ۴۰ نور تپيان شوي دي.

-همدارنگه، د ناصر طبي كمپليكس راپور ورکړ چې د رفح شمال كې د مورگ محور ته نږدې د اسراييلو په ډزو كې پنځه فلسطينيان شهيدان او نور د مرستې غوښتونكي تپيان شوي دي.

-دا پرمختگونه په داسې حال كې راځي چې د اسراييلو پوځ د يكشنبې په ورځ د خپلو پوځي عملياتو ورځني "تاکتيكي ځنډ" اعلان کړ، چې د غزې په څو سيمو كې "د سهار له ۱۰:۰۰ بجو څخه تر ماښام ۸:۰۰ بجو پورې" پيل كېږي. پوځ زياته كړه چې پدې ځنډ كې به هغه سيمې شاملې وي چېرې چې پوځ عمليات نه كوي، "په ځانگړې توگه المواصي، دير البلح، او غزه ښار." په هرصورت، د اسراييلو هوايي بريدونه نه دي بند شوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهیسې، اشغالګرد غزې په ترانګه یرغل کوي، چې په پایله کې یې ۵۹،۸۲۱ فلسطینیان شهیدان شوي او ۱۴۴،۸۵۱ نور ټپیان شوي دي. د اسراییلو د هوایي بریدونو دوام او یو شمیر قربانیان د کنډوالو لاندې او سرکونو کې بند پاتې دي، چې امبولانسونه او د ژغورنې ډلې نشي کولی ورته ورسېږي.^{۸۴}

۸۴: هارتز: نتانياهو د غزې د الحاق هغه پلان وړاندې کوي چې د ترمپ لخوا تصویب شوی

- د متحده ایالاتو ولسمشر ترمپ د اسراییلو د لومړي وزیر نتانياهو لاسونه ښکلوې کله چې هغه د اپریل په ۷، ۲۰۲۵ په واشنگټن ډي سي کې له سپینې ماڼۍ څخه وځي.

- هارتز راپور ورکړ چې د ترمپ ادارې د الحاق پلان تصویب کړی دی (فرانسوي).

- د جولای ۲۸، ۲۰۲۵.

- د دوشنبې په ورځ، هارتز ورځپاڼې د چارواکو له قوله وویل چې د اسراییلو لومړی وزیر نتانياهو به د غزې د ترانګې د سیمو الحاق پلان امنیتي کابینې ته وړاندې کړي، ترڅو د مالي وزیر یزئیل سموتریچ په حکومت کې وساتي. دا وروسته له هغه راځي چې تل ابیب په غزه کې د بشري اوربند اعلان وکړ، چې سموتریچ یې غوسه کړ.

- ورځپاڼې راپور ورکړ چې د الحاق پلان به د بفرزون سره پیل شي، بیا به شمالي سیمې ونیسي، او وروسته به د غزې ټوله ترانګه په کې شامله کړي.

- هغې وویل چې دې پلان ته د امریکا د ولسمشر ترمپ د ادارې لخوا شین څراغ ورکړل شو، او یادونه یې وکړه چې د اسراییلو د ستراتیژیکو چارو وزیررون ډیرمردا د امریکا د بهرنیو چارو وزیر مارکو روبیو ته وړاندې کړ او د سپینې ماڼۍ څخه یې ملاتړ ترلاسه کړ.

- هغې وویل چې دا پلان د نتانياهو د غزې ترانګې ته د بشري مرستو د پراخولو پریکړې وروسته راځي. که څه هم هغه د دې په اړه لیواله نه و، هغه اوس چمتو دی چې د خپل حکومت د ژغورلو په تکل د دې پلي کولو هڅه به وکړي.

- د اسراییلو چینل ۱۳ نن سهار راپور ورکړ چې د اسراییلو پوځ به کابینې ته د غزې ترانګې د ۹۰٪ او ۱۰۰٪ ترمنځ کنټرول پلان وړاندې کړي.

^{۸۴} - سرچینه: الجزیره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ليکونه د می په لومړیو کې څرګند شول چې د اسراییلو حکومت دمخه د ټولې غزې ترانګې د نیولو پلان تصویب کړی دی.

-د اسراییلو چینل ۱۲ د نتانیا هو په دفتر کې د یوې سرچینې په حواله وویل، "د حکومت لخوا تصویب شوی پلان کې د ټولې غزې ترانګې نیول شامل دي."

-چینل راپور ورکړ چې په دې پلان کې د غزې ترانګې نیول او له شمال څخه جنوب ته د فلسطینیانو لېږدول شامل دي.

رویترز په هغه وخت کې د یوه اسراییلي چارواکي له قوله هم ويلي وو چې په غزه کې د عملیاتو پراخول کولی شي د ټولې سیمې کنټرول ته ورسېږي.

-د یادونې وړ ده چې سموتچ، چې د مذهبي صهیونیزم ګوند مشري کوي، د می په پنځمه اعلان وکړ چې اسراییل به د خپل اشغال بشپړولو وروسته له غزې څخه ونه وځي.

سموتچ په مکرر ډول د محاصره شوي فلسطیني کلا او د هغې د ښارونو د بشپړ ویجاړولو غوښتنه کړې ده. اسراییلي رسنیو د هغه له قوله ويلي، "هیڅ نیمه حل نشته. رفع، دیرالبلح او نصیرات ... بشپړ ویجاړولو. د تفسیر لپاره هیڅ ځای نشته."

-اسراییلي رسنیو د یکشنبې په ورځ راپور ورکړ چې سموتچ ته نږدې سرچینو وویل چې هغه د نتانیا هو غزې ته د مرستو د اجازې ورکولو پریکړې په اړه غوسه دی او په واکمن ایتلاف کې د زیاتیدونکي تاوتریخوالي په منځ کې په حکومت کې د هغه د دوامدارې دورې په اړه مشورې کوي.^{۸۵}

۸۵: د سډسماتیکې لوړې او اروپايي بندیزونو ترمنځ... د غزې تراژیدي سیاسي نقشه څنګه

بدله کړې ده؟

۲۰۲۵/۷/۳۰.

-نړیوال ډګر د غزې په ترانګه کې د بشري بحران په وړاندې په خپل غبرګون کې د بنسټیز بدلون شاهد دی. د قحطۍ او سډسماتیکې لوړې انځورونو نړیوال وجدان حیران کړی دی،

^{۸۵} - هارتز + الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

حکومتونه یې اړکړي چې د فلسطین او اسراییلو د شخړې په اړه په خپلو دریځونو بیا غور وکړي.

-دا پرمختګ، چې د غزې د نادولتي موسسو د شبکې مشر امجد شاوا لخوا د "نړیوالې ټولنې لپاره ریښتیني خبرداری" په توګه تشرېح شوی، د یو داسې غورځنګ استازیتوب کوي چې اغیزې یوازې د مشهور سړک پورې محدود نه دی، بلکې د اروپا او امریکا د پلازمینو د پریکړې کولو تالارونو ته هم غځیدلی دی.

-د غزې په تړانګه کې د قحطۍ د ناورین پایلو په اړه په یوه نوي خبرداری کې، د نړۍ د لوړې څارونکي ویلي چې د قحطۍ ترټولو بد حالت اوس مهال په تړانګه کې روان دی.

-د خوړو د خوندیتوب د مدغم پړاو طبقه بندي (IPC) تایید کړه چې مخ په زیاتېدونکي شواهد ښیي چې د لوړې، خوارځواکۍ او ناروغیو خپرېدل د لوړې پورې اړوند مړینې زیاتوالي کې مرسته کوي. خبرداری زیاتوي چې وروستي معلومات ښیي چې د خوړو مصرف د غزې په تړانګه کې د اتباعو ترمنځ د قحطۍ مرحلې ته رسیدلی، او دا چې شدیدې خوارځواکۍ په غزه ښار کې متمرکزه ده.

-اوسنی وضعیت د لوړې یوه منظمه ستراتیژي څرګندوي چې د یرغل له لومړیو شیبو څخه پیل شوې، لکه څنګه چې شاوا تشرېح کوي. هغه یادونه کوي چې د اسراییلو اشغال هغه کالوري او مقدارونه محاسبه کړي چې پټې ته ننوځي او د اقتصادي او ټولنیزو زیربناوو سیستماتیک ویجاړول یې ترسره کړي ترڅو د خلکو د مرستو تکیه زیاته کړي.

-پخپله اسرایيلي کارپوهانو دا پالیسي د دوهمې نړیوالې جګړې راهیسې ترټولو منظمه بللې ده، او دا پخپله د اسراییلو په اشرافو ژورې اغیزې لري.

د نننیاوو پر وړاندې حرکت :

-په دې شرایطو کې، اسرایيلي ټولنه د لومړي وزیر نننیاوو د حکومت د پالیسیو په وړاندې د مخ په زیاتېدونکي غورځنګ شاهد ده، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی. د اسراییلو د چارو کارپوه ډاکټر مهند مصطفی تاییدوي چې اسرایيلي اکاډمیکان، هنرمندان او لیکوالانو لیدلي دي چې اسراییل څنګه په اخلاقي دلدل کې ډوبېږي چې د لسيزو لپاره به ورسره مل وي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دا غورځنگ د پنځو اسراييلي پوهنتونونو په بيانونو كې مجسم شوى او د غزې د تړانگې د ستونزې د حل غوښتنه كوي، چې د اسراييلو د نړيوال انځور د سقوط په اړه د مخ په زياتيدونكي انديښنې منعكس كوي، كوم چې له اوږدې مودې راهيسې ځان د يهودي هولوكاست قرباني او استازى گڼي.

-پداسې حال كې چې د اسراييلو داخلي فشار مخ په زياتيدو دى، اروپايي ډگر په اسراييلو باندې د بنديزونو لگولو لپاره جدي حركتونه كوي. لكه څنگه چې د جينيوا په پوهنتون كې د نړيوالو اړيكو پروفيسور ډاكټر حسني عبدي تشرېح كوي، اروپا د اروپايي اتحاديې دننه د اسراييلو سره د سوداگرۍ تړونونو او ساينسي همكارۍ د ځنډولو لپاره كمپاين پيل كړى دى.

-مصطفی تشرېح كوي چې د اروپايي بنديزونو دا گواښ په اسراييلو دوه گونى اغيزه لري، په پام كې نيولو سره چې د اسراييلو ساينسي څېړنه او پراختيا په بشپړ ډول د اروپايي اتحاديې سره د ساينسي اړيكو پر بنسټ جوړه شوې ده. د دې همكارۍ د قطع كولو گواښ به په اسراييلو كې د ساينسي څېړنې او پراختيا پروسې به بشپړه د سقوط معنى ولري، كوم چې د حكومت د پاليسيو په وړاندې د اسراييلو مخ په زياتيدونكي اكاډميك غورځنگ تشرېح كوي. -مخكې له دې، هالنډ پريكړه وكړه چې د اسراييلو د ملي امنيت وزير ايتامار بن گویر او د مالي وزير ييزليل سموتريچ هالنډ ته له ننوتلو منع كړي.

-د هالنډ د بهرنيو چارو وزير كاسپر ويلډكامپ پرون پارلمان ته په يوه ليك كې اعلان وكړ چې دواړه وزيران به د فلسطينيانو په وړاندې د تاوتريخوالي د هڅولو، د غيرقانوني مېشت ځايونو د پراختيا لپاره د دوى د غوښتنو او په غزه كې د قومي پاكوالي لپاره د دوى د غوښتنو له امله هالنډ ته د ننوتلو اجازه ونلري.

-په سياسي ډگر كې، د فلسطيني دولت د پيژندلو مسله د پام وړ پرمختگونو شاهده ده، چې د فرانسې له دريځ څخه تر وروستيو برتانوي بيانونو پورې اړه لري.

-د فرانسې لومړي وزير ايمانويل مكرون اعلان وكړ چې د هغه هيواد به په رسمي ډول د راتلونكي سپتمبر په مياشت كې د ملگرو ملتونو د عمومي اسامبلې په وړاندې د فلسطين دولت په رسميت وپيژني. دا پريكړه د برتانيا لومړي وزير كير ستارمر لخوا هم اعلان شوه، چې دا يې د اسراييلو حكومت سره د غزې د "وحشتناك" وضعيت د پاى ته رسولو لپاره د پام وړ گامونو نه پورته كولو سره تړلې وه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په هرصورت، د برتانيا پخوانۍ پارلماني غړې کلاديا ويب د مشروط پېژندلو په کلکه نيوکه وکړه، په پام کې نيولو سره چې د فلسطين دولت يو نه منل کيدونکی حق دی او د اسراييلو سره د معاملي وسيله نه ده.

د خلکو د فشار زياتوالی :

دا پرمختگونو په اروپايي هيوادونو کې د خلکو د مخ په زياتيدونکي فشار په منځ کې راځي. ويب يادونه کوي چې د بریتانیا خلک هره ورځ او هره اونۍ د فلسطين په دفاع کې لاريون کوي، ځکه چې خلک نور نشي کولی د خپلو سترگو په وړاندې هره ورځ د دې ظلمونو ليدلو زغم ولري.

-دا هماغه عامه فشار دی چې عبيدي یی په ټوله اروپا کې گوري، يادونه کوي چې دا د اروپايي کميسيون او د براعظم د حکومتونو پريکړو باندې اغېزه پيل کړې ده.

-د دې مثبتو پرمختگونو سره سره، ترټولو لويه ننگونه دا ده چې دا دريځونه په ځمکه کې په ريښتيني عمل بدل کړي. شاوا ټينگار کوي چې د فلسطين خلکو ته به هيڅ شی پېښ نشي.

-په هرصورت، هغه ټينگار کوي چې دا دريځونه بايد په ريښتيني عملونو او اقداماتو بدل شي، نه يوازې چې د ځينو بشري مسلو سره تړاو ولري، د تيري د بندولو، اشغال پای ته رسولو او د فلسطيني دولت د جوړولو لپاره د ريښتيني سياسي پروسې غوښتنه کوي.^{۸۶}

۸۶: څه شی ټرمپ دې ته وهڅولو چې په ۴۸ ساعتونو کې د غزې د قحطۍ په اړه خپل دريځ

بدل کړي؟

. ۲۰۲۵/۷/۳۱

-د امريکا د ولسمشر ټرمپ ناڅاپي بدلون چې په غزه کې د قحطۍ له شتون څخه انکار کوي، هغه وحشتناک بولي، د امريکا په بيان کې د دې بنسټيز بدلون تر شا د اصلي انگېزو په اړه یی پراخه بحثونه راپورته کړي دي.

^{۸۶} - سرچينه: الجزيره . أمجد الشوا ليکنه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ترمپ په غزه کې د ماشومانو او د هغوی د میندو د وضعیت په اړه خپله حیرانتیا څرګنده کړه، او ټینګار یې وکړ چې د دوی د لوړې لیدل وحشتناک دي، دا یوه داسې وینا ده چې په غزه کې د بشري بحران د خرابیدو په اړه د هغه د پخوانیو څرګندونو سره توپیر لري.

-ترمپ د سکاټلینډ څخه د راستنیدو په الوتکه کې په خپلو خبرو کې وویل چې هرڅوک فکر کوي چې د غزې وضعیت ډیر خراب دی، پرته له هغو کسانو څخه چې ظالمان یا لیوني وو.

-دا بدلون، چې یوازې په دوو ورځو کې رامنځته شو، د غزې په تړانګه کې د میاشتو اوږد بشري بحران په اړه د متحده ایالاتو د پالیسۍ د ماهیت په اړه ژورې پوښتنې راپورته کوي.

-د دې بدلون د تشریح کولو په هڅه کې، د جمهوري غوښتونکي ګوند ستراتیژيست اډولفو فرانکو یو وضاحت وړاندې کړ چې د ترمپ شخصیت په انساني اړخ تمرکز کوي، او یادونه یې وکړه چې د هغه د سخت عکس العمل سره سره، د متحده ایالاتو ولسمشر د خلکو د کړاوونو په اړه نرم زړه لري. (داتول دروغ دي دغزې د مظلومانو وینه دامریکايي چارواکو په غاړه کې ده) .

-هغه ټینګار وکړ چې ترمپ د سیمې د ستونزمن وضعیت په اړه یو لږ راپورونه او بیانونه یې ترلاسه کړي دي، چې هغه یې د خپل دریځ بدلولو ته وهڅوه.

-امریکايي شنونکي د وضعیت په ستراتیژیک اړخ تمرکز کولو سره خپل وضاحت ته دوام ورکړ، په دې باور چې نړیواله خواخوږي په تدریجي ډول د بنديانو له مسلې څخه د مرستو ویش او قحطۍ مسلې ته لږدول شوې ده.

-فرانکو خبرداری ورکړ چې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) په سیمه کې له بشري وضعیت څخه د خپلو ګټو لپاره ګټه پورته کوي، او په اروپا او امریکا کې د دې مسلې په اړه لویه خواخوږي شتون لري. هغه ټینګار وکړ چې د دې ستونزې د حل یوازینی لاره دا ده چې غزې ته مرستې د نړیوالې سختې څارنې لاندې راوړل شي.

-په مقابل کې، د فلسطین د ملي نوبت عمومي منشي، ډاکټر مصطفى برغوثي، دا وضاحت رد کړ، او ټینګار یې وکړ چې دا مسله د زړه له نرمۍ سره هیڅ تړاو نلري، بلکې د اسراییلو او متحده ایالاتو د رسواۍ څخه د تیښتې هڅه وه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-برغوټي ټينگار وکړ چې امريکا نور نشي کولی د نسل وژنې، قومي تصفيې او ډله ييزې سزا په جرمونو کې د لاس لرلو تورونو څخه ځان خلاص کړي، په شمول د فلسطيني خلکو د لوړې.

-د خپل دريځ د ملاتړ لپاره، برغوټي په غزه کې د وژنې د مختلفو ميکانيزمونو مفصل تحليل وړاندې کړ، او تشرېح يې کړه چې وژنه په مختلفو لارو ترسره کېږي، چې پيل يې د بې رحمۍ بمباريو سره کېږي چې هره ورځ له ۱۳۰ څخه تر ۱۵۰ پورې نوي شهيدان او له ۳۰۰ څخه تر ۴۰۰ پورې تپيان کېږي. هغه يادونه وکړه چې ډيری کارول شوي وسلې له متحده ايالاتو څخه راځي.

-هغه زياته کړه چې وژنې د لوړې او ناروغۍ له امله هم رامنځته کېږي، ځکه چې اسراييل غزې ته د اوبو، بريدېنا او انرژۍ رسول بند کړې دي، او د وبا له امله، ځکه چې د ۱۵۰ ورځو لپاره يې د ماشومانو د واکسينونو رسولو مخه نيولې ده.

-رسمي معلومات د برغوټي لخوا بيان شوي بشري ناورين کچه تاييدوي. د خوړو نړيوال پروگرام ويلي چې ارقام تاييدوي چې غزه د لوړې له بحران سره مخ ده، او د هراړخيز بشري غبرگون د پيل کولو لپاره وخت په ختميدو دی.

-پروگرام په يوه بيان کې زياته کړه چې په غزه کې په هرو دريو کسانو کې يو يې پرته له خوړو ورځې تيروي، او ۷۵٪ يې د لوړې له بېرني کچې سره مخ دي، او يادونه يې وکړه چې د غزې شاوخوا ۲۵٪ نفوس د قحطۍ په څير شرايطو سره مخ دی.

-د دې واقعيت پر بنسټ، د اسراييلو د چارو اکاډميک او کارپوه ډاکټر مېند مصطفی د دې ارزونې سره موافق و چې اسراييل د وضعيت په اداره کولو کې له بحران سره مخ دی، مګر هغه د اسراييلو د ناکامۍ په ستراتيژيک اړخ تمرکز وکړ.

-مصطفی څرګنده کړه چې اسراييل باور لري چې کولی شي د غزې ترانګې نفوس د سياسي وسيلې په توګه وږي کړي ترڅو حماس فشار راوړي او فلسطيني خلک په ګوندې کړي، په پام کې نيولو سره چې دا په عصري تاريخ کې دلورې ترټولو لوی سيستماتيک او منظم عمليات دي.

د اسراييلو بشکيلتيا :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-مصطفی دا په گوته کړه چې اسراییل څنگه په دې پالیسی کې ښکیل وو، په دې باور وو چې نړۍ به چوپه خوله پاتې شي او د امریکا ملاتړ یې په سیستماتیک ډول د لوړې لامل شو. هغه اشاره وکړه چې اسراییل اوس په یوه وهم کې ژوند کوي، د غزې سره خپله ټوله ستونزه د یوې اصلي ستونزې پرځای تبلیغاتي ستونزه گڼي، چې د اسراییلو په فکر کې ژور اخلاقي زوال منعکس کوي.

-د ځنډول شویو خبرو اترو په اړه، برغوټي تایید کړه چې خبرې اترې لا دمخه په تېه ولاړې وې او امریکايي لوري یې د اسراییلو په وړاندې درولې وې.

-هغه د امریکايي چارواکو لخوا د حماس د خبرو اترو د گډوډولو مسؤلیت په اړه د خپاره شوي گمراه کوونکي او ناسم بیان په اړه نیوکه وکړه، او ټینګار یې وکړ چې دا امریکایی اړخ و چې د خپل پلاوي د وتلو اعلان یې وکړ او د مذاکراتو پروسه یې سبوتاژ کړه.

-برغوټي هغه تورونه رد کړل چې حماس له مرستو څخه ناوړه ګټه پورته کوي، او د ملګرو ملتونو د نړیوال خوراکي پروګرام د مشرې سنډي مکین د څرګندونو په حواله یې وویل چې دا تورونه ردوي.

-هغه څرګنده کړه چې د هوا له لارې مرستې غورځول کومه ستونزه نه حل کوي، بلکې پیچلې کوي، او یادونه یې وکړه چې د هوا له لارې وروستۍ غورځول مواد د فلسطینیانو د مرګ لامل شوکله چې مرستې د دوی په سرونو ولوېدې.

-د خپل اړخ لپاره، برغوټي د بحران د پای ته رسولو لپاره دوه عملي وړاندیزونه وړاندې کړل، چې هغه یې په مستقیم ډول د امریکا ولسمشر ته واستول.

-لومړی وړاندیز دا دی چې د اسراییلو لومړي وزیر نتنیاھو ته، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی، خبر ورکړل شي چې اسراییلو ته د وسلو ټول لیږد ودروي او د اسراییلو سره د دوی په هوایی دفاع کې د مرستې لپاره د متحده ایالاتو د هوایی دفاع بیټریو کارول ودروي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دوهم وړاندیز دا دی چې د امنیت شورا څخه وغوښتل شي چې د امریکا د ویتو پرته په غزه کې د جګړې د بندولو لپاره یو پریکړه لیک راوبولي او ملاتړ یې وکړي. هغه ټینګار وکړ چې د دې دوو اقداماتو پلي کول به نتانیا هو دې ته وهڅوي چې سمدلاسه جګړه ودروي.^{۸۷}

۸۷: صهیونیزم د لوړې له امله د ماشومانو وژل په ډاګه کوي: دعزت الرشق لیکنه.

-د اسلامي مقاومت غورځنګ حماس د رسنیو دفتر مشر او د سیاسي دفتر غړي

-د اګست ۱، ۲۰۲۵.

-سماع مطرد شنبې په ورځ، د جولای ۲۶، ۲۰۲۵ کال د غزې ښار کې د ملګرو ملتونو لخوا اداره کېدونکي ښوونځي کې د خپل شپږ کلن زوی یوسف سره د عکس لپاره انتظار کوي. په غزه کې، خوارځواکي اکثراً د پخوانیو شرایطو له امله خرابیږي او د ناکافي روغتیا پاملرنې او ضعیف حفظ الصحې سره تړلو ناروغيو سره یوځای کیږي، چې په لویه کچه د روانې جګړې پایله ده. (ای پی عکس/جهاد الشرافي).

سماع مطرد شنبې په ورځ په غزې ښار کې د ملګرو ملتونو لخوا اداره کېدونکي ښوونځي کې د خپل شپږ کلن زوی یوسف سره، چې د خوارځواکۍ او دماغي فالج سره مخ دی، (اسوشیټيډ پریس).

-په غزه کې د اسراییلو د منظمې لوړې له امله د وژل شویو شهیدانو شمیر ۱۵۹ ته رسیدلی، چې ۹۰ یې ماشومان دي. قحط له دوه ملیون څخه ډیر خلک ګواښي، په شمول د ۴۰،۰۰۰ ماشومانو چې د مرګ له خطر سره مخ دي، او ۶۰،۰۰۰ امیندواره میرمنې. دا خلک په ټولیزه توګه له انسانیت څخه، او په ځانګړي ډول له عربانو او مسلمانانو څخه پوښتنه کوي: دوی د دې جرم په وړاندې چیرته ولاړ دي چې له ټولو حدودو څخه تیر شوی، هغه وحشت چې نور یې الفاظ نه شي بیانولی؟

-شاید هغه ماډل چې زه یې لیکنه پیلوم د جګړې د وسیلې په توګه د خوړو او درملو کارولو مفکورې په اړه د متحده ایالاتو دریځ تشریح کوي، مګر توجیه یې نه کوي. متحده ایالات، په هرصورت، د اشغالګر دولت لپاره یوازینی ژوندۍ کرښه ده، او د لوړې په ګډون د هغې د ظالم پوځ لپاره سیاسي، مالي او نظامي پوښښ دی.

^{۸۷} - الجزیره نیټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ۱۸۶۱ څخه تر ۱۸۶۵ پورې د امریکا د کورنۍ جگړې په جریان کې، ولسمشر ابراهیم لینکن د لیبرکوډ نافذ کړ، چې د ۱۷ مادې سره سم یې د امریکا پوځ ته "د دښمن جنگیالي، وسله وال یا بې وسلې وړي کول" قانوني کړل. امریکا د دې غیر انساني قانون له تصویب څخه تر ۱۵۰ کلونو پورې دا پالیسي بیرته نه ده اخیستې.

بریتانیا د لوی ایرلینډ قحط (۱۸۴۵-۱۸۵۲) کې کم ظالمانه نه وه، چې د یو ملیون څخه زیاتو خلکو ژوند یې واخیست او یو ملیون نور یې کېدوالی ته اړ کړل. هدف ورته و: د مقاومت تسلیمیدل یې گړندي کول او د سپکاوي استعماري شرایط یې وضع کول، وروسته له هغه چې د مقاومت جنگیالي د ملکي خلکو، ماشومانو، ناروغانو او زرو خلکو د محاصرې او د خوړو او درملو د انکار له امله د لوږې له امله د مړینې صحنو لخوا مات شول.

د لوږې د تماشې سره مخ کوم چې په غزه کې د خلکو جسدونه په لفظي ډول خوري، اشغال ټول قانوني، بشري او نړیوال چوکاټونه له منځه وړي چې دا عمل جرم ګڼي. موږ د جینوا کنوانسیونونو او اضافي پروتوکولونو برخلیک او اغیزمنتوب تر پوښتنې لاندې نیسو، د جینوا څلورم کنوانسیون، چې د ملکي وګړو د خپلو اساسي اړتیاوو څخه محرومول منع کوي، د ۱۹۷۷ کال لومړۍ پروتوکول، چې د جګړې پرمهال لوږه منع کوي، د دودیز نړیوال قانون احکام، د امنیت شورا پریکړه لیک ۲۴۱۷، چې د جګړې د وسلې په توګه د ملکي وګړو د لوږې کارول غندي، او د ۱۹۹۸ کال د روم د نړیوالې جنایې محکمې منشور، چې لوږه یو جنګي جرم ګڼي.

د دې ظالمانه صحنې له لارې، اشغالګر او د هغه ملاتړي، په ځانګړې توګه متحده ایالات، هڅه کوي چې د فلسطین ډله ایز شعور او په ځانګړې توګه د فلسطین شاوخوا عرب شعور بیا جوړ کړي، او داسې معادله یې رامینځته کړي چې وایي: هرڅوک باید تسلیم شي، که نه نو په غزه کې کارول شوي ځواک او هغه بریدونه چې د هغې ملاتړي یې په نښه کړي، د هر هغه چا کورونو ته به ورسېږي چې د تش په نامه اشغالګر دولت په وړاندې د دریدو فکر کوي.

صهیونیستي اداره په بشپړه توګه پوهیږي چې د نړۍ ټول پاکوونکي وسایل نشي کولی د اکتوبر له ۷ راهیسې راتول شوي شرمونه له منځه یوسي. که چېرې دا د ۶۶۰ ورځو څخه په زیات وخت کې د مقاومت ماتولو یا د مقاومت د جنگیالیو په محکومولو کې بریالی شوی وای، یا

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

بې په زوره د خپلو بنديانو په آزادولو يا د غزې په تړانگه کې د فلسطيني ټولنې ارادې ماتولو کې بريالی شوی وای، نود لوړې او محاصرې جگړې ته به يې لاره نه وای موندلې. په هرصورت، له دې ناکامۍ وروسته، دا د ټولو انساني ارزښتونو څخه بې برخې، د جرمي فکر ترټولو بدې ژورې ته رابښکته شوی دی.

د اشغال او د هغه د ملاتړو ستونزه دا ده چې دوی تر اوسه پورې د عربو مسلمانانو روحیه نه ده لوستلې، او نه يې د بحرانونو په اړه د دوی چلند، د تسلیمیدو په لور د دوی دریځ، د دوی ویاړ، او هغه ارزښت چې دا يې په وقار کې ځای په ځای کوي، نه پوهیږي. د اشغال مفکرین د خپل وطن سره د تړاو معنی د پوهیدو توان نلري - او دوی به همداسې پاتې شي.

۸۸

۸۸: ټرمپ به هیڅکله د اسراییلو د دروغو له تکرارولو ستړی نه شي، او موږ به هیڅکله د هغوی د ردولو څخه هم ستړی نه شو. (حماس)

-د امریکا ولسمشر ټرمپ د ۲۰۲۵ کال د اګست په لومړۍ نیټه د امریکا په واشنګټن ډي سي کې د سپینې ماڼۍ څخه د وتلو په وخت کې د میرین ون ته د تګ دمخه له رسنیو سره خبرې کوي. ولسمشر ټرمپ به د اونۍ پای په بیډمنسټر، نیو جرسي کې تیر کړي. EPA/WILL OLIVER

-حماس له ټرمپ څخه وغوښتل چې د اسراییلو کیسه ونه مني (اسوشیټیډ پریس).

۲۰۲۵/۸/۲.

-د اسلامي مقاومت غورځنګ، حماس، وویل چې د امریکا ولسمشر ټرمپ به هیڅکله د حماس د مرستو د غلا په اړه د اسراییلو د تورونو او دروغو له تکرارولو ستړی نه شي، او ټینګار یې وکړ چې دوی به هم هیڅکله د هغوی د ردولو څخه ستړی نه شي.

-غورځنګ زیاته کړه چې د ټرمپ تورونه دروغ دي او د ملګرو ملتونو او د USAID داخلي تحقیقاتو لخوا رد شوي دي. غورځنګ دا هم ټینګار وکړ چې په غزه کې د لوړې او نسل وژنې پېښې د امریکا د ملاتړ شوي اشغال پالیسۍ مستقیمه پایله ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په يوه اعلاميه کې، حماس په واشنگټن غږ وکړ چې د غزې د محاصرې او د هغې د خلکو د لوړې غندنه وکړي، د اسراييلو په وړاندې خپل تعصب پريږدي، او د اسراييلو په سترگو وضعيت ته د ليدلو څخه ډډه وکړي. غورځنگ همدارنگه غوښتنه وکړه چې ډاډ ترلاسه شي چې مرستې د ملگرو ملتونو له لارې رسول کيږي، نه د "غزه بشري بنسټ" له لارې.

-حماس همدارنگه غوښتنه وکړه چې راتلونکې يکشنبه د غزې، بيت المقدس، الاقصی جومات او بنديانو لپاره د ملاتړ ملي، عربي، اسلامي او نړيواله ورځ اعلان شي، ځکه چې د غزې د اوسيدونکو په نښه کولو د تباهي او لوړې جگړه دوام لري.

-غورځنگ د نړۍ له آزادو خلکو هم وغوښتل چې د هرې اونۍ د جمعې، شنبې او يکشنبې په ورځو کې د خلکو غورځنگونه زيات کړي تر هغه چې په محاصره شوي سيمه کې يرغل او قحط پای ته ونه رسيږي.

-حماس ټينگار وکړ چې "زموږ په غزه کې خلک لاهم د تباهي د يوې پراخې جگړې سره مخ دي چې د دوی د ثبات ماتولو لپاره د جگړې د وسيلې په توگه لوږه کاروي." د پنجشنبې په ورځ، حماس خپل چمتووالي تاييد کړ چې سمدلاسه په خبرو اترو کې داخل شي کله چې مرستې مستحقو کسانو ته ورسېږي او په غزه کې قحط پای ته ورسېږي.

-په يوه اعلاميه کې، غورځنگ په دې اند دی چې د لوړې په درشل کې به د خبرو اترو دوام بې معنی او بې گټې وي، په ځانگړې توگه د اسراييلو د اشغال له غير عادلانه وتلو وروسته.

-د حماس په اعلاميه کې ويل شوي، "په غزه کې د اشغال له خوا ترسره شوې لوږه د نه زغملو کچې ته رسيدلې او د دوه مليونو څخه د زياتو فلسطينيانو ژوند ته ترټولو لوی گواښ دی." غورځنگ له نړيوالې ټولنې او ټولو اړوندو خواوو څخه وغوښتل چې "د اسراييلي دښمن لخوا ترسره کيدونکي ډله ايز قتل عام د بندولو" لپاره سمدستي اقدام وکړي.

-دا يې هم له نړيوالې ټولنې څخه وغوښتل چې د فلسطين خلکو ته د محدوديتونو يا شرايطو پرته سمدلاسه د خوراکي توکو رسولو لپاره اقدام وکړي او د دوی ساتنه يقيني کړي.^{۸۹}

^{۸۹} - سرچينه: الجزيره + اداري .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۸۹: نتانياهو په غزه کې تر ټولو بد جنګي جرمونه ترسره کوي، چې د ترمپ لخوا یې ساتنه

کېږي:

۲۰۲۵/۸/۳.

-اسرايېلي ليکوال گېډون ليوي وويل چې وخت راغلی چې دا ومني چې لوږه د اسرايېلو د پالیسۍ د وسلې او وسیلې په توګه کارول کېږي، او د غزې ترانګې سیستماتیک ویجاړول نسل وژنه ده چې متحده ایالات یې د بندولو مخه نیسي.

-هغه د الجزیرې سره په یوه مرکه کې زیاته کړه چې د اسرايېلو اکثریت په کلکه د غزې څخه د بنديانو بیرته راستنیدل غواړي، پداسې حال کې چې حکومت نه غواړي جګړه پای ته ورسېږي، ټینګار یې وکړ چې "دا د ستونزې اصلي برخه ده."

-په هرصورت، لیوي یادونه وکړه چې په اسرايېلو کې ډیرو خلکو د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر د ۷ نېټې د پېښې وروسته د غزې ترانګې کې د ملکي وګړو لپاره خواخوږي له لاسه ورکړې ده. هغه زیاته کړه چې اسرايېل له ۱۹۴۸ راهیسې فلسطینیانو سره غیر انساني چلند کوي او د نګې لپاره یې هیڅ مسؤلیت نه دی اخیستی.

-اسرايېلي ليکوال ټینګار وکړ چې هغه تر ۲۵ کلنۍ پورې د نګې په اړه نه دی اوریدلی، او ټینګار یې وکړ چې اسرايېلو په غزه کې د هر هغه څه په اړه د انکار کولو ورته پالیسي عملي کوي چې "ترڅو دا کار ته دوام ورکړي."

اسرايېل د قحطۍ مسؤلیت په غاړه لري:

-فلسطینیانو ته د خوراکي توکو رسولو او د متحده ایالاتو د سفير سټیون ویتکوف لخوا په غزه کې د قحطۍ د ردولو په اړه، لیوي وويل چې هغه د دې موضوع په اړه بحث کولو څخه انکار کوي ځکه چې انځور خورا روښانه دی، او یوازې په فزیکي توګه قوي خلک کولی شي د خوړو یوه کوچنۍ برخه ترلاسه کړي.

-هغه په پام کې ونیوله چې د ویتکوف د بیان سره بحث کول د پوښتنې څخه بهر دي ځکه چې هغه څه چې په غزه کې پېښېږي "حقیقي لوږه ده چې د اسرايېلو لخوا په سیستماتیک ډول ترسره کېږي، د کوم لپاره چې دا مسؤلیت لري."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ليوي همدارنگه نړيواله ټولنه د غزې د ژغورلو او د نسل وژنې، لوړې او جگړې د بندولو مسؤليت په غاړه واخيست. هغه وويل چې اسرائيل به دا پخپله ونه کړي، او امريکايان کولی شي دا ټول په ساعتونو کې ودروي. هغه ټينگار وکړ چې "هيوادونه بايد دا جگړه ودروي ځکه چې خلک په هر ساعت کې مړه کېږي."

- اسراييلي ليکوال په دې باور دی چې نتانياهو، چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی، په قصدي ډول خلک د لوړې له امله د غزې سويلي ټرانګې ته اړ باسي ترڅو دوی بې ځايه کړي، او دا يې "د انسانيت پر وړاندې يو له بدترينو جرمونو څخه دی چې نړۍ بايد د مخنيوي لپاره مداخله وکړي."

اسرائيل د لويديځ څاروی دی:

-هغه د غزې په پيښو کې د نړيوالې چوپتيا تشرېح وکړه چې اسرائيل "د لويديځ څاروی دی، چې لاهم د تېرو ويره ساتي او ويره لري چې ترمپ به هر هغه څوک چې د سزا ورکولو فکر کوي مسؤل وګڼي." هغه وويل چې لويديځ هيوادونه د ترمپ د شتون له امله فلج شوي دي، -هغه وويل چې په سمه توګه نه پوهېږي چې هغه څه غواړي، او زياته يې کړه، "زه فکر کوم چې ترمپ پخپله نه پوهېږي چې هغه څه غواړي."

-ترمپ په دې وروستيو ورځو کې غزې ته د مرستو رسولو اړتيا په اړه خبرې کړې وې، کوم چې هغه وويل چې هغه "ويروونکي عکسونه له هغه ځايه راغلي" ليدلي دي. ويتکوف تيره جمعه هم غزې ته سفر وکړ او د مرستو ویشلو مرکزونو څخه يې ليدنه وکړه.

-د شنبې په ورځ، د امريکا سناتور کريس وان هولین وويل چې په غزه کې بشري بحران له "ډيرو حشتناک" دی "د اوحشت د ځمکې تل (دوزخ)" ته رسيدلی دی، او ټينګار يې وکړ چې هلته ماشومان له لوړې سره مخ دي او خلک د بشپړې قحطۍ له ګواښ سره مخ دي.

-وان هولین د نتانياهو پر حکومت غږ وکړ چې سمدلاسه د ملګرو ملتونو په مشرۍ د مرستو د ویش سیستم بيا پيل ته اجازه ورکړي، او خبرداری يې ورکړ چې په غزه کې بشري وضعیت نور د نورو ځنډونو يا ځنډونو زغمل کيدو ندي. ^{۹۰}

^{۹۰} - الجزيره ، اسراييلي ليکوال ګيدون ليوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۹۰: اشغالګرو ځواکونو د الاقصی انتفاضې راهیسې په لویدیځه غاړه کې ۱۸۰۰۰

فلسطینیان نیولي دي:

-جنین - لویدیځه غاړه د لویدیځې غاړې جنین کېدوالو کمپ کې د روانو پوځي عملیاتو په جریان کې اسراییلي ټانکونه ځای پر ځای شوي دي، دوشنبه، د فبروري ۲۴، ۲۰۲۵. (ای پی عکس/مجدی محمد).

-په لویدیځه غاړه کې د اسراییلو اشغالګر بریدونه تقریبا هره ورځ وي (اسوشیتېد پریس) د اګست ۴، ۲۰۲۵.

-د یکشنبې په ورځ د فلسطین یوه راپور څرګنده کړه چې اسراییلو د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ نیټه د غزې په ټرانګه کې د جګړې له پیل راهیسې په اشغال شوي لویدیځه غاړه کې شاوخوا ۱۸،۵۰۰ فلسطینیان نیولي دي.

-د اناضولو اژانس په وینا، دا راپور د دریو ادارو لخوا خپور شوی: د بنديانو د چارو کمیسیون، د فلسطیني بنديانو کلب، او د ادمیر بنديانو ملاتړ او بشري حقونو ټولنه.

-په راپور کې ویل شوي چې په دې شمېره کې هغه کسان شامل دي چې د اسراییلي اشغالګرو ځواکونو لخوا په توقیف کې ساتل شوي وو او هغه کسان چې وروسته خوشې شوي وو.

-د همدې راپور له مخې، د تیر جولای په پیل کې د اسراییلو په زندانونو کې د بنديانو ټولټال شمېر شاوخوا ۱۰،۸۰۰ ته رسیدلی، چې ۴۹ یې بڼځې او ۴۵۰ ماشومان دي. دا د ۲۰۰۰ کال د الاقصی انتفاضې (دویمه انتفاضه) راهیسې ترټولو لوړه شمېره ده.

-دا د نیول شویو بڼځو شمېر شاوخوا ۵۷۰ ته د زیاتوالي راپور هم ورکړی. پدې شمېره کې د غزې څخه د نیول شویو بڼځو شمېر شامل نه دی، چې اټکل کېږي په لسګونو کې وي.

-راپور په لویدیځه غاړه کې د ماشومانو د نیول کیدو شمېر لږترلږه ۱۵۰۰ ته لوړ شوی.

-د راپور له مخې د نیول شویو خبریالانو شمېر له ۱۹۴ څخه ډیر شوی، چې ۴۹ یې لاهم په توقیف کې دي.

-درې واړو سازمانونو تایید کړه چې د نیولروان کمپاینونه د جرمونو او سرغړونو د زیاتوالي سره مل دي، په شمول د ناوړه ګټه اخیستنې او سخت وهلو ټکولو، د بنديانو او د هغوی د

کورنيو په وړاندې گواښونه، د خلکو د کورونو پراخه ويجاړول، او د موټرو، پيسو او سرو زرو گانو ضبط کول.

-درې واړو سازمانونو راپور ورکړ چې د جگړې له پيل راهيسې لږترلږه ۷۵ فلسطينيان، چې هويت يې څرگند شوی، د اسراييلو په زندانونو کې شهيدان شوي دي، چې ۴۶ يې د غزې څخه دي.

-سربيره پردې، د راپور له مخې، د غزې څخه لسگونه بنديان په زندانونو او کمپونو کې شهيدان شوي، چې هويت يې اسراييلو نه دی افشا کړی.

-د غزې د نسل وژنې سره په موازي ډول، د فلسطين د رسمي معلوماتو له مخې، د اشغال شوي بيت المقدس په گډون، په لويديځه غاړه کې اشغالگر پوځ او ميشتو خلکو لږترلږه ۱۰۱۲ فلسطينيان شهيدان او شاوخوا ۷۰۰۰ يې تپيان کړل.

چاپي او تپيان :

-په جلا توگه، د يکشنبې په ماښام د اشغال شوي لويديځې غاړې په مختلفو سيمو کې د اشغالگر پوځ لخوا د ترسره شويو چاپو په جريان کې څو فلسطينيان تپيان شول، يو يې د ژونديو مهماتو له امله وه.

-د يکشنبې په ماښام د هيبرون ښار په مرکز (جنوب) کې د اسراييلي اشغالگرو ځواکونو سره د نښتو په ترڅ کې يو ځوان په ډزو ووژل شو او دنورو يې ساه بنده کړه.

-سرچينو الجزيرې ته وويل چې اشغالگرو ځواکونو تيره شپه د لويديځې غاړې د بيت لحم په جنوب کې د بيت فجر له ښار څخه يو ټپي هلک ونيول شو.

-اشغالگرو ځواکونو د هيبرون په جنوب کې د يطا ښار او د بيت المقدس (مرکزي) شمال ختيځ کې د حزمه ښار هم ونيو، سربيره پردې د رام الله او البريه ولايت (مرکزي) کې څو سيمې، په شمول د رام الله په ختيځ کې د سلواد ښار، د ولايت لويديځ کې د بدرس او قبيه کلي او په البريه کې د الجنان گاونډي.

-په عين حال کې، د فلسطين خلکو د يکشنبې په ورځ د معين درعیه لپاره جنازه وکړه، چې د نابلس په جنوب ختيځ کې د عقربه په ښار کې د ميشتو خلکو لخوا ووژل شو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د لويديځې غاړې سيمه د پوځ او ميشت ځايونو (ملكي يهودانو) د سختو بريدونو شاهد ده، د اشغالگرو ځواکونو لخوا د اوو مياشتو څخه زيات د لويديځې غاړې په کډوالو کمپونو کې د روانو پوځي عملياتو په جريان کې.

-د ويجاړولو د جگړې سره په موازي توگه، د اسراييلو پوځ او ميشت ځايونو په لويديځې غاړې کې خپل بريدونه زيات کړي دي، په شمول د ختيځ بيت المقدس، چې په پايله کې يې لږترلږه ۱۰۱۲ فلسطينيان شهيدان شوي، نږدې ۷۰۰۰ ټپيان شوي او له ۱۸۵۰۰ څخه ډير نيول شوي دي، د فلسطين د رسمي معلوماتو له مخې دي.

-اسراييل د الاقصی د سيلاب عملياتو راهيسې په غزه کې نسل وژنه کوي، چې د مقاومت لخوا د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه د اسراييلو د روانو بريدونو او محاصرې په ځواب کې پيل شوي وو. دې عملياتو له ۲۱۰،۰۰۰ څخه ډير فلسطينيان وژلي او ټپيان کړي دي، چې ډيرې ماشومان او ښځې دي، او له ۹،۰۰۰ څخه ډير ورک دي. سلگونه زره بې ځايه شوي دي، او قحطۍ د ډيرو ژوند اخیستی دی. اسراييلو د لسيزو راهيسې فلسطين او په سوريه او لبنان کې سيمې نيولي دي، او له دې سيمو څخه د وتلو او د ۱۹۶۷ کال څخه مخکې د پولو پر بنسټ د ختيځ بيت المقدس سره د پلازمينې په توگه د يو خپلواک فلسطيني دولت د جوړولو څخه انکار کوي.^{۹۱}

۹۱: د اسمان څخه د مرگ بکسونه: غزې ته د مرستې جرمونه ښکاره کوي.

-د اگست په لومړۍ نيټه، د ۲۰۲۵ کال، د هسپانيې د الوتکې څخه د غزې په ترانگه کې بشري مرستې غورځول کېږي، پدې سکرين گراف کې د ويډيو څخه. د هسپانيې دفاع وزارت / د رويترز له لارې لاسوند. دا انځور د دريمې ډلې TPX لخوا چمتو شوی د ورځې انځورونه

-هسپانيې د دې مياشتې په پيل کې په غزه کې ۱۲ ټنه مرسته وغورځوله (رويترز).

-د اگست ۴، ۲۰۲۵.

• ليکوال اندريس اورتيزوويل چې د غزې ترانگې ته د هوا له لارې د مرستې غورځولو ستراتيژي له سختو نيوکو سره مخ ده، او د بشري ليد څخه نازک او غير موثره گڼل کېږي، سربيره پردې چې په محاصره شوي ترانگه کې ترسره شوي ظلمونه سپينوي.

^{۹۱} - الجزيره + اناضولو اژانس.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په يوه مقاله کې چې په هسپانوي ورځپاڼه ايل پايس کې خپره شوې، اورتيژ تشرېح کړه چې څنگه دا عمليات د اشغال په وړاندې د نړيوال فشار کمولو وسيله گرځيدلې، پداسې حال کې چې ملګري وګړي د خپلو ژوندونو سره د مرستې لپاره پيسې ورکوي چې نه لوړه کموي او نه هم وقار ساتي.

-ليکوال د غزې د مرکزي سيمې د دير البلح اوسيدونکې د غزې اوسيدونکې رانين الزاری (۲۴ کلنه) له قوله ويلي چې هرکله چې هغه د تورو مرستو بکسونه د پيراشوټ په واسطه ښکته کيږي، هغه د پيلوټانو په اړه فکر کوي او وايي: "دوی په خوندي ډول خپلو هيوادونو ته راستنېږي، پداسې حال کې چې موږ هره ورځ مرو."

يو خطرناک سګرټ سکرين :

-اورتيژ په دې پلان کې د هسپانيې، جرمني، بریتانیا او فرانسې د ښکيلتيا په اړه حيرانتيا څرګنده کړه، سره له دې چې د ملګرو ملتونو او بشري سازمانونو لخوا په دې باندې سخت انتقاد شوی. UNRWA دا د "غير مؤثر سګرټ ځکولو سکرين" په توګه تشرېح کړ، پداسې حال کې چې د بې سرحدو ډاکټرانو دا "د خلکو په خطر کې اچول" ګڼلې.

-هغه زياته کړه چې د UNRWA د رسنيو او مخابراتو رييس، جوليت توما ټينګار کوي چې يوازينی حل لاره دا ده چې هره ورځ لږترلږه له ۵۰۰ څخه تر ۶۰۰ ټرکونه چې د خوړو او لومړنيو اړتياوو څخه ډک وي، راوړل شي.

-هغه په ګوته کوي چې د هوا څاڅکي (دهوا څخه د موادو غورځول) "په بشپړ ډول بې ګټې" دي، ځکه چې مقدار يې کوچنی دی او لګښت يې خورا ډیر دی. يوه الوتکه کولی شي شاوخوا ۱۰ ټنه د ۲۰۰,۰۰۰ ډالرو او ۴۲۰,۰۰۰ ډالرو ترمنځ لګښت سره وليږدول شي، ددې په پرتله چې د ۲۵ ټنو په پرتله د يوې لارې لخوا لږدول کيږي چې د ۲,۵۰۰ ډالرو څخه ډیر لګښت نلري.

-اورتيژ دوام ورکړ چې اغيزمن بدیلونه رېښتيني سياسي ارادې او په اشغال باندې نړيوال فشار ته اړتيا لري، دا په ګوته کوي چې بشري سازمانونه ويره لري چې دا يو وهم دی "چې دوی يو حل دی، مګر داسې نده"، د جوليت توما په وينا، کوم چې اصلي فشار کموي.

د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه

د مرستې د هوايي څاڅکوله اصلي مسلې څخه پام اړول کېږي، کوم چې د لارو خلاصول او لاریو ته د ننوتلو اجازه ورکول دي. دا یو سمبولیک او ښکلايي پروسه ده چې هیڅ ریښتیني ګټه نلري.

د بې سرحدو ډاکټرانو جوز ماس لخوا :

د بې سرحدو ډاکټرانو جوز ماس وايي چې دا عملیات "له اصلي مسلې څخه پام اړول دي، کوم چې د لارو خلاصول او لاریو ته د ننوتلو اجازه ورکول دي،" او زیاته یې کړه چې د مرستې د هوايي څاڅکو "سمبولیک او ښکلا ده چې هیڅ ریښتیني ګټه نلري."

-لیکوال تشریح کړه چې ګډون کوونکو اروپايي حکومتونو تایید کړه چې د دوی هدف "د اشغال له امله رامینځته شوي قحط کمول دي." هغه د هسپانيې د بهرنیو چارو وزیر جوز مانویل الواریز له قوله وویل چې د هغه هیواد ۱۲ ټنه خواړه لېږلي دي، دا یې ومنله چې دا "په سمندر کې یوازې یو څاڅکی" دی. هغه د منظم، کافي او خوندي مرستو ننوتلو اړتیا باندې ټینګار وکړ.

-د جرمني چانسلر فریدریش میرز دا د "یوې معتدلې مرستې په توګه تشریح کړه چې داداسې پیغام دی چې موږ شته یو."

-په هرصورت، دا پیغامونه ورو ته خواړه نه ورکوي. د غزې له دننه څخه، ۳۴ کلن فریم محمود لیکوال نه تاییدوي چې "د هوا له لارې د غورځولو کیسه په نړۍ کې ترټولو لوی دروغ دي،" د دې حقیقت یادونه نه کوي چې د هوا له لارې غورځولو دقیق موقعیت نشي ټاکل کېدی.

-د اشغال له خوا د غزې د ۸۸٪ سیمې د جنګي زونونو یا خالي سیمو په توګه طبقه بندي کولو سره، اورتیز دوام لري، د پاتې ۱۲٪ - شاوخوا ۴۵ مربع کیلومتره، چې له دوه ملیون څخه ډیر خلک پکې اوسېږي - د غورځیدو احتمال خورا ټیټ پاتې دی، چې اوسیدونکي یې دې ته اړباسي چې خطرونه په سرواخلي او محدودو سیمو ته ننوځي.

-د لیکوال په وینا، د می له ۲۷ راهیسې له ۱۳۰۰ څخه ډیر خلک د خوړو ترلاسه کولو په هڅه کې شهیدان شوي دي، ځکه چې د غزې بشري بندست، چې د متحده ایالاتو او اشغال

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

لخوا یې ملاتړ کېږي، خپل کاري پیل کړی او اوس مهال د مرستې د ډیرو برخو مسؤلیت لري.

۹۲

۹۲: نتانياهو د بنديانو د ستونزې د حل لپاره کار کوي چې د لوړې په ورکولو سره یې وژني

-عزت الرشق وايي: نتانياهو د اسراييلي بنديانو د لوړې مسؤل دی (اناضولو اژانس).

-د اګست ۴، ۲۰۲۵.

-عزت الرشق، د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د سياسي دفتر غړی، د یکشنبې په ورځ وویل چې د اسراييلو لومړی وزیر نتانياهو په غزه کې د بنديانو د ستونزې د حل لپاره کار کوي چې دوی یې د لوړې له امله وژلي دي وروسته له هغه چې نتانياهو یې د موندلو توان له لاسه ورکړ اوس یې په بمبارۍ سره یې وژني.

-الرشق په ټیلیګرام کې په یوه بیان کې خواشيني څرګنده کړه چې لوړه د اشغالګرو بنديانو ته رسیدلې ده، مګر هغه نتانياهو - چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا په غزه کې د جنګي جرمونو د ترسره کولو لپاره مطلوب و - او د هغه حکومت یوازې د دې مسؤلیت په غاړه واخیست. دوی هغه کسان دي چې د فلسطیني خلکو په وړاندې د لوړې او تندې جګړه پیل کړې، چې اغیزو یې د دوی بنديان هم اغیزمن کړي دي.

-الرشق وویل چې د مقاومت جنګیالي له خپلو بنديانو سره د خپل دین د لارښوونو او د هغوی د انساني ارزښتونو پر بنسټ چلند کوي، هغوی ته هغه څه ورکوي چې دوی یې خوري او له هغه څه څخه اوبه ورکوي چې دوی یې څښي، لکه څنګه چې د فلسطین د ټولو غړو سره کېږي.

-هغه زیاته کړه چې په تیرو تبادلو کې، نړۍ ولیدل چې څنګه د اشغالګرو بنديان د مقاومت له منګولو څخه په بشپړ فزیکي او رواني روغتیا کې خوشې شول. په هرصورت، نن ورځ، دوی د لوړې، کمزورۍ او د وزن له لاسه ورکولو څخه رنځ وړي، لکه څنګه چې د دوی بنديان ورسره مخ دي، په یوه صحنه کې چې دوی د غزې د محاصره شویو خلکو سره یوځای یې کالي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-الرشق وويل چې د غزې د ماشومانو، بوداگانو او ښځو په مخونو کې د لوړې انځورونه، د عسکر ايوټار ډيوپډ د انځور څخه مخکې، د ټولو هغو کسانو لپاره يو سخت ځواب دی چې په غزه کې د قحطۍ شتون ردوي. (لکه ټرمپ وینه څښونکى) .

-په دې وروستيو ورځو کې، د فلسطين مقاومت د اسراييلي بنديانو ايوټار ډيوپډ او روم بارسلوسکي ويډيوگانې خپرې کړې، چې ښې دوى په غزه کې د تل ابيب د دوامداره لوړې پاليسۍ په پايله کې د وزن له سخت کمښت سره مخ دي.

-د يکشنبې په ورځ، د غزې روغتيا وزارت اعلان وکړ چې د اسراييلو د لوړې پاليسۍ له امله د مړو شمير ۱۷۵ فلسطينيانو ته لوړ شوى، چې ۹۳ ماشومان هم پکې شامل دي، د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه د جگړې له پيل راهيسې دي .

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه په غزه کې د اسراييلو د نسل وژنې جگړې له ۲۱۰،۰۰۰ څخه ډير فلسطينيان شهيدان يا ټپيان کړل، چې ډيرى يې ماشومان او ښځې وې، او له ۹،۰۰۰ څخه ډير ورک شول. په سلگونوزره بې ځايه شوي دي، او قحطۍ د ډيرو ژوند اخيستى دى.

۹۳

۹۳ : غزه د لوړې او تندې په گرداب کې له سخت بحران سره مخ ده.

-فلسطينيان د لوړې د بحران په منځ کې د غزې په ښار کې د خپريه پخلنځي څخه د خوړو ترلاسه کولو لپاره راټول شوي، د جولای په ۲۸، ۲۰۲۵. روى ټررز/خامى س الرى في .

-فلسطينيان د لوړې له امله د کم خوراکۍ توکو ترلاسه کولو لپاره په غزه کې د خپريه پخلنځي ته راټول شوي (روپټرز) .

-د اگست ۴، ۲۰۲۵ .

-ملگرو ملتونو د دوشنبې په ورځ خبردارى ورکړ چې د غزې ډير خلک د څښاک اوبو او حفظ الصحې خدماتو ته لاسرسى نلري، پداسې حال کې چې د اشغال د بنديز له امله لوړه شدت مومي، شپږ فلسطينيان د لوړې له امله شهيدان شوي ، چې د قحطۍ قربانيانو شمير ۱۷۵ ته ورسيد.

۹۳ -الجزيره نيټ + اداري . دحماس غړى عزت الرشق ليکنه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ملګرو ملتونو د بشري چارو د همغږۍ دفتر (OCHA) ټینګار وکړ چې په غزه کې ۹۶٪ کورنۍ د اوبو له ناامنی سره مخ دي، ۹۰٪ خلک د څښاک اوبو ته لاسرسی نلري، اوله هرو ۴ غزې څخه ۳ یې تشنابونو ته د لاسرسي له ستونزو سره مخ دي.

-د ملګرو ملتونو دفتر اشاره وکړه چې د اوبو او حفظ الصحې سکتورونو د نږدې بشپړ سقوط په رڼا کې، د قحطۍ ویره د خلکو په سر راڅرګندېږي.

-د غزې په سویلي خان یونس کې یو ماشوم د اسراییلو د بندیز له امله د سختې خوارځواکۍ سره مخ دی (اناضولو اژانس).

د لوږې شهیدان :

-د یکشنبې په ورځ، د غزې روغتیا وزارت د لوږې له امله د شپږو فلسطینیانو د شهادت اعلان وکړ، چې په دې سره په ترانګه کې د قحطۍ قربانیانو شمیر ۱۷۵ ته ورسید، چې ۹۳ ماشومان هم پکې شامل دي.

-د عمان څخه الجزیرې سره په یوه مرکه کې، د یونیسف سیمه ایزویاند سلیم اویس وویل چې د جولای په لومړۍ نیمایي کې په غزه کې له ۵۰۰۰ څخه ډیر ماشومان د خوارځواکۍ سره مخ دي.

-ویاند ټینګار وکړ چې په بیړني ډول باید په ترانګه کې د مختلفو ډولونو مرستو د ننوتلو لپاره ټول شرایط رامینځته شي.

-په ډیر البلخ کې د الاقصی شهیدانو روغتون ویاند خلیل الدقران هم وویل چې اشغالګر چارواکي په غزه کې د لوږې پالیسي ته دوام ورکوي او د هر ډول مرستو د رسیدو مخه نیسي.

-د غزې ښار، غزه - د اګست لومړۍ نیټه: د ۲۰۲۵ کال د اګست په لومړۍ نیټه د غزې ښار په لویدیځ کمیات سیمه کې د اسراییلو د روانو بریدونو په جریان کې، فلسطینیان چې په خیمو او ویجاړو ودانیو کې پناه اخلي، هره ورځ د خوړو، اوبو او نورو اساسي اړتیاوو ته د لاسرسي لپاره مبارزه کوي. (عکس د داوود ابوالکاس/اناضولو لخوا د ګیټي امیجز له لارې).

-د غزې ترانګې په کمپونو کې بې ځایه شوي خلک د څښاک پاکو اوبو خوندي کولو لپاره مبارزه کوي (ګیټي).

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ترکونه د ننوتلو څخه منع شوي :

- په نږدې ختيځ کې د فلسطيني کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو د مرستې او کار ادارې (UNRWA) د رسنيو سلاکار عدنان ابو حسنا، د غزې ترانګې ته د لږترلږه ۶۰۰ مرستو لارږو د ننوتلو او د UNRWA کارمندانو ته د ویش ځايونو اداره کولو اجازه ورکولو غوښتنه وکړه.

- هغه الجزيرې ته وويل چې اسراييل يوازې له ۳۰ څخه تر ۴۰ لارږو ته د ننوتلو اجازه ورکوي، او دا لارې د ناامنه سړکونو له لارې لږدول کيږي.

- په غزه کې د طبي مرستوريس له الجزيرې سره په يوه مرکه کې وويل چې غزې ته داخلېدونکې مرستې د ترانګې د نفوس ۱٪ ته د خوړو ورکولو لپاره کافي نه دي، ټينګار يې وکړ چې د مرستې رسولو لپاره د خوندي دهليزونو اړتيا ته په پام سره، د خوارځواکۍ پيښې په دوامداره توګه مخ په زياتيدو دي. هغه ټينګار وکړ چې د غزې په ترانګه کې د مياشتو راهيسې ډير ډوله خواړه ورک دي، يادونه يې وکړه چې په ترانګه کې د پاکو اوبو اندازه د نفوس اړتياو پوره کولو لپاره کافي نه ده، پداسې حال کې چې روغتيا سيستم د هغو ناروغيو د خپرېدو په جريان کې له ستړيا سره مخ دی چې طبي سکتور يې ويره لري چې درملنه به يې ونشي کولی.

- د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه د خپل نسل وژنې له پيل راهيسې، اسراييل د غزې د فلسطينيانو په وړاندې د لوږې جرم ترسره کوي. د مارچ په دويمه نيټه يې خپل اقدامات زيات کړل، د بشري، مرستې او طبي مرستو لپاره ټولې لارې وتړلې، چې د قحطۍ د خپرېدو او ناورين کچې ته رسيدو لامل شو.

- د نسل وژنې له امله له ۲۱۰،۰۰۰ څخه ډير فلسطينيان شهيدان يا ټپيان شول، چې ډيري ماشومان او ښځې وې، او له ۹۰،۰۰۰ څخه ډير ورک شول، سربيره پردې سلګونه زره بې ځايه شول او قحطۍ چې د ډيرو خلکو ژوند يې واخيست.^{۹۴}

۹۴: پوځي کارپوه: د ټولې غزې ترانګې د نيولو لګښت لوراو ډير خطرونه لري .

- زغره وال ځواکونه او ۹۸ فرقه په شجاعيه اوزيتون سيمو کې ځای پر ځای شوي دي.

. ۲۰۲۵/۰۸/۰۵

^{۹۴} - الجزيره نيټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د اسراييلو د رسنيو په وينا، د اسراييلو لومړی وزير نتنياهو، چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی، د ټولې غزې ترانګې د نيولو په لور حرکت کوي. په عين حال کې، د هغه نږدې کسانو د لوی درستيز ايال زامير ته خبردارۍ ورکړې چې هغه بايد اطاعت وکړي يا استعفا ورکړي.

-د اسراييلو د نشراتو ادارې د حکومت د وزيرانو په حواله ويلي چې د لوی درستيز استعفا ممکن "که چيرې د ټولې غزې ترانګې د نيولو پلان پلي شي"، چې د سياسي او نظامي مشرتابه ترمنځ شديد اختلافات په گوته کوي.

-د نتنياهو حکومت د پوځي حل لارې سره مخ په وړاندې روان دی، د سخت دريځود "مطلقې بريا" ترلاسه کولو ټينګار او د مقاومت ډلو د دې لپاره چې د اوربند او بنديانو تبادلي خبرو اترو کې امتيازات ورکړي، د شديد فشار په منځ کې دی.

-دا خبره د پوځي کارپوه ډګروال حاتم کريم الفلاحي د الجزيرې په پوځي تحليل برخه کې د غزې په ترانګه کې د وروستيو پرمختګونو په اړه کړې ده.

-د الفلاحي په وينا، د اسراييلو پوځ د غزې په ترانګه کې د عملياتو د راتلونکي په اړه د اسراييلو سياسي مشرتابه ته درې انتخابونه وړاندې کړل:

-د بنديانو د تبادلي تړون سره موافقه کول او د جګړې بندول، ځکه چې پوځ به دنورو اهدافو د ترلاسه کولو توان ونلري.

-د پوځي عملياتو ترسره کولو پرته د مقاومت ډلو موقعيت لرونکي سيمې محاصره کول، او غوښتنه کول چې ملکي وګړي "خوندي" سيمو ته وباسي ترڅو اردو وکولی شي "په دې سيمه کې د مقاومت ډلو پاتې شونو سره معامله وکړي".

-د غزې د ټولې ترانګې د نيولو لپاره د پراخو پوځي عملياتو پيل کول.

-په هرصورت، يو پراخ پوځي عمليات ډير خطرونه لري، لکه اسراييل په غزه کې د بنديانو قرباني کول، او همدارنګه په مرکزي او لويديځو سيمو کې په يوه تنګه جغرافيايي سيمه کې د دوه مليونو څخه زياتو غزې اوسيدونکو شتون، چې د پوځي ځواک له امله يو غمجن ناوړين ښيي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د الفلاحي په وينا، دا جغرافيايي سيمه د نفوسو لوړ کثافت لري، چې د غزې د ټولې سيمې له ۲۵٪ څخه کمه برخه پوښي، چې د اسراييلو د بمبارۍ په پايله کې د ډيرو تلفاتو او مړينې لامل کيدی شي.

-په غزه کې بشري ناورين دوام لري، او د اسراييلو پوځ سخت ستړی شوی او په دې سيمو کې د پوځي عملياتو د ترسره کولو توان نلري، ځکه چې لگښت به يې خورا لوړ وي.

-د اسراييلو پوځي مشران په دې باور دي چې د غزې دننه پوځي عمليات د پوځ لپاره بې گټې شوي دي، ځکه چې د دوی د وړتياوو د پام وړ کمښت او د پرېکنده اقدام د ترلاسه کولو توان نلري. سربېره پردې، الفلاحي وايي، اسراييل د "ځان دفاع" مسئله له لاسه ورکړې او داخلي سياسي اجماع نلري.

-د نشراتو ادارې د يو امنيتي چارواکي په حواله ويلي، "د بنديانو د تبادلې جزوي تړون يوازې يو گام لري و، مگر اسراييلو دا په ډيره چټکۍ سره پرېښود."

د يديعوت احرونوت، د خپل اړخ لپاره، د سرچينو په حواله ويلي چې د متحده ايالاتو ولسمشر ټرمپ نتانياهو ته د حماس په وړاندې د شديدو پوځي عملياتو پيل کولو لپاره شين خراغ ورکړی وه.

-ورځپاڼې راپور ورکړی چې "په هغو سيمو کې چې اسراييلي بنديان ساتل کيږي" پوځي عمليات به وشي. دې د نتانياهو نږدې سرچينو په حواله هم ويلي چې دا امکان نلري چې دا د حماس د فشار لپاره د خبرو اترو تاکتيک يوه برخه وي.^{۹۵}

۹۵: د غزې لوړه کې شتمن او غريب مساوي وي :

د غزې ښار، غزه - د جولای ۲۶: فلسطیني نړیوال د جولای ۲۶، ۲۰۲۵ د غزې په ښار کې د مرستندويه سازمانونو لخوا ویشل شوي کرمو خوړو ترلاسه کولو لپاره په لیکه کې انتظار باسي. لکه څنګه چې د غزې په ترانګه کې د اسراييلو بې رحمۍ او ويجاړونکي بريدونه دوام لري، د اسراييلو پالیسيو په سيمه کې دمخه سخت بشري بحران لا پسې خراب کړی دی. (عکس د خامس الریفي / انادولو لخوا د کيټي اميجز له لارې)

^{۹۵} - سرچينه: الجزيره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

فلسطينيان د لوړې له امله د کم خوراکي توکو ترلاسه کولو لپاره په غزه کې یو خپریه پخلنځي ته راټول شوي (اناضولو اژانس)

د اګست ۵، ۲۰۲۵.

-غزه - په غزه کې طبقاتي توپیرونه نور معنی نلري. حتی هغه کسان چې یو وخت "شتمن" یا "عامه شخصیتونه" ګڼل کیدل، ځانونه د خالي میزونو او ناکافي خواړو سره مخامخ شوي دي، د بې ساري لوړې په مینځ کې چې نږدې دوه کاله یې غزه ځپلی ده.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهیسې په غزه کې د اسراییلو د ظالمانه جګړې او د خلکو د لوړې د مخنیوي په هڅه کې غزې ته د خوراکي توکو او بشري مرستو د ننوتلو مخنیوي سره، د-عاید سرچینې سقوط شوې دي. حتی پانګوالان هم د مالي کمښت، لوړې او خوارځواکۍ څخه رنځ وړي. د غزې په بازارونو کې د پیروندلو لپاره هیڅ شی پاتې نه دی، حتی د هغو کسانو لپاره چې پیسې لري.

-معتز عبدو: ما ۱۲ کیلوګرامه وزن له لاسه ورکړ او موږ د خپلو مالي سپماوو د کمښت څخه رنځ وړو. (الجزیره).

د رستورانټ مدیر:

-معتز عبدو، په غزه ښار کې د یو مشهور لوکس رستورانټ مدیر، خپله شخصي تجربه بیانوي، وایي، "ما هیڅکله تصور نه کاوه چې زه به خپلو ماشومانو ته خواړه ورنه کړم. زما زوی به چرګ وغواړي، زما لور به شیدې وغواړي، اوزه به هیڅ ونه موموم."

-هغه زیاتوي، "حتی اوره په دې وروستیو کې شتون نه لري. زه په دې وروستیو کې څو کیلومتره مزل کړم ترڅو د ۲۴۰ شیکل (۷۲ ډالرو) لپاره ۲ کیلو اوره واخلم، که څه هم د هر کیلو اصلي قیمت یوازې ۳ شیکل دی."

-د عبدو او د هغه د ماشومانو روغتیا اغیزمنه شوې ده. هغه ۱۲ کیلوګرامه وزن له لاسه ورکړی دی، او د هغه ترټولو کشر زوی (۷ کلن) ۳ کیلوګرامه وزن یې له لاسه ورکړی دی.

-هغه ادامه ورکوي، "زما بدن د لوړې له امله سقوط کړی دی. ماشوم نشي کولی زینې ته پورته شي، او هغه په داسې عمر کې دی چې باید منډه وکړي."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-که څه هم هغه ځان ښه گڼي، د رستورانټ مدیر اوس د خپلو پاتې سپماگانو په حاشیه کې ژوند کوي، ځکه چې د جگړې له پیل راهیسې د هغه رستورانټ تړل شوی او اقتصادي ژوند په بشپړ ډول په تپه ولاړ دی.

-هغه د خپل رستورانټ زیانونه اټکل کوي، چې د جگړې له پیل راهیسې د تړل کیدو او د اسراییلو د بمبارۍ له امله رامینځته شوي زیانونو له امله د ۲,۵ او ۳ ملیون ډالرو ترمنځ دي.

-شوا: موږ د یو ډول خواړو په لټه کې یو، کوم چې د ډوډۍ څو ټوټې یا یو څه مقدار وریځي وي (الجزیره).

په ورته خندق کې :

-امجد شوا، د فلسطیني نادولتي موسسې شبکې مشر، د ستړیا احساس سره خبرې کوي، "هغه څه چې موږ یې نن ورځ تجربه کوو د محاصرې په کلونو کې د هر هغه څه څخه ډیر دي چې موږ پېژندلي دي. دا یوازې د خوړو کمښت نه دی، بلکې د هغې بشپړ نشتوالی دی. موږ په ورځ کې یو ډول خواړه خوړو، او دا د کلمې په عادي معنی کې حتی د خواړو سره ورته نه دی. دا یوازې د ډوډۍ یا وریجو څو ټوټې دي."

-سره له دې چې هغه خپل حیثیت لري، شوا په دې کې هیڅ امتیاز نه کوي، او وایي، "موږ ټول په ورته کنده کې یو. زما او د هر عادي وگړي ترمنځ هیڅ توپیر نشته. هرڅوک ورته خواړه خوري، ورته اوبه څښي، او ورته انډیښنې شریکوي."

-سړی د خپلې مور حالت ته اشاره کوي، چې درملو ته اړتیا لري چې نور شتون نلري، او یادونه کوي چې څنگه یې زوی د اوږو په لټه کې بهرځي، یوازې د لوړ قیمت سره مخ کېږي، یوازې په بل سرپل کې ډوب کېږي: هغه به چیرته پخوي؟ او په کوم اور باندې؟

-هغه دوام ورکوي، "ځینې وختونه موږ حتی هغه څه نشو تیرولی چې موږ یې خوړو. کله چې تاسو ښځې او ماشومان وږي گورئ نو ستاسو اشتها له لاسه ورکوي. موږ یې یوازې د دې لپاره خوړو چې موږ ژوندي پاتې کیدو ته اړیو."

یوازې د لوړې د مخنیوي لپاره :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د غزې د اسلامي پوهنتون د احصايې او رياضي پروفیسور، چې د مشورې او احصايوي تحليل مرکز چلوي، وضعیت د "سخت" پرځای "غمجن" کښي. هغه وايي، "موږ په ورځ کې يوازې دوه ځله خواړه خوړو، او لږ خواړه يوازې د خپلې لورې د پوره کولو لپاره دي. موږ دال يا پوست خوراک جوړوو، يا بينگن گريل جوړوو او خوړو. ښه ناخوښه خواړه دي. هيڅ ميوه، سبزیجات يا بوره نشته."

-هغه زیاتوي، "لگښت خورا لوړ دی، اوزه يوه کورنی لرم، او پوهنتون معاش نه ورکوي." -هغه په گوته کوي چې د کورنۍ مشر د خپلې کورنۍ د خوړو لپاره په ورځ کې ۱۴۰ ډالرو ته اړتیا لري، یادونه کوي چې د جگړې نږدې ۲۰ میاشتې وروسته، د خلکو ډیره برخه اوس مهال پیسې نلري.

-اماني الکهلوت: په غزه کې د خوړو ترلاسه کول ستړي کوونکي او رواني زیان رسوونکي شوی دی (الجزیره).

رواني او فزیکي ستړیا :

-اماني الکهلوت، یوه سوداگره، د جامو د یوې مشهورې هټۍ مالکه، او د ټولنیزو رسنیو اغیزمنه، یو حقیقت بیانوي چې له لوړې هاخوا رواني فشار ته ځي.

-هغه وايي، "زموږ خواړه په عمده توګه له اوږو څخه جوړ دي، چې د هر کیلوګرام (\$-۱۸ ۳۰) ترمخ لگښت لري، د ټیټ کیفیت دانه لرونکو محدودو مقدارو سره، لکه دال، لوبیا، او مجده."

-هغه یادونه کوي چې د خپلو ماشومانو لوړه کمول "په خپل ځان کې یوه لاسته راوړنه ده، حتی که خواړه ټیټ کیفیت ولري او اړین منرالونه او ویتامینونه ونه لري چې د دوی بدن د سالمې ودې لپاره ورته اړتیا لري." دې کارهغه او د هغې ماشومان د دوامداره ستړیا، ویستو له لاسه ورکولو، د هاضمې ستونزو، د مزاج بدلون، اوږدمهاله سردرد او ټیټې انرژۍ څخه رنځ وړي.

-هغه زیاتوي، "زما لور له ما څخه د آیس کریم، چاکلیټ، یا غوښې غوښتنه کوي، لکه څنګه چې هغې د جگړې دمخه خوړله. زه هغې ته څه ووايم؟ هيڅ نشته. يوازې د دکا (وچ او ځمکني تیم) سره ډوډۍ."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه دوام ورکوي، "زما مېړه هره ورځ گرځي، د لمر او بمبارۍ لاندې اوږد واټنونه پوښي، يوازې موږ ته د معمولي خواړو چمتو کولو لپاره."

-هغه د يوې شتمنې ښځې په توګه د دوه ګوني ننگونې په اړه چې د عايد سرچينه يې له لاسه ورکړې ده تشرېح کوي: "بوتيک تړل شوی دی. هيڅ پلور نشته، هيڅ عايد نشته، او پيسې له منځه ځي. کله چې خلک پيسې وباسي، نو ۵۰-۴۰٪ کميږي. تصور وکړئ چې د يو کيلو دال قيمت د ۵۰ او ۸۰ شیکلونو ترمنځ دی."

-شيف واريښ: زموږ ميزونه ډک ندي. موږ يوازې خورو. موږ دومره خورو ترڅو په ځمکه ونه لوېږو. (الجزيره).

"نو موږ دومره خورو ترڅو ونه لوېږو"

شيف واريښ قاسم، د يو مشهور رستوران مالک او د ټولنيزو رسنيو يو مشهور شخصيت، هم په داسې ډول خورلو پيل کړي دي چې د هغه د مسلک او شهرت سره سمون نه لري.

-هغه تشرېح کوي، "ما ۷ کيلوګرامه وزن کم کړی دی. هرڅوک چې زه يې پېژنم وزن يې له لاسه ورکړی دی. هيڅوک نه ميري: دوی يوازې هغه څه خوري چې دوی يې په ځمکه له غورځيدو څخه مخنيوی کوي."

-د قحطۍ پرمهال د خپلو خواړو په اړه، هغه وايي، "موږ پاسته د يوې چمچې سبوس، يا يوازې وريجو سره يې پخوو. هر سړی په ورځ کې يوازې دوه ډوډۍ ترلاسه کوي. ځينې وختونه موږ يوازې د اوږو سره ډوډۍ خورو."

هغه په ګوته کوي چې په غزه کې د ژوند ورځنۍ هڅې - د اوبو لېږدول، د ترانسپورت د نشتوالي له امله د پښو واټن، او په خلاص اور باندې پخلی کول - د ضعيف بدن لپاره ډير سخت دي، چې د دوامداره وزن کمولو لامل کېږي.

-هغه په پای کې وايي، "کمزوري تغذيې زموږ انرژي وچه کړې ده. هيڅوک د ژوند کولو ځواک نلري، مګر موږ هڅه کوو."^{۹۶}

^{۹۶} - الجزيره نيت. د ياسر البنا ليکنه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۹۶ : ننتيا هو د غزې په عملياتو کې د پراخولو پریکړې نږدې ده امریکا لخوا د شین څراغ

ورکړې راپورونه :

- په غزه کې د پوځي عملياتو د پراخولو او د سیمې د اشغال لپاره د چمتووالي په اړه د کابینې مشورې دوام لري .

- سرچینه: د اسراییلو د حکومت مطبوعاتي دفتر، د آزادو رسنیو کارولو لپاره خپور شو

- د اسراییلو د امنیتي کابینې پخوانۍ غونډه (اسراییلي مطبوعات) .

- د اګست ۵، ۲۰۲۵ .

- د اسراییلو امنیتي کابینې نن ماښام، د سې شنبې په ورځ یوه غونډه کوي، چې تمه کېږي د غزې په تړانګه کې د پوځي عملياتو د پراخولو په اړه به پریکړه وشي. دا د هغو راپورونو وروسته راځي چې د امریکا ولسمشر ټرمپ د اسراییلو لومړي وزیر ننتيا هو ته د امنیتي ادارې د مخالفت سره سره د سیمې د نیولو لپاره شین څراغ ورکړ.

- د اسراییلو نشراتي شرکت د یوې امنیتي سرچینې په حواله چې د راتلونکې غونډې په اړه یې تبصره کوله، وویل، "خبرې اترې، چې یوې موافقې ته رسیدو ته نږدې شوې وې، بالاخره پایلې ته ونه رسیدې، او اوس نږدې یا ممکنه نه ښکاري." هغه په دې اند و چې اسراییل یوې موافقې ته د رسیدو لپاره د خپلو هڅو څخه شا اړوي.

- په بدل کې، "اسراییل هایوم" ورځپاڼې د یو لور پوري سیاسي چارواکي په حواله راپور ورکړ چې د ننتيا هو لخوا لا تر اوسه وروستۍ پریکړه نه ده شوې چې اسراییلي پوځ ته امر وکړي چې یو نوی برید پیل کړي او د غزې پاتې برخې ته ننوځي، مګر د دې اختیار په لور تمایل مخ په زیاتیدو دی.

په میز کې اشغال :

- تیره دوشنبه ماښام، د اسراییلو د نشراتو ادارې د سرچینو په حواله وویل چې ننتيا هو پریکړه کړې چې په غزه کې یې پوځي عملیات پراخ کړي ترڅو ټولې سیمې پکې شاملې شي، په شمول د هغو سیمو چې بندیان پکې ځای پر ځای کیدی شي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-سرچینو زیاته کړه چې نننیا هو دا پریکړه د لوی درستیز د مخالفت سره سره وکړه، او لومړي وزیر د ترمپ څخه شین څراغ ترلاسه کړ. دوی د نننیا هو په حواله وویل چې د ټولې غزې ترانګې نیول په میز کې دي.

-برعکس، سرچینو وویل چې د لوی درستیز ایال زامیر ممکن استعفا ورکړي که چېرې د ټولې غزې ترانګې د نیولو پلان پلي شي.

-سرچینو دا هم اشاره وکړه چې جزوي معامله یوازې یو ګام لرې وه، مګر اسراییل په چټکۍ سره یې پرېښود.

-یدیعتو احرانوت د نننیا هو نږدې سرچینو په حواله ويلي چې "پریکړه شوې ده، او موږ د غزې ترانګې بشپړ اشغال او د حماس سره د یوې پرېکنده جګړې په لور روان یو،" دوی ادعا وکړه.

امنیتي اپوزیسیون :

-د خپل اړخ لپاره، اسراییل هیوم زامیر ته نږدې سرچینو په حواله ويلي چې د هغه یوازینی هدف "حماس ته ماتې ورکول او یرغمل شوي کسان بیرته راستنول دي پرته لدې چې په ستراتیژیک جال کې گیر شي."

-دا د اسراییلو د پوځ د لوی درستیز د نږدې سرچینو په حواله یې هم ويلي چې هغه د څه مودې راهیسې د غزې لپاره د پوځ د پلانونو په اړه د بحث لپاره د کابینې د غونډې غوښتنه کوي، مګر نننیا هو هغه د خپل پلان وړاندې کولو څخه منع کوي. پدې پلان کې په ترانګه کې د ځینو ځایونو محاصره کول او په حماس فشار راوړل شامل دي چې د بنديانو د خوشې کولو لپاره شرایط رامینځته کړي.

-ورځپاڼې ټینګار وکړ چې زامیر د بنديانو د ژوند او د اسراییلو د دفاعي ځواکونو د وړتیاوو د له منځه تلو له ویرې د ټولې ترانګې د نیولو مخالفت کوي.

د بنديانو د کورنیو مخالفت :

- نننیا هو د غزې د نیولو د غوښتنې راپورونه د اسرایيلي بنديانو د کورنیو له سخت مخالفت سره مخ شول.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو چینل ۱۲ د بندیانو د کورنیو له قوله ویلي چې پر غزې برید به د بندیانو د له لاسه ورکولو او د سرتیرو د مړینې په معنی وي.

-کورنیو دا هم تور ولگاوه چې حکومت په قصدي ډول د بندیانو د خلاصون لپاره معاملې ناکاموي او عامه افکار گمراه کوي.

-کورنیو تشریح کړه چې لوړ پوړو امنیتي چارواکو حکومت ته د "بندیانو د بیرته راستنیدو او د حماس د محکومیت لپاره عملي انتخابونه وړاندې کړل، مگر حکومت رد کړل، ناکام شول او فرصتونه یې له لاسه ورکړل."

-د بندیانو کورنیو یادونه وکړه چې د جگړې له بیا پیل راهیسې ۵۰ سرتیري وژل شوي دي، هیڅ نظامي لاسته راوړنې یا د بندیانو بیرته راستنیدل ندي ترسره شوی .^{۹۷}

۹۷ : تمر شهیبیار: د غزې یو بل ماشوم د خپلې مور په غېږ کې د لوږې له امله مړ شو .

-فلسطیني ماشوم تمر شهیبیار د سې شنبې په ورځ د غزې په مرکزي برخه کې د الاقصی شهیدانو په روغتون کې شهید شو، د اسراییلو د روانې محاصرې او د څو میاشتو لپاره د لوږې له امله د سختې خوارځواکۍ له امله د پیچلتیاوو له امله مړ شو.

-یوې طبي سرچینې اناضولو اژانس ته وویل چې ۱۵ کلن ماشوم په جدي حالت کې روغتون ته لېږدول شوی و. د هغه بدن سخت کمزوری ښکارېده، او د هغه د سینې او ملا هډوکي په دردناک ډول راوتلي وو. (محمد نصر - اناضولو اژانس) .

. ۲۰۲۵/۸/۵

-فلسطیني ماشوم تمر شهیبیار د سې شنبې په ورځ د غزې په مرکزي برخه کې د الاقصی شهیدانو په روغتون کې مړ شو، د اسراییلو د روانې محاصرې او د میاشتو لپاره د لوږې له امله د سختې خوارځواکۍ له امله د پیچلتیاوو له امله مړ شو.

-یوې طبي سرچینې وویل چې ۱۵ کلن ماشوم تمر په نازک حالت کې روغتون ته لېږدول شوی دی. د هغه بدن سخت کمزوری ښکارېده، او د هغه د سینې او ملا هډوکي په دردناکه توګه بهر ته راوتلي وو.

^{۹۷} - الجزیره نیټ + سرچینه: اسراییلي مطبوعات .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۵ کلن تمرپه نازک حالت کې روغتون ته وړل شوی و، د هغه بدن کمزوری شوی و (اناضولو اژانس).

-د هغه مور د خوړو او طبي درملنې له نشتوالي څخه شکایت وکړ، ټینګار یې وکړ چې د هغه خرابیدونکې روغتیا "د لوړې او درملو نشتوالي له امله وه." هغه یې په سختۍ سره په خپلو غېږونو کې ونیوله، هغې په خواشینۍ سره زیاته کړه، "موږ حتی د څو ورځو لپاره ډوډۍ هم نشو ورکولې."

-په یوه زړه رابښکونکې صحنه کې، مور خبریالانو ته خطاب وکړ، د هغې له سترګو اوبښکې روانې وې، "هغه د یو څه مودې لپاره ناروغه و، مګر هغه داسې نه و." هغې زیاته کړه چې زوی یې د هغې د سترګو په وړاندې مړاوی کېده، او موریې د هیڅ کولو توان نه درلود.

-په غزه کې فلسطینیان، په ځانګړې توګه ماشومان، د سیستماتیکې لوړې او د روغتیا سیستم د ویجاړیدو له امله د بشري وضعیت له خرابیدو سره مخ دي، د نړیوالو خبرداریو په منځ کې چې که بندیز دوام ومومي او مرستې د ننوتلو مخه ونیول شي نو د لوی ناورین په اړه دي.

-نن سهار، د غزې د روغتیا وزارت راپور ورکړ چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې د اسراییلو د لوړې له امله د مړو شمېر ۱۸۸ ته لوړ شوی، چې ۹۴ ماشومان هم پکې شامل دي. دا په تیرو ۲۴ ساعتونو کې د یو ماشوم په ګډون د اتو فلسطینیانو د مړینې وروسته ترسره شو.

-په پای کې، د خوړو نړیوال پروګرام خبرداری ورکړ چې "د غزې د نفوس دریمه برخه له څو ورځو راهیسې څه نه دی خوړلې،" او په دې سیمه کې بشري وضعیت "د لوړې او نا امیدۍ د کچې له پلوه یې بې ساري" وباله.

- غزې ترانګې ته د ننوتلو په دروازو کې د مرستو د لاریو د بندیدو سره سره، اسراییل د ملګرو ملتونو له څارنې بهر د دوی د ننوتلو مخه نیسي یا د دوی ویش کنټرولوي.

-د سه شنبې په ورځ، ملګرو ملتونو تایید کړه چې د غزې ترانګه هره ورځ سلګونو مرستو لاریو ته اړتیا لري ترڅو هغه قحط پای ته ورسوي چې د اسراییلو لخوا د ۲۲ میاشتو راهیسې د بندیز او نسل وژنې جګړې له امله ورسره مخ ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د امریکا په ملاتړ سره، اسراییل د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې په غزه کې نسل وژنه کوي، فلسطینیان وړي دي. د مارچ په دویمه نیټه، دې د بشري، مرستندویه او طبي مرستو لپاره د لارو تړلو سره خپل اقدامات سخت کړل، چې له امله یې د پراخه قحطي او "ناورین" کچه رامنځته شوه.

-د امریکا په ملاتړ سره، نسل وژنې له ۲۱۱۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان شهیدان او ټپیان کړي دي، چې ډیر یې ماشومان او ښځې دي، او له ۹۰۰۰ څخه ډیر ورک دي. په سلگونوزره خلک یې ځایه شوي دي، او قحطۍ د ډیرو ژوند اخیستی دی.^{۹۸}

۹۸ : د غزې یو بندي د اسراییلو په توقیف ځای کې په لاسونو کې مړ شو.

-د سدي تیمان توقیف ځای دننه د هارتز لخوا خپور شوی عکس.

-د سدي تیمان توقیف ځای دننه د هارتز لخوا مخکې خپور شوی عکس (اسرائيلي مطبوعات) .

-د اګست ۵، ۲۰۲۵ .

-د اسراییلو ورځپاڼې هارتز د غزې ترانګې د یو بندي مړینه افشا کړه چې د داخلي امنیت خدماتو (شین بیت) لخوا اداره کیدونکي د تحقیقاتو په مرکز کې ساتل کیده. دا معلومات د اوږدې مودې لپاره د اسراییلو لخوا پټ ساتل شوي وو.

-ورځپاڼې راپور ورکړ چې د غزې ۴۰ کلن بندي د ۲۰۲۴ کال په جنوري کې د شین بیت د تحقیق په مرکز کې د لوړوالي څخه د رابښکته کیدو وروسته شهید شو، پداسې حال کې چې لاسونه یې تړل شوي وو.

-ورځپاڼې راپور ورکړ چې د شهید جسد د هیڅ ډول پیژندنې معلوماتو پرته لېږدول شوی و، چې په پایله کې یې د "ناپیژندل شوي" په توګه ثبت شو، که څه هم شین بیت د هغه هویت پیژني.

^{۹۸} - سرچینه: انادولو اژانس .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ورځپاڼې لخوا د تحقیقاتي سرچینو له قوله، د هغه له مړینې وروسته ادعا وشوه چې هغه د هغه ځای څخه د تیښتې په هڅه کې له اوچت ځای څخه راښکته شو چې هلته یې لاسونه تړل شوي وو، سره له دې چې د هغه څخه پوښتنې روانې وې.

-د عدلي وزارت د لوړې کچې څخه د غورځېدو سره مطابقت لرونکي موندنې څرګندې کړې، سربېره پردې نښې نښانې ښیې چې دتوقيف شوی کس د اوږدې مودې لپاره یې لاسونه تړلي وو.

-د عدلي وزارت ویلي چې د هغه د مړینې د شرایطو په اړه تحقیقات پای ته رسیدلي، او هیڅ جرمي شک نه دی موندل شوی. که څه هم د هغه مړینه په دولتي توقیف کې وه، دا ممکن د ورځپاڼې په وینا، د شین بیت پرسونل د غفلت له سببه یې په ګوته کړي، چا چې د پېښې په اړه له تبصرې کولو ډډه وکړه.

-ورځپاڼې زیاته کړه چې د جګړې له پیل راهیسې، لېترلره شپږ فلسطینیان د شین بیت لخوا د پوښتنو ګروپونو پرمهال شهیدان شوي دي.

-وخت په وخت، اسراییل یو شمیر فلسطینیان خوشې کوي چې د نسل وژنې جګړې له پیل څخه یې توقیف کړي دي.

۹ بنديان خوشې شول :

-په غزه کې د بنديانو د معلوماتو دفتر اعلان وکړ چې د اسراییلو اشغالګرو چارواکو پرون، دوشنبه، د دوی لخوا نیول شوي نهه بنديان خوشې کړل.

-دفتر وویل چې نهه بنديان د غزې په مرکزي برخه کې د دیرالبلح ختیځ کې د کسوفیم دروازې له لارې د الاقصی شهیدانو روغتون ته ورسیدل.

-اشغالګرو چارواکو د غزې څخه شاوخوا ۱۷۴۷ بنديان د "غیرقانوني جنگیالیو" په توګه طبقه بندي کړل، چې دا یو خطرناک نوم دی چې دوی د نړیوال قانوني خونديتوب څخه محرومي او اجازه ورکوي چې دوی په تړلو پوځي کمپونو کې پرته له کوم نظارت څخه توقیف کړي.

جدي سرغړونې :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د خوشې شويو بنديانو شهادتونه د جدي سرغړونو شتون تاييدوي، پشمول د فزيکي او رواني شکنجه، قصدي طبي غفلت، د يوازي توب بند، او د خوړو او روغتيا پاملرنې څخه محروميت، د اشغالګرو حکومت د لوړ پوړو چارواکو لخوا د منظمو مجازاتو پاليسۍ د يوې برخې په توګه، په ځانګړې توګه د ملي امنيت افراطي وزير، اتمر بن ګوير لخوا يې نظارت کيږي.

-د نړيوالو حقوقي کارپوهانو په وينا، دا ګړنې د څلورم جينوا کنوانسيون څخه ښکاره سرغړونه ده او ممکن د بشپړې نړيوالې چوپتيا او د لويديځ د ښکاره لاسوهنې په منځ کې د جنګي جرمونو او د انسانيت پر وړاندې جرمونو په توګه وپېژندل شي.

-د يکشنبې په ورځ، د فلسطين يوه راپور څرګنده کړه چې د جولای په پيل کې د اسراييلو په زندانونو کې د بنديانو ټولټال شمير شاوخوا ۱۰،۸۰۰ ته رسيدلى، چې ۴۹ يې ښځې او ۴۵۰ ماشومان دي. دا په ۲۰۰۰ کال کې د الاقصی انتفاضې (دوهم انتفاضې) راهيسې ترټولو لوړه شميره ده.^{۹۹}

۹۹: ټايمز: برتانوي جاسوسي الوتکې د اسراييلو سره د بنديانو په موندلو کې مرسته کوي :

-اکروتيري، قبرص - د دسمبر ۱۰: د بریتانوي اص دراعظم کی رس تارم د دس مبر په ۱۰، ۲۰۲۴ کې د قبرص په اکروتري کې د RAF اکروتري سرتیرو سره خبرې کوي. صدراعظم ستارم د دسمبر له ۸ څخه تر ۱۰ پورې متحده عربي اماراتو، سعودي عربستان او د قبرص جمهوریت ته سفر کوي. (عکس د کرسټي ویکلسورت لخوا - WPA پول/ګیټي انځورونه) .

-د برتانوي صدراعظم کیر ستارم په قبرص کې د برتانوي اډې اکروتري څخه لیدنه کوي (ګیټي) .

-د اګست ۵، ۲۰۲۵ .

-بریتانوي ورځپاڼې ټايمز د سه شنبې په ورځ راپور ورکړ چې برتانوي جاسوس الوتکې د اسراييلو سره د اسراييلو د بنديانو په موندلو کې د مرستې لپاره د غزې له لارې خپلو الوتنو ته دوام ورکوي.

^{۹۹} - سرچينه: الجزيره + اسراييلي مطبوعات.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-حکومتي سرچينو تاييد کړه چې په سيمه کې د برتانوي مختلفو ادارو څخه راټول شوي استخبارات، په شمول د شاهي هوايي ځواک، د بنديانو په اړه د ريښتيني وخت معلوماتو ترلاسه کولو لپاره د اسراييلو پوځ ته سپارل کېږي.

-د برتانيا حکومت مخکې د "توقيفيانو" د روانې ژغورنې او د ختيځې مديترانې په اوږدو کې د څارنې الوتنو د عملياتو لپاره خپل ملاتړ اعلان کړ، چې پکې "د اسراييلو او غزې په هوايي ډگر کې عمليات" شامل دي.

-متقاعد جنرال چارلي هبرېټ، چې د ۳۵ کلونو لپاره يې په پوځ کې دنده ترسره کړې، وويل: "دا ويل اسانه دي چې دوی د بنديانو د موندلو لپاره استخبارات سپارلي دي، مگر په حقيقت کې، دا معلومات احتمال لري چې د حماس او نورو په نښه کولو لپاره هم وکارول شي." تايمز راپور ورکړی چې د غزې په هوايي بريدونو کې کارول شوي الوتکې شيدو آړ دي، چې د قبرص په اکروټري کې د شاهي هوايي ځواک له ادې څخه يې الوتنه کړې او په غزه کې يې سلگونه الوتنې ترسره کړې دي. ورځپاڼې تشرېح کړه چې دا الوتکې په پرمختللي بريښنايي او نظري ټيکنالوژۍ سمبالې دي چې د سرکونو، ودانيو او کاروانونو دقيق سکين کولو ته اجازه ورکوي. -ورځپاڼې راپور ورکړی چې کارول شوې ټيکنالوژي دومره پرمختللي ده چې د موټرو، کوڅو او استوگنې ودانيو کاروانونه سکين کړي، او حتی په ځانگړو حرکتونو کې زوم ان کړي.

-ورځپاڼې تشرېح کړه چې د برتانيا د دفاع وزارت ټينگار وکړ چې د دې الوتنو هدف د يرغمل شويو کسانو د موندلو لپاره د معلوماتو راټولول دي، نه د پوځي بريدونو ملاتړ کول يا د بريد لپاره د اهدافو پېژندل. وزارت وويل چې دوی په ماموريت کې د ښکيلو نورو ډولونو د افشا کولو څخه ډډه وکړه، سره له دې چې تاييدوي چې هوايي عمليات دوام لري.

-دا عمليات په غزه کې د قحطۍ د ډيريدو او په ويډيوگانو کې د يرغمل شويو کسانو د خراب روغتيا د راپورونو په مينځ کې راځي، کوم چې د اسراييلو حکومت يې دې ته وهڅولو چې د دې اقدام سره د کورني مخالفت سره سره د دوی د خوشې کولو لپاره يو نوی نظامي پلان په پام کې ونيسي.

-د برتانيا او اسراييلو اړيکې وروسته له هغه تر ټولو ټيټې کچې ته ورسيدې چې د کارگر گوند حکومت د اسراييلو په بني اړخو وزيرانو بنديزونه ولگول او اعلان يې وکړ چې که اسراييل په غزه کې شرايط ښه نه کړي نو دوی به د فلسطين دولت په رسميت وپېژني.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د برتانيا د بهرنيو چارو وزير ډيويد لامي وويل چې هغه د اسراييلي پوځ لخوا د لوړې له امله د فلسطينيانو د "ناوړه" هدف گرځولو څخه "ويره او کرکه" لري او گواښ يې وکړ چې اضافي بنديزونه به ولگوي.

-د اسراييلو د رسمي تاييداتو له مخې، اټکل کېږي چې ۵۵ کسان په غزه کې بنديان دي، چې ۲۰ يې لا هم ژوندي دي، پداسې حال کې چې ۳۵ نور مړه گڼل کېږي.

-په زرگونو اسراييليانو په مرکزي تل ابیب کې مظاهره وکړه ترڅو پر حکومت فشار راوړي چې د بنديانو د تبادلې تړون پای ته ورسوي، د غزې په تړانگه کې د اسراييلي بنديانو د کورنيو د غوښتنو په ځواب کې.

-د اسراييلي بنديانو د کورنيو ادارې راپور ورکړ چې ۶۰،۰۰۰ اسراييليانو په مرکزي تل ابیب کې مظاهره وکړه، او د غزې په مقاومت کې د مقاومت لخوا نيول شوي بنديانو د بيرته راستنيدو لپاره د يوې معاملي غوښتنه يې وکړه.^{۱۰۰}

۱۰۰: د غزې د اشغال پلان جزئيات او د اسراييلو سلگونه پخواني مشران خبردارۍ ورکوي

- د غزې د جگړې په اړه د کابينې دننه د دريځونو توپير، او د امنيتي تاسيساتو او سياسي ډلو ترمنځ د دريځونو تشه. عکس د اسراييلو د حکومت د مطبوعاتي دفتر لخوا اخيستل شوی، د آزادو رسنيو کارولو لپاره خپور شوی.

-د غزې د اشغال په اړه د اسراييلو د پوځي او سياسي چارواکو ترمنځ دريځونه توپير لري (د اسراييلو د حکومت مطبوعاتي دفتر).

-د اگست ۶، ۲۰۲۵. د اسراييلي لو چي نل ۱۲ د غزې د اشغال لپاره د پوځي پلان ځينې جزئيات يې افشا کړل چې کابینه به سبا بحث پرې وکړي، پداسې حال کې چې د اسراييلو سلگونه پخوانيو مشرانو د دې سيمې د اشغال په وړاندې يې خبردارۍ ورکړ.

-د امنيت کابینه به وروسته د غزې د اشغال پلان په اړه د بحث لپاره غونډه وکړي، چې د لوی درستيز ايل زامير مخالفت کوي، او دا د ستراتيژيک جال په توگه بيانوي.

-د اسراييلو چينل ۱۲ راپور ورکړ چې د اسراييلو پوځي سانسور د هغو پوځي پلانونو څخه د يوه اړه د نورو جزئياتو خپرولو ته اجازه ورکړې چې کابینه به سبا د غزې په اړه بحث وکړي.

^{۱۰۰} - برتانوي مطبوعات + الجزيره نيټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

چينل وويل چې هغه څه چې د پلان د ليكوالانو د اټكلونو له مخې د څلورو څخه تر پنځو مياشتو پورې د ځمكې تمرين په توگه تشرېح شوي، د څلورو څخه تر شپږو نظامي فرقو لخوا به پلي شي.

-دا د پلان د دوو اصلي اهدافو په اړه خبرې كوي: يو د غزې ښار او د ترانگې په مركز کې موقعيت لرونكي كمپونو اشغال پورې اړه لري، پداسې حال کې چې دوهم يې د نفوسو بې ځايه كول، يا هغه څه چې دا يې د ترانگې د اوسيدونكو د سويل لور ته د هڅولو په توگه بيان كړي ترڅو دوى د ترانگې پريښودو ته وهڅوي.

-د سه شنبې په ورځ، لومړي وزير نتنياهو، چې د نړيوالې جنايي محكمې لخوا مطلوب دى، د وزيرانو او امنيتي چارواكو سره د تړلو غونډو په ترڅ کې د غزې د اشغال د دوام پريكړه وكړه، د هغه څه له مخې چې د اسراييلو رسمي نشراتي ادارې راپور ورکړى، د يوې نامعلومې باخبرې سرچينې په حواله.وه .

اختلافات او خبردارى :

-د پلان په اړه دريځونه : ، كوم چې په اسراييلو کې د سياسي او نظامي تاسيساتو ترمنځ اختلافات رامېنځته كوي، چينل راپور ورکړ چې د بهرنيو چارو وزير گيډون ساعر او د مذهبي شاس گوند مشر، آريه دير، د لوى درستيزايال زامير د دريځ ملاتړ كوي او په غزه کې د جگړې پراخول ردوي.

-د اسراييلو سلگونو پخوانيو امنيتي مشرانو او ډيپلوماتانو د غزې د ترانگې د اشغال په وړاندې خبردارى ورکړى دى، ځكه چې دا د بنديانو لپاره د مرگ سزا او يوداسې گام دى چې تل ابيب به سياسي، ټولنيز او اقتصادي ناورين ته راکاږي.

-دا په هغه بيان کې راغلى چې د چهارشنبې په ماښام د اسراييلو د امنيت غورځنگ د قوماندانانو لخوا د X پليټ فارم کې خپور شو، چې له ۵۵۰ څخه ډير پخواني امنيتي چارواكي او ډيپلوماتان پکې شامل دي.

-غورځنگ وويل چې دا لومړي وزير او د هغه حكومت ته د غزې د ترانگې د نيولو لپاره د بېړنۍ پريكړې كولو په وړاندې خبردارى ورکوي، د لوى درستيزد مسلكي مشورې او د اسراييلو د اكثريت اتباعو د دريځ برعكس، چې حاكم دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ده زیاته کړه چې د غزې ترانګې بشپړ اشغال، حتی که امکان ولري، د بندیانو لپاره د مرګ سزا کیدی شي، سرتیري له خطر سره مخ کولی شي، او کولی شي اسرائیل په سیاسي، ټولنیز او اقتصادي ناورین کې راکاږي.

غورځنګ، چې د کارمندانو پخواني مشران، موساد، شین بیت، پولیس، د ملي امنیت شورا، او د بهرنیو چارو وزارت پخواني چارواکي پکې شامل دي، په دې باور دي چې د غزې د اشغال لپاره سیمه ایز او نړیوال بدیلونه شتون لري، مګر حکومت د دوی په اړه له بحث کولو څخه انکار کوي.

ده د اسرائیلو له حکومت څخه وغوښتل چې لارښوونه بدله کړي، تېستول شوي کسان بیرته راوړي، جګړه ودروي، د مصر د نوښت په روحیه کې د حماس لپاره یو استبدادي بدیل ومومي، په سیمه ایز اتحاد کې مدغم شي، او د ایران سره د دوهمې جګړې اصلي ننګونې لپاره چمتووالی ونیسي.

د فرانسې خبرداری :

د بهرنیو دريځونو په اړه، د اسرائیلو د لومړي وزیر نتنیا هو دفتر راپور ورکړ چې هغه پرون د امریکا د کانګرس د جمهوري غوښتونکو غړو سره د غزې په جګړه کې د پرمختګونو په اړه د دوی سره د لیدنې په جریان کې بحث وکړ.

په اسرائیلو کې د فرانسې سفير فریدریک جورنزه هم د غزې د اشغال په وړاندې خبرداری ورکړ، ټینګار یې وکړ چې دا ډول ګام به د نه ختمیدونکي جګړې معنی ولري.

د فرانسې سفير د اسرائیلو د نشراتي ادارې سره په یوه مرکه کې وویل، "موږ په یوه څلور لارې کې یو، او د اسرائیلو امنیتي کابینه شته انتخابونه څیړي. زما لپاره دا مهمه ده چې ووايم چې د حماس څخه د خلاصون او د اسرائیلو لپاره د امنیت ترلاسه کولو لپاره نور انتخابونه هم شتون لري، پرته له یوې نه ختمیدونکي جګړې."

هغه ټینګار وکړ چې د غزې د اشغال، لکه څنګه چې د اسرائیلو پوځ وايي، ګران او پیچلی دی.

هغه د نتانیا هو حکومت ته په خطاب کې وویل، "په یوه موافقه کارته به دوام ورکړئ، او له هغه فرصت څخه به ګټه پورته کړئ چې موږ یې تاسو ته د عربي شریکانو سره د کار کولو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

او د راتلونکې ورځې لپاره پلان جوړولو لپاره وړاندې کوو. دا د ځان په وړاندې د دښمنۍ په توګه مه ګورئ.^{۱۰۱}

۱۰۱: د کنيسټ غړي د شهيد عزالدين القسام د قبر د حيفا څخه د لرې کولو غوښتنه

کوي

سرچينه: د موسی السدا حساب BinNassema@ په X کې. لینک: <https://x.com/BinNassema/status/۱۵۹۳۶۳۶۹۰۱۳۷۳۶۸۹۸۵۶> د شهيد شيخ عزالدين القسام وروستی آرامگاه، حيفا، فلسطين، د نومبر ۲۰۲۲. د هغه د جنازې څخه ۸۷ کاله تیر شوي،

-د شهيد عزالدين القسام قبر د حيفا ولسوالۍ د شيخ الشيخ په بې ځايه شوي ښارګوټي کې (ټولنيز رسنۍ).

-د اګست ۶، ۲۰۲۵.

-د کنيسټ غړي د شهيد عزالدين القسام قبر د نيشر ښار څخه د لرې کولو غوښتنه بيا تکرار کړه، چې د حيفا ولسوالۍ د بې ځايه شوي فلسطيني ښار شيخ الشيخ په کنډوالو کې جوړ شوی دی.

-د اسراييلو د حکومت يو، د بني اړخ "يهودي ځواک" ګوند غړی، اسحاق کروزر وويل چې د کنيسټ داخلي کميټه به راتلونکې اونۍ د نيشر څخه د قبر د ليردولو په اړه بحث وکړي.

-د چهارشنبې په ورځ د اسراييلو د چينل ۱۴ سره په يوه مرکه کې، هغه زياته کړه چې قبر بايد د ترهګرۍ د ملاتړو لپاره زيارت نه وي، لکه څنګه چې هغه وويل.

-دې بني اړخي MK تير جولای کې د قبر ځای څخه ليدنه وکړه او د لرې کولو لپاره يې د سمدستي اقدام غوښتنه وکړه.

-شيخ عزالدين القسام، چې د سوريې د ساحل په جبله کې زيږيدلی، د فلسطين د برتانوي اشغال په وړاندې د مقاومت يو له مخکښو جنګياليو څخه و. هغه د ۱۹۳۵ کال د نومبر په

^{۱۰۱} - سرچينه: الجزيره + ادارې + اسراييلي مطبوعات.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۹مه په جنين کې شهيد شو. د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) پوځي څانگه د هغه نوم لري. ۱۰۲

۱۰۲: سموتړچ د غزې د خلکو پروا نه لري او غواړي چې د بريا ترلاسه کولو لپاره په ستوني پېشه ږدي او حماس له منځه يوسي.

-سموتړچ گواښ وکړ چې که د غزې جگړه ودريږي نو له حکومت څخه به ووځي (رويترز) ۲۰۲۵/۸/۶.

-د اسراييلو د ماليې وزير بيزليل سموتړچ وويل چې هغه د غزې د خلکو پروا نه لري او هغه يوازې د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) په وړاندې بريا او د هغې بشپړ ويجاړول غواړي. -سموتړچ زياته کړه چې ټوله نړۍ اسراييل څاري. اروپا پرمور فشار راوړي چې ودريږي، حماس غواړي چې ودريږي، او په اسراييل کې کين اړخ هم. مگرزه په خپل ځواک سره هرڅه کوم چې دوام ورکړم ترهغه چې موږ بشپړه بريا ترلاسه کړو.

-سموتړچ دا غوښتنې او هيلې غزې ته د بشري مرستو لپاره د اضافي ۳ مليارډ شيکل تخصيص دفاع کولو پرمهال څرگندې کړې، ځکه چې مخالفينو پر هغه د دې پيسو د تخصيص لپاره بريد وکړ.

-سموتړچ ټينگار وکړ چې بشپړه بريا نه يوازې ممکنه ده، بلکې اړينه هم ده، او ټينگار يې وکړ چې اسراييل به دا بريا ترلاسه کړي. د يادونې وړ ده چې صدراعظم نتانيا هو، چې د جنکي جرمونو لپاره د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی، اعلان کړی چې د غزې په ترانگه کې د جگړې يو هدف بشپړه بريا ترلاسه کول او د بنديانو خوشې کول دي.

د غزې ترانگه زنگ وهل :

-د ماليې وزير د غزې ترانگه په اقتصادي توگه د زنگ وهلو او د هغې سره د مرستو د بندولو غوښتنه وکړه، وې ويل، "حماس يوازې د ټانکونو سره نشي ماتيدلی. موږ بايد د هغې، د اوسيدونکو او د هغې د لاريو لپاره مرستې بندې کړو. موږ بايد حماس په اقتصادي توگه ورته زنگ ووهو."

۱۰۲ -سرچينه: اسراييلي مطبوعات + فلسطيني مطبوعات .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه اشاره وکړه چې دا د جگړې له پیل راهیسې د هغه وړاندیزونه وو، او که چیرې دا پلي شوي وای، "جگړه به ډیر وخت دمخه پای ته رسیدلې وای، او موږ به لسگونه ملیارد شیکلونه خوندي کړي وای،" هغه ادعا وکړه.

-سموتريچ، چې ډیر اسرائیلي کارپوهان یې د وزارت په تاریخ کې ترټولو ناکامه د مالي وزیر گڼي، څرگنده کړه چې د غزې ترانکې جگړه تر اوسه پورې ۳۰۰ ملیارد شیکلونه لگښت کړی هغه هیله څرگنده کړه چې امنیتي کابینه به د غزې په ترانکه باندې د پراخ برید او اشغال پریکړه وکړي، او ټینګار یې وکړ چې "د حماس په وړاندې د یوې پرېکنده پوځي بریا او د ملکي او اقتصادي خپلو پرته، د بریا هیڅ هیله نشته. دا د تېستول شویو سرتیرو د بیرته راستنیدو لاره ده. دا د بریا لاره ده."

-ټاکل شوې ده چې کابینه سبا، پنجشنبه، د غزې د نیولو د پلان په اړه بحث وکړي، چې د اسرائیلو د پوځ لوی درستیز ایال زامیر یې مخالفت کوي، او دا یې د ستراتیژیک جال په توګه بیانوي.^{۱۰۳}

۱۰۳: ایا حماس د نتانیا هو پلانونه شنې کړل؟

سیاسي شنونکي او ستراتیژیک څیړونکي چې د فلسطین په چارو کې تخصص لري
۲۰۲۵/۸/۸.

epa.۷۹۸۸۹۸۰. د حماس غورځنګ پوځي څانګه، د عزالدین القسام لوا جنګیالي، د غزې ترانکې په ختیځ خان یونس ښارګوټي کې د پوځي برید په جریان کې، د نومبر ۱۱، ۲۰۱۹. EPA-
EFE/MOHAMMED SABER

-د اکتوبر په ۷مه د سهار په وخت کې د سیلاب پیل کولو لپاره د غورځنګ نوښت د اشغال لخوا چمتو شوي دغو پلانونو ته ځواب و (اروپايي خبري اژانس).

-په غزه کې مقاومت، او په عمومي توګه فلسطین، د اشغال طبیعي پایله ده، چې د شلمې پیړۍ په پیل کې په مختلفو بڼو، مختلفو نومونو، سازمانونو او مشهورو پاڅونونو له لارې په فلسطین کې پیل شوه.

^{۱۰۳} - الجزیره نیټ + اسرائیلي مطبوعات سموتريچ غوښتنه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- په فلسطين کې د نكې له دوو پېښو (۱۹۴۸ او ۱۹۶۷) وروسته، دا مقاومت ونه درېد. بلكې، دا د اشغال پر وړاندې د فلسطيني مقاومت په بڼه ډير منظم او دقيق شكلونه واخيستل.

- د فلسطين مبارزه د ډيرو كلونو لپاره بې وقفې دوام وكړ، كه څه هم د هغې بڼې له يوې مرحلې څخه بلې مرحلې ته توپير درلود، تر هغه چې د ۱۹۸۷ كال لومړۍ انتفاضه رامنځته شوه، چې نږدې اووه كاله يې دوام وكړ او د شهادت عملياتو څپې ورسره مل وې. د اشغالگر دولت لومړي وزير، يتزاك رابين، په دې اړه تبصره وكړه او وېي ويل، "زه نشم كولى هغه څوك ودروم چې غواړي مړ شي." دا پاڅون/انقلاب عربي او لويديځې ژبې ته داخل شو او د اشغال لپاره يو خوب شو. دا بايد كنترول شي.

- په دې توگه، پداسې حال كې چې فلسطيني پلاوى په مادريد كې د انتفاضې لپاره د غوره پايلو د خوندي كولو لپاره خبرې اترې كولې، په ناروې كې د تړلو دروازو تر شا، د PLO او اشغال ترمنځ پټې خبرې اترې روانې وې. د دې خبرو اترو پايله هغه څه وه چې د ۱۹۹۳ كال په سپتمبر كې د "اوسلو تړونونو د اصولو اعلاميې" په نوم پېژندل شوې وه. په دې تړون كې، د فلسطين آزادي غوښتونكې ډلې د وسله والې مبارزې مفكوره پرېښوده، د اشغال مشروعيت يې ومانه، او د "مرحله ايښودلو"، "تاكتيكونو"، "اخيستلو او غوښتلو" او داسې نورو سرليكونو لاندې يې خپل منشور تعديل كړ.

- د اوسلو تړونونو ترټولو خطرناك اړخ دا دی چې حقيقي مالک، فلسطين، اشغالگر ته هغه څه ورکوي چې مستحق یې نه دی او په فلسطين کې یې مشروعیت پېژني.

- د هغې د احكامو په منځ كې په ۱۹۹۶ كال كې د فلسطين د ټاكنو ترسره كولو تړون و، چې له لارې به يې د فلسطين د ادارې ولسمشر او د مقننه شورا غړي وټاكل شي.

- په دې ټاكنو كې، د حماس او اسلامي جهاد سياسي اجماع دا وه چې ټاكنې بايكاټ كړي، دوى د اوسلو تړونونو محصول گڼي. هيڅ غورځنگ په كې برخه نه وه اخيستې. د فلسطين ولسمشرياسر عرفات، د فلسطين د ادارې ولسمشر وټاكل شو.

- د مقاومت ډلو، په ځانگړې توگه د اسلامي ډلو، او د فلسطين ادارې او د هغې د امنيتي خدماتو ترمنځ د يوې لسيزې گډوډۍ او تاوتريخوالي وروسته، د فلسطين ادارې په سيمو كې نوي ټاكنې وشوې. ۲۰۰۶ كال د فلسطين ادارې د دوهمو ټاكنو كال و.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-حماس په ټاکنو کې برخه واخيسته، هڅه يې وکړه چې مقاومت او حکومتولي سره يوځای کړي که چيرې بريالۍ شي، په لبنان کې د حزب الله ماډل سره يې موازي بڼه غوره کړه.

-د ټاکنو پايلې د هرچا له تمې هاخوا وې. حماس په مقننه شورا کې اکثريت څوکۍ وگټلې، چې د حکومت جوړولو لپاره يې وړتيا ورکړه. دا د اوسلو تړون معماران خوښ نه کړل.

-د څرخ په څرخ کې د سپک اېنسودلو پاليسي د حماس په وړاندې خورا مشهوره وه، کوم چې د رايو صندوق له لارې يې وگټله. شرايط د لويديځ او عربو څخه راوتلي: که تاسو غواړئ په سياست کې برخه واخلي، تاسو بايد "د اسراييلو دولت" وپېژنئ.

-حماس له تسليمېدو ډډه وکړه، او د فلسطين د امنيتي ځواکونو لخوا په حماس او اسلامي جهاد باندې فشار ترهغه وخته پورې دوام وکړ چې د نه زغملو وړ کچې ته ورسيد، چې نيول، شکنجه، محاکمه، د دولتي امنيتي محکمو او د زندان سزاگانې له يو کال څخه تر عمر قيد پورې وې.

-د بدلون شيبه هغه وخت راغله کله چې حماس د فلسطين د امنيتي ځواکونو پريکړې، په ځانگړې توگه د هغې امنيتي پريکړې يې رد کړې. په ۲۰۰۷ کال کې د فلسطين د امنيتي ځواکونو او د فلسطين د غورځنگ ترمنځ وسله والې نښتې پيل شوې، چې په پايله کې يې حماس د غزې بشپړ کنټرول ترلاسه کړ. بيا په غزه باندې سخت بنديز ولگول شو.

د سيلاب لپاره پيل او چمتووالی :

-حماس د مقاومت غورځنگ گڼل کېږي چې يوژمن ايډيالوژيکي شخصيت لري، چې د اسلامي قانون او بدلېدونکو واقعيتونو سره سم سياسي تفسير ته ځای ورکوي. دا يو قوي سازماني جوړښت لري، چې د تاسيس څخه دمخه تاريخ لري، د نورو بينرونو لاندې په غزه کې د ټولنې پر بنسټ اداري کار کې د هغې تجربې پراساس.

-وروسته له هغه چې غورځنگ په غزه کې خپله واکمني پيل کړه، دا روښانه وه چې دا د مقاومت يوه روښانه تعريف شوې پروژه درلوده، چې وړتياوې يې وروسته د الاقصی انتفاضې په جريان کې ښودل شوې. له لومړۍ شيبې څخه، او په غزه کې د فلسطيني ادارې د امنيتي خدماتو لخوا د هيڅ تعقيب په نشتوالي کې، حماس د عملي او سيستماتيکو ميتودونو په کارولو سره د خپل مقاومت پروژې باندې کار پيل کړ، چې په لاندې ټکي لري :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د فرد، "سرتېري او مشر" د جوړولو لپاره کار کول، په ايډيالوژيکي، روحاني او تخنيکي لحاظ، ترڅو دوی وکولی شي په راتلونکي کې په هر ډول مقابله کې د اشغالګرو ځواکونو سره مقابله وکړي.

-د ټولنو کيندل او جوړول، چې سلګونه کيلومتره پراخ دي، چې په هره جګړه کې چې غزې تجربه کړې وه، پايله يې درلوده، چې وروستی يې د الاقصی انتفاضه وه.

-د مقاومت ډلو ته د ډيرې آزادۍ سره د فعاليت فرصت ورکول او د دې ډلو غړو، په ځانګړي توګه د اسلامي جهاد غورځنګ لپاره د نظامي روزنې لپاره ټاکل شوې ځمکه چمتو کول.

-د جنګي وسايلو پراختيا لپاره کار کول، پشمول د تجهيزاتو او ځواک، چې پايله يې راکټونه، چاوديدونکي وسايل، مرمۍ او ډرونونه دي.

-په غزه کې د اشغالګرو اجنټانو شبکې تعقيبول، حتی د دې تعقيب له لارې او د دفاعي امنيت پرځای د بريد امنيت له لارې د اشغالګرو استخباراتي خدماتو محدودول.

کله چې حماس په نوي ډول فعاليت پيل کړ، محاصره سخته شوه، او حلقه يې تنګه شوه، د غزې د ټولو مقاومتونو سره يوځای يې د له منځه وړلو سفر پيل کړ. د دې هدف د ترلاسه کولو لپاره پرله پسې جګړې (۲۰۰۸، ۲۰۱۲، ۲۰۱۴) پیل شوې.

واک او مقاومت: دوه متضاد پروژې :

-د فلسطين د چارو هر عيني څارونکی کولی شي په رام الله کې د فلسطيني ادارې د پروژې او په عمومي توګه په فلسطين کې د مقاومت پروژې او په ځانګړي ډول په غزه کې د مقاومت پروژې ترمنځ څرګند توپير وګوري. د دې توپير دليل د دوو دليلونو له امله دی:

-د دواړو پروژو سياسي او فکري پس منظر.

-هغه تړونونه چې فلسطينيانو د اوسلو له لارې ځانونه وتړل.

لومړۍ پروژه د اشغالګر دولت سره د ګډ ژوند او سولې پر بنسټ ولاړه ده، او په فلسطين کې د هغې دوامداره شتون. دوهمه پروژه د اشغال په وړاندې مقاومت، د فلسطين آزادول، او له هغه څخه د اشغال له منځه وړل.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-خو دلته پوښتنه دا ده: د الاقصی سیلاب د فلسطین د ملي پروژې او نوي منځني ختیځ سره څه اړیکه لري؟

-د دې پوښتنې د ځواب ویلو دمخه، دا باید په پام کې ونیول شي چې سیلاب د دې اشغال/افسانه وي انځور یو ځل او د تل لپاره مات کړ.

د لسیزو راهیسې، هڅې شوي چې په ټوله نړۍ کې، په ځانګړې توګه عربي او اسلامي ذهنونه، د دې منلو لپاره چې دا اشغال یوه افسانه ده چې نشي ماتیدلی یا کمزورې کیدی نشي. بیا سیلاب راغی او دا افسانه یې ماته کړه.

-دا پدې مانا ده چې د اشغالګر دولت ماتول ممکن دي او نور ناممکن ندي.

-که غزه یوازې، د خپل مقاومت او عامه ملاتړ سره، د یو نه ماتیدونکي پوځ افسانه ماته کړي، نو څه به پدې شي که چېرې یوه ملي پروژه وي چې ټول فلسطینیان پکې شامل وي، د هغو عربي او اسلامي آزادۍ غورځنګونو سره چې د فلسطین په آزادۍ باور لري؟

-دا موږ د سیلاب او د نوي منځني ختیځ سره د هغې اړیکې پوښتنې ته راوړي.

-د الاقصی سیلاب: په شخړه کې یو مهم بدلون .

-د سیلاب څخه لږ مخکې، د اسراییلو صدراعظم نتنیا هو د ملګرو ملتونو په وړاندې ودرېد، د نوي منځني ختیځ نقشه یې پورته کړه. هغه د اوږدې مودې لپاره د منځني ختیځ په څیر کې د بدلون تبلیغ کاوه، یو داسې چې د ټولو مقاومتی غورځنګونو څخه خالي وي، اشغالګر دولت د ځمکې، ځواک او نفوذ له پلوه ترټولو لوی وي.

په هرصورت، د حیرانتیا خبره د قسام لواګانو اعلان و چې دوی د اشغالګر د ارادې په اړه دقیق معلومات درلودل چې په غزه کې د مقاومت په وړاندې او وروسته په ټوله سیمه کې د ټولو هغو کسانو په وړاندې چې د پراختیا غوښتونکي اشغالګر دولت په وړاندې په مقاومت باور لري، یو لوی برید پیل کړي.

-دلته، غورځنګ د اکتوبر په ۷، ۲۰۲۳ د سهار په وخت کې سیلاب پیل کړ، د اشغالګر لخوا چمتو شوي د دې پلانونو په ځواب کې او د منځني ختیځ لپاره د نوي نقشې د نتنیا هو خوبونه له منځه یوسي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دا ویل کیدی شي چې د الاقصی سیلاب تر دې دمه د مقاومت غورځنگونو په وړاندې د اشغالگر د ټولو اقداماتو سره سره، د نوي منځني ختیځ پروژې پلي کول ځنډولو کې بریالی شوی دی.

د سیلاب پر بنسټ جوړول :

-سره له دې چې د فلسطین خلکو یې لوړ لگښت پورته کړ، ددغه سیلاب باید پانگونه وشي او په کلکه ودانۍ پرې جوړه شي. دا ودانۍ د دې له لارې جوړیدی شي:

لومړۍ: د فلسطین دننه:

-د فلسطین د ملي آزادۍ پروژې بیا رغونه، د دې اړتیا سره چې د فلسطین د سیاسي مقاومت ټول اړخونه پکې شامل شي چې د فلسطین د آزادۍ لپاره د کار کولو په اړتیا باندې باور لري. -موږ باید هغه ځنډونه له منځه یوسو چې ځینې یې ممکن د دې هدف د ترلاسه کولو په لاره کې ځای په ځای کړي. پدې کې دا ادعا شامله ده چې د فلسطین د ملي پروژې بیا رغونه د فلسطین د آزادۍ سازمان (PLO) د ځای په ځای کولو په لور یو گام دی. دا قضیه نه ده. بلکه، د دې پروژې یو له بنسټیزو اصولو څخه د اشغال د مقاومت د پروژې لاندې د ټولو فلسطینیانو لپاره د یووالي کوونکي ارکان په توګه د PLO بیا رغونه ده.

دوهم: د فلسطین څخه بهر:

-که چېرې د یوې متحدې فلسطیني ملي پروژې په اړه موافقه وشي - په غوره توګه د PLO تر چتر لاندې - د فلسطین څخه بهر کار د دې پروژې په لور یو بشپړوونکی او ملاتړ کوونکی گام کیږي، د ټولو آزادۍ غورځنگونو سره د همکارۍ له لارې چې د فلسطین د آزادۍ په اړتیا باندې باور لري، او همدارنګه د هغو رژیمونو سره چې دا هدف مني.

-دا همکاري باید د یو متحد ملي چوکاټ دننه ترسره شي چې د ټولو فلسطینیانو استازیتوب وکړي. دا ډول چوکاټ د دې رژیمونو سره همغږي اسانه کوي، پروژه پیاوړې کوي، او لاسته راوړنې راټولوي.

-دا چتر پروژه خورا ستونزمنې دندې لري، چې تر ټولو مهم یې د هغو رژیمونو څخه په ټولو بنو کې د ملاتړ غوښتنه ده چې د فلسطین د موخې لپاره ژمن دي، د ګډ عمل د اصل سره سم چې په شعار کې شامل دي: "فلسطین موږ سره یوځای کوي."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د نوي منځني ختيځ پروژې د برياليتوب ټاكوني :

- موږ بايد دا ومنو چې د نوي منځني ختيځ پروژې د عملي كيدو لپاره، ځيني ټاكوني عوامل شته چې بايد پوره شي،:

- د پروژې د پلويانو هيله او اراده چې دا هيله پوره كړي.

- د دې لپاره د مناسبو سيستمونو شتون.

- د صحي څخه د مقاومت غورځنگونو نشتوالی او بالاخره مړينه.

- د پروژې سره د مقابلي لپاره د دوی د فعال رول څخه د خلكو نشتوالی.

- دا ويل كیدی شي چې د الاقصی انتفاضې په ځمكه كې د مقاومت د شتون په پياوړتيا كې مرسته وكړه، په ځانگړې توگه په غزه كې، او په ډگرونو كې د خلكو فعال رول بيرته راگرځاوه، حتی كه دا رول د شرايطو سره سم كم شوی او پرمختگ يې ليدلی وي.

- د رژيمونو په اړه، دوی د فلسطين د ملي پروژې يوه اړينه برخه ده، كوم چې دوی ته د فلسطين او د هغې د خلكو په وړاندې خپل تاريخي مسؤليتونه وركوي، او غوښتنه كوي چې دوی د دې آزادۍ پروژې ملاتړ وكړي.

- د لومړي ټاكوني پړاو په اړه، كوم چې د "نوي منځني ختيځ" پروژې د پلويانو رضاييت دی، دا ويل كیدی شي چې مقاومت تر اوسه پورې د دې پروسې په گډوډولو او د هغې د پرمختگ په خنډولو كې بريالی شوی دی.

پايله :

د اشغال د ماتولو مفكوره ممكنه ده، ډيره ممكنه ده، په ځانگړې توگه د الاقصی سيلاب وروسته. د خدای د بدلون قوانين شتون لري او ځواكمن دي. پدې مقابلې كې د هغه يو له خطرناكو قوانينو څخه دا دی: "مگر كه تاسو مخ واړوئ، هغه به ستاسو ځای په نورو خلكو سره ونيسي؛ بيا به دوی ستاسو په څير نه وي."

- د فلسطين د آزادۍ پربنسټ د فلسطين د آزادۍ سازمان له لارې د فلسطين د ملي پروژې د بيارغونې مفكوره، د لويديځ او د هغې د صهيونيستي پروژې لخوا په فلسطين كې د خپريدونكي دروغ او مرگ كچې په وړاندې ترټولو قوي ځواب دی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د راتلونکي نسل لپاره، موږ بايد کار وکړو او دوام ورکړو، حتی که موږ بدلون او بريا ونه گټو. دا زموږ لپاره د وياړ لپاره کافي ده چې موږ د غزې د خلکو په منځ کې وو، او موږ د دين د اورونو او د خپل وطن د اورونو ته دوام ورکړو ترهغه چې موږ له الله جل جلاله سره ملاقي شو، او همداسې کوو.^{۱۰۴}

پدې مقاله کې څرگند شوي نظرونه د الجزيرې شبکې د ادارې دريځ نه منعکس کوي.

۱۰۴: د روغتيا يو چارواکي الجزيره نيټ ته په غزه باندې د ۲۲ مياشتو د يرغل زيانونه

افشا کړل.

-اشغال په مستقيم ډول روغتونونه په نېشه کړل ترڅو دوی له خدمت څخه وباسي. اسراييلي اشغال په مستقيم ډول د غزې روغتونونه په نېشه کړل ترڅو دوی له خدمت څخه وباسي (الجزيره).

ياسر البنا

. ۲۰۲۵/۸/۸

غزه - په غزه باندې د ۲۲ مياشتو دوامداره جگړې وروسته، بشري او روغتيایي وضعیت حيرانوونکی ښکاري. د روغتيا وزارت ارقام د ناوړين کچه څرگندوي: له ۶۰،۰۰۰ څخه ډير شهيدان، چې نږدې ۳۱٪ يې ماشومان دي، او له ۱۵۰،۰۰۰ څخه ډير ټپيان شوي دي چې د يرغل له پيل راهيسې يې ښيې.

-دوه پر دريمه برخه روغتونونه له خدمت څخه بهر دي، تشخيصي او جراحي تجهيزات د پام وړ کم شوي، او اړين درمل د درملتونونو له الماريو څخه ورک شوي، چې ۳۰۰،۰۰۰ اوږدمهاله ناروغان د لوړې او ناروغۍ سره مخ دي.

احصايې ښي چې د جگړې له پيل راهيسې ۶،۷۵۸ اوږدمهاله ناروغان د درملنې د بنديدو يا د هغې د ترلاسه کولو لپاره د سفر کولو څخه د منع کيدو له امله مړه شوي دي. روغتيایي مرکزونو هم سربکال د خوارځواکۍ ۲۸،۰۰۰ قضې ثبت کړې دي، او نږدې ۵۰۰ کسان هره ورځ د لوړې له امله د پيچلتياوو له امله روغتون ته ځي.

^{۱۰۴} - الجزيره نيټ ډاکټر عمر عبدالله ليکنه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ځانگړې ډيزاين - په غزه کې د جگړې ۲۲ مياشتې .

-په غزه کې د جگړې ۲۲ مياشتې (الجزيره)

د يرغل قربانيان :

-په غزه کې د روغتيا وزارت د روغتيا معلوماتو څانگې رييس ظهير الوحيدى د الجزيره نيټ سره په يوه ځانگړې مرکه کې وويل چې دوى د جگړې له پيل راهيسې شاوخوا ۶۰،۳۰۰ شهيدان ثبت کړي دي. د تپيانو په اړه، دوى ۱۵۰،۰۰۰ ته رسيدلي دي، چې ۱۸،۰۰۰ يې اوردمهاله بيارغونې ته اړتيا لري. د تپيانو په منځ کې د، ۴،۸۰۰ غړي پرې شوي دي، چې ۱۸٪ يې ماشومان دي.

-ماشومان د قربانيانو په منځ کې ترټولو لوړه بيه ورکوي، چې ۱۸،۴۳۰ ماشومان شهيدان شوي (د ټولو شهيدانو ۳۰،۸٪)، چې ۹۷۳ يې د يو کال څخه کم عمره وو، او ۴۲۵ يې د جگړې په جريان کې زيږيدلي او وژل شوي دي.

-بنسټې د تيري څخه خلاصې نه شوې، ۹،۳۰۰ شهيدان، چې شاوخوا ۱۷٪ استازيتوب کوي، په شمول د ۸،۵۰۵ ميندو. الواحيدى زياتوي چې ۲،۶۱۳ کورنۍ په بشپړ ډول له منځه وړل شوي او له ملکي ثبت څخه حذف شوي، پداسې حال کې چې د ۵،۹۴۳ کورنيو څخه يوازې يو د کورنۍ غړى پاتې شو، چې ډير يې وژل شوي دي.

-د روغتيا معلوماتو څانگې رييس ظهير الواحيدى، د جگړې د غمجنو پيښو او د اسراييلي اشغال لخوا ترسره شوي جرمونو په اړه حيرانوونکي معلومات څرگندوي.

-ظهير الواحيدى: جگړه نه يوازې د بمبارۍ له لارې، بلکې د لوږې له لارې هم فلسطينيان وژني (الجزيره) .

د روغتيا سکتور پخپله د بمبارۍ او نيولو څخه خلاص نه شو. ۱۵۹۰ روغتيايي کارکوونکي شهيدان شوي، چې ۱۵۷ ډاکټران هم پکې شامل دي. ۳۶۱ طبي پرسونل هم نيول شوي، او ۱۵۰ تنه لا هم په توقيف کې دي، چې ۸۸ يې ډاکټران دي.

-الواحيدى تاييدوي چې جگړه نه يوازې د بمبارۍ له لارې، بلکې د لوږې له امله هم فلسطينيان وژني. ۱۹۷ کسان د خوارخواکۍ له امله شهيدان شوي، چې ۹۶ ماشومان هم پکې شامل دي. هغه دا هم وويل چې ۱۶۵۵ شهيدان د اسراييلي پوځ د گوليو له امله د

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

مرستې په انتظار کې شهیدان شوي، چې ۸۹۲ یې د یوې امریکايي ادارې لخوا اداره کیدونکي د ویش مرکزونو کې او ۷۶۳ یې د مرستو لېږدونکو لاریو ته د انتظار په وخت کې شهیدان شوي دي.

-د هغه په وینا، د کال له پیل راهیسې د خوارخواکۍ ۲۸۰۰۰ قضیې ثبت شوي دي. هغه وویل چې هره ورځ ۵۰۰ کسان د لوړې له امله د پیچلتیاو له امله روغتون ته بستر کېږي، چې ۱۰۰ یې ماشومان دي. هغه دا هم یادونه وکړه چې د ۲۰۲۵ کال له پیل راهیسې د تغذیې کمښت له امله ۳۱۲۰ سقطونه ثبت شوي دي.

-د پښتورگو ناروغان د درملنې د نشتوالي له امله مړه شوي، پداسې حال کې چې د روغتون بسترونه ۲۰٪ دي.

۳۰،۰۰۰ هغه کسان چې اوږدمهاله ناروغۍ لري د روانې جگړې او د درملنې نشتوالي له امله سخت رنځ وړي (الجزیره).

جدي ناروغی :

-په بدل کې، ۳۰،۰۰۰ هغه کسان چې اوږدمهاله ناروغۍ لري د جگړې له امله سخت رنځ وړي، د درملنې او ځانګړو خوړو ته د دوامداره اړتیا له امله. د الواحدي په وینا، له دوی څخه ۶،۷۵۸ د درملو نشتوالي یا د درملنې لپاره د سفر کولو څخه د منع کیدو له امله شهیدان شوي دي. پدې کې د ۲،۹۰۰ څخه د سرطان ۳۳۸ ناروغان شامل دي چې سفر ته انتظار باسي، او ۳۵۰ د پښتورگو ناروغان، چې په غزه کې د پښتورگو ناروغانو ۴۱٪ جوړوي.

-هغه څرګنده کړه چې د اوږدمهاله ناروغیو لپاره د درملو کمښت ۵۲٪ ته رسیدلی. د هغو کسانو په اړه چې د درملنې لپاره سفر ته انتظار باسي، ۱۶،۰۰۰ ناروغانو خپل پروسیجرونه بشپړ کړي دي مګر د اسراییلو د اجازې په تمه دي. د انتظار په جریان کې، له دوی څخه ۶۳۳ شهیدان شوي دي.

-په سرپناه کې ګڼه ګڼه، د اوبو ککړتیا، او ضعیف حفظ الصحة د جدي ناروغیو د خپریدو لامل شوي دي. الواحدي څرګنده کړه چې ۷۱،۳۳۸ کسان په هیپاټایټس A اخته شوي دي،

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د وینې د نس ناستې ۱۶۷،۰۰۰ قضیې ثبت شوي دي، چې له نیمایي څخه ډیرې د پنځو کلونو څخه کم عمر لرونکي ماشومان دي، او ۴۹۰،۰۰۰ په تنفسي انتاناتو اخته شوي دي.

-د روغتیا وزارت د کال له پیل راهیسې د منځنۍ ۱،۱۱۶ قضیې او د گیلین-باري سنډروم ۶۴ قضیې ثبت کړي دي، چې پکې درې مړینې هم شاملې دي. د گیلین-باري سنډروم یوه نادره، غیر ساري معافیتي ناروغي ده چې په اعصابو برید کوي او د اوبو او خواړو ککړتیا، ګڼه ګوڼې او انتاناتو سره تړاو لري چې د بې ځایه شویو خلکو لخوا تجربه شوي غمجنو شرایطو څخه رامینځته کېږي، د الوحیدي په وینا.

-د جګړې څخه دمخه، په غزه کې ۳۸ روغتونونه وو. نن ورځ، یوازې ۱۵ فعال دي، په شمول د دریو مرکزي دولتي روغتونونو، د الوحیدي په وینا:

-د غزې په شمالي پټۍ کې د الشفا روغتون.

-د غزې په مرکزي پټۍ کې د الاقصی شهیدانو روغتون.

-د غزې په جنوبي برخه کې د ناصر روغتون.

-د بیتسما روغتون (یو خصوصي، غیر دولتي روغتون).

-د لومړنیو روغتیايي مرکزونو شمیر له ۱۵۷ څخه یوازې ۶۷ ته راټیټ شوی، چې ۱۰ یې د روغتیا وزارت سره تړاو لري، ۶ یې د فلسطیني کېوالو لپاره د ملګرو ملتونو د مرستې او کار ادارې (UNRWA سره، او ۵۰ یې د مدني ټولنې سازمانونو سره دي.

-عملیاتي خونې له ۱۱۰ څخه ۴۰ ته راټیټې شوې، ټولې یوازې د بیرني کارونې لپاره. دا د هغو ناروغانو لپاره یو جدي خطر رامینځته کوي چې غیر عاجل (ټاکل شوي) جراحيو ته اړتیا لري، ځکه چې دوی ممکن یو کال یا ډیر انتظار وکړي.

اشغال په مستقیم ډول روغتونونه په نښه کړي ترڅو دوی له خدمت څخه وباسي. د الشفا روغتون په مستقیم ډول د اشغال لخوا له یو ځل څخه ډیر په نښه شوی دی (الجزیره).

سخت زیان :

-د ناروغیو او ټپونو د تشخیص لپاره کارول شوي طبي عکس اخیستونکي تجهیزات هم زیانمن شوي دي. د سي تي سکینونو شمېر له ۱۹ څخه ۷ ته او د ایم آر آی شمېر له ۷ څخه صفر

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ته راتپې شوی دی. امبولانسونه هم له دې څخه خوندي نه دي پاتې شوي، ځکه چې ۱۸۳ یې بمبار شوي، ډزې پرې شوي یا مستقیم برید شوی دی.

-د غزې د روغتیا وزارت د روغتیا معلوماتو څانګې رییس یادونه کوي چې وزارت د جګړې څخه مخکې په ترانګه کې په پنځو مرکزونو کې د کتیر کولو خدمات وړاندې کول، مګر د اشغالګرو لخوا د روغتیا سیستم په نښه کولو له امله ودرول شول، چې د نږدې ۱۰۰۰ ناروغانو د مړینې لامل شوی دی.

-هغه زیاته کړه چې دوی دوه میاشتې دمخه د غزې ښار په یوه مرکز کې خدمت بیا پیل کړ، کوم چې له اوو څخه یوازې یو ماشین چلوي چې ویجاړ شوی و. ^{۱۰۵}

۱۰۵: امنیت شورا به سبا د غزې د اشغال پلان په اړه بحث وکړي، او اسراییل د هغې د

پلي کولو لپاره چمتووالی نیسي.

-د ملګرو ملتونو امنیت شورا .

د امنیت شورا ټولو هیوادونو د دې غونډې غوښتنه کړې یا یې ملاتړ کړی، پرته له متحده ایالاتو (الجزیره) .

۲۰۲۵/۸/۸ .

-په نیویارک کې د الجزیرې خبریال د ډیپلوماتیکو سرچینو په حواله راپور ورکړ، چې د ملګرو ملتونو امنیت شورا به سبا، شنبه، د شنبې په ورځ د اسراییلو د غزې د اشغال پلانونو په اړه بیرنۍ غونډه وکړي. تل ابیب ویلي چې د دوی د پلان هدف د غزې کنټرول نه دی، بلکې د حماس څخه یې آزادول دي.

-برطانیه، ډنمارک، فرانسې، یونان او سلوینیا د اسراییلو د پلان په اړه د غور کولو لپاره د بیرنۍ غونډې غوښتنه وړاندې کړه. د ډیپلوماتیکو سرچینو په وینا چې له الجزیرې سره یې خبرې کړې، روسیه، چین، سومالیا، الجزایر، پاکستان، گیانا، سویلي کوریا او سیرالیون وروسته د بیرنۍ غونډې لپاره خپل ملاتړ څرګند کړ.

^{۱۰۵} - الجزیره نیټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- په دې توګه، د ملګرو ملتونو د امنیت شورا ټولو هیوادونو د غونډې غوښتنه کړې یا یې ملاتړ کړی، پرته له متحده ایالاتو څخه، چې نه غواړي غونډه جوړه شي.

- د امنیت شورا د بیرنۍ غونډې د جوړولو دا اقدام یوه ورځ وروسته له هغه کېږي چې د اسراییلو د امنیت کابینې د غزې ښار د نیولو او هلته د بدیلې ادارې د جوړولو پلان تصویب کړ.

- په ملګرو ملتونو کې د فلسطین سفير ریاض منصور د جمعې په ورځ وویل چې د امنیت شورا سره مشورې روانې دي ترڅو سبا، شنبه، یوه بیرنۍ غونډه وکړي، ترڅو پر اسراییلو فشار راوړي چې په غزه کې د خپل ویجاړوونکي جنګ مخه ونیسي.

- په نیویارک کې د یوې مطبوعاتي غونډې په ترڅ کې، منصور اشاره وکړه چې د ملګرو ملتونو د امنیت شورا سره مشورې روانې دي ترڅو سبا په غزه کې د اسراییلو د جګړې د بندولو لپاره یوه بیرنۍ غونډه وکړي.

- د فلسطین د ملګرو ملتونو سفير د اروپايي اتحادیې، بریتانیا، جرمني او عربي او اسلامي هیوادونو د دریځونو ستاینه وکړه او ویې ویل چې موږ هیله لرو چې دوی به په غزه کې په اسراییلو په دوامداره تیري اغیزه وکړي.

د اسراییل ګواښ :

- په جلا توګه، د اسراییلو د لومړي وزیر نتنیا هو د فټرو ویل چې هغه د جرمني چانسلر فریدریش میرز ته خبر ورکړ چې د اسراییلو هدف د غزې کنټرول نه دی، بلکې د فلسطین د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) څخه یې آزادول او هلته د سوله ایز حکومت جوړول دي.

- دفتر زیاته کړه چې نتنیا هو د جمعې په ورځ د میرټز سره د تلیفوني خبرو اترو په جریان کې د برلین د پریکړې په اړه خپله مایوسي څرګنده کړه چې اسراییلو ته د وسلو صادرات وځنډوي.

- په یوه بله اعلامیه کې، نتنیا هو، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی، وویل چې اسراییل به غزه اشغال نه کړي، مګر دا به د حماس څخه آزاده کړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-نتنیا هو په خپل ایکس اکاونټ کې زیاته کړه چې غزه به غیر نظامي شي، او یو سوله ایز ملي حکومت به رامینځته شي چې د فلسطیني ادارې، حماس یا کوم بل ترهگریز سازمان تابع نه وي.

-نتنیا هو یادونه وکړه چې په غزه کې د سوله ایز ملي حکومت رامینځته کول به د اسراییلو یرغل شویو کسانو خوشې کولو کې مرسته وکړي او ډاډ به ترلاسه کړي چې غزه به په راتلونکي کې اسراییلو ته گواښ نه رامینځته کوي.

-د اسراییلو د دفاع وزیر اسرائیل کاتزوویل چې په غزه کې د سختو فعالیتونو د دوام پریکړه دا پیغام ورکوي چې اسرائیل هوډمن دی چې خپل جنګي اهداف ترلاسه کړي.

-کاتز په خپل ایکس اکاونټ کې په یوه پوست کې زیاته کړه چې اسرائیل هوډمن دی چې د حماس سره بشپړ حل ترلاسه کړي او د ټولو تېښتول شویو کسانو د بیرته راستنیدو لپاره شرایط رامینځته کړي. هغه همدارنګه هوډمن دی چې په غزه کې د یوې قوي او خوندي امنیتي سیمې له لارې د خلکو خونديتوب ډاډمن کړي.

-هغه وویل چې هغه او صدراعظم د کابینې د پریکړې د پلي کولو لپاره د پوځ د پلانونو تصویبولو واک لري، او پوځ لا دمخه د هغې د بشپړ پلي کولو لپاره چمتووالی پیل کړی دی.

-کاتز په خپل پوست کې ټینګار وکړ چې د هیوادونو لخوا د اسراییلو په وړاندې د بندیزونو گواښ به د دوی هوډ کمزوری نه کړي، او هغه ورځې چې یهودانو له ځانه دفاع نه کوله پای ته رسیدلي دي.

نړیواله غندنه :

د غزې د اشغال لپاره د اسراییلو د پلان د دوامداره نړیوالې غندنې په منځ کې، د ملګرو ملتونو عمومي منشي انتونیو ګوتریس د جمعې په ورځ د غزې ښار د کنټرول د نیولو لپاره د اسراییلو پلان د "خطرناک زیاتوالي" په توګه بیان کړ چې د هغه د ویاند په وینا، د فلسطینیانو لپاره به وضعیت خراب کړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د گوتیریس ویاند په یوه بیان کې وویل چې "سرمنشي د اسراییلو د حکومت د غزې ښار د کنټرول د نیولو پریکړې په اړه ژوره اندېښنه لري. دا پریکړه یو خطرناک زیاتوالی رامینځته کوي او د ملیونونو فلسطینیانو سره مخ شوي ناوړین پایلو ته د زیاتوالي گواښ کوي."

-د جمعې په سهار، د اسراییلو حکومت د نننیاو لخوا وړاندې شوی تدریجي پلان تصویب کړ چې د غزې ټوله ترانکه ونیسي او د ښار اوسیدونکي له شمال څخه جنوب ته بې ځایه کړي.

-پلان د غزې ښار د نیولو سره پیل کېږي چې شاوخوا یو ملیون نفوس یې جنوب ته بې ځایه کړي. بیا دا ښار محاصره کوي او د استوګنې سیمو ته یرغلونه ترسره کوي. دوهم پړاو کې د ترانګې په مرکز کې د کډوالو کمپونو نیول شامل دي، چې ډیری برخې یې ویجاړې شوې دي.

-د ملګرو ملتونو د معلوماتو له مخې، د غزې ترانګې ۸۷٪ لا دمخه د اسراییلو تر اشغال لاندې ده یا د وتلو دامرونو تابع دي. ملګري ملتونه خبرداری ورکوي چې هر ډول نور نظامي پراختیا به ویجاړونکي پایلې ولري.^{۱۰۶}

۱۰۶: پوځي کارپوه: د اسراییلو مرحله ایز پلان د غزې کنټرول دی، نه په دښېره توګه یې

اشغالول

۲۰۲۵/۸/۸

-پوځي او ستراتیژیک کارپوه برید جنرال الیاس حنا په دې باور دی چې د اسراییلو اشغال د ټولې غزې ترانګې د نیولو په پلان کې د "اشغال" پرځای د "کنټرول" کلمه غوره کړې ده ځکه چې اشغال په ځمکه کې اوږدمهاله نظامي شتون او یوه مهمه امنیتي وسیله وضع کوي.

-د اسراییلو صدراعظم نتانیاو، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی، په دې باور دی چې د هغه ځواکونه به غزې ته ننوځي، مګر اسراییل به د غزې ترانګه اشغال یا واکمنه ونکړي، د برید جنرال حنا په وینا.

-د فاکس نیوز سره په یوه پخوانۍ مرکه کې، نتانیاو وویل چې هغه د غزې د کنټرول ساتلو هیڅ اراده نلري او اسراییل غواړي دا هغه عربي ځواکونو ته وسپاري چې "ګواښ محسوس نه وي."

^{۱۰۶} - سرچینه: الجزیره + اداري .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د جمعې په ورځ، د اسراییلو امنیتي کابینې د غزې ښار باندې د کنټرول د لگولو پلان تصویب کړ چې د غزې ترانګې د بشپړ نیولو لپاره د پراخ پلان د برخې په توګه دی .

-یدیعتو احررونو د نامعلومو باخبره سیاسي سرچینو له قوله ویلي چې په دې پریکړه کې د "اشغال" کلمې کارولو څخه ډډه شوې او د "کنټرول" سره یې ځای نیولی، ترڅو د نړیوال قانون له مخې د فلسطینیانو د ساتنې مسؤلیت څخه ځان خلاص کړي. په هرصورت، ورځپاڼې دا ومنله چې اصلي هدف د غزې ترانګې نیول دي.

-په غزه کې د پوځي وضعیت په اړه په خپل تحلیل کې، برید جنرال حنا وویل چې د غزې د بشپړ نیولو پلان به نن یا سبا پلي نشي، د اسراییلي اشغالګر پوځ د وړتیاوو او وسیلو حد او هغه اقداماتو ته په پام سره چې باید ترسره شي. د مثال په توګه، د نږدې ۲۰۰,۰۰۰ احتیاطي سرتیرو رابلل به څو میاشتې وخت ونیسي، او د غزې ښار د شاوخوا یو ملیون اوسیدونکو ایستل ممکن د اکتوبر تر ۷ پورې هم وخت ونیسي.

-په دې شرایطو کې، د اسراییلو چینل ۱۲ د اسراییلي پوځي چارواکو له قوله ویلي چې د غزې کنټرول ممکن درې میاشتې وخت ونیسي او د چاودیدونکو توکو دشتون له امله به درې ویشونو ته اړتیا ولري.

یو امنیتي سیستم :

-پوځي او ستراتیژیک کارپوه په ګوته کوي چې د غزې لپاره د اسراییلو دوامداره اشغال - که دا واقعا د اعتبار وړ وي - یو امنیتي سیستم ته اړتیا لري، چې په پایله کې د امنیت د پلي کولو او ساتلو لپاره یو امنیتي میکانیزم ته اړتیا لري. دا پدې مانا ده چې د هر زرو اوسیدونکو لپاره، د امنیت ساتلو لپاره باید د ۴۰,۰۰۰ او ۴۵,۰۰۰ ترمنځ اسراییلي سرتیري وي.

-د غزې په شمالي ترانګه کې د خپلو ځواکونو د ځای پر ځای کولو لپاره د اسراییلو د اشغال د ټینګار دلیلونه تشریح کول، برید جنرال حنا وویل چې د اسراییلو سیاسي واک د جګړې په پیل کې څو اهداف ټاکلي وو، په ځانګړې توګه هغه څه چې دا یې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) له منځه وړل بولي، په ترانګه کې واک ته د بیرته راستنیدو مخه نیسي، او په غزه کې د اسراییلي بندیانو خوشې کول.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د دې اهدافو د ترلاسه کولو لپاره، اسراییلي اشغال نظامي ستراتیژی رامینځته کړې، چې د شمالي غزې له ترانګې څخه پیل شوې، وروسته د نظاریم محور، بیا د غزې په جنوبي ترانګه کې خان یونس او رفح. دا د ګډپون د وینګن عملیاتو لخوا تعقیب شو. خو، دې ستراتیژیو خپل هدف ترلاسه نه کړ، او برید جنرال حنا وویل چې هغه څه چې نن ورځ پیښیږي د یو نوي پړاو استازیتوب کوي.^{۱۰۷}

۱۰۷: په خان یونس کې ودانۍ وېجاړې شوې، په غزه کې د اسراییلو د ډزو له امله لسګونه

کسان ووژل شول

-یو فلسطیني د اګست په ۴مه، ۲۰۲۵ کال کې د غزې په نظاریم کې د امریکا په ملاتړ د غزې د بشري مرستو بنسټ (GHF) لخوا اداره کیدونکي د ویش مرکز ته نږدې د مرستې ترلاسه کولو په هڅه کې د وژل شوي کس جسد لېږدوي. (ای پی عکس/عبدالکریم حنا).
-یو فلسطیني د نظاریم جنکشن کې د مرستو ویش مرکز ته نږدې د شهید جسد لېږدوي. (اسوشیتېډ پریس).

-د اګست ۸مه، ۲۰۲۵.

-په غزه کې د روغتون سرچینو راپور ورکړی چې د جمعې له سهار راهیسې لسګونه فلسطینیان د غزې د اوسیدونکو په وړاندې د اسراییلي اشغالګرو پوځ لخوا د روانې بمبارۍ، لوږې او نسل وژنې په پایله کې شهیدان او ټپیان شوي دي. نور د مرستې د هوايي څاڅکو (هوا څخه مرستو غورځولو) له امله په پیښو کې ټپیان شوي دي.

-د روغتیا سرچینو راپور ورکړی چې د نن سهار راهیسې د غزې په مختلفو سیمو کې د اسراییلو د ډزو له امله ۲۱ فلسطینیان شهیدان شوي دي، چې په کې د نظاریم په محور کې نهه شهیدان شامل دي، کوم چې د غزې شمالي پټۍ د خپل مرکز او جنوب څخه جلا کوي.
-په جلا توګه، د غزې په ترانګه کې روغتونونو د لوږې او د خوړو د نشتوالي له امله څلور مړینې ثبت کړې - په شمول د دوو ماشومانو - چې د شهیدانو ټولټال شمیرې ۲۰۰ ته رسیدلې، په شمول د ۹۸ ماشومانو.

^{۱۰۷} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په یو نوي شمیر کې، د غزې روغتیا وزارت اعلان وکړ چې په تیرو ۲۴ ساعتونو کې د غزې په تړانګه کې روغتونونو ته د ۷۲ شهیدانو او ۳۱۴ ټپیانو جسدونه رسیدلي دي، چې د اسراییلو د روانو بمباریو او په بیلابیلو سیمو کې د ملګرو د په نښه کولو په پایله کې دي.

-وزارت ویلي چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ نیټې راهیسې په غزه کې د اسراییلو د روان یرغل له امله د مړو شمیر ۶۱،۳۳۰ شهیدانو او ۱۵۲،۳۵۹ ټپیانو ته لوړ شوی دی، چې په غزه کې د روانو بمباریو او پوځي عملیاتو په جریان کې دي.

کولی او چاودنې:

-د جمعې په ورځ د غذایی موادو د ویش په جزیاتو کې، د الجزیرې خبریال راپور ورکړ چې اسرایيلي الوتکو د غزې په جنوب کې د خان یونس په ختیځ او شمال کې د استوګنې ودانیو د ویجاړولو سره سم هوايي بریدونه پیل کړل.

-همدارنګه، د ناصر طي کمپلیکس راپور ورکړ چې د غزې په جنوب کې د رفح ښار شمال کې د مورګ محور او د ویش مرکزونو ته نږدې د اسراییلو د ډزو له امله درې فلسطینیان شهیدان شول.

-په وروستیو بریدونو کې، دوه فلسطینیان هغه وخت شهیدان شول کله چې ډرون د غزې په جنوب کې د خان یونس په ختیځ کې د بنی سهیلا څلور لارې ته نږدې د ملګرو یوه غونډه په نښه کړه.

-په مرکزي غزه کې، پنځه مرستندویه کارکوونکي مړه او نور ټپیان شول وروسته له هغه چې په ختیځ کې د کسوفیم دروازې ته نږدې د ډرون لخوا په نښه شول.

-په یوه جلا پیښه کې، د اسراییلو یوې ډرون د غزې په مرکزي برخه کې د بریج کډوالو کمپ ختیځ کې کرنیزه ځمکه په نښه کړه، چې دوه فلسطیني وروڼه یې شهیدان کړل.

-جنګي الوتکو د نصیرات کډوالو کمپ لویډیځ کې د کرنیزې ځمکې په نښه کولو لپاره هم برید وکړ.

د لوړې شهیدان:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- په غزه ښار کې، د الجزیرې خبریال راپور ورکړ چې د اسراییلو یوې بې پیلوټه الوتکې د غزې ښار ختیځ ته د طوفه په سیمه کې د جعفا په سړک کې په کورونو ډزې وکړې. هغه زیاته کړه چې اشغالګرو ځواکونو د غزې ښار په جنوب ختیځ کې د زیتون په سیمه کې د توپونو ډزې وکړې، چې دا د ترانګې په وړاندې د تیري په دوام کې ده.

- د بېټیسټ روغتون یوې سرچینې وویل چې د غزې ښار په لویډیځ کې د الجلا سړک کې د مرستو بکسونو د غورځیدو له امله یو ماشوم سخت ټپي شو.

- د الجزیرې خبریال راپور ورکړ چې د مرستو بکسونو د غورځیدو پرمهال څو فلسطینیان ټپیان شول.

- په ورته وخت کې، د غزې ښار په مرکزي برخه کې د الجلا سړک کې مرستې د هوا له لارې د غورځیدو له امله یو شمیر فلسطینیان ټپیان شول، چې ځینې یې جدي دي.

- فلسطینیان د اګست د جولای په ۷مه، ۲۰۲۵ کال کې د غزې په شمالي برخه کې د پراشوت په واسطه د بشري مرستو د راټولولو لپاره منډې وهي. (ای پي عکس/جهاد الشرافي)

فلسطینیان د غزې په ښار کې د هوايي مرستې د ترلاسه کولو لپاره سیالي کوي (اسوشیټيډ پریس)

د ټپیانو په منځ کې کرام الله الکهلوت هم و، چې د خپل مور او پلار یوازینی زوی و، چې د خپلې کورنۍ لپاره د اوبو داخستلو لپاره په کتار کې ولاړ و.

- د الجزیرې خبریال دا هم راپور ورکړ چې اسراییلي جنګي الوتکو د غزې ښار په جنوب ختیځ کې د زیتون په ګاونډ کې د اسقولا جنګشن ته نږدې د یاسین کورنۍ په کور بمباري وکړه.

- د الجزیرې ځانګړي عکسونه ښیي چې هدف شوی کور په اور کې سوځي او په بشپړ ډول ویجاړ شوی دی.

د وژنې ځایونه :

- د لوږې قربانیانو په اړه، د بې سرحده ډاکټرانو ویل چې د غزې د بشري مرستو بنسټ لخوا اداره شوي د مرستو ویش ځایونه د بشري مرستو پرځای د سیستماتیکې وژنې او انساني وقار ته سپکاوی ځایونه ګرځیدلي دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د امریکا په ملاتړ، اسراییلو د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې په غزه کې نسل وژنه کوي، چې پکې وژنې، لوږه، ویجاړتیا او په زوره بې ځایه کیدل شامل دي، د نړیوالې محکمې ټولې غوښتنې او امرونه یې له پامه غورځولي دي چې دا ودروي.

-د نسل وژنې له امله ۶۱،۲۵۸ فلسطینیان شهیدان شوي، ۱۵۲،۰۴۵ ټپیان شوي او له ۹،۰۰۰ څخه ډیر ورک دي. سلگونه زره بې ځایه شوي دي، او قحطۍ د لسگونو ماشومانو په ګډون د ډیرو خلکو ژوند اخیستی دی.^{۱۰۸}

۱۰۸: البرش: اسراییل له لوږې څخه د قحطۍ انجینرۍ ته تللی دی:

د روغتیا وزارت عمومي رییس، منیر البرش: د بیتسما روغتون بدیل الشفا روغتون دی، مګر خدمت ته چمتو نه دی.

-منیر البرش: هغه څه چې په تیرو څو ورځو کې غزې ته رسیدلي دي د دوی د اړتیاوو له ۵٪ څخه کم دي (الجزیره).

. ۲۰۲۵/۸/۱۰

-په غزه کې د فلسطین د روغتیا وزارت عمومي رییس، ډاکټر منیر البرش وویل چې د لوږې له امله په ۲۴ ساعتونو کې د ۱۱ مړینو ثبت کول یو "خطرناک شاخص" دی. هغه ټینګار وکړ چې "اسرائیل د غزې له ترانګې سره په خپلو معاملو کې د لوږې څخه د قحطۍ انجینرۍ ته تللی دی."

-البرش پرون، د شنبې په ورځ، د الجزیرې سره په یوه تلیفوني اړیکه کې څرګنده کړه چې هغه څه چې په تیرو څو ورځو کې غزې ته رسیدلي دي "د ترانګې د اړتیاوو له ۵٪ څخه کم دي." هغه "په غزه کې د روغتیا سیستم سقوط" ته اشاره وکړه.

-د الشفا طبي کمپلیکس رییس ډاکټر محمد ابو سلمیه د قحطۍ د زیاتوالي په اړه خبرداری ورکړ او ویې ویل چې "لوږه او خوارځواکي د معافیت کمښت لامل کېږي، په ځانګړې توګه د ماشومانو، ښځو او لویانو په منځ کې."

^{۱۰۸} - سرچینه: الجزیره

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د نصيرات کمپ کې د العوده روغتون طبي رييس ياسر شعبان وويل چې روغتون ته داخل شوي نږدې ۸۰٪ ماشومان د لوړې او شديد خوارخواکۍ څخه رنځ وړي.

-هغه زياته کړه چې د درملو او طبي توکو کمښت "په غزه کې د روغتيا سکتور ته جدي گواښ رامينځته کوي".

-له بلې خوا، په غزه کې د فلسطيني کډوالو لپاره د ملگرو ملتونو د مرستې او کار ادارې (UNRWA) د رسنيو دفتر رييس اناس حمدان وويل چې اسرائيل "د لوړې د پراخو نېوسره سره دې ادارې ته اجازه نه ده ورکړې چې په پټۍ کې کوم ډول مرستې راوړي"، هلته بشري شرايط "ويجاړوونکي" بولي.

-د هغه په وينا، د UNRWA د رسنيو سلاکار عدنان ابو حسنا وويل چې "د هوا له لارې مرستې د ځمکنيو لارو بديل نشي کيدی".

-هغه د الجزيرې سره په يوه مرکه کې زياته کړه چې اشغالگر "غزې ترانکې ته د ماشومانو د فارمولا او واکسينونو د ننوتلو مخنيوي باندې ټينگار کوي"، او هغه څه چې اسرائيل يې په ترانکه کې اجازه ورکوي "د ترانکې د اړتياوو په پرتله په سمندر کې يو څاڅکی دی".

-په دې شرايطو کې، په محاصره شوي غزه کې د ملي دفاع وزارت په وينا، پرون د غزې په مختلفو برخو کې د اسراييلي پوځ د ډزو له امله لږ تر لږه ۳۷ کسان شهيدان شول، چې ۳۰ کسان د مرستې په تمه وو.

-د فرانسې خبري اژانس د ملي دفاع وياند محمود باسل له قوله ويلي چې د رفح (جنوبي غزې ترانکه) شمال لويديځ کې د شکوش او التينا سيمو او د خان يونس (جنوبي غزې ترانکه) په جنوب کې د مورگ محور کې د مرستې مرکزونو ته نږدې د اسراييلي اشغالگرو ځواکونو د ډزو له امله د ۱۲ فلسطينيانو مړينه تايدوي.

-په شمالي غزه ترانکه کې، ملي دفاع ۱۲ شهيدان او ۱۸۱ ټپيان ثبت کړل چې د اسراييلي اشغالگرو ځواکونو لخوا د ډزو وروسته روغتون ته راوړل شوي وو.

-د ملي دفاع وياند : ، د ملي دفاع وزارت لږترلږه شپږ مړينې ثبت کړې، چې يو ماشوم هم پکې شامل دی، او ۳۰ ټپيان د اسراييلي اشغالگرو ځواکونو لخوا د "غزې بشري بنسټ" لخوا د مرستې ویش ځای ته نږدې د ملي خلکو غونډې په نښه کولو له امله ثبت شوي،

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

چې د وادي غزه پل سیمې (مرکزي غزه ترانگه) سویل ته د صلاح الدین سرک په اوږدو کې اداره کېږي.

-د اسراییلو لخوا غزې ته د اکمالاتو د ننوتلو بندیزونه - نږدې دوه کاله دمخه د جگړې له پیل راهیسې - د خوړو او اړینو توکو کمښت رامینځته کړی، پشمول د درملو او سونک توکو چې روغتونونو ته د دوی د جنراتورونو چلولو لپاره اړین دي.^{۱۰۹}

۱۰۹: د غزې د نیولو لپاره د نتانیا هو پوځي پلان څه دی؟ او مقاومت به څنگه ورسره مخ شي؟

-اسراییلي سرتیري د اسراییل او غزې پولې ته نږدې په خپلو ټانکونو کار کوي، د جولای ۲۹، ۲۰۲۵. روی ټررز/امی رکوهن.

-اسراییلي سرتیري د اشغال شویو سیمو او غزې ترانکې جلا کولو په پوله کې د خپلو ټانکونو تر څنګ کار کوي، د جولای ۲۹، ۲۰۲۵ (روی ټررز).

لیکنه: شادي عبدالحفیظ.

۲۰۲۵/۸/۱۰.

-د اسراییلي پوځ لخوا د محاصره شوي غزې ترانکې د ویجاړولو د ۲۲ میاشتو جگړې وروسته، چې پکې ظالمانه بمبارۍ، لسګونه زره مړینې، سلګونه زره ټپیان او بې ځایه شوي، او د لوړې انجینرۍ شاملې وې چې ظالمانه او وحشي کچې ته رسیدلي، داسې ښکاري چې د اسراییلو لخوا وینه تویدنه لا هم نه ده ختمه شوې.

-د جمعې په ورځ، د اګست په ۸مه، د اسراییلو د لومړي وزیر نتنیا هو دفتر، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی، اعلان وکړ چې امنیتي کابینې د غزې ښار د کنټرول لپاره د یو پراخ پلان د یوې برخې په توګه د ټولې سیمې د نیولو لپاره وړاندیز تصویب کړی دی.

-په دې پلان کې تر یو ملیون پورې فلسطینیان له جنوب څخه تښتیدل شامل دي، چې په دې سیمه کې د بشري ناورین د لا زیاتیدو ګواښ کوي.

^{۱۰۹} - سرچینه: الجزیره + ادارې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-تمه کېږي چې د اسراییلو پوځ به ډیر ډرونونه ځای په ځای کړي، د څارنې الوتکو څخه تر کوچنیو تاکتیکي کواډکاپترونو پورې د ودانیو او مهماتو د کشف لپاره.

-د ډرونونو دا بیړۍ دوامداره استخباراتي څارنه چمتو کوي او کولی شي په ګڼ میشته ښاري سیمو کې ګړندي بریدونه ترسره کړي چې دودیزې الوتکې کارول ستونزمن دي.

-د لومړۍ کرښې جنګي ځواکونو شاته، د توپخانې بیټرۍ (۱۵۵ ملي میټر هاویټزر او لارښود توغندي) به د اړتیا په وخت کې د اور وژنې ځواک چمتو کولو لپاره ځای په ځای شي. د هوايي دفاع سیستمونه (د اوسپنې ډوم او ډیویډ سلینګ بیټرۍ) چې د جګړې پرمهال د هر ډول راکټونو مخه نیسي، د لوژستیکي واحدونو سربېره چې غزې ته د سونګ توکو، مهماتو، اوبو او اکمالاتو لېږدولو لپاره، او طبي واحدونه (د ساحې روغتونونه او د ژغورنې تیمونه) چې د لومړۍ کرښې څخه د تېپیانو درملنه کوي.

-اسرایيلي اشغالګر ځواکونه پلان لري چې د غزې ښار محاصره کړي، دا د پټۍ له پاتې برخې څخه جلا کړي، او د څو میاشتو لپاره یې محاصره کړي (اروپايي)

۴ مرحلې :

د څو اسرایيلي ورځپاڼو په وینا، د اسراییلو پلان به یو څو پړاويز کمپاین وي چې لږترلږه به د څلورو څخه تر پنځو میاشتو پورې دوام وکړي، په پیل کې په شمالي او مرکزي غزه تمرکز کوي مخکې لدې چې پاتې سیمو ته وغځول شي.

په لومړي پړاو کې، اسراییل به د غزې ښار څخه د فلسطینیانو په ایستلو تمرکز وکړي، چې اټکل کېږي یو ملیون اوسیدونکي به د اسرایيلي پوځ څخه د وتلو خبرتیاوې ترلاسه کړي. په ورته وخت کې، پلان ادعا کوي چې اسرایيلي پوځ به په مرکزي او سویلي غزه کې "بشر دوستانه" خوندي سیمې رامینځته کړي، په شمول د مرستې رسولو ۱۶ ځایونه.

په لومړي پړاو کې اسرایيلي پوځ د ژمنو سره سره، حقیقت دا دی چې دا ژمنې یوازې د لوړې کمپاین بیا رغونه ده.

د اسراییلو د پلان د دوهم او ډیر خونړي پړاو لپاره به د چمتووالي په توګه فلسطینیانو ته د اوبو، خوړو او درملو جریان په بشپړ ډول کنټرول شي، چې د تمرکز کمپ ته ورته وي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو د تایمز په وینا، دوهم پړاو به د غزې ښار، چې په شمال کې ګڼ نفوسه ښاري مرکز دی، او په ورته وخت کې په مرکزي غزه کې د ګاونډیو کډوالو کمپونو باندې لوی ځمکنی برید وګوري. اسراییلي لواګانې به هڅه وکړي چې ښار ته له څو خواوو څخه ننوځي.

-د پوځي یرغل سره په ګډه، د محاصرې تاکتیکونه به وکارول شي. اسراییلي ځواکونه پلان لري چې د غزې ښار محاصره کړي، دا د پټۍ له پاتې برخې څخه جلا کړي، او د میاشتو لپاره به یې محاصره کړي. د ښار دننه، اسراییلي واحدونه به د اونیو جګړو په جریان کې جامع لتون او د پلټنې عملیات ترسره کړي.

دا به دریم پړاو تعقیب کړي، چې پکې د غزې ښار په کلکه تر کنټرول لاندې راتلو وروسته مرکزي او سویلي غزې ته پراختیا شامله ده. پدې مرحله کې، لومړني هدفونه به د غزې په مرکزي پټۍ کې د ګڼ نفوسه کډوالو کمپونه لکه نصیرات او بریج، او همدارنګه شاوخوا ښاري سیمې وي.

صلاح الدین پل (د شمال او جنوب سره نښلونکې اصلي شریان):

د دې مرحلې په پای کې، د اسراییلو پوځ پلان لري چې په شمالي او مرکزي غزه باندې بشپړ کنټرول ټینګ کړي. اسراییلي چارواکي وايي چې پدې مرحله کې، ټوله غزه به په جلا زونونو وویشل شي، چې هریو به په بشپړ ډول محاصره شي. دا د څلورم پړاو لپاره لاره هواروي، چې پکې د نیول شویو سیمو د خوندي کولو هڅه شامله ده، پداسې حال کې چې په غزه کې د امنیت شتون ساتلو لپاره کافي ځواکونه او د څارنې تجهیزات ځای پر ځای شوي دي.

-د اسراییلو د حکومت د غزې ښار د کنټرول د نیولو پریکړه د اسراییلو د پوځ د قحطۍ د انجینرۍ هڅو په مینځ کې راځي چې د ترانګې د محاصره شوي نفوس په وړاندې دي (روپټرز).

-په لنډه توګه، د څلورم پړاو په پای کې، اسراییل غواړي د جګړې لپاره خپل ټاکل شوي اهداف ترلاسه کړي: حماس بې وسلې کول، ټول بندیان بیرته راستنول، د غزې ټوله پټه بې وسلې کول، په ترانګه کې د امنیت کنټرول رامینځته کول، او "یو بدیل ملي اداره چې د حماس یا فلسطیني ادارې سره تړاو نلري" رامینځته کول.

-"تمه کېدونکې" حیرانتیا دا ده چې دا هماغه اهداف دي چې اسراییلو له پیل څخه د ځان لپاره ټاکلي وو، او دا د لسګونو زرو ملي وګړو د وژلو او د غزې په ټول نفوس باندې د بندیز

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

او قحطۍ د ټينګولو پرته بل څه ترلاسه کولو کې پاتې راغلی دی. په هرصورت، داسې ښکاري چې د اسراییلو حکومت پریکړه کړې چې خپله ناکامي په بل شکل تکرار کړي ترڅو ډیر وخت واخلي.

-پداسې حال کې چې اشغالګر پوځ د ۲۲ میاشتو څخه ډیرو جګړو په جریان کې د مقاومت ځینې نظامي وړتیاوې له مینځه وړي، دا د خپلو بندیانو په بیرته ترلاسه کولو کې پاتې راغلی (د هغو کسانو استثنا پرته چې د هغه تړون له مخې ترلاسه شوي چې دا د روان کال په پیل کې بیرته راګرځیدلی). سربیره پردې، د مقاومت ډلې لاهم د اشغال پر وړاندې د اغیزمنو بریدونو پیل کولو توان لري، حتی که د دوی تاکتیکونه بدل شوي وي او د دوی سرعت د جګړې د پیل په پرتله ورو شوی وي. مقاومت اوس مهال د اشغالګر پوځ پورې اړوند سرتیرو او وسایطو د بندولو او په نښه کولو لپاره د هوښیارو کمینونو په جوړولو تمرکز کوي، چې ترټولو لوی احتمالي زیانونه رسوي.

جنگي تاکتیکونه :

-تمه کېږي چې د غزې په ګڼ میشتو ښارونو او کډوالو کمپونو کې جګړه به یوه خونړۍ ښاري جګړه وي، چې په ترڅ کې به یې اشغالګر "ټوله غزه، ونیسی او جوړه کړی" تګلاره غوره کړي، لکه څنګه چې د متحده ایالاتو لخوا په افغانستان او عراق کې په خپلو جګړو کې کارول شوې وه.

-دا د "پاکولو" مرحلې سره پیل کېږي، چې په ترڅ کې به یې ځواکونه په سیستماتیک ډول د هرې عملیاتي سیمې جامع پاکول ترسره کړي، په شمول د ټولو سړکونو کنټرول او تونلونو له منځه وړلو لپاره هڅې (چې مخکې ناکامې شوې وې) بشپړول. د "پاکولو" اصطلاح په نظامي ادبیاتو کې بد شهرت لري، ځکه چې دا ډیر وخت د دوی په مینځ کې د "ترهګرو" عناصرو د شتون په پلمه د پراخه وژنو او د ملکي خلکو د ډله ایز اخراج سره تړاو لري.

-تمه کېږي چې په غزه کې پلان شوو "پاکولو" کې به په لویه کچه هوايي بمباري او ځمکنی یرغل شامل وي، چې پایله یې له شمال څخه د یو میلیون څخه ډیر ملکي وګړي بې ځایه کېږي.

-د سیمې کنټرول وروسته، بل پړاو، "ثبات"، د ځوابي بریدونو په وړاندې د هغې یوځای کول او دفاع کول شامل دي. پدې کې د پوستو جوړول، ګزې تنظیم کول، او د بشپړ امنیتي کنټرول رامینځته کول شامل دي. دا د سړکونو، بامونو او کوڅو د خوندي کولو لپاره د لوی

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

شمير پياده ځواکونو ځای پر ځای کولو ته اړتيا لري، او همدارنگه د مقاومت د هر ډول فعاليت د څارنې لپاره د څارنې تجهیزات.

-لکه څنگه چې څرگنده ده، دا مرحله د سرتیرو، مهماتو او نظامي زیربناوو له پلوه لویو لگښتونو ته اړتيا لري. دا لگښتونه د اشغال اوږد دوام یا د اسراییلو د سیمې کنټرول اوږد ساتلو ته وده ورکوي. د "جوړولو" اصطلاح بیارغونې، د نوي ملي حکومت رامینځته کولو، او د نوي اشغالګرواک اوږدمهاله ثبات ډاډمن کولو ته اشاره کوي.

-د دې نښتې په جریان کې، د اسراییلو پوځ به د ښاري جګړې لپاره خپل زغره وال موټرونه او انجینري وسایل وکاروي. اصلي جنګي ټانکونه (مرکاو ۴) او درانه زغره وال پرسونل وړونکي (نامر) به د پرمختګ مشري وکړي، په اصلي سرکونو به ګزې وکړي او ګرځنده پیاده پوښښ به چمتو کړي. لسګونه زغره وال بلپوزرونه به د موټرو، کنډوالو او حتی ټولو ودانیو په لرې کولو سره د ښاري جګړې ډګر ته به بیا شکل ورکړي.

-په ورته وخت کې، په تنګو ښاري سیمو او کډوالو کمپونو کې کور په کور به جګړه پیل کېږي، د نږدې جنګي تخنیکونو څخه به کار اخلي او د ودانیو ترمنځ په دیوالونو کې تشې ماتوي ترڅو د سرکونو پرځای دننه حرکت وکړي، کوم چې د اسرایيلي سرتیرو لپاره خورا خطرناک ګڼل کېږي. د قسام جنګیالي تل د هر ډول حرکت په تمه وو، دلته او هلته د سنایپر توپک سره پټ وو یا شاید حتی پخپله سرک کان کیندنه کوله.

-په لنډه توګه، اسراییل به د غزې په ښاري سیمو کې یوه جامع ستراتیژي تعقیب کړي، په شمول د درنو ګډو اور وژنې کارول او د تونلونو او ودانیو سکین کول. د اشغالګر دولت څخه هم تمه کېږي چې د ټولو شته استخباراتو، څارنې او کشفی شتمنیو څخه کار واخلي، د لوړ لوړوالي کشفی ډرونونو (لکه هرمیس ۹۰۰) او حتی د سپورمکي عکسونو څخه کار واخلي ترڅو ځمکه نقشه کړي او حرکتونه وڅاري.

-قسام د سنوار په غچ کې په رفح کې د یو پیچلې ډول عملیاتو کې د دوهم برید فوټیج خپروي.

-حماس ډیرې لارښودې وسلې لري چې کولی شي ټانکونه له منځه یوسي که چېرې دوی کمزوري ټکي ووهي (قسام نظامي رسنۍ).

د مقاومت غبرګون :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-مقاومت به څنگه د دې ټولو سره مخ شي؟ لکه څنگه چې د آزادۍ په جگړو کې قضیه ده، ځمکه د مقاومت لومړۍ ملگری دی. دا پوښښ او پټول چمتو کوي، او د هغې له لارې، کمین نیسي، بریدونه کوي او حیرانتیاوې کوي.

-د جگړې په تیرو میاشتو کې، د مقاومت جنگیالیو د اسرایلي اردو ځواکونو لخوا کارول شوي سرکونو کې درانه ماینونه ځای پر ځای کړي او د ټانک ضد توغندیو سره اسرایلي زغره وال موټرونه یې ویجاړ کړي. د جگړې د دې تمه شوي فصل په جریان کې د تاکتیکي دفاع ورته کچه غالبه ده.

-د قسام لواگانې ډیری لارښود وسلې لري چې کولی شي ټانکونه ویجاړ کړي که چیرې دوی کمزوري ټکي ووهي. دا وسلې د اسرایلي زغره والو موټرو په وړاندې د بامونو یا پورتنیو پوړونو څخه کارول کېږي. دا هم تمه کېږي چې د قسام لواگانې، د نورو مقاومت ډلو سره، به د سنایپر تیمونو څخه کار واخلي ترڅو د پیاده ځواکونو پرمختګ ورو کړي، یا د پرمختللو ستونو په وړاندې د موټرو څخه جوړ شوي چاودیدونکي توکي، سربیره پردې د هاوان کولی او راکټونه د اسرایلي اردو ځواکونو راتلونکو ځایونو ته د رسیدو لپاره.

دا هم احتمال لري چې په ستراتیژي به تمرکز وکړي :

د مقاومت ډلو د جگړې په ډگر کې کمینونه اسرایلي ځواکونو ته اجازه ورکول شامل دي چې یوې سیمې ته ننوځي او بیا له څو خواوو یا به د شا له تونلونو څخه برید وکړي. د اسرایليانو لپاره په ځانګړي ډول ویروونکي تاکتیک د تونلونو نفوذ دی، چیرې چې د مقاومت جنگیالي کولی شي ناڅاپه د اسرایلي لیکو تر شا د پټو تونلونو څخه راووتی ترڅو د اکمالاتي کاروانونو یا جلا واحدونو برید وکړي.

-مقاومت په ښاري چاپیریال کې د جگړې کولو خورا وړتیا لري، کوم چې د اسرایليو عملیات پیچلی کوي او د دوی پرمختګ ورو کوي. دا اوس مهال یو ډول "کوریل جګړه" پرمخ وړي چې د هغه څه سره ورته ده چې متحده ایالاتو په فلوجه یا شوروي اتحاد کې په افغانستان کې ورسره مخ شوي وو. په دې ډول جګړه کې، هر کور او هره کوڅه کولی شي یو جال وي، او تونلونه کولی شي د اسرایليو لیکو تر شا وغځوي. دا پدې مانا ده چې جګړه یوازې په لومړۍ لیکو کې نه ده، بلکې د سرتیرو او تجهیزاتو د احاطې په اوږدو کې په هر ځای کې ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په تیرو ورته جگړو کې، پایله اوږده، گرانه جگړه وه، پرته له پریکړې بريا. دا ځکه چې مقاومت یو سلسله ایز وجود نه دی چې د خپلو مشرانو یا د هغې د ځینو واحدونو په نښه کولو سره کمزوری کیدی شي. بلکه، دا یوه شبکه شوی سیستم دی چې عملیات یې د دودیزو لښکرو څخه توپیر لري. د فشار لاندې، دا په کوچنیو، انفرادي ډلو بدلېږي چې د غیر متمرکز و عملیاتو ترسره کولو توان لري، لکه د وهلو او تیښتې بریدونه، پیچلي څو هدفی کمینونه، او د تعبیه شوي چاودیدونکو توکو (IEDs کارول، کوم چې په محلي کچه تولید کول نسبتاً اسانه دي.

-په نهایت کې، د مقاومت جنگیالي دننه او بهر ځمکه پېژني. دوی په دې جگړو کې یو بل هدف هم لري. دا هدف هغه پریکړه کوونکی بريا نه ده چې اسرائیل یې غواړي، بلکې د یرغل گران، دردناک او وچول دي، چې په احتمالي توګه د سلګونو اشغالګرو سرتیرو د مړینې لامل کیږي، لکه څنګه چې یو شمیر اسرائیلي شنونکي وړاندوینه کوي، د متوقع جګړې پیمانې ته په پام سره.

قسم برید. سرچینه: پوځي رسنۍ :

-د مقاومت جنگیالیو اصلي ګټه دا ده چې دوی دننه او بهر ځمکه پېژني (قسم پوځي رسنۍ). ولې دا یو خطرناک سابسک دی؟

-په دې وروستیو کې، NBC نیوز د ساحلي پټۍ په اوږدو کې د اسرائیلي نظامي وسایطو د راټولیدو ښودنه کوي، د امریکایي چارواکو په حواله چې ویلي یې دي دا کولی شي د نوي، نږدې ځمکنی برید معنی ولري.

-په ورته وخت کې، نړیوال غبرونه د اسرائیلو څخه د دې خونړي پلان څخه د شاته کیدو غوښتنه پیل شوه. د اسرائیلو متحدینو، لکه آسټرالیا او بریتانیا، په چټکۍ سره د دې پلان غندنه وکړه، پداسې حال کې چې جرمني اعلان وکړ چې دوی به د هغو پوځي تجهیزاتو صادرات ودروي چې په غزه کې کارول کیدی شي.

-په کور دننه، داسې ښکاري چې دا پلان په متفقو توګه مخالفت لري، د اسرائیلو پخوانیو لوړ پوړو امنیتي چارواکو او د اپوزیسیون سیاستوالو د دې مخالفت وکړ، د پوځي بندښت خبرداری یې ورکړ. د اسرائیلو د اپوزیسیون مشریان لاپید د حکومت دا اقدام وغانده، او

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دا يې "يو ناورين وباله چې د ډيرو نورو ناورينونو لامل به شي،" په شمول، لکه څنگه چې هغه وويل، "د يرغمل شويو وژنه،" په لسگونو مليارد شكيل اټکل شوي لگښت سربېره.

-دا مخالفت د خالص عملي نظر څخه خپل مهم او معتبر دليلونه لري. نوی عمليات يوازې د ټولو اسراييلي پلانونو د ليکو غځول دي چې د خپلو اهدافو په ترلاسه کولو کې پاتې راغلي، پشمول د جگړې په پيل کې د ځمکني بريد.

-غزه يوازې يوه هواره، خالي سيمه نه ده؛ دا يوه گڼ نفوسه سيمه ده، چې د ټولنيزو او زيربناوو څخه ډکه ده. داسې ځای ته ننوتل چې موخه يې د "پاکولو" او د هغې د حکومتولۍ "بيا شکل ورکول" وي، لکه څنگه چې اشغالگر ادعا کوي، يو له خورا پيچلو عملياتو څخه دی چې هر پوځ يې ترسره کولی شي. دا عمليات هيڅکله په پريکنده توگه بريالي نه وو، او نن ورځ هم همداسې دوام لري.

-د ملکي خلکو په اړه، ټول د تېښتې توان نلري، په ځانگړې توگه ناروغان، زړه او ښځې، په ځانگړې توگه په هغه سيمه کې چې نږدې دوه کاله راهيسې د ويجاړۍ او منظمې ورځني بمبارۍ سره مخ شوې ده.

-سربېره پردې، بريد به د هغه ښار په وړاندې پيل شي چې سلگونه زره خلک پکې اوسېږي چې نه دي وتلي او نه به ووځي. په پايله کې، د کارول شوي اور وژنې پراخه پيمانه به حتمي د قتل عام لامل شي. هغه څه چې موږ په تېرو څو مياشتو کې په څرگنده توگه زده کړل دي چې اسراييل د له منځه وړلو جگړه پرمخ وړي او د هغې په عملي کولو کې ماهر دی.

-حتی د سياسي اهدافو په کچه، دا روښانه ده چې اشغالگر حکومت په مکرر ډول ورته اهداف تکراروي، مگر د دوی د ترلاسه کولو لپاره د روښانه لارې يا پلان پرته. اسراييل ادعا کوي چې د دوی يو هدف د حماس لخوا نيول شوي بنديان خوشې کول دي، مگر په بشپړ ډول يرغل د دوی د مرگ احتمال زياتوي، لکه څنگه چې مخکې پېښ شوي. په بل عبارت، نظامي اقدام کولی شي هغه اعلان شوی سياسي هدف چې د ترلاسه کولو لپاره ډيزاين شوی و، ناکام کړي.

-اصلي خبره دا ده چې د اسراييلو پلان ژمنه کوي - لکه څنگه چې يې له يو ځل څخه ډير ځله ژمنه کړې - يوه پريکړه کوونکې بريا، مگر د دې بريا روښانه تعريف يا د هغې د ترلاسه کولو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

لپاره ځانگړې لاره پرته ده. دا په ساده ډول د هغه څه د ترلاسه کولو لپاره یو بشپړ ترکیب دی چې اسرائیل یې غوره کوي: لوړه، وژنه، او له منځه وړل.

-پخپله د اشغالگر پوځ لپاره، دا په یوه نه ختمیدونکې، بې هدفه جگړه کې د خپلې انرژۍ د نور کمښت، او د لسگونو - شاید سلگونو - په تابوتونو کې د خپلو سرتیرو د بیرته راستنیدو لپاره یوه ترکیب دی.^{۱۱۰}

۱۱۰: شنونکي: په غزه کې جگړه له یوې مهمې اونۍ سره مخ ده، او نتانياهو د یوې موافقې

ته د رسیدو په تمه دی.

۲۰۲۵/۸/۱۰.

-داسې ښکاري چې د غزې په تړانګه کې د اسرائیلو جگړه به له یوې مهمې اونۍ سره مخ شي، ځکه چې منځګړي هڅه کوي د پوځي عملیاتو د پراختیا مخه ونیسي او د خبرو اترو میز ته بیرته راشي. په عین حال کې، نتانياهو، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی، هڅه کوي چې د خپل حکومت د ساتلو لپاره په مینځ کې کرښه وساتي.

-په غزه کې د بشري ناورین د خرابیدو او د فلسطین د اشغال لپاره د اسرائیلو د پلانونو سره د پراخ نړیوال مخالفت په منځ کې، د منځګړو لخوا د اوربند د خبرو اترو د بیا پیلولو لپاره د نویو هڅو په اړه خبرې اترې بیا پیل شوې دي.

-د اسرائیلو هایوم راپور ورکړ چې د متحده ایالاتو استازي سټیو ویتکوف او د قطر لومړي وزیر او د بهرنیو چارو وزیر شیخ محمد بن عبدالرحمن الثاني نن سره ولیدل او د جګړې د پای ته رسولو او "د اسرائیلو او اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) ترمنځ د ژورو اختلافاتو د حل لپاره یوې موافقې ته د رسیدو امکان په اړه یې بحث وکړ."

-اکسیوس دا هم راپور ورکړی چې په هسپانیه کې غونډه په داسې حال کې کیږي چې قطر او متحده ایالات د دوو اونیو په اوږدو کې د حماس او اسرائیلو لپاره د جامع تړون وړاندیز مسوده کولو لپاره کار کوي.

^{۱۱۰} - سرچینه: الجزیره + ویب پاڼې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په ورته وخت کې، د اسراییلو د مالي وزیر بیژیل سموتريچ گواښ وکړ چې که نتانياهو د غزې ترانگه بیرته ونیسي، د هغې اوسیدونکي به ځایه کړي او بیا یې ځای پر ځای کړي نو له حکومت څخه به ووځي.

که څه هم سموتريچ دا په عامه توگه ونه ویل، د اسراییلو د چارو کارپوه ډاکټر مېند مصطفی په وینا، د هغه څرگندونې د حکومت څخه د وتلو لپاره یو څرگند گواښ و، چې ویلي یې دي سموتريچ د خپل ښي اړخي ټاکنیز بنسټ له خوا د پام وړ فشار سره مخ دی.

نتانياهو په یوه معامله شرط لگوي :

- "د پیښو کورس" پروگرام کې د خپل ظهور په جریان کې، مصطفی وویل چې نتانياهو په حماس شرط لگوي چې یو نوی تړون ومي، که نه نو هغه به د حکومت د ساتلو لپاره جگړه پراخه کړي. دا ځکه چې د کابینې وروستی غونډې د جگړې دوه اهداف له منځه یوړل: د نفوس بې ځایه کیدل او د تش په نامه بشردوستانه ښار جوړول، کوم چې سموتريچ پرې خوښ نه و.

د سموتريش او نتانياهو ترمنځ شخړه په دې حقیقت کې ده چې وروستی هڅه کوي جگړه اوږده کړي، حتی د نظامي زیاتوالي پرته، ترڅو سیاسي گټې ترلاسه کړي چې د هغه سره به د اکتوبر د ۷، ۲۰۲۳ د یاد په له مینځه وړلو کې مرسته وکړي. په عین حال کې، وزیر د ډاکټر مصطفی په وینا، د لویدیځې غاړې په څیر سمدستي اشغال، بې ځایه کیدل او میشته کیدل غواړي.

له همدې امله، جگړه د یوې مهمې اونۍ سره مخ ده، چې په ترڅ کې به اسراییل خپل پوځي تحرک ته دوام ورکړي ترڅو حماس د خپلو شرایطو منلو ته وهڅوي، پداسې حال کې چې منځگړي به هڅه وکړي چې حماس بیرته د خبرو اترو میز ته راوړي.

د سیاسي څیړونکي سعید زیاد په وینا، دا اونۍ ممکن د ډیرو مرستو د ننوتلو شاهد وي، د حماس د هڅولو د هڅو سره سمون لري چې ډیر انعطاف وښيي، چې وروسته پرې ملامت کیدی شي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په هرصورت، هغه باور لري چې حماس به درې اساسي اصول پرېږدي: د جگړې پای، د اوسیدونکو خپلو کورونو ته راستنیدل، او د غزې ترانګې ویجاړونکي قحط پای ته رسولو لپاره د مرستو ننوتل، کوم چې اسراییل یې د پام وړ نړیوال فشار لاندې راوستی دی.

-خو د حماس له خوا د موافقې نه منلو معنی دا ده چې د سیاسي څېړونکي په اند، اسراییل به خپل پوځي عملیات پیل کړي، چې په ترڅ کې به یې د خپلو سرتیرو د ژوند لپاره درنه بیه ورکړي، په ځانګړې توګه که په غزه کې د دوی د چلند په اړه نړیوال انتقاد کم شي.

زامیر له یوې ستونزې سره مخ دی :

-پوځي کارپوه تورن جنرال فایز الدویري ورته نظر څرګند کړ، وې وېل چې د اسراییلو د لوی درستیز ایال زامیر به له یوې ستونزې سره مخ شي ځکه چې هغه د خپلو سرتیرو په منځ کې د "صفر تلفاتو" شعار لاندې دنده په غاړه اخیستې، پداسې حال کې چې اوس هغه په دې احتمالي زیاتوالي کې ډیر نورڅه له لاسه ورکوي.

-زامیر هڅه وکړه چې غزه محاصره کړي او فلسطینیان له هغې څخه د مرستې سیمو ته وباسي، مګر نننیا هو دا پلان رد کړ او د غزې ښار او مرکزي کډوالو کمپونو ته یې د درنو ډزو لاندې د یرغل غوښتنه وکړه، ترڅو په حکومت کې د سموتريچ دریځ وساتي.

-د کابینې لخوا تصویب شوی نوی پلان زامیر ته مهم ښکاري، چې ځواکونه به یې یوازې په غزه ښار کې د یو ملیون فلسطینیانو سره معامله وکړي. دا پدې مانا ده چې هغه به د ښاري جګړې سره مخ وي چې قیمت به یې د سرتیرو لخوا ورکول کېږي، نه د نننیا هو، سموتريچ، یا د الټرا ارتودوکس یهودانو لخوا. هغه وویل چې د اسراییلو پوځ به د امریکا د پوځي ملاتړ پرته تر نن ورځې پورې به جګړې دوام نه وای کړي.

-د دې احتمالي زیانونو له امله، د امریکا د بهرنۍ پالیسۍ شورا یو لوړ پوړی غړی جیمز روبینز په دې باور دی چې اوس یوې موافقې ته رسیدل به د دواړو خواوو لپاره غوره انتخاب وي.

-روبینز په دې باور دی چې د غزې د اشغال ګواښ خبرو اترو ته بیا کتنه کړې او منځګړي یې هڅولي چې د جګړې د بشپړ پای ته رسولو لپاره یو فورمول ولټوي، ځکه چې دا ځل یوې موافقې ته په رسیدو کې پاتې راتلل پدې معنی دي چې یو لوی نظامي زیاتوالی به یوازینی بدیل وي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-سموتړچ اوربند يا جزوي معاملې ردوي او د جگړې پر دوام ټينگار کوي تر هغه چې پريکړه کوونکي بريا ترلاسه شي او غزه اشغال شي، پرته له دې چې لگښت ولري .

-د روبينز په وينا، د متحده ايالاتو د ولسمشر ټرمپ د غزې په تړانگه کې د غمجن بشري وضعيت د حل کولو غوښتنې ته په پام سره، اوس مهال هڅې روانې دي چې د جگړې د زياتوالي مخه ونیول شي، د ډيرو مرستو ننوتل اسانه شي، او بحران په رېښو کې پای ته ورسېږي، د اوربند په لټه کې نه. ^{۱۱۱}

۱۱۱: امريکايي ډاکټر: غزه د ډله ييزې وژنې سره مخ ده، او متحده ايالات نه غواړي چې دا

ودروي:

. ۲۰۲۵/۸/۹

-امريکايي ډاکټر مارک براونروويل چې په غزه کې فلسطينيان په لويه کچه نسل وژنې سره مخ دي، او هغه فنډونه چې د متحده ايالاتو لخوا په مرستو مصرف کېږي د اسراييلو لخوا د لارو بندیدو له امله فلسطينيانو ته نه رسېږي. هغه د ملگرو ملتونو د ځمکې له لارې د مرستې رسولو لپاره د بېړنۍ اړتيا ټينگار وکړ.

-ډاکټر، چې تازه له غزې څخه راستون شوی و، وويل چې له تړانگې څخه راوتلي انځورونه هغه څه نه څرگندوي چې هلته خلک ورسره مخ دي، او نه هم هغه خورا سخت شرايط چې دوی پکې ژوند کوي. بښي .

-هغه تاييد کړه چې هغه فلسطينيان د لوږې له امله په ځمکه مړه او غورځيدلي لويدي دي، او ويې ويل چې د لوږې له امله د مړينې احتمالي اټکلونه د ځمکې د حقيقي واقعيت له ۵۰٪ څخه ډیر دي.

جگړه بايد ودرول شي.:

-د براونر په وينا، اوسيدونکي ډيره لوړه احساسوي او د سختو نښو نښانو تجربه کوي، پشمول د زړه بدوالي، سردردی او د دوی د بدن د دندو د سقوط، چې کولی شي دوی ته زیان ورسوي.

^{۱۱۱} - سرچينه: الجزيره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د امریکایی ډاکټر په وینا، د لوړې سره تړلو ډیرو انتاناتو او پرسوبونو پېښو کې هم زیاتوالی راغلی، هغه ناروغۍ چې له یو کس څخه بل کس ته لېږدول کېدی شي، کوم چې د مړینې شمېره په ډراماتیک ډول زیاتوي.

-د براونر په وینا، د خلکو ژغورل سمدستي او غیر مشروط اوربند ته اړتیا لري، چا چې ټینګار وکړ چې متحده ایالات او نور اړخونه د دې کولو لپاره سیاسي اراده نلري. هغه د ملګرو ملتونو محدود کار ته اشاره وکړه پداسې حال کې چې اسراییلو ته یی آزاد لاس ورکړل شوی چې هر څه وغواړي. ویی کړي .

-خلک اوس یوازې د لارو خلاصولو او په پوله کې راټول شوي ټنونه مرستو ته د ننوتلو اجازه ورکولو سره ژغورل کېدی شي، ځکه چې د هوا څخه د موادو غورځول هم یو وژونکی میکانیزم ګرځېدلی، د براونر په وینا، چا چې وویل چې هیڅ شی چې متحده ایالات یی کوي هغه فلسطینیانو ته نه رسېږي ځکه چې د لارو کنټرول د اسراییلو په لاس کې دی.^{۱۱۲}

۱۱۲: اسراییل نن د غزې جګړې لپاره د لسګونو زرو سرتیرو ګمارنه تصویب کړه :

-د قانون عکسونه ۳+۴ چې د نظامي خدماتو څخه د الټرا ارتودوکس ته استننا ورکوي د نتانیا هو حکومت نسکورولو ګواښ کوي. عکس د اسراییلو د حکومت مطبوعاتي دفتر لخوا، د آزادو رسنیو کارولو لپاره خپور شوی.

-د حکومت د پریکړې سره سم د جګړې پراخول د اسراییلو دننه او بهر له پراخ مخالفت سره مخ دي (د اسراییلو د حکومت مطبوعاتي دفتر) .

-د اګست ۹، ۲۰۲۵ .

-د اسراییلو چینل ۱۳ راپور ورکړ چې حکومت به نن، یکشنبې، د لسګونو زرو ریزرو سرتیرو ګمارنه تصویب کړي، وروسته له هغه چې مخکې یې د غزې د نیولو پلان تصویب کړ، پداسې حال کې چې منځګړي نوي موافقې ته د رسیدو لپاره د وخت سره سیالي کوي.

^{۱۱۲} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو چینل راپور ورکړ چې د عملیاتو د پراخولو پلان کې د درنو ډزو کارول او د غزې ښار په ګاونډیو کې د نیولو لپاره د عملیاتو پلي کول شامل دي.

-په دې کې زیاته شوې چې د اسراییلو لوړ پوړو پوځي افسرانو په غزه کې د راتلونکو پوځي عملیاتو په اړه یې سختې نیوکې کړې دي، پداسې حال کې چې چینل ۱۲ د لوړ پوړو پوځي افسرانو له قوله ویلي چې جګړه په تېه ولاړه ده او په شګو کې د بند ګاډۍ په څیر شوې ده.

د لسو ساعتونو لپاره سخته بحث :

-یدیعتو احررونوت راپور ورکړ چې د اسراییلو ټولو امنیتي مشرانو د جمعې په ورځ د امنیتي کابینې په غونډه کې د غزې د نیولو پلان رد کړ، پداسې حال کې چې وال سټریټ ژورنال تایید کړه چې دا پلان له څو ننګونو سره مخ دی.

-ورځپاڼې یادونه وکړه چې د امنیتي کابینې غونډه ۱۰ ساعته دوام وکړ او د یوه تاوده بحث شاهد ه وه چې په ترڅ کې یې د امنیتي مشرانو د غزې د اشغال سره د مخالفت مختلفې درجې څرګندې کړې، د ورته اهدافو د ترلاسه کولو لپاره د "ډیرو مناسبو انتخابونو" په شتون باندې یې ټینګار وکړ.

-ورځپاڼې تایید کړه چې دا غونډه د لومړي وزیر نتانیا هو او د لوی درستیز ایال زامیر ترمنځ د اختلافاتو ډګرو، او ځینو وزیرانو هم د زامیر سره د هغه د دریځ په اړه مخامخ شول.

-د اسراییلو راپورونو ویلي چې زامیر د غزې د نیولو پلان د "ستراتیژیک جال" په توګه بیان کړی، او ټینګار یې کړی چې دا به د کلونو لپاره پوځ ستړی کړي او د بنديانو ژوند به له خطر سره مخ کړي.

-د یدیعتو احررونوت په وینا، د ملي امنیت شورا مشر تزاچي هانګي پرون د یوې غونډې په ترڅ کې وویل چې په دې وروستیو کې د کمزورو او لوړو اسراییلي بنديانو خپاره شوې عکسونه هغه ته اجازه نه ورکوي چې د "ټول یا هیڅ" پلان ملاتړ وکړي. هغه زیاته کړه، "زه چمتو نه یم چې لږترلږه د ۱۰ بنديانو د ژغورلو فرصت له لاسه ورکړم ... اوربند به موږ ته دا توان راکړي چې د دوی په اړه یوې موافقې ته د رسیدو هڅه وکړو."

-د هغې برخې لپاره، وال سټریټ ژورنال د اسراییلي چارواکو له قوله ویلي چې د غزې د کنټرول په برخه کې د اسراییلو سره د بشري ځواک نشتوالی د لویو خنډونو څخه دی. ژورنال تشریح

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

کړه چې متقاعد برید جنرال امیر عویوي په دې باور دی چې د چټک پرمختګ لپاره به د لښکونو زرو سرتیرو په ګډون څو نظامي برخو ته اړتیا وي، چې هغه یې د تدریجي عملیاتو ملاتړ کړی چې د بشري ځواک فشار کموي.

ژورنال تشریح کړه چې د اسراییلو احتیاطي سرتیرو ګواښ کړی چې که بیا وغوښتل شي نو په غزه کې به جګړې ته بیرته نه ځي، ځکه چې د اوږدې جګړې له امله د اشغالګر پوځ لخوا احساس شوي ستړیا او کمښت ته په پام سره.

د نوي تړون په لټه کې :

-په دې شرایطو کې، د اسراییلو نشراتي ادارې راپور ورکړ چې متحده ایالات او منځګړي د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) او اسراییلو باندې فشار راوړي چې د خبرو اترو میز ته بیرته راشي.

-د اسراییلو کان چینل د شنې په ورځ د باخبره سرچینو په حواله راپور ورکړ چې واشنگتن او منځګړي په حماس او اسراییلو فشار راوړي چې د خبرو اترو میز ته بیرته راشي ترڅو په غزه کې جګړه ودروي، کوم چې د ۲۲ میاشتو راهیسې د تل ابیب لخوا د نسل وژنې او لوږې سره مخ دی.

-اکسیوس د یو لوړ پوړي اسرایيلي چارواکي له قوله هم ویلي چې په غزه باندې د برید پلان به سمدلاسه پلي نشي، او د عملیاتو د پیل لپاره دقیق مهالویش نه دی ټاکل شوی، چې د ډیپلوماتیک حل لپاره ډیر وخت پریږدي.

-د اسراییلو د لوړ پوړي چارواکي په وینا، نتانیا هو د کابینې په غونډه کې په مهم ډول خبرې وکړې، او دروازه یې د عملیاتو د بندولو لپاره خلاصه پرېښوده که چیرې د جګړې پای ته رسولو او د بندیانو خوشې کولو لپاره یوې موافقې ته د رسیدو لپاره خبرې اترې بیا پیل شي.

-د غزې د نیولو پریکړه د قطر او مصر په ګډون د ډیرو سازمانونو او هیوادونو لخوا غندل شوې ده، کوم چې د خبرو اترو منځګړیتوب کوي. واشنگتن دا له پامه غورځولې ده. په هرصورت، د متحده ایالاتو ولسمشر ټرمپ څو ورځې دمخه د دې مسلې په اړه د یوې پوښتنې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په اړه تبصره وکړه، وې ويل چې دا مسله په اسراییلو پورې اړه لري، کوم چې څارونکو د نتانياهو لپاره شين څراغ گڼلی و.^{۱۱۳}

۱۱۳: یو یهودي رې: زه په غزه کې د هغه څه په اړه چې د نسل وژنې په توګه بیان شوي زما د ځنډ له امله پشیمانه یم

-یو فلسطیني ماشوم د لوړې بحران په جریان کې د خپره پخلنځي څخه د خواړو ترلاسه کولو ته انتظار باسي، د اګست په ۲، ۲۰۲۵. رویترز/محمود عیسی TPX د ورځې انځورونه -لیکوال وویل چې د هغه څخه خواشینی دی چې راتلونکي نسلونه به هغه کسان وګوري چې نه غواړي په غزه کې د تباهی جګړه وويني (رویترز).
۲۰۲۵/۸/۹ .

-مایکل زوسمن، یو رې چې د پرمختګ کوونکي صهیونیست په توګه بنودل شوی، د خپلې یهودي ټولنې لخوا د انزوا او تبعیض سره مخ دی وروسته له هغه چې اسراییلو په غزه کې د نسل وژنې په توګه یې بیانوي. هغه د مرګ د سزا سره د مخالفت لپاره د پیژندل شوي یو محبوب فعال څخه د فلسطیني قربانیانو د دفاع لپاره د خیانت په تور د یوې بې برخې شوې ډلې ته تللی دی.

-په خپله مقاله کې چې د امریکا ویب پاڼې کاونټرپنچ لخوا خپره شوې، زوسمن وویل چې هغه د "نسل وژنې" کلمه په عامه توګه د ۲۰۲۵ کال په جولای کې په غزه کې د اسراییلي حکومت د کړنو تشریح کولو لپاره کارول پیل کړل.

-هغه څرګنده کړه چې د هغه ډیر همکاران او ملګري، چې د هغه ستاينه یې وروسته له هغه وکړه چې هغه ته د "رېنیک بشري حقونو اتل" جایزه ورکړل شوه چې د مرګ د سزا په وړاندې یې د یهودي ټولنې د هڅولو لپاره ترسره کړې وي، هغه یې د څو ځله یهودي ضد توروونو لګولو لپاره شیطاني کړه، پداسې حال کې چې نورو هغه لیونی یا رواني ناروغ وباله.

^{۱۱۳} - سرچینه: الجزیره + ادارې + اسراییلي مطبوعات .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ليکوال يادونه وکړه چې هغه د کلونو راهيسې د مرګ د سزا ملاتړ کونکو لخوا د ناوړه لفظي بريدونو سره مخ شوی و، مګر هيڅ شی هغه د نفرت او طنز کچې لپاره چمتو نه کړ چې په تيره مياشت کې د مختلفو يهودي حلقو لخوا په هغه باندې باران شوی.

-هغه زياته کړه چې هغه په ډيرو ټولنو کې چې يو وخت يې د جواز لرونکي يهودي مذهبي مشر په توګه هرکلی کاوه، يو ناغوښتل شوی شخصيت ګرځيدلی دی، او د هغه ملګرو او همکارانو له هغه سره د ټولنيز جلاوطن په توګه چلند پيل کړی دی.

-د ليکوال په وينا، خلک ممکن حيران شي چې ولې هغه ځان په دې حالت کې اچوي، او هغه ځواب ورکوي چې هغه دا لومړی او تر ټولو مهم د غزې د ماشومانو لپاره کوي، چې لاهم د بمبارۍ او لوړې لاندې دي، او همدارنګه د خپلو ماشومانو لپاره، چې مخونه يې په غزه کې د کنډوالو لاندې د ماشومانو په عکسونو کې ګوري.

-هغه زياته کړه چې ماشومان به د خپلو پلرونو د دريځ په اړه حيران شي پداسې حال کې چې نسل وژنه د دوی د سترګو په وړاندې روانه وه، او دوی به د MK اوفر کاسيف په څير شخصيتونه په ياد ولري، چې پدې اونی کې د غزې د حکومت کمپاين د نسل وژنې په توګه تشرېح کولو لپاره له کنيسټ څخه ايستل شوی و، يا اسراييلي ليکوال ډيويد ګروسمن، چې اصطلاح يې ورته کارولې وه.

-مايکل زوسمن د دې په اړه خواشينی دی چې راتلونکي نسلونه به هغه کسان څنګه وګوري چې د نسل وژنې په اړه حقيقت ليدلو توان نلري يا نه غواړي.

-ليکوال تشرېح کړه چې هغه د دې نظر سره موافق نه دی چې اصطلاحات د اسراييلي پوځ لخوا ترسره شوي ظلمونو سره معامله کولو کې مهم ندي. هغه ټينګار کوي چې کلمې مهمې دي، ځکه چې دوی کولی شي جګړې ته لمن ووهي يا سوله راولي، وژنه وهڅوي يا ژوند وژغوري.

-هغه يادونه وکړه چې څنګه د اسراييلو د حکومت پوځي غبرګون د اکتوبر له ۷ وروسته زيات شو، هغه خپلې کلمې په احتياط سره غوره کړې، لومړی يې د "غچ اخيستني" خبرې وکړې، بيا "قومي پاکولو" خبرې وکړې، او اوس په قصدي ډول د "نسل وژنې" کلمه يې کاروله.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-مايکل زوسمن ټينگار وکړ چې هغه د دې په اړه خواشيني دى چې راتلونکي نسلونه به هغه کسان څنگه وگوري چې د نسل وژنې په اړه حقيقت ليدلو توان نلري يا نه غواړي.

-هغه د دې کلمې کارولو لپاره دومره اوږد وخت نيولو لپاره ژوره خواشيني هم څرگنده کړه، هيله يې څرگنده کړه چې د هغه لمسيان به هغه ته په غزه کې د بشري حقونو د ښکاره سرغړونو د ناوخته پېژندلو لپاره بخښنه وکړي، او د هغه سفر به د دوى لپاره د درس په توگه کار وکړي ترڅو د سختو نيوکو سره سره ارزښتونو ته غاړه کېږدي.

-مايکل زوسمن ځان د کاناډا د روحاني پاملرنې ټولنې سره د تصديق شوي روحاني پاملرنې متخصص په توگه پېژني، دا هغه مقام دى چې هغه په ۲۰۰۸ کې د امريکايي يهودي الهيادي مدرسې څخه يې ترلاسه کړ.

-هغه د مرگ د سزا ضد سازمان د مشورتي کميټې غړى او د مرگ د سزا پر وړاندې د يهودانو شريک بنسټ ايښودونکى دى.^{۱۱۴}

۱۱۴: حماس: د نتنياهو څرگندونې د نسل وژنې او لوړې له جرمونو څخه د اسراييلو د

خلاصون لپاره يوه هڅه ده:

-د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) لوگو (الجزيره).

۲۰۲۵/۸/۱۰.

-د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) وويل چې د اسراييلو لومړى وزير نتنياهو د لسگونو بنديانو د وژلو او د تبادلې د تړونونو څخه د سرغړونې سره سره د بنديانو د موضوع څخه د تيرى توجه کولو لپاره گټه پورته کوي.

-غورځنگ زياته کړه چې د نتنياهو څرگندونې، چې د جنګي جرمونو په تور د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دى، د نسل وژنې او لوړې په نړيواله کچه مستند شوي جرمونو څخه د هغه د ادارې او اردو د خلاصون لپاره يوه ښکاره هڅه ده.

-غورځنگ په يوه بيان کې تاييد کړه چې يوې موافقې ته رسيدل او د بنديانو تبادله نږدې وه او يوازې يو گام لرې وه؛ په هر صورت، نتنياهو د خبرو اترو له وروستې پړاو څخه ووت.

^{۱۱۴} - سرچينه: امريکايي پريس .

-د غورځنگ په بيان كې راغلي چې د غزې د آزادولو په اړه د نتانياهو خبرې يوه دوكه ده چې د جبري بې ځايه كيدو، د ژوند د اړتياوو د ويجاړولو او د هغه د تابعيت د واک د نصبولو لپاره د هغه پلانونه پټوي.

-بيان كې ټينگار شوی چې د بنديانو د ژوند د ساتنې يوازينی لاره د يرغل بندول او يوې موافقې ته رسيدل دي، نه د بمبارۍ او محاصرې دوام. بندول .

-حماس ټينگار كړی چې د دوه مليون ټنو مرستو د ننوتلو ادعاوې د ملگرو ملتونو د معلوماتو سره په ټكر كې دي چې د سختې لورې او د ماشومانو د مړينې دوام تاييدوي.

-غورځنگ دا هم ټينگار كړی چې "د غزې غير انساني ادارې ۱۸۰۰ فلسطينيان وژلي دي، چې د لورې او مرگ د جالونو د جوړولو پاليسي ثابتوي."

-په دې كې ويل شوي چې اشغال نړيوال خبريالان غزې ته د ننوتلو مخه ي نيسي او له ۲۶۰ څخه ډير فلسطيني خبريالان ي وژلي دي. دا په قصدي ډول لارې ي هم تړلي او په خطرناكو سيمو يا سمندر كې مرستې غورځوي، چې د لسگونو كسانو د مړينې لامل كيږي.

په دې ټينگار وشو چې ملگري ملتونه او نړيواله ټولنه د يرغل د بندولو، محاصرې د لرې كولو او د جنكي مجرمينو د حساب وركولو لپاره له اخلاقي ازمويڼې سره مخ دي.

د حماس د سياسي دفتر د مشر د رسنيو سلاكار طاهر النونو نتانياهو د خپلې مطبوعاتي غونډې په جريان كې د "دروغونو لړۍ" په جوړولو تورن كړ چې په كې يې اعلان وكړ چې په غزه كې د پوځي عملياتو د پراخولو پلان "د جگړې د پای ته رسولو غوره لاره ده."

النونو د فرانسې خبري اژانس ته وويل چې "هغه څه چې نتانياهو په خپل مطبوعاتي كنفرانس كې وويل د دروغو لړۍ وه،" او زياته يې كړه چې هغه "حقيقت نشي ليدلی، بلكې د هغه د گمراه كولو او پټولو لپاره كار كوي."

-النونو زياته كړه چې نتانياهو "دروغ ويلو ته دوام وركوي او د خلكو د غولولو هڅه كوي،" او يادونه يې وكړه چې "د غزې ترانگې ته د خبريالانو د ننوتلو څخه د نتانياهو مخنيوی د هغه د دروغو ترټولو لوی ثبوت دی."

-بيت المقدس، اسراييل - د جولای لومړۍ: د اسراييلو صدراعظم نتانياهو د جولای په لومړۍ نيټه، ۲۰۱۲ كال كې د اسراييلو په بيت المقدس كې د خپل دفتر په اونيزه غونډه كې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ګډون کوي. دا غونډه د هغو راپورونو په منځ کې وشوه چې نتانياهو خپل سلاکار ته امر وکړ چې د فلسطين د ولسمشر محمود عباس او د اسراييل د مرستيال صدراعظم شاول موفاز ترمنځ ټاکل شوې غونډه لغوه کړي. (عکس د ايير سلطان لخوا - پول/ګيتي اميجز).

-نتانياهو (منځ کې) نړيوال رسنۍ په دروغو او جعلي عکسونو خپرولو تورنې کړې (ګيتي)

-د نتانياهو څرګندونې :

-نتانياهو نن ماښام په غزه کې د نسل وژنې او قحطۍ په اړه خپل انکار بيا تکرار کړ، نړيوالې رسنۍ يې په دروغو او جعلي عکسونو خپرولو تورنې کړې. هغه د عربي او نړيوالو غندنو له څپې وروسته د غزې د نيولو لپاره خپل نيت هم رد کړ.

-لکه څنګه چې د قحطۍ او د خپلو ميندو په ګير کې د ماشومانو د مړينې انځورونه په نړيوالو رسنيو کې خپاره شول، نتانياهو وويل چې "نړيوالې رسنۍ د حماس لخوا خپاره شوي دروغ خپروي." هغه د دې انځورونو يوه ټولګه هم د "جعلي" کلمې سره وښودله.

-هغه دوام ورکړ، "زه د غزې په اړه د جعلي عکسونو خپرولو لپاره د نيويارک ټايمز په وړاندې د دعوی د ثبتولو په اړه فکر کوم."

-د اسراييلو د نوي پلان په اړه چې د تېرې جمعې په ورځ د امنيتي کابينې لخوا د غزې ترانګې د تدريجي نيولو لپاره تصويب شو، نتانياهو وويل چې هغه د راتلونکو عملياتو په اړه مهال ویش يا دقيق توضيحات نشي وړاندې کولی، مګر هغه د "چټک وخت چوکاټ" غوره ګڼي.

-هغه تشرېح کړه چې اسراييل د حماس لخوا د بې وسلې کولو څخه دانکار وروسته "ماموريت بشپړولو" هڅه کوي، او هدف يې دا دی چې "په غزه کې يو غير اسراييلي ملکي اداره رامینځته کړي، چې نه د حماس او نه هم د فلسطيني ادارې لخوا رهبري شي."

-نتانياهو ادعا وکړه چې د حماس په غزه کې يوازې دوه قوي مرکزونه پاتې دي: د غزې ښار او په مرکزي سيمه کې کمپونه. هغه وويل چې د اسراييلو پوځ به د دوی د له منځه وړلو هڅه وکړي، سره له دې چې په ټوله غزه کې د فلسطيني مقاومت عمليات دوام لري.^{۱۱۵}

^{۱۱۵} - سرچينه: الجزيره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۱۵: "فلسطين د مسلمانانو د تاج مرغلره: زه یې تاسو ته امانت درکوم." انس الشریف .

دغه وصیت د ټولنیزو رسنیو پلیټ فارمونه روښانه کوي.

-د انس الشریف وصیت: ما د حقیقت په رسولو کې ډډه ونه کړه، او زه به په خپلو اصولو باندې ثابت مېرمن (الجزیره) .

بشار ابو زکري .

. ۲۰۲۵/۸/۱۱ .

-د الجزیرې د شهید خبریال انس الشریف وصیت، چې د اسرائیلي اشغالگر پوځ لخوا د هغه د همکار محمد قریق او یو شمیر عکس اخیستونکو سره یوځای په غزه کې شهید شو، په پراخه کچه خپور شوی او په ټولنیزو رسنیو پلیټ فارمونو کې ژور غمجن شوی دی.

-د الشریف وصیت، چې د غزې ښار کې د الشفا روغتون ته نږدې د خبریالانو خیمه یی په نښه کړه، د اسرائیلو په هوايي برید کې د هغه له شهادت وروسته خپور شو، یو وروستی پیغام یې څرگند کړ چې د هغه په موخه د هغه باور او د حقیقت رسولو په اصل کې د هغه ثابت قدمي څرگندوي، پرته له دې چې لگښت ولري .

-الشریف په خپل وصیت کې وایي، "خداي پوهیږي چې ما خپلې ټولې هڅې او ځواک د خپلو خلکو لپاره د ملاتړ او غږ پورته کیدو لپاره ولگاوه"، ټینګار کوي چې هغه د "جعل یا تحریف پرته" حقیقت رسولو څخه ډډه نه ده کړې، سره له دې چې په مکرر ډول یې درد او زیان تجربه کړی.

-الشریف فلسطین ته سپارښتنه وکړه، دا یې د "مسلمانانو په تاج کې مرغلره" او د هر آزاد سړي د زړه ضربان په توګه تشریح کړ. هغه د دې خلکو او ماشومانو سره د وفادارۍ غوښتنه وکړه، چې هیڅکله یې د خوب کولو یا په خوندیتوب کې د ژوند کولو توان نه درلود وروسته له دې چې د اسرائیلو بمونو او توغنديو لخوا د دوی جسدونه ټوټې ټوټې شول.

-الشریف د مشورې لپاره خپله کورنۍ غوره کړه، د خپلې لور شام یادونه یې وکړه، چې هغه یې د لوییدو خوب لیدلی و؛ د هغه زوی صلاح، چې هغه هیله درلوده چې ملاتړ به یې وي؛ د هغه مور، چې دعاګانې یې د هغه قلعه او د هغه د لارې رڼا وه؛ او د هغه میرمن، چې د زیتون د ونو په څیر د صبر سره د جګړې سره مخ شوه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هغه خپله وصیتنامه د خدای جل جلاله د ارادې د قناعت وړ اعتراف سره پای ته ورساوه، تروروستی شیبې پورې په خپلو اصولو کې ثابت و. هغه دعا وکړه چې د هغه وینه به د هغه د خلکو لپاره د آزادۍ لاره روښانه کړي، او ټینګار یې وکړ چې هغه پرته له بدلون څخه خپله ژمنه پوره کړې ده.

-تویترانو وصیتنامه "د مظلومیت د پیغام په توګه بیان کړه چې غرونه به د اوبښکو او وینو سره وځي، د مینې او وفادارۍ پیغام چې د غزې د اتلانورینستینې زړورتیا به څرګنده کړي، د ایمان او استقامت پیغام چې خلک به په نه ماتیدونکو غرونو بدل کړي، پداسې حال کې چې په ورته وخت کې هغه کسان سپکوي چې د غزبانو د وژل کیدو اجازه یې په بې رحمانه ډول سره ورکړې."

-نورووویل چې شهید انس الشریف "د حق لپاره یو آزاد غږ، یو صادق سترګه وه چې د خپلو خلکو کړاوونه او دردونه یې مستند کړل، او ملت ته یې د صادقانه کلمو او عزتمنو انځورونو میراث پرېښود."

-دوی زیاته کړه چې انس شاوخوا څلور میاشتې دمخه د اسراییلي پوځ لخوا د ګواښونو او هڅونو ترلاسه کولو وروسته خپله وصیتنامه لیکلې وه، کوم چې په قصدي ډول یې هغه په نښه کړ، لکه څنګه چې دا کار لښکونو ژورنالستانو او د حقیقت اتلانو وکړ.

-بلاګ لیکونکو یادونه وکړه چې دا یوازې یوه وصیت نه دی، بلکې "د هغه ملت په وړاندې یوه چیغه ده چې چوپتیا ته تسلیم شوې ده، او د یوې داسې نړۍ په وړاندې یوه توره ده چې خپل وجدان یې پلورلی او غزه یې یوازې د مرګ سره مخ شوې پرېښوده." دوی ټینګار وکړ چې انس خپل وروستي الفاظ په خپله وینه لیکلي ترڅو نړۍ ته ووايي: "اسرائیلوزه ووژلم ... مګر حقیقت یې نه دی وژلی."

-یو فعال وویل: "تصور وکړئ انس د اپریل په شپږمه خپل وصیت لیکلی ... تصور وکړئ چې په غزه کې خلک په هرو څو ورځو کې یو وصیت لیکي او د مرګ له امکان سره مخ دي ... تر هغه چې دوی واقعا مړه شي."

-بل فعال زیاته کړه: "انس خپل وصیت د هغه د وژلو دمخه لیکلی ... دا داسې ده لکه څنګه چې هغه کولی شي راتلونکی د حقیقت په سترګو سره ولولي."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-يو فعال ليکلي: "موږ به ستاسو د غږ انگازې له لاسه ورنکړو، انس ... ، زموږ زړور همکار، تاسو او محمد قريقع، چې موږ به ښايي حماسي استقامت له لاسه ورکړو، او ترهغه به ستاسو په نقش قدم روان يو او همدارنگه ستاسو سره هر ملګري ژورناليست چې خپل ژوند يې قرباني کړ ترڅو پوښښ دوام ومومي او د فلسطين غږ په روښانه ډول واوريدل شي."

-يو بل تبصره وکړه: "يوه ژړوونکې وصيت... اې سوداګرو، دا د هغه سړي وصيت دی چې لا تر اوسه نه دی ښخ شوی." بل وويل: "خدای پامان، انس. نړۍ تاسو مايوسه کړي ده. ستاسو خبرې به تل پاتې وي... يو شاهد... يو سوځوونکی، فلسطين او غزه به د ځمکې سر او لاندې په تاسو وياړي."

-فعالينو د کلمې او حقيقت شهيدانو، انس الشريفي او محمد قريقع، چې د آزادو رسنيو د غوره پيغام د پوره کولو په وخت کې شهيدان شوي وو، هم غمجن کړل. دوی د کيمرې سره روان شول، نه وسله، نه کلمې، نه گولی، ترڅو نړۍ ته ووايي چې غزه وينه تويوي او حقيقت بمبار کيږي.

-مبصرينو انس د مقاومت جنگيالي نه گڼلو چې توپک يې درلود، بلکې د بمونو څخه ډيره پياوړی وسله يې درلوده؛ د هغه خبرې او انځورونه د اسراييلو وجود ولټراوه او د دوی زړونه يې وويړول.

-تويټر کاروونکو يادونه وکړه چې د هغه وروستۍ وصيت د دې يادونه وه چې هغه ځان د هر فلسطيني ورور گڼي او د اشغالګرو لخوا د هغه د وژلو دمخه د اسراييلي وياندانو او چارواکو له مستقيمو گواښونو سره مخ و، چې د دې دښمن د وحشت يو بل ثبوت يې پرېښود.

-له هغه وخته راهيسې چې د شهيد انس الشريفي د حساب اداره کولو ټيم دا خپور کړي، وصيت يې له ۷ مليونو څخه ډير ځله ليدل شوی دی.^{۱۱۶}

۱۱۶ : مېشت ځايونو د لويديځې غاړې په عين عمار کې ۳۰ فلسطيني کورنۍ بې ځايه کړي

-اسراييلي ځواکونه د هېرون په زاړه ښار کې د مېشت ځايونو له بريد وروسته ځای پر ځای شوي، د اګست ۹ (اناضول و اژان س)

. ۲۰۲۵/۸/۱۱

^{۱۱۶} - سرچينه: الجزيره + ټولنيز رسنۍ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د دوشنبې په ماښام، د اسراییلي پوځ په ملاتړ مېشت ځایونو (ملکی یهودانو) ۳۰ فلسطیني کورنۍ اړې کړې چې خپل کورونه ړنگ کړي او د مرکزي اشغال شوي لويديځې غاړې په رام الله کې د خپلې سیمې څخه ووځي.

-د بدویانو د حقونو د دفاع لپاره د البیدار سازمان په یوه بیان کې ویلي چې د عربي ټولنې جبري بې ځایه کیدل د اشغالګرو ځواکونو د مستقیمې ساتنې لاندې د مېشت ځایونو لخوا ترسره کېږي. دا تشرېح کوي چې د عین ایوب په نوم یوه عربي ټولنه، د رام الله شمال لويديز کې د ډیر عمارکلي ته نږدې، په دې وروستیو ورځو کې د مېشت ځایونو له بریدونو سره مخ شوې ده، پشمول د کورونو او ګودامونو سوځول، د څارویو مسموم کول، او د ماشومانو او ښځو ویرول.

-هغې په دوام کې وویل چې دغو بریدونو اوسیدونکي اړ کړل چې د ویرې او ګډوډۍ په حالت کې سیمه پرېږدي، او هغه څه چې په عین ایوب کې پېښېږي د منظم جبري بې ځایه کیدو په توګه تشرېح کوي چې د میشت ځایونو د پراختیا لپاره د فلسطینیانو د خپلو ځمکو څخه د ایستلو په پالیسۍ کې راځي.

-سازمان تایید کړه چې اسراییلي ځواکونو میشت ځایونو (ملکی یهودانو) ته د بریدونو په وخت کې محافظت چمتو کړ، چې د لويديځې غاړې په بدو ټولنو باندې د بریدونو د زیاتیدونکي لړۍ یوه برخه ده.

-سازمان د بشري حقونو او رسنیو له ادارو څخه وغوښتل چې د هغه څه مستند کولو لپاره سمدستي اقدام وکړي چې پېښېږي او نړۍ ته یې ورسوي، ټینګار یې وکړ چې د نړیوال مخنیوي پرته د دې سرغړونو دوام به د لويديځې غاړې په مختلفو سیمو کې د فلسطینیانو په وړاندې د نورو بې ځایه کیدو او بریدونو لامل شي.

-د سازمان عمومي سرپرست حسن ملیحات وویل چې شپږ شوي ۳۰ کورنۍ یې په نښه کړې، چې لږ څه کسان پکې شامل دي.

-د یکشنبې په ماښام، د اسراییلو پوځ د عین ایوب ټولنه تېرې نظامي سیمه اعلان کړه او د بهرنیو پیوستون فعالینو په ګډون یې د هغې د اوسیدونکو پرته بل چا ته د ننوتلو اجازه نه ورکوله.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د غزې په تړانګه کې د له منځه وړلو د جګړې سره په موازي ډول، د اسراییلو پوځ او په لويديځه غاړه کې میشتو خلکو، په شمول د ختیځ بیت المقدس، لږترلږه ۱۰۱۳ فلسطینیان ووژل، نږدې ۷۰۰۰ نور یې تپیان کړل، او له ۱۸۵۰۰ څخه ډیر یې ونیول، د فلسطین د معلوماتو له مخې.

-د دیوال او میشت ځایونو پر وړاندې د فلسطیني کمیسیون د راپور له مخې، میشتو خلکو تیر جولای کې په لويديځه غاړه کې د فلسطینیانو او د هغوی د ملکیتونو پر وړاندې ۴۶۶ بریدونه وکړل، چې په پایله کې یې څلور اتباع ووژل شول او د دوو بدو ټولنو چې ۵۰ فلسطیني کورنۍ پکې شاملې وې، جبري بې ځایه شول.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې، اسراییل، د امریکا په ملاتړ سره، په غزه کې نسل وژنه کوي، په شمول د وژنې، لوړې، ویجاړۍ او بې ځایه کیدو، د نړیوالې محکمې د برید د بندولو لپاره د نړیوالو غوښتنو او امرونو څخه سترګې پټوي.

-د اسراییلو نسل وژنې ۶۱۴۹۹ فلسطینیان ووژل، ۱۵۳۵۷۵ تپیان او له ۹۰۰۰ څخه ډیر یې ورک کړل. سلګونه زره خلک بې ځایه شول، او قحطۍ د لسګونو ماشومانو په ګډون د ډیرو خلکو ژوند واخیست. ^{۱۱۷}

۱۱۷ : دوی خپلې کورنۍ له لاسه ورکړې او کورونه یې ویجاړ شول. په غزه کې د الجزیرې

پنځه شهیدان څوک دي؟

-په غزه کې د الجزیرې شهیدان (اداري).

لیکنه : یاسر البنا .

. ۲۰۲۵/۸/۱۱

-غزه – د یکشنبې - دوشنبې د نیمې شپې څخه لږ مخکې، د الجزیرې پنځه جنگیالي د غزې په تړانګه کې د اسراییلي اشغالګرو ځواکونو لخوا په یوه ظالمانه بمبارۍ کې په نښه شول

^{۱۱۷} - سرچینه: اناضولو اژانس + الجزیره نیټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

چې د دوی نبض يې ودراوه او د دوی نظريې مرکز، مگر د دوی نښې يا غبرونه يې د غزې له حافظې څخه پاک نه کړل.

-انس الشریف، محمد قریق، ابراهیم داهر، معمن علیوا، او محمد نوفل، پنځه شخصیتونه چې د غزې غربي نړۍ ته د رسولو او د اشغالګرو د جرمونو افشا کولو لپاره کار کاوه، اوس د زیان او درد سمبولونه او د بیان د آزادۍ لپاره د قربانۍ سمبولونه شتون لري.

-دوی نه یوازې د الجزیرې د لوګوله امله سره متحد شوي وو، بلکې د یوې ژورې اړیکې له امله هم: دا باور چې په غزه کې ژورنالیزم یو عادي مسلک نه دی، بلکې یو بشري او ملي دنده ده، او د هغه هدف پیغام دی چې خبریالان یې د خپلې وینې سره ورکوي.

انس... د شمال غربي:

-کله چې د اسراییلو جنګي ماشین د شمالي غزې دروازې د ډیرو رسنیو لپاره وتړلې، د انس الشریف نوم په روښانه ډول ښکاره شو، د اسراییلو د تورې پالیسۍ ماتول. هغه په نه ستړي کیدونکي ډول د پیښو په اړه راپور ورکړ، د اشغال ګواښونه یې له پامه وغورځول او غیر معمولي زړورتیا یې وښودله چې په ټوله نړۍ کې یې د ملیونونو خلکو ستاینه وګټله.

-الشریف د دسمبر په ۱۹۹۶ کې د جبالیا په کمپ کې زیږیدلی و. هغه واده کړی او دوه ماشومان لري. هغه د غزې د الاقصی پوهنتون څخه د راډیو او تلویزیون هنرونو کې د لیسانس سند ترلاسه کړ، او په ۲۰۱۴ کې یې د ژورنالیزم په برخه کې خپل مسلک د یو آزاد خبریال په توګه پیل کړ، د غزې او شمال د پیښو ځایونو ترمنځ سفر کاوه.

-خلکو لومړی د هغه په اړه د ۲۰۱۸ کال کې د بیرته راستنیدو د لوی مارچ او د محاصرې ماتولو په اړه د پوښتنې په جریان کې وپېژاند. بیا هغه د ۲۰۲۱ کال په می کې د "د بیت المقدس توره" جګړې په جریان کې شهرت ته ورسید، چیرې چې هغه یو له هغو خبریالانو څخه و چې د جګړې ریښتیني کیسه یې دقیقه په دقیقه وړاندې کړه.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر راهیسې د روانې جګړې په جریان کې، الجزیرې الشریف د غزې په شمالي پټۍ کې د خپل خبریال په توګه غوره کړ، چیرې چې هغه د بې ساري خطرونو په منځ کې د قتل عامونو او سرغړونو د افشا کولو بار په غاړه درلود.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د جگړې له پیل راهیسې، اشغالګر چارواکي د هغه د پوښتنې د دوام په اړه د هغه له ټینګار څخه ناراضه وو. دوی هغه ته د تلیفون له لارې ګواښ وکړ، او غوښتنه یې وکړه چې هغه له سیمې څخه جنوب ته لاړشي، مګر هغه انکار وکړ.

-د ۲۰۲۳ کال د دسمبر په ۱۱ مه، اشغالګرو ځواکونو د جبالیا په سیمه کې د الشریف کور بمبار کړ، چې پلار یې شهید کړ. په هرصورت، هغه بله ورځ بیرته میدان ته راستون شو، لکه څنګه چې زیان یوازې د هغه د ماموریت د دوام هوډ پیاوړی کړی و.

-د هغه له مړینې وروسته، د الشریف خپلوانو یوه وصیتنامه خپره کړه چې په دې سره پیل شوه، "که زما دا خبرې تاسو ته ورسېږي، نو پوه شئ چې اسراییل زما په وژلو او زما د غږ په خاموشولو کې بریالی شوی دی." هغه تایید کړه چې هغه خپلې ټولې هڅې او ځواک د خپلو فلسطیني خلکو د ملاتړ او غږ پورته کولو لپاره کارولی دی، او هیڅکله یې د حقیقت په رسولو کې ډډه نه ده کړې لکه څنګه چې دا دی.

-شهید د الجزیرې خبریال محمد قریق دی (الجزیره).

-محمد قریق: یو شخصي زخم او مسلکي دنده ده.

-د غزې ښار ختیځ ته د شجاعیه په ګاونډ کې، محمد قریق په ۱۹۹۲ کال کې زیږیدلی و. هغه یتیم شو او یوازې د هغه د مور، "نیمه" لخوا لوی شو، چې د هغه پالنه یې کوله او خپل ژوند یې د هغه د روزنې لپاره وقف کړی و.

-دغه ځوان، چې له لوستلو او کلتور سره مینه درلوده، د غزې په اسلامي پوهنتون کې د رسنیو زده کړه غوره کړه، چېرې چې هغه په ۲۰۱۴ کال کې د لیسانس سند ترلاسه کړ.

-هغه د نړیوالو خبري اژانسونو سره د آزاد خبریال په توګه د کار پیل کولو دمخه د الاقصی تلویزیون او الراي راډیو په ګډون د څو سیمه ایزو رسنیو لپاره کار کاوه. د ۲۰۲۴ کال په اګست کې، هغه د غزې ښار په زړه کې د الجزیرې خبریال په توګه وګومارل شو.

-د جگړې پرمهال د هغه ژوند یوازې د ژورنالېستیک هڅې نه وې؛ دا د غميزو لړۍ وه. اشغال هغه په شجاعیه کې له خپل کور څخه وشړل شو، د هغه کور یې ویجاړ کړ، او هغه او د هغه بودی مور یې د بې ځایه کیدو ځایونو ترمنځ کډه کړل.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ۲۰۲۴ کال په مارچ کې، قریق له یوې سختې ازموینې سره مخ شو کله چې اشغالګرو ځواکونو په الشفا روغتون برید وکړ، چېرې چې هغه د خپلې مور، "نیما" سره یې ځایه شو او دوی یې جلا کړل. اشغالګرو ځواکونو زوی ونیو او بودی، ناروغه مور ته یې امر وکړ چې د غزې سويلي پټۍ ته لاړه شي، چې شاوخوا ۸ کیلومتره پیاده سفر دی.

-خو ورځې وروسته، اشغالګرو ځواکونو قریق خوشې کړه، او هغه د خپلې مور لټون پیل کړ. شاوخوا دوه اونۍ وروسته، هغه روغتون ته نږدې د هغې بې جانې جسد وموند، چې د اسرائیلي سنایپر لخوا په سرویشتل شوی و. د هغې غم د هغه د شهادت تر ورځې پورې د هغه په زړه کې یو خلاص زخم پاتې شو.

-د هغه د درد د ژوروالي سره سره، محمد په خپل ښار کې پاتې شو، د هغې د غمیزو توضیحات یې نړۍ ته بیانول، شخصي درد یې د مسلکي دندې سره یوځای کړ.

-مومن علیوا: هغه انجینر چې د لینز سره یې مینه درلوده:

-مومن علیوا، د خپل ژوند په لومړي سر کې یو ځوان سړی، په ۲۰۰۲ کې د شجاعیه په ګاونډ کې زیږیدلی و. هغه د ماشومتوب څخه په خپلوزده کړو کې غوره و، بالاخره د اسلامي پوهنتون د انجینرۍ پوهنځي کې شامل شو، د کمپیوټر انجینرۍ کې یې زده کړه وکړه.

-مومن د فراغت په حال کې ومخکې لدې چې جګړې هغه لوټ کړ او هغه د اسرائیلي توغندیو لخوا شهید شو. د هغه ملګرو هغه د یو تکړه فوټبال لوبغاړي په توګه پیژندلو، د پروګرام کولو او برېښنایي وسایلو ساتلو کې د هغه مهارتونو سربېره، د غزې د سپورت کلب او بیا شجاعیه خدماتو کلب لپاره لوبه کوله.

-څلور میاشتې وړاندې، مومین د الجزیرې ټیم سره د کیمړۍ مین او ایډیټر په توګه یوځای شو، او په چټکۍ سره یې د خپلو ساحوي مهارتونو سره ځان ځانګړی کړ، د غزې ورځني کړاوونه یې په فوټیجونو کې ثبت کړل چې بصري شواهد یې په حرکت کې راغلل.

-اشغالګرو په شجاعیه کې د هغه کور ویجاړ کړ، په بشپړه توګه یې ویجاړ کړ، مګر کیمره یې تر وروستۍ شیبې پورې په لاس کې وه.

ابراهیم ظهیر: د ساحې او امبولانس ترمنځ:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ابراهيم د جباليا کمپ څخه دی او په گرافیک ډیزاین کې یې خپل مسلک پیل کړ، مخکې لدې چې په ۲۰۱۸ کې د بیرته راستنیدو لوی مارچ او د محاصرې ماتولو پېښې هغه د الشمال آنلاین په څیر سیمه ایزو پلیټ فارمونو سره د عکس ژورنالېست په توګه کار وکړي.

-د تیرې جګړې په جریان کې، هغه په شمال کې د الجزیرې ټیم یوه نه بیلیدونکې برخه وه، د انس الشریف سره یې په ډیرو دندو کې ملګرتیا کوله.

-د خپلو رسنیو کارسریزه، ابراهیم د امبولانس خدماتو کې رضاکارو، د ټپیانو لېږدول او د جرمونو مستند کول یې یوځای کول.

-ابراهيم د اسراییلو په ډله ییزو وژنو کې د خپلې کورنۍ شاوخوا ۱۷۰ غړي له لاسه ورکړل، او د هغوی ټول کورونه وېجاړ شول. د هغه همکارانو هغه د یو مهربان، انرژي لرونکي او تخلیقي کس په توګه پېژندلو. هغه د انس الشریف عکس د خپل تلیفون په شا کې وساته، د هغه دملګرتیا سمبول وه چې دوی یې تر مرګ پورې سره تړلي وو.

محمد نوفل: د سټیرینګ ویلو څخه تر اور پورې :

-د جباليا کمپ څخه، محمد د الجزیرې ټیم سره د موټر چلوونکي په توګه خپل کار پیل کړ. هغه وروسته د کیمري مرستیال شو، تجهیزات یې لېږدول او د بمبارۍ او محاصرې لاندې د پوښښ ځایونو ته لاسرسی ډاډمن کړ.

-د جګړې په پیل کې، د هغه کور بمبار شو، او هغه د مات شوي حوصلې سره د کنډوالو لاندې وتښتید، پداسې حال کې چې د خپلې کورنۍ څو غړي یې له لاسه ورکړل.

-محمد د غزې ترانګې شمال کې د اندونیزیا روغتون. هغه دوه میاشتې وړاندې خپله مور د اسراییلو په هوايي برید کې او خپل مشر ورور د جباليا د محاصرې په وروستیو کې له لاسه ورکړل.

سره له دې ټولو، هغه د ټیم سره کار ته راستون شو، د دوی په سفرونو کې ملګرتیا کوله او د دوی تر وروستي برید پورې د ساحې ننگونې شریکې کړې.^{۱۱۸}

^{۱۱۸} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۱۸ : د الوداع وروستی صحنه: د الجزیرې د شهیدانو غرونه کم شوي، خو "پوښښ دوام

لري"

-د الجزیرې د خبریالانو د الوداع صحنې. راپور: محمد ابو قمر. سرچینه: الجزیرې نیټ

په غزه ښار کې د شهید شویو خبریالانو لپاره د جنازې لمونځونه (الجزیره).

راپور : محمد ابو قمر.

۲۰۲۵/۸/۱۱ |.

-غزه - انس الشریف به د امبولانسونو سره د اشغالګرو د جنایتونو د لومړیو شیبو د ثبتولو لپاره د دوی په ماموریتونو کې ملګری وو، د دوی د اوسیدونکو په سرونو دکورونه بمبارول. مګر ناڅاپه، صحنه بدله شوه، او هغه شیبه راغله کله چې طبي کارکوونکو د انس جسد د هغه د ښخولو لپاره په لاره کې راوړ.

-محمد قریق د تیر کال په فبروري کې د الشفا طبي کمپلیکس باندې د اسرایلي اشغالګرو د برید وروسته د خپلې زړې، ناروغې مور له لاسه ورکولو وروسته د غزې روغتونونو ته سفر کاوه. په هرصورت، څو میاشتې وروسته، هغه د هغې سره نږدې ښخ شو.

-د غزې ښار په لویدیځ کې د الشفا طبي کمپلیکس په دروازه کې، د یکشنبې په ماښام وضعیت په څو ثانیو کې بدل شو کله چې د اسرایلو د بې پیلوټه الوتکې توغندی د الجزیرې د خبریالانو د عملي په خیمه کې ولګېد، چې له امله یې خبریالان انس الشریف او محمد قریق او د هغې کمره مین ابراهیم داهر، مومن علیوا او محمد نوفل شهیدان شول.

د امانت وړونکی :

-ټوله شپه، خبریالان په هغو هدیرو کې پاتې شول چېرې چې د شهیدانو جسدونه ایښودل شوي وو. د هغو کسانو په مخونو کې چې د ۲۲ میاشتو دوامداره پوښښ لپاره ورسره ملګري وو، صدمه په څرګنده توګه ښکاره وه.

-صحنه د شهیدانو د کورنیو او ملګرو لپاره یې دغم سره یوځای کړ او د شهیدانو خبریالانو لخوا د رسنیو په پیغام کې ویاړ، سره له دې چې دوی ورسره مخ شوي وو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د الجزيرې خبريال محمد شاهين نږدې په ځمکه ولوېد کله چې هغه خپلو همکارانو ته الوداع وويله، "پوښتنې دوام لري، او انځور به ورک نشي،" لکه څنگه چې انس به ويل. "د هغه پيغام به تر هغه وخته پورې په ځمکه کې موجود وي ترڅو چې د غزې جگړه دوام ولري."

-د الجزيرې خبريالانو د الوداع صحنې. راپور: محمد ابو قمر. سرچينه: الجزيره نيټ .

-په داسې حال کې چې د شهيدانو همکاران او ملګري د دوی لپاره د مناسب جنازې دمراسمو په تنظيمولو بوخت وو، لږښکونکي خبريالان او د دوی ډير مينه وال، چې له اوږدې مودې راهيسې يې په تلويزيون کې تعقيب کړی و، د دوی په مړينې په ژړا شول.

-ناڅاپه، د غزې ښارد شيخ رضوان هديرې دننه د انس الشريف سره د الوداع په وخت کې د يو ځوان غږ، چې له اوبښکو ډک و، پورته شو. هغه وويل، "انس يو اتل دی. هغه تر وروستۍ شيبې پورې پيغام لېږدولو. اسراييلو هغه وواژه ځکه چې هغه قحطي افشا کړه. انس موږ ته خواږه راکړل او شهيد شو،" د لوږې په اړه د هغه د رسنيو د پيغامونو اغيزې ته اشاره کوي، کوم چې نړۍ يې وهڅوله چې په اشغال فشار راوړي ترڅو غزې ته د مرستې ننوتلو ته اجازه ورکړي.

-انس د خلکو سره نږدې وو، د ماشومانو او ښځو ژاګانې يې خپرې کړې، د اشغالګرو لخوا د فلسطينيانو په وړاندې د ترسره شوي نسل وژنې توضيحات يې مستند کړل، او د ډله ايزو قبرونو وحشتونه يې مستند کړل چېرې چې اسراييلي پوځ د خپلو جرمونو د پټولو لپاره جسدونه ښخول. هغه ډيروخت د لوږې پر وړاندې خبرې کولې، د الجزيرې د خپلو همکارانو اسماعيل الغول اورامي الريفي د جنازو مشري کوله، چې يو کال دمخه د اسراييلي بې پيلوټه الوتکو لخوا شهيد شو. هغه په هغه وخت کې وويل، "خبرتيا به وديري."

-د دې جرم وروسته، محمد قريقع د اسماعيل الغول لارې ته دوام ورکړ، خپل لومړی ژوندی پيغام يې وړاندې کړ چې د هغه د پوښتنې دوام يې اعلان کړ چې هغه يې مخکې درلود. مګر نن، انس او محمد دواړه تللي دي، نور يې د سفر د دوام لپاره پريښودل.

-د الجزيرې د خبريالانو د الوداع صحنې. راپور: محمد ابو قمر. سرچينه: الجزيره نيټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه طبي کارکوونکي چې د خبريال انس الشریف سره د پېښې ځای ته ورغلي وو د هغه جسد يې په خپلو اوږو ايښی وه (الجزیره) .

د وتلو احساس :

- "انس او ځوانان لارل،" د انس مشرور محمد الشریف وويل، کله چې هغه د تدفين له مراسمو وروسته د تسليت مراتب ترلاسه کړل. د هغه ورور احمد يې هوښه شو، د هغه نه شتون يې نشودرک کولی. د هغه ورور محمد هم د تسليت مراتب ترلاسه کولو پرمهال ولويد. د انس همکاران د هغه لوی هوډ او ساحوي کار يادوي، کوم چې د هغه د کمزوري بدن څخه ډيروزن وړلو. دوی دا هم يادوي چې څنگه هغه د ناروغۍ او ستړيا څخه بريالي شو، د اشغال له پرله پسې گواښونو سره سره د ژوندۍ پوښښ دوام باندې يې ټينگار وکړ.

- د هغه د شهادت څخه يوازې دوه ورځې دمخه، انس الشریف خپلو ملگرو خبريالانو ته وويل، "څوک چې شهيد شي هغه به آرام وي." هغه داسې احساس کاوه چې هغه نږدې شيبه احساسوي کله چې اشغالگريوځ به د هغه د صحنې څخه د لرې کولو لپاره خپل گواښونه ترسره کړي. هغه پوهيده چې د هغه د ژورناليستيکي پوښښ اغيزې د اشغال جرمونه او د هغې دروغ افشا کړي، د غزې د جگړې له امله پريښودل شوي وحشتناک انځور سره يې مخ کړي.

- د الجزيرې خبريالانو د الوداع صحنې. راپور: محمد ابو قمر. سرچينه: الجزيره نيت .

په غزه کې د شهيد شويو خبريالانو د ښخولو يوه برخه (الجزيره) .

- "د انس لپاره د آرام کولو وخت دی. هغه ډير ستړی شوی دی،" د هغه همکاران وايي، د دوی ستړي مخونه په اوبښکو پوښلي دي. دوی پوښتنه کوي، "بل څوک دی؟" په غزه کې خبريالان احساس کوي چې دوی ټول د اسرايلو د هدف په ليست کې دي وروسته له هغه چې ۲۲ مياشتې دمخه په ترانگه باندې د يرغل له پيل راهيسې ۲۳۸ خبريالان شهيدان شول.

- د الجزيرې د شهيدانو په قبرونو باندې د دوی د سفر له بشپړولو وروسته خاورې اچول شوې وې. د دوی غبرونه ورک شوي وو، مگر د دوی غبرونه لاهم په غزه کې غبريږي.^{۱۱۹}

^{۱۱۹} - سرچينه: الجزيره .

۱۱۹: د الجزيرې د خبريالانو وژنه: ايا اسرائيل به د حقيقت په پټولو کې بريالی شي؟

۲۰۲۵/۸/۱۲.

-د الجزيرې د خبريالانو انس الشريف او محمد قريقع او د هغوی د همکارانو په نېنه کول يوازې د خبريالانو په وړاندې د سرغړونو د اوږدې لړۍ غځونه نه وه. بلکې، د شنونکو په وينا، دا د يوې پراخې ستراتيژۍ دننه يوه محاسبه شوی گام وه چې موخه يې د غزې په ترانگه کې د تراژيدۍ د ثبتولو کيمرې خاموشول او د ناڅرگندو قتل عامونو لپاره زمينه برابروول وو.

-دا وژنه، چې د الشفا روغتون مخې ته د رسنيو خيمه په نېنه کړه، د الجزيرې د غزې د دفتر مشر، وائل الدحود لخوا د حيرانوونکو ارقامو په منځ کې راځي. د جگړې له پيل راهيسې د وژل شويو خبريالانو شمير ۲۳۸ ته رسيدلی، چې حتی په نړيوالو جگړو کې چې کلونه يې دوام کړی، يوې ساري شمير دی.

-د "پېښو تعقيب" پروگرام کې د الدحود د مرکې له مخې، دا شميره د بې توپيره بمبارۍ پايله نه وه، بلکې د فلسطين د ژورناليسټانو غږ د له منځه وړلو لپاره د يوې منظمې پاليسۍ انعکاس کوي، ځکه چې دا وړتيا لري چې د اشغال جرمونه يې افشا کړي او په ترانگه باندې يې د رسنيو بنديز مات کړي.

-په هرصورت، په نړيوال صحنه کې د دې جرمونو اغيزې، لکه څنگه چې الدحود دوی تشرېح کوي، د پېښې له کچې څخه خورا ټيټې پاتې دي.

-پداسې حال کې چې نړۍ په لږو مواردو کې پراخه پيوستون ليدلی دی، په پاريس کې د چارلي هيبدو بريدونو څخه په اوکراين کې د خبريالانو په نېنه کولو پورې، د رسنيو د ادارو او نړيوالو فدراسيونونو لويه برخه د ډاروونکو بيانونو او اعلاميو سره قناعت لري، پداسې حال کې چې ډيرې چوپ پاتې شوي يا د اشغال د کيسې غوره کولو ته ليواله دي.

-الدحود زياتوي، دا چوپتيا د غزې په ترانگه کې د خبريالانو لپاره د بمبارۍ په پرتله ډيره ويجاړوونکې وه، ځکه چې دا د دوی د يوې واحدې، د پولې هاخوا مسلکي ادارې د برخې احساس ماتوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

وژنه: په اروپايي صحنه کې، د ژورنالېستانو د اروپايي فدراسيون عمومي منشي ريکارډو ګوتريس په دې باور دی چې هغه څه چې پېښ شوي يوازې د خبريالانو په نېشه کول نه وو، بلکې يو "وژنه" وه چې پرېکړه يې په اسراييلو کې په لوړه سياسي او نظامي کچه شوې وه.

-هغه ټينګار کوي چې د اروپا ډير خبريالان د حماس سره د قربانيانو د اړيکو په اړه د اشغال په تورونو باور نه لري، مګر ځينې لويديځې رسنۍ دا پروپاګند تکراروي، که په شعوري يا غير شعوري ډول، قانوني او سياسي مقابلي ته اړتيا لري.

-ګوتريس د اروپا د خلکو په مزاج کې د پام وړ بدلون يادونه وکړه، د فلسطين بيرغونه په لاريونونو کې يو عام ليد ګرځيدلی، او په حکومتونو فشار راوړي چې د وسلو صادرات ودروي او د تل ابیب سره سوداګريز تړونونه وځنډوي.

-په هرصورت، هغه ټينګار وکړ چې شفاهي غندنه نوره کافي نه ده، او دا چې اوسنی وضعیت د معافيت پای ته رسولو او په غزه او لويديځه غاړه کې د خبريالانو او ملي وګړو د سيستماتيکې وژنې د پای ته رسولو لپاره عملي ګامونو غوښتنه کوي.

-د نړيوال بدلون په اړه دا انديښنه په مستقيم ډول د اسراييلو په محاسبو کې منعکس کېږي، لکه څنګه چې د اسراييلو د چارو کارپوه ډاکټر مهند مصطفى تشرېح کوي. هغه باور لري چې نړيوالو رسنيو د تل ابیب د رسمي بيان پر ځای "په ځمکه کې حقايق" غوره کول پيل کړي دي.

يو بې ساري بحران:

-هغه زياتوي چې اسراييل نن ورځ په خپل بهرني عکس کې د بې ساري بحران سره مخ دی. د دوی د تبليغاتي وسايل په نړيوالو سکرينونو کې بې کاره او بې ځواکه ښکاري، پداسې حال کې چې د فلسطين د لامل ملاتړي، دواړه فلسطينيان او بهرنيان، په زور سره خبرې کوي، د عدالت او انسانيت بيانیه کاروي او په لويديځ کې د اشرافو، زده کوونکو او مدني ټولنې خواخوږي ترلاسه کوي.

-مصطفی د تبليغاتي نفوذ دا کمښت د اشغالګرو د هڅو سره تړاو لري چې ساحوي خبريالان خاموش کړي، کوم چې د معلوماتو او عکسونو مستقیمه سرچينه جوړوي چې د اسراييلو داستان ننګوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-له دې لید څخه، د انس الشریف په څیر د مشهورو او مسلکي شخصیتونو وژنه د "رسنیو خلا" کې پانگونه ده چې اسراییل اړتیا لري چې خپلې پالیسۍ په ځمکه کې پلي کړي پرته له دې چې د خپلواکو کیمرو لخوا یې سمدستي څارنه وکړي.

-وضعیت د انفرادي وژنو څخه هاخوا د یوې جامع ستراتیژۍ پورې اړه لري چې د شاهدانو د ساحې خالي کولو او د نظامي عملیاتو لپاره لاره هواروي چې ممکن د نړۍ له سترگو لري د بې ځایه کیدو او لوړې د پالیسیو پراخول یا بریدونه پکې شامل وي.

-په هرصورت، د درنو قیمتونو سره سره، الدحدوح ټینګار کوي چې د فلسطیني ژورنالیستانو د نوي نسل په منځ کې د ځان قربانۍ روحیه قوي پاتې ده، او هغه اراده چې دوی یې د بمبارۍ او محاصرې لاندې کار کولو ته اړ ایستلي وو په اسانۍ سره به له منځه لاړه نشي، حتی که دوی د حقیقت رسولو لپاره د خپل ژوند سره پیسې ورکړي.

-د شنونکو په وینا، په ځمکه کې د رسنیو د زیاتوالي دا نمونه د جګړې د "ورځې وروسته" مرحلې لپاره د اسراییلو پلانونو سره یو ځای کېږي. د خپلواکو شاهدانو خاموش کول دې ته اجازه ورکوي چې وضعیت د خپل داستان سره سم بیا تنظیم کړي او په غزه کې هر ډول نوي سیاسي یا امنیتي ترتیبات توجیه کړي، که د بفرزونو په بڼه وي یا د نوي ډیموګرافیکو واقعیتونو پلي کول.^{۱۲۰}

۱۲۰: د اسراییلو پوځ د غزې د اشغال پلان "پراخې طرحې" تصویب کړې:

-د اسراییلو د پوځ مشر ایال زامیر د پوځ د چمتووالي او د احتیاطي ځواکونو د جلبولو امر وکړ (اناضولو اژانس)

-د اګست ۱۳، ۲۰۲۵.

-د اسراییلو د پوځ مشر ایال زامیر د چهارشنبې په ورځ د غزې ښار د نیولو د پلان "پراخې طرحې" تصویب کړې، په شمول د غزې ښار په جنوب کې د زیتون په سیمه برید، چې پروڼ، سه شنبه پیل شو.

-د اسراییلو د پوځ ویاند اویچای ادراي وویل چې دا تصویب د یوې غونډې په جریان کې وشو چې پکې د جنرال ستاف، شین بیت او نورو قوماندانانو مشران شامل وو. هغه وویل چې په

^{۱۲۰} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دې غونډه کې په هغه څه بیاکتنه وشوه چې هغه یې د خپلو ځواکونو "لاسته راوړنې" بولي، په شمول د زیتون په ګاونډ کې روان برید.

-ادرايې زیاته کړه چې لوی درستیز د ځواکونو د چمتووالي د لوړولو او د احتیاطي ځواکونو د رابللو امر کړی، سربېره پردې د ساحوي روزنې ترسره کول او ځواکونو ته د بریدونو د دوام لپاره د چمتووالي لپاره د لنډ آرام موده ورکول.

-تیره جمعه، د اسراییلو حکومت د لومړي وزیر نتانیا هو لخوا وړاندې شوی تدریجي پلان تصویب کړ چې ټوله غزه پټه ونیسي او فلسطینیان له شمال څخه جنوب ته بې ځایه کړي.

-نتانیا هو، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا په غزه کې د نسل وژنې په تور مطلوب دی، پرون د غزې د نیولو د پلان ګړندیتوب اعلان کړ او تایید یې کړه چې اسراییل د جګړې پای ته رسیدو ته نږدې دی. هغه تشریح کړه چې ځواکونه به "نسبتاً ژر" د غزې ښار کنټرول ترلاسه کولو لپاره پرمختګ وکړي، کوم چې هغه د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) وروستی مرکزوباله، چې تمرکز به یې په غزه کې د بندیانو خوشې کول وي.

د اسراییلو اختلاف :

-که څه هم نتانیا هو ټینګار وکړ چې برید "ډیر چټک" دی او د حماس د ماتې لامل به شي، د امنیتي کابینې ځینې غړي پدې باور دي چې د پلان پلي کول ممکن ډیر وخت ته اړتیا ولري، د پریکړې کولو په کچه کې د ویش په منځ کې داوه .

-د لوی درستیز ایال زامیر محتاطانه غږ پورته کوي، اسراییلي سرتیرو ته د جنګي وړتیا ورکولو او اسراییلي بندیانو د ژوند ساتلو لپاره د ژمنتیا لپاره د آرامۍ دورې ورکولو د اړتیا غوښتنه کوي.

-پوځي څارنوالۍ د غزې ترانګې د لویو سیمو د نیولو د قانوني پایلو په اړه یو څرګند خبرداری خپور کړ، په پام کې نیولو سره چې د اسراییلو مسؤلیت چې خلکو ته اساسي خدمات وړاندې کړي، د پام وړ زیاتوالی به راولي، چې په بالقوه توګه به پراخه نړیوال فشار رامینځته کړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغې ټينگار وکړ چې د اضافي سيمو نيول او په سلگونو زره فلسطينيان په محدود ځای کې اچول به په اسراييلو باندې سياسي او قانوني فشار زيات کړي او د ځينو هيوادونو لخوا په دې تړانګه کې د جګړې د دوام لپاره ورکړل شوی مشروعيت به کمزوری کړي.

-څارنوال په دې باور دی چې د غزې تړانګې د ۷۵٪ څخه ډیر کنټرول به په اسراييلو باندې د ملکي ادارې مسؤليت تحميل کړي، پشمول د خوړو، اوبو، تعليم، روغتيا پاملرنې او زیربناوو چمتو کول.

-روپټرز د باخبره سرچينو په حواله ويلي، "د اسراييلو نظامي پلان کولی شي څو اونۍ يا شايد مياشتې وخت ونيسي ترڅو بشپړ شي، په ځانګړي توګه د جنګي سيمو څخه د ملکي وګړو د ايستلو اړتيا ته په پام سره، تمه کېږي چې دا تخليه به تر راتلونکي اکتوبر پورې دوام وکړي." -عربي او لويديځو هيوادونو د غزې د بيا نيولو لپاره د اسراييلو پلان غندلی دی، او دا يې يو خطرناک او د نه منلو وړ زياتوالی او د نړيوال قانون سرغړونه ګڼلې ده.

-د امريکا په ملاتړ، اسراييل د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهيسې په غزه کې نسل وژنه کوي، چې له امله يې ۶۱،۵۹۹ کسان وژل شوي او ۱۵۴،۰۸۸ ټپيان شوي دي، چې ډيرې ماشومان او بڼې دي. له ۹،۰۰۰ څخه ډير خلک ورک دي، سلګونه زره بې ځايه شوي دي، او يوې ساري بشري ناورين رامینځته شوی دی.^{۱۲۱}

۱۲۱: د "لوی اسراييل" په اړه د نننياهو څرګندونې د ټویټر کاروونکو ترمنځ پراخه غوسه راپاروي

-نننياهو وويل چې اسراييل له څو هيوادونو سره خبرې کوي چې کولی شي د فلسطينيانو کوربه توب وکړي (ټولنيزې رسنۍ).

د اګست ۱۳، ۲۰۲۵.

-د اسراييلو لومړي وزير نننياهو د اسراييلي چينل "۲۴i" سره د ټلويزیوني مرکې په جريان کې جنجالي څرګندونې وکړې کله چې هغه وويل: "زه په يوه تاريخي او روحاني ماموريت کې يم او زه د لوی اسراييل ليد سره په احساساتي توګه تړلی يم."

^{۱۲۱} - سرچينه: الجزيره + ادارې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دې څرگندونې د اسراييلو د پراختيا غوښتونکو ارمانونو مسله بيرته مخې ته راوړه او په عربي نړۍ کې يې د ټولنيزو رسنيو په پليټ فارمونو کې د تعامل او بحث څپه راپورته کړه.

-د نټنياهو دا څرگندونې د "لوی اسراييل" په اړه د اسراييلو د روانو بيانونو په مينځ کې راځي. د اسراييلو "تورات او ځمکې انستيتيوټ" په خپله ويب پاڼه کې ادعاوې هڅوي چې د اسراييلو تاريخي پولې، د دوی د ليد سره سم، په ختيځ کې د فرات سيند څخه په جنوب کې د نيل سيند پورې غځيدلي دي، دا پراختيايي پروژې ته يوه څرگنده اشاره ده چې د تاريخي فلسطين له پولو هاخوا غځېږي ترڅو د عربي ځمکو لويه برخه پکې شامله شي.

-د ټولنيزو رسنيو زرگونو کاروونکو د نټنياهو د څرگندونو سره اړيکه ونيوله، د هغه په پاليسيو او خبرداريو يې نيوکه وکړه. ډير بلاک لیکونکو د اسراييلو د لومړي وزير څرگندونې نه يوازې د شخصي احساساتو څرگندونه گڼلې، بلکې د اشغال د ارمانونو روښانه اعلاميه يې هم گڼلې چې په ټوله سيمه کې امنيت او ثبات گواښوي.

-نورو اشاره وکړه چې دا بيان په ځمکه کې د اسراييلو د پاليسيو سره سمون لري، په ځانگړې توگه په لويديځه غاړه کې د ميشت ځايونو د روانو فعاليتونو او يوځای کولو عملياتو په رڼا کې. د اسراييلو کنيسټ دمخه د ډيرو فلسطيني ځمکو د يوځای کولو په هدف يې پريکړه لیکونه تصويب کړي دي.

-ځينې تبصرې د عربي گوندونو په دريځونو تمرکز کوي چې د فلسطيني مقاومت د تسليميدو او بې وسلې کولو غوښتنه کوي، په دې باور دي چې دا غوښتنې د اسراييلو د پراختيايي پروژې گټو ته خدمت کوي او په سيمه کې د پراختيا امکانات زياتوي.

-بلاک لیکونکو د فلسطيني مقاومت د پريښودو د خطر په اړه خبردارۍ ورکړې، دا د استعماري ارمانونو په وړاندې د دفاع وروستۍ کرښه گڼي. دوی ټينگار وکړ چې د مقاومت سقوط کولی شي د نورو هيوادونو د سقوط لامل شي، او د هغو جنگياليو د ثابت قدمۍ ستاينه يې وکړه چې د ټولو شرايطو سره سره يې د اشغال سره د مقابلې وړتيا ثابته کړې ده.

-برعکس، فعالانو ټينگار وکړ چې د نټنياهو څرگندونې د عربي هيوادونو لپاره مستقيم گواښ او د عادي کولو ملاتړ کوونکو په مخ کې د يوې نوې "څپېږې" استازيتوب کوي، او همدارنگه هغه کسان چې د مقاومت د بې وسلې کولو غوښتنه کوي. دوی باور درلود چې نټنياهو په

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

څرگنده توگه د اسراييلو استعماري ارادې څرگندې کړې، د شک يا توجیه لپاره هيڅ ځای نه لري.

-نورو په کلکه پوښتنه وکړه: "ايا تاسو د کوم بل څه روښانه تمه لرئ؟ اسراييل په ښکاره ډول خپله پروژه اعلانوي. ايا چوپتيا به دوام ومومي؟"

-د ټولنيزو رسنيو پليټ فارمونه د غزې د خلکو په وړاندې د اسراييلو لخوا د ترسره شوي قتل عام په اړه د غوسې او غندنې د مخ په زياتيدونکو څپو ثبتولو ته دوام ورکوي، د فلسطين د مسلې په اړه د ځينو عربي حکومتونو په پاليسيو د بيا غور کولو او د پاملرنې غوښتنې په منځ کې.

-د اسراييلي چينل ۲۴i سره په يوه مرکه کې، نتانيا هوويل چې هغه غواړي د متحده ايالاتو د ولسمشر ټرمپ ليد چې د غزې د نفوسو يوه لويه برخه د هغه څه له لارې انتقال کړي چې هغه يې "رضاکاران مهاجرت" بولي، درک کړي.

-نتانيا هو زياته کړه، "زه باور لرم چې سم کار، حتی د جگړې د قوانينو له مخې لکه څنگه چې زه يې پېژنم، دا دی چې خلکو ته اجازه ورکړئ چې ووځي، او بيا په خپل ټول ځواک سره د هغه دښمن په وړاندې مداخله وکړئ چې هلته پاتې کېږي."

-هغه تشرېح کړه، "موږ د غزې اوسيدونکو ته فرصت ورکوي چې لومړی او تر ټولو مهم د جگړې ساحې پرېږدي، او په عمومي توگه له پټې څخه ووځي، که دوی وغواړي دا کار وکړي،" په دې اړه سوريې، اوکراين او افغانستان کې د جگړو پرمهال د کډوالو وتلو په اړه اشاره کوي. ۱۲۲

۱۲۲: "ته به کله بيرته راځي؟" د قریقه کونډه د شهيد د خپلو ماشومانو سره د اړیکو په اړه

خبرې کوي

ياسر البنا / د اگست ۱۳، ۲۰۲۵.

- غزه - وروسته له هغه چې اسراييلي اشغالگرو ځواکونو د شجاعیه په گاوند کې د هغې کور ونړاوه، هاله، د غزې ښار کې د قطري الجزيرې چينل خبريال، د شهيد خبريال محمد قریق کونډه، د ښار په لويديځ کې په يوه کرایه شوي گراج کې ژوند کوي، خپل درې ماشومان په

۱۲۲ - سرچينه: الجزيره + ټولنيز رسنی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

غېر کې نيسي چې هغې ته داسې نږدې لکه څنگه چې دوی هم د هغې له لاسه ورکولو څخه ویره لري.

-په ډیره سختۍ سره، د شهید کونډې خپلې خبرې پیل کړې، د خپل میړه د شهادت د ماتم لپاره یې تورې جامې اغوستې وې. دا الفاظ د هغې له خولې څخه ورو ورو راووتل، د هغه زیان او باريې څرګند کړ چې د هغې په زړه باندې دروند بارو.

-هاله د الشفا روغتون کې د خبریالانو په نښه کولو په یوه بمي چاودنه کې د خپل میړه له لاسه ورکولو وروسته په تورو جامو کې ناسته وه.

-هاله د خپلو ماشومانو سره ناسته وه، تور کالي یې اغوستي وه، وروسته له هغه چې د الشفا روغتون (الجزیره) په خبریالانو په بمبارۍ کې د خپل میړه له لاسه ورکولو وروسته.

قریق الجزیره نیټ ته وویل، "زه لا هم باور نشم کولی چې محمد لږدی. زما ژوند ناڅاپه په تپه ودرول شو. زه کونډه شوم او یوازې د دریو ماشومانو مسؤلیت لرم. شهید محمد هیڅ غلط کار نه دی کړی. هغه یوازې یو خبریال و چې حقایق یې راپور کول."

ګارډین: اسراییل غواړي د خبریالانو په وژلو سره د فلسطین کیسه له منځه یوسي.

-تیره دوشنبه، د نیمې شپې څخه لږ مخکې، اسراییلي توغندیو د غزې په ښار کې د الجزیرې د عملي پنځه غړي شهیدان کړل. د قریق سربیره، دوه خبریال انس الشریف او د کیمري د عملي درې غړي شامل وو: ابراهیم داهر، مومن علیوا، او محمد نوفل. د دوی خیمه په مستقیم ډول د غزې ښار د الشفا طبي کمپلیکس د دروازې مخې ته په نښه شوه.

-د اسراییلي اشغالګرو دا جرم د اسراییلي پوځ د ویاند اویچای ادري لخوا د خبریال الشریف په وړاندې د میاشتو سختو ګواښونو او هڅونو وروسته راځي.

د هغه د وتلو شپه :

-د هغه د شهادت په ورځ، محمد د ماښام په شفت کې کار کاوه. هغه تر ۴:۰۰ بجو پورې په کور کې پاتې شو، بیا کار ته لاړ. هغه باید د شپې په ۱۱:۳۰ بجو بیرته راستون شي، په هغه وخت کې چې هغه او د هغه همکاران په نښه شول.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د هغه میرمن په بې صبری سره د هغه انتظار کاوه، د جگړې په جریان کې په ځمکه کې خطرناک شرایط او د اشغالګرو لخوا د کورونو او ملکي وګړو په نښه کول. وه.

-کله چې هغه ناوخته و، د هغه میرمنې هغه ته زنگ وواځه، مګر هغه ځواب ورنکړ. هغې بیا هڅه وکړه چې خپلو همکارانو ته زنگ ووهي، مګر هیڅ ځواب ورنکړ. هغه نه پوهیده چې ټول شهیدان شوي دي.

په هغه شیبه کې، هغې د خبرونو د پوهیدو لپاره هیڅ لاره نه درلوده. د هغې کورنۍ دمخه خبر اوريدلی و، نو دوی هڅه وکړه چې له هغې سره اړیکه ونیسي او هغه د وضعیت لپاره چمتو کړي ترڅو هغه سمدلاسه حیرانه نشي. وېره پرې غالبه شوه او هغه الشفا روغتون ته لاړه، چېرې چې هغه د سخت حقیقت سره مخ شوه.

د شهید خبریال محمد قریق کونډه، هاله، خپل زوی، ساند غېږ کې نیسي (الجزیره).

محمد بشر.

-کله چې د هغې د میره نوم یاد شي، هاله د هغه د شخصیت په اړه غږیږي: "محمد مهربان، ډیر مینه ناک، با ادبه او شرمناک وو. هغه له هرچا سره مینه درلوده او هیڅکله یې په چا غوسه نه کوله. حتی که چا به له هغه څخه یو څه پور واخیست او بیرته به یې نه وای اخیستی، نو هغه به یې بیرته نه غوښتل."

-هغه دوام ورکوي، "هغه ډیر دیندار وه او د قرآن کریم ډیره برخه یې حفظ کړې وه. هغه د خپلې مور سره وفادار و، خدای دې د هغې په روح رحم وکړي، له خپلې کورنۍ سره یې مینه درلوده، او د خپلو خلکو او خپل هیواد سره وفادار و."

-محمد زیاتوي چې هغه د دریو ماشومانو پلار و: "زین (۸ کلن)، زینه (۵ کلنه)، او ساند (۱ کلن او ۱۰ میاشتې). هغه له دوی سره خورا قوي اړیکه درلوده. دوی له هغه سره دومره تړلي وو چې تل به یې پوښتنه کوله، 'کله بیرته راځي؟' حتی کله چې هغه کار کاوه، هغه به د دوی په زنگونو لاس ایښی وه، او هغه به یې د بیرته راستنیدو غوښتنه کوله. هغه به د دوی غوښتنې پوره کولې، ډاډ یې ترلاسه کولو چې دوی ته قرآن او لمونځ ورزده کړي، او دوی ته به یې د وخت یا مینې په ورکولو کې هیڅ کمی نه کاوه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ساند کيسه توپير لري. هغه د جگړې په دويمه ورځ، د اکتوبر په ۸، ۲۰۲۳ زيږيدلى و. پنځه ورځې وروسته، د هغه ميرمن، هاله، او د هغې کورنۍ د غزې سويلي ترانگې ته وتښتېده وروسته له هغه چې اشغال د شجاعيه گاونډ په نښه کړ، پداسې حال کې چې محمد د پېښو د پوښښ لپاره په شمال کې پاتې شو.

قريق يادونه کوي، "ساند خپل پلار تريو کال او درې مياشتو پورې نه پېژنده. کله چې مور د ۲۰۲۵ کال په جنوري کې د اوربند وروسته شمال ته راستانه شو، نو هغه په لومړي سر کې هغه ونه مانه، او دې کار محمد ته ډېر درد ورکړ. په هرصورت، د وخت په تيريدو سره، هغه له هغه سره دومره تړاو پيدا کړ چې نور يې له هغه څخه جلا کيدل زغملی نه شو."

د زيان ژوند :

-د محمد ژوند د زيانونو او دردونو لړۍ وه. له ماشومتوب څخه، چې هغه شپږ کلن شو ديتيمی څپړه يې په مخ وخوړله. هغه هيڅ وروڼه يا خويندې نه درلودې، نو هغه د خپلې مور سره ژوند کاوه او له هغې سره يې ژوره مينه درلوده.

-قريقا يادونه کوي چې د محمد سره د واده کولو دمخه، هغه د خپلې مور سره ژوند کاوه او بل څوک يې نه درلودل. له واده وروسته، د هغه ژوند د هغه د مور او د هغه د کوچنۍ کورنۍ شاوخوا گرځېده. په هرصورت، د ۲۰۲۴ کال په مارچ کې، د الشفا روغتون باندې د اشغالگرو د بريد پرمهال، دوى د هغه مور په سپړه سينه اعدام کړه، چې هغه ته يې يو ژوره صدمه ورکړه چې هغه ترې هيڅکله روغ نه شو.

-هغه ادامه ورکوي، "محمد د خپل شهادت تر وخته پورې د هغې د نشتوالي له امله دردمن و. هغه په دوامداره توگه دعا کوله، 'ای خدايه، ما د هغې سره يوځای کړه.' هغه په دوامداره توگه د هغې په استازيتوب خيرات هم ورکاوه.

-د جگړې په جريان کې د راپور ورکولو سره د هغه د سختې بوختيا سره سره، محمد د ځان په پراختيا ټينگار کاوه. هغه په اسلامي پوهنتون کې د ژورناليزم په برخه کې د ماسټرۍ په پروگرام کې شامل شو او خپلوزده کړو ته يې دوام ورکړ، حتی د بمبارۍ او ويجاړۍ په مينځ کې. هم هغه په دې باور وو چې پوهه يو ځواک دی چې خبريالان يې ورته کيمرې ته اړتيا لري.

په ډگر کې ملگرتيا :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هالا د خپل همکار انس الشریف سره د محمد د اړیکو په اړه خبرې کوي، تشرېح کوي چې دوی خورا قوي اړیکه درلوده، د ملګرتیا څخه ډیر او د یو همکار څخه ډیر. دوی د یو بل ملاتړ کاوه، په ډګر کې یوځای ودریدل، ډوډۍ یې شریکه خوړه، او ورته خطرونو سره مخ شول.

-د خپلې وینا په پای کې، هاله نړۍ ته پیغام واستاوه: "په غزه کې د خبریالانو وژنه ودرول. د محمد جرم څه دی؟ د انس، مومین، ابراهیم، محمد او نورو خبریالانو جرم څه دی؟ اشغال باید د خپلو جرمونو لپاره مسؤل وګڼل شي، او زموږ د خلکو روانه نسل وژنه باید ودرول شي." ۱۲۳

۱۲۳: انس الشریف او د هغه ملګري: د الجزیرې د عملې د وژل کیدو کیسه د نړۍ په وړاندې

محمد قریقع او انس الشریف .

محمد قریقع (بني خوا ته) او انس الشریف (الجزیره) .

معین منا

۲۰۲۵/۸/۱۱ .

-د یکشنبې په ماښام، د اګست ۱۰، ۲۰۲۵، د غزې ښار د الشفا طبي کمپلیکس مخې ته یوه کوچنۍ خیمه د مستقیم برید وروسته په ایرو بدله شوه، چې له امله یې پنځه نومونه وسوځېدل. دا یوازې مطبوعاتي کارتونه نه وو، بلکې زړونه وو چې د کلمو، انځورونو او حقیقت سره لړزېدل.

-د الجزیرې خبریالان انس الشریف او محمد قریقع، او کمره مین ابراهیم داهر، مومن علیوا او محمد نوفل په یوه حیرانونکې شیبه کې شهیدان شول چې د غزې په سیمو کې د خبریالانو د خطرونو کچه او په محاصره شوې ځمکه کې د حقیقت لپاره ورکړل شوې بیه یې څرګنده کړه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د الجزيرې شهيدان په غزه کې تيم: له بني خوا څخه: ابراهيم ظهير، محمد نوفل، محمد قريقع، او انس الشريف (الجزيره).

هغه شيبه چې خپرونه خپره شوه.

-عمله د غزې په ترانگه کې د ترټولو لوی روغتون شاوخوا ورځني کړاوونه ثبت کول کله چې چاودنه په سيمه کې وشوه، يو لنډ غږ يې پرېښود او وروسته سخته چوپتيا رامنځته شوه.

خبريالان په ساحه کې وژل کېږي، بيا په لويديځو رسنيو کې.

ولې اسراييل انس الشريف وواژه؟

-د خيمې له ساحې څخه افشا شوي عکسونه نيلي پريس واسکتونه په دورو او وينو رنگ شوي ښي، او هغه کيمرې چې د پيښې خاموش شاهدان شوي وو.

-ژورناليست او د ساحې خبريال باسما الاغا وضعيت بيان کړ، وې ويل: "موږ پوهيدو چې بمباري نږدې ده، مگر موږ تمه نه درلوده چې دا به زموږ خيمې ته ورسېږي."

-د ساحې عکس اخيستونکي سليم ابو صقر د پيښې کيسه وکړه، وې ويل: "موږ د چاودنې غږ واورېد، بيا مرکيزو دورو هرڅه پوښلي وه. زه د هغه کيمرې په لټه کې وم چې د مومين عليوا له لاس څخه راوتلې وه."

-د شفا طبي کمپليکس رييس ډاکټر محمد ابو سلميه يادونه وکړه چې بريد د روغتون په انگرې کې د اضافي تلفاتو لامل شو، او په شاوخوا کې د روانو نښتو له امله ساحې ته لاسرسی ستونزمن و.

-په يوه ساده کور کې، د انس الشريف مور د هغه عکس په لاس کې نيولی و او په لږوونکي غږ يې وويل، "هغه به هر سهار بهرځي، او زه نه پوهيدم چې بيرته به راشي که نه. مگر زه پوهيدم چې هغه به د حقيقت لپاره د خبرونو سره بيرته راشي."

-په بل کور کې، د محمد قريقع وروڼو د بمبارۍ څخه نيم ساعت دمخه د دوی سره د هغه وروستۍ تليفوني اړيکه کيسه وکړه، کله چې هغه دوی ته ډاډ ورکړ، وې ويل، "انديښنه مه کوئ، موږ روغتون ته نږدې يو." څو دقيقې روغتون په غميزې صحنه بدل کړ.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په يوه لويه جنازه کې، چې له اوبښکو او شعارونو ډکه وه، ماتم کوونکو د انس الشریف، محمد قریق او د دوی ملگرو تابوتونه د غزې په کوڅو کې لېږدول. بيزرونه چې "دوی کلمه ووژله ... مگر انځور پاتې دی" لیکل شوي وو د خلکو په سرپورته شول، پداسې حال کې چې گډونوالو شعارونه ورکول چې د هغو کسانو لپاره حساب ورکول چې جرم یې کړی و. -په وینو لړلي کیمري لویې وې، د هغه غږ سمبول و چې بمباري یې خاموشه نه کړه.

د انس وروستی غږ:

-د خپل شهادت څخه څو دقیقې مخکې، انس الشریف په ټولنیزو رسنیو کې ولیکل، "خدای پوهیږي چې ما خپلې ټولې هڅې او ځواک د خپلو خلکو لپاره د ملاتړ او غږ په توګه وکارول ... ما هیڅکله د حقیقت په څیر د تحریف یا جعل کولو پرته د رسولو څخه ډډه ونه کړه."

-هغه د فلسطین سپارښتنه وکړه، کوم چې هغه د "د مسلمانانو په تاج کې مرغلره او په دې نړۍ کې د هر آزاد انسان د زړه ضربان" په توګه تشریح کړ، او زیاته یې کړه، "زه تاسو ته د دې خلکو او د هغې مظلومو کوچنیو ماشومانو ته سپارښتنه کوم، چې د خوب کولو او په خونديتوب او سوله کې د ژوند کولو وخت یې نه درلود. د دوی پاک بدنونه د زرګونو ټنو اسرایلي بمونو او توغنديو لخوا ټوټې ټوټې شوي، او د دوی پاتې شوني د دیوالونو په وړاندې خپاره شوي دي."

-هغه آزادو خلکو ته خطاب وکړ، وې ویل، "مه پرېږدئ چې محدودیتونه تاسو خاموش کړي، او نه هم سرحدونه تاسو فلج کړي. د هیواد او د هغې د خلکو د آزادۍ په لور پلونه اوسئ، ترهغه چې د وقار او آزادۍ لمرزموږ په غصب شوې ځمکه کې ځلېږي."

- پای ته رسیدو دمخه، الشریف خپلې کورنۍ ته - خپله لور، زوی، مور او میرمن - سپارښتنه وکړه. هغه خپل وصیت د خدای د ارادې په قناعت بخښونکي اعتراف سره پای ته ورساوه، تروروستۍ شیبې پورې په خپلو اصولو کې ثابت پاتې شو. هغه دعا وکړه چې د هغه وینه به د هغه د خلکو لپاره د آزادۍ لاره روښانه کړي، او تایید یې وکړ چې هغه خپله ژمنه پرته له بدلون څخه پوره کړې ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د هغه وروستی خبرې یوازې یو وصیت نه وه، بلکې یوه مسلکي او بشردوستانه شهادت وه، چې د یو خبریال کیسه بیانوي چې د بمبارۍ، لوږې او محاصرې سره مخ شو، او د نړۍ لپاره د غزې کړکې پاتې شوه.

نړیوال قانون: د وجدان ازموینه :

-د نړیوال قانون متخصصین تاییدوي چې د شخړو په سیمو کې د خبریالانو په نښه کول د جینوا کنوانسیونونو او اضافي پروتوکولونو څخه ښکاره سرغړونه ده، کوم چې په څرګنده توګه دا په ګوته کوي چې ملکي خبریالان خوندي کسان دي پرته لدې چې دوی په مستقیم ډول په دښمنیو کې برخه واخلي.

-د فلسطین وکیل سمیر الحدوح ټینګار وکړ چې "د جګړې په سیمه کې د خبریال یوازې شتون د دوی قانوني خونديتوب نه پریري،" تشریح کوي چې برعکس هر ډول ادعاوې "خپلواکو او مستندو تحقیقاتو ته اړتیا لري؛ که نه نو، دوی د وژنې توجیه کولو لپاره بهانه کړي."

-پداسې حال کې چې د اسراییلو پوځ ادعا کړې چې د حماس "د حجرې مشر" یې په نښه کړی چې د خبریال په څیر یې جامې اغوستې وې، او ادعا یې کړې چې د دې ثابتولو لپاره یې "اسناد" موندلي دي، د ملګرو ملتونو د بشري حقونو سازمانونو غوښتنه وکړه چې دا تورونه دد یوې خپلواکې څیړنې له لارې ثابت شي، ټینګار یې وکړ چې د ملکي خبریالانو په نښه کول د نړیوال قانون څخه ښکاره سرغړونه ده.

-د ۲۰۲۳ کال په وروستیو کې په جینوا کې د بشري حقونو د عالي کمیشنرۍ د دفتر ویاندې، روینا شمداساني په وینا، د خبریالانو په نښه کول "نه یوازې د افرادو په وړاندې یو احتمالي جرم دی، بلکې د خلکو د پوهیدو حق باندې مستقیم برید دی."

-هغې یادونه وکړه چې نړیوال بشري قانون د جګړې له ښکیلو خواوو څخه غواړي چې "ټول ممکنه احتیاطي تدابیر ونیسي ترڅو ملکي وګړو ته زیان ونه رسوي، په شمول د خبریالانو، حتی د فعالو عملیاتو په سیمو کې."

د اشغالګرو جرمونه غندي :

-الجزیرې دا عملیات وغندل، او دا یې د "قصدي وژنې" او "د مطبوعاتو پر آزادۍ باندې یو پلان شوی برید" وباله.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د قطر لومړي وزير او د بهرنيو چارو وزير شيخ محمد بن عبدالرحمن الثاني د دوشنبې په ورځ وويل چې د خبريالانو قصدي هدف گرځول هغه وحشتناك حقايق نه پتوي چې اسرائيل يې په غزه كې په سيستماتيک ډول ترسره كوي.

-د قطر لومړي وزير او د بهرنيو چارو وزير په خپل ايكس اكاونټ كې په يوه پوست كې زياته كړه چې دا هدف گرځول "ټولې نړۍ ته ښيي چې په غزه كې ترسره شوي جرمونه له ټولو تصوراتو څخه ډير دي، د نړيوالې ټولنې او د هغې د قوانينو د دې غميزې د مخنيوي لپاره د ناتوانۍ په رڼا كې."

-د الجزيرې شبكې عمومي رييس شيخ حمد بمخكې له دې، د ۲۰۲۵ كال په فبروري كې د الجزيرې د ۱۶ فورم په جريان كې، ثامر الثاني د شخړو په سيمو كې د خبريالانو په نښه كول وغندل، ټينگار يې وكړ چې هغه خبريالان چې خپلې مسلكي دندې ترسره كوي بايد په مستقيم ډول د خپلې دندې ترسره كولو لپاره په نښه نشي يا د ترهگرۍ تور پرې ونه لگول شي.

-هغه وويل چې الجزيره په مستقيم ډول په نښه شوې وه، پشمول د هغې د خبريالانو وژنه او د هغې د دفترونو تړل، د دې د غږ د خاموشولو په هڅه كې. هغه په خپله وينا كې ټينگار وكړ چې د هغې د خبريالانو قربانۍ بې گټې نه وې، يادونه يې وكړه چې په ټوله نړۍ كې خلك د هغو قتل عامونو په وړاندې د فلسطينيانو سره د پيوستون څرگندولو لپاره راټول شوي وو چې دوی ورسره مخ شوي وو، د هغه انځور څخه مننه چې دې خبريالانو په زورورتيا او مسلكي توگه وړاندې كړل.

-هغه دا هم ټينگار وكړ چې شبكه به د فشارونو، ننگونو او قربانيو سره سره په صداقت او مسلكي توگه د حقيقت رسولو لپاره خپلې ژمنې ته دوام ورکړي.

ويره د وينا مخه نه نيسي :

-د انس الشريف او د هغه د ملگرو له شهادت وروسته، په غزه كې خبريالان د غم د زخم او د ويرې د وزن ترمنځ ژوند كوي. ډيري خپله ورځ خپلو كورنيو ته د وصيتونو په ليكلو سره پيل كوي ترڅو هيڅكله بيرته نه راستنېږي. بيا هم دوی د حقيقت رسولو لپاره په ساحه كې پاتې كيدو ټينگار كوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا استقامت، د ورځني خطر سره په ټکر کې، د وسله وال مقاومت سره موازي مقاومت ګرځيدلی، مګر په کلمو او انځورونو کې يو. په دوحه او غزه کې د الجزيرې په دفترونو کې، د شهيدانو انځورونه د دوی د وينې رنګ شوي کيمرونو سره يوځای شوي، يو خاموش پيغام چې تاييدوي چې مسلک د خپلو مالکينو له مړينې سره پای ته نه رسېږي.

-په غزه کې د الجزيرې د عملې شهادت يوازې مسلکي زيان نه و؛ دا د انسانيت په وجدان کې يو خلاص زخم و. دا د خبريالانو د وژنې يادونه کوي، او تاييدوي چې معافيت د جرمونو بيا تکرار ته وده ورکوي. هغه کلمې چې انس الشريف او د هغه ملګرو لېږدولې د هر ژورناليست او هر آزاد کس لپاره يو حکم ګرځيدلی دی: حقيقت ژوندی وساتئ، مهمه نده چې څومره ګولی يې خاموشه کړي. په داسې نړۍ کې چې نړيوال کنوانسيونونه د خبريالانو د ساتنې په اړه وياړ کوي، دا ترڅه پوښتنه پاتې ده: که خبريالان د کيمرې په مخ کې پرته له حساب ورکولو ووژل شي، نو دا کنوانسيونونه څه ارزښت لري؟^{۱۲۴}

۱۲۴: هغه زړور ژورناليست چې اسرائيل يې اندېښمن کړل.

-ډاکټر احمد الطيبي د بدلون لپاره د عربي غورځنگ رييس .

. ۲۰۲۵/۸/۱۱

-دا بي نيټې وروستی انځور، چې د قطر ميشته تلویزيون سټيشن الجزيرې لخوا د خپريدونکي وېديو څخه اخيستل شوی، د شبکې د عربي ژبې غزې خبريال، انس الشريف ښي چې په غزه کې د کيمرې په واسطه راپور ورکوي. الشريف او د الجزيرې څلور نور کارمندان د يکشنبې په ورځ د نيمې شپې څخه لږ مخکې د غزې په ښار کې د دوی په خيمه کې د اسرايلو د بې پيلوټه الوتکې په بريد کې ووژل شول. (الجزيره د AP له لارې) .

-خبريال انس الشريف د اګست په ۱۰مه، ۲۰۲۵ کې د اسرايلو په يوه هوايي بريد کې شهيد شو چې په غزه کې د خبريالانو خيمه يې په نښه کړه. (الجزيره) .

-له لومړۍ شيبې څخه چې په غزه باندې د اسرايلو يرغل پيل شو، دا روښانه شوه چې جګړه نه يوازې په ځمکه کې وه، بلکې د پوهاوي، داستان او پخپله د حقيقت په اړه هم وه.

^{۱۲۴} - الجزيره نيټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

اشغال په بمبارۍ، لوړې او ويجاړۍ پورې محدود نه شو؛ بلکې په خپلو ټولو وسایلو سره یې هڅه وکړه چې انځور پټ کړي او صادقانه وینا نړۍ ته د رسیدو مخه ونیسي.

-دوی د غزې ترانګې دروازې د نړیوالو رسنیو لپاره وتړلې او دوه ګونی محاصره یې وکړه؛ د خلکو محاصره او د معلوماتو محاصره. بهرني خبریالان د ننوتلو څخه منع شوي، او ځایي خبریالان د دوامداره بمبارۍ لاندې ژوند کوي، پرته له خوندیتوب یا تضمین څخه، او حتی په قصدي ډول په نښه شوي دي.

-په غزه کې فلسطیني ژورنالستانو ځانونه د حقیقت د افشا کولو لپاره د جګړې د لومړۍ کرښې سرتیري ثابت کړي دي. دوی د غږ، انځور او کلمو سره جرمونه ثبتوي، د پوځي ماشین په وړاندې چې د اور وژنې ځواک او د دوکې ځواک دواړه لري.

-په هرصورت، اشغال هغه خطر درک کوي چې دا بې وسلې سرتیري یې رامینځته کوي، او له همدې امله دوی د اور په لیکه کې اچوي، د ارزانه دروغو او چمتو تورو سره د دوی په وړاندې خپل جرمونه توجیه کوي.

-نن ورځ، اشغال د الجزیرې د مشهور خبریال انس الشریف د وژنې سره په خپل تور ریکارډ کې یو نوی جرم اضافه کړ، چې د مسلکیتوب او زورورتیا یوه نمونه وه.

-انس د کیمري پرته بل هیڅ وسله نه درلوده، او هغه یوازې د حقیقت په وړاندې کولو سره مبارزه کوله. په هرصورت، د اشغالګرو په نظر، هغه یو ګواښ و چې باید خاموش شي. ولې؟ ځکه چې دوی خبریالان هغه وخت وژني کله چې دوی نشي کولی هغه حقیقت ووژني چې دوی یې لري. دوی په تیرو وختونو کې ونیولو، بیا یې خوشې کړ، بیا یې ګواښ وکړ چې که هغه غلی پاتې نشي، نو هغه به ووژل شي - او دا هغه څه دي چې پېښ شول.

-دا وژنه یوه جلا پېښه یا ناڅاپي غلطی نه ده؛ دا د یوې ټاکل شوې پالیسۍ برخه ده. د نړیوالو بشري حقونو سازمانونو په وینا، د اکتوبر ۲۰۲۳ راهیسې په غزه کې سلګونه خبریالان او د رسنیو کارمندان وژل شوي دي، په کوم کې چې د بې سرحد خبریالانو د ساتنې کمیټې د عصري شخړو په تاریخ کې د خبریالانو ترټولو وژونکې نښه بللې ده.

-دا وحشتناک ارقام یوه روښانه اراده منعکس کوي: د جرم شاهدان خاموش کول، د هغې د اسنادو مخه نیول، او هر هغه څوک چې د حقیقت راپور ورکولو هڅه کوي ډارول.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه څه چې په غزه کې پېښېږي د نړيوالې ټولنې لپاره يوه سخته ازموینه ده: ایا نړۍ به د يو پېچلي جرم په وړاندې چوپه خوله پاتې شي چې د ملکي وگړو وژنه د هغو کسانو د وژنې سره يوځای کوي چې هڅه کوي د دوی غميزه ثبت کړي؟ ایا هغه به دا ومني چې د خبريالانو ساتنه د نړيوال قانون له اصل څخه يوازې په تشو شعارونو بدله شي؟

-زه په څرگنده وایم: دا جرمونه باید بې سزا پاتې نشي. د انس الشریف او د هغه د ټولو ملگرو شهیدانو وژنه د هر انسان د پوهیدو حق وژنه ده، او د هغه خامو موادو وژنه ده چې پر هغې عدالت جوړ شوی دی.

-موږ په غزه کې د خبريال د هرې وژنې په اړه د خپلواکې او شفافې نړيوالې پلټنې غوښتنه کوو، او ټول هغه کسان چې د دې جرمونو امر یې کړی، ترسره کړی یا یې توجیه کړی، حساب ورکوونکي دي. موږ دا هم غوښتنه کوو چې ملگري ملتونه او نړيوال رسنۍ ادارې د خبريالانو د ساتنې لپاره خپل مسؤلیت په غاړه واخلي، نه يوازې د بیانونو له لارې، بلکې د ریښتیني فشار او جدي حساب ورکولو له لارې.

-اشغالگر ممکن فکر وکړي چې د خبريالانو په وژلو سره، به د حقیقت فایل وتړي، مگر دا غلط دی. حقیقت نه وژل کېږي؛ دا يوازې ډیر خپرېږي؛ ځکه چې د شهیدو خبريالانو وینه د هغو خلکو په کیسه کې یو نوی فصل لیکي چې له حافظې څخه د حذف کیدو څخه انکار کوي.

-انس الشریف لار، مگر د هغه خبرې او انځورونه به پاتې شي، چې گواهي ورکوي چې په غزه کې هغه کسان شتون لري چې د مرگ په مخ کې ولاړ دي ترڅو نړۍ ته ووايي: موږ دلته یو، او دا حقیقت دی.

په دې مقاله کې څرگند شوي نظرونه اړین ندي چې د الجزیرې شبکې ادارې دریځ منعکس کړي. ۱۲۵

۱۲۵: د مصر پخوانی ډیپلومات: دا هغه څه دي چې د نتانياهو د "لوی اسراييل" خبرې

معنی لري .

-د اګست ۱۳، ۲۰۲۵ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د مصر د بهرنیو چارو پخواني مرستیال وزیر سفیر حسین حریدي وویل چې سیمه اوس مهال د "لوی اسراییل" پروژې وروستی مرحله تجربه کوي. هغه ټینګار وکړ چې عربي هیوادونه باید د "دریم نکې" د مخنیوي لپاره ملي دریځونه غوره کړي، چې پکې به د ځینو عربانو اخراج شامل وي، نه یوازې د فلسطینیانو.

-له الجزیرې سره په یوه مرکه کې، حریدي ټینګار وکړ چې د اسراییلو لومړی وزیر نتانیا هو - چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی - د خپلو وروستیو بیانونو له لارې هڅه کوي چې سخت بني اړخه راضي کړي، مګر په ورته وخت کې یې د نړیوال صهیونیست پروژې سره خپل هویت څرګند کړ.

-د چهارشنبې په ورځ، نتانیا هو د ۲۴ نیوز سره په یوه مرکه کې وویل چې هغه د لوی اسراییل مفکورې باندې قانع دی، چې د حریدي په وینا، پدې معنی ده چې په هغه جګړه کې یو ایډیالوژیکي اړخ معرفي شي چې عربان یې د سیاسي او امنیتي ملاحظاتو پر اساس له دوو کلونو راهیسې ورسره مخ دي.

-حریدي ټینګار وکړ چې ټول عربي هیوادونه - په ځانګړې توګه هغه کسان چې د عادي کولو تېرونونه لري - باید داسې دریځونه ونیسي چې د دوی د ملي مسؤلیتونو سره سم وي. که نه نو، خلک به د دې پراختیا قیمت ورکړي، ځکه چې دا به د لویدیځې غاړې، اردن، غزې ترانګې، او د مصر او لبنان ځینې برخې ونیسي.

-هغه تشریح کړه چې د دې پراختیا غوښتونکي پروژې سره د مقابلې ناکامي پدې معنی ده چې عربي هیوادونو د لسیزو راهیسې غوره کړې لاره پرمخ وړي، کوم چې د متحده ایالاتو د ولسمشر ټرمپ د غوښتنو سره سم د اسراییلو سره د اړیکو عادي کولو او پیاوړتیا پر بنسټ ولاړه ده.

-د مصر پخواني ډیپلومات هغه څه چې نتانیا هو یې په اړه خبرې کولې د "دریم نکې" په توګه تشریح کړل، د ۱۹۴۸ کال د لومړۍ نکې او د غزې د دوهمې نکې وروسته، ځکه چې لوی اسراییل به د ځینو عربي هیوادونو د نفوسو د بې ځایه کیدو معنی ولري، نه یوازې د فلسطینیانو څخه.^{۱۲۶}

^{۱۲۶} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۲۶ : د اسراییلو پوځ د غزې د اشغال د چټکولو لپاره چمتووالی نیسي .

-د اګست ۱۵، ۲۰۲۵

-د اسراییلو د نشراتو ادارې راپور ورکړ چې د اسراییلو پوځ د سیاسي مشرتابه د لارښوونو سره سم د غزې ښار د نیولو لپاره د عملیاتو د ګړندي کولو لپاره چمتووالی نیسي. د اسراییلو پوځ د زیتون په ګاونډ کې د ځواکونو د ځای پر ځای کولو اعلان هم وکړ.

-ادارې تایید کړه چې د پوځ قوماندانان به سبا، شنبه، د غزې په روانو پوځي عملیاتو کې د جنوبي قوماندې سره غونډه وکړي.

-راپور وایی چې د لوی درستیز ایال زامیر به سبا، د یکشنبې په ورځ، د غزې ښار د نیولو پلانونو تصویب لپاره جنوبي قوماندانۍ ته راشي.

-د اسراییلو پوځ د هغه له قوله ویلي چې د غزې ښار د نیولو په پلانونو کې د تېښتول شویو (په غزه کې د اسراییلي بندیانو) د خطر کمولو هڅې شاملې دي.

-دا د هغه له قوله هم تایید شوې چې د غزې ښار د اشغال طریقه به د ځواکونو د شمېر ټاکلو لپاره وي، او پوځ به هڅه وکړي چې په عملیاتو کې د ګډون لپاره د احتیاطي سرتیرو شمیر کم کړي.

پوځي خوځښتونه :

-له بلې خوا، د زیتون ګاونډ د حکومت لخوا د غزې ښار د نیولو د پلان د تصویب څخه دمخه د اسراییلو د پوځي پیاوړتیا شاهد دی.

-د اسراییلو پوځ اعلان وکړ چې د نهال ځواکونو او اوومې لوا، د ۹۹مې فرقې تر قوماندې لاندې، په دې وروستیو ورځو کې د غزې ښار په څنډه کې د زیتون په سیمه کې یی عملیات پیل کړي دي. د غزې ښار په ګاونډیو، په ځانګړې توګه په ختیځ او سویلي ګاونډیو باندې درنې بمبارۍ دوام لري.

-د اسراییلو پوځ هغه انځورونه خپاره کړل چې د دوی ځواکونه یې د چاودیدونکو توکو د کشفولو او د ځمکې پورته او لاندې پوځي زیربنا ویجاړولو لپاره کاروي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د الجزیرې خبریال راپور ورکړ چې د اسراییلو پوځ د غزې ښار په جنوب ختیځ کې د زیتون ګاونډ زرګونه اوسیدونکي تېښتې ته اړ کړل.

-د زیتون په ګاونډ کې د یوې پیچلې کمین وروسته، چې په کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) پوځي څانګې، په اسراییلو د تلفاتو ادعا وکړه، د اسراییلو پوځ تایید کړه چې د دوی ځواکونه د ټانک ضد توغندي لخوا ویشل شوي دي.

-د پنجشنبې په سهار د زیتون په ګاونډ کې په یوه کور په هوایی برید کې اته فلسطینیان شهیدان شول. فلسطیني سرچینو راپور ورکړ چې اشغالګرو ځواکونو څو ورځې وړاندې د زیتون د ګاونډ مرکز په نښه کولو او ویجاړولو کمپاین پیل کړی و، چې په څو ورځو کې یې په ورته سیمه کې لږترلږه ۳۰۰ کورونه ویجاړ کړل. دا د ټولې غزې ترانګې د نیولو پلان تصویب وروسته ترسره شو.^{۱۲۷}

۱۲۷: د شهید انس الشریف میرمن الجزیره شبکې ته: زما زړه ماتېږي ... څوک به یې بیرته

ما ته راوړي؟

-وروستی عکس چې انس د خپل شهادت څخه څو ورځې مخکې له خپلو دوو ماشومانو سره اخیستی (الجزیره).

یسرة العکلوک

-د اګست ۱۵، ۲۰۲۵.

-غزه - انس د خپلې وروستۍ جمعې او وروستۍ غونډې په جریان کې پرته له مخکې خبرتیا څخه د شپې په تیاره کې خپل خوندي ځای ته ننوت. دا د یوې میاشتې څخه ډیر وخت غیر حاضری وروسته یوه ناڅاپي لیدنه وه. هغه خپله میرمن حیرانه کړه، چې هغه یې د هغې په مخ کې د خپلو لاسونو سره خلاص وموند، لکه څنګه چې هغه د هغې ټوله نړۍ وي، لکه څنګه چې هغې وویل.

-په غیر معمولي ډول، هغه خپلو دوو ماشومانو ته منډه کړه او ټینګار یې وکړ چې دوی راوینې کړي. بیا یې هر یو په خپلو غبرونو کې واخیست، هوا ته یې وغورځول، بیا یې ونيول او په

^{۱۲۷} - سرچینه: الجزیره + اسرایيلي مطبوعات .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ټينگه يې په غېږ کې ونيول، په مکرر ډول يې شاوخوا وگرځول لکه څنگه چې د بل ځل لپاره کافي خدا ذخيره کوي.

-انس د صوفي په مينځ کې حرکت وکړ او په فرش يې وغځاوه، بيا په بستر کې په خلاصو لاسونو سره پروت و. د هغه بدن ستړی و، مگر د لومړي ځل لپاره، هغه دا په ښکاره ډول څرگنده کړه. "موږ د اوږدې مودې لپاره خبرې وکړې. د هغه ځانگړتياوې هغه ستړيا ښکاره کړه چې ما هيڅکله له هغه څخه نه وه ليدلې. د لومړي ځل لپاره، هغه د آرامۍ او ساده ژوند لپاره خپله ليوالتيا څرگنده کړه، د انديښنې او گواښونو څخه پاک،" د هغه ميرمن بيان وويل:

-شهيد انس الشريف پنځه کاله دمخه د خپل واده په ورځ (الجزيره).

-د لومړي ځل لپاره، انس د تليفونونو، مداخلو يا ماتيدونکو خبرونو پرته و. هغه پرته له خپلو احساساتو څخه بل څه نه درلودل، د کور شاوخوا گرځي لکه تيلي چې د خونو په مينځ کې خپله تودوخه خپروي. د هغه په سترگو کې ژوره خاموشي وه، او په غېږ کې يې پټ الوداع وه. کله چې هغه دا کار وکړ، د بيان دننه يو غږ پورته شو، "ايا دا وروستۍ ليدنه ده؟" خو هغې هغه ودراره، ځان يې قانع کړ چې دا ليوالتيا وه، نه الوداع.

-ساعت وروسته، انس د وتلو په حال کې و. د هر گام سره چې هغه له هغې څخه لرې شو، هغې داسې احساس کاوه لکه چاقو چې د هغې زړه سوري کوي. کله چې هغه دروازې ته ورسيد، هغه هغې ته مخ واپراوه او په موسکا سره يې وويل، "موږ به ستاسو د کليزې په ورځ سره ووينو. زما په لاس کې د ډالۍ سره بيرته راشه." بيان په شرم سره وخنډل، پوهيده چې هغه د هغې فرصتونه يو مقدس رسم گرځولي. هغې هغه ته په خپلو سترگو وکتل تر هغه چې هغه ورک شو.

-له دې ليدنې وروسته دوه ورځې تېرې شوې تر هغه چې د هغې د زوکړې ورځ، د اګست ۱۴، د ماتم ورځ راغله. انس خپله ډالۍ نه ده راوړې، بلکې بيرته راستون شو، په اوږو يې وړلو، پرته له غږ، ډالۍ، حيرانتيا يا غېږې څخه.

-بيان ته يوازې يوه دقيقه وخت ورکړل شو چې خپل محبوب ته وروستۍ الوداع ووايي. هغې په هغوی چيغه کړه، "کفن خلاص کړئ. زه غواړم د هغه مخ ووينم او د هغه سربښکل کړم."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

خود هغې شاوخوا خلکو انکار وکړ. انس "بې سترگو" و. هغه په ژړا شوه کله چې هغې هغه د کفن په سراحساس کړ. "د هغه بدن سور دی، د هغه غوښه نرمه ده."

-د یوې دقیقې لپاره، هغې وکولای شول چې د هغه په غوږ کې یوه پوښتنه وکړي: "ستاسو ژمنه چېرته وه چې موږ به یوځای مړه شو ترڅو هیڅ یو د بل لپاره غم ونه کړو؟ موږ په دې موافقه نه وه کړې، زما مینې. ایا تاسو ژمنه نه وه کړې چې زما د کلزې په ورځ به بیرته راشي؟" بیان د هغې ملامتي وغندله، بیا دوی هغه د هغې له مخې څخه پورته کړ او هغه یې د هغه وروستي آرام ځای ته یوړ.

-الجزیرې نیت د بیان الشریف سره د هغې د کلزې په ورځ ولیدل، چې اوس د هغه ترتولو قیمتي شی لپاره د ماتم ورځې په توګه نوې نېټه لري. هغه زموږ په وړاندې د سترې بدن، پرسیدلو سترګو، او سر تیت شوی، د درد د بار سره ناسته وه. ډالۍ نه ده راغلې؛ پرځای یې، الوداع راغله، سخت او ناڅاپي، لکه مرګ پخپله. راغی.

-د شهید انس الشریف لور، شام، د الشفا کمپلیکس په دروازه کې د خپل پلار خیمې ته له لیدنې وروسته، چېرته چې هغې خیمه یا خپل پلارونه موند. (الجزیره).

د ضایع کیدو لیوالتیا :

-"موږ به ستا د میرمنې او ماشومانو، سره ستا ملا ماته کړو. موږ پوهیږو چې دوی چېرته دي او موږ به یې ووژنو." دا د وروستي ګواښ په نوې بڼه وه چې انس د اسراییلي اشغالګر پوځ لخوا په زنگ وهلو سره یې ترلاسه کړ. له هغې وروسته، انس د وخت نه ضایع کیدو په لیوالتیا سره ژوند کاوه، د هغه د میرمنې په وینا، چې له هغې یې وغوښتل چې سمدلاسه له کوره ووځي. د هغه د کورنۍ د وژلو ګواښ مستقیم او جدي ښکارېده.

-انس دا اندېښنه تر خپلې وروستۍ ساه پورې وساتله. د چاپې څخه پنځه دقیقې مخکې، هغه هغې ته زنگ وواکه، د هغه غږ پټ و مګر په څرګنده توګه یې غم څرګند کړ. "زه نه پوهیږم چې پاتې شم، بیان. زه ستا په اړه اندېښمن یم. زه د وضعیت د پوښنې لپاره تېښتیدلی یم، مګر زما ذهن ستا سره بوخت دی." بیا یې هغه د خپلې غوښتنې سره حیرانه کړه: "ته باید غزه پرېږدي او د ترانګې سویلي برخې ته لاړه شي. که دوی د شمال او جنوب ترمنځ خنډونه جوړ کړي، نو ته به په سوله کې ونه اوسېږې. دوی به ما له تا سره بلیک میل کړي، او مرګ زما لپاره له دې څخه اسانه دی."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-خو د تل په څير، بيان په کلکه د هغه غوښتنه رد کړه. "زه هرڅه کولی شم پرته له دې چې له تا څخه ووځم. دا نظر له خپل سر څخه وباسه."

-د هغې د ځړولو او هوايي بريد ترمنځ پنځه دقيقې تېرې شوې. انس بې گټې هڅه وکړه چې خپله ميرمن قانع کړي چې د غزې ښار باندې د ځمکني بريد په تمه مرکزي غزې ته لاړه شي. دا هڅې د بيان سره بې پايلې ثابتې شوې، چا چې دمخه د ترانگې پريښودو څو فرصتونه رد کړي وو.

- "ستاسو د تکراري انکار دليل څه دی؟" موږ له هغې وپوښتل. هغې په نارضايتي سره ځواب ورکړ، "انس زما ټول ژوند دی. زه څنگه کولی شم هغه په دې شرايطو کې د خپلو ماشومانو له ليدلو څخه محروم کړم که هغه دوی له لاسه ورکوي، پداسې حال کې چې د دوی ليدل د هغه لپاره د راحت سرچينه وه؟ زه څنگه کولی شم د غزې له ترانگې څخه لرې پاتې کيدو څخه خوند واخلم پداسې حال کې چې هغه يوازې په سرکونو کې د جگړې دبدبختۍ ژوند کولو ته پريږدم؟"

-د کيسې اتل، انس الشريف، د دسمبر په ۳، ۱۹۹۶ کې د اوو خويندو او ورونو په کورنۍ کې زيږيدلى و، چې هغه يې تر ټولو کوچنى و. هغه پنځه کاله دمخه واده وکړ او دوه ماشومان لري. د هغه مشرې لور، شام (۵ کلنه)، د مينې لويه برخه يې ترلاسه کړه، تردې چې هغه د هغه د شهادت دمخه د ليکل شوي وصيت موضوع جوړه کړه. بيان وايي: "هغه ژوند وکړ او مړ شو او ما ته يې وسپارلو."

-د هغه دوهم ماشوم، صلاح، په جگړه کې زيږيدلى او يونيم کلن دی. هغه پدې وروستيو کې د خپل پلار مخ پيژندل پيل کړل او له هغه سره يې تړاو پيدا کړ. د "پلار" کلمه يې له شونډو څخه راوتله تر هغه چې مرگ يې له غيږې څخه واخيسته، او يوازې يې پريښود مخکې له دې چې هغه د هغه د ليدو څخه خوند واخلي. بيان وايي، "که زه هغه ورځې وشمېرم چې انس او صلاح يوځای وو، نو نيمه مياشت به نه وي." نن، د هغه له لاسه ورکولو وروسته، هغه د خپل پلار سره په غږ کولو ټينگار کوي، پرته له دوی سره د يوځای عکسونو او د انس وېډيو کليپونو پرته چې هغه پکې د هغه غږ اوري، چې وروسته هغه ارام کيږي، د هغه د ارامولو لپاره هيڅ شی نه مومي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د وروستي اوربند په جريان کې د شهيد انس عکسونه د خپلو دوو ماشومانو، صلاح او شام سره (الجزيره).

شام او انس :

-زموږ د مرکې په جريان کې، د هغه لور، شام، د موسکا په منځ کې ننوتله. هغې ځان د خپلې مور په غيږ کې وغورځاوه، حيرانه او کنګل شوه. بيان وايي چې هغې ټينګار کاوه چې د هغه د لتون لپاره د خپل پلار خيمې ته لاړه شي، مګر هغه يې ونه موند. هغې د هغه په اړه وپوښتل، او بيان ځواب ورکړ، "په جنت کې ستا د نيکه سره." هغې تليفون واخيست او ټينګار يې پيل کړ چې مور يې د هغه غږ واورې.

-مور يې ورته وويل، "مورې، پلار ستړی دی. هغه خپل تليفونونه هلته د آرام کولو لپاره له ځان سره نه دي وړي." داسې ښکاري چې کيسه د شام لپاره په بشپړه توګه قانع کوونکې نه وه، لکه څنګه چې هغه ډاډه وه چې هغه څوک چې د دوی په الوداع کې وړل کېږي د هغې پلار دی. هغې هيڅکله د هغه مخ نه وليدلې، مګر هغې په هغه وخت کې تبصره وکړه، "يو پلار چې دوه پښې لري کولی شي حرکت وکړي."

-بيان زياتوي، "شام به تل له انس څخه پوښتنه کوله چې ولې هغه زموږ سره ژوند نه کوي. هغه به ځواب ورکړ چې اشغالګر غواړي هغه ووژني. هغې به هغه غيږ کې ونيوه، د هغه مخ به يې په خپلو لاسونو پاک کړ، او ويل به يې، 'مه وېرېږه پلاره. دوی به تا ونه وژني.'"

-انس په الاقصی پوهنتون کې د راډيو او تلويزيون زده کړه وکړه، بيا يې د آزاد عکس اخيستونکي په توګه کار وکړ. هغه خپله کيمره د خپلو خلکو په وړاندې د اشغالګرو د جرمونو د افشا کولو لپاره د کړکې په توګه وليده. په غزه باندې د يرغل له پيل سره، هغه په تدريجي ډول د الجزيرې لپاره کار پيل کړ تر هغه چې هغه په تدريجي ډول د الجزيرې خبريال شو.

-د الجزيرې د عملي سره د يوځای کيدو پريکړه د انس لپاره يوه ننگونه وه، د هغه ميرمنې لخوا هڅول شوې وه، چې باور يې درلود چې هغه د پيغام رسولو او پيښو په غوره ډول پوښښ کولو توان لري. بيان وايي، "حتی مخکې له دې چې انس الجزيرې سره يوځای شي، هغه د پيغام يو سړی و، له انرژۍ ډک، هوښيار، وفادار، ضدی او بې ډاره. وروسته، هغه پوه شو چې خدای هغه ته د مظلومانو غږ کيدو لپاره يو پليټ فارم ورکړی و، او هغه بايد

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

خپله غوره هڅه وکړي." کله چې گواښونه راڅرگند شول، بیان به د هغه سره د هغه د اضطراب سره مقابله کې مرسته وکړي. "احتياط کوه او هيڅ خطر مه اخلئ، انس. په یاد ولرئ چې موږ تل تاسو او ستاسو کورنۍ ته اړتیا لرو." هغه ځواب ورکړ. "خدای ساتونکي دی، او هيڅ شی به موږ ته نه وي پېښ شوي پرته له هغه څه چې خدای زموږ لپاره ټاکلي دي."

"ستاسو ميره د وياړ سرچينه ده."

-د ۲۲ میاشتو لپاره، بیان د خپلو دوو ماشومانو او یو پلار سره چې دواړه حاضر او غیر حاضر وو، د اضطراب، لیوالتیا، جلاوالي، ویرې او اړتیا سره ژوند کاوه. "ټول هغه رواني فشار چې زه یې تجربه کوم د هغه سره د لیدو، د هغه د نږدېوالي، او د هغه د خبرو له لارې راحت شو چې زما رنځ یې کم کړ. هغه زما هڅونه وه چې صبر وکړم." هغه چوپه پاتې شوه، د هغې سترګې شاوخوا گرځي. "اوس ما څوک پرېښود؟ زه به خپل ځواک له کوم ځای څخه ترلاسه کړم، انس؟"

-پداسې حال کې چې د انس کورنۍ یوازې څو دقیقې او دوه کوڅې لرې ژوند کاوه، د دوی سره یې اړیکې محدودې وې. هغه ویره درلوده چې ډیر نږدې کیدل به دوی ته زیان ورسوي او ممکن هغه وخت ووژل شي کله چې د دوی ورسره وو. په هرصورت، د هغه د ماشومانو سره د هغه تلیفوني اړیکې دوامداره وې. "زه یې مظلوم احساس کوم ... او ما تل له هغه څخه وپوښتل، 'کله به موږ د گواښونو، ځورونې، یا وخت ضایع کولو پرته د یو چټ لاندې په خوندي ډول سره یوځای شو؟'" بیان وايي.

-پداسې حال کې چې د "کامل سړي" تشریح ډیرو خلکو ته مبالغه ښکاري، بیان باور لري چې دا لږترلږه دانس استحقاق دی. هغه ټینګار کوي، "هغه زما، د هغه مور، د هغه ماشومانو او د هغه د کورنۍ سره مثالی و. په خدای قسم، موږ به هیڅکله د هغه په څیر څوک ونه مومو."

-پنځه ورځې دمخه، انس خپله میرمن د ډیرو لارښوونو سره د یو لیک سره حیرانه کړه، چې **لومړی یې** : کله چې هغه مړ شي باید ونه ژاړي .

دوهم دا و چې د دوی د ماشومانو په تعلیم او د دوی د مینې په څیر د هغوی په روزنې تمرکز وکړي، او د ملي میډیا کورسونو زده کړې ته دوام ورکړي چې هغه یې د هغې لپاره غوره کړي

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

و. هغه هغې ته دا هم مشوره ورکړه چې د خپلې مور سره نږدې وي او د هغې سره نږدې پاتې شي. هغه خپل وصیت په دې ډول پای ته ورساوه: "په تیرو وختونو کې زما نه شتون ستا وړتیا او ځواک ثابت کړی دی. زه په تا تکیه کوم، بیان."

-هغې د هغه څه پروا نه درلوده چې هغه ویل دومره چې د احساساتو له امله ساه یې بنده وه: "مهرباني وکړئ له ما سره داسې خبرې مه کوئ. خدای دې ستاسو ژوند اوږد کړي، یا موږ به یوځای مړه شو."

-د انس په جنازه کې، د شهیدانو میندې د هغه شاوخوا راټولې شوې. د جنازې خیمې ته له ننوتلو څخه، د شهیدانو میرمنې د هغه د میرمنې د ځای په اړه حیرانې وې، که څه هم دوی هغه نه پیژني. دلته خلک د هغه زیان په غم کې مساوي وو چې د دوی په زړونو کې راوتلی و. هریو خپله کیسه وکړه، د دوی غم د دوی هریو لپاره اسانه شو. مگر د انس په کیسه کې، یو متحد تسلیت و: "خپل سرپورته کړه. ستاسو میړه د ویاړ سرچینه ده. هغه ډیر څه تیر کړي دي، او دا د هغه لپاره د آرام کولو وخت دی."

-کله چې دوی دا کار کاوه، بیان ساعت ته وکتل، سترګې یې د تلیفون په سکرین کې د هغه عکس ته ولاړې وې. هغې خپل سر زما په لور وخوځاوه، چې د اوږدې مودې ورک شوي خپلوانو څخه یو دی. "زه احساس کوم چې هغه به ما د زنگ وهلو یا لیدنې سره حیران کړي ترڅو هغه څه رد کړي چې دوی یې وایي." هغې خپل دریځ تنظیم کړ او په غوسه یې وویل، "زما زړه ماتېږي ... څوک به هغه بیرته ما ته راوړي؟"

د دې کیسې په اړه .

د هند رجب بنسټ د انس الشریف د قاتلینو په وړاندې په نړیواله جنایي محکمه کې شکایت درج کوي

د هند رجب بنسټ د الجزیرې د غزې د خبریال انس الشریف، د هغه د الجزیرې د عملې د غړو او نورو خبریالانو د قاتلینو په وړاندې په نړیواله جنایي محکمه کې شکایت درج کړی دی.

-د انس الشریف، محمد قریق، ابراهیم ظهیر او محمد نوفل ترکیب

ولې اسراییلو انس الشریف وواژه؟

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۲۸ مقالو مجموعه"

-په غزه کې د الجزیرې یو ځوان خبریال، انس الشریف، پوهیده چې اسراییل د هغه د وژلو پلان لري، مگر هغه له غزې څخه د وتلو څخه انکار وکړ، او پریکړه یې وکړه چې تر خپلې وروستۍ ساه پورې به نړۍ ته د خپلو خلکو غږ وي. (الجزیره).

-انس الشریف او د هغه ملګري: د الجزیرې د عملې کیسه چې د نړۍ په وړاندې ووژل شوه د ژورنالېستانو ټیم د پټۍ په ترتولو لوی روغتون کې د ورځني رنځ مستند کول کله چې چاودنه وشوه، یو لنډ غږ پریښود چې وروسته یې سخته چوپتیا رامینځته شوه.

-محمد قریق، انس الشریف.

-کله چې کلمه په نښه کېږي... د انس الشریف او د هغه ملګرو ته الوداع.

-په غزه کې، چیرې چې شپه د توپونو په غږ ویده کېږي او سهار غمجنو چیغو ته راوېښېږي، هغه ورځ راغله چې د کلمې او انځور په پنځو اتلانو یې پانه واړوله؛ دوی د حقیقت شاهدان وو، دا یې د خپلو عینکو او غبرونو سره لیکل...

-انس الشریف د غزې ښار له شمال لويديځ څخه.

د "جنرالانو پلان" چې د هغه لپاره انس الشریف شهید شو.

د الجزیرې د مطالعاتو مرکز. ۱۲۸

۱۲۸: شنونکي: نتانياهو د پوځ په ماتولو کې بريالی شوی، او داسې عوامل شته چې ممکن د

غزې په اړه د هغه پلان شنې کړي.

-د اګست ۱۵، ۲۰۲۵.

-د داخلي او بهرنیو نیوکو او اعتراضونو د څپو په بشپړ ډول له پامه غورځولو سره، د اسراییلو لومړی وزیر نتانياهو د هغه د حکومت لخوا تصویب شوي پلان باندې ټینګار کوي، او د هغه تش په نامه "مرکزي مفکوره" د لوی درستیز ایال زامیر لخوا تصویب شوی. دا پلان د غزې ښار او د غزې په مرکزي ټرانګه کې د کډوالو کمپونو د نیولو غوښتنه کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا د نتانياهو د حكومت دننه د زياتيدونكو اختلافاتو او د ستراتيژيکو چارو د وزيرون ډيرمرخوا د استعفا وركولو د ارادې د اعلان په منځ كې راځي.

-د ليكوال او سياسي شنونكي احمد الطناني په وينا، اسراييلي اشغال دمخه د غزې ښار د پاتې شونو د اشغال لپاره چمتووالی پيل كړی دی. دا د غزې ښار په جنوب كې د زيتون په گاونډ كې څرگند دی، چېرې چې پراخه ويجاړتيا او د كورونو ويجاړول روان دي. د ښار په شمالي او ختيځو سيمو كې هم ورته كار روان دی.

-د "خبرونو ترشا" پروگرام سره په خبرو كې، الطناني په دې باور دی چې د نتانياهو پلان د كيدون ويگن د عملياتو دوهم پړاو دی، چې د غزې په سويلي پټۍ كې په رفع او خان يونس كې د ويجاړۍ او بې ځايه كيدو پروسې دوام دی.

-د پوځي او ستراتيژيک کارپوه بريد جنرال الياس حنا په دې باور دی چې د غزې د بيا نيولو پلان پلي كول به د اسراييلي اردو لپاره وخت ته اړتيا ولري، چې ممکن تر راتلونكي سپتمبر پورې وغځول شي. دا ځكه چې دا به د غزې ښار څخه ملكي وگړي وباسي، چې شمير يې د ۸۰۰,۰۰۰ او ۱۰۰,۰۰۰ ترمنځ اټکل كيږي، او احتياطي ځواکونه به راوغواړي.

-هغه وويل چې اسراييلي سرچينې د ۸۰۰,۰۰۰ او ۱۰۰,۰۰۰ ترمنځ احتياطي سرتيرو د رابللو په اړه خبرې کوي.

-د بريد جنرال حنا په نظر، د اسراييلو چمتووالی به په غزه كې د فلسطين مقاومت ته د جگړې د راتلونكي پړاو لپاره به د چمتووالي وخت وركوي.

د پوځ تابع كول :

د اسراييلو د چارو د اكاډميک او کارپوه، مهند مصطفى په وينا، نتانياهو د اسراييلو د پوځ د برياليتوب سره د نيولو وروسته د ټولې غزې ترانگې د بيا نيولو لپاره د خپل پلان په پلي كولو باندې ټينگار کوي. د کارمندانو لوی درستيز د چهارشنبې په ورځ د پلان "مرکزي مفکوره" تصويب کړه، په شمول د زيتون په سيمې بريد.

-مصطفى يادونه کوي چې د نتانياهو حکومت د امنيت کنټرول پلي کولو لپاره د غزې ښار نيسي، کوم چې اوس د دوی اصلي هدف دی، پرته لدې چې د فلسطيني مقاومت سره موافقې ته د رسيدو امکان شتون ولري. هغه دا هم يادونه کوي چې اسراييل اوس مهال د جگړې پای

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ته رسولو لپاره د خپلو شرایطو حد لور کړی دی، په ځانگړې توگه په غزه کې د خپل پلان لپاره د امریکا د ملاتړ په رڼا کې.

-د الطناني په وینا، د فلسطین مقاومت، د خپلې برخې لپاره، به خپل پاتې کارت، یعنې هغه اسرائیلي بندیان چې دوی یې ساتي، پریري. دا د خبرو اترو په جریان کې هم انعطاف ښیي، مګر یوازې د غزې څخه د اسرائیلي پوځ د وتلو او په پټۍ کې د اسرائیلي جگړې د بندیدو پر بنسټ.

-مصطفی، چې د "خبرونو تر شا" پروګرام سره خبرې کوي، د اسرائیلو دننه د مخ په زیاتیدونکي جریان د شتون یادونه کوي چې د غزې په اړه د نتانیا هو د پلان مخالفت کوي، چې د مخالفې سیاسي صحفې عناصر او پخواني نظامي عناصر پکې شامل دي.

-هغه د هغو عواملو په اړه بحث کوي چې کولی شي د نتانیا هو پلان ناکام کړي: کورني عامل او د اسرائیلیانو په مدني نافرمانۍ کې د ښکیلتیا احتمال؛ امریکایي عامل، چې تردې دمه یې د اسرائیلو ملاتړ کړی، مګر کوم چې بدلون موندلی شي؛ اوبل عامل چې په هغه زیانونو پورې اړه لري چې اسرائیلي ځواکونه یې په غزه کې دننه کولی شي.^{۱۲۹}

۱۲۹: "لوی اسرائیل"... د انجیل یوه پروژه د ۸ عربي هیوادونو سیمو ته گواښ کوي: د نتانیا هو د انجیل پروژه... د ۸ عربي هیوادونو په سیمو کې لوی اسرائیل (ټولنیز رښه).

لیکنه: محمد الخضر.

د اګست ۱۴، ۲۰۲۵.

-پرون، چهارشنبه، د اعلان سره جوخت، د اسرائیلو لومړي وزیر نتانیا هو د "لوی اسرائیل" لید لپاره خپل ملاتړ بشپړ کړ، یوه انجیل پروژه چې د خپلو پراختیا غوښتونکو پالیسیو توجیه کولو لپاره تلمودي میراث راپاروي. دا په ځانگړې ډول ریښتیا ده ځکه چې هغه کلونه دمخه ژمنه کړې وه چې "اسرائیل" هغه څه ته رهبري کړي چې هغه یې "سلیزه" بولي، او د سپتمبر په ۲۲، ۲۰۲۳ کې د ملګرو ملتونو عمومي اسامبله د "لوی اسرائیل نقشه" په وړاندې کولو سره حیرانه کړه.

^{۱۲۹} - سرچینه: الجزیره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دا پروژې چې د اسراییلو د بني اړخي گوند لخوا یې ملاتړ شوی، چې اوس د ننتیاهو سره متحد دی، په ۲۰۱۶ کال کې د افراطي یهودي کور گوند مشريزلیل سموتريچ لخوا وړاندیز شوې وه، چې هغه وخت د کنیسټ غړی و. سموتريچ په یوه تلویزیوني مرکه کې وویل چې "د اسراییلو پولې باید د شپږو عربي هیوادونو: سوريې، لبنان، اردن، عراق، اود مصر او سعودي عربستان د ځینو برخو سربیره، د نیل څخه تر فرات پورې د صهیونیست خوب د حقیقت لپاره دمشق ته وغځول شي."

سموتريچ، چې د ننتیاهو په حکومت کې د مذهبي صهیونیست گوند د مالي وزیر په توګه دنده ترسره کوي، د ۲۰۲۳ کال په مارچ کې په پاریس کې د وینا پرمهال دا وړاندیزونه تکرار کړ. په هغه پلیټ فارم کې چې هغه ولاړ و، یوه نقشه وه چې "د اسراییلو ځمکه" پکې شامله وه، چې دا په ګوته کوي چې اسراییل له تاریخي فلسطین او اردن څخه جوړ دی.

د انجیل چلند :

-لیکود گوند د "لوی اسراییل" پروژې ته وده ورکوي ځکه چې میناخیم بیګین په ۱۹۷۷ کال کې په اسراییلو کې واک ته ورسید. دا یې د هغو نظرونو پر بنسټ په سیاسي پلیټ فارم بدل کړی چې له هغه څخه ډیر وخت دمخه راپورته شوي وو. له دې وروسته د لویدیځې غاړې لپاره د انجیل نوم "یهودا او سامریه" کې بدلونونه راغلل او یهودي میشت ځایونو ته وده ورکړل شوه.

-هغه بني اړخي ملاتړي چې د انجیل عقیدې مني په متنونو تکیه کوي، په ځانګړي توګه د پیدایښت کتاب، او همدارنګه د صهیونیست غورځنګ دننه غږونه چې د اسراییلو د پولو پراخولو غوښتنه کوي ترڅو د منځني ختیځ لویې برخې پکې شاملې شي.

-شاید د دې عقیدې تر ټولو مهم هغه څه وي چې ډیویډ بن ګوریون، د اشغالګر دولت یو له بنسټ ایښودونکو څخه، په ۱۹۳۷ او ۱۹۳۸ کې لیکلي وو: "د یو دولت جوړول، حتی که دا د ځمکې په یوه کوچنۍ برخه کې وي، په اوسني وخت کې زموږ د ځواک وروستی پیاوړتیا او زموږ د تاریخي هڅو لپاره یو پیاوړی هڅونه ده. موږ به هغه پولې ماتې کړو چې پر موږ لګول شوي دي، نه د جګړې له لارې."

-لیکود گوند د لوی اسراییل پروژې ته له هغه وخت راهیسې چې میناخیم بیګین په ۱۹۷۷ کال کې په اسراییل کې واک ته ورسید، وده ورکوي. دا یې په یوه سیاسي پلیټ فارم بدل کړی

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

چې د هغو نظرونو پر بنسټ جوړ شوی چې له هغه څخه ډیر وخت دمخه رامینځته شوي وو، وروسته د لويديځې غاړې لپاره د انجيل نوم، "یهودا او سامريه" کې بدلونونه او یهودي میشت ځایونونه وده ورکول.

-په تاریخي توګه، دا پروژه په مذهبي عقیدې کې رېښې لري چې ژمنه شوې ځمکه د مصر د نیل سیند څخه په سوريه او عراق کې د فرات سیند پورې غځېږي.

-د اسراییلو د بابل او ځمکې انستیتیوت په خپله ویب پاڼه کې ادعا کوي چې "لوی اسراییل په ختیځ کې د فرات سیند څخه په جنوب کې د نیل سیند پورې غځېږي." دا د صهیونیست غورځنګ بنسټ ایښودونکي، تیودور هرزل لخوا په ۱۹۰۴ کال کې د خپلې پراختیایي پروژې اعلانولو پرمهال شوې وینا ده. دا باورونه د صهیونیست غورځنګ د مشرانو لخوا د ۱۲۰ کلونو څخه ډیر وخت دمخه د پیل راهیسې ساتل شوي دي.

-په ورته ډول، د افراطي صهیونیست ارګون ډلې، چې د فلسطین د برتانوي ماموریت (-۱۹۲۲ ۱۹۴۸) په جریان کې راڅرګند شوه او وروسته د اسراییل و پوځ کې شامله شوه، غوښتنه وکړه چې تاریخي فلسطین او اردن یو یهودي دولت وي.

-د دې انجيل عقیدې بدلول په سیاسي پروګرام کې پلي شوي چې په ځمکه کې پلي کېږي، هغه ترټولو خطرناک شی دی چې نتانیا هو یې کاروي، د اکتوبر له ۷ راهیسې په غزه کې د اسراییلو د له منځه وړلو جګړې، د ۲۰۲۴ کال په دسمبر کې د رژیم له نسکوریدو وروسته د سوريې د پوځي ځواک په نښه کول، په سوريه کې بحرانونه، او په لبنان کې د جګړې پیل ته په پام سره.

-نتانیا هو د اسراییلو چينل ۲۴i سره خبرې وکړې، "د اسراییلو خوب" ته یې د "نسلي ماموریت" په توګه اشاره وکړه چې له یو نسل څخه بل نسل ته لېږدول شوی، او هغه څنګه احساس کوي چې هغه د یهودي خلکو لپاره په "روحاني او تاریخي" ماموریت کې دی.

-د نتانیا هو لخوا راپورته شوي "لوی اسراییل" نقشه کې شامل دي: ټول تاریخي فلسطین، د ۲۷،۰۲۷ مربع کیلومتره ساحې سره؛ لبنان، د ۱۰،۴۵۲ مربع کیلومتره ساحې سره؛ اردن، چې ۸۹،۲۱۳ مربع کیلومتره مساحت لري؛ د سوريې له ۷۰ سلنې څخه زیات، چې ۱۸۵،۱۸۰ مربع کیلومتره مساحت لري؛ د عراق نیمایي برخه، چې ۴۳۸،۳۱۷ مربع کیلومتره مساحت لري؛ د سعودي عربستان شاوخوا دریمه برخه، چې ۲،۱۴۹،۶۹۰ مربع کیلومتره مساحت لري؛ د

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

مصر څلورمه برخه، چې شاوخوا یو ملیون مربع کیلومتره مساحت لري؛ او د کویت یوه برخه، چې ۱۷،۸۱۸ مربع کیلومتره مساحت لري.^{۱۳۰}

۱۳۰: حماس: د ملګرو ملتونو لخوا د حماس په تور لیست کې شاملول باطل دي .

-د ملګرو ملتونو سرمشري انتونیو ګوتیریس (رویترز) .

-د اګست ۱۶، ۲۰۲۵ .

-د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) په وسله والو شخړو پورې اړوند د جنسي تاوتریخوالي په اړه د ملګرو ملتونو د سرمشري انتونیو ګوتیریس راپور په کلکه رد او سخته غندنه یې وکړه، چې غورځنګ یې په "تور لیست" کې شامل کړ. ګوتیریس هم اسراییلو ته په زندانونو کې د فلسطینیانو په وړاندې د سرغړونو په اړه خبرداری ورکړ.

-حماس د جمعې په ماښام په یوه بیان کې وویل چې دا اقدام په قانوني توګه باطل دی او خبرداری یې ورکړ چې "دا ښکاره دوه ګونی معیارونه د نړیوال قانون په وړاندې د مساوات له اصل څخه خطرناک انحراف او د ملګرو ملتونو د میکانیزمونو ښکاره سیاسي کول څرګندوي، د دوی بشپړتیا ګواښوي او دوی د اشغال د جرمونو د سپینولو لپاره په وسیله بدلوي چې پرځای یې چې حساب ورکوونکی وي."

-غورځنګ ټینګار وکړ چې دا پریکړه د خپلواکو او بې طرفه ساحوي تحقیقاتو پر بنسټ نه وه، "بلکې په ځانګړي ډول په سیاسي او په بشپړه توګه جعلی اسراییلي بیانونو یې تکیه کوله، پرته له دې چې هیڅ بې طرفه څېړنه ترسره کړي یا د ادعا شوي قربانیانو سره اړیکه ونیسي. دا د ملګرو ملتونو په پریکړه لیکونو کې شامل شوي مسلکي اصولو څخه ښکاره سرغړونه ده."

د اشغالګرو ځواکونو څخه پرته :

-حماس وویل چې، "برعکس، د اسراییلو اشغالګر ځواکونه په دې لیست کې د غندنې او شاملولو څخه ایستل شوي، سره له دې چې د ملګرو ملتونو د حقیقت موندنې ماموریتونو، خپلواکو نړیوالو بشري حقونو سازمانونو او ځانګړو راپور ورکوونکو په راپورونو کې د سلګونو مستند شواهدو شتون لري، دا ثابتوي چې اشغالګرو ځواکونو د فلسطیني ملګرو په

^{۱۳۰} - سرچینه: الجزیره + اژانسونه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

وراندې د جنسي تاوتریخوالي سیستماتیک سرغړونې کړې دي، په شمول د جنسي تیري او د جنسي تیري نور ډولونه، د هغه نسل وژنې جگړې په شرایطو کې چې دوی یې د غزې په تړانګه کې ترسره کوي."

-حماس د ملګرو ملتونو له عمومي منشي او امنیت شورا څخه وغوښتل چې پدې پریکړه بیاکتنه وکړي، سمدلاسه یې له رسمي ریکاردونو څخه وباسي، او "د صهیونیست دښمن سره د شخړې پورې اړوند د جنسي تاوتریخوالي ټولو تورو په اړه خپلواکه او بې طرفه نړیواله څیړنه پرانيزي."

-دا هم غوښتنه کوي چې "زموږ د خلکو او زموږ د نازي زندانونو او توقیف کمپونو کې د بندیانو په وړاندې د جنسي تیري او جنسي تاوتریخوالي د ټولو جرمونو لپاره د دښمن مشران او د هغې د جرمي اردو قوماندانان محاکمه او حساب ورکړي، او د معافیت د نه شتون د اصل سره سم یې د نړیوالې جنایې محکمې مخې ته راولي."

ګوتریس اسراییل ته خبرداری ورکوي :

-د ملګرو ملتونو سرمنشي د اسراییلو په زندانونو کې د فلسطینیانو په وړاندې د سرغړونو په اړه د اسراییلو حکومت ته مستقیم خبرداری لیک واستاوه، دا پیغام په ملګرو ملتونو کې د اسراییلو سفیر لخوا تایید شوی.

-د وسله والې شخړې پورې اړوند د جنسي تاوتریخوالي په اړه په خپل راپور کې، چې د پنجشنبې په ورځ خپور شو، ګوتریس د اسراییلو د امنیتي ځواکونو لخوا د فلسطینیانو په وړاندې د ترسره شویو سرغړونو په اړه د مستندو معلوماتو په اړه خپله ژوره اندیښنه څرګنده کړه چې په څو زندانونو او توقیف ځایونو او همدارنګه په یوه پوځي اډه کې.

-راپور د ملګرو ملتونو لخوا مستندې شوي قضیې حواله کړې چې د جنسي تاوتریخوالي نمونې پکې شاملې وې.

-ملګرو ملتونو اسراییلو ته خبرداری ورکړ چې د دوی ځواکونه د هغو ګوندونو په لیست کې شامل شي چې په شخړه کې د جنسي تاوتریخوالي د ترسره کولو شک لري. د ملګرو ملتونو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

راپور يوازې اسرائيل د هغو هيوادونو په ليست کې شامل کړ چې د هغو کړنو په اړه خبردارۍ ورکوي چې وروسته په تور ليست کې شامل کيدی شي.^{۱۳۱}

۱۳۱: امريکا په غزه کې د فلسطينيانو لپاره د ليدنې ويزې وځنډولې :

-د مهاجرت په دفترونو کې د متحده ايالاتو ويزې ترلاسه کوونکو او تصويب شوي فورمو لرونکو ميرمنو تړل .

-د متحده ايالاتو د ويزې پروسه د تير جنوري راهيسې د ترمپ د واک ته رسيدو راهيسې بدلون موندلی دی (شترستاک) .

د اگست ۱۶، ۲۰۲۵ .

-د متحده ايالاتو د بهرنيو چارو وزارت د شنې په ورځ اعلان وکړ چې دوی د غزې له تړانگې څخه د راغلو اشخاصو لپاره د ټولو ليدنو د ويزو ځنډول پيل کړي دي.

-دا تشرېح کړه چې دوی دا پريکړه د "په تېرو څو ورځو کې د طبي او بشري موخو لپاره د لنډمهاله ويزو د لږ شمير صادرولو لپاره د پروسې او پروسيجرونو بشپړ او جامع بياکتې" په جريان کې کړې.

-د متحده ايالاتو د ويزې پروسه د تير جنوري راهيسې د ولسمشر ترمپ د واک ته رسيدو راهيسې بدلون موندلی دی.

دا د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهيسې د اسرائيلو لخوا د امريکا په ملاتړ په غزه کې د روانې نسل وژنې جگړې سره سمون لري.

-په غزه کې د نسل وژنې جگړې شاوخوا ۶۲۰۰۰ کسان وژلي او له ۱۵۰۰۰۰ څخه ډير يې تپيان کړي دي، چې ډير يې ښځې او ماشومان دي.

-د وژنو سربيره، اسرائيل په غزه کې لوړه، ويجاړتيا او جبري بې ځايه کيدنه ترسره کوي، د دې کړنو د بندولو لپاره د نړيوالې محکمې ټولې نړيوالې غوښتنې او امرونه له پامه غورځوي.

۱۳۲

۱۳۱ - الجزيره نيټ .

۱۳۲ - سرچينه: الجزيره + اداري .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۳۲: اشغالګرو د غزې په ښار برید وکړ، چې ۱۱۰ وړي ماشومان یې ووژل:

د اګست ۱۸، ۲۰۲۵.

-د غزې په تړانګه کې د روغتیا وزارت د لوړې له امله د نورو فلسطینیانو د مړینې اعلان وکړ، پداسې حال کې چې د غزې په روغتونونو کې سرچینو وویل چې پرون، یکشنبې، د غزې په مختلفو سیمو کې د اسراییلي پوځ په ډزو کې ۵۷ فلسطینیان شهیدان شوي دي.

-وزارت وویل چې په تیرو ۲۴ ساعتونو کې د دوو ماشومانو په ګډون اووه کسان د خوارځواکۍ له امله شهیدان شوي، چې د لوړې او خوارځواکۍ د قربانیانو ټولټال شمیر ۲۵۸ ته رسیدلی، چې ۱۱۰ ماشومان هم پکې شامل دي.

-په غزه کې د حکومت د رسنیو دفتر په خپله برخه کې وویل چې د اسراییلو اشغالګرو چارواکي د غزې په تړانګه کې د ۲،۴ ملیونو څخه زیاتو خلکو په وړاندې د لوړې او وروژنې د انجینرۍ د سیستماتیکې پالیسي پلي کولو ته دوام ورکوي، چې پکې له ۱،۲ ملیونو څخه ډیر ماشومان شامل دي.

-د دفتر څخه په یوه بیان کې زیاته شوې چې اشغالګر په قصدي ډول له ۱۰۰،۰۰۰ څخه ډیر ماشومان او ناروغان د لوړې سره مخ دي او په تړانګه کې د اساسي خوراکي توکو د ننوتلو مخه نیسي. بیان هغه څه وغندل چې د انجینرۍ مرګ جرمي پالیسي یې بولي او اشغالګر او د هغې ملاتړي یې په بشپړ ډول مسؤل بولي.

د اړتیاوو په پوره کولو کې کمښت:

-د خوړو نړیوال پروګرام تایید کړه چې دوی په غزه کې اړمنو خلکو ته د خوراکي توکو د مرستې رسولو لپاره خپله ټوله هڅه کوي، مګر دا د اړتیاوو څخه ډیره ټیټه پاتې ده، چې د پروګرام د ورځني هدف یوازې ۴۷٪ استازیتوب کوي.

-پروګرام د ایکس پلیټ فارم په یوه پوست کې هم ټینګار وکړ چې د ویش عملیات تنظیموي، د ګرمو خواړو چمتو کول، او بیکري د نورو مرستو پرته بیا نشي پیل کولی.

-ده وویل چې نیم ملیون خلک په غزه کې د قحطۍ په درشل کې دي، او اوربند د مرستې پراخولو یوازینی لار ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دوامداره بمباري :

-د غزې په ترانگه کې د اسراییلو د روانې بمبارۍ په پرمختگونو کې، د غزې روغتونونو سرچینو وویل چې پرون، یکشنبې، د ترانگې په مختلفو سیمو کې د اسراییلو د پوځ د ډزو له امله ۵۷ فلسطینیان شهیدان شول.

-سرچینو څرگنده کړه چې په شهیدانو کې ۳۸ مرستندویه کسان شامل دي، چې د اسراییلو لخوا څارل کیدونکي د مرستو د ویش مرکزونو څخه بهر د اسراییلو د ډزو له امله د وژل شویو فلسطینیانو ورځنۍ شمیر زیاتوي. د غزې ښار د بېټیست روغتون یوې سرچینې راپور ورکړ چې د یکشنبې په سهار د روغتون په انگرې کې د اسراییلو د ډزو له امله اووه فلسطینیان شهیدان شول.

-د غزې په ختیځ او نورو سیمو کې د گاونډیو سیمو د اسراییلو د ډزو د شدت سره، په ځانگړې توگه د غزې په سویلي ترانگه کې، اشغالګرو ځواکونو خپل شتون پیاوړی کوي، چې د غزې ښار د نیولو د پلان د لوی درستیز ایال زمیر له تصویب سره سمون لري.

-اسرایيلي اشغالګر ځواکونه د یوې اونۍ څخه ډیر وخت راهیسې د غزې ښار په سویلي ختیځ کې د زیتون په گاونډ کې خپل پوځي عملیاتو ته دوام ورکوي، د هوايي بریدونو او توپخانې د ډزو په منځ کې چې د گاونډ مختلفې سیمې په نښه کوي.

-اشغالګر ځواکونه د گاونډ ختیځ او سویلي محورونو په اوږدو کې پرمختګ کوي، د زیتون په گاونډ کې پاتې کورونه او ملکي تاسیسات بلډوزر کوي او ویجاړوي یی .

-په غزه کې د ملکي دفاع ادارې ویلي چې اشغالګرو ځواکونو په تیرو څو ورځو کې د زیتون په گاونډ کې له ۴۰۰ څخه ډیر کورونه او د استوګنې ودانۍ ویجاړې کړې دي.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ نېټې راهیسې، اسراییل په غزه کې نسل وژنه کوي، په شمول د وژنې، لوړې، ویجاړۍ او جبري بې ځایه کیدو، د نړیوالې محکمې د ټولو نړیوالو اپیلونو او د دې د بندولو امرونه له پامه غورځوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د اسراییلو نسل وژنې ۶۱،۹۴۴ فلسطینیان وژلي او ۱۵۵،۸۸۶ ټپیان کړي دي، چې ډیری یې ماشومان او ښځې دي. له ۹،۰۰۰ څخه ډیر ورک دي، سلگونه زړه یې ځایه شوي دي، او قحطی د ۱۱۰ ماشومانو په ګډون د ۲۵۸ اتباعو ژوند اخیستی دی.^{۱۳۳}

۱۳۳: غزه لکه څنګه چې مخکې هیڅکله داسې نه وه شوې: مستند فلمونه د محاصرې، لوږې او قتل عام څرګندونه کوي

سرچینه: د فلم لپاره د IMDB انسټاګرام حساب: په غزه کې د فلم پوسټر (IMDB انسټاګرام حساب).

عاليه طلعت .

د اګست ۱۷، ۲۰۲۵ .

ډیر فلمونه د غزې په اړه جوړ شوي او ښودل شوي، ځینې یې ریښتیني کیسې بیانوي، نور یې افسانوي پېښې انځوروي. فلمونه د اسراییلو بریدونه انځوروي، پداسې حال کې چې نور د فلسطینیانو کیسه بیانوي چې هڅه کوي چې د بل هر ملیت په څیر ژوند وکړي او ورسره مقابله وکړي.

ډیر دا فلمونه د عرب ډایرکټرانو لخوا لارښود او تولید شوي چې هويت یې د فلسطین د لامل لخوا جوړ شوی و. په هرصورت، دا لامل په عمومي توګه، او په ځانګړې توګه غزه، بهرني فلم جوړوونکي یې هم اغیزمن کړي او د دوی هنري وړتیاوې یې راجلب کړي، د فلسطینانو درد نړۍ ته رسولو لپاره لوړ غږونه ګرځیدلي دي.

یو نوی فلم د سیناد او کونور د سفر او زړورو لاریونونو تاریخ بیانوي .

دلته موږ د نړیوالو مستندو فلمونو په ټولګه بیاکتنه کوو چې د کلونو په اوږدو کې د غزې د خلکو لخوا د شوو قتل عامونو او تاوتریخوالي مستند یې جوړ کړي دي، د هغه څه ریښتیني آرشیف جوړوي چې هلته پیښېږي، پرته له دې چې نړۍ څومره هڅه وکړي سترګې ترې پټې کړي.

په غزه کې د جګړې یو کال :

^{۱۳۳} - سرچینه: الجزیره + ادارې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- "په غزه کې د جګړې يو کال" د بي بي سي مستند فلم دی، چې په خپل پليټ فارم او يوټيوب کې وړيا شتون لري. دا د غزې په تړانګه کې د هغې د خپرېدو يو کال وروسته روانه جګړه مستند کوي. دا د ۲۰۲۴ کال په اکتوبر کې نندارې ته وړاندې شو.

- "په غزه کې د جګړې يو کال" يو فلم دی چې د څلورو فلسطينيانو لخوا جوړ شوی چې د غیر معمولي (سختو) وختونو څخه تېرېږي. د جګړې له لومړيو ورځو راهيسې، خالد، ايا، آدم او اصیل - د غزې عادي اوسیدونکي - خپلې کيسې فلم کول پيل کړل، د هوايي بریدونو او گوليو، باربارې ځايه کیدو، د کورنۍ جلا کیدو او بيا يوځای کیدو، د خپلو عزیزانو له لاسه ورکولو، او حتی د ګډوډۍ په مینځ کې د نوي ماشوم زیږون تجربې يې ثبت کړې. اصیل د خپل بې ځايه کیدو په جریان کې د خپلې لور، حیات، زیریدل ښيي.

- دا فلم د هغو کسانو دردناک شهادتونه مستند کوي چې تر نن ورځې پورې د جګړې له لارې ژوند کوي، د دوامداره بریدونو او بې رحمه بمباریو سره مخ دي، لیدونکو ته د مرګ، نا امیدی او صدمې کيسو له لارې د دوی په ژوند باندې د شخړې مستقیم اغیز بشپړ انځور وړاندې کوي چې دوی ځوروي.

- دا فلم د دوامداره بې ځايه کیدو، د لوږې د ویرې څخه د خلاصون لپاره د خوړو دوامداره لتون، د مرګ تل پاتې ګواښ، او د عصري ژوند نشتوالي صحې هم نیسي. د غزې اوسیدونکي، دوی وايي، د بشري تاریخ د پيل سره ورته مرحلې ته بیرته راګرځیدلي دي.

غزه:

- "غزه"، د آیرلینډي ډایرکټرانو ګاري کین او انډریو مک کونل لخوا، د سندانس فلم فستیوال کې پرمیر شو، چېرې چې دا د محاصره شوي ښار په اړه د خپل انساني لید لپاره پاملرنه راجلب کړه.

- فلم د غزې د خلکو د ورځني ژوند یو انساني انځور انځوروي، چې د سیاست او جګړې غبرونو څخه لرې دي. فلم په ۹۲ اکاډمۍ جایزو کې د غوره نړیوال فیچر فلم کټګورۍ کې د آیرلینډ استازیتوب لپاره نومول شوی و، مګر دا په وروستي کټ کې پاتې راغی.

- فلم د الاقصی انتفاضې څخه مخکې او د ۲۰۱۴ او ۲۰۲۳ ترمنځ په غزه کې د ژوند ډیر اړخونه څرګندوي. سره له دې چې د بندیزونو او محدودیتونو سره چې د فلسطینیانو ورځنۍ

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ژوند بندوي، دوی په هره شیبه کې د سولې او آرامۍ په لټه کې دي، لکه د نورو انسانانو په څیر. دوی د خپلو پراخو کورنیو له ملګرتیا څخه خوند اخلي، او په سمندر کې یوازینی لاره ومومي چې د دوی خوبونه او ویره سره یو ځای کوي.

دا فلم د غزې د اوسني ویجاړۍ سره ورته صحنه منعکس کوي، چیرې چې حتی د ژوند اړتیاوې، چې یو وخت د ترانګې د اوسیدونکو لپاره کافي وې، د مرګ سره د دوی د ورځني مبارزې په جریان کې یوازې خوبونو ته راتیټ شوي، که د بمبارۍ یا لوږې له امله وي.

د امریکایي ذهن اشغال :

-فلم "د امریکایي ذهن اشغال" په ۲۰۱۶ کې په متحده ایالاتو کې بشپړ شو او د لوریتا الپراو جیریمي ایرپ لخوا یې لارښود شوی و، چې برتانوي هنرمند راجرواټرز یې کیسه کوي.

-فلم هڅه کوي چې دا په ډاګه کړي چې څنګه د اسراییلو اشغال او د هغه د اسراییلو پلوه لابي ډلې په امریکایي رسنیو کې خپل نفوذ کاروي ترڅو د لویدیځې غاړې او غزې ترانګې د کنټرول په اړه عامه نظرونه جوړ کړي او د فلسطینیانو په وړاندې خپل جنګي جرمونه توجیه کړي.

-فلم د ۲۰۱۴ کال د غزې جګړې په کیسه سره پیل کېږي، چې وایي اسراییلو په ۵۱ ورځو کې په زرګونو تنه چاودیدونکي توکي په پټۍ کې دباران په شکل توی کړل، چې په پایله کې یې یوه غمجنه مرګ ژوبله رامنځته شوه چې له ۲,۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان یې شهیدان او په لسګونو زره یې ټپیان کړل، چې ډیر یې ملګري وګړي وو.

دا فلم دوه موازي کرښې تعقیبوي: لومړۍ په لویدیځه غاړه او غزه کې حقایق وړاندې کوي، او دوهم د امریکا غبرګونونه تحلیل کوي، چې د صهیونیست لابي لخوا په احتیاط سره جوړ شوي ترڅو د نړۍ عامه افکار ګمراه کړي او فلسطینیان د یرغلګرو په توګه انځور کړي.

-فلم د عامه منلو په لاره کې له خنډونو سره مخ شو. د صهیونیست پلوه ډلو لخوا لاریونونه د دې لامل شول چې د دې د چلولو وخت په یوه نندارتون کې یوازې ۴۹ دقیقو ته راتیټ شي، چې تولیدونکي یې دې ته وهڅول چې وروسته یې په یوټیوب کې په بشپړ او لنډو نسخو کې خپور کړي.

په غزه کې زیږیدلی :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په غزه کې زیږېدلی، د ایتالیا - ارجنټاین ډایرکټر هیران زین لخوا، د ۲۰۱۴ جګړې څخه لږ وروسته فلم شوی و. دا د لسو ماشومانو د شهادتونو له لارې چې د بمبارۍ لاندې خپلې ورځې بیا تیروي د فلسطین په ماشومتوب کې د تاوتریخوالي اغیزې څیړي.

فلم د اکاډمۍ جایزې لپاره لنډ لیست شوی و، د هغې پراخه توزیع یې ډاډمنه کړه، په ځانګړې توګه په (Netflix د منځني ختیځ څخه بهر) او ایپل تلویزیون + کې د شتون سره. په هرصورت، د هغې نړیوال لاسرسی د ورته تراژیدۍ د بیا تکرار مخه ونه نیوله چې غزه په ۲۰۱۴ کې د نړیوالو چوپټیا په مینځ کې د ماشومانو په وړاندې شاهد وه.

سره له دې چې شهرت یې درلود، فلم د واقعیت د بدلولو لپاره هیڅ ونه کړل، او نه یې نړۍ ته د ماشومانو په وړاندې د تاوتریخوالي او په ۲۰۱۴ کال کې د سیستماتیک لوږې یادونه وکړه، کوم چې اوس پرته له کوم محدودیت څخه تکرار کیږي.

کیمیره د ماشومانو مخونه ښیي، چې په څرګنده توګه د فزیکي صدماتو، بهرني او داخلي تپونو، او له دوی څخه د غلا شوي معصومیت اغیزې څرګندوي ځکه چې دوی د بمبارۍ له امله د خپلو عزیزانو ټوټې ټوټې کیدو شاهدان وو.^{۱۳۴}

۱۳۴: ولې اسراییلو د غزې اشغال د کیدون د عملیاتو دوهم پړاو وبللو؟

د اګست ۱۸، ۲۰۲۵.

د غزې ښار د نیولو لپاره د اسراییلو تمه کیدونکې پوځي برید د عملیاتو کیدون د دوهم پړاو استازیتوب کوي، نه جلا عملیات. دا طبقه بندي د اسراییلو د لوی درستیز ایال زمیر د "احتمالي ناکامۍ" لپاره مسؤل ګڼلو څخه د مخنیوي لپاره ده.

د پوځي او ستراتیژیک کارپوه ډګروال نضال ابوزید په وینا، دا چلند د تیرو عملیاتو د پیچلو ناکامیو څخه د تېښتې هڅه هم منعکسه کوي. زمیر د نوو عملیاتو نومولو جرئت نه درلود چې د ناکامۍ خطر ولري.

زمیر اعلان وکړ چې د اسراییلو پوځ به ډیر ژر د جګړې د راتلونکي پړاو لپاره د پلان له تصویب وروسته د غزې ښار د کنټرول لپاره عملیات پیل کړي، چې دا په ګوته کوي چې پوځ به د عملیاتو کیدون بل پړاو ته لاړ شي.

^{۱۳۴} - سرچینه: الجزیره .

-هغه تشرېح کړه چې اوسنی جگړه د "په غزه کې د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) په وړاندې د بریدونو ژورول" په پام کې نیسي، او یادونه یې وکړه چې دا لامحدود دی او د اوږدمهاله پلان یوه برخه ده.

-د ابو زید په وینا، د نومونو په اړه دا محتاط چلند د پایلو لپاره د مستقیم مسؤلیت څخه د مخنیوي په لور د اسراییلو په نظامي فکر کې بدلون په گوته کوي. دا د اسراییلو په نظامي باور کې کمښت او د پخوانیو عملیاتو د ناکامیو د تکرار ویره تاییدوي چې خپل ټاکل شوي اهداف یې ترلاسه نه کړل.

د مقاومت وړتیاوې :

-د پوځي کارپوه په وینا، مقاومت د لوړ مورال او د خپلو عناصرو د چټک حرکت له لارې په نظامي وړتیاو کې د توپیر په جبرانولو کې بریالی شوی دی. دا د جنګي شرایطو سره د تطابق او د خپلو شته وړتیاو سره سم تاکتیکونو جوړولو وړتیا هم ښودلې ده.

-دا کیفیتي جبران د مختلفو ډولونو وسلو، متنوع جنګي رینجونو، او د هاوان گولیو په کارولو کې څرګند دی. دا د اسرایيلي ځواکونو لپاره یوه پیچلې ننگونه رامینځته کوي، کوم چې په دودیز تخنیکي غوره والي تکیه کوي، او د مستقیمو نښتو د طبیعت د تاکتیکي شاخص په توګه کار کوي.

-دا جغرافیایي نږدې والی پدې معنی دی چې مقاومت توانیدل چې اسرایيلي ځواکونه په یوه جنګي زون کې گیر کړي چې د هغې وړتیاو سره سم وي او د اسراییلو د تخنیکي غوره والي اغیزمنتوب یې کم کړي، په ځانګړې توګه په پیچلي ښاري چاپیریال کې.

-مقاومت د رواني او اخلاقي جګړې اهمیت هم پېژني، او د خپلو ساحوي بریالیتوبونو څخه د خپلو رسنیو او سیاسي دریځ د پیاوړتیا لپاره ګټه پورته کوي، یو ضرباتي اغیز رامینځته کوي چې د عملیاتو د مستقیم نظامي ارزښت څخه هاخوا ځي.

-ابو زید په دې باور دی چې د اسرایيلي موټرو په نښه کولو کې بریالیتوب د اسراییلو په نظامي ستراتیژۍ کې د یو رښتیني کمزوري استازیتوب کوي، ځکه چې اشغالګر ځواکونه په درنو تجهیزاتو کې درانه زیانونه ګالي، د اقتصادي او رواني اړخونو سربېره چې د سرتیرو مورال او د جګړې په ټول لګښت اغیزه کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-مقاومت د اشغالګرو ځواکونو د حرکت او تاکتیکونو د نمونو ژوره پوهه هم ښیي، چې دا توان ورکوي چې د دوی حرکتونه اټکل کړي او په خپلو کمزورو ټکو کې یې په ښه کړي. دا پرمختللی تاکتیکي پوهه په مستقیمو بریدونو کې ژباړل کېږي او د مقاومت په استخباراتو او عملیاتي وړتیاو کې کيفي پرمختګ منعکس کوي.^{۱۳۵}

۱۳۵: تر ټولو مهمې لارې چې اسرائیل هرڅوک غولوي :

ډاکټر محمود الحنفي د نړيوال قانون او بشري حقونو پروفیسور .

د اګست ۲۰، ۲۰۲۵ .

-د اسراییلو لومړی وزیر نتنیاھو د یکشنبې په ورځ، د اګست ۱۰، ۲۰۲۵ کې د بیت المقدس د لومړي وزیر په دفتر کې د یوې مطبوعاتي غونډې په ترڅ کې خبرې کوي. (عاير سلطان/پول عکس د AP له لارې) .

-د اسراییلو لومړی وزیر بنیامین نتنیاھو (ادارو) .

- له خپل تاسیس راهیسې، اسراییلو د شخړې د مدیریت لپاره د یوې وسیلې په توګه په دوکې تکیه کړې ده: د سولې ژمنې د میشت ځایونو پراخولو سره مخ شوې، رسمي وتل چې په یوه ساه بندونکې محاصره بدلېږي، او بشري اوربندونه د وخت اخیستلو او د تاسیس شویو پلانونو سره د مخ په وړاندې تګ لپاره کارول کېږي.

-دا چلند هیڅکله هم ناڅاپي نه و؛ دا یوه دوامداره پالیسي ده چې موخه یې نړۍ ته واقعیت تحریف کول او د ځمکې د کنټرول پروژې توجیه کول دي.

-نن ورځ، د فلسطین لخوا د مصر او قطر په منځګړیتوب د شپینته ورځني اوربند وړاندیز منل، او ورسره د اسراییلو جزوي رد او سیاسي چلن، صحنه د ورته چلند تکرارول ښیي : تېرونونه اعلان کېږي او بیا د دوی محتوا خالي کېږي، پداسې حال کې چې ملګري د قحطۍ او د دوی د بقا لپاره د ګواښ په منځ کې رنځ وړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-پخپله د اسراییلو دننه د بې ساري لاریون پاڅونه ، او د جگړې د پای ته رسولو غوښتنې کولو نړیوال غورځنګ پراخیدو سره، پوښتنه پاتې ده: ایا دا پړاو د ریښتیني بدلون په لور روان دی، یا شرایط ځان بیا تولیدوي، یو ځل بیا زړه لوبه تکراروي؟

-له همدې امله، دا مقاله هڅه کوي چې د اوسني جگړې په شرایطو کې د اسراییلو د دوکې نمونې او نوي شوي بڼې له مینځه یوسي او د دې ستراتیژۍ محدودیتونه تحلیل کړي، کوم چې د یوې بریالۍ وسیلې څخه په سیاسي او اخلاقي جال بدل شوی چې پخپله اشغال خوري. دا د اوسني مشهور او نړیوال غورځنګ رول هم څیړي - د اسراییلو له سړک څخه ترلویدیځو پلازمینو او سیمه ایزو منځګړو پورې - د شیطاني دورې ماتولو او د وینې تویولو او کړاوونو د بندولو لپاره د نوي افق په پرانیستلو کې.

له اوسلو څخه تر غزې ترانګې پورې د وتلو دروغ: د سولې دروغجنې ژمنې :

-د لسيزو راهیسې، اسراییل د خبرو اترو او سولې تړونونو څخه د ډیپلوماتیک مخ په توګه کار اخیستی ترڅو په ځمکه کې د پراختیا او بې ځایه کیدو خپلې پالیسۍ پټې کړي. د ۱۹۹۳ د اوسلو تړونونو کې، فلسطینیانو ته د ځان ټاکلو حق او د پنځو کلونو په اوږدو کې د یو خپلواک دولت د جوړولو ژمنه شوې وه، مګر په ځمکه کې، تل اییب د دې تړون څخه ګټه پورته کړه ترڅو اوسنی حالت ټینګ کړي.

-د اوسلو راهیسې د میشت ځایونو جوړول نږدې څلور چنده شوي دي. په ۱۹۹۲ کې، نږدې ۱۷۲ میشت ځایونه وو، چې شاوخوا ۲۴۸,۰۰۰ میشت ځایونه وو، او تر ۲۰۲۳ پورې، نږدې ۴۴۴ میشت ځایونه او پوستې وې، چې شاوخوا ۹۵۰,۰۰۰ میشت ځایونه وو.

-کارپوهان دا مني چې د اوسلو ترټولو لویه تېروتنه د یو واضح متن نشتوالی و چې اسراییل مکلف کوي چې د میشت ځایونو فعالیت ودروي، کوم چې دا اجازه یی ورکړه چې په ځمکه کې نوي حقایق تحمیل کړي.

-سربېره پردې، اساسي مسلې، لکه بیت المقدس، کډوال، پولې، میشت ځایونه، او امنیت، د وروستي دریځ خبرو اترو ته وځنډول شوې، چې اسراییلو ته یې د خپل کنټرول د ټینګولو لپاره وخت ورکړ.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د کډوالو مسلې په جدي توګه د حل کولو پر ځای، د UNRWA په نښه کولو او د "منع شوي" سازمان په توګه د انځور کولو له لارې، د کډوالو حیثیت او د مساوات څخه د راستنیدو حق له منځه وړلو په هڅه کې، دا له پامه وغورځول شو. په عین حال کې، د بیت المقدس یهودي کول ګړندي شول، د اوبو سرچینې انحصار شوې، او پولې او لارې د اسراییلو تر کنټرول لاندې پاتې شوې.

-په دې توګه، هغه مسلې چې باید د عادلانه حل لپاره لاره پرانيزي، د ځنډولو، د ځواک عدم توازن زیاتولو او د الحاق او تسلط پروژې ته د پراختیا ورکولو په وسیلو بدلې شوې.

-په ورته شرایطو کې، د ۲۰۰۵ کال د غزې وتل د دوکې یو له خورا مهمو لوبو څخه و. اسراییل دا نړۍ ته د "سولې" یا "بې لارې کیدو" په لور د یو ګام په توګه وړاندې کړ، پداسې حال کې چې اصلي هدف یې د کنټرول بیا تنظیم کول وو: د غزې له ترانځې څخه د پوځ ایستل د دې په بدل کې چې له بهر څخه زنګونه ټینګ کړي، لارې، هوايي ډګر او سمندر کنټرول کړي، او یو داسې بندیز ولګوي چې غزه یې د نړۍ تر ټولو لوی خلاص هوايي زندان ګرځولی دی.

-وروسته له هغه چې حماس د ۲۰۰۶ کال ټاکنې وګټلې او واک یې ترلاسه کړ، دا "وتل" له ۲۰۰۷ راهیسې په بشپړه پیمانه په بندیز بدل شو، چې د خلکو په وړاندې د ډله ایزې سزا او د امنیتي بهانو لاندې د سیاسي فشار وسیلې په توګه کارول کېده.

پوځي دوکه: خوندي سیمې د مرګ په جالونو بدلې شوې :

-په ځمکه کې، اسراییلو د پوځي دوکې تاکتیکونه کارولي چې د خلکو د دوکه کولو پر بنسټ ولاړ دي چې باور لري "خوندي سیمې" شتون لري او بیا یې بمباري کوي، یا سویل ته د وتلو غوښتنه کوي، یوازې وروسته به وموندل شي چې بمباري ځایه شوي کسان هرچیرې چې ځي تعقیبوي. یی .

-د سوځېدلي ځمکې پالیسي هم کارول شوې وه چې ټول ګاونډیان ویجاړ کړي، وروسته د "بشردوستانه دهلیزونو" پرانیستلو ته وده ورکړل شوه، چې یوازې وروسته په نښه شوي سیمې شوې. په دې توګه، د ملکي وګړو د ساتنې خبرې پخپله د جګړې د وسیلو برخه کېږي، د اشغالګرو وسلو ته د تبلیغاتي وسلو اضافه کول.

د بشري مرستو په نوم د غزې د نیولو پلان :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په دې وروستيو ورځو کې، د زيتون په گاوند کې د ويجاړوونکي بريد سره، رفح ته نږدې د "خيمو ښار" مفکوره د بشري مرستو په توگه د بازار موندنې نوي پلان په توگه راڅرگنده شوه، مگر په حقيقت کې، دا د منظم ډله ايزې ځايه کيدو لپاره يوه سريزه ده.

-نتنياهو ويلي چې د هغه هدف د "لوی اسراييل" پروژې ته د خدمت کولو لپاره د غزې د نفوسو منظره بيا جوړول دي. دا په مستقيم ډول د خيمو ښار پلان سره يو ځای کېږي، چې موخه يې د شمال د خالي کولو او کنټرول لپاره په سلگونو زره خلک جنوب ته راتولول دي.

-په دې توگه، دا روښانه کېږي چې هغه څه چې د بشري نوښت په توگه وړاندې کېږي يوازې د اسراييلو د دوکې په سلسله کې يوه بله برخه ده، کوم چې د ژورو پراختيا غوښتونکو او مېشت ځايونو پروژو پوښلو لپاره د مرستې وسيلې کاروي.

-د بې ځايه شويو خلکو د توجيه کولو لپاره "د حماس څخه د غزې آزادولو" شعار:

-د اسراييلو مشرتابه د رسنيو يوه کيسه خپره کړې چې پکې ويل شوي چې د جگړې هدف "د حماس له واکمنۍ څخه غزه آزادول" دي، نه دا چې بيا يې اشغال کړي. نتنياهو بيا ټينگار وکړ چې اسراييل د غزې د نيولو هڅه نه کوي، بلکې د حماس د واکمنۍ پای ته رسولو او د "ترهگرۍ" څخه د خلکو د آزادولو هڅه کوي، او ادعا کوي چې جگړه به ژر تر ژره ودرېږي کله چې غورځنگ تسليم شي او خپل بنديان خوشې کړي.

-دا بيانیه د نړيوالو عامه افکارو لپاره د جگړې د ښکلا لپاره ډيزاين شوې وه، پوځ داسې وړاندې کوي لکه څنگه چې دا پخپله د فلسطينيانو لپاره جگړه کوي.

-په هرصورت، د دې بيانيې تر شا حقيقت د دوکې لوړوالی دی. حماس ځواب ورکړ چې د "آزادۍ" خبرې اترې د ريښتيني ارادې پټولو لپاره يوه ښکاره دوکه ده: جبري بې ځايه کيدل، په غزه کې د ژوند د لومړنيو اړتياوو ويجاړول، او د اسراييلو تابع واک نصب کول.

-په دې ټينگاروشو چې د "آزادۍ" اصطلاح کارول د نړيوال قانون له مخې د اشغال د واقعيت د تحريف کولو هڅه ده، او د نسل وژنې او لوړې سيستماتيک جرمونه د دې دروغ افشا کوي.

دا کيسه.:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-تضادونه د نتانياهو په خپلو څرگندونو کې نور هم څرگند دي، کله چې هغه ومنله چې د هغه په پلان کې د حماس له ماتې وروسته په غزه کې د يوې نوې ملکي ادارې جوړول شامل دي، په دې شرط چې دا د غورځنگ يا حتی د فلسطيني ادارې تابع نه وي. دا په مؤثره توګه د اسراييلو د غیر مستقیم کنټرول لاندې د سياسي تنظيم پلي کولو معنی لري – دا د اشغال يوه نوې بڼه ده.

-په ځمکه کې، ملکي وګړي، روغتونونه، ښوونځي او بازارونه د مقاومت د ځورولو په پلمه په نښه شوي دي، د "آزادی" شعار د اسراييلي پروژې د حقيقت پټولو لپاره يوازې د لفظي لويي سکرين ګرځول: د حماس واکمني لرې کول او په غزه باندې د اوږدمهاله امنيتي کنټرول پلي کول، پرته له دې چې د مستقیم اشغال پایلې وزغمي.

د نړيوال فشار لاندې بشري تياترونه :

لکه څنګه چې په غزه کې د ويجاړۍ انځورونه ډير شول او نړيوال لاريونونه او نيوکې زياتې شوې، اسراييلو ځان په بې ساري نسبي انزوا کې وموند. د دې فشار لاندې، يې رسمي اقداماتو ته لاره هواره کړه لکه "بشردوستانه اوربند" اعلانول يا د خوندي دهليزونو پرانيستل، مګر ډيروختونه يې دا دهليزونه بمبار کړل يا د دوی له لارې تيريدل يې تقريباً ناممکن کړل.

- غزې ته يې محدودې مرستې هم ورکړې، پداسې حال کې چې د ملګرو ملتونو راپورونو د دوامداره سخت کمښت او پراخه لوړې تاييد کړې. ځينې مرستې په قصدي ډول په خطرناکو سيمو يا سمندر کې غورځول شوې وې.

-د دې "ډرامو" ترټولو مهمې برخې د محدودو خوراكي توکو هوايي غورځول وو، کوم چې د بشردوستانه غبرګون د ثبوت په توګه تبليغ شوی و، مګر د پروپاګنډ څخه ډير څه نه وو: لږ او خطرناک مقدار د ملکي تلفاتو لامل شو. په دې توګه، دا روښانه ده چې اسراييل د عامه اړيکوله لارې نړيوال فشار ته ځواب ورکوي، نه د پاليسيو بدلولو سره. دا ډير بيانونه، کميټې خپروي، او د کيمرې په وړاندې ژمنې کوي، پداسې حال کې چې پرته له ځنډه خپله جګړې ته دوام ورکوي.

-هرڅومره ژر چې فشار کم شي، د جګړې ماشين بيرته بشپړ ځواک ته راستنېږي. نتانياهو په څرګنده توګه ويلي چې جګړه به د "حماس د بشپړې ماتې" دمخه پای ته ونه رسېږي. اوربندونه او مرستې په دې توګه د وخت اخيستلو او فشار کمولو لپاره تاکتيکي وسيلې ګرځيدلي، پداسې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

حال کې چې ستراتيژیک هدف ثابت پاتې دی: د اسراییلو پروژه ترلاسه ته کیدو پورې عملیاتو ته دوام ورکول.

قانوني دوکه: د حقایقو تحریف او د بیان غلطی :

-د اسراییلو دوکه یوازې په ساحه پورې محدوده نه ده؛ دا د حقوقي او رسنیو ډگرونو ته غځیدلی ده. د "ځان دفاع" په نوم، نسل وژنه او جبري بې ځایه کیدل توجیه شوي، او د "آزادی" تریبرغ لاندې، د اشغال حقیقت برعکس شو.

-د اسراییلو حکومت هڅه وکړه چې خپل جرمونه د دوه گونو خبرو اترو له لارې پټ کړي: د نړۍ لپاره بشردوستانه، مګر په ځمکه کې تیری کوونکی، د ملکي وګړو په وړاندې د پراخو سرغړونو په ترسره کولو سره د قرباني په توګه ښکاره شي.

-د نړیوال قانون د ژبې دا قصدي کارول، او د دوکې وسیلې ته د هغې بدلون، د دې دوکې یو له خورا پام وړ څرګندونو څخه جوړوي. حتی د خپل پوځ د "دفاعي ځواکونو" په نومولو سره، اسراییل هڅه کوي چې ځان ته قانوني بڼه ورکړي، د ملګرو ملتونو د منشور د ۵۱ مادې په کارولو سره، کوم چې د ځان د دفاع په حق پورې اړه لري، که څه هم د هغې کړنې په اصل کې دوامداره یرغل او اشغال جوړوي.

-د طنز خبره دا ده چې د ملګرو ملتونو لپاره د دې پخواني استازي، ډاني ډانون، د نړیوال سازمان د تالارمخې ته د ملګرو ملتونو د منشور یوه کاپي له څیرې کولو څخه ډډه ونه کړه، په داسې صحنه کې چې د نړیوال مشروعیت د خورا اساسي اصولو څخه بې پروايي څرګندوي او د اسراییلو د بیان ریښتیني ماهیت څرګندوي: د منشور رسمي درناوی کله چې دا د دوی ګټو ته خدمت کوي، او د هغې لپاره ښکاره سپکاوی دی کله چې دا محدودوي.

داخلي فشار او د بندیانو او بندیانو ځنډول شوي معاملې :

-نتنیا هو د جګړې د انساني زیانونو او د حماس لخوا نیول شوي بندیانو مسلې پورې اړوند د مخ په زیاتیدونکي کورني بحران سره مخ دی. د اکتوبر د ۷ نېټې د عملیاتو وروسته د پراخ عامه ملاتړ سره سره، د جګړې موده او لوړ لګښت په داخلي اجماع کې درز رامینځته کړی دی. دا په ځانګړي ډول د بندیانو د کورنیو په حرکت کې څرګند و، چا چې د تبادلې د معاملې لپاره د فشار لپاره د حکومت سستی او په تنظیم شوو لاریونونو نیوکه وکړه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د دې فشار لاندې، حکومت ځينې وختونه د خپل دريځ نرمولو ته ليواله ښکارېده، لکه څنگه چې د ۲۰۲۳ په پای کې د اوربند سره پېښ شو، چې په جريان کې يې د دواړو خواوو بنديان خوشې شول. په هرصورت، دا تړون محدود پاتې شو او په چټکۍ سره د لوی تاوتریخوالي سره د جگړې په بیا پیل سره تعقيب شو. له هغه وخت راهیسې، د منځگړو له لارې د وقفې وقفې خبرو اترو تکرار راپورونه ورکړل شوي، کوم چې ډیر وختونه د نتانياهو د ناڅاپي وتلو سره پای ته رسېدلي دي.

-څارونکي په دې باور دي چې نتانياهو د بنديانو مسله د سياسي اړخ په توگه ورسره چلند کوي، نه د بشردوستانه کارت، د څو دلیلونو لپاره په ځنډ او تېښته تکیه کوي: د خپل حکومت د ناکامیو لپاره د حساب ورکولو څخه ډډه کول، د خپل سخت بني اړخي ایتلاف یووالي ساتل، کوم چې هر ډول امتیازونه ردوي، د هر ډول معاملې دمخه د نظامي بریا انځور غواړي، او د امتیازونو د ترلاسه کولو یا وخت اخیستلو لپاره د خبرو اترو څخه گټه پورته کوي.

-د جگړې دوام کورني سياسي ژوند هم فلج کوي او د لومړنيو ټاکنو یا د تحقیقاتو کمیسیونونو غوښتنې ځنډوي.

-د دې عواملو په پایله کې، موږ په وار وار لیدلي چې نتانياهو د یوې معاملې د نږدې کیدو اشاره کوي، مگر په وروستۍ شیبه کې بیرته راگرځي. دې چلند د بنديانو کورنۍ په غوسه کړې، چې حکومت یې د سياسي موخو لپاره د خپلو زامنو د قرباني کولو تور لگولی دی. د خلکو د نارضايتۍ سره سره، نتانياهو هڅه کوي چې اسرایلیان قانع کړي چې یوازې نظامي زیاتوالی به د بنديانو بیرته راستنیدل او راتلونکی خوندي کړي.

-دا یو سياسي قمار دی چې هغه د خپلو داخلي بحرانونو څخه د خلاصون لپاره اخلي، مگر په ورته وخت کې، هغه د خپلو خلکو باور او د بنديانو ژوند د احتمالي خبرو اترو حلونو په ځنډولو سره له خطر سره مخ کوي.

ایا د دوکې میتودولوژي به دوام ومومي؟

-لکه څنگه چې د غزې جگړه خپلې دوه ویشتمې میاشتې ته ننوځي، دا روښانه شوې چې د اسراییلو غولوونکي میتودولوژي په ټولو کچو کې له سختو ازموینو سره مخ ده. په نړیواله کچه، د ویجاړۍ او قتل عامونو د انځورونو په وړاندې د نړۍ صبر پای ته رسېږي. د ملگرو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ملتونو پریکړه لیکونه صادر شوي چې د اوربند او د محاصرې د لرې کولو غوښتنه کوي، پداسې حال کې چې د جنګي جرمونو په اړه نړیوال تحقیقات د اسراییلو د مشرانو لپاره مخ په زیاتیدونکي خنډ ګرځیدلي دي.

-په کورني لحاظ، وضعیت نور د نننیاوو لپاره آرام نه دی. پداسې حال کې چې افراطي فضا واکمنه ده، پوځي او سیاسي غبرونه په اوږدمهاله اشغال کې د ښکیلتیا او د بشري مسؤلیتونو او د پرېکنده بریا پرته د درنو زیانونو په پایله کې د خطرونو په اړه خبرداری ورکوي. په اقتصادي او ټولنیز ډول، اسراییل د زیاتیدونکي کمښت سره مخ دی: د دفاع بودیجه د خدماتو په لګښت لوړه شوې، پانګونه او ګرځندوی کم شوی، او د نفوس یوه برخه د راکټونو ترګواښ لاندې په سرپناه کې ژوند کوي.

-لکه څنګه چې جګړه دوام لري، د خلکو ملاتړ کولی شي په سخت حساب ورکولو بدل شي که چېرې دا معلومه شي چې د چټکې بریا ژمنې نه دي پوره شوي.

-د فلسطین له خوا، د خلکو ثابت قدمي مایوسه شوې ده.

-په ځمکه کې، د اسراییلو شرط په ډله ییزه توګه د فلسطینیانو بې ځایه کیدل دي. د وړتیاوو په برخه کې د پام وړ تشې سره سره، فلسطینیانو د صبر او استقامت ارزښتونو ښودلو ته دوام ورکړی، چې اسراییل یې د خپلو ژمنو لاسته راوړنو د ترلاسه کولو مخه نیسي.

-په نهایت کې، دا د اسراییلو چلند په ژور بند کې ښکاري. دا ممکن خپلو مشرانو ته سمدستي تاکتیکي لاسته راوړنې ورکړي، مګر دا د شخړې لپاره د ستراتیژیک حل د جوړولو توان نلري.

-نړیواله ټولنه نور د اشغال کیسه نه مني، فلسطینیانو د بې ځایه کیدو پلانونو ته یې د تسلیمیدو څخه انکار کړی، او د اسراییلو کورنی محاذ پخپله د زیانونو او په خپل مشرتابه کې د باور کمیدو تروژن لاندې لږزیږي.

-د مرستې وهم یا د کمزورو معاملو ګواښ ممکن یو یا دوه ځله غولوي، مګر حقیقت ډیر ژر د بمبارۍ او محاصرې دوام سره راڅرګندېږي.

-د دې چلند دوام به یوازې د نړیوالې انزوا، د اسراییلو داخلي ټوټې کیدو، او د ډیر انعطاف منونکي او هوډمن مقاومت د رامینځته کیدو لامل شي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-لکه څنگه چې تاريخ ثابته کړې، د دوکې پر بنسټ چلند امنيت يا بریا نشي رامینځته کولی؛ بلکه، دا د نسلونو لپاره دروازه پرانیزي چې د دوی حقونو ته په ژمنتيا کې قوي او ثابت وي. یو نسل چې د خپلې وینې او قربانۍ سره د آزادۍ د لاریون دوام لیکي.

-تاريخ ځان تکراروي، مگر هر ځل چې دا د فلسطین د خلکو انعطاف او د دوی د دلیل په عدالت کې ژور باور زیاتوي، پداسې حال کې چې اشغال د مشروعیت وروستي نښې او د خپل داستان غلطیت له لاسه ورکوي.

-له همدې امله، دا اړینه ده چې هڅې په دریو موازي لارو یې تمرکز وشي: د اشغال د جرمونو قانوني اسناد پیاوړي کول، د هغه د جلا کولو لپاره د مشهور او ډیپلوماتیک فشار زیاتول، او د بې ځایه کیدو او دوکې پروژو په وړاندې د یوې دفاع په توګه د فلسطین په یووالي کې پانګونه کول.

پدې مقاله کې څرګند شوي نظرونه د الجزیرې شبکې د ادارې دریځ منعکس نه کوي. ^{۱۳۶}

۱۳۶: نړیوالې ورځپاڼې: نتانیا هو یو غیر اخلاقي سیاستوال دی، او د هغه پوځ په غزه کې له منځه وړل کېږي.

-د اسراییلو لومړی وزیر نتانیا هو.

د اګست ۲۰، ۲۰۲۵.

-نړیوالو ورځپاڼو د غزې په تړانګه کې د جګړې پرمختګونه پوښلي دي. ځینو وویل چې د اسراییلو پوځ له منځه وړل کېږي، پداسې حال کې چې نورو وویل چې لومړی وزیر نتانیا هو - چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی - د اخلاقو څخه بې برخې فاسد سیاست یوه نمونه ګرځیدلې ده.

-سیور بلاکر په ییدیوت احرونوت کې یوه مقاله ولیکله وی ویل چې نتانیا هو د فاسد، متکبر او غیر اخلاقي سیاست سمبول ګرځیدلی، او یادونه یې وکړه چې سلګونه زره اسراییلیان سرکونو ته راووتل ترڅو د هغه له دندې د لرې کولو غوښتنه وکړي.

-د اسراییلو رسنۍ: نتانیا هو په بې شرمۍ سره دروغ وايي او حماس به تسلیم نشي

^{۱۳۶} - الجزیرې نیټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په ټایمز کې، یو راپور کې ویل شوي چې د اسراییلو پوځ په خپلو لیکو کې د سخت کمښت سره مخ دی ځکه چې په احتیاطي سرتیرو باندې ډیره تکیه کوي، دا په ګوته کوي چې دا بحران وروسته له هغه خراب شوی چې الټرا ارتودوکس یهودانو په اردو کې د شاملیدو څخه انکار وکړ.

-ورځپاڼې هغو راپورونو ته اشاره وکړه چې د اسراییلو پوځ هڅه کوي چې دا کمښت د بهر یهودي ټولنو څخه د رضاکارانو په ګمارلو سره ډک کړي، په ځانګړې توګه د متحده ایالاتو او فرانسې په څیر هیوادونو کې.

-د بیت المقدس پوست د شامیر طبي مرکز اجرايوي رییس، عصنات کوراچ لخوا یوه مقاله خپره کړه، چې پکې هغه وویل چې اسراییلو د هغه څه سره مخ دی چې هغه د "ملي صدمې وبا" په نوم یاده کړه، چې تشریح کوي چې د جګړې اغیزې "پټ دردونه په کې شامل دي چې د هغو سرتیرو لخوا تجربه شوي چې د روغ بدنونو مګر صدمې سره مخ ذهنونو سره بیرته راستانه کېږي".

-لیکوال په دې باور دی چې د دې بحران سره مخ کیدل "د خلکو پیژندګلوي او په درملنه کې جدي پانګونې ته اړتیا لري"، خبرداری ورکوي چې چوپټیا به دا ستونزه حل نه کړي.

-په ورته شرایطو کې، د غزې په الاقصی پوهنتون کې د انګلیسي څانګې مشر احمد کمال جنینا د ګارډین لپاره یوه مقاله ولیکله چې هغه وویل چې هغه د سختې لوړې په حالت کې لیکل کوي چې هغه یې د روښانه فکر کولو مخه نیولې وه، او دا چې "کله چې بدن نری او ډیهاپریت وي نو د ذهني هوښیاری ساتل ګران دي".

-لیکوال زیاته کړه، "د څیړونکو په توګه، موږ باید په زده کوونکو کې د آزادۍ فکر رامینځته کړو، مګر کله چې زموږ ورځنی واقعیت لوړه، غم او بې ځایه کیدل وي، موږ حیران یو چې ایا موږ لاهم دا رول ترسره کوو." ۱۳۷

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۳۷: اسراییل د غزې ښار د نیولو لومړنی پړاو لپاره د "ګډپون ویګنز ۲" عملیات پیل

کوي :

-دا انځور چې د اسراییلو د غزې ترانګې سره د اسراییلو په پوله کې له یوه موقعیت څخه اخیستل شوی، د اګست په ۱۹، ۲۰۲۵ کې په محاصره شوي فلسطیني خاوره کې ویجاړې شوي ودانۍ ښیي.

-د اسراییلو د روانو هوایي بریدونو په پایله کې د غزې په شمالي ترانګه کې د ویجاړۍ یوه کتنه (فرانسوي).

د اګست ۲۰، ۲۰۲۵.

-د اسراییلو پوځ د چهارشنبې په ورځ د غزې ښار د نیولو د لومړني پړاو د پیل اعلان وکړ چې په زیتون او جبالیا ګاونډیو کې سخت عملیات ترسره کوي. دا وروسته له هغه راځي چې د اسراییلو د دفاع وزیر یسرایل کاتز د ښار د کنټرول د نیولو لپاره د "ګډپون ویګنز ۲" پلان تصویب کړ، او لږښکونکي یې وغوښتل. دا د منځګړو یوې معاملې ته د رسیدو هڅو سره سره، کوم چې د اسراییلو له نیوکې سره مخ شوی دی.

-د اسراییلو د پوځ رادیو وویل چې په راتلونکو ورځو کې، پوځ به د ښار د نیولو لپاره د لومړنیو عملیاتو د یوې برخې په توګه د غزې اوسیدونکي د ترانګې سویلي برخې ته اړیستل پیل کړي. -د اسراییلو د پوځ یوه چارواکي چې د رویترز له قوله یې نقل کړی، ویلي چې تمه کېږي چې په غزه ښار د برید پلان به په راتلونکو ورځو کې بشپړ شي، او یادونه یې وکړه چې پوځ به په څو ورځو کې د زرګونو سرتیرو لپاره د غوښتنې لیکونه واستوي.

-هغه زیاته کړه چې اسراییل به د غزې ښار د کنټرول لپاره د پلان شوو عملیاتو څخه دمخه تر ۵۰،۰۰۰ پورې احتیاطي سرتیري راوغواړي، مګر دا یې هم وویل چې د غزې په ترټولو لوی ښاري مرکز کې په عملیاتو کې برخه اخیستونکي ډیر ځواکونه به په فعاله دنده کې سرتیري وي.

-هغه تشریح کړه چې احتیاطي سرتیري به په راتلونکي سپټمبر کې خدمت پیل کړي، یادونه یې وکړه چې ډیر ځواکونه چې پدې نوي پړاو کې به متحرک شي د فعالې دندې له ځواکونو څخه وي، نه په احتیاطي. اړخ کې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه تشرېح کړه چې هغه احتياطي سرتيري چې غوښتل کېږي ممکن په هوايي ځواک، استخباراتو يا ملاتړ ماموریتونو کې وظيفې ترسره کړي، يا دوی ممکن د غزې څخه بهر د فعاله دندې سرتيرو ځای ونيسي.

-د فايل عکس: د غزې له شمال څخه تېښتيدلي بې ځايه شوي فلسطينيان په يوه موټر کې سفر کوي چې د دوی سامانونه يې بار کړي پداسې حال کې چې دوی جنوب ته ځي ځکه چې اسراييلي پوځ د غزې ښار سويلي برخې ته د اوسيدونکو د لېږدولو لپاره چمتووالی نيسي، د اګست په ۱۸، ۲۰۲۵. رویټرز/محمود عیسی/د فایل عکس.

-فلسطينيان د اسراييلو د هوايي بريدونو د زیاتوالي وروسته له غزې ښار څخه تېښتيدلي، چې هيڅ ځای يې خوندي نه دی (رويترز)

پلان تصویب شو:

-د سې شنبې په ورځ، د اسراييلو دفاع وزارت د "ګیډون" II په نوم په پوځي عملیاتو کې د غزې ښار د نیولو او بريد پلان تصویب کړ. دا پلان د اسراييلو د لوی درستيز ایال زميريسرايل بیتینو لخوا وړاندې شو. ضمیر.

-اسراييلي رسنیو راپور ورکړ چې دا پلان د عملیاتو ګیډون په نوم نومول شوی، چې پوځ د می په ۱۷ مه پیل کړ، سره له دې چې اسراييلي سیاستوال او پخواني پوځي پرسونل يې خپله ناکامي ومنله.

-د اسراييلو د نشراتو ادارې راپور ورکړ چې پوځ پریکړه وکړه چې د غزې ښار د کنټرول د پلان پلي کولو لپاره ۶۰،۰۰۰ احتياطي سرتيري به راوغواړي.

-د اسراييلو د دفاع وزیر ادعا وکړه چې دا پلان به د جګړې د پای ته رسولو لپاره شرایط رامینځته کړي چې په تړانګه کې د ټولو اسراييلي بنديانو خوشې کول، د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) بې وسلې کول، د هغې د مشرانو جلاوطني، او د غزې بې وسلې کول دي.

-هغه دا ادعا هم وکړه چې هغه څه یې تصویب کړي چې هغه یې د "بشردوستانه چمتووالي" په توګه تشرېح کړي ترڅو هغه فلسطينيان جذب کړي چې پوځ به یې د غزې ښار څخه د تړانګې سويلي سیمو ته وتښتي، د هغه د ادعاوو سره سم.

"وژونکی دام":

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو پخواني لومړي وزیر ایهود بارک د غزې د نیولو لپاره د کاتز لخوا تصویب شوی پلان د "وژونکي دام" په توګه بیان کړ.

-هغه ټینګار وکړ چې د غزې نیول به "حماس ته خدمت وکړي او سیاسي بریا به ورکړي"، او دا عملیات به اسراییلي بنديان بیرته را نه ولي؛ او دوی ووژني.

-د دوی له خوا، د اسراییلي بنديانو کورنۍ په دې نظروې چې هغه پلان چې باید تصویب شوی وای د بنديانو د تبادلې تړون و چې ټول بنديان به بیرته راولي، نه د غزې ښار د نیولو پلان.

-دا پرمختګونه په داسې حال کې راځي چې منځګړي (مصر، قطر او متحده ایالات) په غزه کې د اوربند او بنديانو تبادلې لپاره هڅو ته دوام ورکوي. دا د یوې نوې طرحې د وړاندې کولو وروسته راځي، چې حماس د دوشنبې په ورځ ومنله او اسراییلو یې لا تر اوسه ځواب نه دی ورکړی.

-د هغه له خوا، د پوځي او ستراتیژیک کارپوه برید جنرال حسن جوني وویل چې د غزې ښار د نیولو لپاره د پوځي عملیاتو د پراخولو پریکړه لاهم وروستۍ نه ده، سره له دې چې ټول لازم چمتووالی روان دي.

-هغه الجزیره نیټ ته په یوه بیان کې تشریح کړه چې دا اختیار د اسراییلي پوځ د وړتیاوو، داخلي بحران، د یرغمل نیولو مسلې او د نړیوالو عواقبو ویرې پورې اړوند د پام وړ ننگونو سره مخ دی.

-هغه ټینګار وکړ چې د پوځ مشرتابه پخپله، د لوی درستیز په مشرۍ، تل د پوځي عملیاتو د دوام پر ځای د بنديانو د تبادلې تړون بشپړولو سپارښتنه کړې، په دې باور چې پوځي ځواک لا دمخه په غزه کې هغه څه کړي چې کولی یې شي.

-جوني زیاته کړه چې د اشغال د پلانونو په اړه خبرې اترې، په شمول د لوی شمیر سرتیرو رابلل، لاهم دوام لري. د احتیاطي ځواکونو ځای پر ځای کول او د اوسیدونکو د ایستلو لپاره لوژستیکي چمتووالی ممکن د اسراییلو د شرایطو پربنسټ د یوې معاملي منلو لپاره حماس ته د ویرولو او فشار ورکولو هڅې په ځیر وي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هغه دا اختیار خطرناک وگڼلو، ځکه چې اسراییل به د غزې دننه په یوه پیچلي چاپیریال کې د زیاتیدونکي مقاومت سره مخ شي، د خپلو سرتیرو د بریدونو ساحه به پراخه کړي او دروند انساني او سیاسي لگښت به ولري.^{۱۳۸}

۱۳۸: اسراییلي دفاعي ځواک به ډیر ژر د فلسطینیانو ایستل او د غزې محاصره کول پیل کوي:

-فلسطینیان خپل سامانونه د غزې ښار د ساحل په اوږدو کې د بې ځایه شویو کمپ څخه تیروي، شنبه، د اګست ۲۳، ۲۰۲۵. (ای پي عکس/جها د ال شرافې).

-فلسطینیان خپل سامانونه د غزې ښار د ساحل په اوږدو کې لېږدوي (اسوشیټیډ پریس) د اګست ۲۳، ۲۰۲۵.

-د اسراییلو د نشراتو ادارې د یوې امنیتي سرچینې په حواله ويلي چې د غزې ښار اشغال به د محاصرې له بشپړیدو وروسته پیل شي، چې نږدې دوه میاشتې به دوام وکړي. هغه زیاته کړه چې اسراییلي دفاعي ځواک به په راتلونکو ورځو کې د فلسطینیانو ایستل پیل کړي.

-د همدې سرچینې په وینا، د لوی درستیز ایال زمیر غواړي چې د غزې اشغال به ورو ووي ترڅو د سرتیرو ژوند خوندي شي او "یرغمل شویو" ته زیان ونه رسیږي.

-امنیتي سرچینې دا هم وویل چې اسراییلي دفاعي ځواک به په راتلونکو ورځو کې له غزې څخه د فلسطینیانو ایستل پیل کړي.

-په ورته شرایطو کې، د معاریو ورځپانې د اسراییلو د پوځي سرچینو په حواله ويلي چې صدراعظم نتانیا هو د گیدون ۲ عملیاتو د بندولو اراده نلري، کوم چې د هغه په وینا پوځ ته به د غزې نیولو او د حماس په وړاندې د بریا ترلاسه کولو توان ورکړي.

-ورځپانې زیاته کړه چې نږدې دوه کاله وروسته، "د بریا څخه یو ګام لرې" اصطلاح په یوه اوږده جګړه بدله شوې ده.

د بندیانو د کورنیو لخوا لاریونونه:

^{۱۳۸} - سرچینه: الجزیره نیټ + ادارې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د دوی له خوا، په غزه کې د اسراییلي بندیانو کورنیو د غزې ښارد اشغال د پای ته رسولو غوښتنه وکړه مخکې لدې چې دا د دوی د زامنو د مرګ لامل شي.

-په تل ابیب کې د یوې غونډې په جریان کې چې د جګړې د پای ته رسولو او د بندیانو د تبادلي تړون غوښتنه کوي، د بندیانو د کورنیو کمیټې وویل چې د غزې ترانګې اشغال به د خبرو اترو د سقوط او د اسراییلي بندیانو او سرتیرو د مرګ لامل شي.

-د بندیانو د کورنیو کمیټې نننیا هو تړن کړ چې دوی یوې تلپاتې جګړې او خپل زامن په غزه کې د وژلو لپاره لیرې چې دوی یې "هغه جګړه چې خپل اهداف یې ترلاسه کړي دي" بولي.

-د امریکا په ملاتړ، اسراییل د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې په غزه کې نسل وژنه کوي، چې په کې وژنه، لوږه، ویجاړتیا او په زوره بې ځایه کیدل شامل دي، د نړیوالې محکمې ټولې غوښتنې او امرونه له پامه غورځوي چې دا ودروي.

-د اسراییلو نسل وژنې ۶۲،۶۲۲ فلسطینیان وژلي، ۱۵۷،۶۷۳ ټپیان کړي، چې ډیریې ماشومان او ښځې دي، له ۱۰،۰۰۰ څخه ډیر ورک دي، او په سلګونو زره بې ځایه شوي دي.^{۱۳۹}

۱۳۹ : UNRWA د غزې د قحطۍ په اړه د اسراییلو انکار د غیر انساني چلند تر ټولو کرغېرن

څرګندونه ده :

-د اګست ۲۵، ۲۰۲۵ .

-د فلسطین د کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو د مرستې او کار ادارې (UNRWA تایید کړه چې په غزه کې د دوزخي قحطۍ څخه انکار کول د غیر انساني چلند تر ټولو کرغېرنه څرګندونه ده.

-دا بیان په داسې حال کې راغلی چې اسراییلي چارواکي په محاصره شوې سیمه کې د قحطۍ شتون ردوي..

-د UNRWA د رسنیو سلاکار عدنان ابو حسنا د الجزیرې سره په یوه مرکه کې تشریح کړه چې سره له دې چې د خوراکي توکو د خونديتوب مدغم پړاو طبقه بندي (IPC) چې یوازینی څارونکي اداره ده چې په نړیواله کچه د قحطۍ اعلانولو واک لري - په غزه کې د قحطۍ

^{۱۳۹} - الجزیره نیټ + اسراییلی سرچینې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

شتون اعلانوي، اسراييل د مرستې لاریو شمیر زیاتولو یا هره ورځ د سلگونو لاریو د ننوتلو اجازې ورکولو سره غبرگون نه دی بشودلی، لکه څنګه چې تمه کیده.

-برعکس، دا د دې حقیقت په ردولو کې دومره پرمخ تللی چې یو اسراييلي چارواکي ادعا وکړه چې د تل ابیب په څنډو کې هم وږې خلک شتون لري، یوه پرتله ده چې سلاکارېې د تصور وړ نه بولي.

-شته معلومات ښيي چې اصلي واقعیت ممکن د رسمي اعلان شوي قحطۍ پرتله کول به یوه تیاره وي. د مدغم پړاو طبقه بندي راپور، چې ابو حسنا یې معتدل او محافظه کار وبله، د شمالي غزې ترانګې د وضعیت په اړه د مفصلو معلوماتو نشتوالی په ګوته کړ، پدې معنی چې وضعیت ممکن د تمې څخه ډیر بد وي.

-تمې د راتلونکې میاشتې په راتلونکو اونیو کې د غزې سویلي او مرکزي سیمې ته د قحطۍ د خپریدو خبرداری ورکوي، د دې غمیزې او په غزه کې د لیونتوب د مخنیوي لپاره د نړیوالو سیاسي ادارو څخه بیړني اقدام ته اړتیا لري، لکه څنګه چې د رسنیو سلاکار تشریح کړی.

-پدې شرایطو کې، ابو حسنا د بشري بحران سره د مقابلي لپاره د UNRWA په مهم رول ټینګار وکړ، ټینګار یې وکړ چې په غزه کې د مرستې کوم ریښتیني عملیات د ملګرو ملتونو ادارې پرته نشي ترسره کیدی.

-UNRWA خورا لوژستیکي وړتیاوې لري، په شمول د ۱۳,۰۰۰ کارمندانو او سلګونو ادارو، د یو جامع ډیټابیس سربیره چې نومونه، د کورنۍ شمیرې، د فقر کچه، او جغرافیایي موقعیتونه لري.

-ادارې په وروستیو میاشتو کې هم خپل اغیزمنتوب ثابت کړی دی کله چې دوی وکولی شول د جنوري او فبروري په یوازې لسو ورځو کې دوه ملیونو فلسطینیانو ته خوراکي توکي ویشي. دا د ملګرو ملتونو د کومې بلې ادارې لخوا بې ساري وړتیا ده، سره له دې چې د هغې "نورو ملو سازمانونو" هڅو ته درناوی لري.

-سلاکار په ګوته کړه چې د UNRWA له عملیاتو څخه محرومیت، په ځانګړې توګه د خوړو په ویش کې، په غزه کې د قحطۍ د خپریدو تر شا یو له اصلي دلیلونو څخه و، چې د دې بشري ناورین سره د مقابلي لپاره د ادارې بشپړ رول ته په بیرته راستنیدو اړتیا یې ټینګار وکړ.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-تیره جمعه، ملګرو ملتونو او نړیوالو متخصصینو په رسمي ډول په غزه کې پراخه قحطۍ اعلان کړه، چې په لومړي ځل په منځني ختیځ کې قحط اعلان شو.

-د روغتیا نړیوال سازمان، د ملګرو ملتونو د ماشومانو وجهي صندوق (یونیسف)، د خورو نړیوال پروګرام ((WFP، او د خورو او کرنې سازمان ((FAO په جینیوا کې یوه ګډه اعلامیه خپره کړه چې تاییدوي چې په غزه کې له نیم ملیون څخه ډیر خلک په قحطۍ کې بند پاتې دي.

۱۴.

۱۴۰: د الجزیرې کیمره مین محمد سلامه... هغه زوم چې شهید شو

د واده یوه پروژه چې بشپړه نه شوه (هلا عصفور، د محمد سلامه د کوژدنې د فیسبوک حساب).

-د اګست ۲۵، ۲۰۲۵.

-اسرائیلو محمد سلامه، "الأسمر"، لکه څنګه چې د هغه همکاران او مینه وال ورته وایي، اجازه ورنکړه چې د هغه واده د پلان سره سم بشپړ کړي. اسرائیلو سمدلاسه هغه د ځان وژونکي ډرون باندې بمبار کړ کله چې هغه په ناصر طي کمپلیکس کې کار کاوه. هغه د خپلو څلورو همکارانو سره یوځای د شهید په توګه په سپین کفن کې ښخ شو. دوی ټول د غزې په تړانګه کې د جګړې له پیل راهیسې د خپلو خبرو، انځورونو او حقیقت لپاره د شهیدانو د ۲۴۵ خبریالانو په لیست کې شامل شول.

-د محمد همکاران، د غزې په سویلي تړانګه کې په خان یونس کې د الجزیرې کیمره مین، په غم او خفګان تاو کړل، چې په متفقه توګه یې د هغه د ښه شهرت او نیکو اخلاقو ستاینه وکړه. هغه د خپل پلار سره مینه وال او وقف شوی و. د هغه د مور په اړه، چې د ځوانۍ په وخت کې مړه شوه، د لومړي اوربند له پلي کیدو سمدلاسه وروسته، محمد د هغې قبر ته لاړ ترڅو د هغې لپاره خپله لیوالتیا څرګنده کړي، د ملګري ژورنالیست احمد حجازي د پوست له مخې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د می په دریمه، د مطبوعاتو د آزادۍ په نړیواله ورځ، ژورنالیسته هلا عصفور، د شهید محمد سلامه کوژدنې، خپله ویره څرګنده کړه چې الفاظ تورونه او کیمره وسله ګرځیدلې، لکه څنګه چې هغې دا خبره وکړه. هغې خپله پوست، چې د کار په وخت کې د هغې د کوژدې تر څنګ ولاړه د ځان عکس پکې شامل و، د دې جملې سره پای ته ورساوه، "د مطبوعاتو ازادي؟ موږ د دې لپاره په خپلو وینو سره پیسې ورکوو..."

-خو دا بوختیا، چې د جګړې څخه یو کال وروسته پیل شوه او ډیری خاطرې او کیسې پکې شاملې وې، د خبریال هیثم عصفور لخوا بیان شوی یو استثنايي فصل درلود. په غزه کې د قحطۍ سره، محمد خپلې کوژدنې ته د ډوډۍ ورکولو څخه غوره بل څه ونه موندل، په داسې وخت کې چې په غزه کې یوه ډوډۍ د سرو زرو څخه ډیره زیاته قیمتي شوې وه.

-د هغه ملګری، د الجزیرې خبریال هاني الشعیر، د خپل غم او اوبښکو په لرې کولو سره وویل چې الفاظ د محمد د بیانولو لپاره پاتې راځي. هغه د جګړې له پیل راهیسې د ناصر طبي کمپلیکس پرېښودلو لپاره د مرستې یو څراغ و، او هوډ یې درلود چې حتی کله چې کمپلیکس د اشغالګرو ځواکونو لخوا محاصره شوی و، هلته پاتې شي.

-شل کلن خبریال ځان د غميزې کیسې او د هغو ماشومانو عکسونو رسولو ته وقف کړ چې د لوږې له امله مړه شوي وو، او د هغه کیسې په چټکۍ سره پراخه ستاینه ترلاسه کړه.

-یو له وروستي کلیپونو څخه چې محمد وړاندې کړ د کوچنۍ نجلی، رسل، زره ماتوونکي صحنه وه، چې سهار په درد کې لږزیده او مابښام شهیده شوه. هغه تبصره وکړه، "د غزې ماشومان د نړۍ د سترګو په وړاندې د لوږې له امله مري، او هیڅوک هیڅ نه کوي."

-په دې توګه، فلسطیني خبریالان د خپل شوي غزې د خلکو خبرونه نړۍ ته تر هغه وخته پورې رسوي چې د دوی کیمرې په دې پروسه کې بهرشي. محمد د ۲۰۲۴ ژورنالیستانو په څیر دی چې د خپلو بشري کیسو په پرتله یې د نورو تراژیدي غوره کړه، مګر په ورته وخت کې یې د قربانی او زړورتیا میراث او یوویارلی تاریخ پرېښود.^{۱۴۱}

^{۱۴۱} - الجزیره نیټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۴۱: اشغالګرو ځواکونو په غزه ښار کې یو مشهور بازار بمبار کړ او ویجاړونکي عملیات یې

دوام ورکړ

-د اګست ۲۵، ۲۰۲۵ کال د غزې ښار په الشفا روغتون کې د ډاکټرانو په وینا، د یکشنبې په ورځ د اسراییلو د ډزو له امله د وژل شویو فلسطینیانو او د شپې په بریدونو کې د وژل شویو نورو فلسطینیانو د جنازې په ورځ ماتم کوونکي غبرګونونه ښیي. رویټرز/داود ابو الکاس.

-د یکشنبې په ورځ د غزې په ترانګه کې د اسراییلو د ډزو له امله د وژل شویو فلسطینیانو لپاره الوداع وایې (رویټرز).

-د اګست ۲۶، ۲۰۲۵.

-د اسراییلو اشغالګرو ځواکونو د سې شنبې په ورځ د غزې په څو سیمو کې په بریدونو کې یې لښکرمنه فلسطینیان ووژل. درې نور د لوړې له امله ووژل شول، پداسې حال کې چې د غزې ښار د نیولو د پلان د یوې برخې په توګه په جبالیا اوزیتون ګاونډ کې د ویجاړو ودانیو د ویجاړولو عملیات دوام لري.

-په وروستي پرمختګ کې، په غزه کې د کویت ساحوي روغتون د چهارشنبې په سهار راپور ورکړ چې د خان یونس په لویدیځ کې د بې ځایه شویو خلکو په ځیمو باندې د اسراییلو د بې پیلوټه الوتکې په برید کې درې کسان ووژل شول.

-د غزې د بیړني حالت او امبولانس خدماتو راپور ورکړ چې د چهارشنبې په سهار وختي څو کسان هغه وخت تپیان شول کله چې د اسراییلو ډرون د غزې ښار په شمال کې د شیخ رضوان په ګاونډ کې د بې ځایه شویو خلکو په ځیمو بمبار وکړ.

-له دې مخکې، د غزې روغتونونو سرچینو د سې شنبې له سهار راهیسې د اسراییلو د پوځ د ډزو له امله د ۶۴ کسانو مړینه ثبت کړې وه، چې ۱۳ کسان یې د مرستې په تمه وو.

-د بېټیسټ روغتون د یوې سرچینې په وینا، د اسراییلو بمبارۍ د غزې ښار په ختیځ کې یو مشهور بازار په نښه کړ، چې لږترلږه پنځه کسان یې شهیدان، چې دوه ښځې هم پکې شاملې وې. په بمبارۍ کې ګڼ فلسطینیان هم تپیان شوي، چې طبي سرچینې یې د ځینو تپونو د جدي والي په توګه بیانوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د بېرني حالت او امبولانس خدماتو د يوې سرچينې په وينا، د غزې ښار په شمال کې د صفطاوي په سيمه کې د اسراييلو په بمبارۍ کې اووه کسان شهيدان شول. د غزې ښار په جنوب کې د صبرا په گاوند کې د دهشان کورنۍ پورې اړوند په يوه کور باندې په هوايي بريد کې اووه فلسطينيان هم شهيدان شول.

-د غزې په مرکزي برخه کې د ديرالبلح په ښار کې، د اسراييلو د چورلکې په بريد کې يوه مور او د هغې ماشومه لور د عکيله سړک په يوه گودام کې د بې ځايه شويو خلکو په استوگنې ځای په ځای شهيدان شول.

چاوديدونکي روباټونه :

-په عين حال کې، د اسراييلو پوځ د غزې په شمالي برخه کې د جباليا النزلة په ښارگوټي کې د چاوديدونکو روباټونو سره د استوگنې ودانيو ويجاړولو ته دوام ورکوي، او همدارنگه د غزې ښار په جنوب کې د زيتون په گاوند کې، چې نن د نويو هوايي بريدونو او توپخاني ډزو سره مخ شو.

-د اسراييلو پوځ د غزې ښار د نيولو لپاره پوځي عمليات پيل کړي دي. د دوو اونيورايسې، دوی د ښار په ختيځ او جنوب کې د شجاعيه، زيتون او صبرا په سيمو کې بمبارۍ، ويجاړۍ او يرغلونه ترسره کوي، او همدارنگه په شمال کې د جباليا کېوالو کمپ ته ننوځي، چې زرگونه فلسطينيان يې بې ځايه کړي دي.

-بريدونه د خلکو په منځ کې د سختې لورې سره مل دي. تېره جمعه، ملگرو ملتونو په رسمي ډول په غزه کې قحطي اعلان کړه، او ويې ويل چې دا اوس مهال په غزه کې له نيم مليون څخه ډير خلک اغيزمن کوي او تمه کيږي چې په راتلونکو اونیو کې ديرالبلح او خان يونس ته هم خپره شي.

د قحط قربانيان :

-د غزې روغتيا وزارت اعلان وکړ چې په تيرو ۲۴ ساعتونو کې په غزه کې روغتونونو د لوړې او خوارځواکۍ له امله د دريو کسانو مړينه ثبت کړې، چې د جگړې له پيل راهيسې د لوړې له امله د مړينو ټولټال شمير ۳۰۳ ته رسيدلی، چې پکې ۱۱۷ ماشومان هم شامل دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-وزارت غوښتنه وکړه چې په روغتونونو کې د وينې رسولو کچه يې لوړه کړي، کوم چې د خوارځواکي د خپرېدو له امله کمه شوي وو.

-په ورته وخت کې، په غزه کې د طبي مرستو رييس ډاکټر محمد ابو افاش له الجزيرې سره په مرکه کې وويل چې د لوږې او سختو خوارځواکو خلکو شمير په دوامداره توګه مخ په زياتيدو دی.

-ابو افاش تاييد کړه چې په غزه ښار کې د ۱,۲ ميليون خلکو کړاو په سرپناه ځايونو او د بې ځايه کيدو مرکزونو کې د ناروغۍ د پراخ خپرېدو په جريان کې مخ په خرابيدو دی.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر راهيسې، اسرائيل - د امريکا په ملاتړ - د غزې ترانګې د خلکو په وړاندې د له منځه وړلو جګړه پيل کړې ده، چې پکې وژنه، لوږه، ويجاړتيا او په زوره بې ځايه کيدل شامل دي، د جګړې د بندولو لپاره د نړيوالو غوښتنو او په دې اړه د عدالت د نړيوالې محکمې د حکمونو له پامه غورځول شوي دي.

-د غزې د روغتيا وزارت د وروستيو راپورونو له مخې، د جګړې له پيل راهيسې ۶۲,۸۱۹ فلسطينيان وژل شوي او ۱۵۸,۶۲۹ نور تپيان شوي دي.^{۱۴۲}

۱۴۲: کاشکې زه په جنت کې له خپلې مور سره وای، هلته مينه، خواږه او اوبه وی:

د فايل عکس: يو ماشوم د لوبڼو په شاوخوا کې غبرګون ښي پداسې حال کې چې فلسطينيان د غزې په سويلي خان يونس کې د خپره پخلنځي څخه د خوړو ترلاسه کولو لپاره انتظار باسي، د اګست ۲۱، ۲۰۲۵. رویټرز/ح اتم خال د/د فايل عکس .

-انډپنډنټ راپور ورکړ چې په غزه کې ماشومان نور د بمبارۍ او لوږې له امله د ژړا يا خبرو کولو توان نلري (رويټرز) .

-د اګست ۲۹، ۲۰۲۵ .

-په غزه کې، د ماشومانو چينې نورې نه اوريدل کيږي. لوږې د دوی د بدنونو په وړاندې د دوی غبرونه بند کړي دي، تر هغه چې يوازينی شی چې ودوی په بدنونو پاتې دي هغه خالي

^{۱۴۲} - سرچينه: الجزيره + فلسطيني مطبوعات + انا ضولو اداره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

سترگې او د مرګ هیلې دي. د دې ټکو سره، برتانوي ورځپاڼې انډپنډنټ د غزې د ماشومانو د کړاو په اړه یو راپور پیل کړ.

-ورځپاڼې دوام ورکړ، "د ملګرو ملتونو د امنیت شورا په وړاندې، د سیو دی چلېرن مشرې انګر اشینګ لخوا حیرانوونکې خبرې وشوې، چې په غزه کې څه پېښېږي طبیعي بحران نه، بلکې د انسان لخوا رامینځته شوی قحط په توګه یې تشرېح کړ، او خبرداری یې ورکړ چې په محاصره شوي سیمه کې ماشومان "ډیر کمزوري شوي دي چې ژړا یا خبرې وکړي."

"د مرګ لوبه": اسراییلي سرتیري په غزه کې د بې وسلې فلسطینیانو د وهلو لپاره سیالي کوي د لوړې له امله ۴ مړینې، او په غزه کې د بې ځایه شویو خلکو او مرستو غوښتونکو ترمنځ شهیدان.

-اشینګ تایید کړه چې هغه څه چې هلته پېښېږي د جګړې د وسلې په توګه د لوړې قصدي کارول وو.

-د ورځپاڼې په وینا، دا څرګندونې وروسته له هغه راغلې چې د ملګرو ملتونو او بشري حقونو سازمانونو تایید کړه چې د غزې په ښار کې له نیم ملیون څخه ډیر خلک اوس د مرګوني لوړې تر جونګرې لاندې ژوند کوي.

-ملګرو ملتونو په رسمي ډول په غزه کې قحطي اعلان کړه، چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په میاشت کې د جګړې له پیل راهیسې په سیمه کې یو تاریخي لومړی کاردی، او اسراییل یې د مرستو رسولو "سیستماتیک خنډ" لپاره مسؤل ګڼي. د ۲۲ میاشتو جګړې جريان .

-د ملګرو ملتونو د راپورونو له مخې، په غزه کې له نیم ملیون څخه ډیر خلک د مرګوني لوړې تر جبر لاندې ژوند کوي، پداسې حال کې چې زیربنا او د خوړو محلي تولید د اسراییلو د بریدونو له امله ویجاړ شوی، چې په ملیونونو ماشومان او ښځې په بشپړ ډول بهرنیو مرستو پورې تړلي دي.

-انډپنډنټ تشرېح کوي چې اشینګ په روغتونونو کې د ماشومانو صحې "وحشتناکې" وبللې، او وېل ویل چې دوی د کنګل په څیر دي، د دوی بدنونه د لوړې او ناروغۍ له امله سترې شوي، او ځینې یې د درملنې ترلاسه کولو دمخه مړه کيږي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

ورځپاڼه دوام ورکوي، حتی ډیر خطرناک دا دی چې هغه ماشومان چې پخوا یې د سولې او ښوونځي خوبونه لیدل اوس د رنځ څخه د خلاصون لپاره د مرګ هيله کوي. یو یې لیکلي: "کاش چې زه په جنت کې د خپلې مور سره وی. هلته مینه، خواږه او اوبه شتون لري."

-اشینگ وايي چې ماشومان د هغه "خوندي ځایونو" څخه کار اخلي چې ځینې سازمانونه یې د بیرنيو او ناوړینونو حالتوکې د ماشومانو لپاره رامینځته کوي ترڅو "هغه څه رسم کړي چې موږ یې د 'هیلو بادل' بولو ترڅو د ښه راتلونکي خوب وګورو."

-هغه زیاتوي: "په غزه کې، ماشومانو غوښتل چې بیرته ښوونځي ته لاړ شي، سوله ولري، یا د ملګري سره وګوري." له هغه وخته چې په مارچ کې بشپړ بندیز پیل شو، دوی د خوړو او ډوډۍ هیله کړې ده. په وروستیو اونیو کې، ډیرو خلکو داسې ویل پیل کړي چې غواړي مړه شي.

-د برتانوي ورځپاڼې په وینا، سیوډی چلپرن خبرداری ورکړ چې "یو بشپړ نسل د له منځه تلو له خطر سره مخ دی،" پداسې حال کې چې د تغذیې متخصصینو ټینګار وکړ چې د قحطۍ څخه رغونه به لږترلږه دوه یا درې میاشتې وخت ونیسي "حتی که مرستې سمدلاسه چمتو شي."

-پداسې حال کې چې اشینگ د هوایي مرستو غورځولو په توګه د "خیالي او خطرناکې حل لارې" په توګه تشریح کړه چې په حقیقت کې هغو کسانو ته نه رسیږي چې خورا اړمن دي او کولی شي ملګري ووژني، هغې ټینګار وکړ چې اسراییل کولی شي سمدلاسه قحطي پای ته ورسوي "که چیرې دا خپل قصدي خنډ ودروي او مرستې ته اجازه ورکړي،" انډیپنډنټ دوام ورکوي.

-په هرصورت، په ځمکه کې، د اسراییلو هوایي بریدونه دوام لري او په روغتونونو بریدونه زیاتېږي، پداسې حال کې چې د اسراییلو لومړی وزیر نتنیا هو - چې د جنګي جرمونو او د انسانیت پروړاندې د جرمونو په تور د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی - په بشپړ ډول د قحطۍ څخه انکار کوي.^{۱۴۳}

^{۱۴۳} - الجزیره نیټ +: انډیپنډنټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۴۳ : نه لويديځ او نه هم عربانو څه وکړی شول ... ايا غزه خپل برخليک ته پريښودل

شوې ده؟

د- ۲۰۲۵ کال د ۸/۳۱/۸

د- غزې په ترانگه کې فلسطينيان د اسراييلو د وژنې ماشين ته ځانونه تسليمولو پرته بله چاره نلري، کوم چې کارپوهان وايي لويديځ او عربان د اسراييلو لپاره د امريکا د پراخ ملاتړ له امله د مخنيوي لپاره هيڅ ريښتيني اقدام نه کوي.

-په داسې وخت کې چې د جگړې د بندولو او د خلکو د ژغورلو لپاره غبرونه مخ په زياتيدو وو، د اسراييلو اشغالگرپوځ د شنبې په ورځ په الرمال گاوند کې په يوه ودانۍ او بيکري او د غزې ښار په النصر گاوند کې د بې ځايه شويو خلکو لپاره په يوه خيمه بمباري وکړه.

د- بمبارۍ په پايله کې د شپږو ماشومانو په گډون ۱۹ فلسطينيان ووژل شول، او الجزيرې هغه انځورونه خپاره کړل چې په سيمه کې ويجاړتيا ښيي، چې له ملکي وگړو ډکه وه.

د- بمبارۍ د نړيوالو دريځونو په وړاندې د اسراييلو بې پروايي منعکسوي، کوم چې د نيوکې او د عمل گواښونو څخه هاخوا نه دي تللي، پرته له دې چې کوم ريښتيني اقدام وکړي. د اسراييلي چارو د کارپوه ډاکټر مهند مصطفى په وينا، تل ابيب نور دا جرمونه نه توجيه کوي لکه څنگه چې يې په تېرو وختونو کې کړي وو.

د- "پېښو تعقيب" پروگرام په جريان کې د مصطفى د بيان له مخې، هغه څه چې اسراييلو نن په غزه ښار کې وکړل د هغه څه تکرار دی چې د روان کال په پيل کې يې د غزې په شمالي پټۍ کې ترسره کړل کله چې يې هڅه وکړه چې په زور سره اوسيدونکي بې ځايه کړي چې د "جنرالانو پلان" په نوم پېژندل کېږي.

د- شنبې په ورځ د غزې ښار په الرمال گاوند کې د اسراييلو لخوا بمبار شوي سيمې ته يوه کتنه (الجزيره) .

يوه عادي پېښه :

د ملکي وگړو وژنه چې نن په غزه کې وشوه د نظامي يا امنيتي موخو لپاره نه وه، بلکې د خلکو د ډزو له امله د تېښتې لپاره وه، يو څه چې مصطفى وايي اسراييلي وزيرانو په عامه توگه اعلان کول پيل کړي دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا شېبه د غزې او لويديځې غاړې د اوسيدونکو د صهيونيستانو لخوا د بې ځايه کيدو په ټول تاريخ کې استثنایې ښکاري، او دا د سخت بڼې اړخې حکومت د نظرونو سره سمون لري، کوم چې د ويناوال په نظر، د دننه يا بهر څخه د رېښتيني فشار سره مخ نه دی.

-د مصطفى په وينا، حتی نړيواله نيوکه نور د اسراييلو لپاره مهمه نه ده، "وروسته له هغه چې هيوادونو هيڅ اقدام ونه کړ کله چې ملګرو ملتونو په رسمي ډول غزه د قحطۍ سيمه اعلان کړه، او د سزا د يوې بڼې په توګه د فلسطين دولت د پيژندلو ګواښونو يا اشارو سره قناعت وکړ."

-له همدې امله، د غزې لپاره جګړه د نننيا هو لپاره وجودي شوې، چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی او خپل سياسي راتلونکي يې په دې پورې تړلی دی، او د فلسطينيانو لپاره، چې نور هيڅ انتخاب نلري، د مصطفى په وينا، چې وي ويل چې تل ابيب وروستی وړانديز د کړ ځکه چې په ده د واشنگټن څخه هيڅ فشار نه دی شوی .

-د دې پر بنسټ، دا ويل کېدی شي چې هغه څه چې په غزه کې د شنبې په ورځ پېښ شوي "د يوې پراخې، ظالمانه مبارزې پيل دی، ځکه چې اسراييل د بمبارۍ او لوړې سره ملکي وګړي له يوې سيمې څخه بلې سيمې ته تعقيبوي، چې د کوم رېښتيني نړيوال دريځ نشتوالي لخوا خوندي شوي،" د نړيوالو چارو څيړونکي حسام شاکروينا .

-غزه خپل برخليک ته پرېښودل شوې :

-تر هغه چې نړيوال او عربي بنديزونه شتون ونلري او متحده ايالات د هغه څه ملاتړ وکړي چې پېښېږي، اسراييل به د غزې ښار له منځه وړلو ته دوام ورکړي، او هغه څه چې د شنبې په ورځ د ريمال په ګاونډ کې پېښ شوي د هرچا لپاره به يو عام ليد شي، ځکه چې هغه څه چې پېښېږي دا دي چې فلسطينيان د دوی برخليک ته پرېښودل شوي دي، د شاکر په وينا.

-که چېرې عربان اوس عمل ونه کړي، د فلسطينيانو د بې ځايه کولو پلان به دوام ومومي، فلسطينيان به د اسراييلو لپاره د لګښت لوړولو پرته بله چاره ونلري، کوم چې شاکر وايي "که چېرې دا د خپل پلان په پلي کولو کې بريالی شي نو عربانو ته به دروند زيان ورسوي."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د پوځي کارپوه میجر جنرال فایز الدویری په وینا، اسراییل په پوځي لحاظ د غزې او شمالي ولایتونو خالي کول او د نزاریم په ټول محور کې د کنټرول نقطې رامینځته کول پیل کړي دي، په پیل کې د اور وژنې ملاتړ سره جنوب ته د جبري بې ځایه کیدو پلي کولو لپاره.

-دویری تمه لري چې په راتلونکو ورځو کې به د رشید سړک باندې د برید شاهد وي ترڅو اوسیدونکي بې ځایه کړي، د پټۍ له مختلفو نقطو څخه د ملاتړ بریدونو سره. د الدویری په وینا، د غزې د نیولو عملیات لا دمخه پیل شوي دي.

-په هرصورت، د دې عملیاتو وخت او وروستی پایله د مقاومت په ځواب پورې اړه لري، کوم چې الدویری باور لري چې تسلیمیدو ته هیڅ لیوالتیا نه ښیي او له همدې امله به د شتون په صورت کې جگړې ته دوام ورکړي.

-د پوځي کارپوه په وینا، په بیت حانون، خان یونس او نورو ځایونو کې د مقاومت لخوا په وروستیو ورځو کې ترسره شوي کمینونه ښیي چې دا د جگړې په جریان کې د ترلاسه شوي درنو گوزارونو سره سره د جگړې توان لري.^{۱۴۴}

۱۴۴: هارتزد غزې د نیولو د پلان "پاتې" جزئیات افشا کوي :

-اسراییلي سرتیري د اسراییلو او غزې پولې ته نږدې په خپلو ټانکونو کارکوي، د جولای ۲۹، ۲۰۲۵. رویترز/امی رکوهن .

-تیره میاشت د غزې ترانکې شمالي پولې ته نږدې اسراییلي سرتیري (رویترز) .

-د اګست ۳۱، ۲۰۲۵

-د اسراییلي ورځپاڼې هارتزد غزې ښارد نیولو د پلان پاتې جزئیات افشا کړل، د هغه څه په پلي کولو کې چې د لومړي وزیر نتانیا هو لخوا وړاندیز شوی، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی: د غزې ښار څخه پیل کيږي، د ټولې غزې تدریجي بیا اشغال. په کې دی .

-د هارتز په وینا، هغه کسان چې د غزې ښار څخه بې ځایه شوي دي، د نومونو پر ځای به شمېرې ورکړل شي کله چې دوی د غزې په سویلي ترانګه کې د رفح په جنوب کې د موراګ (فیلاډلفي ۲) محوړ کې "سدي تی مان ۲" کمپونو ته ننوځي.

^{۱۴۴} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د کمپونو دننه به ډېر شمېر خیمې ولگول شي، او امنیتي پرسونل به د ټولو اوسیدونکو تلیفونونه ضبط کړي او د هر ډول اړیکو یا عکس اخیستلو مخه به ونیسي.

-د ورځپاڼې په وینا، د اسراییلو پوځ به د بشر دوستانه، بشري حقونو او رسنیو سازمانونو کمپونو ته د ننوتلو مخه ونیسي.

-د نازیانو کړنې:

-دا کمپونه تر دریو کلونو پورې فعالیت کولی شي، او څارونکو دوی د نازیانو د تمرکز کمپونو سره پرتله کړي چې اډولف هټلر یې په جرمني کې د نازیانو د واکمنۍ پرمهال د یهودانو په وړاندې کارول.

-دا کړنې د اسرایلي چارواکو لخوا د فلسطینیانو د څارویو سره د پرتله کولو یادونه کوي. د اسرایلو پخواني دفاع وزیر یواو کالانت وویل چې هغه کسان چې په غزه کې ورسره جگړه کوي انساني څاروي وو.

-د میراث وزیر امیچای الياهو هم مخکې ویلي وو چې د اسرایلو یو انتخاب دا دی چې په غزه کې اټومي بم وغورځوي.

-دا د یادونې وړ ده چې د غزې د نیولو پلان د اسرایلي پوځ د چمتو شوي آمادګۍ له مخې په څلورو اصلي مرحلو ویشل شوی دی:

-د غونډو مرکزونو جوړول: پدې کې د غزې په جنوبي پټۍ کې د لنډمهاله کورونو کمپلیکسونو جوړول شامل دي چې په خیمو، اوبو، کلینیکونو او خوراکي مرستو سمبال دي.

-په پراخه کچه تخلیه: د غزې ښار څخه د لویې کچې تخلیه پلي کول، چې اوسنی نفوس یې له ۸۰۰,۰۰۰ څخه ډیر ملګي وګړي اټکل کېږي. تمه کېږي چې تخلیه به نږدې دوه اونیو کې پیل شي.

-محاصره: د ښار په بشپړ ډول محاصره کول او د شاوخوا سیمو څخه یې جلا کول، په شمول د مرکزي کډوالو کمپونو او مواسي سیمې، د نتراریم محور بیا پرانستلو او د ځمکې د تمریناتو پیل کولو سره چې ښار د غزې له پاتې برخې څخه جلا کړي، پداسې حال کې چې د تخلیې عملیات دوام لري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-تدریجي يرغل او اشغال: اسراييلي ځواکونه به په تدریجي ډول ښار ته ننوځي، د شديدو هوايي بریدونو لخوا به یې ملاتړ کېږي، د غزې بشپړ کنټرول ترلاسه کولو هدف سره، په بې ځايه شويو باندې د بشري فشار اچولو او د جبري بې ځايه کیدو عملیاتو تنظیم کولو تمرکز سره.

د- ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهیسې، په غزه کې د اسراييلو نسل وژنې ۶۳،۴۵۹ کسان وژلي دي. ۱۶۰،۲۵۶ فلسطينيان تپيان شوي، چې ډیرې ماشومان او ښځې دي، له ۱۰،۰۰۰ څخه ډیر ورک دي، سلگونه زره بې ځايه شوي دي، او قصدي قحطی د ۱۲۴ ماشومانو په کېون د ۳۳۹ کسانو ژوند واخیست. ^{۱۴۵}

۱۴۵: واشنگتن پوست: د جگړې وروسته د غزې د مدیریت لپاره د امریکا د پلان جزئیات:

-جنوبي اسراييل، اسراييل - د اگست ۳۱: د ۲۰۲۵ کال .

-د اگست په ۳۱مه د اسراييلو په سویل کې د پولې په اوږدو کې د اسراييلي لوري څخه د یوه موقعیت څخه د غزې په تړانګه کې د چاودنې وروسته لوګی پورته کېږي.

-د اسراييلو د دفاعي ځواکونو (IDF) ویاند د غزې ښار څخه د یو ملیون خلکو ایستل "ناگزیر" بللی دی،

-د دې میاشتې په پیل کې لومړي وزیر نتنیا هو د غزې د تړانګې د اشغال د پراخولو پلانونو تصویب وروسته، په شمول د غزې ښار "بشپړ کنټرول" اخیستل. لکه څنګه چې اسراييلي دفاعي ځواکونو خپل کمپاین ته شدت ورکوي، نوی بریدونه په کور دننه او بهر کې د زیاتیدونکي غندنې سره مخ شوی دی.

-په وروستیو ورځو کې په اسراييلو کې ډله ایزو مظاهرو د پاتې یرغمل شويو کسانو د بیرته راستنیدو او د جگړې د پای ته رسیدو غوښتنه یې کړې، پداسې حال کې چې د بشري حقونو نړیوالو ډلو ویلي چې دا کمپاین د نړیوال قانون څخه ښکاره سرغړونه ده. (عکس د امیر ليوې / گيتي امیجز لخوا) .

-اسراييل، د متحده ایالاتو په ملاتړ سره، د غزې په تړانګه کې د نسل وژنې جگړې ته دوام ورکوي، په شمول د وژنې، لوړې، ویجاړۍ او جبري بې ځايه کیدو (گيتي) .

۲۰۲۵/۹/۱

-واشنگټن پوسټ څرگنده کړه چې د ټرمپ اداره د غزې لپاره د جگړې وروسته پلان په پام کې نیسي، چې له مخې به یې متحده ایالات لږترلږه د ۱۰ کلونو لپاره د دې ترانګې کنټرول په غاړه واخلي، پداسې حال کې چې دا به بیا پراختیا ومومي او په سیاحت او صنعتي مرکز به یې بدله کړي.

-ورځپاڼې ویلي چې د ۳۸ مخونو پلان، چې سرلیک یې دی "د غزې بیارغونه، اقتصادي سرعت، او بدلون فنډ"، د غزې د بشردوستانه بنسټ لخوا چمتو شوی، چې د متحده ایالاتو لخوا یې ملاتړ کېږي، او د امنیت او لوژستیک په برخو کې د اسرایيلي اشغالګرو پوځ او خصوصي امریکایي شرکتونو سره په همغږۍ کې کار کوي.

-دا پلان د غزې د شاوخوا دوه ملیونه اوسیدونکو د لنډمهاله بې ځایه کیدو غوښتنه کوي، یا "په خپله خوښه" بل هیواد ته یا د بیارغونې په جریان کې د ترانګې دننه ځانګړو سیمو ته. هر کډوال به پنځه زره ډالر نغدې پیسې، د یو کال لپاره د خوړو مرسته، او د څلورو کلونو لپاره د کرایې سبسایډي ترلاسه کړي.

-دا وړاندیز د ځمکې مالکینو ته د دوی د ملکیتونو د بیا پراختیا د حقونو په بدل کې د "ډیجیټل توکونو" ورکولو لپاره هم چمتو کوي.

-د واشنگټن پوسټ په وینا، دا پلان د ملګرو ملتونو لخوا څارل شوي موجوده سیستم مستقېما متحده ایالاتو ادارې ته چمتو کوي، کوم چې اسراییل یې غیر موثر ګڼي او "وسله والو" ته اجازه ورکوي چې مرستې کنټرول کړي.

-ملګرو ملتونو تیراګست اعلان وکړ چې د می په میاشت کې د غزې د بشري بنسټ د فعالیت له پیل راهیسې له ۱۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان د مرستې ترلاسه کولو په هڅه کې وژل شوي دي.

-ورځپاڼه په دې باور ده چې د پلان توضیحات د ټرمپ د پخوانیو بیانونو سره سمون لري، چا چې په فبروري کې وویل چې متحده ایالات باید "غزه ونیسي" او دا د "منځني ختیځ د ریویرا" په توګه یې بیا جوړه کړي. دې په هغه وخت کې فلسطینیان او بشري سازمانونه په غوسه کړل، د جبري بې ځایه کیدو څخه ویره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا په داسې حال کې ده چې اشغالګرو ځواکونو په غزه ښار کې خپل عمليات متدوام کړي، کومه چې دوی "خطرناکه جنګي سیمه" اعلان کړې ده. د اسرائیلو امنیتي کابینه د ښار د کنټرول د ترلاسه کولو لپاره د پلان په اړه د بحث لپاره یوه غونډه کوي، د مرستندویه سازمانونو لخوا د خوراکي توکو د خرابیدو په اړه د خبرداریو په منځ کې چې له نیم ملیون څخه ډیر فلسطینیان د قحطۍ سره مخ کوي.

-د نړیوال لوړې څارونکي، د انټیګریټېډ فوډ سیکيورتي فیز کلاسیفیکیشن لخوا پدې میاشت کې خپور شوی راپور کې ویل شوي چې شاوخوا ۵۱۴,۰۰۰ خلک، چې د غزې نفوس نږدې څلورمه برخه ده، په غزه ښار او شاوخوا سیمو کې د قحطۍ د شرایطو سره مخ دي.

-اسرائیلو د دې راپور موندنې رد کړې، دوی یې غلط او تعصبي وبلل، یادونه یې وکړه چې د دوی سروې په لویه کچه د فلسطین د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) څخه ترلاسه شوي جزوي معلوماتو پر اساس وه او د خوړو وروستي جریان یې په پام کې نه دی نیولی.

-د اکتوبر له ۷، ۲۰۲۳ راهیسې، اسرائیلو، د امریکا په بشپړ ملاتړ سره، د غزې په تړانګه کې د نسل وژنې جګړې ته دوام ورکړی، په شمول د وژنې، لوړې، ویجاړۍ او جبري بې ځایه کیدو په شمول، د عدالت د نړیوالې محکمې د عملیاتو د بندولو لپاره د ټولو نړیوالو غوښتنو او امرونو څخه سترګې پټې کړې.

-د فلسطین د روغتیا وزارت د معلوماتو له مخې، دې جګړې له ۶۳۰۰۰ څخه زیاتو کسانو ته مرګ ژوبله واړوله، ۱۵۹۲۶۶ فلسطینیان ټپیان شول، چې ډیرې ماشومان او ښځې دې، له ۹۰۰۰ څخه ډیر ورک شول، سلګونه زره بې ځایه شول، او د فلسطین د روغتیا وزارت د معلوماتو له مخې، د ۱۲۱ ماشومانو په ګډون ۳۱۷ فلسطینیان شهیدان شول.^{۱۴۶}

۱۴۶: د شهید قسام لوا مشرانو ویډیو پیغامونه په تویتر کې ښکیلتیا راپاروي :

۲۰۲۵/۳۱/۸

-د ټولنیزو رسنیو کاروونکو د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د پوځي څانګې قسام لوا لخوا د "شهیدانو ماسټر" په نوم په رسمي ټیلیګرام حساب کې خپره شوې ویډیو ته غبرګون ښودلی دی.

^{۱۴۶} - رویټرز + الجزیره نیټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په کليپ کې د ابو خالد محمد الضيف لخوا يو آډيو سرود شامل و:

-لکه څنگه چې تاسو دلته شل شوي ياست، زه پدې ځمکه کې زرگونه ريښې لرم. مهمه نده چې ظالمان به څومره هڅه وکړي چې موږ له مينځه يوسي، تخمونه به وده وکړي. زه دلته په خپل گرانه، بډايه ځمکه کې يم، او د هغه په څير، زموږ ورکول په خپله لاره روان دي.

-د قسام لواگانو اعلان وکړ چې دا عکسونه د لومړي ځل لپاره د شهيدانو مشرانو خپاره شوي دي: د حماس د سياسي دفتر پخوانی مشر اسماعيل هنيه؛ يحيى سنوار، چې د هنيه له وژنې وروسته د سياسي دفتر مشر وټاکل شو؛ د قسام لواگانو د کارمندانو مشر محمد ضيف؛ د هغه مرستيال مروان عيسى؛ د غزې لوا قوماندان باسم عيسى؛ او د قسام لوا قوماندان محمد سنوار.

-د ويډيو په خپرېدو سره، د ټولنيزو رسنيو کاروونکو دا شريکول پيل کړل. د کليپ وخت د ټويټر کاروونکو پام ځانته راواړاوه، چې حيران شول: ولې حماس اوس د خپلو شهيدو مشرانو عکسونه خپروي؟ ايا ويډيو ځانگړی پيغام لري؟ يا دا د جگړې يوه برخه ده چې ډاډمنتيا، هوډ ته وده ورکړي، او ژمنې ته وفاداري نوي کړي؟

-بلاک جوړوونکو باور درلود چې د شهيدو مشرانو د نويو عکسونو خپرول ډير پيغامونه وړاندې کوي، په ځانگړې توگه د مقاومت د يووالي اعلان او د هغې د لاسته راوړنو دوام په داسې سرعت سره چې دا په گوته کوي چې شهيدان مشران لاهم په خپلو دريځونو کلک دي. -د اشغالگرو لخوا د ابو عبیده د په نښه کولو اوازې په اړه، د دوی په وينا، دا د هغه څه د پټولو هڅه ده چې نقاب پوش سړي تيره شپه اتلانو سره وکړل، او دا چې "نقاب پوش سړی" به يوازې هغه څه سره مخ شي چې خدای د هغه لپاره حکم کړی دی.

-نورو ممکنه پيغامونو ته يې اشاره وکړه، پشمول د زيتون ځانگړي عملياتو کې د اشغالگرو سرتيرو بريالي نيول، دا د مقاومت مشرانو ته د وفادارۍ نښه گڼي، څوک چې هوډ لري چې تر پايه پورې خپلې لارې ته دوام ورکړي.

-ويډيو ممکن د يو لوړ پوړي مشر د شهيدانو په ليکو کې د شامليدو اعلان وي چې د خپلې ځمکې او مقدس ځايونو دفاع کې مړه شوي، يا دا ممکن د خلکو او جنگياليو د مورال د پياوړتيا هڅه هم وي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د کليپ په اړه تبصره کولو سره، فعالينو وويل چې دا مشران د خپلو خلکو په مينځ کې شهيدان شوي، د خپلې خاورې په دفاع کې تر خپلې وروستۍ ساه پورې جنگيدلي، او د غزې د خلکو کړاوونه يې تجربه کړي. الضيف د يو جنگيالي په توګه مړ شو، خپل ژوند او ځواني يې مقاومت ته وقف کړه. هغه هيڅکله شهرت ونه غوښت، په پټه کې يې ژوند کاوه، حتی خپلې کورنۍ ته. سنوار يو زړور سړی و، لکه څنګه چې هرڅوک تاييدوي، پداسې حال کې چې هنیه خپل زامن، لمسيان او ځان قرباني کړل، ټينګار يې وکړ چې د حماس ټول مشران جنگيالي دي.

-ځينو بلاګ ليکونکو اشاره وکړه چې په داسې شرايطو کې لومړنی پيغام لومړنيو هغو کسانو ته دی چې هڅه کوي د مقاومت او د هغې د سخت زيانمن شوي مشهور بنسټ ترمنځ نفاق واچوي، او له دې څخه د مقاومت او د هغې د خلکو په اړه د شک کولو لپاره ګټه پورته کړي.

-دلته، القسم ټينګار کوي چې د مقاومت مشران شهيدان دي، نه يوازې دوی، بلکې د دوی کورنۍ او حتی د دوی لمسيان هم. دوهم پيغام دښمنانو او هغو کسانو ته دی چې په انتظار کې ناست دي: "موږ يو شان نه يو؛ زموږ مړي په جنت کې دي."

-فعالانو زياته کړه چې په فوټيج کې د لومړي ځل لپاره د مقاومت د عملياتو مشر محمد سنوار په ګډون د مشرانو يوه ډله بنودل شوې، چې ځينې يې په غزه کې د نسل وژنې پرمهال د هغه د شهادت اعلان کړي.^{۱۴۷}

لومړی: د حماس غورځنګ: د اشغال پر وړاندې مقاومت د انتفاضې سره راڅرګند شو:
وروستی تازه معلومات: ۲۰۲۳/۲۹/۱۲ ۳:۱۹ ماسپښين (د مکې وخت)

-د حماس اسلامي مقاومت غورځنګ لوګو (ټولنيز رسنۍ)

-يو له خورا مشهورو فلسطيني مقاومت غورځنګونو څخه، دا په فلسطين کې د اخوان المسلمين څانګه ده. د دې پيل د دسمبر په ۱۹۸۷ کې د لومړۍ انتفاضې له پيل سره سمون خوري. د دې هدف د فلسطين آزادول او د فلسطيني کډوالو بيرته هغو ځمکو ته راستنول دي چې له هغه ځايه دوی بې ځايه شوي وو.

^{۱۴۷} - سرچينه: الجزيرة + ټولنيزې رسنۍ.

اصل او بنسټ :

-د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) پروژې لپاره چمتووالی د ۱۹۷۰ لسیزې په وروستیو کې پیل شو او د لسو کلونو لپاره یې دوام وکړ. د دسمبر په ۱۰، ۱۹۸۷ کې، د لومړۍ انتفاضې په جریان کې، د اسلامي غورځنگ یو شمیر مشرانو د غزې په تړانګه کې د شیخ احمد یاسین په کور کې سره ولیدل. دوی موافقه وکړه چې اوسنی انتفاضه د اشغال پر وړاندې د وسله وال اقدام پیل کولو او د نښتو، ډبرو ویشتلو او مظاهرو د نوي پړاو پیل کولو لپاره فرصت برابر وي.

-د دې غونډې په جریان کې، لومړۍ اعلامیه جوړه شوه. د چاپ، خپرولو دنده د غورځنگ امنیتي دستګاه ته وسپارل شوه، چې د "مجد" په نوم پیژندل کېږي، چې د یحیی سنوار په مشرۍ کې وه. په هرصورت، امنیتي وضعیت بله ورځ د هغې د خپریدو مخه ونیوله، او د سازمان غړي د دوشنبې، دسمبر ۱۴، ۱۹۸۷ پورې د هغې د خپرولو توان نه درلود. دا په بله ورځ په غزه کې خپور شو.

-حماس په ۱۹۸۸ کې خپل لومړی منشور خپور کړ او د ۱۹۹۱ په اګست کې یې خپله لومړۍ شورا جوړه کړه.

د غورځنگ د ظهور عوامل :

-دا غورځنگ د فلسطیني خلکو لخوا تجربه شوو ډیرو عواملو د تعامل په پایله کې راڅرګند شو، په عمومي توګه د ۱۹۴۸ نېکې څخه تر ۱۹۶۷ پورې په ځانګړي ډول د ماتې پورې. دا عوامل ټول داخلي، سیمه ایز او نړیوال وو.

-په کورني کچه، د اسراییلو دوامداره اشغال او د هغې ورځني پاروونکي عملونه د غورځنگ د راڅرګندیدو لپاره یو کتلست وو. په عربي او سیمه ایزه کچه، د ۱۹۶۷ کال ماتې او په ۱۹۸۰ لسیزه کې د فلسطین د آزادۍ سازمان (PLO) په ایډیالوژۍ کې بنسټیز بدلونونه - د مقاومت څخه سوله ایزو خبرو اترو ته بدلون - او همدارنګه د فلسطیني ټولنې دننه مخ په زیاتیدونکي اسلامي بیدارۍ - ټولو د فلسطین په سیاسي صحنه کې د حماس د راڅرګندیدو لپاره لاره هواره کړه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

نوم: حماس د اخوان المسلمین یوه څانګه ده، او له همدې امله اسلامي غورځنګ بلل کېږي. د خپل پیل سره، ده د اشغال سره د مقابلې یو نوی پړاو هم پیل کړ؛ دا له همدې امله د مقاومت غورځنګ دی، او په دې توګه یې نوم د اسلامي مقاومت غورځنګ شو، چې لنډیز یې حماس دی.

فکر او ایډيالوژي:

د حماس ایډيالوژي په سختۍ سره د اخوان المسلمین لخوا منل شوي او وړاندیز شوې تګلارې څخه انحراف کوي. په هرصورت، د غورځنګ ځانګړي ځانګړتیاوې د اسراییلو د اشغال لاندې د هغې شتون او د مقاومت غورځنګ په توګه د هغې حیثیت څخه سرچینه اخلي. اسلام د خپل چلند په توګه غوره کوي، خپل نظرونه او مفکورې له هغې څخه اخلي او په خپلو ټولو لیدونو کې یې تعقیبوي.

-د هغو مهمو اصولو څخه چې حماس پرې باور لري دا دی چې:

- د اسراییلو د اشغال سره د دوی شخړه یوه "شتونیزه مبارزه ده، نه بې پولې مبارزه." جهاد او مقاومت د آزادۍ لاره ده. دا د اسراییلو سره د سولې خبرې اترې د وخت ضایع کول او د حقونو ضایع کول ګڼي.

-غورځنګ ادعا کوي چې د پیښو سره په معامله کې خورا انعطاف منونکی دی، او وايي چې دا انعطاف یې په ۲۰۰۵ کې د فلسطین د مقننه شورا په ټاکنو کې د ګډون او په خپل تاریخ کې د لومړي حکومت په جوړولو سره وښود. د ۱۹۹۶ کال د مقننه قوې په ټاکنو کې یې له ګډون څخه انکار وکړ.

مشهور مشران:

-شیخ احمد یاسین د غورځنګ لومړی بنسټ ایښودونکی او د هغې ترټولو مشهور تاریخي مشر ګڼل کېږي. له هغه سره د بنسټ ایښودونکو مشرانو یوه ډله یوځای شوه، چې پکې عبدالعزیز الرنتیسي، عبدالفتاح دхан (مرکزي سیمه)، محمد شمع (شاطي کمپ)، ابراهیم الیزوري (غزه)، صلاح شحاده (شمالي سیمه)، او عیسی النشر (رفاح) شامل وو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو اشغالګرو د ۲۰۰۴ کال د مارچ په ۲۲ مه احمد یاسین شهید کړ او د هغه ځای ناستی ډاکټر عبدالعزیز الرنتیسي وټاکل شو، چې د شیخ یاسین څخه یوازې یوه میاشت وروسته شهید شو.

-موسی ابو مرزوق د حماس په بنسټ ایښودلو کې برخه واخیسته، چې د اشغالګرو ځواکونو لخوا د غورځنګ د مشرانو او کدرونو په وړاندې د نیول کیدو وروسته په نیول شویو سیمو کې د سازمان د بیارغونې مسؤلیت یې په غاړه واخست. هغه د ۱۹۹۳ او ۱۹۹۵ کلونو ترمنځ د حماس د سیاسي دفتر د مشر په توګه یې دنده ترسره کړه.

-خالد مشعل هم د بنسټ ایښودونکو څخه یو دی، چې په ۱۹۷۱ کال کې د اخوان المسلمین د فلسطیني څانګې سره یوځای شو. هغه د کویټ پوهنتون کې د "حقیقت اسلامي بلاک" په نوم د فلسطیني اخوان المسلمین غورځنګ مشري کوله او له ۱۹۹۶ څخه تر ۲۰۱۷ پورې یې د غورځنګ د سیاسي دفتر مشري کوله. هغه د ۱۹۹۷ کال د سپټمبر په ۲۵ مه په اردن کې د یوې وژنې هڅې څخه ژوندی پاتې شو، چې ناکامه شوه.

-اسماعیل هنیه د ۲۰۱۷ کال د می په میاشت کې د مشعل پرځای د غورځنګ د سیاسي دفتر مشر وټاکل شو. هغه د ۲۰۰۶ کال د مقننه ټاکنو له ګټلو وروسته د فلسطیني ادارې د لومړي وزیر په توګه دنده ترسره کړه، خو د فلسطیني ادارې ولسمشر محمود عباس هغه د ۲۰۰۷ کال په جون کې له خپلې دندې ګوښه کړ. هغه د هغو کسانو په ډله کې و چې د مرج الظهور په سیمه کې د جلاوطنۍ په سزا محکوم شوي وو، خو د اوسلو تړونونو له لاسلیک وروسته غزې ته راستون شو او د غزې په اسلامي پوهنتون کې د اسلامي بلاک مشر شو.

-محمود الزهار، د غورځنګ د سیاسي دفتر غړی، په ۱۹۸۸ کال کې د غورځنګ له تاسیس څخه شپږ میاشتې وروسته ونیول شو. هغه د هغو کسانو په ډله کې و چې په ۱۹۹۲ کال کې د لبنان په سویلي برخه کې مرج الظهور ته شړل شوي وو، چېرې چې هغه هلته بشپړ یو کال تیر کړ. هغه په ۲۰۰۳ کال کې د ناکامې وژنې هڅې هدف و.

لومړني پړاوونه :

-د خپل تاسیس وروسته، حماس د فلسطین د مقاومت یو له خورا مشهورو غورځنګونو څخه شو. دا د خپل پیل څخه د عربي سیالي څخه لرې نه و. دا په خلیج کې د واضح منلو څخه خوند واخیست او په ۱۹۸۸ کال کې یې په سعودي عربستان کې دفتر پرانست.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د عراق له خوا په کویټ برید سره، د فلسطین د آزادۍ سازمان (PLO) د عراق پلوه دریځ غوره کړ، چې د فلسطین او خلیج اړیکې یې ترینګلې کړې. په هرصورت، د حماس دریځ د PLO څخه توپیر سره د فلسطینانو سره مرسته وکړه چې خپلې اړیکې له خلیج سره ترمیم کړي. حماس دا یرغل وغنده، دا یې یوه منفي پیښه وګڼله، او له عراق څخه یې وغوښتل چې له کویټ څخه ووځي.

-په هغه اقدام کې چې د حماس سره د سعودي عربستان د پام وړ نږدې والی یې تایید کړ، سعودي عربستان په ۱۹۹۸ کال کې د غورځنګ بنسټ ایښودونکی، احمد یاسین ومانه.

-په غزه کې د انتفاضې د پراخېدو سره سم، د خلکو ترمنځ تعامل د غزې له ترانګې څخه لویدیځې غاړې ته انتقال شو، ځکه چې مشرتابه هڅه کوله وضعیت نور هم خراب کړي.

-په دې کمپاین کې د لویدیځې غاړې د خلکو سره مخامخ کیدل او ښکیلتیا د دې لامل شوه چې اشغالګر ځواکونه د غورځنګ پر وړاندې پراخه جګړه پیل کړي، د دې مشران یې ونیول او ویې ځورول، په ځانګړې توګه رنتیسي او یحیی سنوار. ځینې یې په ۱۹۹۲ کې د یو اسرایلي سرتیري د تېښتوڼې او وژنې وروسته په سویلي لبنان کې مرج الظهور ته واستول شول، او د غورځنګ یو شمېر غړي یې ونیول شول او پوښتنې ګروپرنې ترې وشوې.

-غورځنګ پراختیا وموندله، او کار یې د غزې له ترانګې هاخوا وغځېد. د دې سیاسي دفتر په ۱۹۹۹ کې دمشق ته لاړ، وروسته له هغه چې د اردن حکومت په عمان کې خپل دفترونه د هغه څه له امله وتړل چې هغه یې د هغه وخت د غورځنګ لخوا غیرقانوني سرغړونې وبللې.

-له ۲۰۰۵ راهیسې د سعودي او سوريې د اړیکو خرابیدل، په ۲۰۰۷ کې د فلسطین د ویش بحران سربېره، د حماس سره د سعودي په اړیکو باندې یې منفي اغیزه وکړه. دا اړیکې په ۲۰۱۱ کې د سوريې له انقلاب وروسته تر هغه پورې څرګند پرمختګ ونه لید، کله چې د غورځنګ او سوريې رژیم ترمنځ درز رامنځته شو. په پایله کې، په دمشق کې د غورځنګ سیاسي دفترونه وتړل شول او خلیج ته، په ځانګړې توګه قطر ته ولېږدول شول.

پوځي اقدام:

-دې غورځنګ په ۱۹۸۶ کال کې "فلسطیني مجاهدین" (د فلسطین مجاهدینو) په نوم یوه پوځي څانګه جوړه کړه، چې صلاح شحاده یې مشري کوله، مخکې له دې چې رسمي پیل شي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دې ځانګې څو وسله وال عمليات ترسره کړل، په شمول د چاوديدونکو توکو ايښودل او د اسرايلو په گزمو ډزې کول.

-پوځي څانګه بيا د ۱۹۹۲ کال په نيمايي کې د صلاح شحاده په مشرۍ د عزالدين القسام لوا شوه. د هغه له وژنې وروسته، د هغه ځای ناستی محمد الضيف شو، چې د دې ځانګې يو له مشهورو مشرانو څخه و.

-دې غورځنګ په ۱۹۹۰ لسيزه کې د انجنييري عياش په مشرۍ د لوړ پوړو شهادت غوښتنې عملياتو په ترسره کولو سره د خپل ځواک او پوځي عملياتو په پياوړتيا کې مرسته وکړه. دا عمليات بيا د دوهمې انتفاضې (په ۲۰۰۰ کال کې د الاقصی انتفاضې) په جريان کې رامینځته شول، په ځانګړې توګه په لويديځه غاړه او غزه کې د اسرايلو په مېشت ځايونو بريد کولو سره، چې له هغې څخه اسراييلي اشغال په ۲۰۰۵ کال کې ووت.

-بريدونه په سيمه ايزو توليد شوو راکتونو تګه کوي، د دوی انجنيران د ۱۵ کيلومترو څخه ډير واټن لرونکي راکتونه توليدوي. د دوی ترټولو د پام وړ محصولاتو کې ابابيل ډرونونه (کشف او بريد) وو، کوم چې د عملياتو په لومړيو مرحلو کې، د اسرايلو د دفاع وزارت له پاسه الوتنه وکړه او د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په مياشت کې د "الاقصی سيلاب" عملياتو کې کارول شوي وو.

-د عزالدين القسام بريکيږونو هم د اسرايلو د اشغال په وړاندې د مقاومت د مختلفو بنو په کارولو سره يو شمير عمليات ترسره کړل، د څو شهادت طلبانه عملياتو مسؤليت يې واخيست او څو اسراييلي سرتيري يې ونيول.

-دوی په تل ابیب، حيفا او ډيمونا ري ايکټرکي د خپلو محلي توليد شويو توغنديو سره بمباري وکړه، او د سمندري کومانډو واحدونو (د فروګمين واحد) سره يې د ځمکې، هوا او اوبو له لارې په اسرايلو پوځي اډو بريد وکړ.

د حکومت جوړول :

-حماس د ۲۰۰۶ کال د فلسطين د مقننه شورا ټاکنې په لوی اکثريت سره وګټلې، د فلسطين د ملي آزادۍ غورځنګ (فتح) يې د لسيزو لپاره د فلسطين له سياسي صحې څخه لرې کړه. دوی د اسماعيل هنيه په مشرۍ حکومت جوړ کړ.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په پایله کې، دا د داخلي او بهرنیو فشارونو سره مخ چې د دې د ناکامۍ لامل شو. د دې او د فتح غورځنگ ترمنځ خونړۍ شخړې رامنځته شوې، چې د غزې ترانګې د حماس د کنټرول سره پای ته ورسیدې. دې د فلسطین ولسمشر محمود عباس دې ته وهڅولو چې د مکې له تړون وروسته جوړ شوی د ملي یووالي حکومت منحل اعلان کړي، سلام فیاض د بیړني حکومت جوړولو لپاره وټاکي، او هڅه له دندې گوښه کړي.

امریکا د ترهګرۍ په لیست کې :

-متحده ایالاتو حماس په خپل ترهګریز لیست کې شامل کړ، هغه ملي مقاومت چې د اسراییلو د اشغال په وړاندې د فلسطین دننه ترسره کوي یو جرمي عمل ګڼلې. دغه لیست بیا د اسراییلو پخواني لومړي وزیر ایریل شارون ته شین څراغ ورکړ چې د خپلو وسیلو په کارولو سره یې له منځه یوسي، پشمول د دې د مشرانو او کدرونو وژنه او په مستقیم فزیکي ډول یې له منځه وړل.

- اعلامیه/ د منشور او سند ترمنځ :

-د ۲۰۱۷ کال د می په لومړۍ نیټه، غورځنگ د عمومي اصولو او پالیسیو یو سند اعلان کړ، چې په کې دا تایید شوې وه چې د فلسطین د ځمکې هیڅ برخه به نه پرېږدي، پرته له دې چې د اسراییلو اشغال څومره اوږد وي او د شرایطو او فشارونو په پام کې نیولو پرته.

-په سند کې ۴۲ ټکي شامل وو چې په ۱۲ سرلیکونو ویشل شوي وو، چې دا تاییدوي چې بیت المقدس د فلسطین پلازمینه ده او دا چې مسجد الاقصی د خلکو او ملت ځانګړی حق دی. دې د هغو پروژو او هڅو کول یې اعلان کړل چې هدف یې د کډوالو د مسلې له منځه وړل او د اسراییلو د اشغال مشروعیت پېژندل دي. دې ټینګار وکړ چې د سیند (نهر) څخه تر بحر پورې د فلسطین د بشپړې آزادۍ لپاره هیڅ بدیل نشته.

-په سند کې دا هم ویل شوي چې د ټولو لارو په واسطه د اشغال په ضد مقاومت کول یو مشروع حق دی چې د الهي قوانینو، نورمونو او نړیوالو قوانینو لخوا تضمین شوی. دې ټینګار وکړ چې وسله وال مقاومت د ثابتو خلکو د ساتنې او د فلسطیني خلکو د حقونو بیرته ترلاسه کولو لپاره ستراتیژیک انتخاب دی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په دې ټينگار وشو چې د فلسطين د آزادۍ سازمان (PLO) د فلسطين د خلکو لپاره يو ملي چوکاټ دی چې بايد وساتل شي، پداسې حال کې چې دا په ډيموکراتيکو بنسټونو باندې هم جوړېږي.

د حماس سند په ۱۹۸۸ کال کې د خپل بنسټ ايښودونکي منشور له اعلان څخه درې لسيزې وروسته راغی، چې د هغې په فعاليت او سياسي فکر کې د بلوغ، پوهاوي او پرمختګ مرحله څرګندوي. دا دوره هغه وخت ګڼل کېده کله چې د نوو ادبياتو وړاندې کول او د هغې اصول او سياسي فکر تازه کول اړين وو.

د اداري کميټې منحل کول :

د ۲۰۱۷ کال د اکتوبر په ۱۲ مه، حماس او فتح په قاهره کې د خبرو اترو د غونډې په پای کې د مصر د ملاتړ لاندې يوې موافقې ته ورسيدل. دا تړون د رامي حمدالله په مشرۍ د يووالي حکومت ته واک ورکوي چې په غزه کې ټول مسؤليتونه په غاړه واخلي، او د ولسمشرۍ ساتونکو ته اجازه ورکوي چې د غزې په تړانګه کې د ټولو مسؤليتونو څارنه وکړي، او د ولسمشرۍ ساتونکو ته اجازه ورکوي چې د غزې په تړانګه کې د اداري کميټې منحل کيدو په اړه د حماس له اعلان څخه مخکې وو. حماس د يووالي حکومت څخه وغوښتل چې غزې ته راستانه شي او سمدلاسه خپلې دندې په غاړه واخلي. همدارنګه د فلسطين د عمومي ټاکنو په ترسره کولو موافقه وشوه.^{۱۴۸}

دوهم - عزالدين القسام... يو سوريایي شيخ وه چې د فلسطين انقلاب يې رهبري کړ. وروستی تازه معلومات: ۲۰۲۳/۲۳/۱۲ (د م کې وخت)

- عزالدين القسام... د انقلاب يو مشر چې د پيليدو دمخه شهيد شو.

- فلسطين د برتانوي اشغال په وړاندې د مقاومت يو له مخکښو شخصيتونو څخه، هغه د خپل تحرک، پوهاوي لوړولو، استخدام او سازمان له لارې، او وروسته، د خپل شهادت له لارې، د ۱۹۳۶ کال د فلسطين انقلاب د اور بلولو توان درلود. هغه د مقاومت سمبول پاتې دی.

^{۱۴۸} - سرچينه: الجزيره + ويب پاڼې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

زېږون او روزنه: محمد عزالدین بن عبدالقادر بن مصطفى بن يوسف بن محمد القسام په ۱۸۸۲ کال کې د سوريې د لاذقيه ولايت په جبله کلي کې زيږيدلى و.

-د هغه پلار او نيکه د قادريه سلسلې د مشرانو څخه وو، چې د صوفي مشر عبدالقادر الجيلاني په نوم نومول شوى و. خلک د عراق څخه - د مصطفى القسام د زېږون ځای - څخه د اوږدې مودې لپاره په جبله کې د دوى زيارتونو ته د تگ لپاره راتلل، تر هغه چې د دوى زوى، عزالدین، پخپله، د بنديزه وړاندې د خبرداري لپاره مبارزه وکړه.

-محمد عزالدین، د هغه د وروڼو اووم، وه، خپلې لومړنۍ زده کړې يې د شيخ محمود او د امام الغزالي په زاويو کې د جبله په کلي کې ترسره کړې، کوم چې د بلاد الشام په تاريخ کې د سرحدونو دفاع کولو لپاره يوه کلا وه. د خپل تاسيس راهيسې، دا د المورويانو لپاره يو پناه ځای او د غلو لپاره هم يو ځای و.

-په ۱۹۰۴ کې، عزالدین القسام جبله ته راستون شو او له آمنه نعناع سره يې واده وکړ، چې ورسره يې محمد، عايشه، ميمونه او خديجه پيدا شوې.

-د حيفا سره نږدې د ميارعربي کلي، په فلسطين کې د برتانوي واک لاندې د ناکرارۍ په دوره کې چاودنه وشوه. دا د برتانويانو لخوا ياغيانو ته سزا او خبردارۍ و. (عکس د فاکس فوټوز / گيتي اميجز لخوا).

د عزالدین القسام شهادت د ۱۹۳۶ کال د لوى فلسطيني پاڅون مرکز و (گيتي).

مطالعه او اکاډميک جوړښت:

-د لوستلو، ليکلو او رياضي زده کولو او د قرآن کریم حفظ کولو وروسته، هغه د شيخ سليم طياره او شيخ احمد العوردي سرپرستۍ لاندې زده کړه وکړه. کله چې د هغه پلار د پوهې لپاره د هغه ليوالتيا وليدله، هغه يې په ۱۸۹۶ کې الازهر ته واستاوه، کله چې هغه ۱۴ کلن و، او هغه اته کاله د زاړه جومات د شيخانو په منځ کې تير کړل.

-هغه د تعليم د آزاد سيستم لاندې زده کړه وکړه، مخکې لدې چې په ۱۹۱۱ کې په الازهر کې زده کړې په مرحلو وويشل شي. هغه د هغولويو پيښو او عصري کولو پروژو شاهد هم و چې په هغه وخت کې په مصر کې په سياسي او کلتوري ډگر کې روانې وې. د عربي پاڅون غبرونه په غوږونو او ذهنونو کې پاتې شول کله چې به انگرېزان د قاهرې په کوڅو کې گرځېدل.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د شيخ محمد عبده غونډو غوړونه او سترگې ډکې کړې، او د هغه د شيخ جمال الدين افغاني د نوښتونو او مقالو يادونه د اسلامي پوهنتون په پروژه کې يې د خلکو ليوالتيا ته دوام ورکړ.

ايدېالوژيکي تمايل :

-عزالدين القسام برتانوي اشغال د فلسطين اصلي دښمن گڼلی و. هغه د صهيونيستانو د چټک مخ په زياتيدونکي نفوذ سره د مبارزې غوښتنه هم وکړه. هغه په خلکو غږ وکړ چې سره متحد شي او د خپل ځواک د پياوړتيا لپاره ویش او اختلاف رد کړي.

-هغه تل ټينگار کاوه چې وسله وال انقلاب د برتانوي فرمان د پای ته رسولو او په فلسطين کې د صهيونيست دولت د جوړولو د مخنيوي يوازينی لار ده. دا په داسې وخت کې وه چې وسله وال انقلاب په هغه وخت کې د فلسطين د ملي غورځنگ لپاره عام عمل نه و، ځکه چې فعاليتونه يې تر ډيره په مظاهرو او کنفرانسونو متمرکز وو.

د پوهنې او اصلاحاتو د پروسې پيل :

-د هغه د راستنيدو په لومړيو ورځو کې، د هغه د اصلاح غوښتونکي او جنگيالي چلند بڼې راڅرگندې شوې. هغه د افندي ديب سره د ليدنې وړانديز ردولو سره پيل وکړ، چې د القسام کورنۍ يې په ملکيت کې کار کاوه. دا ځکه وه چې يو اوسيدونکی بايد د راستنيدونکي مبارکۍ لپاره راشي، نه په بل ډول. په دې توگه، هغه د "افندي" په وړاندې لومړنۍ جگړه پيل کړه، چې د غير عادلانه قوانينو او مقرراتو له لارې يې ځمکې کنټرولولې، د بزگرانو له کار څخه يې کټه پورته کوله او د حاصلاتو اصلي مالکينو ته يې يوازې هغه څه ورکول چې د دوی لوړه يې پوره کوله.

-د علم د حريص زده کونکي په سينه کې د دې سوخيدونکي احساس سره، عزالدين د خلکو د زده کړې او د دوی د مذهب او حقونو په اړه د دوی د روښانولو لپاره يې خورا زياتې هڅې پيل کړې. هغه د ورځې په اوږدو کې ماشومانو ته او د شپې لويانو ته درس ورکاوه، وعضونه يې ورته کول او درسونه يې تنظيم کول، نږدې او لرې خلکو سره يې ليدنه وکړه، هوډ يې درلود چې هغه ناپوهي له منځه يوسي چې هغه د بې عدالتۍ د زيرون ځای او د فيوډاليزم د وسيلې په توگه يې ليدله.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په هغه وخت کې، د سوريې په ساحل کې فيودالي قدرتونه د هغه پر ضد شول، او افنديس له هغه څخه ستړي شول. دوی هڅه وکړه چې هغه ازموینه ته جلاوطن کړي. په هرصورت، ځوان سړی پریکړه کړې وه چې د خلافت پلازمېنې ته سفر وکړي ترڅو په استانبول کې په عصري تعليمي میتودونو کې د هغه د وړتیاو مېوې وگوري. په هرصورت، هغه هلته د اوږدې مودې لپاره پاتې نه شو، ځکه چې د ځواکمن واعظ او ځواکمن ښوونکي روح د بې کارۍ او بې کارۍ ژوند څخه خوند نه اخیسته کله چې هغه وموندله چې هغه د ژبې د خنډ له امله د ترکي خلکو سره د خبرو اترو توان نلري.

-ځوان سړی په چټکۍ سره جېله ته راستون شو، د هغو تعليمي نظرونو سره چې هغه زده کړي وو او د تدریس هغه طريقې چې هغه زده کړې وې سمبالې وې. هغه په ۱۹۱۳ کال کې په خپل کلي کې یو ښوونځی پرانست، چې دا یې د ماشومانو لپاره د ورځې فعالیتونو او د لویانو لپاره د مابینام په فعالیتونو ویشلې وه. هغه په ابراهیم بن ادهم جومات کې تفسیر او حدیث هم تدریس کاوه، او په منصورې جومات کې یې د جمعې خطبه ورکړه، چیرې چې خلک د نویو خطبو اوریدلو لپاره راټولیدل چې لیوالتیا یې راپاروله، احساسات یې راپارول، او نوي مسائل او ورځني ستونزې یې حل کولې. د جېله د استخدام په څانګه کې د کارمند په توګه د هغه ټاکل کېدو هغه له دې څخه ونه ګرځاوه.

د عزالدین القسام دا اصلاحي چلند، چې د کارګرانو او بزګرانو ترمنځ د پوهاوي خپرولو، د ټولنیزې بې عدالتۍ د ردولو او د یو واحد ملت د مفکورې د ترویج پر بنسټ ولاړ و.

د مبارزې پیل :

د سپټمبر په ۳۰مه، ۱۹۱۱ کال کې، ایټالیا د لیبیا د طرابلس ښار محاصره پیل کړه، وروسته له هغه چې د فرانسې سره د مستعمرو د ویشلو لپاره همغږي وشوه. کله چې خبر د لیونټ خلکو ته ورسید، دوی په غوسه شول. د جېله ځوان او د شمال واعظ د احساساتو راپارولو او د خلکو په بیدارولو پیل وکړ ترڅو عربي او مسلمانې ځمکې د یرغلګر څخه بیرته ونیسي.

-القسام په سلګونو ځوانان راټول کړل او د ترکیې له حکومت سره یې اړیکه ونیوله، د اسکندرون بندر له لارې د رضاکارانو د لېږدولو لپاره یې منظوري ترلاسه کړه. دوی د ۴۰ ورځو لپاره هلته پاتې شول، او هیڅ کښتۍ د تګ راتګ لپاره ونه رسیده. خو القسام په

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

مرستي ټينگار کاوه، نو هغه په پټه د لیبیا خاورې ته سفروکړ، د بسپنې په ورکولو او د شیخ عمر المختار سره د لیدنې له لارې یې د ماموریت یوه برخه بشپړه کړه.

-کله چې په ۱۹۱۴ کال کې لومړۍ نړیواله جگړه پیل شوه، عزالدین القسام د ترکیې په پوځ کې د خدمت لپاره رضاکارانه کار وکړ او د دمشق په جنوب کې یو کمپ ته واستول شو. هغه احتمالاً هغه وخت له جگړې څخه تقاعد شو کله چې شریف حسین د ترکانو پر وړاندې بغاوت اعلان کړ. هغه په ۱۹۱۶ کال کې خپل هیواد ته راستون شو، د خپلو عربي وروڼو پر وړاندې د وسلو له پورته کولو څخه یې ډډه وکړه، پداسې حال کې چې عثماني سلطان ته یې وفاداري ساتله.

-عزالدین د هغو قومي تمایلاتو له نفوذ څخه ځان لرې کړ چې د عربانو او ترکانو د جلا کولو لپاره یې پلانونه جوړول، چې په ۱۸۶۸ کال کې د سوريې د علمي ټولنې لخوا تاسیس شول. هغه د توراني ملتپال رجحان بدۍ هم رد کړې، چې غوښتل یې عربي هویت له منځه یوسي او عربي ژبه محاصره کړي.

-د اصلاح غوښتونکو، په شمول د القسام د چلند سموالی هغه وخت څرګند شو کله چې د عثماني امپراتورۍ په وړاندې د شریف حسین پاڅون فلسطين د بریتانیا په لمن کې د سقوط لامل شو. ۴۰،۰۰۰ عثماني سرتیري ولاړ وو او د برتانوي ځواکونو د پرمختګ په مخنیوي کې بریالي شول تر هغه چې شریف حسین دوی د دوو اوروڼو ترمنځ اړ کړل. هغه د بالشویکانو لخوا د سایکس-پیکو تړون د خپرولو له امله راوینن نه شو، چې عربي ځمکې یې د اشغالګرو ترمنځ ویشلې، تر هغه چې حقیقت هغه څه څرګند نه کړل چې بریتانیا رد کړي وو، د فرانسې بیړۍ د لتاکیا او سوريې ساحل نیولی و.

-دلته، د القسام د مبارزې او قربانۍ نه ماتیدونکې روحیه راڅرګنده شوه. هغه په چټکۍ سره خپل کور وپلورلو ترڅو د اشغال له لومړۍ شیبې څخه چې د هغه د هیواد په خاوره کې یې قدم ایښی و، د مقابلې لپاره ځان چمتو کړي. هغه د سرغړونې اعلان وکړ او له خبرو اترو څخه یې انکار وکړ، د ځان ټاکلو په اړه د ټولپوښتنې لپاره د امریکایي کرین کمیسیون یې رد کړ. هغه له جوماتونو څخه راټولیدل پیل کړل، رضاکاران یې وروزل، او د فرانسوي اشغالګرو د پټولو او ښکار کولو لپاره د صهیون غره ته لاړ. دا ټکی، د علوي غرونو او حلب سره یوځای، د اشغالګرو ځواکونو د ستونزو سره مخ کولو لپاره درې لانچینګ پیډونه شول.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-کله چې مقاومت د اشغالګرو په کمپونو خپل بریدونه زیات کړل، فرانسې هڅه وکړه چې القسم د بڅښې، پيسو او د ځواک د مقام سره وهڅوي. هغه هرڅه رد کړل، منځګړي ته یې وویل: "بیرته لاړشه له هغه ځایه چې راغلی یې." د عزالدین او د هغه د ځینو ملګرو لپاره د مرګ سزا صادره شوه، او اشغالګرو ځواکونو د هر هغه چا لپاره لوی انعام وړاندې کړ چې د هغه په اړه معلومات چمتو کولی شي.

-وروسته له هغه چې تعقیب زیات شو او اشغالګرو د القسم په لټه کې په کلیو کې قتل عامونه وکړل، هغه پرته له دې چې حیفا ته وتښتي او د بل اشغال لاندې یو نوی پړاو پیل کړي بله لاره ونه لیدله.

په حیفا کې یو نوی پیل :

-د ۱۹۲۱ کال په پیل کې، عزالدین القسم فلسطین ته راغی. هغه په حیفا کې د میشتیدو په اړه فکر کاوه، ځکه چې دا د کارګرانو مرکز و چې تل د اشغالګرو په وړاندې د مقاومت لپاره د هغه اصلي ځای وو. د دوی سره یوځای په لسګونو زره بې وزله ځیمې اوسیدونکي وو چې کلي یې لوټ شوي وو. حیفا د برتانوي بیړیو لپاره یو مرکز او د یهودیت لپاره یو له مهمو اډو څخه هم و.

-فلسطین د لومړۍ نړیوالې جګړې او د هغې وروسته د برتانوي فرمان لاندې و. د ۱۹۲۲ کال د سپتمبر په ۱۱ مه، د ملتونو لیک په رسمي ډول فلسطین او ترانس اردن د برتانوي ادارې لاندې په رسمیت وپېژندل. انګلستان یوه نرمه پالیسي غوره کړه، د هغې اصلي هدف د ۱۹۱۷ کال د بالفور اعلامیه پلي کول وو چې په فلسطین کې د یهودانو لپاره د ملي وطن د جوړولو غوښتنه کوي. دا عامه او خصوصي سکتورونه په نه ختمیدونکو خبرو اترو، اوبحثونو کې ښکیل کړل، لکه څنګه چې یې دمخه دوی د خپلو ژمنو سره ښکیل کړي وو چې د هغه څه ملاتړ وکړي چې دا یې د عربي بغاوت په نوم یادوي.

-دې کار د خلکو ترمنځ مغشوشیت رامنځته کړ، او ډیر خلک چې د ماموریت حکومت سره یوځای شوي وو په دې باور نه وو چې بریتانیا د بالفور اعلامیې پلي کولو کې جدي ده. عثماني خلیفه، محمد رشاد، دوی ته د برتانویانو په وړاندې د جهاد کولو غوښتنه کړې وه، پداسې حال کې چې هغه د جرمنیانو ملاتړ کاوه. له بلې خوا، دوی خپل عالمان وموندل چې هغه کسان باغیان بولي چې جهاد یې اعلان کړی و.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په هرصورت، عزالدين القسام له پيل څخه خپل انتخابونه کړي وو. داسې ښکارېده چې هغه په مصر کې په خپل وخت کې د برتانوي اشغال د کړنو او د مصريانو په وړاندې د هغې د وحشت څخه تجربه ترلاسه کړې وه، او همدارنگه د عربي انقلاب له پاتې شونو څخه، چې د مصريانو په منځ کې يې د اشغالګرد ژمنو د ردولو او د مقاومت روحیه راپارولې وه.

-لکه څنګه چې هغه په سوريه کې د فرانسې د اشغال په وړاندې د مقاومت لومړی څراغ يې روښانه کړی و، هغه پريکړه وکړه چې فلسطين ته له رسيدو سره به د برتانوي اشغال په وړاندې مقاومت وکړي. خو، هغه دا په څرګنده توګه اعلان نه کړه، بلکې د برتانوي ژمنو د باور کولو په وړاندې د ګڼو اخطارونو او د برتانوي ماموريت په ګاډو کې د يهودي مهاجرت د بهيدو په وړاندې د ډيرو سختو اخطارونو په بڼه.

په حيفا کې د نضال القسام مبارزه درې لارې درلودې:

ټولنيز فعاليت: د تدريس، سواد زده کړې، عامه وينا، تبليغ، او د عامو خلکو سره د دوامداره اړيکو له لارې. هغه د مسلمانو نجونو په ښوونځي کې تدريس کاوه، بيا د برج اسلامي ښوونځي. هغه په بل سواد زده کړې ښوونځي کې کارګران هم راټول کړل چې هغه يې تاسيس کړه.

د دعوت فعاليت: د حيفا په دريو لويو جوماتونو کې د خطبو ورکولو له لارې: جرینه جومات، سوق جومات، او عبدالله ابو يونس جومات. کله چې په ۱۹۲۵ کې د خپلواکۍ جومات جوړ شو، شيخ عزالدين القسام هلته د امام او واعظ مقام په غاړه واخيست، د برج ښوونځي څخه د استعفا سره سم.

د فکري يرغل مقاومت: د الفاظو او بحثونو له لارې. حيفا د بهايي او قادياني عقايدو مرکز و او د تبليغي فعاليتونو زياتوالی يې ليدلی و. له همدې امله، هغه په حيفا کې د ځوانانو د مسلمانانو د ټولنې د يوې څانګې د پرانستلو ملاتړ وکړ او په ۱۹۲۸ کال کې يې د تاسيس راهيسې مشري کوله.

-هغه فلسطين د برتانوي اشغال سره د مبارزې لپاره د پتو ډلو په توګه د قسام ليګ هم تاسيس کړ. هغه د محرميت ساتلو لپاره محتاط و، په احتياط سره يې اشخاص غوره کول او د برتانوي اشغال او صهيونيست ډلو له سترګو څخه د ځان پټولو په اړتيا باندې يې ټينګار کاوه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دې ډلو د کلونو لپاره په برتانويانو باندې بريدونه کول پرته له دې چې د برتانوي اشغالګرو چارواکو او د دوی استخباراتي خدماتو د دوی په اصلي ماهيت پوه شي، تر هغه چې قسام پخپله په ۱۹۳۵ کې اعلان وکړ. اشغال په قسام باندې د هڅونې پرته بل څه تور نه لگاوه، او د هغه نږدې اشراف د هغه له فعاليتونو څخه بې خبره وو. حتی کله چې د اګست په ۱۵، ۱۹۲۹ کې د براق انقلاب پيل شو، د دې ډلو شتون له پامه ونه غورځول شو، او د پېښو زياتوالی چې د ۱۱۶ فلسطينيانو او ۱۳۳ يهوديانو په مرګ سره پای ته ورسيد، د دې ډلو څخه هيڅ غير معمولي فعاليت ته لاره هواره نه کړه چې د دوی شتون او سازمان په ګوته کړي.

هغه خپلې هڅې د کارګرانو او بزګرانو په لور هم وغځولې، چې په عمومي ډول د قسام غورځنګ ځانګړتيا وه. هغه خپله بشپړه پاملرنه دې ډلو ته وقف کړه، د دوی په غونډو کې يې ګډون وکړ، د هغوی پاملرنه يې جلب کړه، او له هغوی څخه يې خپل ملاتړي وټاکل. هغه په دې کې د مصر د اريابي انقلاب څخه اغيزمن شو. هغه خپل اصلاحي رول د مقاومت لپاره د خپلې ليوالتيا سره يوځای کړ. هغه د هغو ډلو سره اړيکه ونيوله چې د دوی د مذهبي ژمنتيا لپاره نه پېژندل کېږي، هڅه يې کوله چې دوی ته تبليغ وکړي، دوی ته توبه او فکر ته لارښوونه وکړي، او دوی ته لارښوونه وکړي چې د اشغالګرو په وړاندې مقاومت کې ښکېل شي.

د قسام ډلې له ۱۹۲۸ کال راهيسې د برتانوي اشغال پر وړاندې د عملياتو په ترسره کولو کې فعالې وې، تر ۱۹۳۵ پورې يې خپل محرميت ساتلی و. په حيفا کې د عملياتو د تکرار او د اشغالګرو په وړاندې د جهاد د غږولو لپاره د عزالدين القسام د ټينګار مشاهده کولو سره، برتانوي چارواکي په هغه شکمن شول. پوليسو هغه د تحقيقاتو لپاره راوغوښت، مګر د کافي شواهدو له امله يې هغه محکوم نه کړ.

د انقلاب اعلان :

القسام د ۱۹۳۵ کال له پيل راهيسې د هغه سره د تړلو ټولو کسانو د څارنې او ځورونې زياتوالی يې وليد. هغه پريکړه وکړه چې د قسام غورځنګ اعلان کړي، ځکه چې ويره يې درلوده چې دا به د راپورته کيدو دمخه ورک شي. د کډوالی د زياتوالي سره هغه د فلسطين خاورې ته لاړ او د انقلاب اعلان يې اړين وګڼلو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ۱۹۳۵ کال په اکتوبر کې، هغه د خپلواکۍ په جومات کې خپله وروستی خطبه ورکړه، چې پکې یې وویل: "ای خلکو، ما تاسو ته ستاسو د دین مسایل تر هغه وخته پورې درزده کړل چې ستاسو هر یو یې په اړه پوه شو. ما تاسو ته ستاسو د وطن مسایل تر هغه وخته پورې درزده کړل چې جهاد پر تاسو فرض شو. ایا ما خپل پیغام نه دی درته رسولی؟ ای خدایه، شاهد اوسئ. نو جهاد ته، ای مسلمانانو، جهاد ته، ای مسلمانانو." بیا هغه ورک شو، او هیچا بیا په حيفا کې ونه لید.

عزالدين القسام جنين ته لاړ. د هغه پلان دا و چې پټ شي او د خپلې ډلې سره عمليات جاري وساتي. په هر صورت، د يو کس لخوا يوه تېروتنه د ۱۹۳۵ کال د نومبر په ۷ مه د زرين په کلي کې د يو برتانوي سرتيري د وژلو لامل شوه. القسام او د هغه ډلې د کليو ترمنځ حرکت پيل کړ، پداسې حال کې چې اشغالګرو ځواکونو په محدوده سيمه کې محاصره ټينګه کړه. د دوی ځواکونو هر ځای جاسوسان ځای پر ځای کړل، حتی سرتيري يې چې د ملکي خلکو په څير يې جامې اغوستې وې ځای پر ځای کړل.

شهادت:

د ۱۹۳۵ کال د نومبر په ۱۹ مه، برتانوي اشغالګرو ځواکونو د عزالدين القسام ځای وموند او په لسګونو عسکرو سره يې په هغه بريد وکړ پداسې حال کې چې هغه د خپلو ۱۰ ملاتړو سره وو. هغه له تسليميدو څخه انکار وکړ او له هغوی سره مخامخ شو. د سهار څخه تر ماسپښين پورې د يوې جګړې وروسته، شيخ د هغه د دريو پلويانو سره په تندي د گولي په واسطه شهيد شو. دوه نور ټپيان شول، او څلور ونيول شول.

د ۱۹۳۵ کال د نومبر په ۲۱ مه، زرګونو خلکو د عزالدين القسام او د هغه د دريو ملګرو د جنازې په يوه لويه غونډه کې ګډون وکړ. د عامه او خصوصي سکتورونو لخوا د دوی د مثال تعقيبولو غوښتنه وشوه. دا غوښتنې تر هغه وخته پورې دوام درلود چې د ۱۹۳۶ کال د اپريل په مياشت کې د فلسطين لوی پاڅون پيل شو. دا انقلاب څلور کاله دوام وکړ، چې د بالفور اعلاميې په وړاندې يې د لوی پاڅون استازيتوب وکړ، کوم چې په فلسطين کې د يهودانو لپاره د ملي وطن د جوړولو په هدف د برتانوي فرمان په توګه بدل شوی و.^{۱۴۹}

^{۱۴۹} - سرچينه: الجزيره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دریم: د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) پوځي څانگه عزالدین القسام لواگانې:

وروستی تازه شوی: ۱۲/۱۸/۲۰۲۳ ۲:۱۷ ماسپښین (مکه وخت)

-د عزالدین القسام د لواگانو لړ.

د عزالدین القسام لواگانو لړ، د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) پوځي څانگه (الجزیره).

د عزالدین القسام لواگانې د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) پوځي څانگه ده. دوی یو منظم پوځ ته نږدې دي، د وسلو په پراختیا او تولید کې لوړ جنګي وړتیاوې او ساینسي تخصص لري.

تاسیس او سرچینې:

-د قسام لواگانو لومړني تخمونه په ۱۹۸۶ کې د حماس غورځنگ د پیل له اعلان څخه مخکې کرل شوي وو. صلاح شحاده د غورځنگ د لومړي پوځي دستګاه بنسټ ایښودونکی ګڼل کیږي، چې د "فلسطیني مجاهدینو" په نوم پیژندل کیږي، چې وروسته د ۱۹۹۲ کال په نیمايي کې "عزالدین القسام بریګیډز" شو.

-قسام بریګیډز وایي چې د حماس سره یې اړیکه د "تنظیمي ادغام او د ساحې جلا کولو" ده. دا د حماس د جوړښت یوه برخه ده او د هغې د داخلي مقرراتو سره سم په پریکړې کولو او لارښوونو کې برخه اخلي، مګر ځان په "پوځي عمل پورې اړوند عملي اړخونو" کې له حماس څخه جلا کوي.

ایډیالوژیکي تمایل:

-قسام بریګیډز سني اسلامي تمایل غوره کوي او جهاد او مقاومت د حقونو بیرته راګرځولو او ځمکې آزادولو لپاره ترټولو مؤثره وسیله ګڼي. د دوی اهدافو او اصولو کې د اسراییلو له اشغال څخه د ټول فلسطین آزادول شامل دي.

-د لواگانو ډلې د ځان په اړه وایي، "د فلسطین آزادول زموږ هدف دی، مقاومت زموږ وسیله ده، بیت المقدس زموږ پلازمینه ده، کډوال زموږ خلک دي، او د دوی راستنیدل یو حق او دنده ده. بندیان د فلسطین اتلان او د آزادۍ شمعې دي، او د دوی آزادول زموږ لومړیتوب دی، پرته له دې چې څومره لګښت ولري. دا زموږ اصول دي، چې موږ یې په سر جوړجاړی

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

نشو کولی. حقونه د وخت په تیریدو سره پای ته نه رسیږي. دا هغه څه دي چې موږ پیل کړی، او دا هغه څه دي چې موږ به ورته دوام ورکړو."

-دوی د صهیونیستانو سره د دوی جگړه د دې لپاره کښي چې دوی فلسطین اشغال کړی، نه د دوی د یهودیت له امله. دوی دا هم ادعا کوي چې مقاومت د اشغال په ځواب کې پیل شوی، کوم چې "یوازې د ځواک په ژبه پوهیږي او یوازې د مقاومت له لارې یې مخنیوی کيږي."

-القسام لواگانې وايي چې د دوی د عمل ساحه د تاریخي فلسطین په پولو کې ده، چې په شمال کې له راس النقوره څخه په جنوب کې د ام الراش ښار او په ختیځ کې د اردن سیند څخه په لویديځ کې د مدیترانې سمندر پورې غځېدلې ده. د دې مساحت ۲۷۰۰۰ مربع کیلومتره دی، چې بیت المقدس یې پلازمینه ده.

-د القسم لواگانې د فلسطین د ځینو برخو د تدریجي آزادۍ منلو ته خپله ژمنتیا څرګندوي، او دا چې د خپلو خلکو د کړاوونو د کمولو لپاره "لنډمهاله اوربند او ارامتیا" مني، دا د جنګیالیو آرام کښي، پرته له دې چې د دوی اصولو سره جوړجاړی وکړي یا اسراییل په رسمیت وپېژني.

-د القسم لواگانو غړي په ۲۰۲۲ کال کې د غزې ښار په القطیبه چوک کې د حماس د تاسیس د ۳۵ کلیزې په مناسبت پریږ ترسره کوي (اناضولو اژانس).

د القسم لواگانو په تاریخ کې مهمې لاسته راوړنې :

-صلاح شحاده د لومړي پوځي څانګې مشري کوله تر هغه چې هغه د ۲۰۰۲ کال د جولای په ۲۳مه د غزې په ترانګه کې د الدرګ په ګاونډ کې د هوایي برید په ترڅ کې د اسراییلو لخوا شهید شو. د لواگانو په منځ کې محمد الضیف او احمد الجابري شامل دي، چې اسراییلو یې د خپل ترټولو مطلوب لیست په سر کې ځای پر ځای کړی و.

-الجعبري د ۲۰۱۲ کال په نومبر کې د اسراییلو په هوایي برید کې په هغه موټر کې شهید شو چې هغه پکې سفر کاوه. په فلسطین کې په پراخه کچه باور کیده چې هغه د عزالدین القسم لواگانو اصلي قوماندان و، په داسې حال کې چې د پوځي شورا عالي قوماندان محمد ضیف

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د غزې ښار شمال ته د شیخ رضوان په گاوندې کې کلونه وړاندې د اسراییلو د بمبارۍ په پایله کې په بشپړ ډول فلج شوی و.

-د عزالدین القسام لواکانو د جنگیالیو دقیق شمیر نامعلوم دی، مگر د هغې ویاند ابو عبیده د ۲۰۱۲ کال په دسمبر کې د الجزیرې نیټ سره په یوه مرکه کې وویل چې د قسام جنگیالیو شمیر شاوخوا ۲۰،۰۰۰ و، او دا چې دوی په لوی شمیر تکیه کوي. هغه تشریح کړه چې دا د لواکانو پالیسي نه وه چې د دوی د جوړښت، مشرتابه او د پرسونل شمیر په اړه توضیحات اعلان کړي.

-ابو عبیده تایید کړه چې قسام لواکانې په ټول فلسطین کې، په غزه ترانګه او لویديځه غاړه کې شتون لري.

-لواکانې په محلي تولیداتو تکیه کوي، او د دوی انجنیران په محلي ډول تولید شوي راکټونه جوړوي، په ځانګړې توګه د قسام ۱، قسام ۲، او قسام ۳، چې د ۱۵ کیلومترو څخه ډیر واټن ولري.

-د ۲۰۱۵ کال د جنوري په وروستیو کې، د مصر یوې محکمې د عزالدین القسام لواکانې د "ترهګریز سازمان" په توګه وښودې. دا پریکړه د فلسطین د مقاومت ډلو د پوځي ځانګولوخوا وغندل شوه.

-په یوه ګډه اعلامیه کې، دغو ډلو دا پریکړه غیر عادلانه وبلله، "د فلسطینیانو یا مصریانو په ګټه نه ده، او د هغه رول سره په ټکر کې ده چې مصر یې د فلسطین د مقاومت سره تړلو مسلو په اداره کولو کې، د اوسني اوراتلونکي دواړو لپاره، تمه لري."

-حماس دا پریکړه "سیاسي او په عمده توګه اسراییلو ته خدمت کول" ګڼلې. د هغې یو مشر وویل، "د محکمې له پریکړې وروسته، مصر نور د فلسطیني-اسرایلي چارو کې منعګۍ نه دی."

پوځي عملیات :

-د عزالدین القسام لواکانو د اسرایلي اشغال پر وړاندې د مقاومت په مختلفو بڼو کې یو شمېر عملیات ترسره کړل او د څو شهادتي عملیاتو مسؤلیت یې په غاړه واخیست.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د دوی د تر ټولو د پام وړ نظامي محصولاتو په منځ کې د ابابیل ډرون ماډلونه وو، لومړی د کشف لپاره او دوهم د برید لپاره. یو له دې څخه د خپلو عملیاتو په لومړیو مرحلو کې د اسراییلو د دفاع وزارت له پاسه الوتنه وکړه. د القسم لواکانو د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په میاشت کې د "الاقصى سیلاب" په جگړه کې دا ډول ډرون کارولی و.

-همدارنگه یې په تل ابیب، حیفا او دیمونا ری ایکټر کې په محلي ډول جوړ شوي توغندي بمبار کړل، او د ابولاندې ډوبیدو سره یې د اسراییلو پوځي کمپونه بمبار کړل.

د فدايان مشهور عملیات :

-د الجزیرې نیټ سره په خپله مرکه کې، ابو عبیده وویل چې د شهادت عملیات او د مقاومت نور ډولونه به د شته میتودونو په توګه پاتې شي، او لواکانې به یې څارنه وکړي.

-د اکتوبر په ۴، ۱۹۹۳ کې، د القسم لواکانو یو غړي د اسراییلو په یوه پوځي بس کې موټر بم وچاوه چې سرتیري یې د رام الله شمال کې بیت ایل ته نږدې د اسراییلو د پوځ مرکزي دفتر ته لېږدول. هغه د ټولو پوځي پوستو څخه په بریالیتوب سره تیریدو وروسته خپل موټر وچاوه، چې درې سرتیري یې ووژل او ۳۰ نور یې تپیان کړل.

-د الاقصى انتفاضې (دوهمې انتفاضې) د پیل سره، د قسم لواکانو د "لسیزې ژمنې" عملیاتو لړۍ پیل کړه، چې د ۲۰۰۱ کال راهیسې د لسو فدايانو لخوا ترسره شوي وه. د دې عملیاتو په پایله کې د اسراییلو د تیري په ځواب کې ۳۰ اسراییلیان ووژل شول، چې پکې وژنې او د کورونو ویجاړول شامل وو.

-د ۲۰۰۱ کال د جون په لومړۍ نیټه، سعید الحوطاري د تل ابیب په ساحل کې د ډولفینز کلب بمبار کړ، چې ۲۱ اسراییلیان یې ووژل او له ۱۲۰ څخه ډیر یې تپیان کړل.

-یو له تر ټولو د پام وړ ځانمرګو عملیاتو څخه د ۲۰۰۲ کال د مارچ په ۲۷ مه د اسراییلو په شمالي برخه کې د نتانیا په سیمه کې د بریګیډونو لخوا ترسره شو، چې په پایله کې یې ۱۹ اسراییلیان ووژل او له ۱۲۰ څخه ډیر نور تپیان شول.

-د ۲۰۰۴ کال د جنوري په ۱۴ مه، ریم الریاشي - د قسم بریګیډونو لخوا کمارل شوې لومړۍ بنځینه ځانمرګی بریدګره - وتوانیده چې د بیت حانون پولې ته ننوځي او په لاره کې د سرتیرو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د یوې ډلې په منځ کې ځان وچوي. په دې عملیاتو کې څلور سرتیري ووژل شول او ۱۰ نور تېیان شول.

د ۲۰۰۴ کال د اګست په ۳۱ مه، د قسام بریګیډونو د "یرشیه" په نوم دوه ګونی عملیات پلان کړل، چې په کې دوه میټرو ډان بسونه په نښه شول. ۱۷ اسراییلیان ووژل شول او ۱۰۰ نور تېیان شول. بریګیډونو اعلان وکړ چې دا عملیات د حماس د بنسټ ایښودونکي احمد یاسین او د هغې د مشر عبدالعزیز الرانتسي د وژنې په غځ کې وو.

د ۲۰۰۵ کال د جنوري په ۱۸ مه، د قسام لواګانو د فدایانو واحد په کارولو سره د غزې په جنوب کې د ګوش کاتف پوځي میشت ځای په نښه کړ. د برید په پایله کې دوه افسران ووژل شول، چې یو یې لوړ رتبه افسرو، او اووه سرتیري تېیان شول. لواګانو دا عملیات "په زړه کې سوري" ونومول، ځکه چې برید د پوځي ساحې زړه ته ننوتل. القسام لواګانې سني اسلامي تمایل غوره کوي او جهاد او مقاومت د حقونو د بیرته راګرځولو او د ځمکې د آزادولو لپاره ترټولو مؤثره وسیله ګڼي (کیتی).

مشهور چاپې او جګړې:

د مقاومت ډلو د پوځي څانګو (الناصر صلاح الدین لواګانو او الاقصی شهیدانو لواګانو) سره په ملګرتیا کې، القسام لواګانو د غزې ختیځ ته د تیریدو په حال کې کرنې (کرنې) په نښه کړ. دغه عملیات چې د "کلاګانو زلزلې" په نوم نومول شوي وو، د جنوري په ۱۳ مه، ۲۰۰۵ کال کې د اوو سرتیرو د وژل کیدو او د نورو د ټپي کیدو لامل شول.

د اپریل په ۱۹ مه، ۲۰۰۸ کال کې، د فلسطین د مقاومت غړو لخوا ترسره شوي ځانمرکي برید کې درې فلسطینیان ووژل شول او ۱۳ اسرایيلي سرتیري تېیان شول، چې د غزې په سویلي ترانګه کې د اسرایيلي ځواکونو د څارنې لپاره یې د موټر بمونو څخه کار اخیستی و.

درې فلسطینیان د کرم ابوسالم په لاره کې د مقاومت غړو او اسرایيلي ځواکونو ترمنځ په نښتو کې ووژل شول چې وروسته له هغه رامنځته شول چې فعالینو د غزې او اسراییلو ترمنځ د لارې څارنې لپاره د اسرایيلي سرتیرو په نښه کولو لپاره درې موټر بمونه وچول.

د ۲۰۱۴ کال د جولای په ۲۰ مه، کله چې اشغالګرو په غزه خپل هوایی برید پیل کړ، د قسام بریګیډ جنګیالیو د ۳۰۰۰ متره اوږد تونل څخه تیر شو او د پوځي ځای ۱۶ کې یې د اسرایيلي

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

پوځي گزمې پريوه کمين بريد وکړ. دوی د کنډک د قوماندان په گډون پنځه سرتيري ووژل، پداسې حال کې چې د قسام بريگيد ۱۱ جنگيالي د دوی د موقعيت له کشف وروسته شهيدان شول.

د ۲۰۱۴ کال د جولای په ۸مه، د غزې په ترانگه د يرغل په دويمه ورځ، د قسام لواگانو يوې ځانگړې قطعې د "عمليات زکيم" په نوم پوځي عمليات ترسره کړل. د عملياتو په جريان کې، دوی د زکيم پوځي ځای ته مخامخ د اسراييلو سمندري اډې ته ننوتل او د کاتوشا په راکتونو سره يې بمباري وکړه.

-قسام لواگانو تاييد کړه چې بريد د اشغالگرو ځواکونو په منځ کې د گڼ شمير مرک ژوبلې او ټپي کيدو لامل شو، سربيره پردې د پوځي وسايطو ويجاړيدل هم وه.

-لواگانو په غزه ترانگه کې د اسراييلو د يرغل په مخنيوي کې لوی رول ولوباوه. دوی د ۲۰۱۴ کال په دوبي کې د غزې په ترانگه کې د دريم يرغل په وړاندې خپل عمليات رامينځته کړل، د تونلونو له لارې يې ځمکنۍ جگړه پيل کړه او پرمختلې وسلې يې وکارولې. دې په غزه کې د مقاومت ډلو سره په څو جگړو کې د اشغال سره په مقابل کې برخه اخيستې وه، په شمول د ۲۰۰۶ کال کې د وفا الاحرار جگړه، په ۲۰۰۸ کال کې د الحساب المفتوح جگړه او د الفرقان جگړه، په ۲۰۱۲ کال کې د سجيل د ډبرو جگړه، په ۲۰۱۴ کال کې د عملياتو د محافظتي څنډې جگړه، او په ۲۰۲۱ کال کې د بيت المقدس د تورې جگړه.

-د اسراييلي سرتيرو نيول او د شهادت عمليات د قسام لواگانو د ترټولو قوي مخنيوي وسلو څخه دي (گيتي).

د تونل جگړه :

-د قسام لواگانو د تونلونو په نښه کولو په ډيرو عملياتو کې يې برخه اخيستې او همغږي يې کړې، پشمول د سپتمبر په ۲۶، ۲۰۰۱ کې د الاقصی انتفاضې په جريان کې، کله چې لواگانو د مصر-فلسطين پولې په رفح کې د صلاح الدين دروازې ته نږدې د ترميد د اسراييلي نظامي ځای لاندې يو لوی چاوديدونکی وسيله وچووله.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

دا عمليات د مصر او غزې د جلا کولو په سرحدي سیمه کې ترسره شول، چې په کې یو درې پوریزه ودانۍ په نښه شوه چې گڼ شمیر اسرایلي سرتیري پکې اوسېدل. په دې عملیاتو کې د چاودیدونکو توکو څخه ډک یو ۱۵۰ متره اوږد تونل کیندل شامل وو.

د ۲۰۰۱ کال د دسمبر په ۱۳ مه، د قسام لواگانو وکولای شول چې د رفح په بینا گاونډ کې د حردون پوځي ځای (د څارنې برج) چې د فلسطین او مصر په پوله کې موقعیت لري، په چاودنه سره والوزول، ځای یې ویجاړ او دننه کسان یې ووژل او تپیان کړل. دا ځای د ۲۰۰ متره اوږد تونل سره په نښه شو.

د ۲۰۰۴ کال د جون په ۲۷ مه، د قسام لواگانو اعلان وکړ چې دوی د یوې خوندي سیمې څخه ۴۹۵ متره اوږد تونل کیندل ترهغه چې د خان یونس شمال کې د ابو هولي (المحفوظه) پوستې لاندې یوې نقطې ته ورسید. دوی د ځمکې لاندې ۷ متره کیندل پیل کړل، چې د پوځي ځای له سطحې څخه ۸۰ سانتي متره ژوروالی ته ورسید. د قسام لواگانو چاودیدونکي توکي په دریو څانگو وویشل او په سلگونو لوړو چاودیدونکو وسایلو یې ډک کړل.

د نیولو مهم عملیات :

د اسرایلي سرتیرو نیول او د شهادت عملیات د قسام لواگانو د خورا قوي مخنیوي وسلو څخه دي.

د هغو مشهورو بندیانو په منځ کې چې ما ونيول او په نیولو کې یې برخه واخیسته په ۱۹۸۸ کې د جولیس سیمې څخه سارجنت اوی سپاپورتز او په ۱۹۸۹ کې ایلان سعدون وو، چې ووژل شو او د هغه جسد تر اوو کلونو وروسته ونه موندل شو.

بیا په ۱۹۹۲ کې، ما الون کارواتي ونيولو او ومو وژلو، ورپسې نسیم تولیدانو د شني کرښې دننه څخه.

"ما د لومړي ځل لپاره ځان د یوې حجرې شاوخوا ورساوه او وگرځېدم، او یو فلش بیک بیرته راغی چې ولې زه دلته یم، پداسې حال کې چې منافقین خواږه خوري، اوبه څښي، او له ژونده خوند اخلي. زه پوه شوم چې زه د هغو خبرو قیمت ادا کول پیل کوم چې ما ویلي وو. ما خپل هرڅه لرې کړل او د لاس لاندې مې د بالښت په توګه کېښودل. ما خپلې جامې لرې کړې او د کلا د توقیف مرکز د ۱۹ نمبر حجرې په فرش کې مې خپور کړ. د شپې ساعتونه تیر

شول پداسې حال کې چې ما خدای یاد کړ، هغه کسان چې زړونه یې په سکون کې دي. یوازې د خدای په یاد کې زړونه سکون ترلاسه کوي." او بس .

-د اکتوبر په ۱۱، ۱۹۹۴ کې، د قسام لواگانو ناچشون موردچای واچسمن ونيول او هغه یې د لويديځې غاړې د بیر نابالا په کلي کې یو کور ته یوړ. هدف د احمد یاسین خوشې کول وو، مګر اسرایلي ځواکونو د هغه د خوشې کولو په هڅه کې په مرکزي دفتر برید وکړ. دا عملیات په پای کې د بندیانو او د چاپې وهلو د قطعې د قوماندان د وژلو او د یو سرتیري د ټپي کیدو لامل شول، او د ۲۰ اسرایلي سرتیري هم ټپي شول.

-په ۲۰۰۵ کال کې، د قسام لواگانو په لويديځه غاړه کې د خپل سري نیولو په غچ کې د اسرایلو د شین بیت امنيتي خدماتو غړی ساسن نوریل ونيولو. هغه بالاخره ووژل شو.

-د لواگانو یو له خورا پام وړ عملیاتو څخه د ناصر صلاح الدین لواگانو سره ترسره شو، چې د ولسي مقاومت کمیټو سره تړاو لري.

-د اسلام پوځ د ۲۰۰۶ کال د جون په ۲۵ مه د غزې ترانګې پولې ته څېرمه د اسرایلي پوځ پر پوسته له برید وروسته اسرایلي عسکرګیلاد شالیت ونيو.

-د قسام لواگانو دغه عسکر د ۲۰۱۱ کال د اکتوبر په میاشت کې د بندیانو د تبادلې تر تړون پورې ژوندی وساته، چې په پایله کې یې ۱۰۰۰ فلسطیني بندیان خوشې شول.

-په ۲۰۱۴ کال کې، قسام لواگانو څلور اسرایليان ونيول: شاول آرون (سرتېری)، هدار ګولډین (سرتېری)، اویرا مینګیستو (له پوځي خدمت څخه ګوښه شوی)، او هشام السید (د پوځ یو رضاکار).

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه، د عزالدین القسام لواگانو په مشرۍ د مقاومت ډلو د "الاقصى سيلاب" عملیات پیل کړل، چې له ۱۰۰۰ څخه زیاتو جنگیالیو د غزې ترانګې پر سرحدي سیمو برید وکړ او د هغوی او هلته د اسرایلي پوځي پوستو کنټرول یې ترلاسه کړ.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د دې عملیاتو په پایله کې، له ۱۳۰۰ څخه ډیر اسرائیلیان ووژل شول - په شمول د سرتیرو او افسرانو - او مقاومت په لښکرونو اسرائیلیان هم ونیول، په شمول د لوړ پوړو افسرانو او سرتیرو.^{۱۵۰}

۱- اسماعیل هنیه: د شطی کپوالو کمپ څخه یو کپوال چې د حماس غورځنگ مشر شو: وروستی تازه معلومات: ۲/۸/۲۵ ۲۰۳۷:۱۰ (مک‌ه‌وخت)

-د ایران ستر مشر ایت الله علي خامنه ای په تهران کې د فلسطیني ډلې حماس له لوړ پوړي مشر اسماعیل هنیه سره ولیدل .

-یو فلسطیني سیاسي مشر او د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) یو له سمبولونو څخه. هغه د ۲۰۰۶ کال د مقننه قوې د ټاکنو له گټلو وروسته د فلسطین حکومت مشري وکړه، تر هغه چې د فلسطین د ملي ادارې ولسمشر محمود عباس هغه د ۲۰۰۷ کال په جون کې له دندې گوښه کړ. هغه د ۲۰۱۷ کال په می کې د حماس د سیاسي دفتر مشر وټاکل شو، او د ۲۰۲۴ کال په جولای کې، غورځنگ په تهران کې د اسرائیلو د هوایي برید وروسته د هغه د وژني اعلان وکړ.

زیږون او لومړنی ژوند :

-اسماعیل عبدالسلام احمد هنیه د جنوري په ۲۳، ۱۹۶۲ (ی ۱۹۶۳) کې د غزې تړان کې د شطی کپوالو په کمپ کې زیږیدلی و، چېرې چې د هغه کورنۍ د اشغال شوي ښار اشکلون کې موقعیت لرونکي الجورا کلي څخه تښتیدلي وه.

تعلیم او زده کړه :

-هغه خپلې لومړنۍ او منځنۍ زده کړې د UNRWA په ښوونځیو کې بشپړې کړې او د الازهر انستیتیوت څخه یې د لیسې ډیپلوم ترلاسه کړ. بیا هغه د ۱۹۸۰ لسیزې په لومړیو کې په اسلامي پوهنتون کې شامل شو، په ۱۹۸۷ کې یې په عربي ادبیاتو کې د لیسانس سند ترلاسه کړ.

^{۱۵۰} - الجزیره نیټ د ابو عبیده لخوا معلومات .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د پوهنتون د زده کړو په جريان کې، هنيه د سپورت فعاليتونو سره د خپلې علاقې سربيره د زده کونکو د اتحاديې شورا فعال غړی و. هغه په ۱۹۹۲ کې د دې پوهنتون د رييس کيدو دمخه په غزه کې په اسلامي پوهنتون کې هم څو دندې ترسره کړې. په ۱۹۹۷ کې، هغه د اسراييلو د بند څخه د خوشې کيدو وروسته د شيخ احمد ياسين د دفتر د مشر دنده په غاړه واخيسته.

سياسي تجربه :

-د اسراييلو اشغالګرو چارواکو په ۱۹۸۷ کال کې د لومړي ځل لپاره هنيه د فلسطين د انتفاضې له پيل څخه لږ وروسته ونيولو. هغه د ۱۸ ورځو لپاره په زندان کې پاتې شو، او په ۱۹۸۸ کال کې بيا د شپږو مياشتو لپاره ونيول شو.

-هنيه په ۱۹۸۹ کال کې د حماس سره د تړاو په تور په اسراييلو کې بيا زنداني شو. هغه درې کاله په زندان کې تير کړل، چې وروسته د لبنان په سويلي برخه کې د مرج الظهور سيمې ته جلاوطن شو. هغه د اوسلو تړونونو له لاسليک وروسته د يو کال جلاوطنۍ وروسته غزې ته راستون شو، او د غزې په اسلامي پوهنتون کې د اسلامي بلاک مشر شو.

-هنيه د بدلون او اصلاحاتو دلست مشري وکړه، چې د ۲۰۰۶ کال د جنوري په لومړيو کې د مقننه قوې په ټاکنو کې يې د فلسطين د مقننه قوې اکثريت څوکۍ وگټلې. هغه د ۲۰۰۶ کال په فبروري کې د حماس لخوا جوړ شوي د فلسطيني حکومت لومړی وزير شو.

-هغه د وژنې هڅو او ځورونې سره مخ شو. د ۲۰۰۳ کال د سپتمبر په ۶مه د اسراييلو په هوايي بريد کې د شيخ احمد ياسين په گډون د حماس څو مشران په نښه شول، چې په کې د اسراييلو له خوا د غزې په يوه هوايي بريد کې د هغه لاس تپي شو. د ۲۰۰۶ کال د اکتوبر په ۱۴مه د نړيوال سفر څخه د راستنيدو وروسته هغه غزې ته د ننوتلو څخه منع شو.

-د ۲۰۰۶ کال د اکتوبر په ۲۰مه د فتح او حماس ترمنځ د وسله والې نښتې په جريان کې د هغه پر کاروان هم ډزې وشوې. اسراييلو د غزې په جگړه کې د هغه په کور بمباري وکړه، چې د هغه د وژلو هڅه يې کوله.

-د فلسطين د ادارې ولسمشر محمود عباس هغه د ۲۰۰۷ کال د جون په ۱۴مه وروسته له هغه له دندې گوښه کړ چې د حماس پوځي څانګې عزالدین القسام بريکيډز د غزې په ترانګه

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

کې د امنيتي مرکزي دفتر کنټرول ترلاسه کړ، چې په سيمه کې يې د مياشتو ناامنی پای ته ورسوله. هنيه دا پریکړه رد کړه او د هغه څه مشري يې وکړه چې د "منسوخ شوي حکومت" په نوم پیژندل کېږي، چې په غزه کې مرکزي دفتر لري.

-هنيه لیواله و چې د فلسطیني ادارې سره د ملي پخلاینې دروازه پرانیزي او د یوې جامع پخلاینې د یوې برخې په توګه یې د ګوښه شوي حکومت د مشر په توګه د استعفا ورکولو اعلان وکړ، چې ترټولو مهمه پایله به یې د ملي اجماع حکومت وي.

-په پایله کې، د ۲۰۱۴ کال د جون په ۲مه، د اکاډمیک رامي حمدالله په مشرۍ یو نوی حکومت اعلان شو. اسماعیل هنيه د فلسطین خلکو ته د نوي حکومت د جوړولو مبارکي وویل او ویې ویل، "زه نن په خپله خوښه حکومت سپارم، د ملي یووالي او مقاومت د بریالیتوب لپاره په راتلونکې دوره کې د هغې په ټولو بنو کې د اندیښنې له امله."

د حماس صدارت :

-هغه د ۲۰۱۷ کال د می په ۶مه، د حماس شورا لخوا د خپل سیاسي دفتر د مشر په توګه وټاکل شو، وروسته له هغه چې د قطر پلازمینه دوحه او غزه کې د ویډیو کنفرانس له لارې یو ځای ټاکنې ترسره شوې.

-ټاکل شوې وه چې د حماس یو شمیر مشران له غزې څخه قطر ته سفر وکړي، د هنيه په مشرۍ، به په ټاکنو کې برخه واخلي، مګر د ټاکنو څخه مخکې ورځو کې د رفح د لارې د تړل کیدو دا کار مخه ونیوله.

-د اناضولو اژانس په وینا، ټاکنې د دریو مشرانو ترمنځ ترسره شوې: اسماعیل هنيه او موسی ابو مرزوق، د خالد مشعل مرستیالان، او د سیاسي بیورو پخوانی غړی محمد نزال.

د "ترهګرۍ" په لیستونو کې :

د جنوري په ۳۱، ۲۰۱۸ کې، د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت د هنيه نوم په خپل "ترهګرۍ لیست" کې واچاوه. دا پریکړه د واشنګټن او فلسطینیانو ترمنځ د هغه وخت د متحده ایالاتو د ولسمشر ټرمپ لخوا د بیت المقدس د اسراییلو د پلازمینې په توګه د پیژندلو پریکړې په اړه د کړکېچ په جریان کې وشوه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

حماس دا پریکړه "مسخره" وبلله، او زیاته یې کړه، "داسې ښکاري لکه څنگه چې موږ، د فلسطینیانو په توګه، له امریکا څخه د ښه چلند سند غواړو."

د الاقصی سیلاب :

-د اکتوبر په ۷، ۲۰۲۳ کې، د عزالدین القسام لواکانو د لوی درستیز، محمد ضیف د الاقصی د عملیاتو سیلاب اعلان کړ، چې پکې ځمکني، سمندري او هوايي برید او د غزې په تړانګه کې په څو میشت ځایونو کې د مقاومت جنګیالیو نفوذ شامل وو. د اسراییلو پوځ د غزې په تړانګه کې د پوځي عملیاتو په پیلولو سره ځواب ورکړ، چې نوم یې "د اوسپنې د تورو عملیات" دی. دا په تړانګه کې د سخت هوايي برید او د غزې له تړانګې څخه د ټولو میشتو خلکو د ایستلو سره پیل شو.

-د جګړې وروسته سهار اسرایلي جنګي الوتکو په غزه کې په څو هدفونو باندې تاوتریخوالی پیل کړ. د حماس د مشرانو کورونه هم په نښه شول.

-د ۲۰۲۳ کال د نومبر په ۱۰مه، اسرایلي جنګي الوتکو د هنیه لمسی په داسې حال کې بمبار کړه چې هغه د بې ځایه شویو خلکو په یوه ښوونځي کې وه. شاوخوا ۱۰ ورځې وروسته، د هنیه مشر لمسی د هغه په کور د اسراییلو په هوايي برید کې شهید شو.

-د ۲۰۲۴ کال د اپریل په لومړۍ نیټه، اسرایلي پولیسو د هنیه یوه خور د نجف په بیر شیبه ښارته نږدې د غورځنګ له غړو سره د اړیکو په تور ونیوله.

-د اسراییلو اشغال د ۲۰۲۴ کال د اپریل په ۱۰مه د اسماعیل هنیه درې زامن هم شهیدان کړل. دوی د خپلو پنځو ماشومانو سره په موټر کې د خپلوانو لیدو او اوسیدونکو ته د مبارکۍ ویلو لپاره سفر کاوه.

د کوچني اختر په مناسبت:

د اسراییلو پوځ اعلان وکړ چې د هنیه د زامنو وژنه د شین بیت (د اسراییلو د داخلي امنیت خدماتو) په مرسته د وژنې پلان وه.

د نیولو امر:

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ۲۰۲۴ کال د می په ۲۰ مه، د نړیوالې جنایې محکمې (ICC) څارنوال کریم خان اعلان وکړ چې هغه محکمې ته یوه غوښتنه سپارلې ده چې د اسراییلو د لومړي وزیر نتنیاھو، د هغه د دفاع وزیر یوو گالانت، او همدارنګه د هڼیه، ضیف او په غزه کې د حماس د مشر یحيي سنوار لپاره د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر د پېښو وروسته د جنګي جرمونو او د انسانیت پر ضد جرمونو د ترسره کولو په تور د نیولو امر صادر کړي.

خان وویل چې پدې د باور کولو لپاره معقول دلیونه شتون لري چې سنوار، ضیف او هڼیه په اسراییلو کې د جنګي جرمونو او د انسانیت پر ضد جرمونو د ترسره کولو مسؤل دي، لکه څنګه چې هغه وویل.

د دې پریکړې په اړه د تبصرې په ترڅ کې، د حماس مشر سمیع ابو زهري رویترز ته وویل چې د ICC پریکړه "قرباني ورکوونکي د اعدام کوونکي سره مساوي کوي".

په تهران کې وژنه :

د ۲۰۲۴ کال د جولای په ۳۱ مه، د چهارشنبې په سهار، حماس د ایران په پلازمینه تهران کې د اسماعیل هڼیه د وژنې اعلان وکړ.

حماس په یوه بیان کې وویل چې د غورځنګ مشر "په تهران کې د هغه په استوګنځي باندې د صهیونیستانو په برید کې ووژل شو".

په یوه بل بیان کې، د ایران انقلابي ګارډ وویل، "موږ په تهران کې د هڼیه د شهادت جزئیات څیړو" او د تحقیقاتو پایلې به وروسته اعلان کړو.

د ایران خبري اژانس راپور ورکړ چې هڼیه او د هغه یو ساتونکی په تهران کې د دوی په استوګنځي باندې په برید کې ووژل شول.

هڼیه د ایران د ولسمشر مسعود پیزشکیان د لوړې په مراسمو کې د ګډون لپاره تهران ته تللی و.^{۱۵۱}

انالله وانا اليه راجعون

^{۱۵۱} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۲-- يحيى سنور د حماس غورځنگ مشرچې د اشغالګرو سره په نېسته کې شهيد شو.

-وروستی تازه معلومات: ۲۰۲۴/۱۸/۱۰ ۳:۴۰ ماسپښين (مکه وخت)

-يحيى سنوار، د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) مشر، په ۱۹۶۲ کال کې زيږيدلى. هغه څو ځله د اسراييلو لخوا ونيول شو او په ۲۰۱۱ کال کې د بنديانو د تبادلي په تړون کې د خوشې کيدو دمخه په څلورځله عمري بند محکوم شو. هغه د عزالدين القسام لواکانو (د حماس پوځي څانګې) د مشر په توګه خپل فعاليتونه بيا پيل کړل.

-هغه په ۲۰۱۷ کال کې او بيا په ۲۰۲۱ کال کې په غزه کې د غورځنگ مشر وټاکل شو. په ۲۰۲۴ کال کې، هغه د اسراييلو لخوا د هغه د مخکيني مشر اسماعيل هنيه له وژلو وروسته د غورځنگ د سياسي دفتر مشر وټاکل شو.

-اسراييلو هغه د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷مه د الاقصی د سيلاب عملياتو معمار ګڼي، چې انساني او نظامي زيانونه يې وړول او په ټوله نړۍ کې يې د استخباراتو او امنيتي خدماتو انځور خراب کړ. اسراييلو د هغه له منځه وړل د غزې په وړاندې د "اوسپنې تورې" د عملياتو يوه له موخو څخه اعلان کړ، کوم چې د الاقصی د سيلاب د عملياتو په ځواب کې وشول.

زيږون او روزنه :

-يحيى ابراهيم حسن سنور د اکتوبر په ۱۹مه، ۱۹۶۲ کال کې د غزې په سويلي برخه کې د خان يونس کډوالو په کمپ کې زيږيدلى و. د هغه کورنۍ د ۱۹۴۸ کال د نېکې وروسته د غزې په شمال ختيځ کې د مجدال بنار څخه بې ځايه شوه کله چې اسراييلو دا بنار ونيو او نوم يې په "عشقون" بدل کړ.

-هغه خپلې زده کړې د غزې په اسلامي پوهنتون کې د شامليدو دمخه د خان يونس د هلکانو په ثانوي ښوونځي کې ترلاسه کړې، له هغه ځايه يې په عربي علومو کې د ليسانس سند ترلاسه کړ.

-هغه په سختو شرايطو کې لوی شو او په ماشومتوب کې د اسراييلو د اشغال لخوا د کمپ داوسيدونکو د پرله پسې بريدونو او ځورونې څخه اغيزمن شو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د ۲۰۱۱ کال د نومبر په ۲۱ مه، هغه د غزې له يوې ښځې ثمر محمد ابو زمر سره واده وکړ، چې د غزې له اسلامي پوهنتون څخه په الهياتو کې ماسټري لري. دوی د ابراهيم په نوم يو زوی لري.

سياسي فعاليت :

-يحيى سنوار د پوهنتون په کلونو کې د زده کوونکو په فعاليتونو کې په پراخه کچه ښکېل و، د اسلامي بلاک د فعال غړي په توګه، چې په فلسطين کې د اخوان المسلمین د زده کوونکو څانګه وه.

-هغه د غزې په اسلامي پوهنتون کې د تخنيکي کميټې د سکرتر جنرال او بيا د زده کوونکو د شورا د سپورت کميټې دمسئول په توګه دنده ترسره کړه، بيا د شورا د مرستيال او بيا د شورا د رييس په توګه.

-د زده کوونکو فعاليت د هغه سره مرسته وکړه چې تجربه او تخصص ترلاسه کړي چې هغه يې د ۱۹۸۷ کال کې د انتفاضې په جريان کې د حماس له تاسيس وروسته د مشرتابه رول په غاړه اخيستلو وړ کړ.

-په ۱۹۸۶ کال کې، هغه او خالد الهندي او روحي مشطحه، چې د غورځنگ د بنسټ ايښودونکي شيخ احمد ياسين لخوا ورته امر شوی و، د جهاد او دعوت سازمان په نوم يو امنيتي دستګاه جوړه کړه، چې د "مجد" په نوم هم پېژندل کېږي.

-د دې سازمان دنده د اسراييلي اجنټانو او جاسوسانو افشا کول او تعقيبول وو، او همدارنګه د اسراييلي استخباراتو او امنيتي افسرانو تعقيبول وو. دا سازمان ډير ژر د حماس د داخلي امنيتي سيستم د پراختيا لپاره مرکز شو.

نيول او د زندان ژوند :

-هغه لومړی ځل په ۱۹۸۲ کال کې د خپلو زده کوونکو فعاليتونو لپاره نيول شو، کله چې هغه ۲۰ کلن و. هغه د څلورو مياشتو لپاره په اداري توقيف کې واچول شو او د خوشې کيدو يوه اونۍ وروسته بيا نيول شو، پرته له محاکمې شپږ مياشتې په زندان کې پاتې شو. په ۱۹۸۵ کال کې، هغه بيا نيول شو او په اتو مياشتو بند محکوم شو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ۱۹۸۸ کال د جنوري په ۲۰ مه، هغه بیا نیول شو او د دوو اسراييلي سرتیرو د تېستونې او وژنې د رهبري کولو او د څلورو فلسطینیانو د وژنې په تور محاکمه شو چې د اسراييلو سره د همکارۍ په شک نیول شوي وو. هغه ته په څلورو عمري بند (ټولټال ۴۲۶ کاله) سزا واورول شوه.

-د خپل بند په موده کې، هغه د حماس د بنديانو د عالي قوماندې د دوو تنظيمي غونډو مشري وکړه او د لوږې د اعتصابونو په لړۍ کې یې د زندان له خدماتو سره په ټکر کې ونډه واخیسته، چې په کې د ۱۹۹۲، ۱۹۹۶، ۲۰۰۰ او ۲۰۰۴ کلونو اعتصابونه شامل وو.

-هغه د مجدال، حدريم، الصباح او نافه په ګډون د څو زندانونو ترمنځ تبدیل شوی و، او څلور کاله یې په یوازیتوب بند کې تیر کړل، چې په ترڅ کې د معدې درد سره مخ شو او په یوازیتوب بند کې یې د وینې کانګې پیل کړې.

-هغه دوه ځله له زندان څخه د تیښتې هڅه وکړه، لومړی ځل د اشکلون په مجدال زندان کې د بند په وخت کې، او دوهم ځل په راملي زندان کې، مګر د هغه هڅې ناکامې شوې.

-په مجدال زندان کې، هغه وکولی شو چې د تار او کوچني اوسپنې آرې په کارولو سره د خپلې حجرې په دیوال کې سوري پرې کړي. کله چې یوازې د دیوال بهرنۍ فلستر پاتې شو، سقوط یې وکړ، اود هغه هڅه یې افشا کړه، او هغه په یوازیتوب بند محکوم شو.

-په راملي زندان کې په خپله دوهمه هڅه کې، هغه وکولای شول چې د کرکۍ څخه د اوسپنې سیخونه پرې کړي او اوږده رسی جوړه کړي، مګر په وروستۍ شیبه کې هغه ښکاره شو.

-هغه د خپل توقیف په جریان کې د روغتیا ستونزو سره مخ شو، د دوامداره سردرد او لوږې تې سره مخ و. د بنديانو د سخت فشار لاندې، طبي معایناتو د هغه په دماغ کې د وینې د بندیدو ځای څرګند کړ، او هغه اووه ساعته دماغی جراحي ترسره کړه.

- هغه د بند په جریان کې د کورنۍ لیدنې څخه منع شوې وه. د هغه ورور د هغه د خوشې کیدو یوه ورځ وروسته وویل چې اشغال هغه د ۱۸ کلونو لپاره د یحيی سره د لیدنې مخه نیولې وه، او پلار یې په ۱۳ کلونو کې یوازې دوه ځله هغه لیدلی و.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په زندان کې خپاره شوي کارونه :

-يحيى سنوار خپل ۲۳ کاله په زندان کې په لوستلو، زده کړې او ليکلو تېر کړل. پدې موده کې، هغه عبراني ژبه زده کړه او په اسراییلي ذهنیت په ژوره توګه پوه شو. هغه په سیاسي، امنیتي او ادبي برخو کې څو کتابونه او ژباړې لیکلي. د هغه د ترټولو د پام وړ اثار دا دي:

-د کارمي گیلن لخوا د "شین بیت: د کنډوالو ترمنځ" ژباړه، د اسراییلو د داخلي امنیت خدماتو (شین بیت) په اړه یو کتاب. د "۱۹۹۲ کال کې د اسراییلو ګوندونه" کتاب ژباړه، چې په اسراییلو کې سیاسي ګوندونه، د هغوی پروګرامونه او په هغه موده کې د هغوی لارښوونې څېړي.

-د "لونګو اغزی" په نوم یو ناول چې په ۲۰۰۴ کال کې خپور شو، د ۱۹۶۷ کال څخه تر الاقصی انتفاضې پورې د فلسطین د مبارزې کیسه بیانوي.

-د "حماس: محاکمه او تېروتنه" کتاب، چې د حماس غورځنګ تجربه او د وخت په تیریدو سره د هغې پراختیا معاینه کوي.

-د "جلال" کتاب، چې په ۲۰۱۰ کال کې خپور شو، د معلوماتو راټولولو، کښت کولو، او د اجنټانو استخدامولو، او د فزیکي او رواني پوښتنو ظالمانه میتودونو او تخنیکونو کې د اسراییلو د شین بیت امنیتي خدماتو کار معاینه کوي. دا د پوښتنو ګروپونو تیوري او میتودونو پراختیا، هغه پیچلتیاوې چې دوی ورسره مخ شوي، او د دوی محدودیتونه هم معاینه کوي.

-يحيى سنوار په ۲۰۲۱ کال کې د غزې په کوڅو کې ګرځي، د اسراییلو د ګواښونو په وړاندې د هغه د وژنې په وړاندې مقاومت کوي (الجزیره)

له زندان وروسته سیاسي او پوځي فعالیت :

-يحيى سنوار په ۲۰۱۱ کال کې خوشې شو، او یو له هغو کسانو څخه و چې هغه د هغوزرو څخه زیاتو بندیانو په ډله کې و چې د "وفا الاحرار" په نوم تړون کې د اسراییلي سرتیري کیلا د شالیت په بدل کې خوشې شوي وو.

-دا تړون وروسته له هغه لاسلیک شو چې شالیت په غزه کې له پنځو کلونو څخه ډیر وخت په بند کې تېر کړ. اسراییلو د ۲۰۰۸ کال په وروستیو کې د غزې په تړانګه کې د خپل یرغل په جریان کې د هغه په خوشې کولو کې پاتې راغی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-له زندان څخه د خوشې کیدو وروسته، سنوار په ۲۰۱۲ کال کې د غورځنگ د داخلي ټاکنو په جریان کې د حماس سياسي دفتر ته وټاکل شو. هغه د پوځي څانګې، عزالدین القسام بریګیډونو مسئولیت هم په غاړه واخیست، او د غورځنگ د سياسي دفتر او بریګیډونو د مشرتابه ترمنځ د همغږۍ مسئولیت یې هم په غاړه درلود.

-هغه په ۲۰۱۴ کال کې په غزه باندې د اسراییلي یرغل په جریان کې د غورځنگ د سياسي او نظامي اړخونو ترمنځ په همغږۍ کې لوی رول ولوباوه.

-د دې تیرۍ له پای ته رسیدو وروسته، سنوار د ساحوي قوماندانانو د فعالیت جامع څیړنې او ارزونې یی ترسره کړې، چې په پایله کې یې د مهمو مشرانو ګوښه کول رامنځته شول.

-په ۲۰۱۵ کال کې، حماس هغه د اسراییلي بندیانو د دوسيې مسؤل وټاکه او هغه ته یې د اسراییلي اشغال سره د خبرو اترو د رهبري کولو دنده وسپارله. په همدغه کال، متحده ایالاتو هغه "نړیوال ترهګر" وښود، او اسراییلو هغه د غزې په تړانګه کې د مطلوبو کسانو په لیست کې شامل کړ.

-د ۲۰۱۷ کال د فبروري په ۱۳مه، هغه د اسماعیل هنیه پرځای د غزې په تړانګه کې د غورځنگ د سياسي دفتر مشر وټاکل شو.

-په دې موده کې، هغه هڅه وکړه چې په غزه کې د حماس او د لویديځې غاړې د فتح غورځنگ په مشرۍ د فلسطیني ادارې ترمنځ اړیکې سمې کړي، او د ملي پخلاينې له لارې د فلسطین په سیمو کې سياسي ویش پای ته ورسوي. په هرصورت، دا هڅې په ناکامۍ سره پای ته ورسیدې.

-هغه د مصر سره د اړیکو د ښه کولو لپاره هم کار وکړ، په ۲۰۱۷ کال کې یې په قاهره کې د مصري استخباراتي چارواکو سره د مشرتابه او امنیتي پلاوي د یوې برخې په توګه ولیدل. د ژوند شرایطو، امنیت، بشري مسلو او سرحدونو په اړه موافقې وشوې.

-د ۲۰۲۱ کال په مارچ کې، هغه د غورځنگ په داخلي ټاکنو کې د دوهمې څلور کلنې دورې لپاره په غزه کې د حماس مشر وټاکل شو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د هغه کور څو ځله بمبار شو، په ۲۰۱۲ کال کې د اسراییلو جنګي الوتکو لخوا وېجاړ شو، په ۲۰۱۴ کال کې د غزې په تړانګه باندې د یرغل په جریان کې، او بیا د ۲۰۲۱ کال په می کې د اسراییلو د هوايي بریدونو په جریان کې.

-سنوار د یو محتاط شخصیت په توګه بیان شوی چې په ندرت سره خبرې کوي او په ندرت سره په عامه توګه څرګندېږي. هغه د مشرتابه قوي مهارتونه لري او د غورځنګ په غړو باندې قوي نفوذ لري.

یحیی سنوار او د الاقصی سیلاب :

-د اکتوبر په ۷ مه د الاقصی سیلاب عملیاتو وروسته، یحیی سنوار د عزالدین القسام لواګانو د قوماندان محمد ضیف سره یوځای د اسراییلو ترټولو مطلوب سړی شو.

-د حماس د مشر له منځه وړل په غزه کې د اسراییلو د پوځي عملیاتو ترټولو مهم ستراتیژیک هدف شو، چې نوم یې "د اوسپنې تورې عملیات" دی. اسراییلي چارواکي هغه د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه د برید اصلي طراح ګڼي.

-د نومبر په ۱۴ مه، د ۲۰۲۳ کال د نومبر په ۱۴ مه، د برتانيا حکومت د سنوار په ګډون د حماس پر مشرانو بنديزونه ولګول.

-د ۲۰۲۳ کال د نومبر په ۳۰ مه، فرانسوي چارواکو د شپږو میاشتو لپاره د سنوار د شتمنیو د کنګل کولو فرمان صادر کړ.

-سنوار د جګړې په جریان کې په عام محضر کې راڅرګند نه شو. هارتراپور ورکړ چې هغه په غزه کې د توقیف پرمهال له ځینو اسراییلي بنديانو سره ولیدل، او په روانه عبراني ژبه یې ورته وویل چې دوی په خوندي ځای کې دي او زیان به ورته ونه رسېږي.

-د ۲۰۲۳ کال د دسمبر په ۶ مه، د اسراییلو لومړي وزیر نتنیاګو اعلان وکړ چې اسراییلي ځواکونو د سنوار کور محاصره کړی، خو هغه ته رسیدګي نه ده شوې. پوځي چارواکي په دې باور دي چې هغه، د حماس د پوځي څانګې د نورو مشرانو سره یوځای، د تونلونو د ځمکې لاندې شبکې دننه عملیات رهبري کوي چې لواګانو جوړ کړي وو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د نیولو امر:

د ۲۰۲۴ کال د می په ۲۰ مه، د نړیوالې جنایې محکمې څارنوال کریم خان اعلان وکړ چې هغه محکمې ته یوه غوښتنه سپارلې ده چې د نتانیا هو او د اسراییلو د دفاع وزیر یوو گالنت، او همدارنگه د سنوار، ضیف او هنیه لپاره د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر د پینځو وروسته د جنګي جرمونو او د انسانیت پر وړاندې د جرمونو د ترسره کولو په تور د نیولو امر صادر کړي.

د دې پریکړې په اړه د تبصرې په ترڅ کې، د حماس مشر، سمیع ابو ظهري، رویترز ته وویل چې د ICC لخوا د فلسطیني غورځنګ د دریو مشرانو د نیولو امر صادرول "قرباني ورکونکي د اعدام کوونکي سره مساوي کوي".

هغه زیاته کړه چې د محکمې پریکړه اسراییل هڅوي چې خپل "د له منځه وړلو جګړې" ته دوام ورکړي.

د حماس مشر د هنیه وروسته :

د ۲۰۲۴ کال د جولای په ۳۱ مه، حماس اعلان وکړ چې اسراییلو د خپل سیاسي دفتر مشر، اسماعیل هنیه، د ایران په پلازمینه، تهران کې په خپل استوګنځي کې په هغه اپارتمان کې چې هغه او د هغه مرستیال پکې اوسېدل، په بمبارۍ سره وواژه.

هنیه د ایران د ولسمشر مسعود پیشکيان د لوړې مراسمو کې د ګډون لپاره د غورځنګ د یوه پلاوي په مشري په تهران کې وه.

د قطر په پلازمینه دوحه کې د هنیه د ښخولو وروسته، غورځنګ د هنیه د ځای ناستي د ټاکلو لپاره داخلي ټاکنې پیل کړې. د سې شنبې په ورځ، د اګست په ۶ مه، ۲۰۲۴، اعلان وکړ چې د دوی شورا په متفقۀ توګه يحيی سنوار د غورځنګ د نوي مشر په توګه غوره کړی دی.

د سنوار شهادت :

د پنجشنبې په ورځ، د اکتوبر په ۱۷ مه، ۲۰۲۴، د اسراییلو پوځ او شین بیت (د اسراییلو امنیتي ادارې) یوه ګډه اعلامیه خپره کړه چې په کې د غزې په تړانګه کې د اشغالګرو ځواکونو لخوا په ترسره شوو عملیاتو کې د دریو کسانو د وژلو اعلان وشو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په بیان کې ویل شوي چې "پوځ او شین بیت د دې احتمال په اړه څېړنه کوي چې سنوار په عملیاتو کې وژل شوی وي، ځکه چې په دې مرحله کې د هغو کسانو هویت معلومول ممکن نه دي چې په عملیاتو کې په نښه شوي دي."

د اسراییلو د پوځ راپور ورکړ چې "پوځ په غزه کې د سنوار په وژلو کې بریالی شو." په خبرپاڼه کې زیاته شوې چې اسراییلي ځواکونه د هغه د دې اړین تصدیق ته دوام ورکوي، کوم چې دوی د حماس د مشر له نیول کیدو راهیسې ساتلی دی.

د اسراییلي رسنیو سرچینو د پوځ له قوله ویلي، "په رفح کې د سنوار په نښه کولو عملیات پلان شوي نه وو، بلکې په تصادفي ډول ترسره شول. د پوځ یوې ډلې د قسام لوا درې غړي په یوه ودانۍ کې ولیدل او له دوی سره یې نښته وکړه، چې له امله یې د دوی مرګ رامنځته شو. باور کېږي چې یوې سنوار دی."

د جمعې په ورځ، د اکتوبر په ۱۸ مه، حماس په خپل مشريحي سنوار غمجن شو او د هغه شهادت یې تایید کړ. د غورځنګ یو مشر خلیل الحیه، د الجزیرې لخوا په خپره شوې ویدیو تپ شوی وینا کې وویل چې سنوار د اشغالګرو سرتیرو سره په نښته کې شهید شو.

الحیه تایید کړه چې غورځنګ یو پخوانی تاریخ لري.

هغه د اشغال سره د مقابلي لپاره خپله لاره تر هغه وخته پورې جاري وساتله ترڅو چې شهید شو. هغه وویل، "سنور راپورته شو، پرمختګ یې وکړ، شاته نه شو، په لومړیو لیکو کې ښکیل شو او د جنګي پوستو ترمنځ یې حرکت وکړ."

هغه زیاته کړه، "د اشغالګرو بنديان به تر هغه وخته بیرته راستانه نشي ترڅو چې په غزه باندې یرغل ودریږي، له هغه څخه بشپړتلي نه وي، او زموږ بنديان له توقیف څخه خوشې نشي،" او دا چې "د قوماندان سنوار او د هغه څخه مخکې مشرانو شهادت به یوازې زموږ غورځنګ پیاوړی کړي." ^{۱۵۲}

۳-- محمد ضیف د عزالدین القسام لواګانو مشري وکړه او د دریو لسيزو لپاره یې اشغال پای ته ورساوه.

وروستی تازه معلومات: ۲۰۲۵/۷/۱۴ ۲:۴۰ ماسپښین (د مکې وخت)

^{۱۵۲} - سرچینه: الجزیره + ادارې + ویب پاڼې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-محمد ضيف، د عزالدين القسام لواگانو د درستيزانو مشر.

-محمد ضيف، د فلسطين د تياتر هنرمند او سياستوال، په فلسطين کې د لومړي اسلامي هنر گروپ په جوړولو کې مرسته وکړه، چې "بیرته راستنيدونکي" نومېږي، مخکې لدې چې د اسرائيلو د اشغال له خوا يو له خورا مطلوبو اشخاصو څخه شي. هغه بيا د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) د پوځي څانگې عزالدين القسام لواگانو د مشر په توگه وټاکل شو. ويل کېږي چې هغه ته "ميلمه" لقب ورکړل شوی و ځکه چې هغه په لويديځه غاړه کې ميلمه و او هلته يې د عزالدين القسام لواگانو په پراختيا کې ونډه اخيستې وه.

-د الضيف شخصيت سريت کې پټ دی. د هغه نوم تل د احتياط، احتياط او چټکې هوښيارۍ سره تړاو لري. هغه يوازې کله ناکله راڅرگنديږي، او د ۲۰۰۲ کال د سپتمبر په وروستيو کې د ناکامې وژنې هڅې راهيسې - د ډيرو هڅو په منځ کې - نه دی راڅرگند شوی، پرته له دې چې د مقاومت لخوا په پوځي عملياتو پورې اړوندو بيانونو کې، چې وروستی يې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷مه، د شنبې په ورځ سهار مهال د الاقصی د سيلاب عمليات وو. حماس د هغه شهادت د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۳۰مه اعلان کړ.

زېږيدلی او روزنه:

-محمد دياب ابراهيم المصري، چې د محمد الضيف په نوم پېژندل کېږي، په ۱۹۶۵ کال کې په يوه فلسطيني کډواله کورنۍ کې زېږيدلی و چې په ۱۹۴۸ کال کې د اشغال شوي فلسطين په القبيبه ښار کې د خپل ښار پريښودو ته اړ شوی و.

-دا بې وزله کورنۍ په پيل کې د غزې په جنوبي برخه کې د خان يونس په کمپ کې مېشته شوه.

-د هغه د کورنۍ سختې بې وزلۍ هغه دې ته اړ کړ چې په کم عمر کې په مختلفو دندو کې کار وکړي ترڅو د خپل پلار ملاتړ وکړي، چې په يوه تياره دوکان کې يې کار کاوه. لکه څنگه چې هغه لوی شو، هغه د چرگانو يو کوچنی فارم جوړ کړ او وروسته يې د موټر چلولو جواز ترلاسه کړ ترڅو خپل عايد بشپړ کړي.

-د ۲۰۰۱ کال په جولای کې، الضيف د غدير الصيام سره واده وکړ، چې د "ام فوزي" په نوم ياديږي، چې د حماس د مشر سعيد الصيام د تره زوی و. دوی هيڅ اولاد نه درلود. بيا

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

بې په ۲۰۰۷ کال کې د وداد عصفور سره واده وکړ، او دوی اووه ماشومان درلودل: خالد، بهاء، عمر، خديجه او حليمه. دوه نور په ۲۰۱۴ کال کې د خپلې مور سره يوځای شهيدان شول.

د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه د الاقصی د سيلاب عملياتو له پيل څخه مخکې، الضيف خپلو ماشومانو ته لارښوونه وکړه چې قرآن کریم حفظ کړي، په علومو کې ژوره مطالعه وکړي او ګټوره پوهه ترلاسه کړي.

-کورنۍ يې يو عادي ژوند کاوه، او الضيف يوازې دومره عايد درلود چې د خپلې کورنۍ اړتياوې پوره کړي پرته له کومې اضافي څخه.

زده کړه او روزنه :

-هغه د غزې په اسلامي پوهنتون کې د ساينس زده کړه وکړه، چيرې چې هغه په مذهبي وکالت، زده کوونکو کار، د مرستې کارونو او تياتر کې د فعال زده کوونکي په توګه غوره و.

فکري تمايل :

-د پوهنتون د زده کړې په جريان کې، الضيف په اسلامي فکر کې ډوب و. هغه د اخوان المسلمين سره يوځای شو او د اسلامي بلاک يو له خورا مشهورو فعالينو څخه و. هغه بيا حماس سره يوځای شو او د هغې يو له خورا مشهورو ساحوي قوماندانانو څخه شو.

سياسي تجربه :

-د اسراييلو اشغالګرو ځواکونو په ۱۹۸۹ کال کې محمد الضيف ونيولو. هغه ۱۶ مياشتې د اسراييلو په زندانونو کې تيرې کړې، د حماس د پوځي څانګې لپاره د کار کولو په تور پرته له محاکمې څخه توقيف شو.

-له زندان څخه د هغه خوشې کېدل د فلسطين د مقاومت غورځنگ کې د يو مهم ځواک په توګه د قسام بريګيډونو د راڅرګندېدو سره سمون خوري، د اسراييلو د اهدافو په وړاندې د څو عملياتو بريالي اجرا کولو وروسته.

-الضيف د غزې په ترانګه کې د قسام لواګانو د يو شمير مشرانو سره لويديځې غاړې ته لاړ، چيرې چې هغه د يو څه مودې لپاره پاتې شو. هغه هلته د قسام لواګانو د يوې څانګې د

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

تاسیس څارنه وکړه، او په ۱۹۹۳ کې د عماد عقیل له وژنې وروسته د لواگانو د مشر په توګه شهرت ته ورسید.

-محمد الضیف د څو عملیاتو څارنه وکړه، په شمول د اسراییلي سرتیري ناچشون واچسمن نیول. د یحیی عیاش (د مقاومت یو له خورا مشهورو شخصیتونو څخه) د وژنې وروسته، هغه د غچ اخیستلو لپاره د ځانمرګو بریدونو لړۍ پلان کړه، چې په پایله کې یې له پنځوسو څخه ډیر اسراییلیان ووژل.

-په زندان کې، الضیف د زکریا الشریجې او صلاح شحاده سره موافقه وکړه چې د اسراییلي سرتیرو د نیولو په هدف سره له حماس څخه جلا یو غورځنګ رامینځته کړي. دا وروسته د قسام لواګانې شوې.

-الضیف د حماس د وسلو په جوړولو کې مهم رول ولوباوه، چې هغه یې د اشغالګرو په مطلوبو لیستونو کې یو مهم شخصیت کړ.

-هغه د ۲۰۰۰ کال په می کې د فلسطیني ادارې لخوا ونیول شو، خو هغه د الاقصی انتفاضې په پیل کې په تېښته بریالی شو، کوم چې د حماس د پوځي څانګې د پراختیا لپاره یو کیفیتي پړاو ګڼل کیده. دې پړاو د ضیف د پلان کولو او اجرا کولو د پام وړ وړتیا هم څرګنده کړه، کوم چې د ځانګړو عملیاتو سره یې اشغال له ستونزو سره مخ کړ چې په پایله کې یې لسګونه کسان ووژل شول او سلګونه نور تېپیان شول.

د صلاح شحاده او د ضیف د ځای ناستي له وژنې وروسته، هغه یو پلان جوړ کړ چې پکې د غیر مشهورو جنګیالیو روزنه او اسراییلو ته د جګړې لېږدول شامل وو. په ۲۰۱۵ کې، واشنګټن هغه د ترهګرو په لیست کې واچاوه.

-د پلي بیک API غوښتنه د نامعلوم دلیل لپاره ناکامه شوه.

د شیخ جراح د ګاونډیو پېښې :

-فلسطیني ځوانانو د ۲۰۲۱ کال په می میاشت کې په بیت المقدس کې د لاریونونو په جریان کې "توره د تورې په وړاندې کېږدئ ... موږ د محمد ضیف سړي یو" شعار ورکړ، کله چې اسراییلي اشغالګرو غوښتل چې د الاقصی جومات انګر ته نږدې د شیخ جراح له ګاونډ څخه فلسطیني کورنۍ وباسي او اسراییلي میشت ځایونو ته یې وسپاري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ضیف په هغه وخت کې خبردارۍ ورکړ، "که چیرې په اشغال شوي بیت المقدس کې د شیخ جراح د اوسیدونکو په وړاندې تیري سمدلاسه ونه درول شي، نو د قسام بریګیډونه به غلي پاتې نشي، او اشغال به یې دروند قیمت ورکړي."

-هغه ټینګار وکړ چې د فلسطین د مقاومت مشرتابه او قسام بریګیډونه په بیت المقدس کې د اسراییلو د روان تیري په ځواب کې د حقیقي اقدام کولو دمخه په بیت المقدس کې پینې له نږدې څاري.

-اشغالګرو ځواکونو په مظاهرو کې د هغه د نوم په ویلو یا د فلسطین بیرغ پورته کول یې منع کړی دی.

د "الاقصى سیلاب" اعلان :

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷مه، د شنبې په سهار، د عزالدین القسام لوا قوماندان د اسراییلو په وړاندې د پوځي عملیاتو د پیل اعلان وکړ، چې "الاقصى سیلاب" نومېږي، او په هغه باندې یې زرګونه راکتونه توغولي دي.

-محمد ضیف په یوه آډیو پیغام کې ویل چې د "الاقصى سیلاب" لومړۍ حمله د اسراییلو پوځي ځایونه، هوایي ډګرونه او کلاګانې په نښه کړې، او د عملیاتو په لومړیو ۲۰ دقیقو کې ۵۰۰ راکتونه او توغندي توغول شوي دي.

-هغه اشاره وکړه چې دا عملیات د فلسطیني خلکو په وړاندې د اسراییلو د روانو جرمونو او د اشغال څخه د انکار په رڼا کې ترسره کېږي.

-د امریکا او لویدیځ ملاتړ او نړیوالې چوپتیا په رڼا کې، د نړیوالو قوانینو سره سم نه.

-الضیف تشریح کړه چې د قسام مشرتابه "پریکړه کړې چې د اشغال ټول جرمونه پای ته ورسوي، او د دې وخت رارسیدل چې پرته له حساب ورکولو څخه لاریون وکړي،" لکه څنګه چې هغه ویل.

-محمد الضیف په لویدیځه غاړه، بیت المقدس او د اسراییلو دننه په فلسطیني ځوانانو غږ وکړ چې د الاقصى په ملاتړ کې راپورته شي، او ویې ویل، "نن، هر هغه څوک چې ټوپک لري باید را وباسي، ځکه چې وخت راغلی دی."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-الضيف دا هم وويل، "زه په لبنان، ايران، يمن، عراق او سوريه کې په مقاومت کې زموږ د وروڼو څخه غوښتنه کوم چې په فلسطين کې د مقاومت سره يوځای شي."

د وژنې هڅې :

-د سړي پوځي شهرت هغه د اسراييلو لپاره يو ډير مطلوب شخصيت کړ، چې استخباراتي ادارې يې شپه او ورځ د هغه د تعقيب او د هغه د نيولو لپاره د فرصتونو په لټه کې دي.

-اسراييل هغه - چې "د مار سر" او "د مرګ زوی" نومول شوی - د اسراييلي اهدافو په وړاندې د څو لويو پوځي عملياتو تر شا د لاس لرلو تور لګوي او په څو مواردو کې يې د هغه د وژلو هڅه کړې، په دې وروستيو کې د ۲۰۱۴ په دوبي کې په غزه باندې د بريد پرمهال.

-په هغه وخت کې، اسراييلو د غزې په شيخ رضوان ګاونډ کې په يوه کور پرله پسې توغندي بريدونه وکړل، چې په پايله کې يې د محمد الضيف ميرمن او ماشوم زوی له لاسه ورکړ.

-د اسراييلو د څارنې سره مخ، الضيف محتاط او هوښيار شو. هغه ګرځنده تليفونونه يا عصري ټيکنالوژي نه کارولي، او په خپلو ټولو حرکتونو کې محتاط وه، لکه څنګه چې هغه د خپلو څو نږدې حلقو په غوره کولو کې وه .

-سره له دې چې د کلونو په اوږدو کې د ژوندي پاتې کيدو په برخه کې هغه په برياليتوب سره تری ووت .

-الضيف - چې د ابو خالد په نوم پېژندل کېږي - په ۲۰۰۱، ۲۰۰۲، ۲۰۰۳، ۲۰۰۶ کې په پنځو وژونکو هڅو کې او په ۲۰۱۴ کې ترټولو وروستۍ هڅه کې مرګ ته نږدې شو.

-د دې هڅو ترټولو بدنامه برخه د ۲۰۰۲ کال د سپتمبر په وروستيو کې وشوه، کله چې اسراييلو ومنله چې هغه په معجزانه توګه ژوندي پاتې شو کله چې د دوی چورلکو د غزې په شيخ رضوان ګاونډ کې موټرونه بمبار کړل، پخوانۍ ادعاوې يې بيرته واخيستې چې الضيف په پورته ذکر شوي بريد کې وژل شوی و.

-د اسراييلو استخباراتو هڅه وکړه چې الضيف بيا له منځه يوسي، د دوی ناکامي د دې ادعا سره توجیه کړي چې هغه "د غير معمولي ژوندي پاتې کيدو هدف" و، په سريټ کې پوښل شوی و، او د ليد څخه لرې پاتې کيدو لپاره خورا محتاط و.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-الضيف هيڅکله د رسنيو په رادار کې نه و، او هغه څه چې د هغه په اړه ښکاره شوي دي د هغه ليکلي يا ثبت شوي بيانونه دي، چې د اسرايلو استخباراتو لپاره يې په برياليتوب سره د هغه له منځه وړل ستونزمن کړي دي.

-حماس د ۲۰۲۳ کال د اګست په لومړيو کې اعلان وکړ چې د الضيف ميرمن او اووه مياشتنۍ زوی، علي، د اسرايلو په يوه هوايي بريد کې ووژل شول چې هڅه يې کوله هغه په نښه کړي.

-د ۲۰۲۴ کال د جولای په ۱۳ مه، اشغالګرو ځواکونو د خان يونس په المواصي سيمه کې د يولړ هوايي بريدونو سره بريد وکړ، او ادعا يې وکړه چې دوی د الضيف د وژلو لپاره وو.

-حماس دا رد کړه چې هوايي بريد الضيف په نښه کړی، او ويلي يې دي چې دا تورونه د اشغالګرو ځواکونو لخوا په دې هوايي بريدونو کې د ترسره شوي وحشتناک قتل عام د کچې پټولو لپاره وو.

-د قسام شهيدان - الضيف - سرچينه: د ټيليګرام حساب

هغه مشران چې د می په ۲۰، ۲۰۲۴ کې د ابو عبیده لخوا د محمد الضيف سره يوځای يې د شهادت اعلان شوی و (ټولنيز رسنۍ).

د نيولو امر:

-د می په ۲۰، ۲۰۲۴ کې، د نړيوالې جنايي محکمې څارنوال کریم خان اعلان وکړ چې هغه محکمې ته يوه غوښتنه سپارلې ده چې د اسرايلو د لومړي وزير نتنياهو او د دفاع پخواني وزير يوو ګالانت، او همدارنګه د آزاد حماس مشرانو يحيى سنوار، محمد الضيف او اسماعيل هنیه لپاره د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر د پېښو وروسته د جنګي جرمونو او د انسانيت پر وړاندې د جرمونو د ترسره کولو په تور د نيولو امر صادر کړي.

-د دې پریکړې په اړه د تبصرې په ترڅ کې، د حماس مشر سمیع ابو زهري رويترز ته وويل چې د ICC پریکړه چې د فلسطيني غورځنګ د دريو مشرانو لپاره د نيولو امر غوښتنه کوي "قرباني د اعدام کوونکي سره مساوي کوي". هغه زیاته کړه چې د محکمې پریکړه اسرايل هڅوي چې خپل "د له منځه وړلو جګړې" ته دوام ورکړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

وژنه :

د- ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۳۰مه، د قسام لوا وياند ابو عبیده د قسام لوا قوماندان محمد ضيف ته د غمرازی مراتب وړاندې کړل. په يوه ویديويي وينا کې يې وويل، "موږ د خپلو لویو خلکو لپاره د قسام لوا قوماندان محمد ضيف د شهادت غمرازی کوو."

-ابو عبیده د "قسام پوځي شورا د لوړ پوړو مجاهدينو د يوې ډلې د شهادت" اعلان وکړ، چې پکې د قسام لوا قوماندان محمد ضيف او څو نور قوماندانان شامل وو، په ځانگړې توگه د قسام لوا مرستيال قوماندان مروان عيسى؛ د وسلو او جنګي خدماتو ځانګې قوماندان غازي ابو تمعه؛ د بشري سرچينو ځانګې قوماندان رائد ثابت؛ او د خان يونس لوا قوماندان رافع سلامه.

د- ۲۰۲۵ کال د جولای په ۱۳مه، د قسام لوا وياند ابو عبیده د قوماندان محمد ضيف د مړينې په لومړۍ کليزه کې غمرازی وکړه. هغه وويل، "د ملت د لوی شهيد له مړينې څخه يو کال تېر شو... چا چې د خپلو وروڼو سره يوځای الاقصی سيلاب رهبري کړ، د صهيونيست دښمن په تاريخ کې يې تر ټولو سخت گوزار ورکړ، چې د صهيونيستانو مخنيوي يې د تل لپاره د سقوط سره مخ کړ." ۱۵۳

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۴-- محمد سنوار، د عزالدین القسام لواگانو غړی او د شالیت تړون له معمارانو څخه.

-وروستی تازه معلومات: ۵/۱۴/۲۰۲۵ ۶:۳۵ مابشام (د مکې وخت) .

-محمد سنوار، د غزې په ترانګه کې د حماس د مشر یحیی سنوار ورور. سرچینه: الجزیره، د (ماخفی اعظم) "څه چې پټ دي هغه لوی دي" پروګرام څخه .

-محمد سنوار، لکه څنګه چې هغه د ۲۰۲۲ کال د می په میاشت کې د "څه چې پټ دي لوی دي" پروګرام کې راڅرګند شو (الجزیره).

-یو فلسطیني پوځي قوماندان او د اسراییلو د وژنو په لیست کې یو له خورا مطلوبو کسانو څخه، هغه په ۱۹۹۱ کال کې د عزالدین القسام لواگانو سره یوځای شو او د هغې د عمومي کارمندانو د غړي په توګه یې دنده ترسره کړه. هغه د څو ځانمرګو عملیاتو مسؤل و، په ځانګړې توګه د عملیاتو د له منځه وړلو و هم، چې په پایله کې یې اسرایيلي عسکرګیلاد شالیت ونیول شو.

زیربڼه او روزنه :

-محمد ابراهیم حسن سنوار د سېپتمبر په ۱۶، ۱۹۷۵ کې د غزې ترانګې په جنوب کې د خان یونس د کډوالو کمپ کې زیږیدلی و.

-د هغه کورنۍ د ۱۹۴۸ کال د نګې وروسته د اسراییلو لخوا د غزې ترانګې د نیولو وروسته د مجدال ښار څخه بې ځایه شوه.

-هغه د اشغال لاندې په سختو شرایطو کې لوی شو، چې د کمپ د اوسیدونکو پر وړاندې د دوامداره ځورونې او بریدونو څخه اغیزمن شو.

-هغه خپلې لومړنۍ زده کړې د ملګرو ملتونو د فلسطیني کډوالو لپاره د مرستې او کار ادارې (UNRWA) لخوا اداره کیدونکو ښوونځیو کې ترسره کړې.

-هغه په کم عمر کې د خپل مشر ورور، شهید یحیی سنوار، چې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) یو له خورا مشهورو مشرانو او د هغه د پخواني مشر څخه اغیزمن شوی و، چې د الاقصی د سیلاب عملیاتو وروسته په غزه ترانګه کې د اسراییلو د یرغل د مخنیوي لپاره په جګړو کې شهید شو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د محمد سنوار پر ورور د هغه اغېز د مذهبي ملاتړ لپاره د هغه په لومړني ژمنتيا کې منعكس شو. هغه په مکرر ډول جومات ته تللو او د دسمبر په ۱۴، ۱۹۸۷ کې د حماس له تاسيس راهيسې د حماس سره د يوځای کيدو له لومړنيو کسانو څخه يو و.

پوځي تجربه :

-محمد سنوار په کم عمر کې د مشرتابه ځانگړتياوې وښودلې. هغه د لومړي فلسطيني انتفاضې (۱۹۸۷-۱۹۹۳) په جريان کې د حماس فعال غړی و، چې د ډبرو انتفاضې په نوم پېژندل کېږي، او د اسراييلي اشغال په وړاندې د مقاومت يو له خورا مشهورو شخصيتونو څخه و.

-هغه د حماس د پوځي څانگې عزالدين القسام بريکيدو سره يوځای شو، او تر هغه وخته پورې يې لوړ مقام ترلاسه کړ چې په ۲۰۰۵ کې يې د خان يونس بريکيدو قوماندې په غاړه واخيسته.

-د وخت په تيريدو سره، سنوار د عزالدين القسام بريکيدونو د عمومي ستاف يو مهم غړی شو او د هغې د پخواني قوماندان، محمد ضيف، او د هغه مرستيال، مروان عيسى سره نږدې اړيکې ټينگې کړې، چې دواړه د عملياتو محافظتي ايج وروسته د اسراييلو لخوا ووژل شول.

-په ۲۰۰۰ کال کې د الاقصی انتفاضې له پيليدو وروسته، هغه د يو شمير هغو کسانو سره په همکارۍ کې چې د فلسطين د ادارې له زندانونو څخه په رام الله کې تېښتيدلي وو، د هغو لواکانو د بيا تنظيم او بيارغونې لپاره مرسته وکړه، کوم چې د ۱۹۹۶ او ۲۰۰۰ کلونو ترمنځ د ځورونې او سياسي نيولو د کمپاينونو له امله زيانمن شوي وو.

-اسرائيل هغه د څو ځانمرگو بريدونو "ماسټر مائنډ" په توگه تورن کړ، په ځانگړې توگه هغه چې د "بوبي ټاپ شوي تونلونو" سره تړاو لري چې د پنځو کلونو په موده کې د اسراييلو پوځي ځايونه په نېشه کړي، د الاقصی انتفاضې له پيليدو څخه تر ۲۰۰۵ کال پورې د غزې له ترانگې څخه د اسراييلو د وتلو پورې د تش په نامه جلا کولو پلان لاندې.

محمد سنور په يوه سخت امنيتي چاپيريال کې ژوند کاوه، چې د سخت محرميت او محاسبه شوو حرکتونو لخوا محاصره شوی و، تر دې چې د هغه ځانگړتياوې د غزې ترانگې ډيرو

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

اوسیدونکو ته نامعلومې وې. دا محتاط ژوند د هغه وروسته راغی کله چې هغه د اسراییلو شاوخوا د شپږوژنو هڅو څخه ژوندی پاتې شو، چې هغه یې د عامه نظر څخه په بشپړ ډول ورک کړ.

-د دې شرایطو له امله، هغه غوره کړه چې په عامه غونډو کې له ګډون څخه ډډه وکړي، حتی په شخصي مراسمو کې، په شمول د هغه د پلار د جنازې په ګډون، چې د جنوري په ۱۲، ۲۰۲۲ کې مړ شو.

-له یوې لسیزې څخه زیات وخت راهیسې، هغه هیڅ عامه غونډه نه ده کړې، پرته له دې چې د اګست په ۱۵، ۲۰۰۵ کې د غزې له ترانګې څخه د اسراییلو له وتلو وروسته د قسام بریګیډونو لخوا خپره شوې یوه نادره صحنه، او د "هغه څه چې پټ دي لوی دي" په پروګرام کې یوه ویډیو یې مرکه، چې د می په ۲۷، ۲۰۲۲ کې خپره شوه. په دې کې، هغه په ۲۰۲۱ کې د "د بیت المقدس د تورې جګړې" په جریان کې د اسرایيلي سرتیرو د نیولو لپاره د قسام بریګیډونو هڅې افشا کړې.

د ویشینګ البوژن عملیات :

-د سنوار نوم د ویشینګ البوژن عملیاتو تر شا د ماسټر مائنډانو په ډله کې راڅرګند شو، کوم چې د جون په ۲۵، ۲۰۰۶ کې د سهار په وخت ترسره شو، د غزې ترانګې په لرې جنوب کې د رفح ختیځ کې د کرم ابوسالم کراسینګ ته نږدې د اسراییلو نظامي ځای په نښه کړ.

-دې عملیاتو د اسراییلو د ګواټی بریګیډ زغره وال ځواک په نښه کړ، چې د شپې په سرحدي پوسته کې ځای پر ځای شوی و. د مقاومت جنګیالیو وکولای شول چې د ځمکې لاندې تونل له لارې چې مخکې د دې هدف لپاره چمتو شوی و، ځای ته ننوځي، چې دوی ته یې اجازه ورکړه چې په سمه او مؤثره توګه د اسراییلو ځواک حیران کړي.

-د عملیاتو په پایله کې دوه اسرایيلي سرتیري ووژل شول او پنځه نور ټپیان شول. سرتیری، ګیلاد شالیت، ونیول شو او په چټکۍ سره د غزې ترانګې ته لاندې ولېږدول شو، سره له دې چې د اسراییلو جنګي الوتکو د عملیاتو د شنډولو په هڅه کې یېړنۍ مداخله وکړه.

عملیات د فلسطین د مقاومت د فعالیت په تاریخ کې یو کیفیتي بدلون ګڼل کیده، چې د اعدام او پیچلي پلان جوړونې کې د هغې دقت لخوا مشخص شوی و. دا د هغه څراغ په

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

توګه هم کار کاوه چې وروسته یې د بنديانو د تبادلې معاملې ته دروازه پرانیسته چې د "وفا الاحرار" په نوم پیژندل کېږي.

د وژنې هڅې :

-محمد سنوار د څو وژنو هڅو سره مخ شو، چې تر ټولو د پام وړ یې د اپریل په ۱۱، ۲۰۰۳ کې وه، کله چې اسرائیلي اجنتانو په خان یونس کې د هغه د کور په دیوال کې د بم په واسطه پټ شوی وسیله ځای پر ځای کړه. خود قسام لوا د جنگیالیو هوښیاری دا هڅه د ترسره کېدو دمخه ناکامه کړه.

-د اکتوبر په ۲۴ مه، ۲۰۰۴ کال کې، د اسرائیلو اشغالګرو ځواکونو د هغه کور په بشپړه توګه والوزاوه.

-د سنوار د په نښه کولو هڅې په راتلونکو کلونو کې یې هم دوام درلود. په ۲۰۱۲ کال کې، د اسرائیلو د یرغل په جریان کې چې د دفاع د ستې په نوم پیژندل کېږي، د هغه کور بمبار شو. ورته برید په ۲۰۱۴ کال کې د عملیاتو د محافظتي څنډې په جریان کې بیا وشو، که څه هم سنوار په هیڅ هدف کې شتون نه درلود.

-هغه د ۲۰۲۱ کال په می کې د غزې په وړاندې د اسرائیلو د جګړې په جریان کې د یوې بلې هڅې څخه هم ژوندی پاتې شو، کوم چې د فلسطین مقاومت د "بیت المقدس د تورې جګړه" نوموله.

-د ۲۰۲۵ کال د می په ۱۳ مه، اسرائیلو په خان یونس کې د اروپایي روغتون لاندې د "حماس د قوماندې او کنټرول ودانۍ" په نوم په هغه څه چې دا یې تشریح کوي، په پوره تاوتریخوالی هوایي برید پیل وکړ، چې نهه بنکر-بستر بمونه یې وکارول. اسرائیلو اعلان وکړ چې عملیاتو محمد سنوار په نښه کړ، مګر ټینګار یې وکړ چې دا "لا هم د خپل بریالیتوب په اړه ناڅرګند دی".

-په ورته شرایطو کې، د اسرائیلو ورځپاڼې هارتراپور ورکړ چې ...

د اسرائیلو امنیتي خدمات د محمد سنوار د مړینې په تایید کې له ستونزو سره مخ دي.

نيول:

-محمد سنوار د لومړي انتفاضې په جريان كې د حماس سره د خپلو فعاليتونو له امله د اسراييلو په زندانونو كې توقيف شوى و.

-هغه د فلسطين د ملي ادارې امنيتي ځواكونو لخوا د سياسي نيونې كمپاينونو د يوې برخې په توگه د ۱۹۹۰ لسيزې په اوږدو كې د غورځنگ د كدرونو او مشرانو په نښه كولو په توگه هم ونيول شو، مخكې لدې چې د ۲۰۰۰ كال د سپتمبر په ۲۸ مه د الاقصى انتفاضې په پيل سره د دوى شدت كم شي.

-په دې موده كې، سنوار نهه مياشتې د اسراييلو په زندان كې او درې نور كاله د فلسطين د ادارې په زندان كې تيركړل مخكې لدې چې په ۲۰۰۰ كال كې د دوهمې انتفاضې له پيل څخه لږ وخت دمخه په برياليتوب سره وتښتي.

د هغه د ورور يحيى له وژنې وروسته:

-د حماس د پخواني مشريحي سنوار وژنه د غورځنگ د مشرتابه جوړښت كې د ډراماتيک بدلون لامل شوه. د هغه كشر ورور، محمد سنوار، په غزه كې د حماس د پوځي څانگې د اصلي مشر په توگه راڅرگند شو، په ځانگړې توگه د جنرال قوماندان محمد ضيف او د هغه د مرستيال، مروان عيسى په غياب كې، چې د اسراييلو لخوا ووژل شول.

-د امريكايي وال سټريټ ژورنال لخوا خپاره شوي راپور له مخې، محمد سنوار د غورځنگ د بيارغونې هڅې رهبري كړې، په غزه باندې د اسراييلو د يرغل وروسته د خلكو د غوسې او عمومي تحرک څخه يې گټه پورته كړه.

-ورځپاڼې راپور وركړ چې سنوار په داسې وخت كې د جنگياليو د نوي نسل استخدام پيل كړ كله چې د غزې ترانگه د ناچاودو وسلو څخه ډكه وه، چې مقاومت يې په كور جوړو شويو بمونو په جوړولو كې د وروسته كارولو لپاره بيا كاروله، چې دا يې د اشغال سره په روانو شخړو كې كارول.

-راپور ښودلى چې حماس، سره له دې چې د ۲۰۲۴ كال په مې كې د يحيى سنوار د وژنې وروسته سخت گوزار سره مخ شو، د هغه د ورور محمد په مشرۍ، وكولى شو خپل جنكي

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

زېربنا په داسې سرعت سره بيا جوړه کړې چې د اسراييلي پوځ د ويجاړولو وړتيا يې له لاسه ورکړې وه، د متقاعد اسراييلي ميجر جنرال امير عفيفي د اټکل له مخې.^{۱۵۴}

۵-- صلاح شهادة، د القسم لواگانو د لومړي ودانۍ بنسټ ايښودونکی :

وروستی تازه معلومات: ۱۲/۱/۲۰۲۴/۱۲:۰۰ (مکه وخت)

-صلاح شهادة، د حماس د پوځي څانگې د القسم لواگانو يو له مشرانو او بنسټ ايښودونکو څخه دی.

-هغه د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) مشر او د هغې د لومړۍ پوځي څانگې، "فلسطيني مجاهدينو" بنسټ ايښودونکی او قوماندان دی، چې وروسته د "عزالدين القسم لواگانو" په نوم پېژندل شوی. هغه په ۱۹۵۳ کال کې د شطی کېوالو په کمپ کې زېږېدلی و.

-هغه په غزه، جعفا او اسکندريه کې زده کړې کړې وې، او په عريش او غزه کې يې د تفتيش کوونکي او د اسلامي پوهنتون د زده کوونکو د چارو په څانگه کې د کارمند په توگه کار کاوه. هغه دوه ځله د اسراييلو په زندانونو کې وچول شو، چې دوهم يې ۱۲ کاله دوام وکړ. هغه په ۲۰۰۲ کال کې د اسراييلو په هوايي بريد کې شهيد شو.

زېږېدنه او لومړنی ژوند :

-صلاح شهادة د ۱۹۵۳ کال د فبروري په ۲۴ مه د غزې په ترانگه کې د شطی کېوالو په کمپ کې زېږېدلی و، نږدې پنځه کاله وروسته له هغه چې د هغه کورنۍ د ۱۹۴۸ کال د نکېې وروسته د غزې په شمالي برخه کې د يافا ښار څخه بې ځايه شوه.

زده کړه او زده کړه :

هغه په ۱۹۵۸ کال کې د شافا کېوالو په کمپ کې د فلسطين د کېوالو لپاره د ملگرو ملتونو د مرستې او کار ادارې (UNRWA) لخوا اداره کيدونکي لومړني ښوونځي کې شامل شو. بيا يې په بيت حانون کې منځنۍ زده کړې وکړې، د ليسيې ډيپلوم يې له يافا څخه په امتياز سره ترلاسه کړ. هغه د ترکيې او روسيې له پوهنتونونو څخه د طب او انجینرۍ زده کړې لپاره منظوري ترلاسه کړه، مگر د هغه مالي شرايطو هغه د سفر کولو مخه ونیوله.

^{۱۵۴} - سرچينه: الجزيره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هغه د مصر په اسکندريه کې د ټولنيزو کارونو په لور انسټيټيوټ کې د پوهنتون زده کړې ته دوام ورکړ، د ليسانس سند يې ترلاسه کړ.

دنده او مسؤليتونه :

د ليسانس سند ترلاسه کولو وروسته، شحادة د سينا دسټې په عريش ښار کې د ټولنيزو څيړونکو په توگه کار وکړ او وروسته په عريش کې د ټولنيزو چارو د مفتش په توگه وټاکل شو. وروسته له هغه چې مصر په ۱۹۷۹ کال کې عريش له اسرائيلو څخه بيرته ترلاسه کړ، هغه بيت حانون ته لاړ او تر ۱۹۸۲ پورې يې په غزه کې د ټولنيزو چارو د مفتش په توگه کار وکړ. بيا يې له خپلې دندې استعفا ورکړه او د غزې ښار په اسلامي پوهنتون کې د زده کوونکو د چارو په څانگه کې کار پيل کړ.

سياسي او پوځي تجربه :

-د خپل ژوند په لومړيو کې، شحادة د فلسطين په اسلامي غورځنگ کې شامل شو او په غزه کې په مذهبي مدافع فعاليتونو کې ښکېل و. هغه په مختلفو مارشل آرتونو، په ځانگړې توگه د جاپاني غېږ نيونې سره ژوره علاقه ښودله، چې هغه پکې غوره و.

-هغه په ۱۹۸۴ کال کې د اسرائيلي چارواکو لخوا د اشغال ضد فعاليتونو په شک ونيول شو. که څه هم د هغه په وړاندې هيڅ تور نه دی لگول شوی، هغه دوه کاله د بېرني قانون له مخې په توقيف کې تېر کړل. په ۱۹۸۶ کال کې له خوشې کېدو وروسته، هغه پلان درلود چې د حماس لومړی پوځي څانگه جوړه کړي، چې هغه وخت د "فلسطيني مجاهدينو" په نوم پېژندل کيده.

له بني خوا څخه: صلاح شحاده او عبدالعزيز الرانتسي (فرانسوي) .

-په ۱۹۸۸ کال کې، هغه بيا ونيول شو او د پوځي حجرو په جوړولو، د وسلو کارولو په برخه کې د هغوی غړو ته د روزنې ورکولو، او د اسرائيلي پوځي اهدافو په وړاندې د بريدونو د امر ورکولو په تور تورن شو. هغه په ۱۰،۵ کاله بند محکوم شو، بيا د ۲۰ مياشتو لپاره اداري توقيف ته واستول شو. هغه د می په ۱۴، ۲۰۰۰ کې خوشې شو.

-شحاده د حماس د پوځي دستگاه مشري ته راستون شو، کوم چې د ۱۹۹۲ کال په نيمايي کې د زندان په جريان کې پيل شوه، د عزالدين القسام لواکانو په نوم بدله شوه. هغه وکولی

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

شو چې لواگانې بیا جوړې کړي وروسته له هغه چې دوی د فلسطیني ادارې لخوا د بریدونو سره مخ شول، کوم چې د اوسلو تړونونو شرایطو لاندې یې د دوی د له منځه وړلو هڅه کوله.

-په لنډه موده کې، لواگانو د وسلو د تولید او پراختیا هڅې کړندۍ کړې. د قسام ۱ راکټ د دوی د وسلو په زېرمه کې لومړۍ اضافه وه. دا لومړۍ ځل د ۲۰۰۱ کال د اکتوبر په ۲۶ مه د سدروت د ښارگوټي په لور وتوغول شو، چې شاوخوا ۳ کیلومتره واټن یې درلود.

-د الاقصی انتفاضې (دوهمې انتفاضې) د پیل سره، د شحاده په مشرۍ د قسام لواگانو د شهادت او پوځي عملیاتو لړۍ ترسره کړه چې په ۲۰۰۱ او ۲۰۰۲ کې یې اشغال ولېزاوله، چې د کارول شویو وسلو اغېزمنتوب او د هغې د پرسونل پرمختللي روزنه یې څرګنده کړه.

په زندان کې شکنجه :

په زندان کې د خپلې دوهمې دورې په جریان کې، له ۱۹۸۸ څخه تر ۲۰۰۰ پورې، شهادې د اسراییلو په زندانونو کې د فزیکي او رواني شکنجې سره مخ شو. هغه د سختو وهلو، ږیرې پرې کولو، په انفرادي بند کې بندولو او د کورنۍ د لیدنو بندیز سره مخ شو. د خوشې کیدو دمخه، هغه د اسراییلو د استخباراتو افسرانو لخوا د وژنې ګواښونه ترلاسه کړل که چیرې هغه خپلو پخوانیو مقاومتی فعالیتونو ته راستون شي.

وژنه :

-د ۲۰۰۲ کال د جولای په ۲۳ مه، اسرایيلي اشغالګرو ځواکونو شحاده د -۱۶۴ جنګي الوتکې څخه د توغول شوي توغندي په واسطه، د هغه د میرمنې او یوې لور په ګډون د ۱۲ نورو فلسطینیانو سره یوځای شهیدان شول. په عملیاتو کې، چې د "درج" قتل عام په نوم پیژندل شوی، چې د غزې د ګڼ میشته سیمې څخه د یوې په نوم نومول شوی، له ۱۴۰ څخه ډیر کسان ټپیان شول او د استوګنې ټول بلاک ویجاړ شو.

-په متحده ایالاتو او هسپانیه کې د دعوو وروسته، د اسراییلو حکومت موافقه وکړه چې د تحقیقاتو کمیټه جوړه کړي. د هغې راپور پایله داوه چې "غلطی او استخباراتي ناکامۍ

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

رامنځته شوې، "مگر سپارښتنه یې وکړه چې په پېښه کې ښکیل هیڅ پوځي یا امنیتي پرسونل ته سزا ورنکړل شي.^{۱۵۰}

۱۴۷ : شنونکي: ټرمپ د فلسطینیانو سره دښمني لري، او په غزه کې اوربند لرې ښکاري. ایا د نتنیاهو او ټرمپ ترمنځ "د عسломیاشت" پای ته رسیدلی؟ د اسراییلو لومړی وزیر نتنیاهو د متحده ایالاتو له ولسمشر سره د نښتې ویره لري. د حکومت مطبوعاتي دفتر. ۲۰۲۵/۹/۲.

-په غزه کې د اوربند د تړون خبرې د تیرو وختونو خبره ښکاري ځکه چې د اسراییلو حکومت، د متحده ایالاتو په ملاتړ سره، د خپلو پلانونو سره د اردو په تابع کولو کې بریالی شو، د کارپوهانو په وینا، د داخلي غوسې او اندیښنو له پامه غورځول چې پوځ یې په مکرر ډول بحث کړی دی.

-د نتنیاهو حکومت، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی، پریکړه کړې چې د غزې ښار په رسمي ډول ونیسي، سره له دې چې د موساد او شین بیت امنیتي خدماتو د مشرانو لخوا د وړاندیز شوي تړون په اړه تصویب شوی، کوم چې د اسراییلو د نشراتو د ادارې په وینا، لومړي وزیر "ی نامناسب" گڼلی.

-په عین حال کې، د کارمندانو مشرایال زمیر د غزې ښار د اشغال په وړاندې د اسراییلو د خلکو هڅولو ته دوام ورکوي. د اسراییلو د چارو د کارپوه ډاکټر مهند مصطفى په وینا، د مطبوعاتي لیکونو له لارې، دا هڅه چې حکومت د دې عملیاتو په جریان کې د اردو لخوا د هر ډول ناکامۍ یا زیانونو لپاره دمخه مسؤل وگڼل شي.

-د دې عملیاتو په اړه د زمیر حساسیت، کوم چې هغه مخکې د ستراتیژیک جال په توګه بیان کړی و، د ۸۰٪ اسراییلیانو لخوا د ردولو څخه رامینځته کېږي، او له دې حقیقت څخه چې د بندیانو مسله د دې جګړې وروسته د کورنۍ مسلې څخه د ټولنې جوړولو پورې اړوند ملي مسلې ته بدله شوې ده.

-مصطفى د پوځي عملیاتو په اړه د خپل دریځ سره سره، د "د پېښو کورس" پروګرام ته په خپلو څرګندونو کې، زمیر د "بزدله لوی درستیز" په توګه بیانوي، ځکه چې هغه د عملیاتو په

^{۱۵۰} - سرچینه: الجزیره + ویب پاڼې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

اړه خپل دریځ په څرگنده توګه اعلان نه کړ، سره له دې چې هغه په دې باور و چې په غزه کې هیڅ هدف د جګړې له لارې نشي ترلاسه کیدی.

-له دې نظره، اسراییل په سیاسي او نظامي لحاظ له یوې خورا خطرناکې تاریخي شیبې څخه تیرېږي، ځکه چې سیاستوالو پوځ د خپلو شخصي او ایډیالوژیکي ګټو تابع کړی دی، که څه هم د جګړې او سولې پریکړه په تاریخي ډول د اردو په لاس کې وه.

-نه یوازې دا، بلکې حکومت بندیان او د خلکو پراخه غوسه له پامه غورځولې ده، چې د لیکود ۵۴٪ رایه ورکوونکو د یوې معاملې ملاتړ کړی دی.

په تل ابیب کې مظاهري د زمير د استعفا غوښتنه کوي. نتانياهو.

په تل ابیب کې مظاهري د نتانياهو د استعفا غوښتنه کوي (الجزیره).

ترمپ د فلسطینیانو سره دښمني لري :

-د مصطفی په وینا، د دې بې پروایۍ دلیل دا دی چې ترمپ "نور د اسراییلو ملاتړی نه دی، بلکې د نتانياهو او د فلسطینانو سره د دښمنۍ پربنسټ د یوې افراطي اسراییلي ایډیالوژۍ ملاتړی دی". دا د فلسطیني ادارې په وړاندې د هغه په دریځونو او د نړیوالو محکمو په وړاندې په هغه ګواښونو کې څرګند دی چې غواړي دې افراطي حکومت ته سزا ورکړي.

-د نړیوالو چارو څیړونکي حسام شاکر د مصطفی سره موافق دی، او وایي چې نتانياهو "د خپلو ګټو او په خپل حکومت کې د بني اړخو ډلو د بندۍ کیدو وروسته نور هیڅ معاملې ته پام نه کوي". هغه هغه څه تشریح کړل چې اوس مهال پیښیږي "د غزې د له منځه وړلو هڅه چې عربي چټک دریځ ته اړتیا لري، ځکه چې نړیوال دریځونه له بیان څخه هاخوا نه دي تللي."

-په هرصورت، د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت پخوانی چارواکی توماس واریک په دې باور دی چې راتلونکې اونۍ ممکن د سیاسي پرمختګونو شاهد وي که چېرې د بندیانو کورنۍ د ولسمشر ترمپ سره د غونډې د تنظیم کولو اداره یی ترسره کړي، چې هغه وایي پدې وروستیو کې د اوکراین مسلې سره بوخت دی.

-واریک دا رد نه کړه چې ترمپ نتانياهو ته یو څه فرصت ورکوي، مګر هغه وایي چې د متحده ایالاتو ولسمشر به ډیر ژر ومومي چې دا آزادي به هیڅ شی ترلاسه نکړي. هغه ممکن بیا د

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

حل موندلو لپاره حرکت وکړي، ځکه چې هغه د دې جگړې پای ته رسولو لپاره خپله هيله اعلان کړې ده.

-خو، پخوانی امریکایی چارواکی وايي، "هیڅوک نشي کولی وړاندوینه وکړي چې ترمپ به څه پریکړه وکړي، په ځانگړې توګه د نتانیاهود لور پوري سلاکار لخوا په واشنگټن کې د وروستۍ غونډې وروسته پرته له دې چې کومې پایلې اعلان کړي. دا په سیاسي لحاظ غیر معمولي ده، مګر دا د ترمپ طبیعت سره سمون لري."

د زیرمو غوښتنه :

-په عین حال کې، چینل ۱۲ راپور ورکړ چې پوځ به په تدریجي ډول د سه شنبې په ورځ د ۶۰،۰۰۰ احتیاطي ځواکونو غوښتنه پیل کړي ترڅو دوی د سورې او لبنان سرحدونو او لویدیځې غاړې ته واستوي، ترڅو منظم ځواکونه په غزه کې د جگړې لپاره وړ کړي. وړاندوینه یې وکړه چې په دې عملیاتو کې به ۱۰۰ سرتیري ووژل شي.

-د اسراییلو د نشراتو ادارې دا هم راپور ورکړ چې اسراییل د دې عملیاتو لپاره د ترمپ ملاتړ لري، مګر دا خلاص نه دی. بیډیوت احرنونوت راپور ورکړ چې نتانیاهود د جزوي تړون په اړه د رایې ورکولو څخه انکار وکړ، ویې ویل چې د دې لپاره هیڅ اړتیا نشته.

-په هرصورت، د پوځي کارپوه برید جنرال الیاس حنا په دې باور دی چې هغه ستونزه چې اسراییل اوس مهال د غزې په اشغال کې ورسره مخ دی د عملیاتو په تمه شوي لګښت او د جگړې څخه د سرتیرو ستړیا کې ده. حنا وویل چې اسراییل په پوځي لحاظ چمتو دی او سیاسي پریکړه یې کړې ده، خو دا د عملیاتو پیل کول معنی نلري، کوم چې د لوی درستیز هڅه کوي چې سرتیري آرام کړي. هغه په غزه کې د عملیاتو د ناکامۍ په اړه افشا شوي راپورونه "د ناکامۍ لپاره د نتانیاهو ملامتولو او هغه ته د نظامي لاسته راوړنې ردولو هڅه" ګڼلې.

-حنا زیاته کړه چې د حماس د مشرانو وژل او د زیربناوو ویجاړولو جګړه حل نه دی. هغه باور لري چې ناکامي پدې حقیقت کې ده چې اردو په نا اشنا ډول جګړه کوي، په مکرر ډول ورته ځای ته راستنېږي او د خپلو اهدافو په ترلاسه کولو کې پاتې راځي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-تر نن نيټې پورې، د نتانياهو او زمير ترمنځ د عملياتو د ترسره كولو د څرنگوالي په اړه لاهم اختلاف شتون لري. پخوانی غواړي چې دا چټك وي، پداسې حال كې چې وروستی غواړي په تدريجي ډول د وهلو او ويجاړونكي اور وژنې په ځواك تكيه وكړي. هغه دا هم باور لري چې "هغه غواړي د خلكو تايد ترلاسه كړي چې هغه به د راتلونكي هر ډول تعقيب څخه خوندي كړي"، د پوځي كارپوه په وينا.^{۱۵۶}

۱۴۸: نړيوالې ورځپاڼې: اسراييل د فلسطيني دولت لپاره د هر ډول هيلو د له منځه وړلو لپاره هڅې كوي.

-دوهم انځور: نتانياهو د داخلي سياسي انزوا او بحرانونو سره مخ دی چې د هغه د حكومتي ايتلاف د ړنگولو گواښ كوي. عكس د اسراييلو د حكومت د مطبوعاتي دفتر لخوا، د آزادو رسنيو لپاره خپور شوی.

۲۰۲۵/۹/۳ . وروستی تازه شوی: ۱:۳۸ (مكه وخت).

-نړيوالو ورځپاڼو د غزې په تړانگه كې د جگړې پورې اړوند په ځمكه كې وروستي پرمختگونو سره سره د لويديځو هيوادونو د فلسطيني دولت د پيژندلو اراده او د اسراييلو د ځواب ويلو پلانونه پوښلي دي.

-د معاريو ورځپاڼې راپور ورکړی چې لومړی وزير نتانياهو، چې د نړيوالې جنايي محكمې لخوا مطلوب دی، د فلسطيني ادارې او د دې اقدام ملاتړ کوونکو هيوادونو په وړاندې د غچ اخیستونکو اقداماتو سربېره، په لويديځه غاړه كې د "اسرائيلي حاكميت" پلي كولو په اړه غور كوي.

-دا پرمختگونه د ملگرو ملتونو د عمومي اسامبلې څخه مخكې راځي، چې ټاكل شوې ده د فرانسې او نورو هيوادونو په مشرۍ د فلسطيني دولت په رسميت پيژندلو سره به يوه اعلاميه خپره شي. د ورځپاڼې په وينا، په عين حال كې، اسراييلو د متحده ايالاتو د اقدام په تمه دی چې د دې نوبت مخه ونيسي.

-د فرانسې ورځپاڼه لي موند په دې باور ده چې اسراييلي چارواكي د مېشت ځايونو د جوړولو او د کرنيزو ځمکو او اوبو سرچينو د نيولو سره د فلسطين دولت د جوړولو هر ډول هيلې له

^{۱۵۶} - الجزيره نيت .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

منځه وړلو لپاره هڅې کوي. دا ټينګ شوی رجحان د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر د ۷ نېټې د بریدونو راهیسې شدت موندلی دی.

-د ورځپاڼې په وینا، د دوه اړخیز حل په اړه بحثونه په بشپړ ډول غیر واقعیت ښکاري، یادونه کوي چې دا هدف اوس مهال په لويديځه غاړه کې د پرمختګونو په پام کې نیولو سره په ځمکه کې له یو پیچلي واقعیت سره مخ دی.

-د وال سټریټ ژورنال په وینا، په غزه کې، د اسراییلو اشغالګر پوځ د احتیاطي سرتیرو د راټولولو لپاره مبارزه کوي، ځینې قوماندانان د دوی د کافي شمیر موندلو لپاره غیر معمولي میتودونو ته مخه کوي.

-امریکايي ورځپاڼې یادونه وکړه چې اسرایيلي سرتیري په ډیرو محاذونو کې د نږدې دوه کلونو جګړې وروسته سترې شوي دي، او مخ په زیاتیدونکي فشار د جګړې هدف ترپوښتنې لاندې راوړي.

-په دې کې د یو عسکر له قوله چې په غزه کې یې ۴۰۰ ورځې جګړه کړې وه، ویل شوي وو، "خلک بې ګټې مري، او نتانیا هو د خپل سیاسي بقا لپاره جګړه اوږدوي."

-په ټیلیګراف کې یوه مقاله د نتانیا هو په اړه د جمهوري غوښتونکو مخ په زیاتیدونکي ویش او د امریکا ولسمشر ټرمپ ته د مشهورو محافظه کارو شخصیتونو خبرداری په ګوته کړ چې په غزه کې د اسراییلو د جګړې ملاتړ کول یو سیاسي مسؤلیت دی.

-ورځپاڼې د امریکايي محافظه کارو مجلې اجرايوي رییس کرب میزل له قوله ویلي چې په منځني ختیځ کې د امریکا د ښکیلتیا لاملونه د کلونو په اوږدو کې کم شوي، او نور د دې دلیل لپاره ځای نشته چې د اسراییلو دفاع د امریکا په ملي ګټو کې ده.

-په هارټز کې یوه مقاله د احتمالي سناریوګانو په اړه بحث وکړ که نتانیا هو راتلونکې ټاکنې وګټي، ویلي یې دي چې د هغه بریا به په ساده ډول د اوسني حالت دوام معنی ونلري.

-دا به د توکمپالنې، مذهبي استبدادي دولت ته د لږد ګړندی کول، د نړیوالې انزوا زیاتوالی، د صهیونیست پروژې لپاره اوږدمهاله ګواښ، او په احتمالي توګه نه بدلیدونکي داخلي او ټولنیز تحلیل وي، د مقالې له مخې.^{۱۵۷}

^{۱۵۷} - الجزیره نیټ + امریکایی مطبوعات + اسرایيلي مطبوعات + برتانوي مطبوعات + فرانسوي مطبوعات.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۴۹: د جگړې له پيل راهيسې په غزه کې ۲۱۰۰۰ ماشومان معلول شوي دي:

-مات شوي خوبونه: په ماشومتوب کې معلول ماشومان .

-نږدې ۴۰۵۰۰ ماشومان په جگړې کې تپيان شوي دي . (الجزيره) .

-د ۲۰۲۵ کال په ۳/۳/۹ نيټه خپره شوه .

-د ملگرو ملتونو يوې کميټې د چهارشنبې په ورځ اعلان وکړ چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ نيټه د غزې په ترانگه کې د اسرايلو د جگړې له پيل راهيسې په غزه کې لږترلږه ۲۱۰۰۰ ماشومان معلول شوي دي.

-د معلوليت لرونکو کسانو د حقونو په اړه د ملگرو ملتونو کميټې ويلي چې د جگړې له پيل راهيسې په دوو کلونو کې شاوخوا ۴۰،۵۰۰ ماشومان د جگړې پورې اړوند تپيان شوي دي، چې له نيمايي څخه ډير يې اوس معلول دي.

-د فلسطين په ترانگه کې د وضعيت په بياکتنه کې، کميټې ويلي چې د اوريدلو يا ليد نيمگړتياوې لرونکي خلک اکثرا د اسرايلو د وتلو امرونو څخه بې خبره وو، چې د دوی لپاره بې ځايه کيدل "ناممکن" کوي.

-د مثال په توگه، د کميټې غړي مهند العزة د يوې مطبوعاتي غونډې په جريان کې په رفع کې د يوې کڼې مور او د هغې د ماشومانو د وژلو يادونه وکړه پرته له دې چې د وتلو لارښوونو څخه خبروي.

-کميټې وويل، "راپورونو د معلوليت لرونکو خلکو په اړه هم خبرې وکړې چې په ناامنه او نامناسبو شرايطو کې تېښتيدلو ته اړ ايستل شوي، لکه د خوځښت مرستې پرته په شگو يا ختو کې ختل."

-کميټې يادونه وکړه چې غزې ته د بشري مرستو په ننوتلو محدوديتونه په غير متناسب ډول معلوليت لرونکي خلک اغيزمن کوي.

-دا زياته کړه چې معلوليت لرونکي خلک د مرستې د پام وړ کمښت سره مخ دي، ډيري پرته له خوړو، پاکو اوبو، يا حفظ الصحې څخه پاتې کيږي او د ژوندي پاتې کيدو لپاره په نورو تکيه کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

په غزه کې د معلولیت لرونکو خلکو د شهادتونو ویډیو چې د دوی د بې ځایه کیدو سخت توضیحات بیانوي .

- "د رجب هند غږ" په وینس کې ښودل شوی، چې د اسراییلو د اشغال له امله د وژل شوي ماشوم وروستي ساعتونه مستند کوي .

- پوځي کارپوه: "د موسی عصا" د ښاري جگړې د تاکتیکونو په وړاندې د اسراییلو د عقیدې ناتواني څرگندوي .

د مرستو محدودیتونه:

- کمېټې خبرداری ورکړ چې په غزه کې په ځانگړو ځایونو کې د مرستو دویش په متمرکز کولو پریکړه د معلولیت لرونکو خلکو لپاره هغو مرستو ته لاسرسی خورا ستونزمن کړی چې دوی ورته سخته اړتیا لري.

- که څه هم د غزې د بشري مرستو خصوصي بنسټ، چې د متحده ایالاتو او اسراییلو لخوا یې ملاتړ کيږي، په تړانگه کې د مرستې د ویش څلور ځایونه لري، د ملگرو ملتونو شبکه شاوخوا ۴۰۰ ځایونه جوړوي.

- العیزوویل: "موږ نشو کولی چې معلول ماشومان ... د (مرستې د ویش) ځایونو ته لاړ شي. هغه زیاته کړه، "له همدې امله زموږ د مهمو سپارښتنو څخه یو دا دی چې معلولو ماشومانو ته لاسرسی د بشري مرستو لپاره لومړیتوب وي."

- فزیکي خنډونه لکه د جگړې ټوټې او د خوځښت تجهیزاتو له لاسه ورکول خلک د مرستې د ویش ځایونو ته د رسیدو مخه نیسي.

- کمېټې راپور ورکړ چې د معلولیت لرونکو خلکو ۸۳٪ خپل مرستندویه تجهیزات له لاسه ورکړي، چې ډیر یې د بدیلو تجهیزاتو لکه د خړو گاډۍ د اخیستلو توان نلري.

- دا اندېښنه یې څرگنده کړه چې اسراییلو تجهیزات لکه ویلچيرونه، واکرونه، بیساکې، تسمې، او مصنوعي غړي "دوه گوني استعمال توكي" گني او له همدې امله د دوی د ننوتلو مخه نیسي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-کمیتی د جگړې څخه اغیزمنو معلولیت لرونکو خلکو ته د رسیدو لپاره د پام وړ بشري مرستو غوښتنه وکړه.

-کمیتی راپور ورکړی چې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر د ۷مې او د روان کال د اګست د ۲۱مې ترمنځ ۱۵۷،۱۱۴ کسان تپیان شوي دي، چې ۲۵٪ یې د ژوند د معلولیت له خطر سره مخ دي.

-کمیتی یادونه وکړه چې په غزه کې لږترلږه ۲۱،۰۰۰ ماشومان د جگړې له پیل راهیسې د تپي کیدو له امله معلول شوي دي.

-کمیتی وویل چې اسراییل باید د بریدونو څخه د معلولیت لرونکو ماشومانو د ساتنې لپاره ځانګړي اقدامات وکړي او د تخلیې سیستمونه پلي کړي چې معلولیت لرونکي خلک په پام کې ونیسي.

-دایي زیاته کړه چې اسراییل باید ډاډ ترلاسه کړي چې معلولیت لرونکي خلک اجازه لري چې په خوندي ډول خپلو کورونو ته راستانه شي او د دې کولو لپاره مرسته ترلاسه کړي.^{۱۵۸}

۱۵۰: ترمپ: موږ اوس مهال د حماس سره په ژورو خبرو اترو کې یو:

ولسمشر ترمپ د جمعې په ورځ، د سېپتمبر ۵، ۲۰۲۵، په واشنگټن کې د سپینې ماڼۍ په اوول دفتر کې وینا کوي. (ای پی عکس/الیکس برانډن).

-ترمپ د هر ډول معاملي انتخاب اسراییلو ته پریښود (اسوشیټیډ پریس).

-د ۲۰۲۵/۹/۶ نیټه خپور شو.

-د متحده ایالاتو ولسمشر ترمپ وویل چې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) سره اوس مهال "ډیرې ژورې" خبرې اترې روانې دي چې هدف یې د ټولو اسراییلي بندیانو خوشې کول دي چې دوی یې ساتي.

-د یوې مطبوعاتي غونډې په جریان کې، ترمپ زیاته کړه چې که حماس دا کارونه کړي نو د دوی وضعیت به ستونزمن او سخت وي، دا په ګوته کوي چې پدې برخه کې انتخاب د اسراییلو سره دی.

^{۱۵۸} - الجزیره نیټ + سرچینه: AFP.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ترمپ وويل، "موږ د حماس سره په خورا ژورو خبرو اترو کې يو. موږ وويل، 'اوس ټول بنديان خوشې کړئ.' ټول خوشې کړئ، او ډېرېشه شيان به ستاسو سره پېښ شي. مگر که تاسو ټول خوشې نه کړئ، نو دا به ډيره ستونزمن او سخت کار وي."

-د امريکا ولسمشر دا هم يادونه وکړه چې په غزه کې د فلسطيني مقاومت لخوا د نيول شويو بنديانو په اړه په اسراييلو کې پراخو لاريونونو اسراييل په يوه ستونزمن حالت کې اچولی دی. -ترمپ خپل باور څرگند کړ چې په غزه کې د مقاومت لخوا د نيول شويو ۲۰ ژونديو بنديانو څخه، ځينې يې ممکن پدې وروستيو کې مړه شوي وي.

-برعکس، د اسراييلو لومړي وزير نتنياهو، چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی، وويل چې جگړه د اسراييلو د شرايطو سره سمه او سمدلاسه پای ته رسيدلی شي. -نتنياهو زياته کړه چې د اسراييلو شرايط د ټولو بنديانو، ژونديو او مړو بيرته راستنيدل، د حماس بې وسلې کول، د غزې ترانگه بې وسلې کول او په هغې باندې د اسراييلو امنيتي کنټرول، او د يوداسې ملکي حکومت جوړول دي چې اسراييلو ته گواښ نه وي.

رد:

-په جلا توگه، د اسراييلو نشراتي شرکت د جمعې په ورځ راپور ورکړ چې د اسراييلو د پوځ پخواني لوی درستيز هرزي حلوي، د خپلې دندې په جريان کې، يوې موافقې ته د رسيدو لپاره يو نوښت وړاندیز کړی و چې په غزه کې د ټولو بنديانو خوشې کول تضمين کړي، مگر نتانياهو دا پلان رد کړ، او دا يې يوه ماتې وگڼله.

-رسمي نشراتي ادارې د باخبره سرچينو په حواله ويلي چې، د ۲۰۲۴ کال په می کې په رفح باندې د ځمکني بريد څخه دمخه، حلوي له نتانياهو څخه وغوښتل چې د ټولو بنديانو خوشې کولو او د جگړې پای ته د رسيدو پر بنسټ د يو واحد پړاو وړاندیز جوړ کړي.

-سرچينو زياته کړه چې د پوځ د عملياتو څانگې او ستراتيژيک رياست د افسرانو يوې ډلې سياسي مشرتابه ته د وړاندې کولو لپاره د څو سناريوگانو په چمتو کولو کار وکړ. دا سناريوگانې په دې اساس ولاړې وې چې لومړی د بنديانو خوشې کول به د حماس په وړاندې د راتلونکي پریکړه کوونکي اقدام ته لاره هواره کړي. د سرچينو په وينا، دا نظر سمدلاسه د سياسي مشرتابه لخوا رد شو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د ورته سرچينو په وينا، پلان په چټکۍ سره وځنډول شو او هيڅکله هم په رسمي ډول د خبرو اترو تيم ته وړاندې نه شو.

-سرچينو د نشراتو ادارې ته اشاره وکړه چې د ۲۰۲۴ کال په می میاشت کې د پوځ لخوا چمتو شوی پلان څو پړاويزه و، په شمول د ټولو بنديانو خوشې کول او د جگړې پای ته رسيدل. په هرصورت، د نتانياهو پریکړې دوهم پړاو ته د ليرد مخه ونيوله، چې پکې به د ټولو پاتې بنديانو خوشې کول شامل وو.^{۱۵۹}

۱۵۱ : شنونکي: ترمپ د اسراييلو د اهدافو د ترلاسه کولو هڅه کوي، او د خبرو اترو په

اړه د هغه خبرې جدي نه دي :

-د ۲۰۲۵ کال د ۷/۷/۹ خپور شوی.

-د اسراييلو حکومت په وروستيو اونیو کې د مقاومت لخوا دمنل شوي اوربند وړاندیزونو ته ځواب نه دی ویلی، پداسې حال کې چې د متحده ایالاتو ولسمشر ترمپ د هغو مسلو په اړه خبرې کوي چې د هغه لیوالتیا منعکسه کوي ترڅو د خبرو اترو څخه ګټه پورته کړي ترڅو هغه څه ترلاسه کړي چې اسرايیل یې د جگړې له لارې ترلاسه کولو کې پاتې راغلی، د کارپوهانو په وینا.

-ترمپ پدې وروستيو کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) سره د "ډیرو ژورو" خبرو اترو شتون تایید کړ ترڅو ټول اسراييلي بنديان په یو وخت کې خوشې کړي، او خبرداری یې ورکړ چې که دا پیلن نشي نو د "ډیر بد او ستونزمن وضعیت" خبرداری ورکوي.

-په ورته وخت کې، ترمپ په تل ابیب کې لاریونونه اسرايیل په یوه ستونزمن حالت کې اچول ګڼلي، د اسراييلو د لومړي وزیر نتانياهو لخوا څرګند شوي ورته احساس منعکس کوي، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی.

-په خپله برخه کې، حماس تایید کړه چې دوی لاهم د اسراييلو لخوا د تیرې میاشتې د مقاومت لخوا تصویب شوي وړاندیز ته د ځواب په تمه دي، او نتانياهو یې تورن کړ چې د منځګړو د هڅو د شنډولو ټینګار کوي.

^{۱۵۹} - الجزیره نیټ + اداري .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په هرصورت، د اسراییلو د چارو د کارپوه مهند مصطفى په وینا، د توضیحاتو له وړاندې کولو پرته موافقې ته د رسیدو د امکان په اړه د متحده ایالاتو د ولسمشر خبرې مهمې ښکاري، لکه د پخوانیو بیانونو په څیر چې هغه د هیڅ شی پرته موافقې ته د رسیدو امکان یې اعلان کړ.

-د دې ثبوت دا دی چې اسراییل په هیڅ ډول د خبرو اترو په اړه خبرې نه کوي او د خپلو پنځو پخوانیو اعلان شویو شرایطو سره سم عمل کوي، چې درې یې د ترمپ په بیان کې شامل وې. دا د اسراییلو د ستراتیژیکو چارو وزیررون ډیرمرنفوذ څرگندوي، د مصطفى په وینا "د پېښو کورس" پروگرام کې.

-ترمپ د جګړې د بندولو ژمنه نه ده کړې، ټینګار یې کړی چې وروستی پریکړه به د اسراییلو وي. حتی کله چې هغه د حماس څخه د منلو وړ غوښتنو په اړه خبرې کولې، هغه دا روښانه نه کړه چې دا غوښتنې څه دي، "په دې معنی چې هغه د جګړې د بندولو په اړه جدي نه دی."

-خو، د امریکا د بهرنیو چارو وزارت پخوانی چارواکی توماس واریک په دې باور دی چې د امریکا د سفير سټيف ویتکوف لېږل د تېرې پنجشنبې په ورځ په پاریس کې د قطري چارواکو سره د لیدنې لپاره د ترمپ د جګړې د بندولو هیله ښيي.

-وروسته له هغه چې حماس وړاندیز شوي وړاندیزونه ومنل، ویتکوف ممکن د اسراییلو لید قطریانو ته وړاندې کړي، چې تر اوسه یې د واریک په وینا د دې وړاندیزونو څخه هیڅ یو ته ځواب نه دی ورکړی. واریک دا رد نه کړه چې واشنګټن به پر اسراییلو فشار راوړي چې یوه موافقه ومني.

ثابت دریځ :

-د ټولو بندیانو د خوشې کولو په اړه د خبرو اترو په اړه، دا نوی نه دی. بلکه، دا د امریکا یو ثابت دریځ دی چې د واریک په وینا به بدلون ونلري. هغه باور لري چې اوس مهمه پوښتنه دا ده: "دې خبرو اترو څه ترلاسه کړي دي؟"

-د فلسطین د سیاسي شنونکي احمد الطناني په وینا، خبرې اترې د ستونزې استازیتوب نه کوي. بلکه، ستونزه د اسراییلو د غوښتنو سره د امریکا د دریځ په سمون کې ده، کوم چې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هڅه کوي د ډیپلوماسۍ څخه ګټه پورته کړي ترڅو هغه څه ترلاسه کړي چې د جګړې له لارې یې په ترلاسه کولو کې پاتې راغلي.

-نننیا هو سیاسي پروسه کې لاسوهنه کړې، هر تړون یې رد کړی او د رون ډیرمر له لارې یې د امریکا د ولسمشر دریځونه تنظیم کړي دي، چې الطناني وايي "د موساد د مشر ډیویډ بارنیا له واک اخیستلو راهیسې یې خبرې اترې په یوه شیطاني دوره بدلې کړې دي".

-واریک د دې نظر په ځواب کې وویل چې ستونزه د حماس سره ده، چې د ماتې منلو او د خپلو وسلو تسلیمولو څخه انکار کوي، ټینګار یې وکړ چې متحده ایالات او اسراییل به د دې هدف ترلاسه کولو پرته د جګړې پای ونه مني.

-نه یوازې دا، واریک وویل چې عربي او اروپايي هیوادونه به د هغه ځای د بیارغونې لپاره یو ډالر هم ورنکړي چې دوی پوهیږي حماس کولی شي بیرته یې ونیسي، بیا جګړه وکړي او بیا یې ویجاړ کړي.

-په هرصورت، د مقاومت د وسلو په اړه دا خبرې مبالغه ښکاري. که تخنیکي کمیټو پدې ټکي بحث کړی وای، دوی به موندلي وای چې غزه نور د سپکو وسلو پرته بل څه نلري، کوم چې نه حماس او نه نور یې تسلیمیدو ته لیواله دي. د تاناني په وینا، خلک به د اشغال سره دمقابلې لپاره حتی د چاقو څخه هم کار واخلي.

ننن یا هو د ترمپ دریځونه جوړوي :

-د اسراییلو لخوا د یوې جامع معاملې لپاره د خپلې غوښتنې په اړه خبرې کول پرته له دې چې د داسې معاملې لپاره لید وړاندې کړي، د غزې ښار په زړه کې د استوګنې برجونو د ویجاړولو له پیل سره سمون خوري، د طناني په نظر - د هغه اراده تاییدوي چې فلسطینیان هغه لوی زندان ته یې بې ځایه کړي چې پلان یې په رفح کې جوړوي.

-مصطفی د الطناني سره موافقه وکړه، وې ویل چې اسراییل د بې وسلې کولو سره علاقه نلري، بلکې د غزې ترانګې په نیولو او د هغې د نفوسو د بې ځایه کولو سره علاقه لري. هغه ټینګار وکړ چې متحده ایالات د اسراییلو د وزیرانو په وینا د دې چلند ملاتړ کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-پوځي کارپوه تورن جنرال فايز الدويري د دوو پخوانيو ميلمنو سره موافق نه و، او ويې ويل چې د برجونو ويجاړول د ويجاړولو د سيستماتيکې پروسې يوه برخه ده چې هدف يې په تدريجي ډول د جنوب لوري ته د نفوسو ايستل دي.

-د الدويري په وينا، اسراييل هڅه کوي چې فلسطينيان له غزې څخه، بيا له مرکزي کمپونو، ديرالبلح، او بيا له لويديځ خان يونس او المواصي څخه د موراغ محور جنوب او ختيځ رڼ ته بې ځايه کړي، هغه سيمه چې د ۱۰۰،۰۰۰ ځيمو د جوړولو په اړه وه خبرې اترې يې پيل شوې دي.

-په پوځي لحاظ، مقاومت نشي کولی خپل بنديان يا وسلې پرېږدي، ځکه چې دوی به وروسته د خبرو اترو لپاره هيڅ ونه لري، په ځانگړي توگه ځکه چې هيڅ تضمين يا باوري تضمين شتون نلري چې اسراييل به نفوس بې ځايه نه کړي که حماس بنديان او وسلې وسپاري.

-د حماس د ماتې په اړه د واريک د بحث په اړه، الدويري په ځواب کې وويل چې هيڅوک له ماتې خورلو سره خبرې نه کوي، او جاپان او جرمني په دويمه نړيواله جگړه کې له ماتې وروسته له خبرو اترو پرته تسليم شول.

-متحده ايالات هم هغه وخت ووتل کله چې په ويتنام، عراق او افغانستان کې ماتې وخوړه. د الدويري په وينا، هيڅ اړخ تر هغه وخته پورې ماتې خوري گڼل کيدی نه شي چې جگړه دوام ولري.

-الدويري وويل چې که څه هم مقاومت له پوځي پلوه کمزوری دی، خو ماتې يې نه ده خوړلې، "ځکه چې د جگړې دوام د ثقل مرکز دی چې په هره جگړه کې بريا يا ماتې ټاکي." ^{۱۶۰}

۱۵۲: اسراييل د بنديانو د تبادلې د نوي وړانديز په اړه غور کوي، ټرمپ پر حماس فشار راوړي:

-واشنگټن، ډي سي - د اپريل ۷: د امریکا ولسمشر ټرمپ د ۲۰۲۵ کال د اپريل په ۷مه په واشنگټن ډي سي کې د سپينې ماڼۍ په اوول دفتر کې د اسراييلو له لومړي وزير ننتياهو سره د ليدنې پر مهال خبرې کوي. ولسمشر ټرمپ د غزې څخه د اسراييلي يرغل شويو

^{۱۶۰} - سرچينه: الجزيره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

کسانو د خوشې کولو لپاره د روانو هڅو او د امریکا د نوو لگول شوو تعرفو په اړه د بحث لپاره له ننتیاهو سره لیدنه کوي. کیون دیتش/گیتی امیجز/AFP عکس د کیون دیتش لخوا / گیتی امیجز شمالي امریکا / گیتی امیجز د AFP له لارې).

-ترمپ حماس ته د وړاندیز شوي تبادلې تړون (AFP) نه منلو پایلو په اړه خبرداری ورکړ

۲۰۲۵/۹/۷

-د اسراییلو د لومړي وزیر ننتیاهو دفتر د یکشنبې په ورځ اعلان وکړ چې اسراییل د فلسطین په ترانګه کې د روانې جګړې په رڼا کې، په غزه کې د فلسطیني مقاومت ډلو سره د بندیانو د تبادلې په اړه د متحده ایالاتو د ولسمشر ترمپ لخوا وړاندې شوي نوي وړاندیز باندې "جدي غور کوي".

-د ننتیاهو د دفتر څخه یوه بیان، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی، ویلي چې اسراییل د متحده ایالاتو نوبت جدي نیسي، مګر د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) یې د "سرکشی" په دوام تورن کړ.

-له بلې خوا، د اسراییلو رسمي نشراتي ادارې او چینل ۱۲ اشاره وکړه چې وړاندیز، چې د امریکا د منځني ختیځ استازي سټیو ویتکوف لخوا وړاندې شوی، د تیرو نوښتونو په پرتله بنسټیز بدلونونه لري. پدې شرایطو کې دا شامل دي:

-د تړون د پلي کیدو په لومړۍ ورځ به په غزه کې د ټولو ۴۸ اسرایيلي بندیانو خوشې کول، چې ۲۰ ژوندي بندیان او ۲۸ مړه پکې شامل دي. په بدل کې به سلګونه فلسطیني بندیان چې اوږده سزا لري، د زرګونو نورو بندیانو سره خوشې شي.

-د "ګیدون ویګنز ۲" عملیات، چې د اسرایلی پوځ لخوا د سپټمبر پهل لومړۍ کې د ټولې غزې ترانګې د نیولو لپاره پیل شوي وو، و به درول شي.

-د ترمپ ادارې په مشرۍ به د خبرو اترو یوه نوې لاره پرانیستل شي، ترڅو یوې موافقې ته ورسېږي چې جګړه به په بشپړه توګه پای ته ورسوي.

-وړاندیز له حماس څخه غوښتنه کوي چې د جګړې د پای ته رسولو لپاره د ترمپ پر ژمنو تکیه وکړي، په دې انګېرنه چې اسراییل به د بندیانو له خوشې کیدو وروسته په داخلي او بهرني ډول جګړې ته دوام ورکول ستونزمن کړي.

د مقاومت درېځ:

-په برعکس، د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) د هر هغه اقدام هرکلی یې اعلان کړ چې د اسراییلي یرغل د بندولو دهڅو ملاتړ به کوي، او ویې ویل: "موږ د اوربند موافقې ته د رسیدو لپاره د منځگرو له لارې د امریکا له لوري نظرونه ترلاسه کړي دي."

-غورځنگ زیاته کړه: "دا تضمین باید ورکړل شي چې دښمن به په ښکاره او څرگنده توګه هغه څه ته ژمن وي چې پرې موافقه شوې وي، ترڅو پخوانۍ تجربې تکرار نشي." دې د جګړې د پای ته رسولو، بشپړوتلو، او د غزې د ادارې لپاره د خپلواکو کمیټو د جوړولو په بدل کې د بندیانو د خوشې کولو لپاره د خبرو اترو لپاره خپل چمتووالی تایید کړ.

-حماس په مکرر ډول یوې جامع معاملې ته د رسیدو لپاره خپل چمتووالی تایید کړی چې پکې د بندیانو خوشې کول، د دښمنۍ بندول، او د غزې له تړانګې څخه د اسراییلي پوځ وتل شامل دي. دوی د اسراییلو صدراعظم نتانیا هو تورن کړ چې د خبرو اترو په هره مرحله کې د نویو شرایطو په لګولو سره د منځگرو دهڅو مخه نیسي.

-حماس په دې وروستیو کې د نتانیا هو د څرګندونو په ځواب کې وویل چې هغه "د نوښتونو په شنډولو ټینګار کوي"، ټینګار کوي چې دا عادلانه موافقې ته د رسیدو لپاره انعطاف ښیي. په هرصورت، دې خبرداری ورکړ چې که اشغالګران په شي چې درنه بیه ورکړي، نو د دوی پوځ به د فلسطیني خلکو په وړاندې د جرمونو ترسره کول ودروي.

-د فلسطین د آزادۍ لپاره د خلکو جبهه (PFLP) نتانیا هو د "جنګي مجرم" په توګه بیان کړ او ویې ویل چې د ټولو نوښتونو رد کول د "هولوکاسټ" د دوام معنی لري. په هرصورت، دا د مقاومت د هر ډول جدي نظرونو لپاره په خلاصون ټینګار وکړ ترڅو د تیري مخه ونیسي او د فلسطیني خلکو ساتنه وکړي.

د ټرمپ خبرداری:

-د هغه له خوا، د متحده ایالاتو ولسمشر په یوه مطبوعاتي کنفرانس کې وویل، "دا زما وروستی خبرداری دی. اسراییليانو زما شرایطو سره موافقه کړې، او اوس د حماس د موافقې وار دی. موږ د بندیانو د سمدستي خوشې کیدو او خپلو کورونو ته د دوی د بیرته راستنیدو غوښتنه کوو، او موږ ټول د دې جګړې پای ته رسیدو غوښتنه کوو."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو اپوزیسیون او د بنديانو کورنۍ ټینګار کوي چې نتانياهو د خپل سیاسي موقف د ساتلو لپاره جګړې ته دوام ورکوي، د خپل حکومت د سقوط څخه ویره لري که چېرې هغه افراطي ډله چې د جګړې پای ته رسیدو څخه انکار کوي، بیرته راشي.

-اسراییل اټکل کوي چې دوی په غزه کې ۴۸ بنديان لري، په شمول د ۲۰ ژوندي بنديان. له ۱۱،۱۰۰ څخه ډیر فلسطیني بنديان په خپلو زندانونو کې لري، او د بشري حقونو سازمانونه وایي چې دوی شکنجه کېږي، لوږه او طبي غفلت کېږي، چې د دوی د ډیرو د مړینې لامل کېږي. -د امریکا په ملاتړ سره، اسراییل خپلو پوځي عملیاتو ته دوام ورکوي او په غزه کې یو سخت بنديز لګوي، د جګړې د بندولو لپاره د نړیوالې محکمې غوښتنې او امرونه له پامه غورځوي. د لسيزو راهیسې، دوی د نیول شوي فلسطین او عربي سیمو څخه د وتلو یا د خپلواک فلسطیني دولت د جوړولو څخه یې انکار کړی دی.^{۱۶۱}

۱۵۳: په غزه کې تر ټولو مشهور برجونه چې اشغال ویجاړ کړي او د هغود پوړونو شمیر: -په ۲۰۲۵/۹/۹ خپور شو.

-د اسراییلو اشغالګر پوځ د ښار د نیولو لپاره د خپل روان چمتووالي د یوې برخې په توګه په غزه ښار کې په برجونو، لوړ پوړیزو استوګنیزو ودانیو او څو پوړیزو ودانیو باندې خپل شدید برید ته دوام ورکوي.

-دا لوړ پوړیزې ودانۍ د اسراییلو پوځي هدف ګرځیدلي، پداسې حال کې چې د اسراییلو دفاع وزیر اسرائیل کاتز د "د دوزخ دروازې پرانیستل" او "یو لوی طوفان به د غزې برجونو ته ورسېږي" په څیر ګواښونه جاري ساتي.

-اشغالګر پوځ خپل شدید توغنديز بریدونه د غزې ښار په لویدیځو سیمو تمرکز کړي دي - د صنعتي زون څخه د تل الهوا ګاونډ لویدیځ ته غزیډلي - هغه سیمه چې د خپلو لوړ پوړیزو ودانیو او برجونو باندې پیژندل کېږي.

-دا سیمه د حکومتي، سوداګریزو او نړیوالو ادارو د مرکز په توګه پیژندل کېږي، او په سلګونو زره خلک پکې ژوند کوي، چې ډیری د غزې ښار د ختیځ او د غزې شمالي سیمې څخه بې ځایه شوي دي.

^{۱۶۱} - سرچینه: الجزیره + اناضولو اژانس .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

لاندې ترټولو مشهور برجونه او د استوګنې ودانۍ دي چې په وروستیو ورځو کې د اسراییلو د اشغال له امله ویجاړې شوي، چې ترټولو وروستۍ یې د غزې ښار په مرکزي برخه کې "د سولې برج" و.

مشتې برج:

د پوړونو شمیر: ۱۶.

د اپارتمانونو شمیر: ۷۶.

د برید نیټه: د سپټمبر ۵، ۲۰۲۵.

السوسی برج (استوګنځای):

د پوړونو شمیر: ۱۵.

د اپارتمانونو شمیر: له ۶۰ څخه ډیر.

د اوسیدونکو شمیر: ۶۰۰.

د برید نیټه: د سپټمبر ۶، ۲۰۲۵.

الروؤیه برج (تجارتی):

د پوړونو شمیر: ۱۶.

د استوګنې واحدونو شمیر: ۱۲۰ (اپارتمانونه، دفټرونه، شرکتونه، مطبوعات، او د بشري حقونو سازمانونه).

د ښه کولو نیټه: د سپټمبر ۸، ۲۰۲۵.

د الروؤیه ودانۍ (استوګنه):

د پوړونو شمیر: ۷.

د اپارتمانونو شمیر: ۳۰.

د اوسیدونکو شمیر: ۳۰۰.

د هدف نیټه: د سپټمبر ۷، ۲۰۲۵.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-څو ورځې وړاندې، د اسراییلو چینل ۱۲ راپور ورکړ چې هوایي ځواک په غزه کې د څو پوړیزو ودانیو د ویجاړولو تدریجي پروسه پیل کړې ده. په عین حال کې، د اسراییلو پوځ اعلان وکړ چې دوی به په هغو ودانیو برید وکړي چې په څو ورځو کې په پوځي زیربناوو بدلې شوې دي، د غزې ښارته د عملیاتو د پراخولو لپاره چمتووالی نیسي.

-د اسراییلو پوځ ادعا وکړه چې حماس "د استخباراتو تاسیسات، سنایپر او راکټ ویشتلو ځایونه ویجاړ کړي دي، او په غزه کې په برجونو کې یې د کنټرول مرکزونه جوړ کړي دي"، دا ادعا په کلکه د غورځنګ او د نښه شوي برجونو اوسیدونکو لخوا رد شوې ده.^{۱۶۲}

۱۵۴ : حماس: د اسراییلو جرمونه زموږ د مشرتابه پریکړو باندې هیڅ اغیزه نلري :

-له لري څخه اخیستل شوی انځور په شالید کې د فلسطیني وسله والې ډلې حماس د سیاسي دفتر د غړو د استوګنې ویجاړه شوې ودانۍ ښیي، چې تیره ورځ د ۲۰۲۵ کال د سپټمبر په ۱۰ مه د قطر په پلازمینه دوحه کې د اسراییلو د برید له امله په نښه شوه.

د ۲۰۲۵ کال د سپټمبر په ۱۰ مه خپره شوه

ژغورنه :

-د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د چهارشنبې په ورځ اعلان وکړ چې دوی د ډلو سره همغږۍ دوام لري ترڅو د یوې ملي پریکړې ساتنه وکړي چې د فلسطینیانو استازیتوب کوي، او دا چې "د اسراییلو جرمونه" به د مشرتابه په پریکړو اغیزه ونکړي.

-د غورځنګ د سیاسي دفتر غړي حسام بدران د سې شنبې په ورځ د قطر په پلازمېنه دوحه کې د حماس د مذاکراتي پلاوي د په نښه کولو وروسته په یوه بیان کې وویل چې "د اسراییلو جرمونه" به د غورځنګ د مشرتابه پریکړو یا د مختلفو ډلو سره د هغې په روانې همغږۍ اغیزه ونکړي ترڅو د یوې ملي پریکړې ساتلو لپاره چې د فلسطین د خلکو لپاره د اندیښنو په مختلفو مسلو کې د ټولو فلسطینیانو استازیتوب کوي.

^{۱۶۲} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-بدران وويل چې په دوحه کې "د مجرم اشغال لخوا ترسره شوی جرم" هغه څه تاييدوي چې موږ تل ويلي دي: دا يو عادي دولت نه دی، بلکې د ډلو، قاتلانو او ترهگرو يوه ډله ده چې د پام وړ نظامي وړتياو سره يو دولت چلوي او د نژاد پرستۍ وهمونو پراساس افراطي عقيدې ساتي.

-هغه زياته کړه چې "جرمي اشغال" د سيمې امنيت او ثبات ته رېښتيني گواښ دی او د هرچا سره په ښکاره جگړه کې ښکېل دی، نه يوازې د فلسطيني خلکو سره.

-بدلان اشاره وکړه چې د ټولو فلسطيني ډلو، ملي شخصيتونو او ټولنيزو برخو څخه پيغامونه او اړيکې رسيدلي دي چې د (اسرائيلو د لومړي وزير) ننتيا هو لخوا د ترسره شوي جرم سره د مبارزې لپاره د غورځنگ لپاره خپل پيوستون او ملاتړ څرگندوي، چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا په دوحه کې مطلوب دی.

بدلان اشاره وکړه چې د حماس د مشرانو وینه په غزه او نورو ځايونو کې د ماشومانو، لويانو او ښځو د وينې څخه ډيره قيمتي نه ده. هغه تشرېح کړه چې حرکت د خپلو خلکو لپاره مبارزه کوي او په سياسي او ډيپلوماتيک ډول د فلسطين د هدف د خدمت لپاره عمل کوي، ټينگار کوي چې په ځمکه کې هيڅ ځواک به د دوی د ملي رول د ترسره کولو مخه ونه نيسي.^{۱۶۳}

۱۵۴کنيسټ د غزې جگړې د تمويل لپاره نور ۹ مليار دالر تصويب کړل :

قانون جوړونکي د اسراييلو د پارلمان کنيسټ په غونډه کې د دوشنبې په ورځ، د جولای ۱۴، ۲۰۲۵ کال په بيت المقدس کې گډون کوي. (ای پي عکس/اوهاد زويگنبرگ) .

د دفاعي بودیچې د زیاتوالي لپاره رایه د روانې جگړې له امله د ناڅاپي لگښتونو وروسته وشوه (اسوشیټيډ پریس) .

د ۲۰۲۵ کال د سپټمبر په ۱۱ مه خپور شو-د اسراييلو کنيسټ (پارلمان) په خپل لومړي غونډه کې د جگړې لگښتونو تمويل لپاره شاوخوا ۳۱ مليار شیکل (له ۹ مليار ډالرو څخه ډیر) اضافه کولو لپاره يو بل تصويب کړ.

^{۱۶۳} - سرچينه: اناضولو اژانس .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د عبراني ژبې اقتصادي ويب پاڼې کيلکاليست راپور ورکړ: کنيسټ پرون ماښام، چهارشنبه په خپل لومړي غونډه کې، اضافي ۳۰،۸ مليارد شیکل (۹،۲۳ مليارد ډالر) تصويب کړل، چې په عمده توګه د امنيتي اړتياو لپاره ځانګړي شوي.

-د کنيسټ دوه څلوېښت غړو (له ۱۲۰ څخه) د لايحې په حق کې رايه ورکړه، پداسې حال کې چې ۳۷ يې مخالفت وکړ. په هرصورت، د قانون کيدو لپاره، دا بايد د اسراييلو د قانون له مخې درې برخي تصويب کړي.

رايه اچونه د کنيسټ په يوه ځانګړې غونډه کې د اوړي د رخصتياو په جريان کې د حکومت او د دوو الټرا ارتودوکس (مذهبي) ګوندونو ترمنځ د سياسي معاملې د يوې برخې په توګه ترسره شوه چې تير جولای کې د لومړي وزير نتانياهو (د جنګي جرمونو لپاره د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب) په اعتراض کې له حکومت څخه ووتل چې د هغه د ژمنې په پوره کولو کې پاتې راغلل چې د الټرا ارتودوکس غړو ته د نظامي خدماتو څخه د معافيت ورکولو لپاره قانون تصويب کړي.

-پداسې حال کې چې تړون ټاکلی و چې د متحده تورات يهوديت ګوند (۷ د کنيسټ څوکۍ) به له رای ورکولو څخه ډډه وکړي، شاس (۱۱ څوکۍ) به د لايحې په حق کې رايه ورکړي، د ورته سرچينې په وينا.

-د اسراييلو صدراعظم نتانياهو او اتمر بن ګوير د اسراييلو حکومت د نتانياهو د ملي امنيت د وزير په توګه د اتمر بن ګوير د بيا ټاکلو وړانديز تصويبولو سره لاسونه ورکوي، د مارچ په ۱۹مه، ۲۰۲۵ کال کې په بيت المقدس کې د اسراييلو پارلمان په کنيسټ کې. رويټرز/اورين بن ھاګون. اسراييل بهر. په اسراييلو کې هيڅ سوداګريز يا اداري پلور نشته. د ورځې TPX انځورونه.

نتانياهو (کين اړخ) او بن ګوير په کنيسټ (رويټرز) کې د يوې پخوانۍ غونډې په جريان کې.

د افراطيانو سره معامله.:

-د معاملې د يوې برخې په توګه، د پارلمان مالي کمېټه به د پنجشنبې په ورځ د مذهبي چارو وزارت ته د ۸۰ مليون شیکل (۲۴ مليون ډالر) لېږد تصويب کړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو ورځپاڼې یدیعوت احرונوت راپور ورکړی چې د دفاعي بودیجې د زیاتوالي لپاره رایه اچونه د روانې جگړې له امله د غیر متوقع لگښتونو وروسته وشوه، چې په ځانګړي ډول د ایران سره د جگړې (جون ۲۴-۱۳) او د اسراییل د پوځ لخوا ترسره شوي لوی پیمانې نظامي پروډونو باندې تمرکز کوي، پرته له نورو جزیاتو څخه.

-د چهارشنبې په ورځ، کنیسټ په خپله لومړي غونډه کې د کسر ۵,۲٪ ته د لوړولو لپاره یوه لایحه تصویب کړه، چې ۴۸ غړو په ملاتړ او ۴۰ په مخالفت کې رایه ورکړه. دا پدې معنی ده چې اصلي کسربه له ۴,۹٪ څخه ۵,۲٪ ته لوړ شي.

-تیر مارچ، کنیسټ د اسراییلو د ۲۰۲۵ کال بودیجه تصویب کړه، چې شاوخوا ۶۱۹ ملیارد شیکلونه (۱۸۵,۵۵ ملیارد ډالر) وه، چې د کسر حد یې ۴,۹٪ و. د دفاعي بودیجې اندازه نږدې ۱۱۰ ملیارد شیکلونه (۳۳ ملیارد ډالر) وه.

-د یدیعوت احرונوت په وینا، په دې وروستیو کې د اسراییلو د مالي او دفاع وزارتونو ترمنځ د بودیجې د زیاتوالي په اړه اختلافات راپورته شول.

-د اسراییلو امنیتي ادارې د ۶۰ ملیارد شیکل (۱۸ ملیارد ډالر) زیاتوالي غوښتنه وکړه، او ادعا یې وکړه چې په غزه کې د ګیډون موټرو عملیات او د ایران پروړاندې جگړې ته بودیجه نه وه ورکړل شوې، او دا فنډونه د زیرمو د ډکولو او همدارنګه د بیرنيو پروډولو لپاره اړین وو، د تیر توغندیو څخه چې نږدې ختم شوي وو، د غزې په پټۍ کې د سرتیرو لپاره په سلګونو زغره والو موټرو پورې.

د ګیډون عملیاتو ناکامي:

-د دې سېپتمبر په پیل کې، چینل ۱۲ د اسراییلو یو پټ داخلي پوځي سند افشا کړ چې په غزه کې د عملیاتو ګیډون (د می له ۱۶ څخه تر اګست ۶، ۲۰۲۵ پورې) د خپلو ټاکل شویو اهدافو په ترلاسه کولو کې ناکامي مې، په عمده توګه د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) ماتې او د بندیانو بیرته راستنیدل.

-د سېپتمبر په ۳، د غزې په تړانګه کې د دریو اونیو څخه د ډیرې شدیدې بمبارۍ وروسته، اسراییلي پوځ د غزې ښار په بشپړ ډول د نیولو لپاره د عملیاتو ګیډون ۲ پیل اعلان کړ. دې عملیاتو په اسراییل کې نیوکې او لاریونونه راپارول، د بندیانو او سرتیرو د ژوند په ویره کې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د سپټمبر په ۲، د اسراییلو نشراتي ادارې راپور ورکړ چې د عملیاتو ګډون ۲ لګښت د ۶ ملیارد ډالرو او ۷,۵ ملیارد ډالرو ترمنځ اټکل شوی و.

-د متحده ایالاتو په ملاتړ، اسراییل په غزه کې نسل وژنه کوي، په شمول د وژنې، لوړې، ویجاړۍ او جبري بې ځایه کیدو، د ټولو نړیوالو اپیلونو او د عدالت د نړیوالې محکمې د حکمونو له پامه غورځولو سره چې د دې بندولو لپاره دي.

-د دې نسل وژنې جګړې د ۶۴,۶۵۶ فلسطینیانو د مړینې، نږدې ۱۶۴,۰۰۰ د ټپي کیدو، له ۹,۰۰۰ څخه ډیر ورک شوي، په سلګونو زره بې ځایه شوي، او قحطۍ چې د ۱۴۱ ماشومانو په ګډون د ۴۰۴ فلسطینیانو د ژوند اخیستو لامل شوې ده.^{۱۶۴}

۱۵۵: نتنیاھو د نړۍ پر وړاندې جګړه اعلان کړه ، امریکایي لیکواله .

د ۲۰۲۵ کال د سپټمبر په ۱۲مه خپور شو .

-د اسراییلو صدراعظم نتنیاھو او د ملي امنیت وزیر اتمربن ګویرد د ۲۰۲۵ کال د سپټمبر په ۸مه د بیت المقدس په څنډه کې د ډزو د شکمن برید ځای ته سفر کوي. رویټرز/رونین زوولون/پول .

-د اسراییلو صدراعظم نتنیاھو (رویترز) .

اسراییل بیا برید کوي.

-تیره سه شنبه، د منځني ختیځ د خوښې تلپاتې یرغلګر د قطر په پلازمینه دوحه کې راکټونه وویشتل، د حماس مشران یې په نښه کړل چې د غزې په تړانګه کې د امریکا لخوا وړاندیز شوي اوربند په اړه په خبرو اترو بوخت وو. د اسراییلو د رسمي نسل وژنې له امله د مړو شمېر له دوو کلونو څخه په کمه موده کې له ۶۴۰۰۰ څخه اوښتی دی.

-که اسراییل په مکرره توګه هر ډول اوربند منلو ته خپله لیوالتیا ښودلې وی - حتی هغه چې د نړۍ د خپلو جرمونو ترټولو سخت ملاتړ کوونکي لخوا یې وړاندیز شوی - دا ځکه چې د دوی شتون د فلسطینیانو د له منځه وړلو او د دوامداره تیري په حالت کې جوړ شوی دی.

^{۱۶۴} - الجزیره نیټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په هرصورت، پداسې حال کې چې عاقلو خلکو له اوږدې مودې راهیسې اسراییل یو بدمعاش دولت گڼلی، په قطر باندې یې ساري برید نړیواله ټولنه تر هغه حده راوښته کړې چې د اسراییلو حکومت له ټولو محدودیتونو څخه وتلی دی.

-د مثال په توګه، لوی قدرتونه لکه انگلستان، فرانسه او هند - سره له دې چې په غزه کې د نسل وژنې او په سیمه کې د اسراییلي پوځ لخوا ترسره شوي نورو جرمونو کې د دوی د ښکیلتیا مختلفې درجې - د دوحې د برید وروسته د غیر معمولي غندنې خپرولو توان درلود.

-البته، دا پدې معنی ندي چې په هغه هیواد کې د حماس مشرانو په ښه کول چې په منځني ختیځ کې د متحده ایالاتو تر ټولو لویه نظامي اډه کوربه توب کوي په غزه کې د لسګونو زرو فلسطینیانو د وژلو په پرتله ډیره اخلاقي غندنه ده، چې ډیری یې ښځې او ماشومان دي.

-بلکې، دا یو اعتراف دی چې حتی د اسراییلو د جرمي بې پروايۍ سختو مدافعینو هم یوه نوې سره کرښه رابښکته کړې ده: اسراییل حق نلري چې په هر هغه چا بمبار وکړي چې وغواړي، هرچیرې چې وغواړي، په خپله خوښه.

-د سپینې مانۍ ځواب، د ویاندې کارولین لیویټ له لارې، یی دا اعلان وکړ چې "په یو اړخیزه توګه په قطر بمباري کول - یو خپلواک دولت او د متحده ایالاتو نږدې متحد چې د سولې راوستلو کې د مرستې لپاره زړورې هڅې کوي - نه اسراییل او نه هم د امریکا ګټو ته خدمت کوي."

-په هرصورت، مخکې لدې چې موږ د سپینې مانۍ دریځ ته کوم منطق یا دوام ولټوو، لیویټ زیاته کړه: "خو د حماس له منځه وړل، چې د غزې د خلکو له کړاو څخه یی ګټه پورته کړې، د تعقیب وړ هدف دی."

-د متحده ایالاتو ولسمشر ټرمپ، د لیویټ په الفاظو کې، قطريانو ته ډاډ ورکړ چې "داسې یو څه به بیا د دوی په خاوره کې پښې نه شي."

-خو، قطر حق لري چې دا احساس وکړي چې "ډاډګرینه" یوازې یو خیال دی، ځکه چې دا روښانه شوې ده چې ټرمپ په مؤثره توګه د هغه څه کنټرول پریښود چې اسراییل یې په نورو هیوادونو کې یی کوي یا نه کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو دفاع وزیر اسراییل کاتز دا حقیقت تایید کړ کله چې هغه د چهارشنبې په ورځ په ټولنیزو رسنیو کې پوست وکړ: "د اسراییلو اوږد لاس به خپل دشمنان هرچیرې چې وي تعقیب کړي. د دوی د پټولو لپاره هیڅ ځای نشته."

-د اسراییلو لومړي وزیر نتنیا هو په ښکاره ډول قطر ته گواښ وکړ، ویې ویل: "زه قطر او ټولو هغو هیوادونو ته وایم چې ترهګر ساتي: یا یې وباسئ، یا یې حساب ورکړئ... که تاسو دا کار ونه کړئ، موږ به یې وکړو."

-د معمول په څیر، هغه اداره چې نن ورځ سیمه ایزه ترهګري منحصر وي، د اسراییلو د نږدې اتولسیزو قومي پاکولو اونسلا وژني، بې ځایه کیدو او د فلسطینیانو د ډله ییزې وژنې وروسته، د دې تعریف کولو کې هیڅ شک نه لري چې څوک "ترهګر" ګڼل کېږي او بیا یې په وړاندې بریدونه پیل کوي لکه څنګه چې مناسب وي.

-د "ترهګري" په اړه د اسراییلو د غلط او غولونکي تعریف په پام کې نیولو سره، گواښ یوازې قطر ته گواښ نه کوي. د نتنیا هو په وینا، "ټول هغه هیوادونه چې ترهګرو ته پناه ورکوي" د هغو کسانو په لیست کې شامل دي چې د اسراییلو د "عدالت" تابع دي، کوم چې عموماً د جنګي جرمونو او د نړیوالو قوانینو ښکاره سرغړونو ته اشاره کوي.

-الجزیرې د چهارشنبې په ورځ راپور ورکړ چې اسراییلو یوازې په ۷۲ ساعتونو کې په شپږو هیوادونو کې پوځي عملیات ترسره کړل. د فلسطین او قطر سربیره، په بریدونو کې لبنان، سوریه، تونس او یمن شامل وو، چیرې چې اسراییلو د دوچې د بمبارۍ څخه یوازې یوه ورځ وروسته ۳۵ کسان ووژل.

-په دې توګه، هیڅوک نشي کولی ډاډه شي چې څوک به په راتلونکي کې د اسراییلو د "اوږد لاس" څخه خوندي وي، مګر د خوندي اشخاصو لیست خورا کوچنی ښکاري. د لسيزو راهیسې، موساد د فلسطینیانو د وژلو لپاره خپله بشپړه لیوالتیا ښودلې، حتی په اروپايي خاوره کې هم.

-نن ورځ، په غزه کې د روانې نسل وژنې په رڼا کې، هر "ترهګر" - لکه څنګه چې اسراییل یې تعریفوي - چې په بهر کې پیژندل کېدی شي د اسراییلو لپاره یوه لاسته راوړنه ده، د خپلو جرمونو توجیه کولو او له خپل ځان څخه د پام اړولو لپاره کارول کېږي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-لکه څنگه چې اسراییل د خپل مطلق معافیت او هرچیرې چې وغواړي د ویجاړولو وړتیا په اړه په خوښۍ کې ډوب دی، د نتنیاهو د ټولې نړۍ په وړاندې د جگړې غیر مستقیم اعلان باید لږترلږه د هغو کسانو لپاره د وروستي خبرداری زنگ په توګه کار وکړي چې لاهم د "اسرائيلي عدالت" د وژونکي سراب لخوا غولول شوي دي.^{۱۶۰}

۱۵۶ : روبیو اسراییل ته ورسید، په غزه کې د ټرمپ لومړیتوب یې بیان کړ:

روبیو تل ایبب ته نږدې د بن ګوریون هوايي ډګر ته په رسیدو سره (رویترز)

په ۲۰۲۵/۱۴/۹ خپور شو.

د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزیر مارکو روبیو د یکشنبې په ورځ د سفر لپاره تل ایبب ته ورسید چې په ترڅ کې به یې د غزې وضعیت په اړه بحث وکړي او د اسراییلو لپاره د خپل هیواد ملاتړ بیا تکرار کړي.

-روبیو تل ایبب ته نږدې د بن ګوریون هوايي ډګر ته ورسید، چیرې چې هغه د متحده ایالاتو سفير مایک هکابي لخوا هرکلی وشو. ټاکل شوې ده چې هغه وروسته د اسراییلو له لومړي وزیر نتنیاهو او نورو چارواکو سره وګوري او د الاقصی جومات لويديځ دیوال، چې یهودیانو ته د (الحائط المبيکي) دژړا دیوال په نوم پیژندل کېږي، لیدنه وکړي.

-د واشنگټن څخه د وتلو دمخه، د امریکا د بهرنیو چارو وزیر وویل چې د غزې په اړه د ولسمشر ټرمپ لومړیتوب دا دی چې ټول بندیان به په یو وخت کې خوشې کړي او "د حماس ګواښ برطرفه کړي" ترڅو د هغه څه لپاره چمتو شي چې دوی یې د "وروسته ورځې" جګړه بولي.

-روبیو په ټویټر کې په یوه ټویټ کې دا هم وویل چې هغه به د بندیانو بیرته راستنیدو ډاډ ترلاسه کولو، د بشري مرستو ملګري وکړو ته د رسیدو ډاډ ترلاسه کولو لارو موندلو او د حماس لخوا رامینځته شوي ګواښ سره د مقابلې په اړه تمرکز وکړي، په دې باور دي چې که چیرې په سیمه کې سوله هدف وي نو دا غورځنګ دوام نشي کولی.

^{۱۶۰} - الجزیره نیټ ، بیلین فرناندیز امریکایی لیکواله، ژورنالیسته،

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د امریکا د بهرنیو چارو وزیر زیاته کړه چې په دوحه باندې د اسراییلو د برید په اړه د ولسمشر ټرمپ دریځ به د اسراییلو لپاره د واشنگټن ملاتړ بدل نه کړي.

-د امریکا ولسمشر مخکې ویلي وو چې هغه د اسراییلو د بمبارۍ څخه خوښ نه دی چې د قطر په پلازمینه کې د حماس مرکزي دفتر یې په نښه کړ.

-څو ورځې وړاندې، ټرمپ په غزه کې د ژر تر ژره یوې موافقې ته د رسیدو د امکان په اړه بیا خبرې وکړې، او هغه څه یې حماس ته "وروستی خبرداری" وباله چې د احتمالي موافقې لپاره د متحده ایالاتو وروستی وړاندیز ومني، کوم چې د رسنیو راپورونو ویلي چې د جګړې پای ته رسولو لپاره د اسراییلو شرایطو سره نږدې ورته و، په شمول د ترانګې د امنیت کنټرول او د حماس بې وسلې کول.^{۱۶۶}

۱۵۷: د الاقصی لاندې د تونل په پرانیستلو کې د روبیو ګډون څه معنی لري؟

-روبیو او نتنیا هو وروستی تازه معلومات: ۱۱:۲۸ ماښام (د مکې وخت).

-د اسراییلو د لومړي وزیر نتنیا هو سره یوځای د اشغال شوي بیت المقدس د زاړه ښار لاندې د تونل په پرانیستلو کې د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزیر مارکو روبیو ګډون د دې اقدام اهمیت او وخت په اړه پوښتنې راپورته کړې.

-د اسراییلو د چارو کارپوه مهند مصطفی د تونل پرانیستل د الاقصی جومات لاندې په بیت المقدس کې د استعماري یهودي کولو پروژې یوه برخه وګڼله، د هغې د کنټرول او یهودي کولو هڅه ده.

-دا تونل شاوخوا ۶۰۰ متره اوږد دی او د سلوان په وادي حلوه ګاونډ کې د جنوبي څنډو څخه غځېدلی او د الاقصی جومات لويديځ ته د لويديځ دیوال په بنسټونو کې پای ته رسیږي. روبیو د نتنیا هو سره د لويديځ دیوال په سفر کې هم برخه اخیستې وه، چېرې چې دوی د یهودي مراسمو ترسره کول هدف وه.

-مصطفی، د "خبرونو تر شا" پروګرام سره په خبرو کې، د امریکا د ادارې لخوا په الاقصی باندې د تسلط او کنټرول د ټینګولو لپاره په مذهبي پروسه کې د ښکیلتیا په اړه خپله حیرانتیا څرګنده کړه.

^{۱۶۶} - سرچینه: الجزیره + ادارې .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه په گوته کړه چې د ولسمشر ترمپ اداره د یو ایډیالوژیکي غورځنگ ملاتړ کوي چې په مذهبي توهماتو باور لري او په غزه پټی، لویديځه غاړه او بیت المقدس کې خپلې پالیسۍ د جګړې، الحاق او میشت ځایونو ته دوام ورکوي.

-څېړونکي او سیاسي شنونکي ساری عربي هم ټینګار وکړ چې روبیو اسراییلو ته د ملاتړ یو واضح پیغام لېږلی، د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزیر د دې میشت ځایونو تونل ته د سفر په حواله، چې د میشت ځایونو ټولنې لخوا جوړ شوی او د الاقصی سره نږدې د سلوان ګاونډ ته غځیدلی دی.

-د عربي په وینا، نتانیاهود اسراییلو د انزوا او د هغې د بیانيې د ناکامۍ په اړه اندېښنه نلري. هغه په نړۍ کې یوازې متحده ایالات کوري، په ځانګړې توګه د سپینې مانۍ او کانګرس ترمنځ واټن، چې دا د ویجاړولو د جګړې د دوام لپاره اساس ګڼي.

- اسراییلو ته د روبیو سفر د غزې په جګړه کې د پرمختګونو او د بندیانو د مسلې په اړه د بحث په شرایطو کې راځي، چې په دوحه کې د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) د مشرانو په نښه کولو د اسراییلو د ناکام برید څخه څو ورځې وروسته راځي.

سمبولیک سفر نه دی :

-په هرصورت، د جمهوري غوښتونکي ګوند ستراتیژيست ډولفو فرانکو دا رد کړه چې دا سفر د اسراییلو د هغو پلانونو ملاتړ لپاره و چې سیمه یهودي کړي یا لویديځه غاړه ضمیمه کړي.

-د فرانکو په وینا، په اسراییلو کې د روبیو شتون سمبولیک نه دی، بلکې د غزې د شخړې د پای ته رسولو لپاره د فشار په شرایطو کې مهم دی، ټینګار کوي چې دا د پاتې بندیانو خوشې کولو ته اړتیا لري.

-هغه په حماس هم تور ولګاوه، چې دا د جګړې د پای ته رسولو لپاره غیر معقول مخکیني شرایط وضع کوي، او ادعا یې وکړه چې دا شرایط په شپه کې نشي پوره کیدی.

-د جمهوري غوښتونکي ګوند ستراتیژيست ټینګار وکړ چې متحده ایالات بې طرفه نه دی او په کلکه د اسراییلو ملاتړ کوي، مګر د هغې د ځینو پالیسیو او په شخصي توګه د نتانیاهو حکومت د نفوذ کولو هڅو سره مخالفت کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-مصطفی د فرانکو د بیان سره مخالفت وکړ، ټینګار یې وکړ چې په دوحه کې د اسراییلو یرغل ثابتۀ کړه چې نتانیا هو د بندیانو پروا نه کوي. هغه د بندیانو د تبادلي د معاملې په اړه هر ډول خبرې بې معنی وبللې، ځکه چې لومړی وزیر غواړي جګړه دوام ومومي او د بې ځایه کیدو لپاره د غزې برجونه او بشاري زیربنا وېجاړه کړي.

-د دې ترلاسه کولو لپاره، نتانیا هو د ترمپ او د جمهوري غوښتونکي ګوند په ملاتړ تکیه کوي. د مصطفی په وینا، هغه په مکرر ډول د متحده ایالاتو ولسمشر د اسراییلو د کیسې او په غزه کې د بریا ترلاسه کولو وړتیا په قانع کولو کې بریالی شوی که چیرې ډیروخت ورکړل شي.

-پدې شرایطو کې، نتانیا هو د روبیو د سفر په څنډه کې وویل چې د متحده ایالاتو سره اړیکې هیڅکله د اوس په څیر قوې نه وې.^{۱۶۷}

۱۵۸: اسراییلي لیکوال: په قطر باندې د برید ناکامي تر هغه ژوره ده چې ښکاري :

دوحه، قطر - د سپتمبر په ۹مه د قطر په دوحه کې د حماس د مشرانو په نښه کولو لپاره د اسراییلو د برید شیبه نیسي. (امنیتي کیمره - اناضولو اژانس) .

د حماس مشرانو باندې د وژنې په هڅه کې د قطر په دوحه کې د اسراییلو برید

بودي لیکوال : په دوحه کې د حماس مشرانو باندې د وژنې هڅې د قطر نړیوال دریځ پیاوړی کړ (اناضولو اژانس) .

د سپتمبر په ۱۵مه، ۲۰۲۵ خپور شو وروستی تازه: ۱۰:۵۵ (مکه وخت) .

-په عبراني ورځپاڼه "نیوز ۱۲" کې خپر شوي مقالې کې، اسراییلي لیکوال ايلي بودي په دوحه کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د مشرانو په وړاندې د اسراییلو لخوا ترسره شوي د وژنې هڅې ته اشاره وکړه، ویې ویل چې دا ممکن یوه ستراتیژیکه تېروتنه وي چې دولت ته به د بلې هرې ګټې په پرتله ډیره ګټه ورسوي.

-بودی تشریح کړه چې : سیاسي او ډیپلوماتیکې پایلې په څرګنده توګه منفي وې. حتی که عملیات په جزوي ډول په نظامي توګه بریالي وي، دا د قطر او عربي نړۍ سره باور ته زیان

^{۱۶۷} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

رسوي، د متحده ايالاتو سره اړيکې پېچلې کوي، د اسراييلو د دشمنانو دريځ پياوړی کوي، او د بنديانو د خوشې کولو هڅو پرمختګ کې مرسته نه کوي.

-ليکوال اشاره وکړه چې اسراييل په وروستيو کلونو کې د موساد او بهرنيو چارو وزارت چارواکو لخوا د محتاطو تماسونو له لارې د خليج له يو شمير هيوادونو سره پټې، او باور پر بنسټ اړيکې جوړې کړې دي.

د موساد مخالفت :

هغه زياته کړه چې دا اړيکې د اوږدمهاله هڅو پايله وه، نو دا د حيرانتيا خبره نه وه چې د موساد مشر د عملياتو د وخت مخالفت وکړ، په ځانګړي توګه له هغه وخته چې د قطري منځګړي ته کوم زبان، چې ډيپلوماتيک معافيت لري، د اسراييلو په ډيپلوماسۍ کې يو غير معمولي ګام استازيتوب کوي.

-بودی: دا هم يادونه وکړه چې تاريخ د اسراييلو پخوانۍ هڅې منعکس کوي چې په ورته اقداماتو کې چې د باور ماتولو احساس يې راپارولی و، لکه په ۱۹۹۷ کې په اردن کې د خالد مشعل د وژنې هڅه، يا په ۲۰۱۰ کې په متحده عربي اماراتو کې د محمود المبحوح وژنه.

-هغه زياته کړه چې د منځني ختيځ هيوادونه، په شمول د هغو کسانو چې د سولې او عادي کولو تړونونه لري، ويره لري چې اسراييل د سيمه ايز تسلط په لټه کې دی. هغه زياته کړه چې د ځينو اسراييلي وزيرانو څرګندونو او د پوځ ګړنو د عربو باور پياوړی کړی چې اسراييل غواړي خپل اقتصادي او سياسي نفوذ پراخ کړي، او ځينې سيمه ايز لوبغاړي يې د بدیلونو په لټه کې کړي دي.

ناڅرګند هدف :

-بودی : په دې باور دی چې د عملياتو اصلي هدف روښانه نه و، ځکه چې دا معلومه نه ده چې ايا د حماس د مشرانو وژل به د غورځنګ دريځ نرم کړی وي يا د بنديانو خوشې کول به ګړندي کړي.

-برعکس، عملياتو ممکن د حماس هوډ پياوړی کړی وي چې ترپايه پورې مبارزه وکړي، او شايد د بنديانو ژوند ته لوی خطرونه رامينځته کړي. په ورته وخت کې، عملياتو خپلو مخالفينو ته وښودله چې هيڅوک په هيڅ پټنځای کې خوندي ندي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-هغه ټينگار وکړ چې بريد متحده ايالات په يوه ستونزمن حالت کې اچولي، ځکه چې د متحده ايالاتو ولسمشر ټرمپ اړ شو چې د اسراييلو دريځ د قطر سره متوازن کړي. دې کار هغه دې ته وهڅولو چې محتاطانه څرگندونې وکړي، بيا د قطر له لومړي وزير سره د خليجي هيوادونو سره د متحده ايالاتو د اتحاد د پياوړتيا د تايد لپاره د غونډې اعلان وکړي.

-لکه څنگه چې بودی په گوته کوي، بريد قطر بيرته د سيمه ايزې پاملرنې مرکز ته راوست، ځکه چې د عربي مشرانو، دولتونو مشرانو او وزيرانو سره يې د پيوستون بنودلو لپاره ترلاسه کړ. همدارنگه يې د بريد په اړه د بحث کولو او د گډ دريځ غوره کولو لپاره د بېړنۍ غونډې غوښتنه وکړه.

ايلى بودی: بريد متحده ايالات په يوه ستونزمن دريځ کې واچول، ځکه چې د متحده ايالاتو ولسمشر ټرمپ اړ شو چې د اسراييلو دريځ د قطر سره متوازن کړي.

د قطر دريځ پياوړی کول :

-ليکوال ټينگار وکړ چې دا گام د سيمه ايزو ننګونو او سياليو سره سره د قطر دريځ په نړيواله کچه پياوړی کړ، يادونه يې وکړه چې د حاکميت هر ډول سرغړونه به د نورو هيوادونو لپاره به بد عواقب ولري.

-هغه خپله مقاله په دې ټينگار سره پای ته ورسوله چې تردې دمه د اسراييلو او قطر اړيکو ته د زيان ارزونه ستونزمنه ده، مگر پخوانۍ تجربې ښيي چې د باور ماتول معمولاً د اړيکو د لنډمهاله کنګل کيدو له امله سزا ورکول کېږي. که څه هم قطر د اسراييلو او حماس ترمنځ د منځګړي په توګه خپل حياتي رول ته دوام ورکوي، خوداسې نه ښکاري چې چمتووي چې دا رول پرېږدي، کوم چې قطر ته يې پراخ نړيوال نفوذ ورکړی دی.^{۱۶۸}

^{۱۶۸} - سرچينه: اسراييلي مطبوعات .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۵۹- د امریکا چارواکي او د فلسطین مذاکره کوونکي: د دوو دولتونو حل لاره له منځه تللې ده، او دلیل یې واشنگتن دی

-د اسراییلو صدراعظم بنیامین نتانیاهو او د امریکا ولسمشر ټرمپ د اپریل په ۷مه، ۲۰۲۵ کال کې په واشنگتن کې په سپینه ماڼۍ کې له غونډې وروسته لاسونه سره ورکوي. رویترز/کیون موهټ .

-لیکواله د نتانیاهو لپاره د امریکا په بشپړ ملاتړ نیوکه کړې، چې هغه یې د میشت ځایونو د جوړولو د پالیسیو تعقیبولو او د غزې د تړانګې د ویجاړولو لپاره هڅولی دی (رویترز) .
-د سېتمبر په ۱۵مه، ۲۰۲۵ کال کې خپور شو .

-د امریکا رسمي رابرت میلی، چې د ولسمشر بل کلنټن راهیسې د ډیموکراتیکو ادارو لاندې کار کړی، او د فلسطین پخوانی مذاکره کوونکی حسین آغا، وایي چې د دوو دولتونو حل لاره له منځه تللې ده او نور د فلسطین-اسرائیل شخړې پای ته رسول ممکن نه دي، او دوی واشنگتن د دې ناکامۍ مسؤل ګڼي.

-رابرت میلی په دې وروستیو کې د نیویارک ټایمز، سي این این او این پی آر په ګډون امریکایي رسنیو ته یو لړ بیانونه ورکړل، چې د "دوه دولتونو حل لارې" په اړه یې تبصره وکړه، کوم چې د ۱۹۹۳ کال د اوسلو تړون راهیسې د ګڼ شمیر نړیوالو ګوندونو د ژورو خبرو اترو موضوع وه چې د پام وړ پایلې یې نه درلودې.

-دا څرګندونې د مالی او د فلسطین د سولې پخواني مذاکره کوونکي حسین آغا لخوا په ګډه لیکل شوي کتاب له خپریدو سره سمون لري، چې سرلیک یې دی "سبا پرون دی: ژوند، مرګ، او په اسراییل/فلسطین کې د سولې لټون". دا کتاب د دوه دولتونو د حل لارې په پلي کولو کې د "درې لسيزو څخه د ډیرو ناکامیو" کیسه بیانوي.

دا په ایرو پای ته ورسیده :

-د اسراییلو او فلسطین د شخړې د حل لپاره د امریکا په مشرۍ د لسيزو هڅو په اړه تبصره کول، میلی، چې د ولسمشر کلنټن راهیسې په هره ډیموکراتیکه اداره کې د منځني ختیځ په پالیسی کار کړی، وایي، "کله چې زه شاته ګورم، زه حیرانه یم چې موږ په ریښتیا سره په هغه

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

هدف باور درلود چې موږ وویل: چې موږ یې تعقیبوو،" په پایله کې دا هڅې په اېرو پای ته ورسیدې.

-د رابرت ميلي او حسين آغا، د مرحوم فلسطيني مشرياسر عرفات او د هغه د ځای ناستي، ولسمشر محمود عباس نږدې ملگری، ترمنځ لومړۍ غونډه په ۱۹۹۹ کې پیل شوه، "د سولې د امکان لپاره د امریکا د لیوالتیا په اوج کې." د نیویارک تایمز کالم لیکونکې میشل گولډبرگ په وینا، د دوی کتاب "د هغه دور لپاره تریخ غم دی." لیکوالان دا سخت ارزونه یادوي: "د سولې پروسې او د دوه اړخیز حل لارې دوره پای ته رسیدلې ده."

-لیکوالان وړاندیز کوي چې د فلسطیني دولت د جوړولو هدف ممکن تل بې گټې وي او د متحده ایالاتو لخوا په اسراییلو باندې د معنی لرونکي فشار راوړلو څخه دانکار کولو سره د بریالیتوب هیڅ چانس یې نه درلود.

-لیکوال دې پایلې ته رسیدلې چې د فلسطین او اسراییلو د شخړې لپاره د بشري حل لپاره سمدستي امکان نشته، پداسې حال کې چې اسراییل لویدیځه غاړه وړ سره یوځای کوي او د ولسمشر ترمپ په بشپړ ملاتړ سره په غزه کې قومي تصفیه ترسره کوي.

-گولډبرگ یادونه کوي چې په ځمکه کې اوسني واقعیتونه، په لویدیځې غاړې کې د اسراییلو د میشت ځایونو د خپریدو او د غزې د ترانکې وچارولو سره، د دوه دولتونو حل په زیاتیدونکي توګه خیالي ښکاري.

-گولډبرگ د سولې پروسې په اړه د رابرت ميلي ارزونه د پام وړ ګڼي، د متحده ایالاتو د بهرني سیاست په جوړولو کې د هغه د ژوند ښکیلتیا ته په پام سره. هغه د هغه تيم برخه وه چې په ۲۰۰۰ کې د ولسمشر کلنټن د دوهمې دورې په جریان کې یې د کمپ ډیویډ غونډه تنظیم کړه.

-رابرت ميلي د منځني ختیځ لپاره د بارک اوباما د ځانګړي استازي په توګه هم دنده ترسره کړې، د ایران د اتومي تړون د خبرو اترو مشري یې کړې، او د ایران لپاره د ولسمشر بایډن د ځانګړي استازي په توګه یې دنده ترسره کړې، د خپل پخواني لیسې ټولګیوال، انتوني بلینکن، د بایډن د بهرنیو چارو وزیر سره یې کار کاوه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ليکوال يادونه کوي چې مالي د اسراييلو په وړاندې د هغه د کورنۍ شاليد ته په پام سره د اسراييلو په وړاندې يې ورته طبيعي تعصب نه درلود لکه د امريکا په اداره کې د هغه ډير همکاران. د هغه پلار، سايمن مالي، يو مصري يهودی او يو ژمن عرب ملتپال و چې د صهيونيزم مخالفت يې کاوه. هغه خپل ځوان زوی، رابرت، الجزاير ته د کورنۍ سفر په جريان کې ياسر عرفات ته معرفي کړ.

سزا:

-د ليکوال په وينا، رابرت مالي د اسراييلو د اشغال په اړه د خپل پلار د کين اړخو پاليسيو سره شريک نه و او په ليبرال صهيونيست کلتور کې ډوب نه و چې د ډيرو امريکايي چارواکو ليد يې جوړ کړ چې هغه ورسره کار کاوه.

-د دې دليلونو لپاره، رابرت مالي د اسراييلو پلوه بني اريخ لخوا ناخوښه و، کوم چې هغه وخت خوښ و کله چې مالي په ۲۰۲۳ کې د بايدن په اداره کې د محرمو اسنادو د اداره کولو په اړه د تحقيقاتو له امله له خپلې دندې څخه وځنډول شو.

-ليکوال د مالي له قوله وايي چې د هغه وکيلانو ته د دې کال په پيل کې خبر ورکړل شو چې قضيه تړل شوې وه، او هغه هيڅکله د موضوع په اړه حقيقت نه دی زده کړی، او تجربه يې د "کافکايسکي" په توگه بيان کړه. هغه خواشيني څرگنده کړه چې د هغه د ځنډولو له امله، هغه نشو کولی د بايدن ادارې څخه په غزه کې د اسراييلو په ظلمونو کې د رول په اړه استعفا ورکړي.

-د اسراييلو ملاتړ کولو د متحده ايالاتو دريځ او په لويديځه غاړه کې د وروستي د دوامداره مېشت ځايونو پاليسيو او د غزې ترانکې ويجاړولو له امله د دوه دولتونو حل له منځه تلو سره، ليکوال د فلسطين-اسرائيل شخړې د حل لپاره د ممکنه بديلونو په اړه پوښتنې کوي.

-ليکوال د دوه ملتپالنې پر بنسټ د ټولو لپاره د يو واحد دولت د جوړولو په اختيار بحث کوي او په هغه کې ټول اتباع په حقونو او دندو کې مساوي وي. دا سناريو ليکوال ته زړه راښکونکې ښکاري، مگر په عملي توگه ناممکن او د دواړو خواوو لپاره د نه منلو وړ ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ليکوال دې پایلې ته رسیدلی چې په نږدې راتلونکي کې د فلسطین-اسرائیل شخړې لپاره هیڅ انساني حل نه ښکاري، پداسې حال کې چې اسرائیل د لویدیځې غاړې سره یوځای کوي او د ولسمشر ټرمپ په بشپړ ملاتړ سره په غزه کې قومي تصفیه ترسره کوي.

-په دې اوسني تریخ واقعیت کې، د لیکوال په نظر، د دوه دولتونو حل په څیر سطحې شعارونه خطرناک کیږي. خطر په دې حقیقت کې دی چې د فلسطین دولت د رامنځته کیدو ادعا کول د دې وهم د پیاوړتیا سره مرسته کوي چې د اسرائیلو لخوا د فلسطیني ځمکې اشغال لنډمهاله دی. دا د ډیرو نړیوالو گوندونو لپاره یوه پلمه هم برابرې چې په غزه کې د اسرائیلو د جنايتونو سره سره یې د دوی ملاتړ توجیه کړي.^{۱۶۹}

۱۶۰ : سموتیچ: غزه د جګړې یو غنیمت دی، او ما د واشنگتن سره د هغې د ویشلو لپاره خبرې اترې پیل کړې دي.

-د فایل عکس: د اسرائیلو د ماليې وزیر بیزیل سموتیچ د اګست په ۱۴، ۲۰۲۵ کې د اوږدې مودې لپاره د کنګل شوي ۱E میشت ځای لپاره د میشت ځایونو د پراختیا په اړه د مطبوعاتي کنفرانس په ورځ اشاره کوي، کوم چې به ختیځ بیت المقدس د اشغال شوي لویدیځې غاړې څخه جلا کړي، د اسرائیلو په اشغال شوي لویدیځې غاړې کې د مال ادومیم د اسرائیلو میشت ځای ته نږدې. رویټرز/رونین زوولون/ د فایل عکس .

-سموتیچ اعلان وکړ چې هغه دمخه د غزې د ویشلو لپاره له امریکایانو سره خبرې اترې پیل کړې دي (رویټرز) .

-د سپتمبر په ۱۷، ۲۰۲۵ کې خپور شو .

-د اسرائیلو د ماليې وزیر بیزیل سموتیچ د چهارشنبې په ورځ ویل چې هغه د متحده ایالاتو سره د غزې ترانګې د ویش په اړه خبرې اترې پیل کړې دي، کوم چې هغه د "املاکو انعام" ګڼي.

-د شخصي ملکیت عبراني ورځپاڼې ییدوت احرونوت په وینا، د سموتیچ څرګندونې په تل ابیب کې د املاکو په کنفرانس کې د ګډون پرمهال راغلې. ورځپاڼې یادونه وکړه چې د هغه

^{۱۶۹} - الجزیره نیټ + سرچینه: نیویارک ټایمز .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

څرگندونې د متحده ايالاتو د ولسمشر ټرمپ په اداره کې د خپريدونکي ليد په شاليد کې راځي، کوم چې د غزې بيارغونه د گټورو املاکو پانگونې په توگه تشرېح کوي.

-واشنگټن پوسټ د اگست په وروستيو کې د غزې د بيارغونې لپاره د ټرمپ ادارې دننه خپريدونکي پلان څرگند کړ، چې تصور کوي چې غزه لبرترېره د لسو کلونو لپاره د متحده ايالاتو تر کنټرول لاندې راوړي، پداسې حال کې چې دا په سياحي ريزورټ او پرمختللي ټيکنالوژۍ مرکز بدلوي.

-د اسراييلو وزير د غزې په تړانگه کې د "راتلونکې ورځې" مسلې ته اشاره وکړه، وې ويل چې دا پلان اوس مهال د ولسمشر ټرمپ په ميز دی، او زياته بې کره چې دوی مطالعه کوي چې دا پروژه څنگه د املاکو په گټه بدلېدلی شي.

له واشنگټن سره خبرې اترې :

-سموټريچ زياته کړه، "ما دمخه له امريکايانو سره خبرې اترې پيل کړې دي، او زه دا نه وایم، ځکه چې موږ د دې جگړې لپاره ډيرې پيسې ورکړې دي. موږ بايد په ځمکه کې سلنه شريکه کړو. موږ دمخه د ويجارولو مرحله بشپړه کړې ده، کوم چې د بنار بيارغونې پلان لومړی پړاو دی، او اوس ی موږ بايد جوړ کړو."

-د اسراييلو د وزير څرگندونې لومړۍ رسمي نېټه ده چې د ټرمپ پلان په اسراييلو کې تر بحث لاندې دی، سره له دې چې حکومت د فلسطيني دولت د پيژندلو لپاره د نړيوال فشار او د سياسي انزوا خبرداريو سره مخ دی چې تل ابیب کولی شي د غزې جگړې له امله رامینځته شي.

-ټرمپ د تيرې فبروري په مياشت کې خبريالانو ته وويل چې فلسطينيانو ته اجازه ورکول چې غزې ته راستانه شي يوه لويه تېروتنه به وي، غزه يې د املاکو يوه لويه سيمه وبلله چې متحده ايالات يې مالکيت ترلاسه او په تدريجي ډول وده کولی شي.

-د امريکا په ملاتړ، اسراييل د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې راهيسې په غزه کې نسل وژنه کوي، چې لبرترېره ۶۵،۰۶۲ فلسطينيان يې شهيدان او ۱۶۵،۶۹۷ يې ټپيان کړي دي، چې ډيری

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

بې ماشومان او ښځې دي. قحطۍ د ۱۴۶ ماشومانو په گډون ۴۲۸ فلسطينيان شهيدان کړي دي.^{۱۷۰}

۱۶۱ : هارتز: پوځ په غزه کې د پوځي ماموریتونو د ترسره کولو لپاره د فلسطيني ملیشو څخه کار اخلي .

هارتز راپور ورکړ چې په غزه کې د گمارل شویو ملیشو څخه یوه د ابو شهاب ملیشه ده (ټولنیزې رسنۍ) .

د- ۲۰۲۵/۱۷/۹ په ورځ خپور شو .

-هارتز ورځپاڼې د چهارشنبې په ورځ د اسراییلي افسرانو له قوله وویل چې اشغالگر پوځ د معاشونو او د سیمې د کنټرول په بدل کې د پوځي ماموریتونو د ترسره کولو لپاره په غزه کې ملیشې گماري.

-ورځپاڼې راپور ورکړ چې پوځ په دې وروستیو اونیو کې د ملیشو گمارنه پراخه کړې، چې په ځمکه کې د اسراییلي سرتیرو سره په همغږۍ کې کار کوي. یادونه یې وکړه چې د دې ملیشو څخه یوه د ابو شهاب ملیشه ده او د اردو او شین بیت داخلي امنیت خدماتو لخوا اداره کېږي او د وسلو لېږدولو واک لري.

-ورځپاڼې ویلي چې استخدام شوي ملیشې د مرستې د ترانسپورت لارو کنټرولولو او د خیمو د نصبولو لپاره د ځمکې د جوازونو څخه ګټه پورته کولو له لارې پیسې ګټي. دا یادونه کوي چې شین بیت د دوی د چلولو او اضافي غړو د گمارلو مسؤلیت لري.

-اسراییلي افسرانو ویلي چې ملیشې په مهمو عملیاتو کې برخه اخلي، په ځانګړې توګه د غزې په سویلي ترانګه کې، په خان یونس او رفح کې. دوی دا ویره هم څرګنده کړه چې دوی کولی شي یوه ورځ د اردو پر وړاندې ودریږي، ځکه چې دوی په ځمکه کې ریښتیني کنټرول نلري.

-د ورځپاڼې راپور یوازې څو ورځې وروسته له هغه راځي چې د فلسطین د مقاومت یوې امنیتي سرچینې الجزیرې ته ویل چې د همکارانو او پټو اجنټانو ډلو په دې وروستیو ورځو کې په غزه کې مجاهدین ټنټولي دي.

^{۱۷۰} - سرچینه: اناضولو اژانس .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-سرچينې ويلي چې ډلې د اشغال لپاره د خپلو بنديانو او مقاومت ټولنو د ځايونو په اړه د معلوماتو راټولولو کې ارزانه رول لوبوي، او اشغال به يې پرته له رحم څخه تعقيب کړي او مناسبه سزا به ورکړي.

-تبر جولای کې، د فلسطين د مقاومت يوې لور پورې امنيتي سرچينې الجزيرې ته څرگنده کړه چې دوی په غزه کې "د جگړې غوښتونکو، منظمو ډلو او د اشغالګرو اجنټانو تور لیست" لري، چې دا په ګوته کوي چې دوی به د غچ اخیستلو لپاره محاکمه شي.

د همکارانو استخدام :

-د هغې میاشتې په پیل کې، د حماس یوه امنيتي چارواکي وویل چې په غزه کې د مرستې ځایونه د اشغالګرو سره د همکارانو د ګمارلو او لیدو لپاره کارول کېږي. هغه یادونه وکړه چې مخدره توکي د ځوانانو د هڅولو لپاره کارول کېږي ترڅو دوی ته راشي، دوی امنیت سره وصل کړي، او دوی ته د جاسوسی ماموریتونه وټاکي.

-د اسراییلو په ملاتړ سره، د همکارانو ډلې جوړې شوې، پشمول د یاسر ابو شهاب ډله، چې د سویلي غزې په اشغال شوي رفح کې فعالیت کوي.

-اسراییلي رسنیو دا هم راپور ورکړ چې د اشغالګرو سره همکاري کوونکي نورې ډلې هم په شمالي غزه کې فعالې دي.

-میاشتې وړاندې، یدیعوت احرונوت ورځپاڼې راپور ورکړ چې د یاسر ابو شهاب ډلې سربیره، وسله والې ډلې د غزې په سویلي او شمالي کې د حماس په وړاندې فعالیت کوي. ورځپاڼې یادونه وکړه چې شین بیت په پټه توګه په غزه کې د "فلسطیني ملیشو" وسله وال کول د اسراییلو د لومړي وزیر نتنیاھو په مستقیمه موافقې سره، چې د غزې په جنګي جرمونو کې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی.^{۱۷۱}

۱۶۲: الدویری: اشغالګر په تل الهوا کې د ویجاړۍ او جبري بې ځایه کیدو لپاره د چاودېدونکو روباتونو کارول ګړندي کوي.

-د اسراییلو بریدونه د غزې په ترانګه کې د استوګنې ودانیو ته غځیدلي دي.

^{۱۷۱} - سرچینه: الجزیره + هارتز .

د ۲۰۲۵/۱۹/۹ په ورځ خپور شو.

-د پوځي او ستراتيژيک کارپوه تورن جنرال فايز الدويري وويل چې د اسراييلو اشغالگر پوځ د غزې ښار په جنوب لويديځ کې د تل الهوا په سيمه کې د اور وژنې ځواک کارولو ته شدت ورکوي، کوم چې گڼ نفوسه گنل کېږي.

-د الجزيرې د خبريال په وينا، اشغالگر پوځ په غزه کې پنځه بریدونه پيل کړل او د تل الهوا په گاوند کې يې د چاودیدونکو توکو څخه ډک ۱۰ موټرونه وچول.

-تورن جنرال الدويري دوام ورکړ، د اسراييلو پوځ تل الهوا په نښه کوي، د هوايي بریدونو او توپخانې، توغندیو، د ټانکونو مستقیمو ډزو، او د چاودیدونکو روباتونو چاودنې سره، چې په زیاتیدونکي توگه د استوگنې سیمو د وچارولو لپاره کارول کېږي.

-په غزه کې د پوځي وضعیت په تحلیل کې، تورن جنرال الدويري یادونه وکړه چې د اسراييلو پوځ لخوا کارول شوي زاړه موټرونه اووه ټنه چاودیدونکي توکي لري. دوی بیا رغول شوي، د خپلواک موټر چلولو وړتیاو سره سمبال شوي، او په غزه کې ځانگړو ځایونو کې ځای پر ځای شوي دي.

-هغه څرگنده کړه چې د اسراييلو پوځ لخوا کارول شوي روباتونه د ټانکونو او بلیوزرونو په څیر ندي؛ د فلسطین مقاومت جنگیالي نشي کولی د دوی د چاودیدونکي طبیعت له امله په دوی ډزې وکړي.

-د تورن جنرال الدويري په وينا، د اسراييلو پوځ پریکړه کړې چې خپل پوځي عملیات پراخ کړي او په بشپړ ډول د ۱۶۲ او ۹۸ فرقي ځای پر ځای کړي، پداسې حال کې چې ۳۶ او ۹۹ فرقي په غزه کې د جگړې سره د یوځای کیدو لپاره چمتووالی نیسي. د غزې څانگه د سرحدي میشت ځایونو د خوندي کولو لپاره پاتې ده.

-د اسراييلو اشغالگر پوځ په غزه ښار کې خپل پوځي عملیات د غزې ښار په جنوب کې د تل الهوا او الصبرا او د شیخ عجلین په څنډو کې د رشید سړک ته نږدې متمرکز کوي، چې تورن جنرال الدويري وايي چې ناامنه دی، مګر اشغال د خلکو لپاره د تګ راتګ لپاره زړه راښکونکي حالت ساتي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو اشغالګر پوځ اعلان وکړ چې د صلاح الدین محور یې د غزې ښار څخه د بې ځایه شویو کسانو لپاره تړلی دی، پداسې حال کې چې د رشید محور یې جنوب ته د سفر لپاره خلاص ساتلی دی.

-پوځي او ستراتیژیک کارپوه یادونه وکړه چې د اشغالګرو لخوا د درنو ډزو په رڼا کې د جبري بې ځایه شویو کسانو شمیر مخ په زیاتیدو دی، مګر دوی د هغو کسانو په څیر د هدف ګرځولو او ډزو سره مخ دي چې د پاتې کیدو پریکړه یې کړې.

-د سختو بشري شرایطو په مینځ کې، په سلګونو زره کورنۍ د غزې ښار په مرکز کې راټولې شوې دي. د غزې ښاروالۍ ویاند الجزیرې ته وویل چې د هغو بې ځایه شویو کسانو د شمیر په اړه دقیق ارقام نشته چې له ښار څخه وتلي دي، مګر یو شمیر کورنۍ پاتې دي.^{۱۷۲}

۱۶۳ : د اسراییلو لوړې د جنینونو او وخت نه مخکې ماشومانو ډیر ژوند واخیست :

-فلسطیني ماشوم تمر شهر د سې شنبې په ورځ د غزې په مرکزي برخه کې د الاقصی شهیدانو په روغتون کې مړ شو، چې د اسراییلو د دوامداره محاصرې او د څو میاشتو لپاره د لوړې په پایله کې د سختې خوارځواکۍ له امله د پیچلتیاوو له امله مړ شو. یوې طبي سرچینې اناضولو اژانس ته وویل چې ۱۵ کلن تمر په جدي حالت کې روغتون ته لېږدول شوی و. د هغه بدن سخت کمزوری ښکارېده، او د هغه د سینې او ملا هډوکي په دردناک ډول څرګند وو. (محمد نصر - اناضولو اژانس) .

-فلسطیني ماشوم تمر شهر تیره میاشت د اسراییلو د لوړې د پالیسیو له امله مړ شو. (اناضولو اژانس) ، د ۱۹/۹/۲۰۲۵ خپور شو.

-د غزې په جنوبي تړانګه کې د ناصر روغتون په هدیره کې، د څلورو جنین لرونکو او دریو وخت نه مخکې زیږیدلو ماشومانو جسدونه ایښودل شوي وو چې د دوشنبې په ورځ یې خپل ژوند له لاسه ورکړ. دا صحنه د اسراییلو د منظمې لوړې او د سختې کلابندۍ په پایله کې د فلسطینیانو غمیزه منعکس کوي چې دوی او د دوی میندې یې د خوړو، درملو او مناسبې پاملرنې څخه بې برخې کړې دي.

^{۱۷۲} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا صحنه د فلسطين د طبي چارواکي لخوا د نړيوالې غندنې سره سره د خوارځواکۍ له امله د مړينې د زياتوالي او د امیندوارو مېرمنو په منځ کې د سقط جنين د زياتوالي خطرناک شاخص گڼل کيده.

-په غزه کې د روغتيا وزارت په وينا، د ماشومانو په گډون زرگونه فلسطينيان د تير مارچ په مياشت کې د اسراييلو د بنديز له سختولو او د لارو تړلوراھيسې له سختې خوارځواکۍ سره مخ دي، چې د خوړو، درملو او مرستو د ننوتلو مخه نيسي.

-د وروستيو احصايو له مخې، د جمعې په ورځ د غزې د روغتيا وزارت د يوې اعلاميې له مخې، د اسراييلو د لوړې پاليسۍ له امله د مړو شمېره د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهيسې د ۱۴۷ ماشومانو په گډون ۴۴۰ ته لوړه شوې ده، وروسته له هغه چې څلور يې په ۲۴ ساعتونو کې مړه شول.

-حتي هغه کسان چې مرستې غواړي د اشغالګرو د اور څخه خوندي نه دي پاتې شوي. د روغتيا وزارت اعلان وکړ چې د مې له ۲۷ راهيسې د مرستې په تمه د فلسطينيانو د مړو شمېره ۲۵۱۲ ته لوړه شوې ده، او له ۱۸۴۳۱ څخه ډير د اسراييلو د بريدونو په پايله کې تېيان شوي دي.

-د جولای له ۲۰ راهيسې، کله چې د روغتيا وزارت د مړو ثبتول پيل کړل، او تر دوشنې پورې، د خوارځواکۍ له امله د مړو شمېره د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهيسې د ۸۶ قضيو څخه ۴۴۰ ته لوړه شوې ده، چې ۱۴۷ ماشومان هم پکې شامل دي.

-په دې توګه، د جولای له ۲۰ راهيسې د خوارځواکۍ له امله د مړو شمېره ۳۹۴٪ لوړه شوې ده، پداسې حال کې چې د ماشومانو د مړينې کچه له ۹۰٪ څخه زياته شوې ده.

-اسراييل ځينې وختونه خورا لږې مرستې ورکوي، چې د لوړې د لږترلږه اړتياوو پوره کولو کې پاتې راځي او د قحطۍ پای ته رسولو کې پاتې راځي، په ځانګړې توګه ځکه چې ډيری لاری د مليشو لخوا تېنټول کيږي چې د غزې حکومت ادعا کوي چې د اسراييلو لخوا تمویلېږي.

-فلسطينيان وايي چې غلا شوې مرستې په خورا لوړ نرخ پلورل کيږي، د دوی د پېرودلو له ځواک څخه هاخوا، وروسته له هغه چې نسل وژنې دوی بې وزله کړل.

د سقط جنين زياتوالی :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د لوړې پالیسۍ د سقط جنین او مریزو نونو زیاتوالي کې مرسته کړې ده. د ناصر روغتون د ماشومانو د ودانۍ رییس احمد الفارا اناضولو اژانس ته وویل چې ډیری هغه میندې چې سقط جنین کوي د خوارځواکۍ له امله د وینې کمښت سره مخ وي، یادونه یې وکړه چې په غزه کې د ۵۵،۰۰۰ امیندوارو میرمنو څخه ۷۰٪ یې له دې څخه رنځ وړي.

-هغه زیاته کړه چې خوارځواکي د امیندوارو میرمنو د رواني حالت له خرابوالي سره هم تړاو لري چې د روانې نسل وژنې او د باربارې ځایه کیدو سختو شرایطو له امله رامینځته کیږي، کوم چې د سقط جنین خطر زیاتوي.

-هغه یادونه وکړه چې روغتون یوه ښځه چې د تیرې جمعې په ورځ د امیندوارۍ په اوومه میاشت کې د غزې ښار څخه د غمجنو شرایطو لاندې یې ځایه شوې وه او د سختې ستړیا سره مخ وه، سقط وکړ.

-هغه یادونه وکړه چې امیندواره میرمنې د اسراییلو لخوا د لارو بندولو او روغتونونو ته د لاسرسي ستونزې له امله د تغذیې بشپړوونکو او ویتامینونو له نشتوالي سره مخ دي، چې د سقط خطر زیاتوي.

د مړینې د زیاتوالي خبرداری :

-الفارا د سړ کال په سپتمبر کې د مرستې په اړه د اسراییلو د بندیز د دوامداره سختولو له امله د خوارځواکۍ د مړینې د زیاتوالي خبرداری ورکړ.

-هغه زیاته کړه چې د اګست په میاشت کې د خوارځواکۍ مړینې دوه چنده شوې او تمه کیږي چې په سپتمبر کې به دوام ومومي. هغه تشریح کړه چې مرستې یوازې د اړتیا ۱۰٪ پوره کوي او پروتین او لبنیات شتون نه لري.

-فلسطیني چارواکي اشاره وکړه چې د لارو بندولو دمخه د روغتون کلینیک هره ورځ د خوارځواکۍ ۲۰-۳۰ قضیې ترلاسه کولې. دا شمیره اوس ۱۴۰-۱۲۰ ته لوړه شوې، په شمول د لښکونو په سخت حالت کې.

-هغه د ناصر روغتون کې د ګڼې کونې له امله د ناوړین شرایطو په اړه خبرداری ورکړ، چې هغه یې اړکړ چې ناروغان په دهلیزونو کې ځای پر ځای کړي.

ګواهی :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-قاسم زانون، يو له هغو ماشومانو څخه چې د سختې خوارځواکۍ سره مخ دي، د ناصر روغتون په فرش کې په توشک پروت دی، د هغه پسونه او ملا تيرې بهر راوتلي دي.

-د قاسم مور (چې نوم يې نه دی ورکړل شوی) وايي چې خوارځواکۍ د هغې ماشوم د پروتين کمښت سره مخ کړی دی، چې په پايله کې يې د عضلاتو ډله له لاسه ورکول، ضعيفه وده او د څو مهمو ارگانونو فعاليت خراب شوی دی، دا ټول د اسراییلو لخوا د درملو په واردولو د بندیز په جريان کې دي.

-ډاکټرانو وموندله چې ماشوم د غنمو الرجي درلود، چې د خوارځواکۍ او د درملو نشتوالي له امله نور هم زيات شوی، د هغه د مور په وينا.

-په ورته وار کې، ارجوان الدهيني (۴ کلنه)، يوه نرۍ نجلۍ چې وزن يې له ۵ کيلوگرامو څخه زيات نه وه، د سختې خوارځواکۍ سره مخ ده.

-د ارجوان مور، حنين ابو عدوان وايي چې خوارځواکۍ د هغې ماشوم د پروتين او پوتاشيم کمښت، تيزابيت او د پښتورگو ناکامۍ سره مخ کړی دی.

-مور يې څرگنده کړه چې هغې د يونيم کال راهيسې په روغتون کې اوږده موده تيره کړې، هيله يې درلوده چې د خپل ماشوم روغتيا ښه کړي، مگر هيڅ گټه يې ونه کړه.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ نيټې راهيسې، اسراییل، د امريکا په ملاتړ سره، په غزه کې نسل وژنه کوي، په شمول د وژنې، لوږې، ويجاړۍ او بې ځايه کيدو، د نړيوالې محکمې د نړيوالو غوښتنو او امرونو څخه سترگې پټوي چې دا ودروي.

-نسل وژنې ۶۵،۱۴۱ فلسطينيان وژلي، ۱۶۵،۹۲۵ تپيان کړي، چې ډير يې ماشومان او ښځې دي، سلگونه زره بې ځايه شوي، او قحطۍ چې د ۱۴۷ ماشومانو په گډون د ۴۳۵ فلسطينيانو ژوند يې اخيستی دی.^{۱۷۳}

۱۶۴ : نړيوالې ورځپاڼې: اسراییل د غزې اوسيدونکو ته امر کوي چې ناامنه سيمې ته لاړشي: -بې ځايه شوي خلک د لوږو لگښتونو، محدودو سرچينو او د غزې ښار پرېښودو څخه د انکار له امله د غزې په لويديځ کې خپلې خيمې هملته ځای په ځای کوي .

^{۱۷۳} - سرچينه: اناضولو اژانس .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-سرچينه: الجزيره نيت ، خپور شوی په ۲۰۲۵/۹/۱۹

ژغورنه :

-هغه سخت شرايط چې د غزې ښار اوسيدونکي ورسره مخ دي په نړيوالو ورځپاڼو او ويب پاڼو کې غالب شوي دي. گارډين د ملگرو ملتونو د ماشومانو د وجهي صندوق (يونيسف) د يوه غړي له قوله ويلې چې اسراييل فلسطينيانو ته امر کوي چې د غزې په سويلي برخه کې يوې ناامنه سيمې ته لاړ شي.

-برتانوي ورځپاڼې راپور ورکړی چې د اسراييلو پوځ پانې ويښي چې د غزې اوسيدونکو ته يې د هغه څه په لور د تگ امر کوي چې دا د غزې په سويلي برخه کې د بشردوستانه زون په نوم يادوي. د يونيسف د روزاليا پولان له قوله ويل شوي چې د غزې دجنوبي سيمې خلکو ته امر شوی چې د شگو ډنډونو ته لاړ شي، چې سمبال نه دي او د بې ځايه شويو کورنيو لپاره خوندي نه دي چې د پراخو بشري اړتياوو سره ځای په ځای شي.

-روزاليا د غزې په ښار کې د سلگونو زرو خلکو لپاره د خپل سازمان انديښنه څرگنده کړه، په ځانگړې توگه له هغه وخته چې نيمايي يې ماشومان دي، ځکه چې ښار د اسراييلو د سختو هوايي بريدونو سره مخ دی.

-په جلا توگه، نيويارک ټايمز د پوځي مشرتابه او د ننتياهو د حکومت ترمنځ د اختلافاتو بې ساري زياتوالی يادونه وکړه ځکه چې اسراييل د غزې په ترانگه کې خپله جگړه پراخه کوي.

-امريکايي ورځپاڼه په خپل راپور کې زياتوي چې لوړ پوړو پوځي او امنيتي چارواکو په دې وروستيو کې د دريو مهمو مسلو په اړه له ننتياهو سره اختلاف درلود:

- د غزې ښار کنټرول،

-په قطر کې د حماس د لوړ پوړو چارواکو په نښه کول،

-او د جگړې پای ته رسولو لپاره د خبرو اترو لپاره د هغه چلند.

-د اسراييلو د ډيموکراسۍ انستيتيوټ رييس يوهانان پلسنروايي، "موږ په اسراييلو کې په يوه عجيب او بې ساري دوره کې ژوند کوو، چې په کې د ملي امنيت پورې اړوند د اصلي مسلو په اړه پريکړه کول د يو کس په لاس کې متمرکز دي."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو په مطبوعاتو کې، د بیت المقدس پوست اداره لیکلې چې د نتانیاو حکومت باید د بندیانو خوشې کولو لپاره د خبرو اترو میز ته راستون شي، او یادونه یې کړې چې "د جګړې دوام د دواړو خواوو انساني زیانونه او د دوو کلونو صدمې وروسته د اسراییليانو کړاو زیاتوي."

-ورځپاڼې خبرداری ورکړ چې "اسراییل د جنګي جرمونو او نسل وژنې تورونو او د نړیوالو بایکاتونو څپې په مینځ کې د انزوا حالت ته نږدې کیږي." دا استدلال کوي چې په غزه کې د اسراییلي بندیانو خوشې کول به په نظامي ډول نه، بلکې د یوې موافقې له لارې ترلاسه شي، او دا چې "هغه پریکړه کوونکې بریا چې نتانیاو د دوو کلونو لپاره هڅولې ده، ترلاسه به نشي، مهمه نده چې اسراییلي سرتیري په غزه کې څومره وخت پاتې وي."

-د هارتز په خپله برخه کې په یوه اداره کې ویل چې "نتانیاو د غزې په جګړه کې د یوې جامع بریا شعار پورته کولو سره ګټه پورته کوي، یو بل هدف پټوي: د میشت ځایونو پراخول او غزه د املاکو په پروژو بدلول."

-اداره زیاته کړه چې "د عامه امنیت وزیر اتمر بن ګویر او د مالي وزیر بیژیل سموتريچ پلانونه د غزې ښار له مینځه وړلو او د هغې د اوسیدونکو د بې ځایه کولو له لارې د املاکو د ودې هدف لري چې د یوې پروژې برخې په توګه چې واشنگټن سره د اقتصادي پلان په توګه پرې بحث کیږي." دا یادونه کوي چې "غزه د دوه ملیون څخه زیاتو فلسطینیانو کور دی، او د املاکو ګټې لپاره د دوی د ریشو ایستلو هر ډول هڅه جرم دی."

-ده باور درلود چې د نتانیاو چوپټیا د دې بیانونو په اړه د اسراییلو سیاسي او اخلاقي زوال څرګندوي.^{۱۷۴}

۱۶۵ : شنونکي: ترمپ د جګړې د بندولو څخه انکار کوي ځکه چې یو څه هغه د نتانیاو تابع کوي .

-یروشلم، اسراییل - د می ۲۳: (اسراییل بهر) د اسراییلو د حکومت د مطبوعاتو د دفتر (GPO) لخوا چمتو شوي پدې لاسوند عکس کې،

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اسراییلو لومړی وزیر نتانياهو د می په ۲۳، ۲۰۱۷ د اسراییلو په بیت المقدس کې د تل اییب په بن گوریون نړیوال هوایي ډگر کې د ولسمشر له وتلو دمخه د متحده ایالاتو له ولسمشر ټرمپ سره خبرې کوي. ټرمپ د جنوري په میاشت کې د دندې له اخیستوراهیسې د خپل لومړي بهرني سفر په جریان کې اسراییلو او د فلسطین د ادارې سیمو ته د ۲۸ ساعته سفر لپاره ورسید. (عکس د کوبي گېډون/GPO لخوا د گيتي امیجز له لارې).

-د ۲۰۲۵/۹/۲۰/۹/۲۰۲۵ خپور شو.

-د غزې په تړانګه کې د جګړې د پای ته رسولو لپاره په خبرو اترو نوره هیڅ تکیه نشته، ځکه چې د متحده ایالاتو ولسمشر ټرمپ د نتانياهو لپاره د نه پوهیدو وړ ملاتړ کړی، چې شنونکي یې په دې باور دي چې د قطر په پلازمینه دوحه کې د مذاکره کوونکو د وژلو هڅه کولو وروسته د خبرو اترو په سر کې ګولی وویشتله.

-ټرمپ په وار وار ټینګار کړی چې یو تړون نږدې دی، مګر د جګړې د دوام پرته بل څه نه دي ترلاسه شوي، کوم چې ویجاړوونکي پړاو ته ننوتلی دی. په عین حال کې، هغه یوازې د اسراییلي بندیانو په اړه خبرې کوي او د بل څه په اړه له بحث کولو څخه ډډه کوي.

-ابراهیم فریحت، د دوحه د فراغت مطالعاتو انستیتیوت کې د نړیوالو شخړو پروفیسور وایي، حتی د وړاندیزوړاندې کولو خبرې نور ارزښت نلري ځکه چې دا یوازې سیاسي اسانتیا ده یا د ژورنالستانو د پوښتنو څخه د تیښتې هڅه ده چې په دوامداره توګه له دوی څخه پوښتنه کوي.

-په عین حال کې، اسراییليانو خپل اونیز لاریون ته دوام ورکړ چې د جګړې د پای ته رسولو او د بندیانو د بیرته راستنیدو غوښتنه یې کوله. دې لاریون د نتانياهو د حکومت په دریځ هیڅ اغیزه نه ده کړې، کوم چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا غوښتل کېږي.

د ټرمپ دریځ د پوهیدو وړ نه دی:

یوازینی کس چې اوس نتانياهو د جګړې د بندولو لپاره مجبورولی شي ټرمپ دی. د "پښو تعقیب" پروګرام کې د خپل څرګندیدو پرمهال، فریحات ویل چې د ټرمپ دریځ "د پوهیدو وړ نه دی او د سیاسي معیارونو تابع نشي کیدی، ځکه چې هغه ټوله نړۍ ځوروي او بیا د نتانياهو او روسيې ولسمشر ولادیمیر پوتین په اړه په بشپړ ډول اختلاف لري."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-اوس مهال، هيڅوک نشي کولی وړاندوينه وکړي چې ترمپ به څه وکړي، سپکروويل، ځکه چې هغه د متحده ايالاتو د سخت نړيوال فشار سره سره په هرڅه کې سياسي قوانينو څخه سرغړونه کړې ده، حتی د انگلستان څخه، چې هيڅکله يې د متحده ايالاتو سره مخالفت نه دی کړی.

-ترمپ "په خپله يوه نړۍ کې ژوند کوي او يوازې د اکتوبر ۷، ۲۰۲۳ او اسراييلي بنديانو په اړه خبرې کوي، چې په غزه کې د نسل وژنې په اړه له بحث کولو څخه ډډه کوي، په داسې ډول چې د نتنياهو سره د هغه د اړيکو شاوخوا اېهام پياوړی کوي، کوم چې داسې ښکاري چې د هغه څه پراساس وي چې هيڅوک يې په اړه نه پوهيږي، لکه څنگه چې دا د پوتين سره دی،" د فريجات په وينا.

-د داخلي لاريونونو او د بنديانو د ژوند په اړه، دوی د حکومت لپاره هيڅ ارزښت نلري، ځکه چې دوی د اسراييلو د سړک او اپوزيسيون د پام وړ ښي خوا ته بدلون له امله هيڅ کورني ملاتړ نه دی موندلی، د فريجات په وينا.

-ډاکټر مهند مصطفى، د اسراييلو د چارو کارپوه، د دې نظر سره موافق نه دی، او وايي چې د اسراييلو دننه مشهور لاريونونه "له اقتصادي پلوه دردناک ندي ځکه چې دوی هره اونۍ پېښېږي او دوامداره ندي. سربېره پردې، نتنياهو د دوی په تحريف کولو او د هغه د راپرځولو لپاره د سياسي هڅونې هڅې په توګه په انځور کولو کې بريالی شوی دی."

-د مصطفى په وينا د دې لاريونونو ملاتړ او په هغوی کې د ګډون ترمنځ واټن "دوی لږ درد وي، په ځانګړي توګه ځکه چې دوی هغه اقتصادي سکتورونه نه فلج کوي چې حکومت ته مهم دي." هغه په دې باور دی چې په ترمپ باندې کورني تګلاره پای ته رسېدلې ده، او حتی د "د هغه د بياناتو او د جګړې د دوام لپاره د ملاتړ په اړه د غوسې او کرکې" مرحلې ته رسېدلې ده.

-د مصطفى په وينا، په اسراييلو کې اوس مهال اصلي مسله "د دولت ستراتيژيک او هویت پر بنسټ راتلونکي، او په اردو کې د هرېدي خدمت مسله ده، چې د جګړې دمخه د اقتصادي مسلې وروسته د ژوند او مرګ مسله ګرځېدلې ده. دا ځکه چې ويره شتون لري چې نتنياهو به د جګړې د حالت له امله ټاکنې وځنډوي چې هغه ته دوام ورکوي."

ترمپ د سوداګر په ځير عمل کوي :

-شاید دا هغه څه وي چې مخالفین یې وهڅول چې د اسراییل د یهودي، ډیموکراتیک، صهیونیست دولت په توګه د بیا شکل ورکولو لپاره ایتلاف جوړ کړي. مصطفی وایي چې پدې اقدام "هڅه کوي چې د اوسني حکومت لپاره یو بدیل وړاندې کړي، کوم چې ټولې نظر پوښتنې ښي چې راتلونکي ټاکنې به له لاسه ورکړي، او د دولت د اساسي معیارونو ساتنه کوي، کوم چې د نتانیاوو حکومت هڅه کوي چې له منځه یی یوسي او اسراییل یو یهودي، مذهبي، نه سیاسي دولت کړي."

-د سیاسي علومو پروفیسور طارق حمود د اسراییلو لخوا د منځګړي په ځمکه د مذاکره کوونکو له بمبارۍ وروسته د خبرو اترو حل ته د رسیدو له ستونزې سره موافق نه دی. په هرصورت، هغه باور لري چې دا موضوع ممکن د غزې هاخوا پراخ بحث ته وده ورکړي، چې په ټولیزه توګه د فلسطین مسله او د دې خلکو راتلونکې پکې شامله ده، حتی په منځنۍ موده کې.

-حمود دا نظر د فلسطین د دولت د نړیوالې پیژندنې د زیاتیدو، د مقاومت د مشرانو د له منځه وړلو هڅې، او د ملګرو ملتونو په عمومي غونډه کې د ولسمشر محمود عباس د ګډون څخه د مخنیوي په شمول فکتورونو ته منسوبوي.

-د حمود په اند، د دې اقدام پرته، دا به ستونزمنه وي چې د خبرو اترو اوربند په اړه بحث وشي پرته لدې چې د قطر شهرت په یو ډول بیرته راشي. دا ځکه چې نتانیاوو "غواړي په اسراییلو کې د سیاسي بحث ټولې دروازې وتړي او هڅه کوي چې ټولې خبرې اترې جګړې ته محدودې کړي، ترڅو د لویو پوښتنو سره مخ نشي چې ځوابونو ته اړتیا ولري."

-حمود پایله کې وویل: چې اصلي ستونزه د متحده ایالاتو منفي دریځ دی، کوم چې نه سیاسي حلونه وړاندې کوي او نه هم تضمینونه. دا ځکه چې متحده ایالات د سوداګر ذهنیت لخوا اداره کېږي چې د هرې مسلې حل په یوه معامله کې شرط کوي، که نه نو دا به د بلې مسلې په اړه بحث ته لار شي. ۱۷۵

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۶۶ : الدويري: د اسراييلو اشغالگر پوځ په غزه کې په بشپړه توګه ځمکه سوځوي، مګر په ځمکه کې يې پرمختګ نه دی کړی.:

-خپور شوی په ۲۰۲۵/۹/۲۰ .

-د پوځي کارپوه تورن جنرال فايز الدويري په وينا، اسراييلي اشغالگر ځواکونه د غزې ښار په څو سيمو کې د ودانيو چاودولو او ويجاړولو ته دوام ورکوي، مګر دوی لا تر اوسه په ځمکه کې پرمختګ نه دی کړی.

-د اسراييلو پوځ د ښار له شمال لويديز، شمال ختيځ او سويل څخه په ځمکنيو او هوايي بريدونو، او همدارنګه د موټرو لخوا ليردول شوي چاوديدونکو توکو (VBIEDs) تګه کوي. - د تل هوا ګاونډ د شنبې په ورځ د درنو ګوليو سره مخ شو.

-په ورته وخت کې، مقاومت د جګړې لپاره د اړين واټن نشتوالي له امله دې عملياتو ته ځواب نه دی ورکړی، ځکه چې دوی نشي کولی د دې ځواکونو سره د جګړې لپاره داوړد واټن سفر وکړي، د الجزيرې لپاره د الدويري د تحليل له مخې.

-پدې عملياتو کې، اسراييل په بشپړ ډول د سوځيدلي ځمکې پاليسي غوره کوي، نه جزوي پاليسي لکه څنګه چې د جګړې په تيرو وختونو کې وه، ځکه چې د پوځي کارپوه په وينا، د بمبارۍ لاندې سيمې په بشپړ ډول ويجاړې شوې دي.

-د الدويري په وينا، دا ځل، اشغالگر پوځ د ټانکونو، توپخانې، توغنديو او د بمونو سره تړلو ۱۱۳۸ موټرو سربيره په ټولو هر ډول الوتکو تګه کوي.

-په هرصورت، ځمکني ځواکونه په هغو سيمو کې ډير ورو پرمختګ کوي چې پاکې شوې دي، او حتی کله چې دوی څو ورځې دمخه د شيخ رضوان شاوخوا ته ننوتل، دوی د مقاومت لخوا د پيچلي بريد سره مخ شول.

د اور وژنې کار:

-له همدې امله، اشغالگر پوځ هڅه کوي چې خپل ځواکونه د ځمکنيو عملياتو په پرتله د اور وژنې له لارې ډير کاروکړي، د پوځي کارپوه په وينا، چا چې وړاندوينه کړې وه چې دا ځواکونه به په راتلونکو ورځو کې ويجاړو شويو سيمو ته په چټکۍ سره پرمختګ وکړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

نن سهار، د یورو مدیترانې د بشري حقونو څارونکي راپور ورکړ چې د اسراییلو اشغالګر پوځ هره ورځ د غزې ښار دننه له ۱۷ څخه ډیر موټر بمونه کاروي، چې هر یو یې د ریکټر پیمانې د ۳،۷ درجې زلزلې سره مساوي چاودیدونکي ځواک لري.

په جینیوا کې میشته څارونکي څرګنده کړه چې اشغالګرو ځواکونو د تیرې اونۍ په اوږدو کې د ګاونډیو ترمنځ شاوخوا ۱۲۰ موټرونه چې شاوخوا ۸۴۰ تنه چاودیدونکي توکي یې بار کړي وو، وچول. د غزې ښار په استوګنیزو سیمو کې، دا د "فلسطینیانو په وړاندې د نسل وژنې د ۲۴ میاشتو د جرم خطرناک زیاتوالی" په پام کې نیولو سره دی.

په ځمکه کې، د اسراییلو اشغالګر پوځ اعلان وکړ چې د دوی یو سرتیری د شنې په ورځ د غزې ښار په شمال کې د شیخ رضوان په ګاونډ کې د سنایر په ګولۍ سره په منځني ډول تپي شو. د اسراییلو رسنیو د پوځي چورلکو په واسطه د یو شمیر تپي سرتیرو د لږدولو راپور ورکړی. ۱۷۶

۱۶۷ : د فلسطین د دولت د رسمیت پیژندلو "سیلاب" اهمیت څه دی؟ او د اسراییلو د غبرګون محدودیتونه څه دي؟

د ملګرو ملتونو د عمومي اسامبلې غړي د فلسطین د پوښتنې او د دوه دولتونو د حل لارې د پلي کولو په اړه، د ملګرو ملتونو په مرکزي دفتر کې، د متحده ایالاتو په نیویارک ښار کې، د سېپتمبر په ۱۲ مه، ۲۰۲۵ کې رایه ورکوي. REUTERS/Eduardo Munoz

-خپور شوی په ۲۰۲۵/۲۲/۹ .

د بریتانیا، کاناډا، آسټرالیا او پرتګال لخوا د فلسطین د دولت رسمي پیژندل د فلسطین د موضوع، د غزې په تړانګه کې د له منځه وړلو جګړې، او په لویدیځه غاړه کې د الحاق مسئله، یهودیت او میشت ځایونو د پلانونو په اړه یو شمیر پوښتنې راپورته کړې دي.

د پرله پسې پیژندلو د څپو په منځ کې، د انګلستان پیژندنې ځانګړې اهمیت درلود، ځکه چې ده د "اسراییلو دولت" د جوړولو بنسټ کېښود. د دې سیاستوالو غوسه د دې اقدام په وړاندې د دوی په غبرګون کې څرګنده وه، کوم چې دوی د "ترهګرۍ" لپاره د پام وړ انعام ګڼلې و، لکه څنګه چې دوی یې تشریح کړی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

له دې لید څخه، ابراهیم فریحات، د دوې د مطالعاتو انستیتیوت کې د نړیوالو شخړو پروفیسور، د فلسطین د دولت د پیژندلو په اهمیت ټینګار کوي، ځکه چې دا د اسراییلو په اړه اجماع ماتوي او د فلسطین د لامل او د هغې ملي پروژې لپاره خورا مهم دی.

-د لومړي ځل لپاره، د "پېښو کورس" پروګرام سره د فریحات د مرکې له مخې، د اوسلو تړونونو راهیسې د اروپا او امریکا د چلندونو ترمنځ جلاوالی راڅرګند شوی، چې د متحده ایالاتو په اداره باندې د پام وړ فشار راوړي.

-دغه پیژندنې هم وروسته له هغه راغلې چې لويديځ دریځونه بدل شول او اړ شول چې د سړک څخه فشار ته غوړ ونیسي. فریحات ټینګار وکړ چې "هغه څه چې د فشار سره نه بدلېږي د ډیر فشار سره به بدل شي"، د اسراییلو د سیمې د ضمیمه کولو، د شخړې حل کولو او د فلسطین د مسلې د پای ته رسولو لپاره د دوامداره هڅو په پام کې نیولو سره.

-په ورته شرایطو کې، د برتانيا د کارګر ګوند پخواني مشر جیريمي کوربین وویل چې د برتانيا پیژندنه لاهم یو مهم ګام دی، او په انګلستان کې د کلونو د مدافع کمپاینونو او عامه فشار پایله ده.

راتلونکې څه دی؟

-په هرصورت، یوازې پیژندنه به ډیر څه ونه کړي، په داسې وخت کې چې د غزې خلک د نسل وژنې او لوړې سره مخ دي. فریحات غوښتنه وکړه چې دا باید د عملي ګامونو سره یوځای شي، لکه په اسراییلو باندې بندیزونه ولګول شي، کوم چې هغه د اروپایي رسمي دریځ کې د بدلون په رڼا کې رد نه کړ.

-کوربین د اسراییلو لخوا د بندیزونو په تعقیب د پیژندلو اړتیا باندې ټینګار وکړ ترڅو په غزه کې د نسل وژنې او لوړې د جګړې مخه ونیسي، د نسل وژنې او لوړې د مخنیوي، د ماشومانو او ملګرو وګړو د ژوند ژغورلو، او د جبري بې ځایه کیدو د مخنیوي لپاره د ګامونو برخې په توګه.

-هغه خپل باور څرګند کړ چې بل ګام باید اسراییلو ته د وسلو رسولو بندول وي، ټینګار یې وکړ چې د برتانيا حکومت تاریخي مسؤلیت لري او د دې کولو لپاره به ډیر فشار سره مخ شي، په ځانګړې توګه اوس چې متحده ایالات جلا شوي دي.

د اسراییلو جنون :

-اېهاب جبارين، چې د اسراییلو په چارو کې تخصص لري، د فلسطين په رسميت پېژندنې غبرگون کې اسراییل یې د لیونتوب په توګه بیان کړ. هغه مخکې له دې چې ځان په جال کې واچوي، د دوی سره د چلولو کارت په توګه چلند کاوه.

-په هرصورت، د جبارين په وینا، د رسميت پېژندلو سیلاب په یوه زیربنا بدل شوی چې اسراییل د "محاصره شوي دولت څخه دایمي اشغالګر ځواک ته یې بیا تعریفوي، د صهیونیست پروژې په اساس برید کوي."

-په همدې اساس، د اسراییلو لومړی وزیر نتانیا هو هڅه کوي چې ځواب ته "د متحده ایالاتو سره ګډ غبرګون" په توګه مراجعه وکړي، دا ښیي چې اسراییل د نړیوالې ټولنې سره د پام وړ امریکایي ملاتړ ته اړ دی.

-جبارين دا امکان رد نه کړ چې اسراییل - چې د "قیمت ورکولو" څخه ویره لري - کولی شي د لویدیځې غاړې ځینې برخې ضمیمه کړي او د فلسطیني ادارې ته د فلسطیني دولت د مقدس ځای د ویجاړولو په هڅه کې سزا ورکړي. په هرصورت، هغه وړاندوینه وکړه چې ځواب به د امریکایي امرونو لخوا محدود وي.

-د اسراییلو هر ډول اقدام کولی شي د امنیت او ډیپلوماتیکو پایلو لامل شي، لکه د پېژندلو د یوې بلې څپې پیل او د لویدیځو هیوادونو لخوا چې په رسمي ډول د فلسطین دولت په رسمیت پېژندلی دی، د لا خورا زیاتوالي لامل شي.

-برعکس، د سپینې مانۍ پخوانی د اړیکو رییس مارک فیفیل په دې باور دی چې دا پېژندل یوازې رسمي دي او د منځني ختیځ د سولې په ټوله پروسه او په غزه کې د اوربند په خبرو اترو محدود اغیز لري.

-فیفیل د غزې د جګړې په اړه د ستراتیژۍ له ناکامۍ وروسته د اسراییلو او فلسطینیانو سره د معاملې لپاره د متحده ایالاتو د ولسمشر ټرمپ او د بهرنیو چارو وزیر مارکو روبیو د چلند دوام رد کړ، سره له دې چې د پخواني چارواکي باور دا دی چې د دوه دولتونو حل لاره لاهم ناڅرګنده پاتې ده.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- په يوه اړونده پرمختګ کې، د اسراییلو چینل ۱۵ د یوې سیاسي سرچینې په حواله ويلي چې روبیو اسراییلو ته په لويديځه غاړه کې د حاکمیت د پلي کولو لپاره شیه څراغ ورکړی دی.

- د اسراییلو چینل ۱۲ هم د اروپايي چارواکو په حواله ويلي چې که نتانياهو او د هغه حکومت د لويديځې غاړې د اشغال د ټينګولو هڅه وکړي، نو دا به پایلې ولري.^{۱۷۷}

۱۶۸ : د غزې په اړه د ټرمپ ۲۱ نکاتي پلان ، نتانياهو د چلونو او د تنفيذ په اړه یی د

شکونو ترمنځ :

- د ۲۰۲۵ کال د ۲۵/۹/۲۵ نیټه خپره شوه .

- د غزې د کرکيچ او د فلسطين د مسلې د حل لپاره د متحده ايالاتو د ولسمشر ټرمپ ۲۱ نکاتي پلان د سياسي او ستراتيژيکو کارپوهانو ترمنځ ګډ غبرګونونه رامینځته کړي دي.

- پداسې حال کې چې عربي او مسلمان مشران محتاطه خوشبيني څرګندوي، شنونکي د پخوانيو سناريوګانو د بيا تکرار خبردارۍ ورکوي چې پکې ټرمپ د اسراییلو د لومړي وزير نتانياهو تر اغيز لاندې له خپلو دريځونو څخه شاته شو، چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی.

- د متحده ايالاتو ولسمشر د ملګرو ملتونو په مرکزي دفتر کې د عربي او اسلامي هیوادونو له مشرانو سره ولیدل ترڅو د غزې لپاره خپل پلان وړاندې کړي، غونډه یې خورا مهمه وبلله او د جګړې پای ته رسولو او د يرغمل شويو کسانو د بیرته راګرځولو لپاره یې په خپلو هیلو ټينګار وکړ.

- که څه هم د امریکا د وړاندیز اصلي سرليکونو کې پراخ جزئیات شامل نه وو، خو د امریکا د خبري ویب پاڼې پوليتيکو تايید کړه چې ټرمپ له عربي مشرانو سره ژمنه کړې چې اسراییلو ته به د لويديځې غاړې د یوځای کولو اجازه ورنکړي.

- په دې شرایطو کې، د امریکا اعلان شوی نیت د احتیاطي خوشبیننه عربي دریځ سره سمون خوري. د قطر امیر شیخ تمیم بن حمد الثاني اشاره وکړه چې په غزه کې وضعیت ډیر خراب دی، او زیاته یې کړه، "موږ دلته یو چې د جګړې د پای ته رسولو او بندیانو د بیرته راستنیدو لپاره به هر هغه څه وکړو چې موږ یې کولی شو."

^{۱۷۷} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په ورته شرایطو کې، د قطر امیر د امریکا ولسمشر ته خطاب وکړ، او تایید یې کړه، "موږ د ولسمشر ټرمپ په مشرتابه باندې د غزې د جگړې د پای ته رسولو لپاره حساب کوو."

-دا دریځونه د گډون کوونکو هیوادونو لخوا په خپره شوې ګډه اعلامیه کې منعکس شوي، چې د جگړې د بندولو او بندیانو د خوشې کولو اړتیا باندې ټینګار کوي، چې د یوې عادلانه او تلپاتې سولې په لور د لومړي ګام په توګه، د متحده ایالاتو د ادارې او عربي او اسلامي هیوادونو ترمنځ د دې حساسې مسلې په اړه د عمل لپاره ګډه زمینه په ګوته کوي.

د پلان جزئیات :

-د جمهوري غوښتونکي ګوند ستراتیژست جین کارډ تایید کړه چې راتلونکې ورځې به د پلان په اړه نور جزئیات څرګند کړي، او یادونه یې وکړه چې ټرمپ د دې ژمنې سره یو نوی عنصر اضافه کړ چې اسراییلو ته به اجازه ورنکړي چې لویدیځه غاړه ضمیمه کړي.

-کارډ یادونه وکړه چې ټرمپ په مکرر ډول د خپلو نظرونو بدلولو لپاره پیژندل کېږي، مګر هغې تشریح کړه چې هغه څه چې زده کیدی شي دا دي چې هغه د غزې او راتلونکي حل په اړه مسلو ته څنګه ګوري.

-د ټرمپ د ارمانونو په یوه بله ارزونه کې، کارډ تشریح کړه چې د متحده ایالاتو ولسمشر د یوې تاریخي لاسته راوړنې په لټه کې دی چې د ابراهام تړونونو هاخوا ځي، ټینګار کوي چې هغه په مختلفو لارو خوب لیدونکی دی او د یو قوي سړي په توګه د هغه عکس سره سره په سوله باور لري.

-هغې یادونه وکړه چې ټرمپ د ابراهام په تړونونو ویارې او غواړي یو نوی میراث اضافه کړي، مګر هغې دا لید ناممکن وګڼلو، سره له دې چې د هغه په وقف کې شک نلري.

-د دې تحلیل پراساس، کارډ وړاندوینه وکړه چې د راتلونکې دوشنبې په ورځ د نتنیا هو سره په غونډه کې د ټرمپ هدف دا دی چې هغه وهڅوي چې پلان سره موافقه وکړي، ځکه چې هغه غواړي د هغه اتل په توګه راڅرګند شي چې سوله ترلاسه کړي.

-خو، هغې وړاندوینه وکړه چې نتنیا هو به تسلیم نه شي، کوم چې کولی شي ټرمپ خپه کړي، نتنیا هو هغه څوک چې هیڅکله شاته نه ځي یا تسلیم کېږي. نه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-برعکس، څیړونکي او سیاسي شنونکي ډاکټراسامه ابورشید یادونه وکړه چې د متحده ایالاتو د ولسمشر لخوا خپور شوی هر بیان د خوشبینۍ لامل دی، مګر هغه پوښتنه وکړه چې ایا دا خوشبیني به په عملي پایلو بدله شي.

-پدې شرایطو کې، ابورشید دهغه څه یادونه وکړه چې په تیر جولای کې پېښ شوي وو، کله چې خوشبیني دې مرحلې ته ورسیده چې باور یې درلود چې د اسراییلو یرغل پای ته رسیدلی. په هرصورت، پایله د ټرمپ له خپلو دریځونو څخه شاتګ او د حماس د مسؤل په توګه د هغه بیا ټاکل وو.

د پلان ارزونه :

-په هرصورت، ابورشید ټینګار وکړ چې د ټرمپ د پلان افشا شوي احکام تر ډیره مثبت ښکاري، په ځانګړې توګه د یرغل بندول، بیارغونه، د بشري مرستو ننوتل، او د عربي-اسلامي ځواک او فلسطیني ادارې رول.

-هغه د عرب او مسلمانو مشرانو لخوا د الحاق، بې ځایه کیدو او نویو میشت ځایونو د مخنیوي لپاره ټاکل شوو شرایطو هم ستاینه وکړه.

-په هرصورت، دا مثبت ارزونه ځینې تحفظات نه پټوي. ابورشید د امریکا د ادارې لخوا د خپرو شویو متضادو پیغامونو په اړه خبرداری ورکړ، چې د ټرمپ سره یې پخوانیو تجربو ته اشاره وکړه، چې دواړه دریځونه او د دوی مخالف دواړه وړاندې کوي. هغه زیاته کړه چې دا ټولې مسلې د ټرمپ د مزاج او د نتانیا هو د چالاکۍ او لاسوهنې وړتیا پورې اړه لري.

-د سیاسي شرایطو په تحلیل کې چې د امریکا اداره پکې فعالیت کوي، ابورشید د ټرمپ سره مخ کیدونکې یو لړ فشارونو ته اشاره وکړه، چې د نوبل د سولې جایزې سره د هغه لیوالتیا څخه نیولې د MAGA غورځنګ فشار پورې، چې غوښتنه کوي چې هغه د اسراییلو پرځای امریکا ته لومړیتوب ورکړي.

-په نړیوالو شرایطو کې، هغه د اروپایي هیوادونو سره د فلسطین دولت په رسمیت پېژندلو سره مخ په زیاتیدونکې ډیپلوماټیک انزوا ته اشاره وکړه، چې امریکا یې د نړیوالې ټولنې له درې پر څلورمې برخې څخه جلا کړه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-سربېره پردې، ابو رشید زیاته کړه چې ټرمپ نټانیا هو ته د پریکنده بریا ترلاسه کولو پرته، نظامي او ډیپلوماتیک دواړه ممکنه ملاتړ ورکړ، کوم چې د اسراییلو انزوا د امریکا انزوا ته ژباړلی.

- معادلې د اسرایيلي اړخ په اړه، د اسراییلو د چارو کارپوه ډاکټر مېند مصطفی، تشریح کړه چې د نټانیا هو د پلان منل په هغه باندې د امریکا د جدي فشار کچې پورې تړاو لري.

-په دې اړه، هغه اشاره وکړه چې په دې پلان کې درې اساسي احکام شامل دي چې د نټانیا هو د جوړې شوې ستراتیژۍ د مرګ زنگ جوړوي: له غزې څخه وتل، بې ځایه کیدل او د میشت ځایونو پراخول، بیارغونه، او د لویدیځې غاړې نه یوځای کول.

د نټانیا هو د سیستم سقوط :

-د دې تحلیل پر بنسټ، مصطفی ټینګار وکړ چې دا احکام، که پلي شي، نو د نټانیا هو د ټول ستراتیژیک او سیاسي سیستم د بشپړ سقوط استازیتوب به وکړي، کوم چې هغه د دوو کلونو په اوږدو کې جوړ کړی و.

-له همدې امله، تمه کېږي چې نټانیا هو به هڅه وکړي چې ټرمپ قانع کړي چې دا پلان د اسراییلو ګټو ته خدمت نه کوي او اضافي شرایط به رامینځته کړي، لکه په غزه کې د امنیتي بفرزون ساتل او د پوځي عمل آزادي.

-په دې شرایطو کې، مصطفی ټینګار وکړ چې د نټانیا هو د چل لپاره خونه د تیرې دورې په پرتله د پام وړ تنګه شوې ده، چې د ټرمپ او پخواني ولسمشر بايډن سره د چلند ترمنځ بنسټیز توپیر په ګوته کوي.

-هغه اشاره وکړه چې نټانیا هو د بايډن غوښتنې ردولو توان درلود ځکه چې هغه د جمهوري غوښتونکي ګوند په ملاتړ تکیه کوله، پداسې حال کې چې هغه اوس نشي کولی د ټرمپ غوښتنې رد کړي ځکه چې هغه نور په ډیموکراتیک ګوند تکیه نه کوي.

-په بل یادښت کې، کارډ د ټرمپ د اعتبار دفاع وکړه، ټینګار یې وکړ چې د سیمې لپاره د هغه هیله او لید ثابت دی، او دا چې ستونزه د اعتبار نه ده بلکې د هغې د ترلاسه کولو وړتیا ده.

-هغې تشریح کړه چې ټرمپ د مستقیمې مداخلې پلوي نه کوي او د متحده ایالاتو لپاره د مشرتابه رول غواړي، نه اداري رول .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د دې حقایقو په رڼا کې، ابورشید د ترمپ سره د عربي-اسلامي دریځ ټینګولو په اړتیا باندې ټینګار وکړ، نه د نننیا هو سره، ټینګار یې وکړ چې د یرغل بندول باید د نورو ګامونو لپاره یو شرط وي.

-هغه د متحده ایالاتو ادارې او اسراییلو ته د دښمنۍ د ریښتیني بندولو او ریښتیني تضمینونو پرته د انعام ورکولو په وړاندې خبرداری ورکړ.

-ابورشید د تیرو غلطیو د نه تکرارولو او هغو ژمنو ته د نه راجلبیدو په اهمیت ټینګار وکړ چې په حقیقت کې نه بدلېږي. هغه ټینګار وکړ چې سیمه یو قوي دریځ ته اړتیا لري چې د ژمنو پلي کول تضمین کړي، نه یوازې بیانونه.^{۱۷۸}

۱۶۹ : په غزه کې ۹۱ شهیدان او ۳ روغتونونه له کاره لویډلي دي .

-په ۲۰۲۵/۹/۲۷ خپور شوی .

-اسرايېلي اشغالګرو ځواکونو نن، شنبه، په غزه کې په کوڅو کې د بې ځایه شویو خلکو او په میشتو کورونو کې یې د کورنیو په وړاندې نوي قتل عامونه ترسره کړل، په داسې حال کې چې په تړانګه کې د پاتې څو روغتونونو څخه درې یې له کاره لویډلي دي.

-د غزې روغتونونو سرچینو د نن سهار راهیسې د ۹۱ فلسطینیانو د شهادت راپور ورکړی، چې ۴۸ یې په غزه ښار کې او ۶ د لوړې لرونکي کسان دي چې د خوړو د ترلاسه کولو په هڅه کې د اسراییلو د ډزو له امله په نښه شوي دي.

-بریدونه په لویه کچه د غزې ښار په ګاونډیو متمرکز وو، چې بې ځایه شوي خلک یې په نښه کول چې هڅه یې کوله ووځي، او همدارنګه د غزې په مرکزي او سویلي پټۍ کې نور.

-د غزې ښار په ګاونډیو باندې درنې بمبارۍ د اشغالګرو ځواکونو لخوا د ښار په څو ګاونډیو کې د ګیډون ۲ عملیاتو د یوې برخې په توګه ترسره شوي یرغلونو سره په موازي ډول دوام لري، چې هدف یې د ښار نیول دي.

^{۱۷۸} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

یو سړی د غزې په مرکزي برخه کې د نصیرات کېوالو کمپ کې د العوده روغتون بهر د مخکې جوړ شوي جوړښت دننه د جسدونو کڅوړو په مینځ کې گرځي، د سپتمبر په ۲۷، ۲۰۲۵ کې د اسراییلو د برید وروسته.

د بې ځایه شویو خلکو په نښه کول:

- په وروستیو پرمختګونو کې، طبي سرچینو د غزې ښار په مرکزي برخه کې د الدراج په ګاونډ کې په هوايي برید کې د څلورو ماشومانو په ګډون د اتو کسانو د مړینې راپور یی ورکړی.

- مخکې له دې، د ښار په مرکز کې د السارایا په سیمه کې د اسراییلو د بې پیلوټه الوتکې په برید کې فلسطینیان ټپیان شوي وو.

- د غزې ښار لویدیځې سیمې د یو لږ تاوتریخوالي بریدونو سره مخ شوې، چې یو یې د څارویو په ګاډۍ کې بې ځایه شوي کسان په نښه کړل، چې پنځه یې ووژل.

- ساحلي رشید سړک کې، چې د اسراییلو اشغالګر پوځ ادعا وکړه چې د غزې ښار څخه د وتلو خوندي لاره وه، اسرایيلي الوتکو د جنوب په لور روان بې ځایه شوي کسان یې بمبار کړل، یو کس یې وواژه او نور یې ټپیان کړل.

- د ښار په لویدیځ کې د الرمل په سیمه کې د اپارتمان په ودانۍ باندې په برید کې دوه نور فلسطینیان شهیدان شول. د بندر په سیمه کې د ګولیو د لګیدو له امله هم د ټپیانو راپور ورکړل شو. په ورته وخت کې، اسرایيلي ځواکونو په نږدې النصر سیمه کې ډزې وکړې.

- نن سهار، د یوې کورنۍ نه فلسطینیان د الشاطي کېوالو په کمپ کې شهیدان شول، چې د هوايي بریدونو نوي څپه یې وځپله، چې له امله یې ګڼ کورونه ویجاړ شول.

- هوايي بریدونو د غزې ښار په جنوب کې د تل الهوا او الصبرا سیمې په نښه کړې، چې په پایله کې یې مرګ ژوبله او ټپیان رامنځ ته شول. په ورته وخت کې، اسرایيلي پوځ د ډرون او چاودیدونکو توکو ډکو موټرو په کارولو سره څو کورونه ویجاړ کړل.

- د غزې ښار ختیځې سیمې هم پرله پسې هوايي بریدونو سره مخ شوې، چې په پایله کې یې د التفاح په سیمه کې د ماشومانو په ګډون ۱۱ کسان شهیدان شول. یو بل فلسطیني د الشجاعیه په نږدې سیمه کې د ډرون په ډزو شهید شو.

-د بمبارۍ له امله د غزې ښار سلگونه زره اوسېدونکي د غزې مرکزي او جنوبي سیمې ته تېښتېدلي دي ځکه چې شاوخوا دوه اونۍ وړاندې ځمکني برید اعلان شو.

-د اسراییلو د نشراتي ادارې په وینا، په شمالي غزه کې په یوه بله پرمختیا کې، یو سرتیری د ډزو له امله په منځني ډول تېي شو.

-د غزې په مرکزي برخه کې، نن ماښام د نصیرات کډوالو کمپ په مرکز کې په فلسطینیانو باندې د اسراییلو د بې پیلوټه الوتکې د برید په پایله کې ۱۴ کسان شهیدان شول او لسگونه نور ټپیان شول، څو ساعته وروسته له هغه چې د سهار په برید کې نهه نور شهیدان شول.

-د غزې په مرکزي برخه کې د دیرالبلح په ښار کې یو بل برید د خبریال محمد الدایه د مړینې لامل شو.

-د غزې په جنوبي برخه کې، د ناصر طيې کمپلیکس د خان یونس په لويديځ کې د بې ځایه شویو خلکو یوه گڼ میشته سیمه، مواصي سیمه کې د اسراییلو د بې پیلوټه الوتکې په برید کې د دوو ښځو په گډون د شپږو کسانو د مړینې راپور ورکړ.

-د خان یونس په مرکز کې، اشغالګرو ځواکونو د کورونو نوي ویجاړونه ترسره کړل.

-د غزې د روغتیا وزارت لخوا نن د خپرې شوې شمېرنې له مخې، د اسراییلو د یرغل د قربانیانو ټولټال شمېر ۶۵،۹۲۶ شهیدانو ته لوړ شوی، د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې ۱۶۷،۷۸۳ ټپیان شوي دي.

روغتونونه له کاره لويديلي دي :

-په عين حال کې، د غزې د روغتیا وزارت نن اعلان وکړ چې د اسراییلو د پوځي عملیاتو د پراخېدو سره سم په غزه ښار کې درې روغتونونه له کاره ایستل شوي دي.

-درې روغتونونه د ماشومانو لپاره د الرنتیسي روغتون، د سترگو روغتون، او د مصنوعي غړو د بیارغونې لپاره حمد روغتون دي. طبي کارمندان او ناروغان هم د ښار په سویل لويديز کې د تل الهوا په گاوند کې د القدس روغتون دننه بند پاتې دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-وزارت تاييد كړه چې د غزې ترانگه د تېيانو او ناروغانو د زياتيدونكي شمير او د طبي پاملرنې نشتوالي ته په پام سره د يوې پراخې بشري او روغتيا ناورين سره مخ دي.

-د روغتيا نړيوال سازمان اعلان وكړ چې د غزې په شمال او د غزې په نورو سيمو كې څلور روغتونونه د سپتمبر له لومړۍ نيټې راهيسې تړل شوي دي.

-د الاقصي شهيدانو روغتون وياند خليل الدقران وويل چې اشغال د غزې په شمالي ترانگه او د غزې ولايت كې ډير روغتونونه يې له خدماتو څخه بې برخې كړي دي.

-الدقران له الجزيرې سره په يوه مركه كې زياته كړه چې پاتې فعال روغتونونه د هغو تېيانو شمير چې هره ورځ راځي، خدمت يې نشي كولى.

-په ورته شرايطو كې، د غزې روغتيا وزارت ويلي چې د غزې روغتونونه د وينې واحدونو او د وينې اجزاو له سخت كمښت سره مخ دي.

-په دې شرايطو كې، د ملگرو ملتونو د بشري چارو د همغږۍ دفتر تاييد كړه چې په غزه كې ډيرو روغتيايي تاسيساتو خپلې دروازې تړلي دي، چې سلگونه زره خلك يې له روغتيا پاملرنې څخه بې برخې كړي دي.^{۱۷۹}

۱۷۰: د حماس مشر: موږ د غزې واكمنۍ پرېښودو ته چمتويو.

-د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) د سياسي دفتر غړى غازي حمد.

-حمد د حماس د يوې جامع معاملې لپاره د ژمنې تاييد وكړ چې پكې د ټولو فلسطيني بنديانو خوشې كول شامل دي (الجزيره).

-د سپتمبر په ۲۶، ۲۰۲۵ خپور شو.

-د حماس مشر غازي حمد د جمعې په ورځ تاييد كړه چې غورځنگ د غزې د ترانگې كنټرول پرېښودو ته چمتو دى، او زياته يې كړه چې دا د فلسطين د جوړښت يوه برخه ده او له پامه غورځول كيدى نشي.

-حمد د CNN سره په يوه مركه كې تشرېح كړه، "لكه څنگه چې ما په وار وار ويلي، موږ د غزې واكمنۍ پرېښودو ته چمتويو، او موږ له دې سره هيڅ ستونزه نلرو."

^{۱۷۹} - سرچينه: الجزيره.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-حمد د سېپتمبر په نهمه نيټه د اسراييلو د بريد په جريان كې په دوحه كې د هغه او د حماس پلاوي د وژنې هڅې په اړه هم خبرې وكړې. هغه د هغه ژوندي پاتې كيدل د "معجزې" په توگه بيان كړل، او اسراييل يې تورن كړ چې هڅه كوي مذاكره كوونكي په نېنه كړي او "د خبرو اترو پروسه ويجاړه كړي".

-د بنديانو د مسلې په اړه، حمد د يوې جامع معاملې لپاره د غورځنگ ژمنتيا تاييد كړه چې پكې د ټولو فلسطيني بنديانو خوشې كول شامل دي. تل ابيب اټكل كوي چې حماس ۴۸ اسراييلي بنديان لري، چې ۲۰ يې لا هم ژوندي دي، پداسې حال كې چې له ۱۱۰۰۰ څخه ډير فلسطيني بنديان د اسراييلو په زندانونو كې بنديان دي.

-د حماس د مشر څرگندونې د متحده ايالاتو د ولسمشر ټرمپ د جگړې د پای ته رسولو لپاره د ۲۱ نكاتي پلان د افشا كولو سره سمون لري. پدې پلان كې د غزې لپاره د يوې ادارې جوړول شامل دي چې حماس پكې شامل نه وي، او د فلسطيني ادارې محدود گډون سره د سيمې اداره او بيارغونې لپاره د عربي او اسلامي ملاتړ سره د گډ امنيتي ځواك جوړول شامل دي.

-په مقابل كې، د اسراييلو صدراعظم نتنياهو ټينگار كوي چې د جگړې هدفونه د ټولو بنديانو خوشې كول، د حماس وړتياوې له منځه وړل او ډاډ ترلاسه كول دي چې غزه بيرته اسراييلو ته د گواښ په توگه پاته نشي .

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ نيټې راهيسې، اسراييلو په غزه باندې خپل جنگ ته دوام ورکړی، چې په پايله كې يې د لسگونو زرو فلسطينيانو د مړينې او په سلگونو زره نورو د ټپي كيدو لامل شوی، چې د يوې ساري بشري بحران په منځ كې دی.^{۱۸۰}

۱۷۱ : په غزه كې د وخت نه مخكې زيږيدلي او نوي زيږيدلي ماشومان د روغتيایي وضعیت له

خرابیدو سره مخ دي

په ۲۰۲۵/۹/۲۸ خپور شوی .

^{۱۸۰} - سرچينه: اناضولو اژانس .+ الجزيره نيټ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په غزه کې وخت نه مخکې زیږیدلي او نوي زیږیدلي ماشومان د تنفسي ستونزو د زیاتوالي سره مخ دي، د اسراییلو د روانې جگړې او بندیز له امله د درملو او طبي توکو د سخت کمښت په منځ کې چې نږدې دوه کاله یې دوام کړی دی.

-په التحریر روغتون کې، چې د غزې په سویلي برخه کې د ناصر طبي کمپلیکس سره تړاو لري، نرسري د لسگونو ماشومانو څخه ډکه ده، میندې او کورنۍ د خپلو ماشومانو تر څنګ په فرش کې ویده کيږي، پداسې حال کې چې ځینې وختونه درې ماشومان اړکيږي چې د پاملرنې د ترلاسه کولو لپاره په یوه بستره کې شریک شي.

-د روغتون رییس احمد الفرا خبریالانو ته وویل چې غزه "د سینه بغل او تنفسي انتاناتو یوه سخته څپه" تجربه کوي. هغه څرګنده کړه چې ځینې ماشومان د بسترونو د نشتوالي له امله په مستقیم ډول په فرش کې ایښودل کيږي، پداسې حال کې چې د کمښت له امله د لومړیتوب سره سم اکسیجن ویشل کيږي.

-هغه ټینګار وکړ چې د طبي کارمندانو کمښت او ګڼه ګونه د ناروغانو ترمنځ د تنفسي انتاناتو د خپریدو احتمال زیاتوي.

-الفرا زیاته کړه چې د وخت څخه مخکې زیږونونو شمیر د پام وړ زیات شوی، چې دا د جگړې شرایطو او د هغې روغتیايي پایلو ته منسوبوي. هغه خبرداری ورکړ چې د دې ماشومانو یو شمیر د تنفسي ناکامۍ له امله په وینټیلیټرونو پورې تړلي دي.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ مه د غزې په تړانګه کې د اسراییلو د ویجاړۍ د جگړې له پیل راهیسې، په غزه کې روغتیا سکتور د پام وړ زیانونه لیدلي دي. د روغتیا وزارت په وینا، شاوخوا ۱۰۰ روغتونونه، کلینیکونه او د لومړني پاملرنې مرکزونه ویجاړ شوي یا د کارونې وړ نه دي، سربېره پردې چې ۲۰۰ امبولانسونه په نښه شوي دي.

-د تیر مارچ راهیسې، اسراییلو د بشري مرستو د ننوتلو، په شمول د طبي او خوراکي توکو په ګډون خپل محدودیتونه هم سخت کړي دي، چې د ناروغانو او ماشومانو کړاوونه زیاتوي.

-د روغتیا وزارت د معلوماتو له مخې، د پراخو بې ځایه شویو او د ژوند د نا مناسبو شرایطو په منځ کې، د ساري ناروغیو له دوه ملیون څخه ډیرې قضیې ثبت شوي، د هیپاتایټس د لسگونو زرو قضیو سره یوځای.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-نړيوال سازمانونه، په شمول د روغتيا نړيوال سازمان او د سره صليب نړيوالې کميټې، د غزې د روغتيا سيستم د بشپړ سقوط خبرداري ورکړې که چيرې د ويجاړۍ او محاصرې جگړه دوام ومومي.^{۱۸۱}

۱۷۱-د بنديانو کلب: اسراييل د خپلو بدترينو زندانونو څخه په يوه کې د اسطول الصمود (ثبات فلوتيليا فعالين) يې توقيف کړي .

-د نيکيو زندان زرگونه فلسطيني بنديان ساتي (فلسطيني مطبوعات)

د ۲۰۲۵ کال د ۳/۱۰/۳

-د فلسطيني بنديانو کلب د جمعې په ورځ وويل چې د اسراييلو اشغالگر چارواکي د نيکيو صحرا زندان کې د "نړيوال ثبات فلوتيليا" فعالين توقيف کوي، چې د اسراييلو يو له بدترينو زندانونو څخه گڼل کېږي او د فلسطيني بنديانو په وړاندې د جدي سرغړونو شاهد دی.

-کلب په يوه بيان کې تشرېح کړه چې د نيکيو زندان يو له خورا مشهورو زندانونو څخه دی چېرې چې د فلسطيني بنديانو په وړاندې سلگونه جرمونه او سرغړونې مستندې شوي دي. دا په زرگونو بنديان لري، په شمول د غزې له ترانکې څخه توقيف شوي.

-په بيان کې راغلي چې يوشمير فلسطيني بنديان د اسراييلي ځپونکو واحدونو لخوا د شکنجې او سختو وهلو په پايله کې په زندان کې مړه شوي دي. انالله وانا اليه راجعون .

-په تېرو ۴۸ ساعتونو کې، اسراييلي چارواکو د سټيډفيسټنس فلوتيليا پورې اړوند ۴۲ کښتۍ ونيولې کله چې دوی د غزې په لور په نړيوالو اوبو کې روان وې، په سلگونو نړيوال فعالين يې په کې ونيول، او اعلان يې وکړ چې دوی به اروپا ته وليږي.

بن گویر:

-پرون ماښام، د پنجشنبې په ورځ، د اسراييلو د ملي امنيت وزير اتمر بن گویر (بن حمير) ساحلي ښار اسدود کې د فعالينو د توقيف ځای ته ورسيد، چېرې چې په فوټيج کې ښودل شوي چې دوی اړايستل شوي چې په ځمکه کښيني او توقيف مرکزونو ته د لېږد په تمه وي.

^{۱۸۱} - سرچينه: جرمني + الجزيره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د فلسطيني بنديانو کلب زیاته کره چې "د بن گویر لخوا خپاره شوي کلیپونه د خپل ډول لومړی نه دی. هغه دمخه د نیکیو زندان دننه او نورو ځایونو کې په ورته صحنو کې راڅرګند شوی، فلسطيني بنديانو ته یې ګواښونه کړي او د ناوړه ګټه اخیستنې او سپکاوي طریقې یې بشودلې دي."

-د فلسطین د بنديانو کلب ټینګار وکړ چې د اسراییلو د زندانونو د سیستم لخوا ترسره شوي سرغړونې "ټول نړیوال قوانین او نورمونه ماتوي او دوی یې د سیستماتیکې نسل وژنې په ډګرونو بدل کړي دي، په ځانګړې توګه په تیرو دوو کلونو کې." ده یادونه وکړه چې هغه څه چې د فعالینو سره پېښ شوي د دې پالیسۍ د غځېدلو استازیتوب کوي.

-د سټیډ فاسټنس فلوتیلا تیره چهارشنبه د ایکس پلیټ فارم له لارې اعلان وکړ چې په نړیوالو اوبو کې شاوخوا ۱۰ اسرایيلي کښتیاو لخوا پرې برید شوی او د اضطراب غږ یې خپور کړ، دا پېښه یې "جنګي جرم" ګڼلې.

-د اکتوبر ۷، ۲۰۲۳ راهیسې، د اسراییلو اشغال، د امریکا په ملاتړ، د غزې په تړانګه کې خپل تیري ته دوام ورکړی، چې په پایله کې یې له ۶۶,۰۰۰ څخه ډیر فلسطینیان وژل شوي او شاوخوا ۱۶۹,۰۰۰ نور ټپیان شوي، چې ډیر یې ښځې او ماشومان دي. ۴۵۷ کسان هم د لوږې له امله مړه شوي دي، په شمول د ۱۵۲ ماشومانو.^{۱۸۲}

۱۷۲: د ترمپ بېرته پل ان کې تر ټولو لوی دام.

-د ۲۰۲۵ کال د ۳/۱۰/۳

-یروشلم، اسراییل - د می ۲۳: (اسرایل وتل) د اسرایلیو د حکومت د مطبوعاتو د دفتر (GPO) لخوا چمتو شوي پدې لاسوند عکس کې،

-د اسراییلو لومړی وزیر نتنیا هو د ۲۰۱۷ کال د می په ۲۳ مه د اسراییلو په بیت المقدس کې د تل ابیب د بن ګوریون نړیوال هوايي ډګر څخه د ولسمشر د وتلو دمخه د متحده ایالاتو له ولسمشر ترمپ سره خبرې کوي.

^{۱۸۲} - سرچینه: ټولنیزې رسنۍ + اناضولو اداره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-ترمپ د جنوري په مياشت کې د واک له اخیستو وروسته د خپل لومړي بهرني سفر په جريان کې اسرائيلو او د فلسطين د ادارې سيمو ته د ۲۸ ساعته سفر لپاره ورسيد. (عکس د کوبي گيدون / GPO لخوا د کيقي اميجز له لارې) .

-د اسرائيلو لومړی وزير نتنياهو (کين اېخ ته) د امريکا د ولسمشر ډونالډ ترمپ سره (کيقي)

-سپينې مانۍ د "سولې پلان" په نوم د ۲۰ ټکويو سند خپور کړ، چې د امريکا د ولسمشر ترمپ او د اسرائيلو لومړی وزير نتنياهو لخوا لاسليک شوی. دا پلان د غزې لپاره د "نوي دورې پيل" په توگه وړاندې شو، چې ژمنه يې وکړه چې جگړه به ودروي او پراخه بيارغونه به پيل کړي.

-په هرصورت، د فلسطين د تجربو او غميزو د يوې پيړۍ په رڼا کې، په احتياط سره لوستل، څرگندوي چې هغه څه چې د حل لارې په توگه يې بازار موندنه کيږي د امتيازاتو او پريښودو د پيژندل شويو دورو د تکرار څخه ډير څه ندي: د بالفور اعلاميې (۱۹۱۷)، د وېش پلان (۱۹۴۷)، د اوسلو تړونونو (۱۹۹۳)، او په پای کې هغه څه چې اوس د "ترمپ پلان" په نوم يادېږي. دا يوه بنسټيزه پوښتنه راپورته کوي: دا پلان په خپلو جزئياتو کې څه شاملوي؟

پلان څه وايي؟

-په سطحه، د ترمپ-نتنياهو پلان روښانه ژمنې لري: د جگړې پای او د سولې لاره. خو د دې بشري مخ لاندې هغه احکام پټ دي چې جدي سياسي خطرونه لري، د پريښودو سره لالچ کېدوډوي.

لومړی. په غزه کې د وينې تويولو د بندولو لپاره د يو بشري چلند په توگه يو سمدستي اوربند وړاندې کيږي. په هرصورت، دا په راتلونکو گامونو پورې مشروط دی چې دا د يو پابند تړون پرځای د آزمويڼې اوربند جوړوي، لکه څنگه چې دا د فلسطينيانو د وړتيا ازموينه وه چې نوو شرايطو ته تسليم شي.

دوهم. د نړيوال نظارت لاندې د حماس بشپړ بې وسلې کول د پلان د زړه استازيتوب کوي. دلته، د مقاومت وسلې يو "خنډ" کيږي چې بايد له منځه يوړل شي، پداسې حال کې چې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

اشغال وسله وال او قوي پاتې کېږي، دا تاييدوي چې دلته سوله د توازن په اړه نه ده بلکې تسليميدل دي.

درېم، د بنديانو او يرغمل شويو تبادلې د بشردوستانه گام په توگه وړاندې کېږي، مگر دا د زرگونو فلسطيني بنديانو - چې ډير يې په خپل سر توقيف شوي وو - او اسراييلي يرغمل شويو ترمنځ د روانې جگړې په شرايطو کې يو غلط مساوات رامېنځته کوي. دا په ځمکه کې يو غير عادلانه تبادلې رامېنځته کوي.

څلورم، د اسراييلو وتل د مشروط انعام په توگه وړاندې کېږي، نه د يو ذاتي حق په توگه. د شرايطو څخه د فلسطين هر ډول سرغړونه اشغال ته د پاتې کيدو حق ورکوي، چې وتل د آزادۍ په لور د گام پرځای د دوامداره فشار په کارت بدلوي.

پنځم، د نړيوالې "سولې شورا" له لارې انتقالي اداره د پلان ترټولو د خطرناکې مادې استازيتوب کوي. غزه د متحده ايالاتو په مشرۍ تر مستقيمي سرپرستۍ لاندې نيسي، چې د ټوني بلير په څير د مشهورو شخصيتونو لخوا به څارل کېږي. دا يوه سناريو ده چې تاريخي تجربې منعکسې کوي، چېرې چې "انتقالي" دايمي کېږي، د غزې د لويديځې غاړې څخه د جلا کولو دروازه پرانيزي او د هغې د جوهر ملي پروژه خالي کوي.

شپږم، لويه بيارغونه د "انعام" په توگه وړاندیز کېږي، مگر دا مشروطه ده. فنډونه او پروژې به له بهر څخه اداره کېږي او د بليک ميل کولو وسيلې په توگه کارول کېږي: د بيارغونې په بدل کې به سياسي شرايط ومنئ، يا به يې رد کړئ.

په پای کې، ترټولو خطرناک حالت د ترمپ مستقيم گواښ کې دی: پلان د سولې عادلانه انتخاب نه دی، بلکې يو څرگند التيميم دی؛ د شرايطو منل د مرستې دروازه پرانيزي، او د دوی رد کول اسراييلو ته د متحده ايالاتو د بشپړ ملاتړ سره د جگړې دوام لپاره شين څراغ ورکوي.

د دې احکامو سره، دا پلان د بيارغونې يا اوربند له يوې ساده پروژې څخه په يوه پيچلې سياسي لوبې بدلېږي، چې د سولې شعارونو په جامه کې پوښل شوې ده، مگر پروژه دننه پټه ده، د اوږدې مودې سرپرستۍ د پلي کولو او د فلسطين ملي پروژې له مينځه وړلو لپاره نوي وسايل پټوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا یو لنډمهاله بشري یا سیاسي تړون نه دی، بلکې د کنټرول د قواعدو بیا تنظیمولو او د سرپرستی په یوه نوي بڼه کې د فلسطین ملي پروژې د اصلاح کولو لپاره یو ستراتیژیک گام دی.

-د غزې د چارو لپاره د مستقیمې نړیوالې ادارې رامینځته کولو او بیارغونې سره د سیاسي او امنیتي شرایطو سره د نښلولو په څیر میکانیزمونو له لارې، بشري ژمنې د سیاسي فشار وسیلو ته بدلېږي. دا پلان یوازې د مرستې د پلان څخه ډیر څه کوي، بلکه د ملي ارادې په لگښت د بهرنیو گټو لپاره د سیاسي واقعیت بیارغونې لپاره د سړک نقشه جوړوي.

-دا پیچلي ابعاد موږ دې ته اړباسي چې د پلان د ماینونو ساحو ته لاړ شو، د مادې په واسطه، د دې شعارونو تر شا په ستراتیژي پوه شو او هغه څه کشف کړو چې د دې بشري او امنیتي مخ لاندې دي.

د ماین پاکي :

-مخکې له دې چې موږ د پلان د اهمیت په جزئیاتو کې ډوب شو، موږ باید دا ومانو چې هغه څه چې نن ورځ وړاندې کېږي یوازې د بیارغونې وړاندیز یا لنډمهاله سیاسي تړون نه دی. بلکه، دا د تاریخي سیاسي فورمولونو په احتیاط سره غور شوی توسعه ده چې د لسیزو راهیسې تکرار شوي، ورته بنسټیز اهداف پکې شامل دي او په نوو، ډیرو قانع کوونکو او متحرکو لارو کې وړاندې شوي.

-دا پلان نه یو تصادفي دی او نه هم د بندونو تصادفي ټولګه ده. بلکه، دا د احتیاط سره ډیزاین شوي ستراتیژیکو ماینونو او جالونو شبکه ده. د دې هدف یوازې د بیړني بحران اداره کول ندي، بلکه د فلسطین د حقونو د حاشيې کولو او د ملي پروژې د تخنیکي فایل او د هغې د وروستي مړینې په لاره کې د لنډمهاله اجنډا بدلولو او ډرډمهاله تجربه بیا تولید کول دي.

-هر بند یوه تیریدونکې پېښه نه ده، بلکه د یو مدغم سیستم بنسټ دی چې هڅه کوي د نوي پوښ لاندې سیاسي واقعیت ته بیا شکل ورکړي: بشري او امنیتي شعارونه چې د اوږدې مودې سرپرستی میکانیزمونه او یو نوی سیاسي ویش پټوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دا ماینونه یوازې د یو لوی پلان وسیلې دي چې موخه یې د یو حقیقت پیاوړي کول دي چې کنټرول مشروع کوي او د اشغال اوږدول د یو لږ شرایطو، ځنډونو او پریکړو له لارې چې د بشري حل لارو په توګه وړاندې کېږي، کافي ندي.

-له همدې امله، د دې واقعیت سره د مقابلې لپاره، د پلان یوازې سطحې لوستل کافي ندي. بلکه، د هغې د ماینونو ساحو بشپړ لوستل او محتاط تحلیل، د فقرې په واسطه، د هغو خطرونو ستراتیژیکې نقشې پوهیدلو لپاره اړین دي چې دا پټوي او د هغې د جوړښت تر شا ریښتیني ارادې افشا کوي.

-له دې ځایه، تحلیل موږ بل پړاو ته لېږدوي: د پلان په متن کې پټ شوي ماینونه افشا کول، چېرې چې مقالې د وضعیت د بیا جوړولو لپاره د دقیقو ستراتیژیکو وسیلو په توګه څرګند شوي.

-د فلسطین واقعیت په سیستماتیک ډول تحریف شوی، پداسې حال کې چې د بشري او امنیتي پوښښ تر شا د ملي پروژې او د فلسطین حاکمیت ته مستقیم ګواښونه ږدي.

-دا پروسه د کنټرول نقشې بیا رسمولو پورې محدوده نه ده؛ دا د فلسطین د موضوع په جوهر، د هغې سیاسي او بشري اړخونو سره اړیکه لري. دا څرګندوي چې دا پلان څنګه یوازې یو لنډمهاله تړون نه دی، بلکې د یوې اوږدې پروسې یوه برخه ده چې د فلسطینیانو راتلونکې د داسې لید سره بیا شکل ورکوي چې د دوی د ځان ټاکلو په حق باندې محدودیتونه وضع کوي:

"لنډمهاله" ماین - له لنډمهاله ژمنې څخه تر دایمي واقعیت پورې :

-تاریخ موږ ته درس راکوي چې لنډمهاله جملې ډیروختونه په دایمي قوانینو بدلیږي. د بالفور اعلاميې څخه تر اوسلو تړونونو پورې، فلسطینیانو لیدلي چې څنګه اداري ژمنې په سیاسي واقعیتونو بدلي شوې چې ملي غوښتنې محدودوي.

-نن ورځ، نړیواله انتقالي شورا په نوي پلان کې یو ماډل وړاندیز کوي چې لنډمهاله ښکاري، مګر عملیاتي او اداري واکونه لري چې دوام تضمینوي. دا د غزې او لویديځې غاړې ترمنځ د اداري او سیاسي جلاوالي د رامینځته کولو ګواښ کوي، چې د "انتقالي پړاو" په نوم یادېږي چې د ملي پروژې یووالي ته لمن وهي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

"د حقونو تخنيکي او امنیتي مسلو ته اړول" ځمکنی ماین :

-د فلسطین تاریخ د سیاسي حقونو د امنیت یا تخنيکي مسلو ته په کم نظر کتل ، د دوی د سیاسي جوهر څخه د دوی د لرې کولو هڅو څخه ډک دی. نن ورځ، د حماس د بې وسلې کولو غوښتنه د بیارغونې لپاره یو شرط کیږي، پداسې حال کې چې د اشغالګرو د وسلو یا د کنټرول د میکانیزمونو د پای ته رسیدو په اړه هیڅ بحث نه کیږي.

پایله: د مقاومت سیاسي اړخ حاشیه کول، او د امنیت ادارې ته د حقونو کمول چې کنټرول د قوي ګوند په لاس کې ساتي.

"د سیاسي پریښودو په بدل کې اقتصادي هڅونه" ځمکنی ماین :

-دا ماین د پلان ترټولو خطرناک اړخ دی، ځکه چې دا یو تاریخي معامله بیا تولیدوي: د حقونو د تسلیمیدو په بدل کې د سوکالۍ ژمنې.

-د بالفور اعلاميې څخه نیولې ترپراختیایي پروژو پورې چې د اساسي حقونو تسلیمولو پورې مشروط دي، د اوسلو تړونونو پورې، چې د فلسطین اداره یې د اصلي مسلو د کنگل کولو په بدل کې په نیوالو تمویل پورې وتړله ، نن ورځ د ترمپ-نتانیاهو پلان د غزې د بې وسلې کولو او د هغې د ادارې د نیوالو ادارو تابع کولو په بدل کې د "نوي رویرا" او جامع بیارغونې ژمنه کوي. په بل عبارت، د فلسطینیانو ترټولو اساسي حقونه د سیاسي بلیک میل کولو په وسیله بدلېږي.

تمه شوې پایله: یو نازک اقتصاد، مطلق انحصار، او د آزادۍ او حاکمیت حاشیه شوي مسلې.

د "اړینو مسلو ځنډولو" ماین ډګر:

-"وروستي مرحلې" ته د لویو مسلو ځنډول د اشغال د اوږدولو او د واقعیت بیا جوړولو وسیله وه او دوام لري. پخوانیو تړونونو، لکه اوسلو، دا تاکتیک مجسم کړ، او نن ورځ پلان دا په ډیر زړه راښکونکي فورمول کې تکراروي، اړینې مسلې پرته له وخت چوکاټ یا تضمین څخه ځنډوي.

پایله: د حاکمیت پرته بیارغونه، د شخړې د حل پرته اوربند، او د انتقالي پړاو بدلون په خپل ځان کې په پای کې، کوم چې د ملي پروژې ضایع کول دي دوام لري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د "نړيوالې سرپرستۍ او سياسي پاكوالي" ماين ساحه :

-د غزې د حكومت كولو لپاره د نړيوالې شورا د جوړولو وړانديز په معاصر شكل كې د نوي سرپرستۍ پرته بل څه ندي. دا وړانديز ځان د بې طرفۍ او تخنيكي پلوه د بيرغ لاندې وړاندې كوي، مگر دا د فلسطيني ځواكونو د استثنا مشروعيت وركوي او بهرنيو گوندونو ته د پريكړې كولو واک وركوي.

پايله: د غزې اداره په يوه تابع ادارې بدلول، د ملي ارادې څخه جلا، او اداري جلاوالی چې د فلسطين د ملي پروژې يووالي گواښوي.

د خبرو اترو د وسيلې په توگه د تاوتریخوالي گواښ :

-د فلسطين تاريخ د سياسي شرايطو د تحميلولو لپاره د ځواک دکارولو له مثالونو څخه ډک دی، او نن ورځ ورته معادله نوره هم په روښانه توگه تکرار کېږي: پلان د يو څرگند خبردارۍ سره وړاندې کېږي چې هر ډول انکار به د بشپړ نظامي ملاتړ سره مخ شي.

پايله: د زور له لارې د تسليمۍ منطق ټينگول، او د دې مفکورې پياوړې کول چې سوله يوازې د تسليمۍ له لارې ممکنه ده، نه د عادلانه حقونو له لارې.

د اداري ویش او ملي زوال گواښ :

-د دې په څير هر پلان په اصل كې د خلكو او ځمكې په ویشلو سره د ملي پروژې ټوټې كول دي. د كليو د ليگونو پروژې څخه د خپلواكې ادارې له لارې، هدف دا دی چې فلسطينيان د حاكميت پرته په محلي ادارو بدل كړي. نوی پلان ورته چلند تکراروي: د غزې لپاره د جلا ادارې رامینځته کول د اشغال گټو ته خدمت کوي او ویش ته دوام وركوي، د ریښتیني ملي یووالي هر ډول امکان کمزوری کوي.

-په نهایت كې، دا تحليل موږ يوې بنسټيزې پايلې ته رسوي چې موږ ته دا توان راکوي چې د دې پروژې تر شا اصلي مفكوره درك كړو او پوه شو چې دا يوازې يو لنډمهاله تړون نه دی، بلكې د فلسطين واقعيت ته بيا شكل وركولو او د هغې د لارې كنټرول لپاره اوږدمهاله ستراتيژۍ كې يو قصدي گام دی.

اصلي مفكوره: د ستونزې د دوام لپاره د وسايلو تازه كول :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-له پلان څخه راپورته کیدونکې اصلي مفکوره دا ده چې دا یوازې د یوې ځانګړې شخړې د حل لپاره وړاندیز نه دی، بلکې د فلسطین د مسلې د مدیریت لپاره د وسیلو پیچلي تازه کول دي، نه د هغې له منځه وړل یا تحلیل.

-د پلان لخوا وړاندیز شوي عصري تخنیکونه پدې کې شامل دي: د غزې د مدیریت لپاره یوه نړیواله شورا، د بیارغونې لویې پروژې، هوشیاره رسنۍ بازار موندنه، او مشهور نړیوال نومونه چې پلان ته د ظاهري بڼې نوې بڼه ورکوي. په هرصورت، سیاسي جوهر ثابت پاتې دی: د پای ته رسولو پرځای د مسلې اداره کول، د برخلیک مسلې ځنډول، او اساسي حقونه په امنیتي شرایطو بدلول.

-دا نوي وسایل یوازې د پلانونو د اوږدې مودې نمونې مخ دی چې اشغال اوږد کړی او نګبه یې په یوه دوامداره تراژیدي بدله کړې ده.

-بل ګام دا دی چې پلان ته د منځني ختیځ د بیا تنظیم کولو لپاره د پراخې ستراتیژۍ د یوې برخې په توګه وګورو. دا ستراتیژي په څو متقابلو محورونو ولاړه ده:

لومړی، سیمه ایز نورمال کول: د پلان لخوا وړاندیز شوی اداري ویش غزه د نړیوالې ادارې لاندې نیسي او د لویدیځې غاړې څخه یې جلا کوي، د فلسطین مسله د یو متحدې سیاسي پروژې په توګه کمزورې کوي.

-دا ټوټه ټوټه کول د اسراییلو او عربي هیوادونو ترمنځ د عادي کیدو وړاندې کول د "بشردوستانه ګام" یا "اقتصادي سولې" په توګه یې اسانه کوي، پرته له دې چې یو متحد فلسطیني ځواک د دې پروسې مخه ونیسي. له همدې امله دا تړون د سولې تړون نه کیږي، بلکې د نړیوال مدیریت لاندې د تدریجي عادي کیدو دروازه کیږي، د متحد فلسطیني فشار څخه پاک.

دوهم، د انرژۍ امنیت او اقتصادي سرچینې: د غزې بیا رغونه او د لویو اقتصادي پروژو رامینځته کول کولی شي د اقتصادي اتصال او سیمه ایز ادغام لپاره د یوې وسیلې په توګه کار وکړي چې اسراییلو او د هغې د ملاتړو ګټو ته خدمت کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-پدې کې د بیارغونې پروژې د لویو شرکتونو او شتمنو هیوادونو سره ملګرتیا سره نښلول، او شاید د انرژۍ شبکو، بندرونو او سوداګریزو دهلیزونو کې د اقتصادي مرکز په توګه د غزې مدغم کول شامل دي.

-دا پروژې بهرنیو قدرتونو ته په غزه کې د اقتصاد او سیاست د څارنې وسیله چمتو کوي، اقتصادي انحصار په اوږدمهاله سیاسي فشار میکانیزم بدلوي.

دریم، د سیمه ایز نفوذ محوره: د وضعیت اداره کولو لپاره د نړیوالې شورا معرفي کول.

د غزې ترانګه د نړیوال امانت په چوکاټ کې د فلسطین د حاکمیت مفهوم ته بیا شکل ورکوي، یو داسې اقدام چې د سیمې په سیاسي منظره کې ژورې اغیزې لري.

-د غزې ترانګې نړیوال کنټرول یوازې یوه سیمه ایزه پېښه نه ده؛ دا په منځني ختیځ کې د نفوذ د بیا ویشلو لپاره د یوې پراخې پروژې دننه یو ستراتیژیک ګام دی، په کوم کې چې واشنګټن او لویډیځ هیوادونه مرکزي رول لوبوي، پداسې حال کې چې د سیمې د کنټرول لپاره د اقتصادي او سیاسي نورمال کولو په څیروسیلو څخه کار اخلي.

د دې لارې سمدستي او منځمهاله پایلې په پنځو اصلي ابعادو کې لنډېږي:

-د اوږدمهاله امانت جوړول: لنډمهاله بهرنی کنټرول کولی شي یو دایمي واقعیت شي، پدې معنی چې د لسیزو بهرنی پروژې او پالیسۍ مدیریت، فلسطینیان د خپل برخلیک په اړه پریکړه کولو څخه لرې کوي.

-د ملي پروژې توتله کول: د لویډیځې غاړې څخه د غزې جلا کول د خبرو اترو ظرفیت کمزوری کوي او د یو متحد فلسطیني دولت د جوړولو وړتیا کمزورې کوي.

د اقتصاد او سیاست جلا کول: د بیارغونې پروژې د پانګوالو او بهرنیو هیوادونو شرایطو تابع دي، د خپلواک اقتصاد جوړولو وړتیا کمزورې کوي.

د اساسي حقونو له منځه وړل: بنسټیز حقونه، په شمول د ځمکې د بیرته راستنیدو او حاکمیت حق، د اقتصادي جبران لپاره ځنډول کېږي یا کمېږي، پداسې حال کې چې اشغال د بنسټیز حل پرته پاتې دی. د سیاسي او ټولنیز مقاومت کمزوری کول: د سیمه ایزو لوبغاړو د سیاسي او نظامي وسیلو څخه د دوی لرې کولو موخه د ټولنیز مقاومت شبکې له منځه وړل دي چې د اشغال لپاره ریښتیني فشار جوړوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-له همدې امله، پلان يوازې يو تړون يا سند نه دی؛ دا په سیمه کې د ځواک توازن بيا تنظيمولو لپاره د يوې جامع ستراتيژۍ برخه ده. دا د فلسطين مسله د مدیریت په يوه دايمي دوره کې ځای په ځای کوي، شخړه د ملي حقونو پورې اړوند سياسي مسلې پرځای په بشري او اداري مسلې بدلوي.

-په دې شرايطو کې، د پلان منل يا رد کول نه يوازې د فلسطين د دريځ ازموينه کيږي، بلکې د سياسي، اقتصادي او نړيوالو فشارونو د مدغم سيستم سره د مقابلي لپاره د هرې ملي پروژې وړتيا هم ده.

د فلسطين هوشيار غبرگون بايد څه وي؟

-د فلسطين هوشيار ځواب بايد د ټرمپ-نتانيا هو پلان لخوا رامینځته شوي ننگونې د ماهيت په ژوره پوهه او د ستراتيژيک فلسطيني وړتيا پراساس وي چې گوندونه سره متحد کړي او مقابله د عمل په واقعي پلان بدل کړي.

-سمبوليک رد کول کافي ندي. بلکه، رد کول بايد د روښانه سرو کرښو لخوا ملاتړ شي چې ملي شرايط تعريفوي: هيڅ ريښتيني بيارغونه نشي منل کيدی پرته لدې چې دا د ځواکونو د وتلو لپاره د روښانه مهالویش او د سرحدي لارو په اړه د فلسطين کنترول بشپړ لېږد سره يوځای شي. دا پدې مانا ده چې په سیمه کې حاکميت بيرته راگرځول، نه يوازې اقتصادي يا بشري پروژې پرته له تضمین څخه.

-ننگونه د فلسطين متحد استازيتوب ته اړتيا لري چې د فلسطين ملي ادارو بشپړ گډون پرته له بهر څخه تحميل شوې اداره رد کړي، پشمول د مقاومت دډلو، ملي شورا، قضايي ادارو، او د مدني ټولنې استازو.

-يووالی رسمي اړتيا نه ده؛ دا يوه ستراتيژيکه وسله ده چې د فلسطيني ليکو د ویشلو او د اداري قاعدو لاندې د نوي واقعيت د تحميلولو هڅې بندوي.

-د حاکميت سره د بيارغونې نښلول بايد يو بنسټيز قانون وي. د مالي چارو او پروژو قراردادونه بايد د داسې شرايطو سره جوړ شي چې د واضح او قوي ميکانيزمونو له لارې فلسطيني ادارو ته د مالکيت او عملياتي ظرفيت تدريجي لېږد تضمین کړي. دا ډاډ ورکوي

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

چې بیارغونه د غصب یا سرپرستی وسیله نه کیږي، بلکه د ملي حاکمیت د بیا رغونې په لور یو گام دی.

-په قانوني او سیاسي کچه، د فلسطین غورځنګ باید دا پلان په نړیوالو فورمونو کې تعقیب کړي او د پلي کولو لپاره اړین شرایط وضع کړي چې ډاډ ترلاسه کړي چې دا دایمي بهرني کنټرول ته نه ځي.

-پدې کې د امنیت شورا، د عدالت نړیوالې محکمې، او د بشري حقونو نړیوالو سازمانونو ته تلل شامل دي ترڅو دا اصل رامنځته کړي چې ملي حقونه د خبرو اترو وړ ندي.

-په ورته وخت کې، باید رسنۍ او نړیوال ضد کمپاین وي چې هدف یې د سیاسي او اقتصادي بلیک میل کولو میکانیزمونه افشا کول، د پلان شالید او د فلسطینیانو لخوا تجربه شوي ورته فورمولونو تاریخ څرګندول دي. دا به نړیوال او محلي پوهاوی رامنځته کړي چې دا د سولې پلان نه دی، بلکه د اوږدمهاله بیارغونې پروژه ده چې فلسطینیان د بهرني کنټرول لپاره یرغمل کوي.

-دا کمپاین باید د یوې مستندې تاریخي کیسې، قانوني شواهدو، او د یوې ښې جوړې شوي رسنۍ ستراتیژۍ پر بنسټ وي چې موخه یې د پلان د تبلیغاتي پوښښ ماتول او دا د ډله ایزې ملي او نړیوالې ردولو په موضوع بدلول دي.

-د دې ستراتیژۍ سره، فلسطینیان کولی شي خپل ردول په سیاسي او بشري حقونو ځواک بدل کړي چې د سیمه ایزې بیارغونې پروژه په وړاندې مقاومت وکړي او د فلسطین لامل د مساواتو په مرکز کې بیرته راولي، د دې پرځای چې له بهر څخه اداره شي.^{۱۸۳}

۱۷۳: ابو مرزوق الجزیرې ته: حماس د ترمپ له پلان سره موافقه کړې، خود پلي کولو لپاره یې خبرو اترو ته اړتیا ښودلې ده.

-خپور شوی د ۲۰۲۵ کال د ۴/۴/۱۰

-د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) مشر موسی ابو مرزوق وویل چې غورځنګ د امریکا د ولسمشر ترمپ لخوا د غزې د جګړې د پای ته رسولو لپاره وړاندې شوي پلان سره موافقه کړې، چې په اصولو کې یې اصلي ټکي دي، مګر د هغې پلي کول خبرو اترو ته اړتیا لري. هغه

^{۱۸۳} - الجزیره نیټ + ډاکټر محمد أستاذ الدراسات الاستشرافية والشؤون الدولية بجامعة محمد الخامس بالمغرب.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

تشرېح کړه چې غورځنگ دې پلان ته مثبت ځواب ورکړ، چې لومړيتوب يې د جگړې او اسراييلي قتل عام بندول دي.

-حماس د جمعې په ورځ په يوه بيان کې وويل چې دوی د ترمپ د پلان په اړه "پراخې مشورې ترسره کړې ترڅو يو مسؤل دريځ ته ورسېږي"، د اسراييلي يرغل د بندولو لپاره د خپلې ليوالتيا څخه. په اعلاميه کې زياته شوې، "موږ د ترمپ د وړاندیز سره سم د ټولو ژونديو او مړو بنديانو د خوشې کولو لپاره خپله موافقه اعلانوو، ترڅو دښمنۍ او وتل پای ته ورسېږي، پداسې حال کې چې د تبادلې لپاره اړين شرايط چمتو کوو." ده د منځگړو له لارې د ټولو جزئياتو په اړه د بحث لپاره د خبرو اترو لپاره خپل "سمدستي" چمتووالی څرگند کړ.

-ابو مرزوق د الجزيرې سره په يوه مرکه کې زياته کړه، حماس د لومړيو نهو توکو سره انديښمن دی، کوم چې د دښمنۍ پای ته رسيدل، د اشغال پای ته رسيدل، د فلسطين خلکو ته د مرستې چمتو کول، او د دښمنۍ پای ته رسيدو وروسته له لومړۍ ورځې څخه د واک لېږد پورې اړه لري. هغه يادونه وکړه چې د غزې د ادارې خپلواکو کميټې ته د سپارلو مسئله په ملي کچه په قاهره کې موافقه شوې وه.

-هغه تشرېح کړه چې هغه ټکي چې غورځنگ به پرې خبرې اترې وکړي هغه دي "د جگړې او تېري پای، د اسراييلو وتل، د مرستې چمتو کول، او د غزې د راتلونکې ادارې." هغه وويل چې ځينې ټکي، لکه د ۷۲ ساعتونو دننه د بنديانو او جسدونو سپارل، غير واقعي دي، ځکه چې دا ډير تفصيل او پراخو خبرو اترو ته اړتيا لري.

-د حماس د راتلونکي، د هغې د بې وسلې کولو او د هغې د مشرانو د راتلونکي پورې اړوند ټکو په اړه، ابو مرزوق وويل، "اسراييلو پخپله اعلان وکړ چې د حماس ۹۰٪ وړتياوې يې له منځه وړي دي، نو په هرصورت کومې وسلې غواړي بې وسلې شي؟" د امريکا ولسمشر پخپله وايي چې د حماس ۲۵۰۰۰ جنگيالي وژل شوي دي. هغه يادونه وکړه چې "تحريک د خپلې وسلې د تسليمولو لپاره خپله ليوالتيا بنودلې ده چې په هغه ورځ چې يو خپلواک فلسطيني دولت جوړ شي."

-هغه تشرېح کړه چې "وسلې د اشغال سره د مقابلې لپاره وې. که اشغال پای ته ورسېږي او فلسطينيان وکولی شي پخپله حکومت وکړي، نو هر څوک چې د غزې ترانگه اداره کوي په

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

لاسونو کې به وسلې ولري، او د هغوی لپاره هیڅ اړتیا نشته." هغه ټینګار وکړ چې د فلسطین د خلکو د مقاومت حق د ټولو نړیوالو قوانینو او منشورونو لخوا تضمین شوی دی.

هغه دا هم په ګوته کړه چې غزې ترانګې ته د ملګرو ملتونو د ځواکونو لپېرلو مسله خبرو اترو ته اړتیا لري. "کوم هیوادونه به په دې ځواکونو کې برخه واخلي؟ څوک به د دې ځواکونو په اړه پریکړه وکړي؟ د مثال په توګه، ایا دا د امنیت شورا نه ده؟ کومې بودیچې به ټاکل کيږي او څوک به یې مسؤلیت په غاړه ولري؟ د سوله ساتو ځواکونو واکونه څه دي؟ هغه جغرافیایي پولې کومې دي چې دننه به یې فعالیت کوي؟"

-ابو مرزوق د سوله ساتو ځواکونو شتون هم تر پوښتنې لاندې راوست - ایا دوی به د مصر او غزې ترانګې ترمنځ په پوله کې وي، یا د مصر، غزې ترانګې او اسراییلو ترمنځ.

-د هغه مادې په اړه چې د غزې ترانګه باید له ترهګرۍ څخه پاکه وي، د حماس مشرویل چې دوی د دې مادې سره موافق نه دي ځکه چې حماس یو ترهګریز غورځنګ نه دی، لکه څنګه چې واشنگټن او تل ابیب یې طبقه بندي کوي.

پراخې مشورې :

-د فلسطین د راتلونکي په اړه، ابو مرزوق وویل، "دا موضوع یوازې حماس پورې اړه نلري. د فلسطین د خلکو د راتلونکي په جوړولو کې شریکان شتون لري، او حماس نشي کولی دې موضوع ته هو یا نه ووايي." هغه ټینګار وکړ چې د فلسطین خلک د بل سرپرستي ردوي.

-هغه وویل، "امریکا باید د فلسطیني خلکو د راتلونکي په اړه هم مثبت نظر ولري،" او دا چې "ولسمشر ټرمپ، چې د نوبل د سولې جایزې په لټه کې دی، د هغه سړي سره ملګری نشي کیدی چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب او د جنګي جرمونو لپاره مطلوب دی، او د هغه پوځ نسل وژنه کوي، لکه څنګه چې د ټولو نړیوالو محکمو لخوا تایید شوی،" د اسراییلو لومړي وزیر نتنیاهاو ته په اشارې سره.

-له بلې خوا، ابو مرزوق تایید کړه چې حماس د متحده ایالاتو پلان ته د خپل ځواب په اړه د ډیرو فلسطیني ډلو سره مشوره کړې، او همدارنګه د فلسطیني خلکو او د هغې د مشرانو پراخه لړۍ سره. دوی د ملګرو، متحدینو، منځګړو او حتی قانوني متخصصینو سره هم

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

مشوره کړې. هغه وویل چې فلسطیني ډلو په بیان کې د هر هغه څه ملاتړ او تایید څرګند کړ چې پکې شامل دي.^{۱۸۴}

۱۷۴: شنونکي: د حماس غبرګون د ترمپ پلان ته بدلون ورکړ، او مسایل لا هم پیچلي دي .

-د غزې ښار اوسیدونکي په ډیرې سختۍ سره اوبه او اساسي خدمات ترلاسه کوي
-د ۲۰۲۵ کال د ۵/۵/۱۰ نیټه خپره شوه .

-په غزه کې د اوربند د راتلونکي په اړه ناڅرګندتیا وروسته له هغه چې مقاومت د بې وسلې کولو پورې اړوند شرایطو ته په څرګنده توګه اشاره وکړه چې پرته د متحده ایالاتو د ولسمشر ترمپ د پلان منلو څرګندونه وکړه.

-ترمپ د حماس د ځواب هرکلی وکړ او غوښتنه یې وکړه چې اسرائیل به سمدلاسه په غزه ښار کې پوځي عملیات وځنډوي، مګر هغه ژر تر ژره ګواښ وکړ چې هغه به د تړون په پلي کولو کې هېڅ ځنډ ونه مني.

-د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) غبرګون د ترمپ د اعلان له امله رامینځته شوی کړکېچ کم کړ، کوم چې لویدیځ او اسرائیلي رسنیو یو اړخیز وباله او د سولې لاره یې نه ګڼله. په هرصورت، دا د تړون په ډیرو بنسټیزو اړخونو کې په شکمن ډول چوپ پاتې شو.

-پداسې حال کې چې دا ریښتیا ده چې د غورځنګ مشر، موسی ابو مرزوق، الجزیرې ته وویل چې مقاومت بې وسلې کول نه ردوي، دا یوه داخلي مسله ګڼي چې باید د فلسطیني ادارې دننه بحث وشي او دا باید د اجماع له لارې ملي ادارې ته وسپارل شي.

-په هرصورت، ځینې وایي چې متحده ایالات او اسرائیل دا ځانګړې ماده د خبرو اترو وړ نه ګڼي، او د دې په اړه هر ډول خبرې اترې به د نوي جګړې معنی ولري.

-د تړون د پلي کولو میکانیزمونو په اړه بحثونه د دوشنبې په ورځ د مصر په شرم الشیخ کې د ټولو خواوو د استازو په ګډون سره پیل کېږي. د اسرائیلو لومړي وزیر نتنیا هو تایید کړه چې خبرې اترې به یوازې څو ورځې وخت ونیسي.

^{۱۸۴} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-نتنياهو، چې د نړيوالې جنايي محکمې لخوا مطلوب دی، هم تاييد کړه چې د حماس بې وسلې کول به د تړون په دوهم پړاو کې يا د پوځي ځواک له لارې ترسره شي، او ټينگار يې وکړ چې هغه ځواکونه به د جگړې د اهدافو د ترلاسه کولو لپاره د پلان پلي کولو دمخه د غزې له ترانکې څخه ونه وځي.

-د سيمې ارامول :

-په دې وروستيو ورځو کې پيښې زياتې شوي، د ترمپ لخوا د واشنګټن لخوا اعلان شوي وړانديز سره، د نتنياهو سره يوځای، ټوله سيمه د اور لمبو په څنډه کې اچولې ده. د منځني ختيځ د پاليسۍ کارپوه ډاکټر محجوب الزويري په وينا، دا وړانديز د هغه څه بشپړ برعکس استازيتوب کوي چې د عربو او مسلمانو مشرانو سره موافقه شوې وه.

-په هرصورت، حماس د "مصر الاحدث" پروگرام په جريان کې د الزويري په وينا، د ترمپ لخوا د پراخو سيمه ايزو ترتيباتو په اړه د اوربند د شرط کولو په هڅه کې د جوړ شوي بندون ماتولو سره وړانديز ته ځواب ورکړ.

-د غورځنگ غبرگون د غزې په اړه بحث د يوې جلا مسلې په توګه بيا راژوندی کړ او ډير تياره سيوري يې لرې کړې چې د ترمپ د اعلان وروسته په سيمه کې راڅرګندې شوې وې. الزويري په دې باور دی چې د هغه له اعلان وروسته، هغه د ځينو سيمه ييزو مشرانو څخه د وضاحتونو ډير څه ترلاسه کړ.

-له همدې امله، د متحده ايالاتو هيله اوس مهال د بنديانو د بيرته راستنيدو، د جگړې د بندولو او د غزې له ترانکې څخه د اسراييلو د وتلو مسلې پورې محدوده ده، پداسې حال کې چې د الزويري په وينا، د نورو شيانو په اړه بحث د پام وړ کم شوی دی.

-نتنياهو هڅه کوله چې په غزه کې د لبنان ماډل هغو تعديلاتو سره تکرار کړي چې هغه يې په تړون کې معرفي کړي. په هرصورت، د غورځنگ غبرګون او د سيمې د هيوادونو دريځونه، چې څرګند ښکاريډل - د ويناوال په نظر - لږترلږه د اوس لپاره مسلې يې بل لوري ته وړي دي.

مهم مسائل :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د بنديانو خوشې کولو او د جگړې د بندولو په اړه اوسنۍ خبرې اترې هر اړخ ته هغه څه ورکوي چې دوی یې غواړي، پداسې حال کې چې د اسراییلو د چارو کارپوه ډاکټر مهند مصطفى په وینا، د حماس د جبري بې وسلې کولو په اړه د نننیاو خبرې تشې پاتې دي پرته لدې چې د ټرمپ ملاتړ ترلاسه کړي.

-د نننیاو خبرو په اړه، دا د اسراییلو بڼې اړخ ته لارښوونه کيږي، چا ته چې هغه یې غواړي قانع کړي چې هغه به لومړی بنديان ترلاسه کړي، وروسته له هغه چې ټول شرایط به د خبرو اترو وړ شي. مصطفى په دې باور دی چې هغه پوهيږي چې د هغه لپاره به بیا جگړې ته راستنیدل څومره ستونزمن وي.

-مصطفى وايي چې اسراییل اوس د دوه پړاونو تړون په اړه خبرې کوي:

-لومړی د بنديانو بیرته ستندیدو په اړه اندیښنه لري،

- دوهم د جگړې وروسته د غزې راتلونکي په اړه اندیښنه لري. نننیاو به دې مرحلې ته په بشپړ ډول د ټرمپ د هیلو تابع وي.

-مصطفى استدلال وکړ چې جگړې ته د بیرته راستنیدو ستونزه د نننیاو د پریکړې پورې محدوده نه ده چې د متحده ایالاتو لخوا وړاندیز شوی دوه میاشتې اوربند وځنډوي ځکه چې هغه پوهیده چې نړیوال او سیمه ایز وضعیت به هغه ته اجازه ورنکړي چې جگړه بیا پیل کړي، یو حقیقت چې هغه اوس هم پوهيږي، مصطفى په همدې باور دی.

-له همدې امله، د نننیاو بیان یوازې د هغه شرم څخه د خلاصون هڅه ده چې حماس هغه په کې اچولی و، کوم چې ټرمپ د غورځنګ د بیان په منلو سره نور هم خراب کړ. له همدې امله، لکه څنګه چې ویاند وايي، هغه لیواله دی چې د خبرو اترو موده لنډه کړي ترڅو یو اختلاف رامینځته کړي چې هغه به ټرمپ ته قناعت ورکړي چې حماس له خپل دریځ څخه شاته شوی دی.

جگړې ته د بیرته ستندیدو احتمال شته :

-په هرصورت، د جمهوري غوښتونکي گوند شنونکي ادولفو فرانکو په دې باور دی چې د بې وسلې کولو په مسئله کې د حماس چوپټیا پدې معنی نه ده چې دا له تړون څخه ایستل شوې ده، بلکه دا یې منلې ده چې دا "یوه نه مذاکره کیدونکې مسئله ده."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د دې پر بنسټ، د فرانکو له نظره، د حماس ځواب، د خپلې ماتې او د اسراییلو د بریا اعتراف څخه ډیر څه ندي، ځکه چې د هرې مادې په اړه د بحث کولو هر ډول هڅه پدې معنی ده چې اسراییل به د متحده ایالاتو په ملاتړ سره جگړه بیا پیل کړي.

-فرانکو وایي، په سیاسي او نظامي توګه د حماس له منځه وړل د جګړې اصلي هدف و، نه د بندیانو بیرته راګرځول. هغه ټینګار کوي چې اوسنۍ بحث د اوربند په اړه دی، نه د جګړې پای ته رسولو په اړه، کوم چې د اسراییلو د بشپړې بریا پرته پای ته نه شي رسیدلی.

-الزويري له دې روایت سره موافق نه دی، وایي چې عربي هیوادونو د ټرمپ د اعلان په اړه اندېښنې څرګندې کړې، او دا پدې مانا ده چې دوی د دې مسلې په اړه د اقدام کولو توان لري. له همدې امله، هغه څه چې فرانکو وایي د ننتیاهو د روایت سره سمون لري، کوم چې هڅه کوي اسراییل په هر ډول چې وي بریالي انځور کړي.

-په هرصورت، الزويري او مصطفی موافق دي چې مسایل پیچلي پاتې دي او د جزیاتو ستونزې شتون لري، وروسته له دې چې دا روښانه شوه چې په نړۍ کې یوازې یو کس، ټرمپ، کولی شي جگړه ودروي.^{۱۸۵}

۱۷۵: ایا د ټرمپ د پلان له مخې د غزې جگړه پای ته نږدې ده؟

-په غزه کې د لید په اندازه ودانۍ ویجاړول .

-په غزه کې د اسراییلو جگړه د خپل دوهم کال پای ته نږدې ده (الجزیره) .

-په ۲۰۲۵/۱۰/۴ خپور شو .

-د امریکا ولسمشر ټرمپ له اسراییلو څخه وغوښتل چې د غزې په تړانګه کې بمباري ودروي وروسته له هغه چې حماس موافقه وکړه چې اسرایيلي بندیان به خوشې کړي او د جګړې پای ته رسولو لپاره د امریکا د پلان ځینې مهم احکام ومني، یو پرمختګ چې ممکن دا په ګوته کړي چې دوه کلنه جگړه خپل وروستي پړاو ته نږدې ده.

^{۱۸۵} - سرچینه: الجزیره .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-اسراييلو وويل چې دوى به د پلان د لومړي پړاو "سمدستي پلي كول" پيل كړي، كوم چې لومړي وزير نتنياهو اعلان وكړ چې هغه واشنگټن ته د خپل وروستي سفر په جريان كې تصويب كړى دى.

-مگر د ارامۍ لاره له خنډونو ډكه پاتې ده. د ترمپ د پلان د پلي كولو لپاره لا تر اوسه يو واضح مهال ویش نه دی ټاكل شوی، او دا پروسه په غزه كې د پراخې ويجاړۍ له امله د پام وړ لوژستيكي ستونزو سره مخ ده. مهمې مسلې، لكه د حماس بې وسلې كول او د اسراييلو وتل، لا هم حل شوي ندي.

-د اوربند پخوانۍ موافقې ناكامې شوې، اسراييل ډير وختونه د لنډې مودې آرامۍ وروسته جگړه بيا پيلوي.

ايا د جگړې پای ليدل كېږي؟

-د جگړې شدت كم شوى ښكاري، كه څه هم ځينې وختونه بريدونه دوام لري. د ترمپ د هغو څرگندونو وروسته چې له اسراييلو بې وغوښتل چې په غزه خپله بمبارۍ ودروي، د غزې اوسيدونكو د ساعتونو لپاره د شديدو هوايي بريدونو راپور وركړ، مخكې لدې چې په راتلونكو دوو ورځو كې په هوايي بريدونو او وقفه اى چاودنو كې د پام وړ كمښت راشي.

-څارونكي په دې باور دي چې دا نسبي ارامتيا ممكن د جگړې په جريان كې د بدلون لومړنۍ ښه وي، په ځانگړې توگه د ترمپ د هغه د ۲۰ ټكو پلان سره د مخ په وړاندې تگ ټينگار ته په پام سره، چې هغه وويل "هدف يې په منځني ختيځ كې د اوږدې مودې انتظار شوې سولې ترلاسه كول دي." په هرصورت، پخواني اوربندونه خوشبيني نه ښيي، ځكه چې دوى يوازې څو اونۍ دوام وكړ او جگړه بيا پيل شوه.

جنگالي مسايل او د پلي كولو ننگونې:

-حماس لا تر اوسه د ځينو اساسي احكامو په اړه پريكړه نه ده كړې، په ځانگړې توگه بې وسلې كول، د امريكا د پلان يوه مركزي غوښتنه او د ۲۰۲۳ كال د اكتوبر په ۷ مه نيټه د جگړې له پيل راهيسې د اسراييلو اعلان شوى هدف.

-نتنياهو هم د راتلونكي فلسطيني دولت په لور د يوې ممكنه لارې شاملولو سره سره د پلان سره موافقه وكړه، هغه څه چې هغه له اوږدې مودې راهيسې رد كړي دي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-نور حساس مسائل نا حل شوي پاتې دي، لکه د اسرايلو د وتلو وخت او د جگړې وروسته د غزې د ترانگې د حکومت کولو لپاره ترتيبات.

-د هارورډ پوهنتون په بيلفر مرکز کې يو ملگرى، اسراييلي کارپوه اورين سيتر، په دې باور دى چې "هغه څه چې ترمپ کړي دي د يوه واحد پلان شاوخوا د گوندونو سره يوځاى کولو کې يوه لاسته راوړنه ده، مگر دا د لارې پيل دى، نه پای."

-د ترمپ پلان کې يو واضح مهال ویش شامل نه دى، مگر دا د دواړو خواوو لخوا د وړاندیز منلو سره سم دلاسه د جگړې پای ته رسيدل ټاکي. خود حماس په ځواب کې د ټولو احکامو منل شامل نه وو، ځکه چې دوى د "د منځگړو له لارې د جزئياتو په اړه د بحث لپاره سم دلاسه خبرو اترو ته د ننوتلو لپاره خپله ليوالتيا اعلان کړه."

-د پلان يوه ماده د اسرايلو لخوا د پلان د منلو څخه د ۷۲ ساعتونو دننه د ټولو اسراييلي بنديانو، ژونديو او مړو خوشې کول په گوته کوي. په هرصورت، په ځمکه کې پيچلتياوې ممکن پلي کول وځنډوي، په ځانگړې توگه د غزې د کنډوالو څخه د جسدونو د بيرته راگرځولو په اړه.

-اسرايل وايي چې په غزه کې ۴۸ بنديان پاتې دي، په شمول د ۲۰ چې لا هم ژوندي دي.

-د حماس او اسرايلو لپاره احتمالي سياسي محاسبې څه دي؟

-اسرايل او حماس دواړه هڅه کوي چې د متحده ايالاتو نوښت ورته د منلو وړ ښکاري، مگر کورني سياسي محاسبې د پام وړ رول لوبوي.

-د نتيهاو لپاره، د هغه منل ممکن د ترمپ او د متحده ايالاتو د ادارې ملاتړ ساتلو هڅه وي، پداسې حال کې چې هغه امتيازات محدود کړي چې ممکن د هغه د بني اړخ ايتلاف ملگري غوسه کړي.

-له بلې خوا، حماس داسې ښکاري چې "هو، مگر" چلند غوره کړى، د بنديانو د خوشې کولو اصل سره موافق دى پداسې حال کې چې نورې مسلې خلاصې پريږدي. دا کولى شي په اسرايلو او د قطر او مصر په څير منځگړو هيوادونو باندې فشار بدل کړي.

-د نړيوال بحران گروپ شنونکى، امجد عراقى وايي، "حماس په هوښيارۍ سره لوبه وکړه چې د انعطاف منونکي ځواب په وړاندې کولو سره پرته له دې چې د خپلو دريځونو په اصلي

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

برخه کې جوړجاړی وکړي، توپ د نتانياهو په محکمه او د عربي منځگرو په محکمه کې واچوي."

د حماس ځواب څنگه د ترمپ پلان سره سمون لري؟

-دلته دا چې غورځنگ څنگه د ترمپ پلان کليدي ټکي په گوته کړل يا يې له پامه وغورځول:

-د بنديانو خوشې کول: حماس موافقه وکړه چې د تبادلې ميکانيزم لاندې ټول اسراييلي بنديان خوشې کړي، مگر پلي کول يې د "ساحوي شرايطو" سره وصل کړل، پرته له دې چې مشخص شي.

-د اسراييلو وتل: دا د غزې له ترانکې څخه د اسراييلو بشپړ وتلو غوښتنه وکړه، پداسې حال کې چې د ترمپ پلان په مرحلو کې د تدريجي وتلو غوښتنه کوي.

د غزې اداره: ده خپله ليوالتيا اعلان کړه چې اداره د عربي او اسلامي ملاتړ سره "خپلواکې فلسطيني ادارې" ته وسپاري، پداسې حال کې چې د متحده ايالاتو پلان د ترمپ په مشرۍ د نړيوالې "سولې شورا" د جوړولو او د ټوني بلير په څير د نړيوالو مشرانو د گډون غوښتنه کوي.

د حماس راتلونکې: غورځنگ ټينگار وکړ چې دا د "جامع فلسطيني ملي چوکاټ" برخه ده، پرته له دې چې د واشنگټن او تل ابيب لخوا د بې وسلې کولو غوښتنه شوې مسله حل کړي.

۱۸۶

۱۷۶: حماس دا حيرانونکې چل څنگه ترسره کړ؟

-خليل الحيه - نتياهو - ترمپ

-حماس د ۲۰۲۵ کال د اکتوبر په ۳مه د ترمپ وړانديز ته د يوې رسمي اعلاميې سره ځواب ورکړ چې د غورځنگ اصلي دريځ يې اعلان کړ (الجزيره).

-کله چې ترمپ او نتياهو په متحده ايالاتو کې يوه مطبوعاتي غونډه وکړه، د غزې لپاره د "مرگ امر" په څير څه اعلان کړل، غم او مايوسي زړونه ډک کړل. داسې ښکارېده چې مسله تړل شوې وه، او غزه خپل حتمي برخليک ته پريښودل شوې وه.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د دې لپاره چې موضوع نوره هم خرابه شي، نتانياهو وروسته کرغېرنې ویدیوگانې خپرې کړې، داسې ښکارېده چې گتلي یې دي، چې وجدان یې هر سړی غوسه کړ او د خلکو په منځ کې یې د غوسې او رد احساسات راوپارول.

خبره دلته نه وه درېدلې، ځکه چې ترمپ گواښ وکړ: "که حماس تړون لاسلیک نه کړي، موږ به د دوزخ خوند وروځکو."

-په هغه شېبه کې، د هغو کسانو زړونه چې د فلسطین سره مینه لري د غم او تريخوالي څخه ډک وو، او د بې وسۍ احساس د دوی په روځونو کې خپور شو. د مایوسۍ فضا خپره شوه، او ډیرو یې په هغه شپه خوب نشو کولی.

په دوحه کې یوه مهمه غونډه:

-د ترکیې، مصر او قطر چارواکي د قطر په پلازمینه دوحه کې په داسې وخت کې سره ولیدل چې هدف یې د حماس غندل او د دوو انتخابونو ترمنځ د انتخاب کولو لپاره یې اړایستل وو: -یا یې له منځه وړل .

-یا د تړون لاسلیک کول.

-په دې غونډه کې د ترکیې د استخباراتو مشر، د مصر د استخباراتو مشر، ابراهیم کالین، او د قطر چارواکو د سخت امنیت په منځ کې گډون وکړ.

-په ورته وخت کې، حماس په غزه کې د نورو مقاومتی ډلو سره داخلي مشورې ترسره کولې، پداسې حال کې چې د دې سیاسي او ډیپلوماتیکې محاصرې د ماتولو او د ساه اخیستلو ځای رامینځته کولو یا لږترلږه وخت اخیستلو په اړه شدید بحثونه روان وو.

د حماس انعطاف او دولتي هنر:

-حماس د محاصرې او فشارونو سره سره حیرانوونکي انعطاف ښودلی دی. دا لومړی ځل نه دی چې دا د داسې یو بند سره مخ شوی دی. په هرصورت، د نړۍ د یو ترټولو پیاوړي پوځ په وړاندې د دوو کلونو جگړې وروسته، د هغې مادي وړتیاوې ختمې شوې دي، که څه هم روح یې لاهم مقاومت لري.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د حما تجربه د نورو هیوادونو د ډیپلوماتیکو مهارتونو سره یوځای د یو هوښیار حل پایله درلوده: د ترمپ وړاندیز به په کلکه رد نه شي، مگر دا به په داسې ډول ونه منل شي لکه څنگه چې دی. د اسراییلو پلان چې حماس یې په نړیواله کچه جلا کړي، محاصره کړي او مجرم یې بنودلی دی شند به شي.

-په دې توګه، د غزې ترانګه به د دوزخ له منګولو څخه راوویستله شي او د راتلونکي پړاو لپاره د چمتووالي لپاره به د خپل ځواک د راټولولو او حرکت کولو لپاره وخت او ځای ورکړل شي. دا د پلان جوهر دی.

د یرغمل نیولو په مسئله کې د لیدلوري بدلون :

-په خبرو اترو کې، حماس ته ویل شوي وو چې د اسراییلو د یرغمل نیولو مسئله د یوې قوي معاملي چپ څخه په یوه تاکتیکي باربدله شوې ده. د دوی شتون اسراییل د بمبارۍ او وژنې څخه منع نه کړ، بلکې د ځمکني برید ترسره کولو ته یې دوام ورکړ. دا پدې مانا ده چې نتانیا هو له پیل څخه دوی پرېښودل، یوازې د یرغل د توجیه کولو لپاره یې د پلمې په توګه کارول.

-د ترمپ ټوله وینا په یرغمل شویو تمرکز وکړ، لکه څنگه چې د اروپايي هیوادونو بیانونه وو، دوی د رسنیو او سیاسي بیان په مرکز کې یې ځای په ځای کړل.

-مګر که حماس دوی خوشې کړي نو څه به له لاسه ورکړي؟

-دا پوښتنه په څرګنده توګه د بحث په میز کې راپورته شوه، او دا قناعت راپورته شو چې د یرغمل شویو ساتل نور ګټه یا ډال نه دی، بلکې یو بار دی.

-که حماس دوی خوشې کړي، نو دا به د اسراییلو له لاس څخه کارت لرې کړي، هغه پلمه به پای ته ورسوي چې د یرغل لپاره یې کارولې وه، پداسې حال کې چې په ورته وخت کې دا وښيي چې دا هغه ګوند نه و چې د تړون مخالفت کوي، په دې توګه د "ترهګریز سازمان" بیان کمزوری کوي.

-خو سیاسي چالاکي دا وه چې حماس د ترمپ د پاتې غوښتنو سره موافقه ونه کړه، او ویې ویل چې باید وروسته خبرې اترې وشي، چې دا اقدام یې د تسلیمۍ پر ځای ډیر تکتیکي کړ.

مهمې غونډې او ډیپلوماتیکې اړیکې :

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د اصلي ټکو په اړه د موافقې څخه لږ وروسته، يوه اعلاميه په خورا مهارت سره چمتو شوه، د هغې الفاظ په احتياط سره غوره شول، حتی د ترمپ غرور په پام کې ونیول شو. بيا د اړوندو هیوادونو د بهرنیو چارو وزیرانو ترمنځ اړیکه پیل شوه. د ترکیې د بهرنیو چارو وزیر هاکان فیدان لوی رول ولوباوه، وروسته د ترکیې د استخباراتو مشر ابراهیم کالین د ترمپ ځانګړي استازي ویتکوف ته زنگ وواژه، چې هغه ته یې د بیان په اړه معلومات ورکړل. دواړو کسانو موافقه وکړه چې د حماس ځواب د جګړې د پای ته رسولو لپاره د یو ارزښتناک فرصت استازیتوب کوي. بیا، ترټولو سخته ننگونه پیل شوه: ترمپ ته د وړاندیز قناعت ورکول، په سپینه مانۍ او د دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو کې د اسراییلي لابي نفوذ له پامه غورځول.

-د قطر امیر شیخ تمیم بن حمد الثاني ترمپ ته زنگ وواژه او هغه ته یې خبر ورکړ چې هغه څه چې ترلاسه شوي دي غوره ممکنه پایله وه.

-بله ورځ، د ترکیې ولسمشر جیب طیب اردوغان له ترمپ سره د تلیفون له لارې خبرې وکړې، او تایید یې کړه چې په دوحه کې د خبرو اترو پایله ترټولو مناسب حل وه.

ترمپ پوه شو چې د یرغمل نیولو مسئله د هغه لپاره د پام وړ سیاسي ګټه ده، نو هغه وړاندیز ومانه.

د ترمپ د نفوذ هڅه :

-حماس هغه وړاندیز اعلان کړ چې چمتو کړی یې و، او بیان یې نړیواله ټولنه حیرانه کړه، چې په ناڅاپي ډول یې پراخه منل ترلاسه کړل.

-په هرصورت، نتانیا هو باور درلود چې ترمپ به دا وړاندیز رد کړي او خپلو باوري ملګرو ته یې هم دا خبره وکړه. مګر حیرانتیا هغه وخت راغله کله چې ترمپ په خپل ټولنیزو رسنیو حساب کې یو بیرنۍ اعلان خپور کړ، چې ویې ویل: "حماس د تلپاتې سولې لپاره چمتو دی، او یرغمل شوي کسان به خوشې شي. اسراییل باید سمدلاسه بمباري ودروي."

-سپینې مانۍ اعلان وکړ چې ترمپ به ویدپوښ وینا وکړي، او د هغه د ویدپو ثبتولو عکس خپور شو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په هرصورت، ویدیو د ترمپ خونې ته د ویتکوف د ننوتلو له امله وځنډول شوه، وروسته د هغه د زوم، جیرید کوشنر، پداسې حال کې چې نتانیا هو په بیړني تلیفون د زنگ ټینګار وکړ. -داسې اوازې خپرې شوې چې ترمپ به خپل نظر بدل کړي، خو د ویتکوف د فشار له امله، هغه خپل نظر بدل نه کړ او یو لنډ کلیپ یې خپور کړ چې د حماس وړاندیز مثبت و. -په دې توګه، حماس د سیاسي محاصرې په ماتولو کې بریالی شو، غزه د آرام ساه واخیسته، او اسراییل په شرموونکي دفاعي حالت کې راګیر شو.

حماس یو مشروع بنسټ شو:

-ترمپ او مرستیال ولسمشر وینس دواړو د حماس د وړاندیز بشپړ متن په خپلو شخصي حسابونو کې خپور کړ، چې په اسراییل او متحده ایالاتو کې یې د پریکړې کولو حلقې حیرانې کړې. هغه ګوند چې دوی یې له اوږدې مودې راهیسې ترهګر بللی و، اوس د رسمي ګوند په توګه پیژندل شوی او خطاب شوی.

-په ډیپلوماتیکو شرایطو کې، دا د "اسراییل په نښه کې یو هدف" و.

-د بمبارۍ د سمدستي بندولو لپاره د ترمپ غوښتنه هم نتانیا هو ته د شاته کیدو مستقیم امر و.

-که څه هم اسراییلو د لیکلو په وخت کې خپلې بمبارۍ ته دوام ورکړ، د دوی رسمي بیانونه د ترمپ پلان ته د هغې ژمنتیا په ګوته کوي.

ب. خودا ځل د هغې په وینا کې د بریا غږ نه و.

ترمپ ولې موافقه وکړه؟:

-اسراییلي رسنیو د نیوکو یو طوفان راوپاراوه، ځینو ورځپاڼو ادعا وکړه، "ترمپ د نوبل د سولې جایزې لپاره اسراییل وپلورل"، او د هغه انځورونه یې خپاره کړل چې ځان یې د حماس جنګیالي سره پرتله کاوه.

-په حقیقت کې، ترمپ هغه څه ترلاسه کړل چې هغه یې غوښتل: د یرغمل شویو کسانو خوشې کول، پرته له دې چې نتانیا هو د حماس له منځه وړلو توان ولري. د هغه لپاره، دا اقدام د بریالیتوب دیوې لویې کیسې استازیتوب کوي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-په ټوله نړۍ کې د لاريونونو د بې ساري څپې په منځ کې، لکه څنګه چې د "ريسيلينسي فلوتيلا" غورځنګ لخوا بنودل شوی، د متحده ايالاتو انځور په نړيواله کچه ولړزول شو.

-قطر، ترکيه، سعودي عربستان، مصر او اردن د حماس د بيان تر شا راټول شول، دا تاثر يې ورکړ چې عربي او اسلامي دريځ متحد دی.

-دې ټولو پرمختګونو تاييد کړه چې وضعيت نور دوامدار نه دی او د خلکو د غوسې څپې د معادلو د بدلولو توان لري.

-په پايله کې، امريکايي کړيو د حماس لخوا د وړانديز منل د بدلون لپاره د طلايي فرصت په توګه وګڼلو. ټرمپ په چټکۍ سره دا کار وکړ، د اکتوبر په لسمه د نوبل د سولې جايزې لپاره د نومونو د پرانيستلو په پام کې نيولو سره.

-اوس، هغه انتظار کوي چې وګوري کوم هيوادونه به په رسمي ډول هغه نومانډ کړي.

نه بريا او نه ماتې :

-غزې د ۵۷ اسلامي هيوادونو څخه د ډوډۍ يا ګولۍ يوه ټوټه نه ده ترلاسه کړې، د نړۍ پاتې برخه پرېږده. بيا هم، ده په تاريخ کې ترټولو لوی مقاومت وکړ.

-دې واقعيت دا وهڅوله چې خپله ساه واخلي، خپل کارتونه بيا تنظيم کړي، او بيا د حرکت کولو لپاره ارزښتناک وخت ترلاسه کړي.

-د يوې هوبسيارې پريکړې سره، دا د نړۍ په وړاندې خپل انځور بدل کړ او رواني او اخلاقي نوښت يې بيرته ترلاسه کړ.

-هغه څه چې پينځ شول نه بريا وه او نه ماتې، بلکې د مقاومت په يوه نوي پړاو کې پيل و چې له يوې پېړۍ څخه ډير دوام لري.

-نور ګامونه به پدې پړاو کې جوړ شي، پرته له دې چې خاوره پرېږدي يا وقار تر پېښو لاندې کړي.-فلسطين نن ورځ د آزادۍ لپاره د جګړې نړيوال سمبول ګرځيدلی. بريا به د هغو کسانو پورې اړه ولري چې په دې باور لري.^{۱۸۷}

^{۱۸۷} - الحزيره نيټ + کمال اوزترک ، ترکي ليکوال او ژورناليست. د ۲۰۲۵ کال د ۶/۱۰/۶ .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۱۷۷: شنونکي: سیمه ییز وضعیت ترمپ دې ته اړ باسي چې هغه اهداف غوره کړي چې د

نتانياهو د پلانونو سره په ټکر کې وي

epa. ۱۲۴۱۵۳۴ د متحده ایالاتو ولسمشر ترمپ (کېن اړخ) او د اسراییلو لومړی وزیر نتانياهو (کېن اړخ) د سپتمبر په ۲۹، ۲۰۲۵ کې د امریکا په واشنګټن ډي سي کې د سپینې ماڼۍ د دولتي ډوډۍ خونه کې د گډ مطبوعاتي کنفرانس وروسته له خونې وځي. د دوی د اوول دفتر په غونډه کې، ترمپ پر نتانياهو فشار راوړ چې په غزه کې د اسراییلو د روانې جگړې د پای ته رسولو او د حماس د پاتې یرغل شویو د خوشې کولو لپاره د سولې تړون ومني. EPA/WILL OLIVER/POOL

-خپور شوی په ۲۰۲۵/۱۰/۸.

-د مصر د شرم الشيخ ښار لخوا کوربه توب شوي مذاکرات د هغه څه په پرتله مختلفه لاره غوره کړې چې د اسراییلو لومړي وزیر نتانياهو، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی،..

- نتانياهو غواړي د خپل هیواد لپاره د بدمرغه ورځو په اړه خبرې وکړي ترڅو په سیمه کې د نظامي تسلط مفکورې ته وده ورکړي، د حقیقت برعکس.

-اسراییلو په غزه ترانگه، لویدیځه غاړه، سوريه او لبنان کې تاکتيکي نظامي بریالیتوبونه ترلاسه کړي دي، مگر د ترمپ د وروستي وړاندیز په ځواب کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) لپاره د مهمو عربي او اسلامي هیوادونو ملاتړ د نتانياهو د زور له لارې د سیمې د بیا جوړولو خبرې ردوي، کارپوهان وايي.

-دواړو خواوو د سه شنبې په ورځ د بندیانو د تبادلې لپاره د اړینو ترتیباتو او د اړینو ساحوي شرایطو چمتو کولو په اړه غیر مستقیمې خبرې اترې پای ته ورسولې، د جگړې د پای ته رسیدو لپاره چې اوس خپل دوهم کال ته رسیدلي ده.

-د ترمپ هغه پلان چې تېره میاشت اعلان شو، د ټولو هغو اهدافو ترلاسه کول شامل وو چې اسراییل یې په ترلاسه کولو کې پاتې راغلل، په شمول د حماس د بې وسلې کول، له غزې څخه یې ایستل، او د اوږدې مودې لپاره هلته د اسراییلي ځواکونو ساتل. په هرصورت، هغه څه چې اوس مهال پرې بحث کېږي د پام وړ توپیر لري او د بې وسلې کولو پریکړې په بې وسلې کولو تمرکز کوي.

د جگړې د پای ته رسولو په اړه خبرې اترې

-د خبرو اترو له پیل سره، ترمپ وویل چې هغه به هڅه وکړي چې اړخونه هغه څه پلي کړي چې پرې موافقه شوې وه. هغه وویل چې یوې موافقې ته د رسیدو لپاره یونوی فرصت شتون لري، د هغه د پخوانۍ وینا وروسته چې دا به د هرچا لپاره عادلانه وي.

-په ورته وخت کې، د حماس یوې مخکښې سرچینې الجزیرې ته وویل چې غورځنگ د اسرائیلي بندیانو د خوشې کولو پړاوونه د غزې له ترانکې څخه د بشپړو وتلو پړاوونو سره د نښلولو غوښتنه کوي.

-د ورته سرچینې په وینا، غورځنگ ټینګار وکړ چې د وروستي بندۍ خوشې کول باید د غزې له ترانکې څخه د اسرائیلي ځواکونو د وروستي وتلو سره سمون ولري. هغه د وروستي اوربند او د اسرائیلو د بشپړ وتلو لپاره د نړیوالو تضمینونو ترلاسه کولو اړتیا باندې ټینګار وکړ.

-ترمپ د ملي امنیت شورا سره د خبرو اترو د پرمختګونو په اړه غونډه وکړه، او د هغه زوم، جیرید کوشنر، او د سیمې لپاره د هغه استازی، سټیو ویتکوف، ټاکل شوې ده چې د چهارشنبې په ورځ په دې خبرو اترو کې برخه واخلي. د قطر صدراعظم او د بهرنیو چارو وزیر شیخ محمد بن عبدالرحمن الثاني او د ترکیې د استخباراتو مشر ابراهیم کالین به هم ګډون وکړي.

-نتنیا هو د دوشنبې په ورځ د امریکایي یهودي ژورنالیست بین شاپیرو سره په یوه پوډکاسټ مرکه کې وویل چې د غزې جګړه باید پای ته ورسېږي او هغه هیله لري چې د ترمپ په مرسته ژر تر ژره دا ترلاسه کړي.

بدمرغه ورځې :

-نتنیا هو د سې شنبې په ورځ په ټویټر کې هم ټویټ وکړ چې اسرائیل بدمرغه ورځې تجربه کوي او ژمنه یې وکړه چې تر هغه وخته پورې به کار ته دوام ورکړي چې د جگړې ټول اهداف ترلاسه شي.

-په هرصورت، شنونکي وايي چې مذاکراتو د نتنیا هو د ارادې او پلان سره مخالف لاره غوره کړې ده. د "بدمرغه ورځو" په اړه په خبرو کولو سره، هغه هڅه کوي چې داسې یوه کیسه

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

خپره کړې چې اسراييلو په زور سره سيمه بيا جوړه کړې او لوړ لاس يې ترلاسه کړی دی، د واقعيت برعکس.

-په حقيقت کې، د اسراييلو د چارو کارپوه ډاکټر مېند مصطفی په وينا، اسراييل د بدمرغه ورځو تجربه کوي، مگر په هغه ډول چې نتانياهو يې تبليغ کوي. اسراييل خپل وقار او نړيوال انځور د عربي او مسلمانانو په پرتله د يو پرمختللي هيواد په توگه له لاسه ورکړی دی، او د نسل وژنې په تور تورن شوی دی.

-دا بې ساري نړيواله انزوا او د هرڅه ترلاسه کولو لپاره په نظامي ځواک باندې دا ډيره تکيه د اسراييلو لپاره يوه مهمه ننګونه ده، چې په امريکايي او اروپايي ټولنو کې د هغې د کميدونکي دريځ استازيتوب کوي، مصطفی په وينا د "پېښو کورس" پروگرام کې د گډون پرمهال.

-له همدې امله، مصطفی وويل چې د دې جگړې په جريان کې اسراييلو ترلاسه شوي تاکتيکي لاسته راوړنې په بشپړ ډول د ستراتيژيکو زيانونو سره متناسې دي چې دا به په اوږد مهال کې ورسره مخ شي.

-متحده ايالات د جگړې پای ته رسولو او د ټرمپ پلان ته د حماس د ځواب سره د خبرو اترو د تطبيق لپاره روښانه اراده ښيي. دا په النجاه ملي پوهنتون کې د سياسي علومو پروفيسور ډاکټر حسن ايوب په وينا، د اتو مهمو عربي او اسلامي هيوادونو لخوا د دې مذاکراتو ځواب ته مشروعيت ورکړل شو.

-په ورته وخت کې، په دې حساس وخت کې د مقاومت لپاره د دې مهمو هيوادونو ملاتړ د ايوب په اند، د اسراييلو د سيمې د بيا جوړولو کيسه ردوي. که داسې وای، نو دا هيوادونو به د ټرمپ تمرکز د واقعيت په لور نه وای اړولی، د اسراييلو د غوښتنو په بشپړ ډول منلو پرځای، کوم چې په تېرو دوو کلونو کې به د امريکا د دوامداره ملاتړ پرته هيڅ شی ترلاسه کړی نه وای.

-برسېره پردې، د دې هيوادونو لږترلږه پنځه دريځونه په څرگنده توگه د جگړې وروسته د غزې د حکومت کولو لپاره د فلسطيني ادارې بيرته راستنيدو او د لويديځې غاړې څخه د پټۍ جلا کولو ته د دوی ژمنتيا ښيي. ايوب وايي چې دا دريځ په بشپړ ډول د هغه څه سره مخالف دی چې اسراييل يې غواړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-حتی تر ټولو مهم، د سیمې مهم هیوادونه په څرگنده توګه دا تسلط ردوي، پشمول د ترکیې، ایران او خلیجی هیوادونو، چې متحده ایالات ورسره ستراتیژیکې ګټې لري. دا د ایوب په وینا، په وروستیو خبرو اترو کې د ترکانو په ګډون کې څرګند دی.

-سیمه ییزه امریکایی اجماع:

-د امریکا د ملي امنیت پخوانی سلاکار مایک فیفر له دې دلیل سره موافق نه و، وې ویل، "د ټرمپ اداره د جګړې د پای ته رسولو هیله ښيي، او د دې او په خبرو اترو کې د ښکیلو هیوادونو ترمنځ دا تفاهم پدې معنی دی چې د تمه شوي تړون کمزوری کول به ستونزمن وي، ځکه چې دا به د پام وړ نیوکې راوپاروي."

-امریکایان د نتانیا هو د پوځي اهدافو د ترلاسه کولو هڅې څخه هم مایوسه دي پداسې حال کې چې په ورته وخت کې د خبرو اترو له لارې د خپلو بندیانو د بیرته راګرځولو هڅه کوي، ځکه چې هغه څه کوي چې د فیفر په وینا د خبرو اترو زیاتوالی جوړوي.

-حتی د حماس د بې وسلې کولو خبرې نورې د نتانیا هو لخوا هڅول شوي معنی سره اړونده ندي.

-بلکې، د فیفر په وینا، بحث د حماس د بې وسلې کولو، د هغې د بخښنې ورکولو، او د غزې له ټولنې څخه د هغې د لرې کولو په اړه دی، کوم چې د هغه د غوښتنې سره سم مخالف دی.

-له همدې امله، ټرمپ هڅه کوي چې واقعیت لرونکی وي ترڅو ګډه زمینه ومومي چې هغه ته اجازه ورکړي چې د وړاندیز شوي تړون پلي کول پیل کړي، کوم چې د فیفر په وینا، ستونزمن دی.

-په هرصورت، دا دا حقیقت نه ردوي چې نتانیا هو نه غواړي د غزې د نفوس په بې ځایه کولو او بیا میشته کولو سره جګړې ته دوام ورکړي. د مصطفی په وینا، دا پدې معنی ندي چې هغه نه غواړي د داخلي مسلو سره مخ شي چې د هغه په تمه دي. هغه باور لري چې د اکتوبر ۷، ۲۰۲۳، به د خپل پاتې ژوند لپاره نتانیا هو ځوروي، وروسته له هغه چې هغه د برید سره معامله کولو کې پاتې راغی او وروسته جنګي مجرم شو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

د دې انديښنو په پام کې نيولو سره، ايوب په دې باور دی چې د عربي او اسلامي هيوادونو دريځ په دې خبرو اترو کې خورا مهم دی ځکه چې دا يو مختلف سيمه ايز توازن رامینځته کوي چې د نتاياهو حرکتونه د هراقتصادي تړون د کمزوري کولو لپاره خورا خطرناک کوي.

۱۸۸

۱۷۸ : د الاقصی سیلاب څخه دوه کاله وروسته... غزې نړۍ بدله کړه :

-سرچينه: د مصنوعي ذهانت لخوا توليد شوی انځور.

- د غزې او د الاقصی سیلاب يو څرگند انځور

د اکتوبر ۷مې د فلسطين قضيه بيرته مخې ته راوړه (د مصنوعي ذهانت لخوا توليد شوی انځور) .

-د اکتوبر په ۷مه، ۲۰۲۵ خپور شو .

-په دې وروستيو کې، څارونکو تصور کولی شو چې هغه څه چې دوی ليدلي، د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) د پوځي څانگې عزالدين القسام لوا غړو لخوا د غزې د لفاډي مېشت ځايونو باندې بريد، د اکتوبر په ۷مه، ۲۰۲۳ سهار، به يو نوی فصل پرانيږي، نه يوازې په فلسطين او عربي سيمه کې، بلکې په ټوله نړۍ کې هم پراخېږي.

-لکه څنگه چې د حماس د سياسي دفتر پخواني مشر مرحوم يحيى سنوار وويل، دا غورځنگ به د خپلو حقونو د ترلاسه کولو لپاره له اسراييلو سره د نړۍ سره مخامخ شي. په ۱۹۴۸ کال کې د فلسطين د اشغال راهيسې د لومړي ځل لپاره، اسراييلو د جنګي جرمونو او نسل وژنې په تور تورن شوی، او د دې لپاره سياستوال او سرتيري نه يوازې د فلسطينيانو او بشري حقونو سازمانونو لخوا، بلکې د رسمي شخصيتونو او نړيوالو ادارو لخوا هم ځورول کېږي.

-دا بدلون د اسراييلو د کيسې په زړه کې راغلی، ځکه چې نور د "قانوني ځان دفاع" تربيغ لاندې د ويجاړۍ توجيه کول ممکنه نه ده.

غزه او د فلسطين کاز:

-د اکتوبر له ۷ نيټې څخه مخکې، د فلسطين کاز له منځه تلل پيل شوي وو او د هغې خلا کمه شوې وه، په ځانگړې توگه د عربي سيمې په اوږدو کې د عادي کيدو څپې او د اسراييلو سره د سولې وروسته د سيمې د اقتصادي گټو په اړه ډيرې خبرې اترې.

-لکه څنگه چې کين اړخي اسراييلي ليکوال گيدون ليوي په هارتز کې ليکلي، "غزه په هيروشيما بدله شوې، مگر روح يې ژوندی ده. د فلسطين مسله په بشپړه توگه له نړيوالې اجنډا څخه ورکه شوې وه، او فلسطينيان د دې سيمې سره هندوان شول. بيا جگړه راغله او دوی يې د نړيوالې اجنډا په سر کې ځای په ځای کړل. نړۍ له دوی سره مينه لري او د دوی لپاره خواشيني احساسوي."

-د فلسطيني دولت د پېژندلو څپې د سيلاب اغيزوښوده چې د فلسطين مسله يې د نړيوالو چارو په سر کې ځای په ځای کړه. د ۲۰۲۴ کال په می کې، د ملگرو ملتونو عمومي اسامبلې د ۱۴۳ رايو په اکثريت سره په ملگرو ملتونو کې د بشپړ غړيتوب لپاره د فلسطين د غوښتنليک ملاتړ کوونکې پريکړه ليک تصويب کړ. د امنيت شورا سپارښتنه وکړه چې غوښتنليک يې بيا له سره غور وشي.

-ناروې، ايرلينډ او هسپانيې هم د فلسطين دولت په رسميت پېژندلو اعلان وکړ، ورپسې په راتلونکې مياشت کې سلووينيا راغی، چې د ملگرو ملتونو د ۱۹۳ غړو هيوادونو څخه يې د پېژندلو هيوادونو شمير ۱۴۸ ته ورساوه.

-تبره مياشت، بریتانیا، فرانسې، کاناډا، آسټراليا او پرتگال په رسمي ډول د فلسطين دولت په رسميت وپېژنده، چې د هغو هيوادونو شمير يې ۱۵۹ ته ورساوه چې د فلسطين دولت يې په رسميت پېژندلی دی.

ابتدایي ماتې تکنالوژي :

-د اکتوبر په ۷ مه اسراييلو ته ماتې ورکړل شوه چې په خپل تاريخ کې يې تر ټولو سخته، دردناکه او سپکوونکې وبلله. حتی زموږ په بدترينو خوبونو کې، موږ هيڅکله تصور نه کاوه چې دا ډول يو څه به زموږ سره پېښ شي، "د معاريو خبريال بين کاسپيټ وويل، هغه څه چې دوه کاله دمخه اسراييلو سره پېښ شوي وو.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د بین کاسپیت اعتراف، چې د ډیرو اسرائیلیانو لخوا شریک شوی، له هیڅ ځای څخه نه دی راغلی. د پخواني لوی درستیز او یو کوچاوي په وینا، "په جنوب کې نسبي ارامتیا" غولوونکې وه. حماس ونه درېد، بلکې خپل ځواک یې جوړ کړ او ځان یې قوي کړ، یو گواښ شو چې هیڅوک یې تصور نه کاوه.

-د غزې څانګې پخوانی قوماندان بریګیډیر جنرال (ریس) شمویل زاخای، هغه ورځ څه چې پېښ شوي وه بیانوي، وایي، "د ټیکنالوژۍ ترټولو لوی دښمن ابتدایي دی. د AliExpress څخه لاسي بم یا ډرون ټول سیستم وېجاړ کړ. "هغه زیاته کړه، "د ساده او ارزانه وسیلو په وړاندې فینسي ټیکنالوژي سقوط وکړ."

-خبره دلته نه ده درېدلې. د اسرائیلو پوځ په غزه کې خپل یرغل پیل کړ په دې باور چې د مقاومت ځواکونو له منځه وړل به ډیر وخت ونه نیسي. دوی د خپلو ملاتړو سره په عامه او خصوصي توګه حیران شول چې ویی موندله چې د دوو کلونو جګړې وروسته، مقاومت ثابت او په خپلو پېښو ولاړ پاتې شو، او اشغال ته یې د ژوند او تجهیزاتو نور زیانونه واړول.

د اسرائیلو پوځ د تصور یو یادګار دی.

-د اسرائیلو په تاریخ کې د ترټولو اوږدې جګړې دوام د پوځ د افسانې د سقوط لامل شوی چې د معجزو د ترسره کولو وړتیا لري. دا اوس د جنګیالیو او تجهیزاتو له کمښت سره مخ دی، او "په نړۍ کې ترټولو اخلاقي پوځ" ادعا یې هم له منځه تللې ده.

-د اسرائیلي پوځ د وروستیو شمېرو له مخې، د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷ راهیسې ۱،۱۵۲ افسران او سرتیري وژل شوي دي، چې له ۴۰٪ څخه ډیر یې د ۲۱ کلونو څخه کم عمر لري.

-یوازې دوه میاشتې وړاندې، د اسرائیلو د دفاع وزارت د بیارغونې څانګې اعتراف وکړ چې "نږدې ۸۰،۰۰۰ سرتیرو یې درملنه کړې، چې ۲۶،۰۰۰ یې په رواني اختلالاتو اخته دي." په ورته وخت کې، د اسرائیلي رسنیو په وینا، د ۳۰ څخه تر ۴۰٪ پورې احتیاطي سرتیري د جګړې د اوږدوالي له امله د ستړیا په ګډون د دلایلو له امله له خدمت کولو څخه انکار کوي.

-د اسرائیلي سرتیرو کمښت پوځ دې ته وهڅاوه چې د دې تشې د ډکولو لپاره له بهر څخه د بنځو او یهودیانو استخدام ته مخه کړي.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د والا نیوز ویب پاڼې په وینا، پوځ په تیر کال کې د جنګي رولونو لپاره ۵،۰۰۰ ښځې استخدام کړې او په کال کې د ۷۰۰ په کچه په بهر کې د یهودیانو د استخدام په لټه کې دی. د پوځ اټکلونه د ۱۲،۰۰۰ څخه زیاتو سرتیرو "جدي کمښت" په گوته کوي.

-هغه د ځمکنیو ځواکونو د پلاټونونو د قوماندانانو په پوستونو کې د شاوخوا ۳۰۰ افسرانو د کمښت څخه هم شکایت کوي. د اسراییلو پوځ هم د خپلو سرتیرو په قانع کولو کې له ستونزو سره مخ دی، کوم چې دوی یې وړ بولي، د افسرانو کورس سره یوځای کیدو لپاره.

-د اسراییلو د پوځ د عملیاتي مطالعاتو د څانګې د مشرګای هازوت په وینا، جګړې د سیاسي او نظامي څانګو ترمنځ د باور "خطرناک" بحران هم رامینځته کړی، او دا وضعیت دوام نشي کولی.

ټولنیز تاوتریخوالی او اقتصادي خرابوالی :

-دا امکان نلري چې د جګړې پای ته رسیدو او د اسراییلو د پوځ د خپلو وړتیاوو د بیرته راګرځولو هڅو سره به د دواړو خواوو ترمنځ واټن کم شي. ډیری څارونکي پدې باور دي چې دا توپیر به په راتلونکو ورځو کې زیات او شدید شي.

-لکه څنګه چې په غزه کې جګړه دوام لري، اسراییل د بې ساري سیاسي او امنیتي ګډوډۍ په یوه تیاتر بدل شوی دی. د اسراییلو د چارو کارپوه عماد ابو عواد الجزیرې ته وویل چې د اسراییلو صدراعظم نتنیا هو، چې د نړیوالې جنایې محکمې لخوا مطلوب دی، د ملتپال او مذهبي غورځنګ سره نږدې شخصیتونو په ټاکلو او دنورو د څښې ته کولو له لارې د پوځ د کنټرول هڅه یې وکړه، د یوې طرحې په توګه چې د پوځي تاسیساتو هویت د ښي اړخو اجنډا سره سم بدل کړي.

-ټولنیز ویش دومره کچې ته ورسید چې د اسراییلو ولسمشر اسحاق هرزوغ د کورنۍ جګړې د خطرونو په اړه خبرداری ورکړ.

-اقتصاد ډیر وروسته نه و کله چې د الاقصی انتفاضه راپورته شوه. د اسراییلو نظامي لګښتونه په ۲۰۲۴ کال کې د غزې د جګړې او د هغې د پایلو له امله ۴۶،۵۶۵٪ ملیارد ډالرو ته لوړ شول، چې دا د اسراییلو په تاریخ کې ترټولو لوی پوځي لګښت دی.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-دې کار د اسراییلو اقتصاد د پام وړ فشار لاندې راوست، چې په ډیرو برخو کې یې د لگښتونو کمښت لامل شو چې دمخه یې په اسراییلو کې مهاجرت او استوګنه هڅولې وه، چېرې چې د اسراییلو د نظرونو له مخې، فلاحي دولت خپلو اتباعو ته پاملرنه کوي.

-د اقتصادي راپورونو له مخې، تمه کېږي چې د اسراییلو عامه پور به تر ۲۰۲۵ کال پورې د GDP له ۷۰٪ څخه ډیر شي، او تمه کېږي چې د حکومت د بودیچې کسربه د دې لسیزې پاتې برخې لپاره په کال کې د GDP شاوخوا ۱۶٪ ته ورسېږي.

-اقتصادي رکود د اسراییلو څخه د پانګې د وتلو سره رامنځ ته شو. د اسراییلو رسنیو لخوا راپور شوي معلوماتو ښودلې چې لږترلږه ۱۷۰۰ ملیونان تیر کال له اسراییلو څخه ووتل.

له سېډني څخه لندن ته :

"ما دوی له دندې گوښه کړل ځکه چې دوی د ماشومانو وژونکي دي. د اسراییلو د جرمونو اردو IDF نه دي، دا د جرمونو اردو ده." دا ټکي د هغه دلیل لښیز کوي چې ولې د آسټرالیا په پلازمینه، سېډني کې د نایي دوکان مالک یو پیروډونکی له دندې گوښه کړ چې اسراییلی شو.

-د دې ښځې دریځ په براعظم کې ځانګړی نه و. لاریونونه د اکتوبر له ۷، ۲۰۲۳ راهیسې هره اونۍ دوام لري، په غزه باندې د تیري او د نړۍ دچوپتیا غندنه کوي.

-د تیراګست په میاشت کې، سېډني د غزې په ملاتړ کې ترټولو لوی لاریون ولید، چې شاوخوا ۹۰،۰۰۰ خلکو پکې برخه اخیستې وه او د پلازمینې له خورا مشهورو پلونو څخه تیریدل، چې د اسراییلو پراخه غوسه یې راوپاروله.

-په جاپان، سویلي کوریا، تایلینډ، هند، پاکستان، افغانستان، اندونیزیا، فیلیپین او مالیزیا کې، د دې هیوادونو ډیرو ښارونو د اشغال غندنه او د غزې ملاتړ کولو لاریونونه ولیدل. اسراییلي ډیپلوماتان او سیلانیان د نسل وژنې او په اشغالګرپوځ کې د دوی د خدماتو د ملاتړ له امله له رستورانونو او غونډو څخه وشړل شول.

-که څه هم د الاقصی انتفاضې غبرونه او هغه بدلونونه چې هغه یې رامینځته کړل د آسیا په کوڅو کې غږیدل، هغه خلک یې راټولول چې په مستقیم ډول د فلسطین له موضوع سره تړاو نلري، د دې لاریون غبرونه د اروپایي ښارونو په کوڅو کې ډیر ژور، لوی او ډیر شدید وو،

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

چيرې چې "د سمندر څخه تر سيند پورې فلسطين آزاد کړئ" او "مرگ په اسراييلي دفاعي ځواک" شعارونه اوس د غزې په ملاتړ کې د ټولو لاريونونو سره يوځای کېږي.

-د هغه له خوا، د اسراييلي ورځپاڼې معاريف خبريال، اوی اشکنازي، حقيقت بيانوي: "تحريک (حماس) په پراخه کچه په ډيرو هغو گامونو کې بريالی شوی چې پورته کړي یی دي. د مثال په توگه، نن ورځ په اروپا کې داسې سړک نشته چې د فلسطين بيرغ د دوکان په کرکې کې نه وي خريدلی يا چيرې چې د "د فلسطين لپاره آزادي" شعار نه ښکاري. د غورځنگ د ملاتړو لخوا لاريونونه د ايتاليا، هسپانيې، انگلستان، جرمني او يونان په هر چوک کې ليدل شوي دي. دلته، غورځنگ د اسراييلو غير حاضر ډيپلوماسۍ ته ريښتيني درس ورکړی دی."

-د اروپا د فلسطين د معلوماتو مرکز (EPIC) د غزې په تړانگه کې د اسراييلي اشغالگرپوځ لخوا د ترسره شوي نسل وژنې په دوو کلونو کې د ۲۵ اروپايي هيوادونو په شاوخوا ۸۰۰ ښارونو کې له ۴۵۰۰۰ څخه ډير لاريونونه او پيښې مستندې کړې دي.

-د EPI مشر، راند صلاحيت، الجزيره نيټ ته وويل چې د اروپا خلکو په دې پيښو کې د گډون کوونکو ترټولو لويې سلنې استازيتوب کاوه.

-د صلاحيت په وينا، دا د اروپايي سياستوالو په اغيزمنولو کې د پام وړ اغيزه درلوده ترڅو پريکړې وکړي چې په دې وروستيو کې د څو اروپايي حکومتونو لخوا د فلسطين دولت په رسميت پيژندلو کې پای ته ورسيد.

-په هالنډ کې لاريون، چې د اکتوبر په پنځمه نيټه ترسره شو، د يو ميليون څلورمه برخه خلکو په کې گډون کړی و، په اروپا کې د بدلون په پيژندلو کې ترټولو اغيزمن و. د نړيوال بحران گروپ څيړونکی معين رباني، چې په هالنډ کې زيږيدلی اولوی شوی، دا بې له شکه د اسراييلو تر ټولو پلوي اروپايي هيواد گڼلی و.

-رباني په گوته کړه چې اسراييلو په نه جبرانېدونکي ډول هالنډي خلک له لاسه ورکړي دي، او دا چې راتلونکي هالنډي حکومتونه به د نسل وژنې د اپارتايد رژيم په استازيتوب د خپل دريځ ساتل په زياتيدونکي توگه ستونزمن ومومي. "موږ په يوه بله نړۍ کې ژوند کوو، او دا به يوه غوره نړۍ وي."

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-اروپايي غورځنگ يوازې په مظاهرو او اعتصابونو پورې محدود نه دی، بلکې د سمندري حرکتونو شاملولو لپاره پراخ شوی، د ۲۰۱۸ راهيسې په غزه باندې د اسرايلود بنديز ماتولو لپاره څو سمندري سفرونه پيل شوي، چې ترټولو وروستی يې د سټيډ فاسټينيس فلوټيلا وه. د ۲۰۲۵ کال په جولای کې، بېړۍ له څلورو اصلي بنسټونو څخه جوړه شوه: د غزې لپاره نړيوال غورځنگ، د آزادۍ بېړۍ ايتلاف، د مغرب ثابت قدمۍ بېړۍ، او د ختيځې آسيا "سمود نصنتارا" نوښت. هدف يې د غزې په ترانگه کې د اسرايلو لخوا لگول شوي غيرقانوني بنديز ماتول وو.

-سره له دې چې اسراييلي چارواکو په نړيوالو اوبو کې د بېړۍ د بندولو په برخه کې د دوی د برياليتوب په اړه څرگندونې وکړې، دې د اسرايلو او د هغې د پاليسيو په وړاندې د خلکو غوسه زياته کړه، په ځانگړې توگه وروسته له هغه چې فعالينو په بېړۍ کې برخه اخيستې وه د اشغال د چلند او د دوی په وړاندې د کارول شويو ظالمانه میتودونو په اړه يې خبرې وکړې. هغه څه چې د اروپا په کوڅو کې پېښ شول د سپورت په کلبونو او پېښو کې منعکس شول. د دې کلبونو مينه والو د نسل وژنې او تيري غندلو کې پاتې راغلل، او د دوی ټيمونو د دې رجحان ملاتړ وکړ، چې اسرايلو د اروپا او نړيوالو فوټبال سياليو کې د گډون څخه د منع کولو غوښتنه يې وکړه.

-په اروپا کې د هغه څه د اغيزې په اړه چې په منځني ختيځ کې پېښېږي، هيڅ ښه شواهد نشته.

-د معارف ورځپاڼې د نتاياهو له قوله ليکلي، چې د هغه څرگندونې يې د تاوتریخوالي د زياتوالي په توگه بيان کړې، ځکه چې هغه فکر کاوه چې "اروپا بې معنی شوې او د فلسطين ترهگرۍ ته تسليم شوې ده."

-د تير مارچ په مياشت کې په ۲۴ هيوادونو کې ترسره شوې نظريوښتنه ښي چې په ۲۰ هيوادونو کې، نيمايي يا ډيرو خلکو د اسرايلو په اړه منفي نظر څرگند کړ. د آسټراليا، جاپان، سويډن، ترکيې او اندونيزيا په څير هيوادونو کې، دا سلنه ۷۵٪ يا ډيرو ته رسېدلې. حتی په انگلستان کې، د ناخوښه خلکو سلنه په ۲۰۱۳ کې له ۴۴٪ څخه په ۲۰۲۵ کې ۶۱٪ ته لوړه شوه.

دامريکا... د داستان زوال :

-د سمندر په بل اړخ کې، د سيلاب اغيزه ډير او ژورو. کله چې د پوهنتون زده کوونکو د پيښې په وړاندې غبرگون وښود او د پوهنتونونو او کانګرس په تالارونو کې د دوی په وړاندې د جادوګرۍ لټون پيل شو، د امريکا خلک په څو ايالتونو کې په ډله ايزو مظاهرو کې سرکونو ته راووتل چې د نسل وژنې پای ته رسولو، د اسراييلي اردو د وسلو ورکولو پای ته رسولو او په نسل وژنې کې د هغې د ګډون پای ته رسولو غوښتنه يې کوله.

-ژر تر ژره د واشنگټن سياستوال د پوهنتون زده کوونکو او د فلسطيني خلکو د آزادۍ ملاتړ کولو او په غزه کې د هغه څه غندلو څخه ډډه وکړه چې دوی يې د اسراييلي داستان سره په ضد داستان کې راوښ کړل. دا ځل، پليټ فارم ټيک ټاک و. د دې داستان د خپلو او کنټرولولو لپاره يوه بله هڅه پيل شوه. لاري ايليسن، چې د نړۍ دوهم شتمن سړی دی، په متحده ايالاتو کې دا اپليکيشن واخيست ترڅو هغه څه کنټرول کړي چې هلته خپرېږي او د اسراييلو د عکس خرابېدو مخه ونيسي.

-په نظريو پښتنو کې د امريکا په متحده ايالاتو کې د اسراييلو څخه توپير لرونکي کيسې ته خلاصون څرګند شوی. د پيو مرکز د تير مارچ په مياشت کې ترسره شوې سروې له مخې، ۵۳٪ امريکايان د اسراييلو په اړه منفي نظرونه لري، او دا شميره نږدې ۶۰٪ ته رسېدلې ده، د اشغال او د امريکايانو د ځوان نسل ترمنځ مخ په زياتيدونکي واټن سره.

-هغه څه چې په امريکا کې پېښ شوي يوازې د مظاهرو او زده کوونکو لاريونونو پورې محدود ندي. ډير امريکايان په دې باور شوي چې د اسراييلو لابي د دوی د هيواد سياست او سياستوال کنټرولوي، او دا موضوع د بحث يوه لويه موضوع ګرځيدلې ده، که تاسو د ډيموکراتيک يا جمهوري غوښتونکي ګوند ملاتړي ياست.

-ډيرو خپلواکو سياستوالو او شنونکو د اسراييلو د ملاتړ نه کولو ګټو او هغه ګټو په اړه هم بحث کړی چې متحده ايالات يې له هغې څخه ترلاسه کوي، نتانياهو يې دې ته وهڅولو چې په څو پليټ فارمونو کې د متحده ايالاتو لپاره د اسراييلو داهميت په اړه بحث وکړي.

-په امريکا کې د اسراييلي کيسو يو له خورا مشهورو ملاتړ کوونکو بن شاپيرو سره په يوه مرکه کې، نتانياهو وويل، "موږ له امريکا سره په ځمکه کې ترټولو پرمختللي بريدګرې وسلې

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

شريککو، هغه وسلې چې بل هيڅ ځواک يې نلري، هغه وسلې چې په اسراييلو کې رامینځته شوي او له امريکا سره شريکې شوې دي.

-هاليوډ، چې د اسراييلو د نفوذ وسيله گڼل کېږي او په تاريخي ډول د اسراييلو د ملاتړ لپاره پېژندل کېږي، معافيت يې نه درلود. له ۱۳۰۰ څخه زياتو فلم جوړونکو، په شمول د هاليوډ ځينې مشهورو ستورو، ژمنه وکړه چې د اسراييلو د فلمي ادارو سره کار نه کوي چې د فلسطينيانو په وړاندې په سرغړونو کې ښکېل دي. دا په داسې حال کې راځي چې اسراييل د غزې په وړاندې خپله جگړه گرندۍ کوي. دا اسراييلي سياستوال د واشنگټن لپاره د خپل زيان د ژورېدو په اړه انديښمن کړي، په ځانگړې توگه د هغو نسلونو سره چې نور اسراييلو ته د متحد په توگه نه گوري.

-په دې توگه، تېره مياشت متحده ايالاتو ته د خپل سفر په جريان کې، نتانياهو ډاډ ترلاسه کړ چې د اسراييلو پيغام ته وده ورکولو لپاره د نفوذ کوونکو سره وگوري. هغه دوی ته بلنه ورکړه چې د اسراييلو ملاتړ ته وده ورکولو او په ټولنيزو رسنيو کې د هغې عکس ښه کولو لپاره ټيک ټاک او ايکس وکاروي.

-نتانياهو د اسراييلو د دريځ ملاتړ او د غزې په جگړه کې د بريا ترلاسه کولو لپاره د ټولنيزو رسنيو د "جگړې د وسيلو" په توگه د کارولو په اهميت باندې ټينگار وکړ. هغه وويل چې د ټيک ټاک په ځير پليټ فارمونه د هغه د نړيوال دريځ په ټاکلو کې "لومړی نمبر" دی، او د ايکس پليټ فارم مالک ايلون ماسک سره همکارۍ ته يې اشاره وکړه، چې هغه يې د دوست په توگه بيان کړ، نه د دښمن.

-راپورونه خپاره شول چې اسراييلو هر هغه نفوذ کوونکي ته چې د اسراييلو دفاع کوي او د هغې کيسه شريکوي په هر پوست ۷,۰۰۰ ډالر ورکوي، دا ادعا چې د امريکايانو ترمنځ د خندا سرچينه گرځيدلې ده.

-اسراييل د شوفيت باي ورکس شرکت ته هم ۴,۱ ميليون ډالرو ورکړي ترڅو عيسويان په ښکاره ډول "د اسراييلو پلوه او د فلسطين ضد" تبليغاتو سره په ښه کړي، د يهودي خبري اژانس لخوا د بهرنيو اجنټانو د راجسټريشن قانون دوسيوله مخې چې بياکتنه شوې.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د داستان شخړه د MAGA غورځنگ ته خپره شوې، هغه غورځنگ چې د ولسمشر ټرمپ ملاتړ کوي. د وال سټريټ ژورنال په وينا، لورا لومر د ټرمپ کمپ کې خپل اختلافات زيات کړي، يوه موضوع چې په سپينه ماڼۍ کې د انديښنې سرچينه گرځيدلې ده.

-لومر، چې يو جنجالي ژورناليست او د ټرمپ باوري ملگری دی، په عامه توگه د MAGA غورځنگ په مهمو شخصيتونو برید کړی، په شمول د مشهور خپروونکي او سياسي مبصر ټکر کارلسن، هغه يې "ټکر کارلسن" بللی او هغه يې د اخوان المسلمین سره د همکارۍ په تور تورن کړی. دا وروسته له هغه رامنځته شو چې لومر د اسراییلو په پالیسۍ او نتانياهو د امريکايي چارواکو سره په چلند نيوکه وکړه.

-ځينې لومر تورنوي چې د اسراییلو څخه پیسې ترلاسه کوي، سره له دې چې د اسراییلو لپاره يې قوي ملاتړ کړی. هغه د اسراییلو-امريکايي استخباراتي شنونکي جیکب اېلبام سره د هغو چارواکو په نښه کولو کې د همکارۍ په تور هم تورن شوې چې هغه يې "د مسلمانانو سره خواخوږي" گڼي.

-د MAGA دننه اختلافات زيات شوي، په ځانگړې توگه وروسته له هغه چې د ټرمپ ځينو متحدینو د محافظه کار فعال چارلي کرک د وژنې وروسته د اسراییلو په وړاندې د سازش تيوري خپره کړه.

-اوسنی نړيواله صحنه د اسراییلي ژورناليست بن ډروریميني د بيان له مخې لنډيز کيدی شي چې غزه په نړيوال سټیج کې د پوهنتونونو، رسنيو، ټولنيزو رسنيو پلیټ فارمونو او اتحادیو له لارې بريالی شوې، پداسې حال کې چې حماس توانيدلی چې اسراییل د اقتصادي او ډیپلوماتیک سقوط په لور راکاږي.

-یميني دې پایلې ته ورسید چې تر ټولو ستونزمن کار د اسراییلو د ډیپلوماتیک دریځ بیا رغونه ده، کوم چې يوه اوږدمهاله هڅه ده.

-په دې توگه، د الاقصی د عملیاتو سیلاب د اسراییلو مخ د هغه دولت څخه څرگند کړ چې غواړي په عربي سیمه کې مدغم شي او خپل پیغام د سولې او همکارۍ په توگه بازار موندنه وکړي، د CIA لخوا خورول شوي یو گوښه دولت ته.

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

-د دوی سرتیري او د هغوی کورنۍ په ټوله نړۍ کې د جنګي جرمونو او نسل وژنې لپاره محاکمه کېږي.

-د الاقصی انتفاضې پایلې به هغه وخت ودرېږي کله چې په غزه کې یرغل ودرېږي. بلکه، دوی به په اسراییلو او د هغه په راتلونکي باندې قوي اغیزه ولري.^{۱۸۹}

^{۱۸۹} - سرچینه: الجزیره. دادي د اکتوبر په () نیټه بیا داوړبند اعلان وشو الله جل جلاله د متداوم او مسلمانانو ته په کې خیر او برکت واچوي . اللهم آمین یارب العلمین

خاتمه

د غزې د اوربند تر ماتېدو وروسته راټول شويو ۵۰ مقالو، راپورونو، او تحليلي ليکنو يوه ژوره او پر حقايقو ولاړه هنداره وړاندې کړې ده، چې د فلسطين د مظلوم ولس د کړاوونو، مقاومت، او ژوندي پاتې کېدو حقيقي کيسه پکې انځور شوې ده.

په دې مقالو کې موږ وليدل چې اسراييلي اشغالگرېوځ څنگه د "خوندي سيمو" تر نوم لاندې فلسطينيان له يوې سيمې بلې ته مجبوره کوي، خو په حقيقت کې هېڅ ځای خوندي نه دی. د هروتلو امر پسې بمبارۍ، د هرې ژغورنې هڅې پسې وژنه، او د هر مقاومت تر شا د نسل وژنې واضح نقشي پرې دي. دا ټول نه يوازې د بشري وجدان، بلکې د نړيوالو قوانينو پر ضد عملونه دي.

په دې مجموعه کې د اسراييلي يرغل ماهيت، د نړيوالو دوه گوني معيارونه، د حماس رول، او د بې دفاعو خلکو پر وړاندې د قصدي وحشت بيلگې ثبت شوې دي. دا سندونه يوازې د نن د پېښو ثبت نه دي، بلکې د تاريخ لپاره شاهدان دي – داسې شاهدان چې بايد د عدالت، حساب ورکونې، او يو عادلانه حل لپاره وکارول شي.

پايله دا ده چې، تر هغه چې د اشغال بنسټ له منځه نه وي تللی، تر هغه چې د فلسطين ولس ته د آزاد ژوند حق نه وي ورکړل شوی، او تر هغو چې نړيواله ټولنه د خپلو بشري ارزښتونو سره رښتينې نه وي، د غزې زخمو به تازه وي، د فلسطين آهونه به غږ کوي، او د حق غږ به خاموش نه شي.

-فلسطين يوازې يوه جغرافيه نه، بلکې يو امانت دی – امانت پر موږ ټولو.

اللهم انصر اخواننا المستضعفين في غزة، وارزقهم يا الله الصبر والثبات، والنصر القريب.

محمد بشير مدني

د منابعو فهرس

- ۱-اسرائيل هايوم ورځپاڼه .
- ۲-اسرائيلي مطبوعات +
- ۳-الاقصى خطيب شيخ عكرمه صبري ليكنه
- ۴-امريكايي پريس .
- ۵-اناضودولو اژانس.
- ۶-اناضول خبري اژانس / محمد ماجد ، غزه .
- ۷-ايل پيس هسپانوي ورځپاڼه + الجزيره نيت .
- ۸-برتانوي مطبوعات +
- ۹-الجزيره . أمجد الشوا ليكنه .
- ۱۰-الجزيره . / د بشري حقونو فعالين او شنونكي:
- ۱۱-الجزيره ، اسرائيلي ليكوال كيډون ليوي.
- ۱۲-الجزيره ، د فلسطيني ليكوال ډاكتر عبد الله معروف مقاله .
- ۱۳-الجزيره + اناضولو.
- ۱۴-الجزيره + ويب پاڼې . ليكنه : سلام ابوشرر ۲۰۲۵/ ۷/۱۴ .
- ۱۵-الجزيره + ويب پاڼې . ليكنه : سلام ابوشرر ۲۰۲۵/ ۷/۱۴ .
- ۱۶-الجزيره + هارتس .
- ۱۷- الجزيره چينل . ۲۰۲۵ / ۴/۴ . د فلسطيني ليكوال ډاكتر عبد الله معروف ليكنه .
- ۱۸-الجزيره چينل / دتورن جنرال فائز الدويري ليكنه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

- ۱۹- الجزيره چينل ۴ / ۴ / ۲۰۲۵ د فائز الدويرى تحليل .
- ۲۰- الجزيره خبري چينل . / ډاکټر محسن محمد صالح ، فلسطيني ليکوال او خپرونکى.
- ۲۱- الجزيره خبرى آژانس . د فائز الدويري ليکنه .
- ۲۲- الجزيره نيت . د ياسر البنا ليکنه .
- ۲۳- الجزيره نيت ، بيلين فرنانډيز امريکايي ليکواله، ژورناليسته،
- ۲۴- الجزيره نيت + ادارې . د حماس غړى عزت الرشق ليکنه .
- ۲۵- الجزيره نيت + اسراييلي مطبوعات سموتريچ غوښتنه .
- ۲۶- الجزيره نيت + ډاکټر محمد أستاذ الدراسات الاستشرافية والشؤون الدولية بجامعة محمد الخامس بالمغرب.
- ۲۷- AFP. الجزيره نيت .
- ۲۸- الجزيره نيت +: انډيپنډنټ .
- ۲۹- الجزيره نيت د ابو عبیده لخوا معلومات .
- ۳۰- الجزيره نيت ډاکټر عمر عبدالله ليکنه .
- ۳۱- الجزيره نيت وېپاڼه / عواد رجب ليکنه د جون ۳۰، ۲۰۲۵ :
- ۳۲- الجزيره چينل . أحمد الحيلة فلسطيني ليکوال او شنونکى ليکنه . .
- ۳۳- الجزيره نيت + کمال اوزترک ، ترکي ليکوال او ژورناليست. د ۲۰۲۵ کال د ۶/۱۰/۶ .
- د عزت الرشق ليکنه .
- ۳۴- ډاکټر عبدالحفیظ السیريتي مراکشې ليکوال .
- ۳۵- الرساله شبکه - محمود هنيه .

"د غزې د اوربند ماتېدو وروسته: د ۱۷۸ مقالو مجموعه"

۳۶- رويترز.

۳۷- فرانسوی مطبوعات.

۳۸- المرصاد .

۳۹- نن ټکی اسيا خپرونه . / دمحمد فاروق قريشي ليکنه .

۴۰- نيويارک ټايمز .

۴۱- وال سټريټ ژورنال + الجزيره شبكه .

۴۲- هارټس .

۴۳- يديعوت احرونوت اسرئيلي ورځپاڼه . / پوځي شنونکي رون بن يشاي .

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library